Littafi Mai Tsarki Mai Karami

Bayyani

Wannan zaɓi ne da aka tsara da kyau na rubuce-rubucen Helenanci na dā wanda aka yi niyya don kamawa mafi kyawun koyarwar Yesu da rubuce-rubucen da Ya koyar, Ya yi magana a kai, kuma Ya cika. Manufarmu ita ce mu samar muku da abin da ya yi kusa da ainihin wakilcin Helenanci na asali gwargwadon yiwuwa a cikin tsari na zamani mai sauƙin karantawa.

Sanarwa

Wannan fassarar an ƙirƙira ta ne daga ainihin rubutun Hellenanci na Septuagint da na Byzantine ta amfani da manyan ƙirar harshe. Saboda wannan yana ƙunshe da abubuwa da yawa na al'ada da nahawu na ainihin harshen, amma yana iya ƙunsar kurakurai kuma. Idan wani abu ya yi kamar baƙon abu, da fatan za a duba ainihin rubutun Hellenanci. Idan ka sami kuskure, da fatan za a aika da shi zuwa jesusislord@joshuabible.com.

Lasisi

Kuna da izinin kwafawa da rarraba wannan fassarar ko wani sashi ko gabaɗaya. Ba a ba ku izinin gyarawa ko sayar da ita ba. Idan kun sami kuskure, don Allah a aika da imel zuwa jesusislord@joshuabible.com domin mu gyara shi mu kuma samar muku da sabon bugu.

Farawa

1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16 | 17 | 18 | 19 | 20 | 21 | 22 | 23 | 24 | 25 | 26 | 27 | 28 | 29 | 30 | 31 | 32 | 33 | 34 | 35 | 36 | 37 | 38 | 39 | 40 | 41 | 42 | 43 | 44 | 45 | 46 | 47 | 48 | 49 | 50

Bisharar Matiyu

1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16 | 17 | 18 | 19 | 20 | 21 | 22 | 23 | 24 | 25 | 26 | 27 | 28

Fitowa

1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16 | 17 | 18 | 19 | 20 | 21 | 22 | 23 | 24 | 25 | 26 | 27 | 28 | 29 | 30 | 31 | 32 | 33 | 34 | 35 | 36 | 37 | 38 | 39 | 40

Bisharar Markus

1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16

Littattafai

1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16 | 17 | 18 | 19 | 20 | 21 | 22 | 23 | 24 | 25 | 26 | 27 | 28 | 29 | 30 | 31 | 32 | 33 | 34 | 35 | 36

Bisharar Yahaya

1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16 | 17 | 18 | 19 | 20 | 21

Kubawar Shari'a

1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16 | 17 | 18 | 19 | 20 | 21 | 22 | 23 | 24 | 25 | 26 | 27 | 28 | 29 | 30 | 31 | 32 | 33 | 34

Wasiƙar Yahaya

1 | 2 | 3 | 4 | 5

Joshua

1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16 | 17 | 18 | 19 | 20 | 21 | 22 | 23 | 24

Farawa

1

A farko, Allah ya halicci sama da ƙasa. Amma ƙasa ba ta da siffa kuma ba a tsara ta, duhu kuwa yana bisa zurfin rami, kuma Ruhun Allah yana shawagi bisa ruwa. Kuma Allah ya ce, Bari a sami haske, sai kuwa aka sami haske. Kuma Allah ya ga hasken, cewa yana da kyau, kuma Allah ya raba tsakanin haske da duhu. Sai Allah ya kira haske yini, ya kuma kira duhu dare. Yamma ta kasance, safiya kuma ta kasance, yini na daya.

Sai Allah ya ce, Bari a kasance sararin sama a tsakiyar ruwa, kuma bari ya raba tsakanin ruwa da ruwa. Haka kuwa ya kasance. Kuma Allah ya yi sararin sama, ya kuma raba tsakanin ruwan da yake ƙarƙashin sararin sama da ruwan da yake saman sararin sama. Allah ya kira sararin da yake tsakanin ruwa sama, Allah kuwa ya ga cewa yana da kyau. Sai ya zama maraice, ya kuma zama safiya, wannan ita ce rana ta biyu.

Kuma Allah ya ce, Bari a tara ruwa ƙarƙashin sama zuwa wuri ɗaya, kuma bari busasshiyar ƙasa ta bayyana, kuma haka ya zama. Aka tara ruwa ƙarƙashin sama zuwa wuraren taronsu, kuma busasshiyar ƙasa ta bayyana. Kuma Allah ya kira busasshiyar ƙasa ƙasa, ya kuma kira tarin ruwa tekuna, Allah kuwa ya ga cewa yana da kyau. Sai Allah ya ce, Bari ƙasa ta fitar da ciyawa, tsire-tsire masu iri bisa ga irinsu da kamancensu, da itatuwa masu yaya waɗanda suke ba da yaya masu iri a cikinsu bisa ga irinsu a kan ƙasa. Haka kuwa ya kasance. Kuma ƙasa ta fitar da ciyawa ta ciyayi mai fitar da iri bisa ga irinsa da bisa ga kamanninta, da itace mai yaya yana samar da yaya, wanda irinsa yana a cikinsa bisa ga irinsa a kan ƙasa, kuma Allah ya ga cewa yana da kyau. Kuma ya faru maraice, kuma ya faru safiya, rana ta uku.

Sai Allah ya ce, Bari a kasance haskoki a sararin sama don su haskaka ƙasa, su raba tsakanin yini da dare, su zama alamu na lokuta, da ranaku, da shekaru. Kuma bari su zama haskoki a sararin sama, domin su haskaka a kan ƙasa, kuma haka ya faru. Kuma Allah ya yi manyan fitilu biyu, babbar fitila don mulkin yini, da ƙaramar fitila don mulkin dare, da taurari. Kuma Allah ya sanya su a cikin sararin sama na sammai, domin su haskaka a kan ƙasa, Kuma don mulkin yini da dare, da kuma raba tsakanin haske da duhu, sai Allah ya ga cewa yana da kyau. Kuma aka yi maraice, aka kuma yi safiya, rana ta huɗu.

Sai Allah ya ce, Bari ruwa su fitar da halittu masu rarrafe masu rai, da tsuntsaye masu tashi a sararin sama a saman ƙasa. Haka

kuwa ya kasance. Kuma Allah ya yi manyan halittun teku, da dukan rayayyun halittu masu rarrafe waɗanda ruwa suka fitar, bisa ga irinsu, da kuma dukan tsuntsayen masu fuka-fuki bisa ga irinsu, kuma Allah ya ga cewa suna da kyau. Kuma Allah ya albarkace su, yana cewa, Ku ƙaru ku kuma riɓaɓɓanya, ku cika ruwaye a cikin tekuna, tsuntsaye kuma su riɓaɓɓanya a kan ƙasa. Kuma ya faru maraice, kuma ya faru safiya, rana ta biyar.

Kuma Allah ya ce, Bari ƙasa ta fitar da rai mai rai bisa ga irinsa, dabbobi masu ƙafa huɗu, da abubuwan da suke rarrafe, da namomin daji na ƙasa bisa ga irinsu. Haka kuwa ya kasance. Kuma Allah ya yi namun daji na ƙasa bisa ga irinsu, da dabbobi bisa ga irinsu, da duk abubuwan da suke rarrafe na ƙasa bisa ga irinsu, Allah kuwa ya ga cewa suna da kyau.

Sai Allah ya ce, Bari mu yi mutum bisa ga siffar mu da kama da mu, kuma bari su yi mulki a kan kifin teku, da tsuntsayen sama, da dabbobi, da dukan ƙasa, da dukan halittun da suke rarrafe a kan ƙasa. Kuma Allah ya yi mutum bisa ga siffarSa, ya halicce shi namiji da mace. Allah ya albarkace su yana cewa, Ku ƙaru ku riɓanya, ku cika ƙasa ku mallake ta, ku yi mulki a kan kifayen teku, tsuntsayen sama, dukan dabbobi, dukan ƙasa, da dukan halittu masu rarrafe da suke rarrafe a kan ƙasa. Kuma Allah ya ce, Duba, na ba ku dukan ciyawa mai iri mai yada iri, wanda yake a saman dukan ƙasa, da kuma kowane itace wanda yake da yayan itace mai iri a cikinsa, zai zama muku abinci. Kuma ga dukan namun daji na ƙasa, da dukan tsuntsayen sama, da dukan abin da yake rarrafe a kan ƙasa, wanda yake da rai a

cikinsa, na ba su dukan ciyawa mai kore don abinci, kuma haka ya kasance. Kuma Allah ya ga dukan abubuwan da ya yi, ga shi, suna da kyau sosai. Dare ya yi, safe kuma ya yi, wannan ita ce rana ta shida.

2

Aka kammala sama da ƙasa, da dukan abubuwan da ke cikinsu.

Kuma Allah ya kammala ayyukansa a rana ta shida waɗanda ya yi, kuma ya huta a rana ta bakwai daga dukan ayyukansa waɗanda ya yi. Kuma Allah ya albarkaci ranar ta bakwas, ya kuma tsarkake ta, domin a cikinta ya huta daga dukan ayyukan da ya fara yi.

Wannan shi ne littafin halittar sama da ƙasa, lokacin da aka halicce su, a ranar da Ubangiji Allah ya yi sama da ƙasa, Kuma dukan koren fili kafin su kasance a kan ƙasa, da dukan ciyawar fili kafin su tsiro, domin Allah bai yi ruwan sama a kan ƙasa ba, kuma babu mutumin da zai yi aiki a kanta. Amma maɓuɓɓuga yana tashi daga ƙasa, yana shayar da dukan saman ƙasa. Kuma Allah ya siffanta mutum daga ƙurar ƙasa, ya kuma hura numfashin rai a cikin fuskarsa, sai mutum ya zama mai rai.

Kuma Allah ya dasa aljanna a cikin Adnin wajen gabas, ya kuma sanya a can mutumin da ya halitta. Kuma Allah ya sa ya tsiro daga ƙasa kowane itace mai kyau don gani, kuma mai kyau don

abinci, da kuma itacen rai a tsakiyar aljanna, da itacen sanin alheri da sharri. Kogi kuwa yana fitowa daga Eden don ya yi wa aljannar banruwa, daga can sai ya rabu zuwa rassa huɗu. Sunan ɗaya shi ne Fishon, wanda yake kewaye da dukan ƙasar Havilah, inda akwai zinariya. Zinariyar ƙasar nan tana da kyau, kuma a can akwai garwashi da dutsen kore. Kuma sunan kogi na biyu, Gihon, wannan ne yake kewaye da dukan ƙasar Habasha. Kuma kogin na uku shi ne Tigris, wannan wanda yake gudana a gaban ƙasar Assuriya, amma kogin na huɗu shi ne Yufiretis. Ubangiji Allah kuwa ya ɗauki mutumin da ya halitta, ya sanya shi a cikin aljannap jin daɗi, domin ya yi aiki a cikinta ya kuma kiyaye ta. Kuma Ubangiji Allah ya umarci Adamu, yana cewa, Za ka ci daga kowane itace a cikin aljanna. Amma daga itacen sanin alheri da sharri, kada ku ci daga gare shi, domin a rana da za ku ci daga gare shi, lalle za ku mutu.

Kuma Ubangiji Allah ya ce, Ba shi da kyau mutum ya kasance shi kaɗai, bari mu yi masa mataimaki wanda ya dace da shi. Kuma Allah ya ƙara halicce daga ƙasa dukan namomin jeji na fili, da dukan tsuntsayen sama, kuma ya kawo su wurin Adamu, don ganin abin da zai kira su, kuma duk abin da Adamu ya kira shi rai mai rai, wannan ne sunansa. Sai Adamu ya ba wa dukan dabbobi sunaye, da dukan tsuntsayen sama, da dukan namomin daji, amma ga Adamu ba a sami mataimaki mai kama da shi ba. Kuma Allah ya sanya mamaki a kan Adamu, ya sa ya yi barci, ya ɗauki ɗaya daga haƙarƙarinsa, ya cika wurin da nama. Kuma Allah ya gina haƙarƙarin da ya ɗauka daga Adamu ya mai da ita mace, saan nan ya kawo ta wurin Adamu. Sai Adamu ya ce,

Wannan yanzu kashi ne daga kashina, kuma nama daga namana. Za a kira ta mace domin an ɗauke ta daga namiji. Saboda wannan mutum zai bar mahaifinsa da mahaifiyarsa, kuma zai haɗu da matarsa, su biyun kuwa za su zama jiki ɗaya. Kuma su biyun sun kasance tsirara, Adam da matarsa, amma ba su ji kunya ba.

3

Amma maciji ya kasance mafi wayo na dukan dabbobin da suke a kan ƙasa, waɗanda Ubangiji Allah ya halitta, sai maciji ya ce wa matar, Me ya sa Allah ya ce, ba za ku ci daga kowane itacen Aljanna ba? Kuma mace ta ce wa maciji, Daga yayan itatuwan aljanna za mu ci, Amma game da yayan itacen da yake a tsakiyar Aljanna, Allah ya ce, Kada ku ci daga gare shi, kuma kada ku taɓa shi, don kada ku mutu. Sai maciji ya ce wa matar, Ba lalle ne ku mutu ba, Allah ya san cewa a kowace rana da kuka ci daga gare shi, za a buɗe idanunku, kuma za ku zama kamar alloli, kuna sanin alheri da sharri. Sai matar ta ga cewa itacen yana da kyau don a ci, kuma yana da daɗi ga idanu a duba, kuma yana da kyau don samun fahimta, sai ta ɗauki yayan itacen, ta ci, ta kuma ba mijinta wanda yake tare da ita, shi ma ya ci. Sai aka buɗe idanun su biyun, suka gane cewa tsirarai suke, suka ɗinke ganyen itacen ɓaure, suka yi wa kansu abin ɗamara. Suka ji muryar Ubangiji Allah yana tafiya a cikin Aljanna da yamma, sai Adamu da matarsa suka ɓuya daga gaban Ubangiji Allah a tsakiyar itatuwan Aljanna. Kuma

Ubangiji Allah ya kira Adam, ya ce masa, Adam, ina kake? Kuma ya ce masa, Na ji muryarka yana tafiya a cikin aljanna, kuma na ji tsoro domin tsirara nake, sai na ɓuya. Kuma Allah ya ce masa, Wane ya faɗa maka cewa kai tsirara kake? Ashe, ka ci daga itacen da na umarce ka kada ka ci daga gare shi kaɗai? Kuma Adamu ya ce, Macen da ka ba ni tare da ni, ita ce ta ba ni daga itacen, sai na ci. Sai Ubangiji Allah ya ce wa matar, Me ke nan da kika yi? Sai matar ta ce, Macijin ya yaudare ni, na kuwa ci.

Sai Ubangiji Allah ya ce wa maciji, Saboda ka yi wannan, laananne ne kai fiye da dukan dabbobi da dukan namun jeji na duniya. Za ka yi rarrafe da ƙirjinka da cikinka, za ka kuma ci ƙura dukan kwanakin rayuwarka. Zan sanya gāba tsakaninka da macen, da kuma tsakanin zuriyarka da zuriyarta; shi zai kiyaye kanka, kai kuma za ka kiyaye diddigen sa. Kuma ga matar ya ce, tabbatacce zan ƙara radadin ki da nishi ki, cikin radadi za ki haifi yaya, kuma zuwa ga mijin ki za ki juya, shi kuwa zai yi mulki a kanki. Amma ga Adamu ya ce, Saboda ka saurari muryar matarka, kuma ka ci daga itacen da na umarce ka kada ka ci daga gare shi, laananne ce ƙasa saboda aikinka, cikin wahala za ka ci abincinta dukan kwanakin rayuwarka. Kaya da ƙayayyuwa za su tsiro maka, kuma za ka ci ciyawar gona. A cikin gumi na fuskarka za ka ci abincinka, har sai an mayar da kai zuwa ƙasar da aka ɗauke ka daga cikinta, domin ƙasa kai ne, kuma zuwa ƙasa za ka koma. Kuma Adamu ya kira sunan matarsa Rai, domin ita ce uwar dukan masu rai. Ubangiji Allah ya yi wa Adamu da matarsa riguna na fata, ya kuma sa musu su.

Kuma Allah ya ce, Duba, Adamu ya zama kamar ɗaya daga cikinmu, yana sanin alheri da sharri, kuma yanzu kada yă taɓa miƙa hannunsa ya ɗauki daga itacen rai ya ci, don kada yă rayu har abada. Kuma Ubangiji Allah ya kore shi daga aljannap jin dadi, don ya nome ƙasar da aka ɗauke shi daga gare ta. Kuma ya kori Adamu, ya kuma zaunar da shi a gaban lambun jin dadi, ya kuma sa Kerubobi da takobin wuta mai juyawa, don su tsare hanyar itacen rai.

4

Adam ya san Hauwa matarsa, kuma ta yi ciki ta haifi Kayinu, kuma ta ce, Na samu mutum ta wurin Allah. Kuma ta ƙara haifar da ɗanuwansa Habila, kuma Habila ya zama makiyayin tumaki, amma Kayinu ya kasance manomi. Kuma bayan kwanaki, Kayinu ya kawo hadaya ga Ubangiji daga yayan gona na ƙasa, Habila kuma ya kawo daga farkon haihuwar tumakinsa da kitsensu, Allah kuwa ya dubi Habila da kyautansa. A kan Kayinu kuwa, da kuma hadayunsa, bai kula ba, sai Kayinu ya yi baƙin ciki sosai, fuskarsa kuma ta fāɗi. Kuma Ubangiji Allah ya ce wa Kayinu, Me ya sa ka yi baƙin ciki sosai, kuma me ya sa fuskarka ta sunkuya? Ba idan ka miƙa hadaya daidai, amma ba ka raba daidai ba, ka yi zunubi? Ka yi shiru, gare ka ne juyawarsa, kuma kai za ka mallake shi.

Sai Kayinu ya ce wa Habila ɗanuwansa, Bari mu je fili. Saad da suke a fili, sai Kayinu ya tashi ya fāɗa wa Habila ɗanuwansa, ya

kashe shi. Sai Ubangiji Allah ya ce wa Kayinu, Ina ɗanuwanka Habila yake? Ya amsa ya ce, Ban sani ba, shin ni mai gadin ɗanuwana ne? Sai Ubangiji ya ce, Me ka yi? Muryar jinin ɗanuwanka tana kuka gare ni daga ƙasa. Kuma yanzu laananne kai daga na ƙasa, wanda ya buɗe bakin ta Lokacin da ka yi aiki a ƙasa, ba za ta ƙara ba da ƙarfinta gare ka ba, za ka kasance mai nishi da rawar jiki a kan ƙasa. Sai Kayinu ya ce wa Ubangiji Allah, Laifinā ya fi girma da a gafarta mini. Idan ka kore ni yau daga fuskar ƙasa, kuma daga fuskarka zan ɓuya, zan zama mai nishi da rawar jiki a kan ƙasa, kuma duk wanda ya same ni zai kashe ni. Kuma Ubangiji Allah ya ce masa, Ba haka ba, duk wanda ya kashe Kain, za a yi ramuwa sau bakwai. Sai Ubangiji Allah ya sanya alama a kan Kain, domin kada wanda ya same shi ya kashe shi. Kayinu ya fita daga gaban Allah, kuma ya zauna a ƙasar Naid, gaban Eden.

Kayinu kuwa ya san matarsa, ta yi ciki ta haifi Enok. Ya kasance yana ginin birni, ya kuma ba wa birnin suna bisa ga sunan ɗansa Enok. Ya faru ga Enoch, Gaidad, kuma Gaidad ya haifi Mahalalel, kuma Mahalalel ya haifi Methuselah, kuma Methuselah ya haifi Lamech.

Kuma Lamech ya ɗauki mata biyu wa kansa, sunan ɗaya Ada, sunan ta biyu kuma Sella. Kuma Ada ta haifi Jobel, wannan shi ne mahaifin waɗanda suke zaune a cikin tantuna suna kiwon dabbobi. Kuma sunan ɗanuwansa Jubal, shi ne ya ƙirƙiro molo da garaya. Zillah ita ma ta haifi Tubal, wanda ya kasance maƙerin tagulla da ƙarfe, mai bugun guduma. Yaruwar Tubal ita

ce Noema. Lamech ya ce wa matansa, Adah da Zillah, Ku ji muryata, mata na Lamech, ku saurari kalmomina, domin na kashe mutum saboda raunin da ya yi mini, da kuma saurayi saboda raunin da ya yi mini. Cewa an yi ramuwa sau bakwai daga Kayinu, amma daga Lamek, sau sabain sau bakwai.

Adamu ya san matarsa Hauwaa, ta yi ciki ta haifi ɗa, ya kuma ba shi suna Shitu, tana cewa, Allah ya taso mini wani zuriya a maimakon Habila, wanda Kayinu ya kashe. Kuma ga Shitu an haifa ɗa, ya kuma sanya masa suna Enos. Wannan ne ya fara kiran sunan Ubangiji Allah.

5

Wannan shi ne littafin tarihin halitta na mutane. A ranar da Allah ya halicci Adamu, bisa ga siffar Allah ya halicce shi. Namiji da mace ya halicce su, ya kuma albarkace su, ya kuma sanya musu suna Adam a ranar da ya halicce su. Adamu ya rayu shekara ɗari biyu da talatin, ya haifi ɗa bisa ga siffarsa da kamanninsa, ya kuma sanya masa suna Shitu. Kwanakin Adamu bayan ya haifi Shitu sun kai shekaru ɗari bakwai, kuma ya haifi yaya maza da yaya mata. Dukan kwanakin rayuwar Adamu sun kai shekara ɗari tara da talatin, saan nan ya mutu. Shitu ya rayu shekaru ɗari biyu da biyar, kuma ya haifi Enos. Kuma Seth ya rayu bayan ya haifi Enos shekaru ɗari bakwai da bakwai, kuma ya haifi yaya maza da yaya mata. Dukan kwanakin rayuwar Seth sun kai shekara dari tara sha goma sha biyu, saan nan ya

mutu. Kuma Enos ya rayu shekaru ɗari da casain, ya kuma haifi Kainan. Kuma Enos ya rayu bayan ya haifi Kainan shekara ɗari bakwai sha goma sha biyar, kuma ya haifi yaya maza da yaya mata. Dukan kwanakin Enos sun kai shekaru dari tara da biyar, sai ya mutu. Kuma Kainan ya rayu shekaru ɗari da sabain, ya kuma haifi Mahalalel. Kuma Kainan ya rayu shekaru ɗari bakwai da arbain bayan ya haifi Mahalalel, kuma ya haifi yaya maza da yaya mata. Dukan kwanakin Kainan sun kai shekaru dari tara da goma, sai ya mutu.

Mahalalel ya rayu shekaru ɗari da sittin da biyar, kuma ya haifi Yared. Kuma Mahalalel ya rayu shekara ɗari bakwai da talatin bayan ya haifi Jared, kuma ya haifi yaya maza da yaya mata. Dukan kwanakin rayuwar Maleleel sun kai shekaru ɗari takwas da casain da biyar, saan nan ya mutu. Kuma Jared ya rayu shekara ɗari da sittin da biyu, ya haifi Enoch. Kuma Jared ya rayu shekaru dari takwas bayan ya haifi Enoch, kuma ya haifi yaya maza da yaya mata. Dukan kwanakin Jared sun kai shekara dari tara da sittin da biyu, saan nan ya mutu. Enoch ya rayu shekaru ɗari da sittin da biyar, sai ya haifi Metusela. Enoch ya yi aiki da Allah bayan ya haifi Methuselah, shekaru ɗari biyu, kuma ya haifi yaya maza da yaya mata. Dukan kwanakin Enoch sun kai shekara ɗari uku da sittin da biyar. Enoch ya faranta wa Allah rai, kuma ba a same shi ba, domin Allah ya ɗauke shi. Methuselah ya rayu shekaru ɗari da sittin da bakwai, kuma ya haifi Lamech. Kuma Methuselah ya rayu bayan ya haifi Lamech shekaru ɗari takwas da biyu, kuma ya haifi yaya maza da yaya mata. Dukan kwanakin rayuwar Methuselah sun kai shekara

ɗari tara da sittin da tara, saan nan ya mutu. Kuma Lamech ya rayu shekaru ɗari da tamanin da takwas, ya kuma haifi ɗa. Kuma ya sanya masa suna Nuhu, yana cewa, Wannan zai ba mu hutu daga ayyukanmu, da kuma daga azabar hannuwanmu, da kuma daga ƙasar da Ubangiji Allah ya laanta. Kuma Lamech ya rayu shekaru ɗari biyar da sittin da biyar bayan ya haifi Nuhu, kuma ya haifi yaya maza da yaya mata. Dukan kwanakin rayuwar Lamech sun kai shekara ɗari bakwai da hamsin da uku, saan nan ya mutu. Kuma Nuhu yana da shekaru ɗari biyar, ya haifi yaya maza uku: Shem, Ham, da Yafet.

6

Kuma ya faru lokacin da mutane suka fara ƙaruwa a kan ƙasa, aka haifa musu yaya mata. Bayan ganin yan maza na Allah yan matan mutane cewa suna da kyau, sai suka ɗauki wa kansu mata daga dukkansu waɗanda suka zaɓa. Ubangiji Allah ya ce, Ruhuna ba zai kasance a cikin waɗannan mutane har abada ba, domin su nama ne, amma kwanakinsu za su zama shekaru ɗari da ashirin. Masu girma sun kasance a kan ƙasa a cikin kwanakin nan, kuma bayan haka, kamar yadda yayan Allah suke shiga zuwa ga yan matan mutane suka haifa musu. Waɗannan su ne masu girma tun dā, mutanen da suka shahara.

Ubangiji Allah ya ga cewa munanan ayyukan mutane sun ƙaru a duniya, kuma kowane mutum yana tunani a zuciyarsa da hankali a kan mugunta kullum, Kuma Allah ya yi tunani cewa

ya halicce mutum a kan ƙasa, ya kuma yi tunani. Kuma Allah ya ce, Zan share mutum wanda na halitta daga fuskar ƙasa, daga mutum har zuwa dabba, kuma daga halittun da suke rarrafe har zuwa tsuntsayen sama, domin na yi nadama da halittar su.

Amma Nuhu ya sami tagomashi a gaban Ubangiji Allah. Waɗannan kuwa su ne zuriyar Nuhu. Nuhu mutum mai adalci ne, cikakke a cikin zamaninsa, Nuhu ya yi tafiya tare da Allah. Nuhu kuwa ya haifi yaya maza uku: Shem, Ham, da Yafet. An lalata ƙasar a gaban Allah, kuma an cika ta da rashin adalci. Ubangiji Allah ya ga ƙasa, kuma ta lalace, domin dukan halittu masu jiki sun lalatar da hanyarsu a duniya. Sai Ubangiji Allah ya ce wa Nuhu, Lokacin kowane mutum ya zo a gabana, domin ƙasa ta cika da rashin adalci saboda su, kuma ga shi, zan hallaka su da ƙasar.

Saboda haka ka yi wa kanka jirgin ruwa daga katakan da suke murabbai, ka yi ɗakunan ajiye a cikin jirgin ruwan, kuma ka shafe shi da kwalta a ciki da a waje. Kuma haka za ka yi jirgin, tsawonsa kamu ɗari uku, fāɗinsa kamu hamsin, tsayinsa kuma kamu talatin. Tara gaba za ka yi jirgin, kuma zuwa kamu ɗaya za ka kammala shi daga sama, amma ƙofar jirgin za ka yi a gefe, bene na ƙasa, bene na biyu da bene na uku za ka yi shi. Ni kuwa, duba, zan kawo ambaliya, ruwa a kan ƙasa, don in halaka dukan nama wanda yake da numfashin rai a ƙarƙashin sama, kuma duk abin da yake a kan ƙasa zai mutu.

Zan kafa alkawarina tare da kai, za ka shiga cikin jirgin ruwa

kai, da yayanka maza, da matarka, da matan yayanka maza tare da kai. Kuma daga dukan dabbobi, daga dukan abubuwan da suke rarrafe, daga dukan namomin daji, da kuma daga kowane nama, biyu-biyu daga kowannensu za ka shigar da su cikin jirgin ruwa, domin ka kiyaye su tare da kanka; namiji da mace za su kasance. Daga dukan tsuntsayen sama bisa ga irinsu, da dukan dabbobi bisa ga irinsu, da dukan halittun da suke rarrafe a ƙasa bisa ga irinsu, biyu-biyu daga kowannensu za su shigo wurinka don a ciyar da su tare da kai, namiji da mace. Kai kuwa, za ka ɗauka wa kanka daga dukan abincin da za ku ci, kuma za ka tattara su wurinka, kuma zai zama maka da waɗancan don su ci. Kuma Nuhu ya yi dukan abin da Ubangiji Allah ya umarce shi, haka ya yi.

7

Sai Ubangiji Allah ya ce wa Nuhu, Shiga kai da dukan iyalinka cikin jirgin ruwa, domin na gan ka mai adalci a gabana a wannan zamani. Daga cikin dabbobin da suke tsarkaka, ka kawo gare ka bakwai bakwai, namiji da mace, amma daga cikin dabbobin da ba su da tsarki, ka kawo biyu biyu, namiji da mace. Kuma daga tsuntsayen sama masu tsarki, bakwai bakwai namiji da mace, kuma daga dukan tsuntsayen da ba su da tsarki, biyu biyu namiji da mace, don kiyaye iri a kan dukan ƙasa. Har yanzu, domin kwanaki bakwai zan kawo ruwan sama a kan ƙasa, kwanaki arbain da dare arbain, kuma zan goge dukan halittu da na halitta daga fuskar dukan ƙasa. Kuma Nuhu ya yi

duk abin da Ubangiji Allah ya umarce shi. Amma Noah yana da shekaru ɗari shida, kuma ambaliyar ruwa ta faru a kan ƙasa. Nuhu da yayansa maza, da matarsa, da matan yayansa maza suka shiga cikin jirgin ruwa tare da shi saboda ruwan ambaliya. Kuma daga tsuntsayen masu tsarki, da tsuntsayen da ba su da tsarki, da dabbobin masu tsarki, da dabbobin da ba su da tsarki, da dukan abubuwan da suke rarrafe a kan ƙasa, Biyu-biyu sun shiga wurin Nuhu a cikin jirgin ruwa, namiji da mace, kamar yadda Allah ya umarci Nuhu. Bayan kwanaki bakwai, sai ruwan ambaliya ya zo a kan ƙasa. A cikin shekara ta ɗari shida ta rayuwar Nuhu, a wata na biyu, a rana ta ashirin da bakwai ga watan, a wannan rana dukan maɓuɓɓugar rami mai zurfi sun fashe, kuma ƙofofin ruwan sama sun buɗe. Kuma ruwan sama ya yi ta sauka a kan ƙasa har kwana arbain da dare arbain. A wannan rana Nuhu, Shem, Ham, Jafet, yayansa maza, da matar Nuhu, da matan yayansa maza uku tare da shi, suka shiga cikin jirgin ruwa. Kuma duka namun jeji bisa ga irinsu, kuma duka dabbobi bisa ga irinsu, kuma duk abin da yake rarrafe yana motsawa a kan ƙasa bisa ga irinsa, kuma duk tsuntsu bisa ga irinsa, Sun shiga wurin Nuhu a cikin jirgin ruwa, biyu-biyu, namiji da mace, daga dukan halittu masu nama, waɗanda suke da numfashin rai. Kuma waɗanda suke shiga, namiji da mace daga kowane halitta mai nama, sun shiga kamar yadda Allah ya umarci Nuhu, sai Ubangiji Allah ya rufe jirgin daga waje.

Kuma ambaliyar ruwa ta kasance kwana arbain da dare arbain a kan ƙasa, ruwan kuwa ya ƙaru, ya ɗaga jirgin, aka kuma ɗaga shi daga ƙasa. Ruwan kuwa ya yi rinjaye, ya kuma ƙaru sosai a

kan ƙasa, sai jirgin ruwan ya shawagi a saman ruwa. Ruwa kuwa ya yi rinjaye sosai sosai a kan ƙasa, kuma ya rufe dukan duwatsu masu tsawo waɗanda suke a ƙarƙashin sama. Kamu goma sha biyar ne ruwan ya ɗaga sama, kuma ya rufe dukan duwatsu masu tsayi. Kuma duk halittu masu rai da ke motsi a kan ƙasa sun mutu, tsuntsaye, dabbobi, namun jeji, duk halittun da suke rarrafe a kan ƙasa, da duk ɗan adam. Kuma duk abin da yake da numfashin rai, da duk abin da yake a kan busasshiyar ƙasa, sun mutu. Kuma ya share duk halittu masu rai waɗanda suke a kan fuskar ƙasa, daga mutum har zuwa dabba, da abubuwan da suke rarrafe, da tsuntsayen sama, aka share su daga ƙasa. Aka bar Nuhu kaɗai, da waɗanda suke tare da shi a cikin jirgin ruwa. Kuma ruwa ya yi yawa a kan ƙasa har kwana ɗari da hamsin.

8

Kuma Allah ya tuna da Nuhu, da dukan namun jeji, da dukan dabbobi, da dukan tsuntsaye, da dukan abubuwan da suke rarrafe, duk waɗanda suke tare da shi a cikin jirgin ruwa, kuma Allah ya kawo iska a kan ƙasa, sai ruwan ya tsaya. Aka rufe maɓuɓɓugan rami, da ƙofofin ruwan sama, aka kuma hana ruwan sama. Kuma ruwan ya kasance yana raguwa yana tafiya daga ƙasa, kuma ruwan ya kasance yana raguwa bayan kwana ɗari da hamsin. Kuma jirgin ceto ya zauna a cikin wata na bakwai, a rana ta bakwai da ashirin na watan, a kan duwatsun Ararat. Ruwan kuwa ya yi ta raguwa har zuwa wata na goma.

Kuma a cikin wata na goma, a rana ta farko ta watan, sai aka ga kawunan duwatsu. Kuma ya faru bayan kwana arbain, Nuhu ya buɗe tagar jirgin ruwan da ya yi. Kuma ya aika da hankaka, ya fita, bai dawo ba har sai da ruwa ya bushe daga ƙasa. Kuma ya aika da kurciya bayansa, don ganin ko ruwa ya ragu daga ƙasa. Kuma kurciyar ba ta sami wurin hutawa ga ƙafafunta ba, sai ta komo wurinsa cikin jirgin ruwa, domin ruwa yana a kan dukan ƙasa. Sai ya miƙa hannunsa ya kama ta, ya shigar da ita wurinsa cikin jirgin ruwa. Kuma ya jira waɗansu kwanaki bakwai kuma, sai ya sāke aika kurciya daga cikin jirgin ruwa. Kurciya ta komo wurinsa da yamma, tana riƙe da ganyen itacen zaitun a bakinta, sai Nuhu ya gane cewa ruwa ya ragu daga ƙasa. Kuma ya jira waɗansu kwanaki bakwai, ya sāke aiko da kurciya, amma ba ta ƙara komowa wurinsa ba. Kuma ya faru a cikin shekara ta ɗari shida da ɗaya ta rayuwar Nuhu, a wata na farko, a rana ta ɗaya ta wata, ruwa ya ƙare daga ƙasa. Sai Nuhu ya buɗe rufin jirgin ruwan da ya yi, ya kuma ga cewa ruwa ya ƙare daga fuskar ƙasa. A cikin wata na biyu, ƙasa ta bushe a rana ta ashirin da bakwai ga wata.

Ubangiji Allah ya ce wa Nuhu, Fita daga cikin jirgin ruwa kai, da matarka, da yayanka maza, da matan yayanka maza tare da kai. Kuma duk dabbobin daji waɗanda suke tare da kai, da dukan halittu masu rai daga tsuntsaye har zuwa dabbobi, da duk abin da yake rarrafe yana motsi a ƙasa, ka fitar da su tare da kanka. Ku ƙaru kuma ku riɓaɓɓanya a kan ƙasa. Sai Nuhu ya fita, da matarsa, da yayansa maza, da matan yayansa maza tare da shi. Kuma dukkan namun jeji, da dukkan dabbobi, da kowane

tsuntsu, da duk abin da yake rarrafe yana motsi a kan ƙasa bisa ga irinsu, sun fita daga jirgin ruwa.

Sai Nuhu ya gina bagade ga Ubangiji, ya ɗauki daga dukan dabbobin da suke tsarkaka, da dukan tsuntsayen da suke tsarkaka, ya miƙa hadayun ƙonawa a kan bagaden. Ubangiji Allah ya ji ƙanshin wari. Ubangiji Allah ya ce bayan ya yi tunani, Ba zan ƙara laanta ƙasa saboda ayyukan mutane ba, domin tunanin mutum yana karkashin mugunta tun daga ƙuruciyarsa. Saboda haka ba zan ƙara halaka dukan halittu masu rai ba, kamar yadda na yi. Duk kwanakin duniya, shuki da girbi, sanyi da zafi, rani da bazara, yini da dare, ba za su daina ba.

9

Kuma Allah ya albarkaci Nuhu da yayansa maza, ya kuma ce musu, Ku ƙaru ku riɓaɓɓanya, ku cika ƙasa, ku kuma mallake ta. Kuma rawar jiki da tsoronku zai kasance a kan dukan namun daji na ƙasa, a kan dukan tsuntsayen sama, da a kan dukan abubuwan da suke motsi a ƙasa, da a kan dukan kifayen teku, na ba da su a ƙarƙashin ikonku. Kuma duk halittar da take rarrafe, wadda take da rai, za ta zama muku abinci, kamar yadda na ba ku kayan lambu na ciyawa, haka na ba ku duka. Amma nama tare da jininsa wanda yake rayuwarsa, kada ku ci. Kuma domin jinin raikunanku, zan nemi shi daga hannun dukan dabbobin jeji, kuma zan nemi ran mutum daga hannun ɗanuwansa. Wanda ya zubar da jinin mutum, a maimakon

jininsa za a zubar da shi, domin na yi mutum a siffar Allah. Amma ku, ku ƙaru, ku riɓanya, ku cika ƙasa, ku kuma mallake ta.

Kuma Allah ya ce wa Nuhu da yayansa maza tare da shi cewa, Kuma duba, ina kafa alkawarina da ku, da kuma zuriyarku a bayanku da dukan halittu masu rai tare da ku, daga tsuntsaye, da dabbobi, da dukan namomin daji na ƙasa, duk abin da yake tare da ku daga dukan waɗanda suka fita daga jirgin ruwa. Zan kafa alkawarina da ku, kuma dukan halittu ba za su ƙara mutu ta hanyar ruwan ambaliya ba, kuma ba za a ƙara samun ambaliyar ruwa da za ta lalatar da dukan duniya ba. Sai Ubangiji Allah ya ce wa Nuhu, Wannan shi ne alamar alkawarin da nake yi tsakanina da ku, da kuma tsakanin dukan halittu masu rai waɗanda suke tare da ku har tsararraki masu zuwa na har abada. Zan sanya bakana a cikin girgije, kuma zai zama alama ta alkawari tsakanin ni da ƙasa. Kuma zai kasance a lokacin da nake tara gizagizai a kan ƙasa, za a ga bakan gizo a cikin girgije. Kuma zan tuna da alkawarina, wanda yake tsakanina da ku, da tsakanin duk halittu masu rai a cikin duk nama, kuma ba zai ƙara kasancewa ruwa zuwa ambaliya ba, don a halaka duk nama. Bakan gizagizana zai kasance a cikin girgije, zan kuma gan shi don in tuna da alkawarin madawwami da ke tsakanina da ƙasa, da kuma tsakanin kowane halitta mai rai a cikin dukan nama wanda yake a kan ƙasa. Kuma Allah ya ce wa Nuhu, Wannan ita ce alamar alkawarin da na kafa tsakanina da dukan halittu masu rai da ke kan ƙasa.

Yayan maza Nuhu waɗanda suka fita daga jirgin ruwa su ne Shem, Ham, da Yafet. Ham kuwa shi ne mahaifin Kanana. Waɗannan uku su ne yayan Nuhu maza, kuma daga gare su aka bazu a dukan duniya. Kuma Nuhu ya fara zama manomi na ƙasa, ya kuma dasa gonar inabi. Kuma ya sha daga ruwan inabi, ya bugu, aka kuma tsirare shi a cikin gidansa. Kuma Ham, mahaifin Kanana, ya ga tsiraicin mahaifinsa, ya fita ya faɗa wa yanuwansa biyu a waje. Sai Shem da Japheth suka ɗauki rigar, suka ɗora a kan kafaɗunsu biyu, suka yi tafiya da baya, suka rufe tsiraicin mahaifinsu, fuskokinsu kuwa suna wajen baya, ba su kuwa ga tsiraicin mahaifinsu ba. Nuhu ya farka daga barci saboda ruwan inabi, kuma ya san abin da ɗansa ƙarami ya yi masa. Kuma ya ce, Laananne Kanana bawa, zai zama bawa ga yanuwansa. Kuma ya ce, albarka ta tabbata ga Ubangiji Allah na Shem, kuma Kanana zai zama bawansa. Allah ya fadada wa Japheth, kuma ya zauna a cikin gidajen Shem, kuma Kanana ya zama bawansa.

Ya rayu kuwa Nuhu bayan ambaliyar ruwa shekaru ɗari uku da hamsin. Kuma dukan kwanakin Nuhu sun zama shekaru dari tara da hamsin, sai ya mutu.

10

Waɗannan kuwa su ne zuriyar yayan Nuhu maza, Shem, Ham, Japheth, kuma an haifa musu yaya maza bayan ambaliyar ruwa.

Yayan maza Japheth: Gomer, da Magog, da Madai, da Javan, da Elisha, da Tubal, da Meshech, da Tiras. Kuma yayan Gomer su ne Ashkenaz, da Riphath, da Togarmah. Kuma yayan maza na Javan su ne: Elisha, da Tharseis, Kittim, Rodanim. Daga waɗannan aka raba tsibirai na alummai a cikin ƙasashensu, kowanne bisa ga yarensa a cikin kabilansu, da kuma a cikin alummansu.

Yayan Ham su ne Kush, da Misraima, da Fut, da Kanana. Yayan Kush su ne: Sheba, da Havilah, da Sabatha, da Regma, da Sabathaka. Yayan Regma kuwa su ne: Sheba, da Dedan. Cush ya haifi Nimrod, shi ne ya fara zama kato a duniya. Wannan ya kasance ƙaton mafarauci a gaban Ubangiji Allah, saboda haka za su ce, kamar Nimrod ƙaton mafarauci a gaban Ubangiji. Kuma farkon mulkinsa ya zama Babila, da Orech, da Archad, da Chalanne, a cikin ƙasar Shinar. Daga wannan ƙasa, Assuriya ta fita, kuma ya gina Ninawa, da birni Rooboth, da Kalah, da Dasah a tsakanin Ninawa da Kalah; wannan ita ce babbar birni. Kuma Mizraim ya haifi Ludim, da Naphtali, da Enemetim, da Labim. da Patrusiyawa, da Kasluhiyawa, waɗanda Filistiyawa suka fito daga gare su, da Kafturiyawa. Kanaana kuwa ya haifi Sidon ɗan farinsa, da Hitti, da Yabusawa, da Amoriyawa, da Girgashiyawa, da dan Hiwiyawa, da dan Arukawa, da dan Asennawa, da dan Aradian, da dan Samariya, da dan Amathi. Bayan wannan kuwa aka watsar da kabilun Kananawa. Iyakokin Kananawa sun kasance daga Sidon har zuwa Gerar da Gaza, har zuwa Sodom da Gomorra, Adama da Zeboyim har zuwa Lasha. Waɗannan su ne yayan Ham maza, bisa ga kabilansu, harsunansu,

ƙasashensu, da kuma alummansu.

Kuma ga Shem an haifa, shi mahaifin dukan yayan Eber, ɗanuwan Jafet babba. Yayan Shem su ne: Elam, da Assuriya, da Arfakshad, da Lud, da Aram, da Kainan. Kuma yayan maza Aram su ne: Uz, da Ul, da Gater, da Meshech. Kuma Arphaxad ya haifi Cainan, Cainan kuma ya haifi Sala, Sala kuma ya haifi Eber. Eber kuwa ya haifi yaya maza biyu, sunan ɗaya Phaleg, domin a zamaninsa aka raba duniya, sunan ɗanuwansa kuwa Joktan. Joktan kuwa ya haifi Elmodad, da Saleth, da Sarmoth, da Jerach, da Hadoram, da Abimael, da Diklah, da Obal, da Abimael, da Sheba, da Ofir, da Euilah, da Jobab; dukkansu waɗannan yayan Joktan ne. Kuma wurin zamansa ya kasance daga Masse har zuwa Saphera, dutsen gabas. Waɗannan yayan maza na Shem ne, a cikin kabilansu, bisa ga harsunansu, a cikin ƙasashensu, da kuma a cikin alummansu. Waɗannan su ne kabilun yayan Nuhu bisa ga tsararrakinsu, bisa ga alummansu, kuma daga waɗannan ne aka watsar da alummai a kan ƙasa bayan ambaliya.

11

Kuma dukan duniya tana da harshe ɗaya, da kuma magana ɗaya ga kowa. Kuma ya faru saad da suka tashi daga gabas, sai suka sami fili a ƙasar Shinar, suka kuma zauna a can. Kuma mutum ya ce wa maƙwabcinsa, Ku zo mu yi tubali, mu gasa su da wuta. Sai tubalan ya zama musu dutse, kwalta kuma ya zama

musu yumbu. Suka ce, Ku zo mu gina wa kanmu birni da hasumiya wadda kanta zai kai sama, mu kuma yi wa kanmu suna, kafin a watsar da mu a dukan fuskar ƙasa. Kuma Ubangiji ya sauko don ya ga birnin da hasumiyar da yayan mutane suka gina. Kuma Ubangiji ya ce, duba, jinsi ɗaya ne, kuma harshe ɗaya ga dukansu, kuma wannan suka fara yi, kuma yanzu ba abin da suke ƙoƙari yi da zai kasa musu ba. Zo, bari mu sauko mu rikita harshensu a can, domin kada kowannensu ji muryar maƙwabcinsa. Kuma Ubangiji ya watsar da su daga can zuwa dukan fuskar duniya, suka kuma daina ginin birni da hasumiyar. Saboda wannan aka kira sunanta Rudani, domin a can Ubangiji ya ruɗanya harshen dukan duniya, kuma daga can Ubangiji ya watsar da su a kan dukan duniya.

Kuma waɗannan su ne tsararrukan Shem, kuma Shem yana da shekara ɗari lokacin da ya haifi Arfakshad, a shekara ta biyu bayan ambaliya. Kuma Shem ya rayu shekaru ɗari biyar bayan ya haifi Arfaksad, kuma ya haifi yaya maza da yaya mata, saan nan ya mutu. Kuma Arfakshad ya rayu shekaru ɗari da talatin da biyar, ya haifi Kainan. Kuma Arfaksad ya rayu shekaru ɗari huɗu bayan ya haifi Kainan, kuma ya haifi yaya maza da yaya mata, saan nan ya mutu. Kuma Kainan ya rayu shekaru ɗari da talatin, kuma ya haifi Sala, kuma Kainan ya rayu shekaru ɗari uku da talatin bayan ya haifi Sala, kuma ya haifi yaya maza da yaya mata, saan nan ya mutu. Kuma Sala ya rayu shekaru ɗari da talatin, ya kuma haifi Eber. Kuma Sala ya rayu shekara ɗari uku da talatin bayan ya haifi Eber, kuma ya haifi yaya maza da yaya mata, saan nan ya mutu. Kuma Eber ya rayu shekaru ɗari

talatin da huɗu, ya kuma haifi Faleg. Kuma Eber ya rayu shekaru ɗari biyu da sabain bayan ya haifi Phaleg, kuma ya haifi yaya maza da yaya mata, saan nan ya mutu. Kuma Phaleg ya rayu shekaru ɗari da talatin, ya kuma haifi Ragau. Kuma Faleg ya rayu shekara ɗari biyu da tara bayan ya haifi Ragau, kuma ya haifi yaya maza da yaya mata, saan nan ya mutu. Ragau ya rayu shekara ɗari talatin da biyu, sai ya haifi Saruj. Kuma Ragau ya rayu shekaru ɗari biyu da bakwai bayan ya haifi Seruch, kuma ya haifi yaya maza da yaya mata, saan nan ya mutu. Kuma Saruj ya rayu shekara ɗari da talatin, ya kuma haifi Nahor. Kuma Seruch ya rayu shekaru ɗari biyu bayan ya haifi Nahor, kuma ya haifi yaya maza da yaya mata, saan nan ya mutu. Kuma Nahor ya rayu shekaru ɗari da sabain da tara, ya kuma haifi Tera. Kuma Nahor ya rayu shekara ɗari ashirin da biyar bayan ya haifi Tera, kuma ya haifi yaya maza da yaya mata, saan nan ya mutu. Terah ya rayu shekaru sabain, ya haifi Abram, Nahor da Haran.

Waɗannan kuwa su ne zuriyar Tera. Tera ya haifi Abram, da Nahor, da Haran, kuma Haran ya haifi Lot. Kuma Haran ya mutu a gaban Tera mahaifinsa a ƙasar da aka haife shi, a yankin Kaldiyawa. Abram da Nahor suka auri mata. Sunan matar Abram Sarai ne, sunan matar Nahor kuwa Milka ne, yar Haran, wanda yake mahaifin Milka da mahaifin Iska. Kuma Sarai ta kasance bararriya, kuma ba ta haifa yara ba. Kuma Tera ya ɗauki Abram ɗansa, da Lot ɗan Haran jikan sa, da Sarai surukarsa, matar Abram ɗansa, ya fitar da su daga ƙasar Kaldiyawa don su tafi ƙasar Kanana. Suka zo har Haran, ya

kuwa zauna a can. Dukan kwanakin Terah a ƙasar Haran sun kai shekaru ɗari biyu da biyar, kuma Terah ya mutu a Haran.

12

Kuma Ubangiji ya ce wa Abram, Ka fita daga ƙasarka, da daga danginaka, da daga gidan mahaifinka, ka zo ƙasar da zan nuna maka. Kuma zan mai da kai alumma mai girma, zan kuwa albarkace ka, in ɗaukaka sunanka, za ka kuma zama mai albarka. Kuma zan albarkaci waɗanda suke albarkace ka, waɗanda kuma suke laance ka zan laanta su, kuma dukan kabilu na duniya za su sami albarka ta wurinka. Sai Abram ya tafi, kamar yadda Ubangiji ya yi magana da shi, kuma Lot ya tafi tare da shi. Abram yana da shekaru sabain da biyar lokacin da ya bar Haran. Kuma Abram ya ɗauki matarsa Sarai, da Lot ɗan ɗanuwansa, da dukan dukiyarsu da suka samu, da dukan ran da suka samu daga Haran, suka kuma fita don su tafi ƙasar Kanana. Kuma Abram ya bi ta ƙasar har zuwa tsawonta har zuwa wurin Shekem, a kan babban itacen oak, amma Kananiyawa a lokacin suna zaune a ƙasar. Ubangiji ya bayyana ga Abram, ya ce masa, Zan ba wa zuriyarka ƙasan nan, sai Abram ya gina bagade a can ga Ubangijin da ya bayyana gare shi. Kuma ya tashi daga can zuwa dutsen da yake gabas da Betel, ya kafa tentinsa a can, Betel tana yamma, Ai kuma tana gabas. Ya gina bagade a can ga Ubangiji, ya kuma yi kira da sunan Ubangiji. Abram ya tashi, ya tafi ya kafa sansani a cikin jeji.

Kuma aka yi yunwa a ƙasar, sai Abram ya gangara zuwa Masar don ya zauna a can, domin yunwa ta yi tsanani a ƙasar. Ya faru lokacin da Abram ya kusanci shiga zuwa Masar, sai Abram ya ce wa matarsa Sarai, Na sani cewa ke mace ce mai kyakkyawar fuska. Saboda haka, saad da Masarawa suka gan ki, za su ce, Matarsa ce wannan, kuma za su kashe ni, amma ke za su bar ki da rai. Na ce saboda haka cewa yaruwarsa ce ni, domin ya zama da kyau a gare ni saboda kai, kuma raina ya rayu saboda kai. Ya faru kuwa, lokacin da Abram ya shiga Masar, Masarawa suka ga matarsa cewa tana da kyau sosai. Kuma sarakunan Firauna sun gan ta, suka yabe ta a gaban Firauna, suka kuma shigar da ita cikin gidan Firauna. Kuma suka yi wa Abram alheri saboda ita, kuma ya sami tumaki, da maruƙa, da jakuna, da bayi, da kuyangi, da alfadarai, da raƙuma. Kuma Allah ya azabtar da Firauna da annoba manya-manya masu mugunta, da gidansa, saboda Sara matar Abram. Bayan ya kira Abram, Firauna ya ce, Me wannan ka yi mini, domin ba ka faɗa mini ba cewa matarka ce? Me ya sa ka ce yaruwata ce? Na ɗauki ta wa kaina mata, yanzu ga matarka a gabanka, ka ɗauka ka tafi. Sai Firauna ya umarci mutanensa game da Abram su sallame shi tare da matarsa da duk abin da yake da shi.

13

Abram ya haura daga Masar shi da matarsa, da dukan abin da yake da shi, da Lot tare da shi, zuwa jeji. Abram kuwa ya kasance mai arziki ƙwarai da dabbobi, da azurfa, da zinariya.

Kuma ya tafi daga inda ya zo zuwa cikin jeji har zuwa Betel, har zuwa wurin da tantinsa yake a baya, a tsakanin Betel da Angai. zuwa wurin bagaden, inda ya yi a can da farko, kuma Abram ya kira sunan Ubangiji a can. Kuma Lutu wanda yake tafiya tare da Abram yana da tumaki, da shanu, da tantuna. Kuma ƙasar ba ta iya ɗaukar su su zauna tare, saboda dukiyoyinsu sun yi yawa, kuma ƙasar ba ta iya ɗaukar su su zauna tare. Kuma aka yi fada tsakanin makiyayan dabbobin Abram da makiyayan dabbobin Lot, amma Kananawa da Ferizzawa a lokacin suna zaune a ƙasar. Abram ya ce wa Lot, Kada a yi faɗa tsakanina da kai, da kuma tsakanin makiyayina da makiyayanka, domin mu yanuwa ne. Ashe, dukan ƙasar ba ta a gabanka ba? Ka rabu da ni, idan ka tafi hagu, zan tafi dama, amma idan ka tafi dama, zan tafi hagu. Sai Lut ya ɗaga idanunsa ya ga dukan yankin da ke kewaye da Urdun, cewa dukansa yana da ruwa sosai, kafin Allah ya halaka Sodom da Gomorra, kamar Aljannap Allah, kuma kamar ƙasar Masar, har zuwa Zoar. Sai Lutu ya zaɓa wa kansa dukan yankin da ke kewaye da Urdun, ya tashi ya tafi daga gabas, ta haka suka rabu kowa da ɗanuwansa. Abram ya zauna a ƙasar Kanana, amma Lot ya zauna a birnin yankin kewaye, kuma ya kafa tentinsa a Sodom. Amma mutanen da suke a Sodom mugaye ne da masu zunubi a gaban Allah sosai. Amma Allah ya ce wa Abram bayan rabuwar Lot da shi, Ka ɗaga idanunka, ka duba daga wurin da kake a yanzu zuwa arewa da kudu da gabas da yamma, Domin dukan ƙasar da kake gani, zan ba ka ita da zuriyarka har abada. Zan mai da zuriyarka kamar yashin ƙasa, idan wani zai iya ƙidayar yashin ƙasa, to zuriyarka ma za a ƙidaya. Tashi ka ratsa ƙasar zuwa tsawonta da fāɗinta,

domin zan ba ka ita da zuriyarka har abada. Bayan Abram ya ƙaura da tentinsa, ya zo ya zauna kusa da itacen oak na Mamre, wanda yake a Hebron, kuma ya gina bagade a can ga Ubangiji.

14

Ya faru a zamanin mulkin Amarphal sarkin Sennaar, da Ariyok sarkin Ellasar, Khodollogomor sarkin Elam, da Thargal sarkin alummai, Sun yi yaƙi da Balla sarkin Sodom, da Barsa sarkin Gomorrah, da Sennaar sarkin Adamah, da Symobor sarkin Zeboiim, da kuma sarkin Balak; wannan ita ce Zoar. Duk waɗannan sun yarda a kan kwazazzabon gishiri, wanda yake Tekun Gishiri. Shekara goma sha biyu sun bauta wa Chedorlaomer, amma a shekara ta goma sha uku sun yi tawaye. A cikin shekara ta goma sha huɗu, Chedorlaomer da sarakunan da suke tare da shi suka zo, suka karkashe dodanni a Ashtaroth da Karnaim, da alummai masu ƙarfi tare da su, da kuma mutanen Ommaeans a birnin Saue. Kuma da Horites waɗanda suke a cikin duwatsun Seir, har zuwa terebinth na Paran, wanda yake a cikin jeji. Kuma bayan sun dawo, suka zo wurin maɓulbular hukunci, wanda shi ne Kadesh, suka kuma kashe dukan sarakunan Amalek, da Amoriyawa waɗanda suke zaune a Hazazon Tamar Sai ya fita sarkin Sodom, da sarkin Gomorrah, da sarkin Admah, da sarkin Zeboiim, da sarkin Balak (wato Zoar), suka ja dāga don yaƙi a kwarin gishiri. zuwa Chedorlaomer sarkin Elam, da Tidal sarkin alummai, da Amraphel sarkin Shinar, da Arioch sarkin Ellasar, sarakuna

huɗu zuwa ga biyar. Kwarin mai gishiri yana da rijiyoyin kwalta. Sarkin Sodom da sarkin Gomorra sun gudu, suka fada a can, amma wadanda suka rage sun gudu zuwa tsaunuka. Sun ɗauki duk dawakai na Sodom da Gomorra, da duk abincinsu, suka tafi. Suka ɗauki Lot ɗan ɗanuwan Abram, da dukan kayaninsa, suka tafi, domin yana zaune a Sodom.

Ya iso amma daga cikin waɗanda aka ceto, wani ya sanar da Abram Baibrahima, shi kuwa yana zaune kusa da itacen oak na Mamre Baamoriyawa, ɗanuwan Eshcol, da ɗanuwan Onan, waɗanda suka kasance abokan haɗin gwiwa na Abram. Da ya ji amma Abram cewa an kama Lot ɗanuwansa, ya ƙirga mutanen gidansa ɗari uku sha goma da takwas, kuma ya bi su har zuwa Dan. Kuma ya fāɗa a kansu da dare shi da bayinsa, ya buge su, ya bi su har zuwa Hoba, wanda yake a hagun Damaskus. Kuma ya mayar da dukan dawakan Sodom, kuma ya mayar da Lot ɗan ɗanuwansa, da dukan dukiyoyinsa, da mata, da mutane. Sarkin Sodom ya fita don ya sadu da shi, bayan ya dawo daga yaƙin da ya yi da Chedorlaomer da sarakunan da suke tare da shi, zuwa kwarin Shaveh, wanda yake filin sarakuna.

Kuma Melchizedek sarkin Salem ya fito da burodi da ruwan inabi, ya kasance kuwa firist na Allah Mafi Ɗaukaka. Kuma ya albarkaci Abram, ya kuma ce, Albarka ta tabbata ga Abram daga Allah Mafi Ɗaukaka, wanda ya halicci sama da ƙasa. Kuma albarka ta tabbata ga Allah Mafi Ɗaukaka, wanda ya ba da abokan gābanka a ƙarƙashin ikonka, kuma Abram ya ba shi kashi ɗaya bisa goma daga duka. Sarkin Sodom ya ce wa Abram,

Ka ba ni mutane, amma ka ɗauki dukiyar wa kanka. Abram ya ce wa Sarkin Sodom, Zan ɗaga hannuna zuwa ga Ubangiji Allah Mafi Ɗaukaka, wanda ya halicci sama da ƙasa, Idan daga zare har zuwa madaurin takalmi zan karɓa daga dukan naka, domin kada ka ce cewa ni na wadatar da Abram. Sai dai abin da samari suka ci, da rabon mutanen da suka tafi tare da ni Eshcol, Onan, Mamre, waɗannan za su ɗauki rabo.

15

Bayan waɗannan kalmomi, maganar Ubangiji ta zo wurin Abram a cikin wahayi, tana cewa, Kada ka ji tsoro, Abram, ni ne garkuwarka, ladanka zai yi yawa sosai. Ya ce Abram, Ubangiji Maigida, me za ka ba ni? Ni kuwa ina tafiya ba da yara, ɗan gidan aiki na Masek, wannan Damascus Eliezer ne. Sai Abram ya ce, Tun da yake ba ka ba ni zuriya ba, to, bawan da aka haifa a gidana zai zama magājina. Kuma nan take muryar Ubangiji ta zo masa, tana cewa, Ba wannan zai gāje ka ba, amma wanda zai fito daga gare ka, shi ne zai gāje ka. Ya fitar da shi waje, ya ce masa, Ka duba sama, ka ƙirga taurari, idan za ka iya ƙidaya su. Sai ya ce, Haka zuriyarka za ta kasance. Kuma Abram ya gaskata Allah, aka kuwa ƙidaya masa hakan a matsayin adalci. Ya ce masa, Ni ne Allah wanda ya fitar da kai daga ƙasar Kaldiyawa, domin in ba ka wannan ƙasa ta gādo. Ya ce kuwa, Ubangiji Maigida, ta yaya zan sani cewa zan gāji ta? Ya ce masa, Ɗauki mini karsana mai shekara uku, da akuya mai shekara uku, da rago mai shekara uku, da kurciya, da tattabara. Ya ɗauki dukan

waɗannan a gare shi, ya raba su a tsakiya, ya ajiye su ɗaura da juna, amma tsuntsayen bai raba su ba. Tsuntsaye suka sauko a kan gawarwakin da guntun-guntunsu, sai Abram ya zauna tare da su. Game da fāɗuwar rana, sai ruɗewa ta fāɗo kan Abram, kuma ga shi, babban tsoro mai duhu yana fāɗowa a kansa. Kuma aka faɗa wa Abram, Tabbatacce za ka sani cewa baƙo ne zuriyarka za su zama a cikin ƙasar da ba tasu ba, kuma za a bautar da su, kuma za a wulaƙanta su, kuma za a ƙasƙantar da su, shekaru ɗari huɗu. Amma alummar da za su bauta wa, zan yi musu hukunci, kuma bayan haka, za su fita daga nan da dukiya mai yawa. Kai kuwa za ka koma wurin kakanninka cikin salama, bayan an yi maka rayuwa mai tsawo har ka tsufa sosai. A tsara ta huɗu za su dawo nan, domin har yanzu zunuban Amoriyawa ba su cika ba. Tun amma rana ta fāɗi zuwa yamma, harshen wuta ya bayyana, kuma ga tanda mai hayaki da fitilun wuta, waɗanda suka wuce tsakanin rabe-raben waɗannan. A wannan rana, Ubangiji ya yi alkawari da Abram, yana cewa, Ga zuriyarka zan ba da wannan ƙasa, daga kogin Masar har zuwa babban kogi Yufiretis. Masu Keniyawa, da masu Kenizziyawa, da masu Kadmoniyawa. da Hittawa, da Ferizziyawa, da Rafaimawa, da Amorawa, da Kananawa, da Hiwiyawa, da Girgashiyawa, da Yebusawa.

16

Sarai matar Abram ba ta haifa masa ba, amma tana da baiwa yar Masar, wadda sunanta Hagar. Sarai ta ce wa Abram, Duba,

Ubangiji ya hana ni haihuwa, saboda haka ka shiga wurin baranyata, domin in sami yaya daga gare ta. Abram kuwa ya ji muryar Sarai. Kuma Sarai matar Abram ta ɗauki Hagar Bamasariya, baranyarta, bayan shekara goma da Abram ya zauna a ƙasar Kanana, ta ba mijinta Abram ta zama matarsa. Kuma ya shiga wurin Hagar, ta kuwa dauki ciki, kuma ta ga cewa tana da ciki, sai aka wulakanta uwargida a gabanta. Sarai ta ce wa Abram, ana zalunta ni daga gare ka, ni na ba da baiwar yarinya ta zuwa ƙirjinka, amma da ta ga cewa tana da ciki, sai ta wulaƙanta ni a gabanta. Bari Allah ya yi sharia tsakanina da kai. Abram ya ce wa Sarai, Ga baiwarka a hannunki, yi da ita abin da ya gamshi ki. Sai Sarai ta wulaƙanta ta, ta kuwa gudu daga gabanta.

Manzannin Ubangiji ya same ta a bakin maɓulɓular ruwa a cikin jeji, a bakin maɓulɓular da ke kan hanyar Shur. Sai manzannin Ubangiji ya ce mata, Hagar, baiwar Sarai, daga ina kika fito? Kuma ina kike zuwa? Ta amsa ta ce, Ina gudu daga gaban Sarai uwargidana. Manzannin Ubangiji ya ce mata, Koma wurin uwargidarka kuma ki ƙasƙantar da kanki a ƙarƙashin hannayenta. Sai manzannin Ubangiji ya ce mata, Tabbatacce zan ƙara yawan zuriyarka, kuma ba za a iya ƙidaya su ba saboda yawansu. Sai malaikan Ubangiji ya ce mata, Duba, kina da ciki, kuma za ki haifi ɗa, za ki kuma kira sunansa Ismaila, domin Ubangiji ya ji game da wulakancin ki. Wannan zai zama mutumin jeji, hannayensa za su kasance a kan kowa, kuma hannuwan kowa za su kasance a kansa, zai kuma zauna a gaban dukan yanuwansa. Kuma ta kira sunan Ubangiji wanda yake

magana da ita, Kai ne Allah wanda ya gan ni, domin ta ce, Kuma a nan na ga wanda ya bayyana a gare ni. Saboda wannan ya kira rijiyar, Rijiyar wanda na gani a gabana. Ga shi yana tsakanin Kadesh da Barad. Kuma Hagar ta haifa wa Abram ɗa, kuma Abram ya kira sunan ɗansa, wanda Hagar ta haifa masa, Ismaila. Abram yana da shekaru tamanin da shida lokacin da Hagar ta haifa masa Ishmael.

17

Ya zama Abram yana da shekaru casa da tara. Sai Ubangiji ya bayyana ga Abram, ya ce masa, Ni ne Allahnka, ka yi abin da yake da kyau a gabana, ka kuma zama marar laifi. Kuma zan kafa alkawari na a tsakanina da kai, kuma zan ƙara yawanka sosai. Sai Abram ya fāɗi rubda ciki. Kuma Allah ya yi magana da shi, yana cewa, Ni kuwa, ga alkawarina yana tare da kai, kuma za ka zama uban alummai masu yawa. Kuma ba za a ƙara kiran sunanka Abram ba, amma sunanka zai zama Ibrahim, domin na sanya ka uban alummai masu yawa. Zan ƙara ka sosai sosai, zan mai da ka alummai masu yawa, kuma sarakuna za su fito daga gare ka. Zan kafa alkawari na tsakaninka da zuriyarka wadda za ta zo bayanka cikin tsararrakinsu, ya zama alkawari na har abada, domin in zama Allahnka da na zuriyarka bayanka. Zan ba ka da zuriyarka a bayanka ƙasar da kake zaune a ciki, dukan ƙasar Kanana, ta zama gādonku na har abada, kuma zan zama Allahnsu. Kuma Allah ya ce wa Ibrahim, Amma kai za ka kiyaye alkawarina, kai da zuriyarka a bayanka har tsararrakinsu.

Kuma wannan shi ne alkawarin da za ku kiyaye tsakanina da ku, da tsakanin zuriyarku bayanka zuwa tsararrakinsu, za a yi wa kowane namiji a cikinku kaciya. Kuma za ku yi kaciya a naman kaciyar ku, kuma wannan zai zama alama ta alkawari tsakanina da ku. Kuma yaron kwana takwas za a yi masa kaciya a gare ku, duk namiji a cikin tsararrakinku, da wanda aka haifa a gida da kuma wanda aka saya da azurfa daga kowane ɗan baƙo, wanda ba shi ne daga zuriyarka ba. Dole ne a yi wa wanda aka haifa a gidanka kaciya, da wanda aka saya da azurfa, kuma alkawarina zai kasance a kan namanku ya zama alkawari na har abada. Kuma namiji marar kaciya, wanda ba zai yi kaciya a naman fatar gajiyarsa a rana ta takwas ba, za a hallaka ran nan daga cikin jinsinta, domin ya karya alkawarina. Kuma Allah ya ce wa Ibrahim, Sarai matarka, ba za a ƙara kiran ta Sarai ba, Sara ne za ta zama sunanta. Zan yi mata albarka, kuma zan ba ka ɗa daga gare ta, zan kuma yi masa albarka, zai kuma zama alummai, sarakuna na alummai kuma za su fito daga gare shi. Sai Ibrahim ya fāɗi rubda ciki, ya yi dariya, ya kuma ce a ransa, Shin mutum mai shekara ɗari zai haifi ɗa? Kuma shin Saratu mai shekara casain za ta haifa? Ibrahim ya ce wa Allah, Bari Ismaila wannan ya rayu a gabanka. Allah ya ce wa Ibrahim, I, ga Sara matarka za ta haifa maka ɗa, za ka kuma kira sunansa Ishaku. Zan kafa alkawarina da shi, alkawari na har abada, in zama Allahnsa da na zuriyarsa bayansa. Game da Ismaila, duba na ji ka, kuma duba na albarkace shi, kuma zan ƙara shi, kuma zan yalwanta shi sosai, zai haifi alummai goma sha biyu, kuma zan mai da shi alumma mai girma. Amma alkawarina zan kafa shi da Ishaku, wanda Saratu za ta haifa maka a wannan lokaci, a

cikin shekara mai zuwa. Ya gama magana da shi, sai Allah ya haura daga wurin Ibrahim.

Sai Ibrahim ya ɗauki ɗansa Ismailu, da dukan yan gidansa, da dukan waɗanda aka saya da azurfa, da kowane namiji a cikin gidan Ibrahim, ya yi musu kaciya a wannan rana, kamar yadda Allah ya faɗa masa. Ibrahim kuwa yana da shekara casain da tara, lokacin da aka yi masa kaciya a naman gajiyarsa. Ishmael amma ɗansa ya kasance ɗan shekara goma sha uku lokacin da aka yi masa kaciya a naman gajiyarsa. A lokacin ranar nan, an yi wa Ibrahim kaciya, da Ismaila ɗansa. Kuma duka mazan gidansa, da waɗanda aka haifa a gidansa, da waɗanda aka saya da azurfa daga alummai baƙi.

18

Allah ya bayyana gare shi a itacen oak na Mamre, yana zaune a bakin ƙofar tantinsa a tsakar rana. Ya ɗaga idanunsa ya gani, sai ga maza uku a tsaye a gabansa. Da ya gan su, sai ya ruga da gudu daga ƙofar tantinsa don ya tarye su, ya kuma durƙusa har ƙasa. Kuma ya ce, Ubangiji, idan na samu tagomashi a gabanka, kada ka wuce bawanka. A ɗauki ruwa, su wanke ƙafafunku, ku kuma huta a ƙarƙashin itacen. Kuma zan ɗauki burodi, kuma za ku ci. Kuma bayan wannan za ku tafi zuwa hanyar ku, saboda ku karkata zuwa bawan ku. Kuma ya ce, haka ka yi, kamar yadda ka faɗa. Kuma Ibrahim ya yi sauri zuwa tentin wurin Saratu, ya ce mata, Yi sauri, kwaɓa mudu uku na garin alkama

mai kyau, ka yi burodi. Kuma Ibrahim ya gudu zuwa ga shanun, ya ɗauki ɗan maraƙi mai taushi da kyau, ya ba wa bawan, bawan kuwa ya yi sauri ya shirya shi. Ya ɗauki man shanu, da madara, da ɗan maraƙin da ya shirya, ya sa a gabansu, suka ci. Shi kansa kuwa ya tsaya a kusansu a ƙarƙashin itacen.

Ya ce masa, Ina Saratu matar ka? Shi kuwa ya amsa ya ce, Ga ta a cikin tanti. Ya ce, Zan dawo wurinka bisa ga wannan lokaci a lokacin da ya dace, kuma Saratu matarka za ta haifi ɗa. Saratu kuwa ta ji hakan a ƙofar tanti tana tsaye a bayansa. Ibrahim da Saratu sun tsufa sosai, kuma Saratu ta daina samun aladar mata. Saratu ta yi dariya a ranta tana cewa, Bai taɓa faruwa da ni ba har zuwa yanzu, kuma ubangijina ya tsufa. Kuma Ubangiji ya ce wa Ibrahim, Me ya sa Saratu ta yi dariya a ranta, tana cewa, Shin da gaske zan haifa? Ni kuwa na tsufa. Ba abin da zai zama ba zai yiwu ga Allah ba? A wannan lokaci zan dawo wurinka a lokacin da aka tsara, kuma Saratu za ta haifi ɗa. Ya musanta amma Saratu, tana cewa, Ban yi dariya ba, domin ta ji tsoro. Sai ya ce mata, Aa, amma kin yi dariya.

Bayan sun tashi daga can, mutanen suka dubi ƙasa zuwa wajen Sodom da Gomorra. Ibrahim kuwa ya yi tafiya tare da su, yana raka su. Amma Ubangiji ya ce, Ba zan ɓoye daga Ibrahim bawana abin da nake yi ba. Abraham kuwa zai zama alumma mai girma da yawa, kuma dukan alummomin duniya za su sami albarka ta wurinsa. Na sani domin cewa zai umarci yayansa maza da gidansa bayansa, kuma za su kiyaye hanyoyin Ubangiji, su yi adalci da hukunci, domin Ubangiji ya kawo wa Ibrahim

duk abin da ya faɗa masa. Ubangiji ya ce, Kukan Sodom da Gomorra sun ƙaru sosai a gare ni, kuma zunubansu sun yi girma ƙwarai. Zan sauka don haka in ga, ko bisa ga kukansu da yake zuwa gare ni suna cika, ko kuwa ba haka ba, domin in sani. Kuma mutanen sun juyar da baya daga can suka zo Sodom, amma Ibrahim har yanzu yana tsaye a gaban Ubangiji. Kuma da Ibrahim ya kusata, ya ce, Kada ka hallaka mai adalci tare da marasa tsoron Allah, don mai adalci zai zama kamar marasa tsoron Allah. Idan akwai masu adalci hamsin a cikin birnin, za ka hallaka su? Ba za ka bar dukan wurin saboda masu adalci hamsin, idan suna a cikinta ba? Ba za ka yi kamar wannan magana ba, ka kashe mai adalci tare da marar tsoron Allah, kuma mai adalci zai zama kamar marar tsoron Allah. Ba za ka yi ba! Kai mai yin sharia a dukan duniya, ba za ka yi adalci ba? Ubangiji ya ce, Idan akwai mutane hamsin masu adalci a Sodom a cikin birnin, zan bar dukan birnin, da dukan wurin saboda su. Kuma da amsa Ibrahim ya ce, Yanzu na fara yin magana da Ubangijina, amma ni ƙura da toka ne. Idan amma masu adalci hamsin sun ragu zuwa arbain da biyar, za ka hallaka dukan birnin saboda biyar? Sai ya ce, ba zan hallaka ba, idan na sami arbain da biyar a can. Kuma ya ƙara yin magana da shi, ya ce, Idan kuma aka sami arbain a can, sai ya ce, Ba zan hallaka ba saboda arbain. Sai ya ce, Kada Ubangiji ya yi fushi idan zan yi magana. Idan kuma aka sami talatin a can fa? Sai ya ce, Ba zan hallaka ba saboda talatin ɗin. Kuma ya ce, Tun da ina da yin magana ga Ubangiji, idan kuma aka sami ashirin a can? Sai ya ce, Ba zan hallaka ba, idan na sami ashirin a can. Sai ya ce, Kada in ɓata lokacinka Ubangiji, idan zan ƙara magana sau ɗaya

kawai? Idan kuma aka same su goma a can? Sai ya ce, Ba zan hallaka ba saboda waɗancan goma. Ubangiji ya tafi bayan ya daina magana da Ibrahim, Ibrahim kuma ya koma wurinsa.

19

Manzannin biyu suka zo Sodom da yamma. Lot kuwa yana zaune a bakin ƙofar Sodom, da ya gan su, sai Lot ya tashi ya fita tarye da su, ya kuma rusuna da fuskarsa har ƙasa. Kuma ya ce, duba, Ubangiji, ku karkata zuwa gidan bawanka, ku sauka, ku wanke ƙafafunku, kuma kun tashi da sassafe za ku koma hanyarku. Suka ce, aa, amma a tituna za mu sauka. Kuma ya roƙe su da ƙarfi, suka kuwa karkata zuwa gare shi, suka shiga gidansa, ya shirya musu abin sha, ya gasa musu burodi marar yisti, suka kuwa ci. Amma kafin su kwanta, mazan birnin, mutanen Sodom, sun kewaye gidan, daga saurayi har zuwa dattijo, dukan jamaa gaba ɗaya. Suka kira Lutu suka ce masa, Ina mazan da suka shigo wurinka da dare? Fitar da su wurinmu domin mu yi jimai da su. Lot ya fita ya je wurinsu a bakin kofa, ya kuma rufe kofar a bayansa. Ya ce musu, Ko kaɗan yanuwa, kada ku yi mugunta. Ina da yaya mata biyu waɗanda ba su taɓa sanin namiji ba, zan fitar da su zuwa gare ku, kuma ku yi amfani da su kamar yadda zai yi muku daɗi, kawai kada ku yi wa mutanen nan wani abu na rashin adalci, domin sun shiga ƙarƙashin inuwar rufin gidana. Suka ce masa, Ka janye can! Ka shigo ne don ka zauna a baƙo, ba don ka yi sharia ba? Yanzu fa, za mu fi yi maka mugunta fiye da waɗancan. Suka matsa wa

Lutu sosai, suka kuma kusace su farfasa ƙofar. Amma mazan suka miƙa hannuwansu suka ja Lutu zuwa gare su cikin gida, suka kuma rufe ƙofar gidan. Amma mazan da suke a ƙofar gidan, sun buge su da makanta daga ƙarami har zuwa babba, sai suka ruɗe suna neman ƙofar. Amma mutanen suka ce wa Lot, Akwai maka a nan surukai, ko yaa maza, ko yaa mata? Ko kuma akwai wani naka a cikin birnin, fitar da su daga wannan wuri, Domin muna halaka wannan wuri, saboda kukansu ya tashi a gaban Ubangiji, kuma Ubangiji ya aiko mu mu halaka shi. Lot ya fita, ya yi magana da surukai nasa waɗanda suka auri yayansa mata, ya ce, Ku tashi, ku fita daga wannan wuri, domin Ubangiji zai hallaka birnin. Amma ya yi kama kamar yana wasa a gaban surukai nasa. Lokacin da safiya ta waye, manzannin suka matsa wa Lot, suna cewa, Ka tashi ka ɗauki matarka da yayanka mata biyu waɗanda kake da su, ka fita, domin kada kai ma ka hallaka tare da zunuban birni. Suka damu, sai malaiku suka kama hannunsa, da hannun matarsa, da hannuwan yayansa mata biyu, domin Ubangiji ya jinƙanta shi.

Kuma ya faru lokacin da suka fitar da su waje, sai suka ce, Ka ceci ranka, kada ka duba baya, kada kuma ka tsaya a dukan yankin kewaye, ka gudu zuwa dutsen don ka ceci kanka, don kada ka shafe tare. Lot ya ce musu, ina roƙonka Ubangiji, tun da bawan ka ya sami jinƙai a gabanka, kuma ka ɗaukaka adalcinka wanda kake yi a kaina don rayuwar raina, amma ni ba zan iya samun ceto zuwa dutsen ba don kada mugunta ta kama ni in mutu. Duba, wannan gari yana kusa da wurin da zan gudu zuwa a can, wanda yake ƙarami, kuma a can zan sami ceto. Ba ƙarami

yake ba? Raina kuwa zai rayu saboda kai. Kuma ya ce masa, duba na yarda da fuskarka da kan wannan kalmar, ba zan hallaka garin da ka yi magana game da shi ba. Yi sauri don haka ka sami ceto a can, domin ba zan iya yin kome ba, har sai ka iso can. Saboda wannan aka kira sunan garin nan, Zoar. Rana ta fito a kan ƙasa, kuma Lot ya shiga Zoar. Kuma Ubangiji ya saukar da wuta mai tsarki a kan Sodom da Gomorrah daga wurin Ubangiji daga sama. Kuma ya hallaka waɗannan garuruwa, da dukan yankin da ke kewaye, da dukan mazaunan garuruwan, da kuma duk abin da yake tsiro daga ƙasa. Kuma matarsa ta waiwaya ta duba baya, sai ta zama ginshiƙin gishiri. Ibrahim ya tashi da sassafe zuwa wurin da ya tsaya a gaban Ubangiji. Kuma ya duba wajen Sodom da Gomorrah, da wajen yankin kewaye, sai ya ga, ga wuta tana hawa daga ƙasa kamar hayaƙin tanderu. Kuma ya faru a lokacin da Allah ya halaka dukan garuruwan yankin kewaye, Allah ya tuna da Ibrahim, kuma ya aika Lot daga tsakiyar hallakar, a lokacin da Ubangiji ya rushe garuruwan da Lot ya zauna a cikinsu.

Lot ya haura daga Zoar, ya zauna a kan dutsen tare da yayansa mata biyu, domin ya ji tsoron zama a Zoar, saboda haka ya zauna a cikin kogon tare da yayansa mata biyu. Babbar ta ce wa ƙaramar, Ubanmu ya tsufa, kuma babu wani mutum a duniya wanda zai zo wurinmu, kamar yadda ya dace a dukan ƙasa. Zo mu ba ubanmu giya ya sha, mu kwanta tare da shi, mu kuma sami zuriya daga ubanmu. Sun ba ubansu giya a cikin wannan dare, sai babbar ta shiga ta kwana tare da ubanta a cikin wannan dare, amma bai sani ba lokacin da ya kwanta, ko

lokacin da ya tashi. Ya faru a kashegari, sai babbar ya ta ce wa ƙaramar, Duba, na kwana jiya tare da ubanmu, bari mu ba shi giya a wannan dare, ki shiga ki kwana tare da shi, don mu sami zuriya daga ubanmu. Suka ba shi giya a wannan dare ma, sai ƙaramar ta shiga ta kwana tare da mahaifinta, amma bai san lokacin da ta kwanta da shi ko lokacin da ta tashi ba. Kuma yayan mata biyu na Lot sun yi ciki daga mahaifinsu. Kuma babbar ɗiya ta haifi ɗa, kuma ta kira sunansa Mowab, tana cewa, Daga mahaifina, wannan shi ne mahaifin Mowabawa har yau. Ita ma ƙaramar ta haifi ɗa, ta kuma kira sunansa Ammon, tana cewa, Ɗan zuriyata ne, wannan shi ne mahaifin Ammonawa har yă zuwa yau.

20

Kuma Ibrahim ya tashi daga can zuwa ƙasar kudu, ya zauna tsakanin Kadesh da Shur, ya kuma yi zama a matsayin baƙo a Gerara. Ibrahim ya ce game da Saratu matarsa, Kanwata ce, domin ya ji tsoron ya ce, Matata ce, don kada mutanen birnin su kashe shi saboda ita. Sai Abimelek sarkin Gerar ya aika, ya ɗauki Saratu. Sai Allah ya zo wurin Abimelek cikin mafarki da dare, ya ce masa, Duba, za ka mutu saboda macen da ka ɗauka, gama ita tana da miji. Abimelech amma bai taɓa ta ba, sai ya ce, Ubangiji, alumma marar sani kuma mai adalci za ka hallaka? Ashe, shi da kansa bai faɗa mini cewa yaruwarsa ce ba? Ita kuma ta faɗa mini cewa ɗanuwanta ne. Da zuciya mai tsarki da hannuwa masu adalci na yi wannan. Allah ya ce masa a cikin

barci, Ni ma na san cewa ka yi wannan da zuciya mai tsarki, kuma na kare ka don kada ka yi mini zunubi, saboda haka ban bar ka ka taɓa ta ba. Yanzu fa, mayar da matar ga mutumin, domin annabi ne, kuma zai yi maka addua, za ka kuwa rayu. Amma idan ba ka mayar da ita ba, ka sani cewa za ka mutu kai da dukan abubuwanka. Kuma Abimelek ya tashi da sassafe, ya kira dukan bayinsa, ya faɗa musu dukan waɗannan kalmomi a kunnuwansu, sai dukan mutanen suka ji tsoro sosai. Sai Abimelek ya kira Ibrahim ya ce masa, Me wannan ka yi mana? Shin ba mu yi maka laifi ba, har ka kawo mini da mulkina babban zunubi? Aikin da ba wanda zai yi, ka yi mini. Abimelech ya ce wa Ibrahim, Me ka gani ka yi wannan? Ibrahim ya ce, Na ce gama, to babu tsoron Allah a wannan wuri, kuma za su kashe ni saboda matata. Kuma da gaske, yaruwata ce ta uba, amma ba ta uwa ba, kuma ta zama matata. Ya faru lokacin da Allah ya fitar da ni daga gidan mahaifina, sai na ce mata, Wannan adalci za ki yi mini: a duk inda muka je, ki ce ni ɗanuwanka ne. Amma Abimelek ya ɗauki dubu biyu darahim, da tumaki, da maruƙa, da bayi, da kuyangi, ya ba Ibrahim, ya kuma mayar masa Saratu matarsa. Kuma Abimelech ya ce wa Ibrahim, Duba, ƙasata tana a gabanka; a duk inda ya gamshi ka, ka zauna. Ga Saratu kuwa ya ce, Duba, na ba ɗanuwanki dubu didrachmas biyu, waɗannan za su zama miki don girmamawa fuskarki, da duka waɗanda suke tare da ke, kuma ka faɗi gaskiya a kowane abu. Ibrahim ya yi addua ga Allah, Allah kuwa ya warkar da Abimelek, da matarsa, da bayinsa mata, suka kuwa sāke haihuwa. Domin Ubangiji ya rufe dukan mahaifar da ke cikin gidan Abimelek daga waje, saboda Saratu matar Ibrahim.

21

Ubangiji kuwa ya ziyarci Saratu kamar yadda ya faɗa, kuma Ubangiji ya yi wa Saratu kamar yadda ya yi magana. Kuma ta yi ciki ta haifa wa Ibrahim ɗa a lokacin tsufansa, a daidai lokacin da Ubangiji ya yi magana da shi. Kuma Ibrahim ya kira sunan ɗansa wanda aka haifa masa, wanda Saratu ta haifa masa, Ishaku. Ibrahim ya yi wa Ishaku kaciya a rana ta takwas, kamar yadda Allah ya umarce shi. Kuma Ibrahim yana da shekara ɗari lokacin da aka haifa masa ɗansa Ishaku. Sarah ta ce, Ubangiji ya yi mini dariya, domin duk wanda ya ji zai yi farin ciki tare da ni. Kuma ta ce, Wane zai faɗa wa Ibrahim cewa Saratu tana shayar da yaro? Gama na haifi ɗa a cikin tsufata. Yaron ya girma, aka kuma yaye shi. Ibrahim ya yi babban liyafa a ranar da aka yaye ɗansa Ishaku. Amma Saratu ta ga ɗan Hajara Bamasariya, wanda Ibrahim ya haifa, yana wasa tare da Ishaku ɗanta. Kuma ta ce wa Ibrahim, Kori wannan baiwa tare da ɗanta, domin ɗan wannan baiwa ba zai gāda gādo tare da ɗana Ishaku ba. Kalmar ta zama mai wuya ƙwarai a gaban Ibrahim game da ɗansa. Allah ya ce wa Ibrahim, Kada wannan alamari ya yi maka wuya game da yaron da kuma game da baiwar. Duk abin da Saratu ta ce maka, ka saurare ta, domin ta wurin Ishaku ne za a kira maka zuriya. Kuma ɗan baiwar nan ma zan mai da shi alumma mai girma, domin zuriyarka ne. Ibrahim ya tashi da safe, ya ɗauki burodi da salkar ruwa, ya ba Hajara, ya ɗora yaron a kafaɗarta, saan nan ya sallame ta. Bayan ta tafi, ta yi ta yawo a cikin jeji, kusa da rijiyar rantsuwa. Ruwan da ke cikin tulun ya

ƙare, sai ta jefa yaron a ƙarƙashin wata itacen fir. Bayan ta tafi, ta zauna a gabansa daga nesa, kamar jifan baka, gama ta ce, Ba zan ga mutuwar yarona ba. Kuma ta zauna a gabansa, bayan yaron ya yi kuka, ya yi kuka. Allah ya ji muryar yaron daga wurin da yake, sai malaikan Allah ya kira Hagar daga sama, ya ce mata, Me ya same ki Hagar? Kada ki ji tsoro, gama Allah ya ji muryar yaron daga inda yake. Tashi ka ɗauki yaron, ka riƙe shi da hannunka, domin zan mai da shi alumma mai girma. Kuma Allah ya buɗe idanunta, ta ga rijiyar ruwa mai rai, ta tafi ta cika salkar fata da ruwa, ta shayar da yaron. Kuma Allah ya kasance tare da yaron, ya kuma yi girma, ya zauna a cikin jeji, ya kuma zama maharbi. Kuma ya zauna a cikin jeji, kuma mahaifiyarsa ta ɗauki masa mata daga Faran ta Masar.

Ya faru a lokacin nan, sai Abimelek, da Ahuzzat mai ba shi shawara, da Fikol babban kwamandan sojojinsa, suka ce wa Ibrahim, Allah yana tare da kai a cikin duk abin da kake yi. Yanzu saboda haka, ka rantse mini da Allah cewa ba za ka cutar da ni ba, ko tsaba na, ko suna na, amma bisa ga adalcin da na yi tare da kai, haka za ka yi tare da ni, da kuma ƙasar da kai ka zauna a cikinta. Kuma Ibrahim ya ce, Zan rantse. Kuma Ibrahim ya tsawata wa Abimelek game da rijiyoyin ruwa waɗanda bayin Abimelek suka ɗauke. Sai Abimelech ya ce masa, Ban san wanda ya yi maka wannan abu ba, kuma kai ba ka faɗa mini ba, kuma ni ban ji ba, sai dai yau. Kuma Ibrahim ya ɗauki tumaki da maruƙa, ya ba wa Abimelek, sai su biyun suka yi yarjejeniya. Kuma Ibrahim ya kafa yan tumaki mata bakwai su kaɗai. Kuma Abimelek ya ce wa Ibrahim, Mene ne waɗannan yan tumaki

bakwai da ka keɓe su kaɗai? Kuma Ibrahim ya ce, Za ka karɓi waɗannan yan tumaki bakwai mace daga gare ni, domin su zama mini shaida cewa ni ne na haƙa wannan rijiyar. Saboda wannan ya sanya suna na wurin wancan, Rijiyar Rantsuwa, domin a can sun yi rantsuwa dukansu biyu. Suka yi alkawari a rijiyar rantsuwa, sai Abimelek, Ahuzzat mai ba shi shawara, da Fikol babban kwamandan sojojinsa suka tashi suka koma ƙasar Filistiyawa. Kuma Ibrahim ya shuka gona a rijiyar rantsuwa, ya kuma kira sunan Ubangiji a can, Allah Madawwami. Ibrahim ya zauna a ƙasar Filistiyawa kwanaki masu yawa.

22

Kuma ya faru bayan waɗannan kalmomi, Allah ya gwada Ibrahim, kuma ya ce masa, Ibrahim, Ibrahim, kuma ya ce, Ga ni. Sai ya ce, Ɗauki ɗanka ƙaunatacce, wanda kake ƙauna, Ishaku, ka tafi ƙasar tudu, ka miƙa shi a can hadayar ƙonawa a kan ɗayan duwatsun da zan faɗa maka. Ibrahim ya tashi da safe, ya yi wa jakinsa sirdi, ya ɗauki tare da kansa bayi biyu, da Ishaku ɗansa, da tsage itace don hadaya ta ƙonawa, ya tashi ya tafi, ya kuma zo wurin da Allah ya faɗa masa, a rana ta uku. Kuma Ibrahim ya ɗaga idanunsa ya duba sama, sai ya ga wurin daga nesa. Kuma Ibrahim ya ce wa bayinsa, Ku zauna a nan tare da jaki, ni kuwa da yaron za mu wuce har can, kuma bayan mun yi sujada za mu komo gare ku. Ibrahim ya ɗauki itacen hadaya ta ƙonawa, ya ɗora wa ɗansa Ishaku, ya kuma ɗauki wuta da takobi a hannunsa, sai su biyun suka tafi tare. Ishaku ya ce wa

mahaifinsa Ibrahim, Baba, sai ya amsa, Me yake, ɗana? Ya ce, Duba, ga wuta da itacen, amma ina tumkin hadaya ta ƙonawa? Ibrahim ya ce, Allah zai tanada wa kansa tunkiya don hadaya ta ƙonawa, ɗana. Sai su biyun suka ci gaba tare. Sun zo wurin da Allah ya faɗa masa, sai Ibrahim ya gina bagaden a can, ya shirya itacen, ya daure ɗansa Ishaku, ya ɗora shi a kan bagaden a saman itacen. Sai Ibrahim ya miƙa hannunsa ya ɗauki takobi don ya yanka ɗansa. Sai Manzannin Ubangiji ya kira shi daga sama, ya ce, Ibrahim, Ibrahim! Ya amsa, Ga ni. Kuma ya ce, kada ka sa hannunka a kan yaron, kuma kada ka yi masa kome, yanzu gama na sani cewa kana tsoron Allah, kuma ba ka ajiye ɗanka na ƙaunatacce saboda ni. Sai Ibrahim ya ɗaga idanunsa ya duba, sai ga rago ɗaya an kama shi a cikin kurmin ƙaya da ƙahoninsa. Ibrahim kuwa ya tafi ya ɗauki ragon, ya miƙa shi hadaya ta ƙonawa a maimakon Ishaku ɗansa.

Kuma Ibrahim ya kira sunan wannan wuri, Ubangiji ya gani, domin a ce a yau, a kan dutsen Ubangiji ya bayyana. Kuma Manzon Ubangiji ya kira Ibrahim sau na biyu daga sama, Yana cewa, Na rantse da kaina, in ji Ubangiji, saboda ka yi wannan abu, kuma ba ka ajiye ɗanka mai ƙauna saboda ni, Lallai da gaske zan albarkace ka sosai, kuma zan ƙara zuriyarka kamar taurarin sama, da kuma kamar yashin da yake a bakin teku, kuma zuriyarka za su gāji biranen abokan gābansu. Kuma za a albarkaci dukan alumman duniya ta wurin zuriyarka, saboda ka yi biyayya da muryata. Ibrahim ya juya zuwa ga bayinsa, kuma suka tashi suka tafi tare zuwa rijiyar rantsuwa. Ibrahim kuma ya zauna a rijiyar rantsuwa.

Ya faru bayan waɗannan kalmomi, aka faɗa wa Ibrahima cewa, Duba, Milka ita ma ta haifa yaya maza wa ɗanuwanka Nahur. da Uz ɗan fari, da Buz ɗanuwansa, da Kamuel uban Siriyawa, da Hazad, da Azau, da Phaldes, da Jeldaph, da Bethuel. Bethuel kuma ya haifi Rebeka. Waɗannan yaya maza takwas ne, waɗanda Melcha ta haifa wa Nahor ɗanuwan Ibrahim. Kwarƙwarar sa mai suna Reuma ita ma ta haifa Tebah, da Gaham, da Tahash, da Maacah.

23

Rayuwar Saratu ta zama shekaru ɗari ashirin da bakwai. Saratu ta mutu a birnin Arbok wanda yake a kwari, wannan shi ne Hebron a ƙasar Kanana. Sai Ibrahim ya zo don ya yi mata makoki kuma ya yi baƙin ciki. Sai Ibrahim ya tashi daga gawar mataccinsa, ya ce wa yayan Het, yana cewa, Baƙo da baƙo ne ni a tsakaninku, saboda haka ku ba ni mallakar kabari a tsakaninku, don in binne mataccena. Yayan Heth suka amsa wa Ibrahim suna cewa, Aa, ubangijina. Ji mu amma, sarki daga Allah kai ne a cikinmu, a cikin zaɓaɓɓun kaburburanmu ka binne mamacinka, domin babu ɗaya daga cikinmu da zai hana kabararsa daga gare ka, don ka binne mamacinka a can. Bayan ya tashi, Ibrahim ya rusuna ga mutanen ƙasar, yayan Het. Kuma Ibrahim ya yi magana da su, yana cewa, idan kuna da nufin ranku, domin a binne mataccena daga gabana, ku saurare ni, kuma ku yi magana game da ni ga Efron ɗan Zohar. Kuma bari ya ba ni kogon nan mai ninki biyu wanda yake nasa, wanda

yake a cikin wani yanki na gonarsa. Da azurfar da ta dace, ku ba ni shi a cikinku don mallakar kabari. Ephron kuwa yana zaune a tsakiyar yayan Heth, sai Ephron dan Hitti ya amsa wa Ibrahim, a kunnen yayan Heth, da dukan waɗanda suke shiga birnin, yana cewa, Ka kasance tare da ni, ubangiji, kuma ka saurare ni, filin da kogon da yake a cikinsa, ina ba ka, a gaban dukan yan ƙasata na ba ka, ka binne mamacinka. Kuma Ibrahim ya yi sujada a gaban mutanen ƙasar. Kuma ya ce wa Efron a kunnuwan mutanen ƙasar, tun da yake game da ni kake, ka ji ni, karɓi kuɗin filin daga gare ni, don in binne mataccena a can. Efron ya amsa wa Ibrahim, yana cewa, Aa ubangiji, na ji fa, ƙasar tana didrachmas ɗari huɗu na azurfa, amma me wannan zai zama a tsakaninmu? Kai kuwa ka binne mamacinka. Sai Ibrahim ya ji maganar Efron, ya mayar wa Efron azurfar da ya ambata a kunnen yayan Heth, wato ɗari huɗu na didrachma na azurfa mai kyau ga yan kasuwa. Sai filin Efron wanda yake a kogon biyu, wanda yake fuskantar Mamre, filin da kogon da yake a cikinsa, da dukan itatuwan da suke a cikin filin, da duk abin da yake a cikin iyakokinsa kewaye, ga Ibrahim, ya zama mallaka a gaban yayan maza na Het, da dukan waɗanda suke shiga cikin birni. Bayan wannan, Ibrahim ya binne matarsa Saratu a kogon da ke filin mai ninki biyu, wanda yake gaban Mamre, wato Hebron a ƙasar Kanana. Aka tabbatar da filin da kogon da yake a cikinsa ga Ibrahim a matsayin mallakar kabari, daga yayan Heth.

24

Kuma Ibrahim ya tsufa sosai, Ubangiji kuwa ya albarkace shi a kowane fanni.

Kuma Ibrahim ya ce wa babban bawansa na gidansa, wanda yake mulkin dukan abin da yake da shi, Ka sanya hannunka a ƙarƙashin cinyata. Kuma ina rantsar da kai da Ubangiji Allah na sama da Allah na ƙasa, kada ka ɗauki mata wa ɗana Ishaku daga yayan matan Kananiyawa waɗanda nake zaune a cikinsu. Amma ka tafi zuwa ƙasata inda aka haife ni, zuwa ga dangin jikina, ka ɗauko mata wa ɗana Ishaku daga can. Bawan ya ce masa, Wataƙila macen ba za ta so ta bi ni ba zuwa wannan ƙasa, zan mayar da ɗanka zuwa ƙasar da ka fita daga canta? Ibrahim ya ce masa, Ka yi hankali, kada ka mayar da ɗana zuwa can. Ubangiji Allah na sama da Allah na ƙasa, wanda ya ɗauke ni daga gidan mahaifina, da kuma daga ƙasar da aka haife ni a ciki, wanda ya yi magana da ni, da kuma wanda ya rantse mini yana cewa, Gare ka zan ba da wannan ƙasa da kuma ga zuriyarka, shi kansa zai aika Manzillinsa a gabanka, kuma za ka ɗauki mata wa ɗana daga can. Idan amma macen ba ta yarda ta tafi tare da kai zuwa wannan ƙasa ba, za ka zama mai tsabta daga rantsuwar da na yi, sai dai kada ka mayar da ɗana zuwa can. Kuma bawan ya sa hannunsa a ƙarƙashin cinyar Ibrahim ubangijinsa, ya kuma rantse masa game da wannan magana. Kuma bawan ya ɗauki raƙuma goma daga cikin raƙuman ubangijinsa, kuma daga dukan kyawawan kayan ubangijinsa tare da kansa, ya tashi ya tafi zuwa Mesopotamiya zuwa birnin Nahor. Kuma ya sa raƙuma su kwanta a wajen birni kusa da rijiyar ruwa a lokacin yamma, lokacin da matan da suke ɗebo

ruwa ke fitowa.

Sai ya ce, Ya Ubangiji Allah na maigidana Ibrahim, ka sa in yi nasara a yau, ka kuma nuna jinƙai ga maigidana Ibrahim. Duba, ina tsaye a kan maɓuɓɓugar ruwa, yan matan mazaunan birnin kuwa suna fitowa don ɗebo ruwa. Kuma budurwar da zan ce mata, Karkata tulunan ruwa naki domin in sha, ta kuwa ce mini, Sha kai, kuma zan shayar da rakunanka har sai sun daina shan, ita ce ka shirya wa bawan ka Ishaku, kuma ta wannan zan sani cewa ka yi jinƙai tare da ubangijina Ibrahim.

Kuma ya faru kafin ya kammala magana a cikin zuciyarsa, sai ga Rifkatu tana fitowa, wadda aka haifa wa Batuwel ɗan Milka matar Nahur, ɗanuwan Ibrahim, tana ɗauke da tulun ruwa a kafaɗunta. Budurwar ta kasance kyakkyawa ƙwarai a gani, budurwa ce, namiji bai san ta ba, ta sauka zuwa maɓuɓɓugar ruwa, ta cika tulunta, sannan ta haura. Bawan ya gudu ya tarye ta, ya ce, Ka ba ni ɗan ruwa daga tulunki. Ita kuwa ta ce, Sha, ubangiji, kuma ta yi sauri ta saukar da tulun ruwa a kan hannunta, ta ba shi abin sha, har ya daina shan. Kuma ta ce, Zan kuma yi wa raƙumanku ruwa har sai dukkansu su sha. Kuma ta yi sauri ta zubar da tulunta a cikin guga, ta kuma ruga da gudu zuwa rijiyar don ta sāke ɗebo ruwa, ta kuwa ɗebo ruwa ga dukan raƙuman. Mutumin kuwa yana lura da ita sosai, kuma yana yin shiru don ya sani ko Ubangiji ya sa hanyarsa ta yi nasara, ko aa. Ya faru lokacin da dukan raƙumai suka daina shan ruwa, mutumin ya ɗauki yan kunnen zinariya masu nauyin drachma ɗaya, da mundaye biyu na zinariya a hannunta

masu nauyin shekel goma na zinariya. Kuma ya tambaye ta, ya ce, Yar wane ce ke? Faɗa mini, akwai wuri a gidan mahaifinka da za mu sauka? Ita kuwa ta ce masa, Ni yar Betuwal ce ta Milka, wadda ta haifa wa Nahor. Kuma ta ce masa, Muna da bambaro da abincin dabbobi da yawa a wurinmu, da kuma wurin kwana. Kuma mutumin ya ji daɗi, ya yi sujada ga Ubangiji Kuma ya ce, albarka ta tabbata ga Ubangiji Allah na ubangijina Ibrahim, wanda bai yashe adalcinsa da gaskiyarsa ba daga ubangijina, kuma Ubangiji ya kai ni cikin nasara zuwa gidan ɗanuwan ubangijina. Kuma bayan ta gudu, yarinya ta sanar a gidan uwar ta game da waɗannan kalmomi. Rebeka kuwa tana da ɗanuwa, wanda sunansa Laban, sai Laban ya ruga da gudu zuwa wurin mutumin a waje a bakin rijiyar. Kuma ya faru lokacin da ya ga yan kunne da mundaye a hannuwan yaruwarsa, kuma lokacin da ya ji kalmomin Rifkatu yaruwarsa tana cewa, Haka mutumin ya yi magana da ni, sai ya zo wurin mutumin, wanda yake tsaye a kan raƙuma a bakin maɓulɓula. Sai ya ce masa, Zo ka shiga, kai mai albarkar Ubangiji, me ya sa kake tsaye a waje? Ni dai na shirya gida, da wuri wa raƙuma. Mutumin ya shiga gidan, ya sauke raƙuman, ya ba su ciyawa da abinci, ya kuma ba da ruwa don wanke ƙafafunsa da ƙafafun mutanen da suke tare da shi. Kuma ya ajiye musu burodi don su ci, amma ya ce, Ba zan ci ba sai na faɗi kalmomina. Sai ya ce, Yi magana.

Kuma ya ce, Ni bawan Ibrahim ne. Ubangiji ya albarkaci ubangijina sosai, kuma ya ɗaukaka, kuma ya ba shi tumaki, da maruƙa, da azurfa, da zinariya, da bayi, da bayi mata, da

raƙuma, da jakuna. Kuma Saratu matar ubangijina ta haifa masa ɗa ɗaya bayan ya tsufa, kuma ya ba shi duk abin da yake da shi. Kuma ubangijina ya sa ni yin rantsuwa, yana cewa, Ba za ka ɗauki mata wa ɗana ba daga yayan matan Kananiyawa, waɗanda nake zaune a matsayin baƙo a ƙasarsu. Amma ka tafi gidan mahaifina, zuwa ga kabilata, ka ɗauki mata wa ɗana daga can. Na ce wa ubangijina, Kada mace ta ƙi bin ni. Kuma ya ce mini, Ubangiji Allah wanda na yi masa abin da ya gamshi a gabansa, shi kansa zai aika Manzonsa tare da kai, kuma zai sa hanyarka ta yi nasara, kuma za ka ɗauki mata wa ɗana daga kabilata, kuma daga gidan mahaifina. Saan nan za ka zama marar laifi daga laanonina, domin idan ka zo cikin kabilata kuma ba su ba ka ba, to za ka zama marar laifi daga rantsuwar da na yi. Kuma ya zo yau a kan rijiya na ce, Ubangiji Allah na ubangijina Ibrahim, idan kai za ka wadatar da hanyata wadda yanzu nake tafiya a cikinta, Duba, ina tsaye a kan maɓulɓular ruwa, kuma yan matan mutanen birni suna fitowa don ɗebo ruwa, kuma za ta zama budurwar da zan ce mata, Ba ni ɗan ruwa daga tulunan ki, Kuma ta ce mini, Kai ma ka sha, zan kuma yi wa raƙumanku ruwa, ita ce macen da Ubangiji ya shirya wa bawansa Ishaku, ta haka zan san cewa ka nuna jinƙai ga maigidana Ibrahim. Kuma ya faru kafin na gama magana a cikin zuciyata, nan take Rebeka ta fito tana ɗauke da tulunta a kafaɗunta, kuma ta gangara zuwa maɓulɓular ruwa, kuma ta ɗebo ruwa, sai na ce mata, ba ni abin sha. Kuma ta yi sauri ta saukar da tulun ruwa a kan hannunta daga kanta, sai ta ce, Ka sha kai, zan kuma shayar da raƙumanku. Sai suka sha, ta kuma shayar da raƙuman. Sai na tambaye ta, na ce, Yar wane ce ke?

Ka faɗa mini. Ita kuwa ta ce, Ni yar Batuwel ce, ɗan Nahor, wanda Milka ta haifa masa. Sai na sa mata yan kunne da mundaye a hannuwanta. Kuma na ji daɗi, na yi sujada ga Ubangiji, kuma na albarkaci Ubangiji Allah na ubangijina Ibrahim, wanda ya sa ni cin nasara a hanyar gaskiya don in ɗauki yar ɗanuwan ubangijina ga ɗansa. Idan kuna nuna jinƙai da adalci ga ubangijina, amma idan ba haka ba, ku faɗa mini, domin in juya zuwa dama ko hagu.

Suna amsa, Laban da Bethuel suka ce, daga wurin Ubangiji wannan alamari ya fito, ba za mu iya yi maka magana ta adawa, ko ta mugunta ko ta alheri ba. Duba, Rifkatu tana a gabanka, ka ɗauka ka tafi, kuma bari ta zama matar ɗan maigidanka, kamar yadda Ubangiji ya faɗa. Ya faru a lokacin da bawan Ibrahim ya ji kalmomin su, sai ya yi sujada a ƙasa ga Ubangiji. Kuma bayan ya fito da kayayyaki na azurfa da na zinariya da tufafi, bawan ya ba Rifkah, kuma ya ba ɗanuwanta da mahaifiyarta kyautai. Suka ci abinci, suka sha, shi da mutanen da suke tare da shi. Suka kwana. Da safe ya tashi ya ce, Ku sallame ni in koma wurin maigidana. Yanuwanta maza da mahaifiyarta suka ce, Bari budurwar ta zauna tare da mu kwana kusan goma, bayan haka za ta tafi. Amma ya ce musu, Kada ku riƙe ni, gama Ubangiji ya sanya hanyata ta yi nasara. Ku sallame ni domin in koma wurin maigidana. Amma suka ce, Mu kira yarinyar, mu tambaye ta. Suka kira Rifkatu suka ce mata, Za ki tafi tare da wannan mutum? Ita kuwa ta ce, Zan tafi. Kuma suka aika Rifkatu yaruwarsu, da dukiyoyinta, da bawan Ibrahim, da waɗanda suke tare da shi. Suka albarkaci Rifkatu, suka ce mata, Ke

yaruwarmu ce, ki zama dubbai dubun dubbai, bari zuriyarki ta gāji biranen maƙiyansu. Rebeka ta tashi tsaye da bayinta mata, suka hau raƙuma, suka tafi tare da mutumin, bawan kuwa ya ɗauki Rebeka ya tafi.

Ishaku kuwa yana tafiya ta cikin jeji kusa da rijiyar hangen nesa, shi kuma yana zaune a ƙasar da take wajen Kudu. Kuma Ishaku ya fita don yin magana a fili da yamma, ya ɗaga idanunsa ya ga raƙuma suna zuwa. Rebeka ta ɗaga idanunta sama, sai ta ga Ishaku, sai ta sauka daga raƙuminta. Kuma ya ce wa bawan, Wane ne mutumin nan da yake tafiya a cikin fili yana zuwa haduwa da mu? Bawan ya ce kuwa, Wannan ne ubangijina. Ita kuwa ta ɗauki mayafinta, ta lulluɓe kanta. Kuma bawan ya ba Ishaku labarin dukan abubuwan da ya yi. Ishaku ya shiga gidan mahaifiyarsa, ya ɗauki Rifkatu, ta zama matarsa, ya ƙaunace ta, Ishaku kuwa ya sami taaziyya game da Saratu mahaifiyarsa.

25

Bayan haka Ibrahima ya ɗauki mata, wadda sunanta Keturah. Ta haifi masa Zombran, da Iezan, da Madal, da Midian, da Iesbok, da Soie. Iezan kuma ya haifi Saba da Dedan, yayan Dedan kuwa su ne Asshurim, da Letushim, da Leummim. Yayan Midian su ne Gepher, da Apher, da Enoch, da Abida, da Eldaag. Dukan waɗannan yayan Keturah ne. Ibrahim kuwa ya ba Ishaku ɗansa dukan dukiyarsa. Kuma ga yayan maza na

kwarkwaransa, Ibrahim ya ba su kyautai, kuma ya aike su daga wurin Ishaku ɗansa, yayinda yake da rai, zuwa gabas, zuwa ƙasar gabas. Waɗannan su ne shekarun rayuwar Ibrahim da ya rayu, ɗari sabɔin da biyar. Kuma bayan ya gaji, Ibrahim ya mutu a cikin kyakkyawar tsufa, tsohon mutum ne cike da kwanaki, kuma aka haɗa shi ga mutanensa. Sai Ishaku da Ismailu yayansa maza suka binne shi a kogon nan mai ninki biyu, a filin Efron ɗan Zohar mutumin Hitti, wanda yake gaban Mamre, Filin da kogon da Ibrahim ya samu daga yayan Heth, a can suka binne Ibrahim da Saratu matarsa. Ya faru bayan mutuwar Ibrahim, Allah ya albarkaci Ishaku ɗansa, kuma Ishaku ya zauna kusa da rijiyar hangen nesa. Waɗannan su ne zuriyar Ismaila ɗan Ibrahim, wanda Hajara Bamasariya, baiwar Saratu, ta haifa wa Ibrahim. Waɗannan su ne sunayen yayan Ismaila maza bisa ga tsararrakinsu: Ɗan fari na Ismaila shi ne Nabayot, da Kedar, da Nabdeel, da Massam, da Masma, da Duma, da Massa, da Choddan, da Teman, da Ietur, da Naphes, da Kedma. Waɗannan su ne yayan Ismaila maza, kuma waɗannan su ne sunayensu a cikin tentunansu da sansanonin zama nasu, shugabanni goma sha biyu bisa ga alummansu. Waɗannan su ne shekarun rayuwar Ismaila, shekara ɗari talatin da bakwai, ya mutu a raunane, aka kuma haɗa shi da jininsa. Ya zauna daga Havilah har zuwa Shur, wanda yake a fuskar Masar har zuwa Assuriya, a gaban dukan yanuwansa ya zauna.

Kuma waɗannan su ne zuriyar Ishaku ɗan Ibrahim, Ibrahim ya haifi Ishaku. Ishaku yana da shekaru arbain lokacin da ya auri Rifkah yar Betuwel mutumin Siriya daga Mesopotamiya ta

Siriya, yaruwar Laban mutumin Siriya. Ishaku ya yi addua ga Ubangiji game da Rifkatu matarsa, domin bakararriya ce, Allah kuwa ya ji adduarsa, sai Rifkatu matarsa ta yi ciki. Yaran suna tsalle a cikinta, sai ta ce, Idan haka zai kasance a gare ni, don me wannan yake faruwa da ni? Sai ta tafi don ta nemi sani daga Ubangiji. Kuma Ubangiji ya ce mata, Alummai biyu suna cikin mahaifarki, kuma mutane biyu daga cikin mahaifarki za su rabu, kuma mutane ɗaya zai fi ɗayan, kuma babban zai bauta wa ƙaramin. Kwanakin haihuwar ta kuwa suka cika, sai ga tagwaye a cikinta. Ya fita ɗan fari mai ja, duka kamar fata mai gashi, sai ya sanya masa suna Isuwa. Bayan wannan sai ɗanuwansa ya fito, hannunsa kuwa yana riƙe da diddigen Isuwa, aka kuma kira sunansa Yakubu. Ishaku yana da shekaru sittin lokacin da Rifkatu ta haife su. Samarin sun girma, kuma Isuwa ya kasance mutum mai sanin farauta, ɗan ƙauye, amma Yakubu mutum ne mai sauƙi, mai zama a gida. Ishaku ya ƙaunaci Isuwa, domin farautan da ya yi abinci ne gare shi, amma Rifkatu ta ƙaunaci Yakubu.

Yakubu ya dafa tuwo, sai Isuwa ya zo daga filin yana gajiyewa. Sai Isuwa ya ce wa Yakubu, Ka ciyar da ni da wannan abincin dafaffe mai ja, domin ina suma. Saboda haka aka kira sunansa Edom. Yakubu ya ce wa Isuwa, Ka sayar mini da haƙƙin ɗan fari naka a yau. Sai Isuwa ya ce, Ga shi, ina tafiya in mutu, to, me zai amfane ni da waɗannan haƙƙin ɗan fari? Sai Yakubu ya ce masa, Ka rantse mini yau, sai ya rantse masa. Ta haka Isuwa ya sayar da haƙƙin ɗan fari ga Yakubu. Yakubu kuwa ya ba Isuwa burodi da miyan wake, sai ya ci ya sha, ya tashi ya tafi, Isuwa

kuwa ya raina hannun fari.

26

Ya faru kuma yunwa a kan ƙasa, ban da yunwar da ta faru a farko a zamanin Ibrahim, sai Ishaku ya tafi wurin Abimelek sarkin Filistiyawa a Gerar. Ubangiji ya bayyana masa, ya kuma ce, Kada ka sauka zuwa Masar, sai dai ka zauna a cikin ƙasar da zan faɗa maka. Kuma ka zauna a wannan ƙasa, zan kuwa kasance tare da kai, zan kuma albarkace ka, gama gare ka da zuriyarka zan ba da dukan wannan ƙasa, zan kuma kafa rantsuwar da na yi wa Ibrahima mahaifinka. Kuma zan ƙara yawan zuriyarka kamar taurarin sama, kuma zan ba wa zuriyarka dukan wannan ƙasa, kuma dukan alumman duniya za su sami albarka ta wurin zuriyarka. Saboda Ibrahim ubanka ya yi biyayya da muryata, kuma ya kiyaye umarnaina, da dokokina, da farillaina, da shario'ina. Ishaku ya zauna a Gerara. Maza na wurin sun tambaye shi game da Rebeka matarsa, sai ya ce, Yaruwata ce, domin ya ji tsoron ya ce, Matata ce, don kada mazan wurin su kashe shi saboda Rebeka, domin ita kyakkyawa ce ga gani. Ya zama kuwa dogon lokaci a can, kuma Abimelek sarkin Gerar ya leƙa ta taga, ya ga Ishaku yana wasa tare da Rifkatu matarsa. Abimelek ya kira Ishaku, ya ce masa, To, ashe matarka ce? Me ya sa ka ce yaruwata ce? Ishaku ya ce masa, Na ce haka domin kada in mutu saboda ita. Abimelech ya ce masa, Me wannan ka yi mana? Da kaɗan wani daga cikin jinsina ya kwana da matarka, kuma da ka kawo mana jahilci. Abimelech

ya umarta dukan mutanensa, yana cewa, Duk wanda ya taɓa wannan mutum ko matarsa, zai cancanci hukuncin mutuwa. Ishaku ya shuka a cikin wannan ƙasa, kuma a wannan shekarar ya sami amfanin shair ɗari-ɗari, Ubangiji kuwa ya albarkace shi. Kuma aka ɗaga mutumin, kuma yana ci gaba yana ƙara girma, har ya zama babba ƙwarai. Ya kasance yana da dabbobin tumaki, da dabbobin shanu, da ayyukan noma da yawa. Filistiyawa kuwa suka yi kishinsa. Kuma duka rijiyoyin da bayin mahaifin sa suka haƙa a lokacin mahaifin sa, Filistiyawa suka toshe su, suka kuma cika su da ƙasa. Abimelech ya ce wa Ishaku, Ka tafi daga gare mu, domin ka zama mai ƙarfi fiye da mu sosai. Sai Ishaku ya tafi daga can, ya sauka a kwarin Gerar, ya kuma zauna a can.

Kuma Ishaku ya sāke tono rijiyoyin ruwan da bayin Ibrahima mahaifinsa suka tona, waɗanda Filistiyawa suka toshe bayan mutuwar Ibrahima mahaifinsa, kuma ya ba su sunaye bisa ga sunayen da mahaifinsa ya ba su. Kuma bayin Ishaku suka haƙa a cikin kwarin Gerar, kuma suka sami rijiyar ruwa mai rai a can. Kuma makiyayan Gerar sun yi yaƙi da makiyayan Ishaku, suna cewa ruwan nasu ne, kuma suka kira sunan rijiyar Rashin Adalci, domin sun yi masa zalunci. Ya tashi daga can ya tono wata rijiya, suka kuma yi jayayya game da ita, sai ya sanya mata suna Kiyayya. Ya tashi daga can ya tono wata rijiya, kuma ba su yi faɗa a kanta ba, sai ya ba ta suna Fāɗin Wuri, yana cewa, Domin yanzu Ubangiji ya ba mu fāɗin wuri, kuma ya ƙara yawanmu a ƙasar.

Ya haura daga can zuwa rijiyar rantsuwa. Sai Ubangiji ya bayyana gare shi a wannan dare, ya ce, Ni ne Allah na Ibrahim mahaifinka, kada ka ji tsoro, gama ina tare da kai, zan kuwa albarkace ka, in kuma ƙara yawan zuriyarka saboda Ibrahim mahaifinka. Kuma ya gina bagade a can, ya kira sunan Ubangiji, ya kafa tantinsa a can, bayin Ishaku kuwa suka haƙa rijiya a can a kwarin Gerar. Kuma Abimelech ya tafi wurinsa daga Gerar, da Ahuzzath mai ba shi shawara, da Phicol babban kwamandan sojojinsa. Sai Ishaku ya ce musu, Don me kuka zo wurina? Ku dai kun ƙi ni, kuma kuka kore ni daga gare ku. Su kuwa suka ce, Da gaske mun ga cewa Ubangiji yana tare da kai, saboda haka muka ce, bari a kasance rantsuwa a tsakaninmu da kai, kuma za mu yi alkawari da kai, Kada ka yi mana mugunta, kamar yadda ba mu wulaƙanta ka ba mu, kuma kamar yadda muka yi maka alheri, kuma muka sallame ka cikin salama, kuma yanzu kai mai albarka ne ta wurin Ubangiji. Kuma ya yi musu liyafa, suka ci, suka kuma sha. Suka tashi da safe, kowannensu ya yi rantsuwa da maƙwabcinsa, sai Ishaku ya sallame su, suka kuwa tafi daga gare shi cikin salama. Ya faru a wannan rana, bayin Ishaku suka zo suka ba shi labari game da rijiyar da suka haƙa, suka ce, ba mu sami ruwa ba. Kuma ya kira shi Rantsuwa, saboda wannan ya kira sunan wannan birni Rijiyar Rantsuwa, har zuwa yau.

Ya kasance kuwa Isuwa yana da shekara arbain, kuma ya ɗauki mata Yudit yar Beor mutumin Hitti, da kuma Basemat yar Elon mutumin Hitti. Kuma sun kasance suna kawo baƙin ciki ga Ishaku da Rifkatu.

27

Ya faru bayan da Ishaku ya tsufa, idanunsa suka dushe har ya kasa gani, sai ya kira Isuwa ɗansa babba, ya ce masa, Ɗana, sai ya amsa, Ga ni. Kuma ya ce, Duba, na tsufa, kuma ban san ranar mutuwar ta ba. Yanzu saboda haka ɗauki kayanka, kwali da baka, ka fita zuwa fili, ka yi mini farauta. Kuma ka yi mini abinci mai daɗi, kamar yadda nake so, ka kawo mini, domin in ci, domin ruhuna ya albarkace ka kafin in mutu. Rebecca ta ji Ishaku yana magana da Isuwa ɗansa, sai Isuwa ya tafi filin farauta don ya yi farauta wa mahaifinsa. Amma Rebeka ta ce wa Yakubu ɗanta ƙarami, Duba, na ji mahaifinka yana magana da Isuwa ɗanuwanka, yana cewa, Kawo mini farauta, ka yi mini abinci mai daɗi, domin bayan cin abinci zan albarkace ka a gaban Ubangiji kafin in mutu. Yanzu saboda haka, ɗana, ka ji ni, kamar yadda nake umarce ka. Kuma ka je wurin tumakin, ka kawo mini awaki biyu masu taushi da kyau daga can, zan kuwa yi su abinci mai daɗi ga mahaifinka, kamar yadda yake so. Kuma za ka kawo wa mahaifinka, zai kuwa ci, domin mahaifinka ya albarkace ka kafin ya mutu. Yakubu ya ce wa Rifkatu mahaifiyarsa, Isuwa ɗanuwana mutum ne mai gashi, amma ni mutum ne mai santsi. Kada mahaifina ya taɓa ni, in ba haka ba zan zama a gabansa kamar mai rena, kuma zan kawo laana a kan kaina, ba albarka ba. Uwar ta ce masa, Bari laanar ka ta kasance a kaina, ɗana, kawai ka ji muryata, ka tafi ka kawo mini. Ya tafi ya ɗauka, ya kawo wa mahaifiyarsa, sai mahaifiyarsa ta shirya abinci mai daɗi kamar yadda mahaifinsa

yake so.

Sai Rifkatu ta ɗauki rigar Isuwa babban ɗanta mai kyau, wadda take tare da ita a gida, ta sa wa Yakubu ƙaramin ɗanta. Ya sa fatar awaki a hannuwansa, da kuma a wuraren da suke tsirara na wuyansa. Kuma ta ba da abinci mai daɗi da burodin da ta yi a hannun Yakubu ɗanta. Kuma ya kawo wa mahaifinsa, ya ce kuwa, Uba, shi kuwa ya ce, Ga ni, wane ne kai, ɗana? Sai Yakubu ya ce wa ubansa, Ni ne Isuwa ɗan farin ka, na yi kamar yadda ka faɗa mini, tashi ka zauna, ka ci daga farautar nawa, domin ranka ya albarkace ni. Ishaku ya ce wa ɗansa, Me ne wannan da ka samu da sauri, ɗana? Sai ya ce, Abin da Ubangiji Allahnka ya ba ni a gabana. Ishaku ya ce wa Yakubu, Matso kusa da ni, in taɓa ka, ɗana, don in san ko kai ne ɗana Isuwa, ko aa. Yakubu ya kusaci Ishaku mahaifinsa, ya taɓa shi, sai ya ce, Muryar dai ta Yakubu ce, amma hannuwan na Isuwa ne. Kuma bai gane shi ba, domin hannayensa sun kasance masu gashi kamar hannaye Isuwa ɗanuwansa, sai ya albarkace shi. Da ya ce, Kai ne ɗana Isuwa? Sai ya ce, Ni ne. Sai ya ce, Kawo mini, zan ci daga farautar ka, ɗana, domin raina yă albarkace ka. Sai ya kawo masa, ya kuwa ci. Ya kuma kawo masa ruwan inabi, ya sha. Sai Ishaku mahaifinsa ya ce masa, Zo kusa da ni ka sumbace ni, ɗana. Kuma ya kusata ya sumbace shi, ya kuma shaƙa ƙanshin tufafin sa, ya kuma albarkace shi, ya kuma ce, Duba, ƙanshin ɗana kamar ƙanshin gonar da take cike, wadda Ubangiji ya albarkace. Kuma Allah ya ba ka daga raɓar sama, da kuma daga wadatar ƙasa, da yawan hatsi da ruwan inabi. Kuma bari alummai su bauta maka, bari masu mulki su yi maka sujada, ka

zama ubangiji na ɗanuwanka, yayan mahaifinka za su yi maka sujada, wanda ya laanta ka, laanannen ne, amma wanda ya albarkace ka, albarkatacce ne.

Kuma ya faru bayan Ishaku ya daina albarkanta ɗansa Yakubu, kuma ya faru, da zarar Yakubu ya fita daga gaban Ishaku mahaifinsa, sai Isuwa ɗanuwansa ya zo daga farauta. Kuma shi ma ya shirya abinci mai daɗi, ya kawo wa mahaifinsa, ya ce wa mahaifinsa, Bari mahaifina ya tashi ya ci daga farautar ɗansa, domin ranka yă sā mini albarka. Sai Ishaku mahaifinsa ya ce masa, Wane ne kai? Amma ya ce, Ni ne ɗanka na fari, Isuwa. Ishaku ya yi mamakin gaske ƙwarai, sai ya ce, Wane ne fa wanda ya yi mini farauta ya kawo mini, na kuma ci dukan abincin kafin ka zo? Na riga na albarkace shi, kuma lalle zai kasance mai albarka. Ya faru saad da Isuwa ya ji kalmomin mahaifinsa Ishaku, sai ya yi kuka da babbar murya mai ɗaci ƙwarai, ya kuma ce, ka albarkace ni ma, uba. Ya ce masa, Ɗanuwanka ya zo da yaudara ya ɗauki albarkar ka. Kuma ya ce, Da adalci aka kira sunansa Yakubu, gama ya yi mini maƙarƙashiya, duba, wannan sau na biyu. Haƙƙin ɗan fari na ya ɗauka, kuma yanzu ya ɗauki albarka ta. Kuma Isuwa ya ce wa mahaifinsa, Ba ka bar mini albarka ba, uba? Amsa amma Ishaku ya ce wa Isuwa, Idan ubangiji shi na yi naka, da duka yanuwansa na yi masa bayi, hatsi da ruwan inabi na ƙarfafa shi, kai kuwa me zan yi, ɗana? Isuwa ya ce wa ubansa, Shin, albarka guda ɗaya ce kawai kake da ita, uba? Ka albarkace ni ma, uba! Saad da Ishaku ya ji damuwa sosai, sai Isuwa ya ɗaga muryarsa ya yi kuka. Amsa ya bayar amma Ishaku mahaifinsa ya ce masa,

Duba, daga wadatar ƙasa za ta kasance mazauninka, kuma daga raƃar sama daga sama. Kuma za ka rayu ta hanyar takobinka, kuma za ka bauta wa ɗanuwanka. Amma lokacin da ka karya ka kuma cire karkiyarsa daga wuyanka, za ka sami yanci.

Kuma Isuwa ya yi ƙiyayya ga Yakubu saboda albarkar da mahaifinsa ya yi masa, sai Isuwa ya ce a zuciyarsa, Bari kwanakin makokin mahaifina su kusato, domin in kashe Yakubu ɗanuwana. An faɗa wa Rebeka kalmomin Isuwa ɗanta babba, sai ta aika ta kira Yakubu ɗanta ƙarami, ta ce masa, Duba, Isuwa ɗanuwanka yana yi maka barazana zai kashe ka. Yanzu saboda haka, ɗana, ka ji muryata, ka tashi ka gudu zuwa Mesopotamiya wurin Laban ɗanuwana a Haran. Kuma ka zauna tare da shi na yan kwanaki, har sai fushinsa ya huce. Kuma fushin ɗanuwanka ya tashi daga gare ka, ya kuma manta abin da ka yi masa, saan nan in aika in kira ka daga can, don kada in rasa yayana biyu a rana ɗaya. Rebeka ta ce wa Ishaku, Na gaji da rayuwata saboda yan matan yayan Het. Idan Yakubu zai auri mata daga yan matan ƙasar nan, me zai sa in rayu?

28

Ishaku ya kira Yakubu, ya albarkace shi, kuma ya umarce shi, yana cewa, kada ka ɗauki mata daga yan matan Kananawa. Ka tashi ka gudu zuwa Mesopotamiya, zuwa gidan Betuwal mahaifin mahaifiyarka, ka ɗauki wa kanka mata daga can daga cikin yayan Laban ɗanuwan mahaifiyarka. Amma Ubangijina

zai albarkace ka, zai ƙara ka, zai riɓanya ka, kuma za ka zama taron alummai. Kuma bari ya ba ka albarkar Ibrahim mahaifina, kai da zuriyarka a bayanka, don ka gāji ƙasar da ka zauna a cikinta a matsayin baƙo, wadda Allah ya ba Ibrahim. Sai Ishaku ya aika Yakubu, ya kuwa tafi zuwa Mesofotamiya wurin Laban ɗan Betuwel mutumin Siriya, ɗanuwan Rifkatu mahaifiyar Yakubu da Isuwa.

Duba amma Isuwa ya ga cewa Ishaku ya albarkaci Yakubu, kuma ya aike shi zuwa Mesopotamiya ta Siriya, don ya ɗauki wa kansa mata daga can, lokacin da yake albarkace shi, kuma ya umarce shi, yana cewa, Ba za ka ɗauki mata daga yayan matan Kananawa ba. Kuma Yakubu ya ji maganar ubansa da mahaifiyarsa, sai ya tafi zuwa Mesopotamiya ta Siriya. Ganin kuma Isuwa cewa yan matan Kanana mugaye ne a gaban Ishaku mahaifin sa, Isuwa ya tafi wurin Ismaila, kuma ya ɗauki Maeleth yar Ismaila ɗan Ibrahim, yaruwar Nabayot, ya ƙara ta ga matansa.

Kuma Yakubu ya fita daga rijiyar rantsuwa, ya tafi zuwa Harran. Kuma ya hadu da wuri, ya kwana a can, gama rana ta fāɗi, ya ɗauki daga duwatsun wurin, ya ajiye a kan kansa, ya kwana a wurin nan. Ya yi mafarki, sai ga tsani an kafa a ƙasa, wanda kansa ya kai sama, kuma manzannin Allah suna hawa suna kuma saukowa a kansa. Amma Ubangiji ya tsaya a kanta, ya kuma ce, Ni ne Allah na Ibrahim mahaifinka, da Allah na Ishaku. Kada ka ji tsoro. Kasar da kake kwance a kanta, zan ba ka ita, da kuma zuriyarka. Kuma zuriyar ka za ta kasance kamar

yashin ƙasa, kuma za ta bazu zuwa yamma, da kudu, da arewa, da gabas, kuma dukan kabilan duniya za su sami albarka ta wurinka, da kuma ta wurin zuriyar ka. Kuma duba, ni ina tare da kai, ina tsaron ka a dukan hanyar da za ka bi, kuma zan mayar da kai zuwa wannan ƙasa, domin ba zan yashe ka ba, har sai na cika dukan abin da na faɗa maka. Sai Yakubu ya farka daga barcinsa, ya ce, Lalle ne Ubangiji yana a wannan wuri, amma ni ban sani ba. Ya ji tsoro, sai ya ce, Wannan wuri abin tsoro ne! Ba komai ba ne sai gidan Allah, wannan kuma ƙofar sama ce. Sai Yakubu ya tashi da safe, ya ɗauki dutsen da ya ajiye a ƙarƙashin kansa a can, ya kafa shi a matsayin ginshiƙi, ya kuma zuba mai a saman sa. Kuma ya kira sunan wannan wuri, Gidan Allah, kuma Luz ne sunan birnin a farko. Kuma Yakubu ya yi addua, yana cewa, Idan Ubangiji Allah ya kasance tare da ni, kuma ya kiyaye ni a wannan hanyar da nake tafiya, kuma ya ba ni abinci in ci, da tufafi in sanya, Kuma idan ya mayar da ni lafiya zuwa gidan mahaifina, to Ubangiji zai zama Allahna. Kuma wannan dutsen da na kafa a matsayin ginshiƙi zai zama mini gidan Allah, kuma duk abin da ka ba ni, zan yi zakan su maka.

29

Yakubu kuwa ya tashi ya tafi zuwa ƙasar gabas, wurin Laban ɗan Betuwel mutumin Siriya, wanda yake ɗanuwan Rifkatu mahaifiyar Yakubu da Isuwa. Kuma ya ga, ga rijiya a cikin fili, akwai kuma a can garkuna uku na tumaki suna hutawa a kanta,

domin daga wannan rijiyar suke shayar da garkunan, akwai kuma babban dutse a bakin rijiyar. Kuma a can ake tattara dukan garkunan, sai su mirgina dutsen daga bakin rijiyar, su shayar da tumaki, saan nan su mayar da dutsen a kan bakin rijiyar zuwa wurinsa. Yakubu ya ce musu, Yanuwa, daga ina kuke? Suka amsa, Muna daga Haran. Ya ce musu kuma, Kun san Laban ɗan Nahor? Su kuwa suka ce, Mun sani. Ya tambaye su, Yana da lafiya? Suka amsa, Yana da lafiya, kuma ga Rahila yarsa tana zuwa da tumakinsa. Sai Yakubu ya ce, Har yanzu rana tana da yawa, bai kai lokacin tattara dabbobi ba tukuna. Bayan kun shayar da tumaki, ku tafi ku yi kiwo. Amma suka ce, Ba za mu iya ba, sai an tara dukan makiyaya, su mirgina dutsen daga bakin rijiyar, saan nan mu shayar da tumaki. Har yanzu yana magana da su, sai ga Rahila yar Laban tana zuwa tare da tumakin mahaifinta, gama ita ce take kiwon tumakin mahaifinta. Ya faru saad da Yakubu ya ga Rahila yar Laban ɗanuwan mahaifiyarsa, da tumakin Laban ɗanuwan mahaifiyarsa, sai Yakubu ya matso ya gungura dutsen daga bakin rijiyar, ya kuma shayar da tumakin Laban ɗanuwan mahaifiyarsa. Kuma Yakubu ya sumbaci Rahila, ya ɗaga muryarsa ya yi kuka. Kuma ya faɗa wa Rahila cewa shi ɗanuwan mahaifinta ne, kuma cewa shi ɗan Rifkatu ne, sai ta yi gudu ta faɗa wa mahaifinta bisa ga waɗannan kalmomi. Ya faru cewa da Laban ya ji sunan Yakubu ɗan yaruwarsa, sai ya ruga da gudu don ya tarye shi, ya rungume shi ya sumbace shi, sannan ya shigar da shi cikin gidansa. Yakubu kuwa ya ba shi labarin dukan abubuwan nan. Sai Laban ya ce masa, Kai daga ƙasusuwan na ne da kuma daga naman na, kuma ya zauna tare

da shi tsawon wata guda.

Laban ya ce wa Yakubu, Domin kai ɗanuwana ne, ba za ka yi mini hidima kyauta ba. Faɗa mini menene ladan ka? Amma Laban yana da yaya mata biyu, sunan babba Liya, sunan ƙarama kuma Rahila. Idanun Liya sun kasance masu rauni, amma Rahila ta kasance kyakkyawa ta siffa, kuma kyakkyawa sosai ta kallo. Yakubu ya ƙaunaci Rahila, sai ya ce, Zan yi maka hidima shekara bakwai saboda Rahila yarka ƙarama. Laban ya ce masa, Ya fi kyau in ba ka ita da in ba wani mutum ita, ka zauna tare da ni. Yakubu ya yi hidima saboda Rahila shekara bakwai, kuma suka zama a gare shi kamar yan kwanaki kaɗan, saboda ƙaunarsa da yake yi mata. Yakubu ya ce wa Laban, Ba ni matata, gama kwanakin sun cika don in shiga wurinta. Laban ya tara duk mazajen wurin, kuma ya yi bikin aure. Kuma ya faru da maraice, ya ɗauki Liya yarsa, ya kawo ta zuwa ga Yakubu, sai Yakubu ya shiga wurinta. Laban ya ba yarsa Leah, Zilpah baiwansa a matsayin baiwarta. Ya faru da safe, sai ga Liya. Sai Yakubu ya ce wa Laban, Me wannan ka yi mani? Ashe, ba don Rahila na yi maka hidima ba? To, don me ka yaudare ni? Laban ya amsa ya ce, Ba haka ake yi a wurinmu ba, ba a ba da ƙarama kafin babba. Kammala saboda haka makon bakwai na wannan, kuma zan ba ka wannan ma maimakon aikin da kake yi a wurina, har yanzu shekaru bakwai dabam. Yakubu ya yi haka, kuma ya cika makon wannan, sai Laban ya ba shi Rahila yarsa ta zama matarsa. Laban ya ba yarsa Bilhah baiwarsa, ta zama mata baiwa. Kuma ya shiga wurin Rahila, ya ƙaunaci Rahila fiye da Liya, kuma ya yi masa hidima wasu shekara bakwai.

Amma da Ubangiji Allah ya ga cewa an ƙi Liya, sai ya buɗe mahaifarta, amma Rahila kuwa ta kasance bakararriya. Kuma Liya ta yi ciki, ta haifa wa Yakubu ɗa, ta kira sunansa Ruben, tana cewa, Domin Ubangiji ya ga wulaƙancina, kuma ya ba ni ɗa, yanzu don haka mijina zai ƙaunace ni. Kuma ta sāke yin ciki, ta haifi ɗa na biyu ga Yakubu, sai ta ce, Ubangiji ya ji cewa ana ƙinata, saboda haka ya ba ni wannan kuma, ta kuma kira sunansa Shamanu. Kuma ta sāke yin ciki, ta haifi ɗa, sai ta ce, Yanzu a wannan lokaci mijina zai kasance tare da ni, gama na haifa masa yaya maza uku, saboda haka ta kira sunansa Lawi. Kuma ta sāke yin ciki ta haifi ɗa, sai ta ce, Yanzu zan yi godiya ga Ubangiji, saboda haka ta kira sunansa Yahuda, saan nan ta daina haihuwa.

30

Da Rahila ta ga cewa ba ta haifa wa Yakubu, sai ta yi kishi da yaruwarta, sai ta ce wa Yakubu, Ba ni yaya, in ba haka ba, zan mutu. Ya ji fushi Yakubu ga Rahila sai ya ce mata, Ashe ni ne a maimakon Allah, wanda ya hana ki yayan ciki? Rahila ta ce wa Yakubu, Ga baiwa ta Bilha, ka shiga wurinta, za ta haifa a kan gwiwoyina, ni ma zan sami yaya ta wurinta. Kuma ta ba shi Bilhah baiwar ta ta zama matarsa, sai Yakubu ya shiga wurinta. Sai Bilhah, baiwar Rahila ta ɗauki ciki, ta kuma haifa wa Yakubu ɗa. Sai Rahila ta ce, Allah ya yi mini sharia, kuma ya ji muryata, ya kuma ba ni ɗa, saboda haka ta kira sunansa Dan. Bilhah baiwar Rahila ta sāke yin ciki, ta haifi wa Yakubu ɗa na biyu. Sai

Rahila ta ce, Allah ya yi mini fafatawa, kuma na yi kokawa da yaruwata, na kuma yi nasara. Saboda haka ta kira sunansa Naftali. Liya ta ga cewa ta daina haihuwa, sai ta ɗauki Zilfa kuyangar ta, ta ba da ita ga Yakubu a matsayin mata, ya kuwa shiga wurinta. Kuma Zilpah, baiwar Liya, ta yi ciki, ta kuma haifa wa Yakubu ɗa. Kuma Liyatu ta ce, Cikin saa! Sai ta sanya masa suna Gad. Kuma Zilpah baiwar Liya ta sāke yin ciki, ta haifa wa Yakubu ɗa na biyu. Sai Liya ta ce, Mai albarka ce ni, domin mata za su ce ni mai albarka ne, sai ta kira sunansa Asher. Reuben ya tafi a lokacin girbin alkama, ya sami yayan itacen mandrake a cikin gona, ya kawo su wurin Liya mahaifiyarsa. Rahila ta ce wa Liya yaruwarta, Ba ni daga cikin yayan itacen mandrake na ɗanka. Leah ta ce, Ashe bai ishe ki ba cewa kin ɗauki mijina? Shin za ki ɗauki mandrakes na ɗana kuma? Rachel ta ce, To, bari ya kwana tare da ke a daren nan maimakon mandrakes na ɗanki. Yakubu ya shigo daga gona da yamma, sai Liya ta fita don ta tarye shi, ta ce, Za ka shiga wurina yau, gama na yi hayarka da mandrakes na ɗana. Sai ya kwana tare da ita a wannan dare. Kuma Allah ya ji Liya, ta yi ciki ta haifa wa Yakubu ɗa na biyar. Sai Liya ta ce, Allah ya ba ni ladana, domin na ba wa mijina baranyata, sai ta kira sunansa Issakar, wanda yake nufin lada. Kuma Liya ta sāke ɗaukar ciki, ta haifi ɗa na shida ga Yakubu. Sai Liya ta ce, Allah ya ba ni kyauta mai kyau a wannan lokaci, yanzu mijina zai zaɓe ni, gama na haifa masa yaya maza shida, sai ta kira sunansa Zebulun. Kuma bayan wannan ta haifi ya mace, sai ya kira sunanta Dina. Allah ya tuna da Rahila, kuma Allah ya ji ta, ya kuma buɗe mahaifarta. Kuma ta yi ciki ta haifa wa Yakubu ɗa,

sai Rahila ta ce, Allah na ya cire kunya ta. Kuma ta kira sunansa Yusufu, tana cewa, Bari Allah yă ƙara mini wani ɗa.

Ya faru kuwa saad da Rahila ta haifi Yusuf, sai Yakubu ya ce wa Laban, Ka sallame ni, domin in koma wurina da ƙasata. Ka mayar da matata, da yarana, waɗanda na yi maka bauta saboda su, domin in tafi, gama kai ka san irin bautar da na yi maka. Laban ya ce masa, Idan na sami tagomashi a gabanka, na gane cewa Allah ya albarkace ni saboda zuwanka. Fayyace ladan ka a gare ni, zan kuwa bayar. Yakubu ya ce, kai ka san yadda na yi maka hidima, da yawan dabbobinka da suke tare da ni. Kaɗan ne abin da yake naka kafin in zo, amma ya ƙaru ya zama da yawa, kuma Ubangiji Allah ya albarkace ka saboda zuwana, yanzu fa, yaushe zan yi wa kaina gida? Sai Laban ya ce masa, Me zan ba ka? Yakubu kuwa ya amsa masa ya ce, Ba za ka ba ni kome ba, idan ka yi mini wannan magana, zan sake kiwon tumakinku, kuma zan kiyaye su. Bari dukan tumakinku su wuce a yau, saan nan ku raba daga ciki kowane tunkiya mai duhu a cikin yan raguna, da kowane mai ɗigo-ɗigo da mai ɗamtsatse a cikin awaki, wannan zai zama ladana. Kuma adalcina zai ji gare ni a ranar kashegari, domin lada na ne a gabanka. Duk abin da ba shi dige da ɗigo a cikin awaki ba, da duhu a cikin tumaki, an sata ne a wurina. Laban ya ce masa, Bari ya zama bisa ga maganarka. Kuma ya raba a ranar waccan bunsurai maza masu ɗigo-ɗigo da masu ɗamɗami, da dukan awaki masu ɗigo-ɗigo da masu ɗamɗami, da duk wanda yake mai duhu a cikin yan raguna, da duk wanda yake fari a cikinsu, kuma ya ba da su ta hannun yayansa maza. Kuma ya cire tazarar kwanaki uku

tsakaninsu da Yakubu, amma Yakubu ya yi kiwon sauran tumakin Laban. Yakubu ya ɗauki sanduna na itacen storax mai ɗanye, da na goro, da na itacen plane, ya ɓare su ya yi ɓarewa farare, kuma yana cire koren, sai farin da ya ɓare ya bayyana a kan sandunan dabam-dabam. Kuma ya ajiye sandunan waɗanda ya ɓare a cikin wuraren ruwan shayarwa, domin sa lokacin da tumaki suka zo su sha, a gaban sandunan, lokacin da suka zo don su sha, tumaki su yi ciki saboda sandunan. Kuma tumaki sun yi ɗaukar ciki a gaban sandunan, kuma tumaki suka haifi waɗanda suke fari tsarkakakku da masu ɗigo-ɗigo iri-iri da masu launin toka masu ɗigo-ɗigo. Amma Yakubu ya raba ragunan, kuma ya kafa a gaban tumakin rago mai ɗigo-ɗigo da duk mai bambanci a cikin ragunan, kuma ya raba wa kansa garkuna dabam, kuma bai haɗa su da tumakin Laban ba. Ya faru kuwa a lokacin da tumakin suke ɗaukar ciki, Yakubu ya sa sanduna a gaban tumakin a cikin wuraren ruwan sha, domin su yi ciki bisa ga sanduna. Lokacin da tumaki suka haihu, bai sanya ba, sai waɗanda ba su da alama suka zama na Laban, amma waɗanda suke da alama suka zama na Yakubu. Kuma mutumin ya zama mai arziki ƙwarai ƙwarai, kuma ya sami dabbobi da yawa, da shanu, da bayi, da bayi mata, da raƙuma, da jakuna.

31

Yakubu ya ji maganganun yayan Laban maza suna cewa, Yakubu ya ɗauki dukan abin da yake na mahaifinmu, kuma daga abin da yake na mahaifinmu ya sami dukan wannan

ɗaukaka. Kuma Yakubu ya ga fuskar Laban, kuma ga shi, ba kamar jiya da jibi ba. Ubangiji ya ce wa Yakubu, Ka koma zuwa ƙasar mahaifinka da kuma zuwa ga dangin jikinka, zan kuwa kasance tare da kai. Bayan ya aika, Yakubu ya kira Liya da Rahila zuwa filin inda garken yake. Kuma ya ce musu, Ina ganin fuskar ubanku, cewa ba ta kasance a gare ni kamar jiya da ɗan kwana ba, amma Allah na ubana ya kasance tare da ni. Kuma ku kanku kun san cewa da dukan ƙarfina na yi wa mahaifin ku hidima. Amma mahaifin ku ya yaudare ni, ya kuma canza ladan aiki na sau goma, amma Allah bai ba shi damar cutar da ni ba. Idan haka ya ce, masu bambancin launuka za su zama ladan ka, kuma dukan tumakin za su haifi masu bambancin launuka. Amma idan ya ce, farare za su zama ladan ka, kuma dukan tumakin za su haifi farare. Kuma Allah ya ɗauke dukan dabbobin mahaifin ku, ya kuma ba ni su. Kuma ya faru a lokacin da tumaki suke ɗaukar ciki, na ga a cikin barci da idanuna, sai ga bunsurai maza da raguna suna hawa kan tumaki da awaki, farare, masu ɗigo-ɗigo, da masu launin toka masu ɗiɗɗige. Sai Malaikan Allah ya ce mini a cikin mafarki, Yakubu, ni kuwa na amsa, Mene ne? Kuma ya ce, ɗaga idanunka ka duba, ka ga bunsurai maza da raguna suna hawa kan tumaki da awaki masu ɗigo-ɗigo da masu ɗauke-ɗauke da masu launin toka masu ɗamɗami, gama na ga duk abin da Laban yake yi maka. Ni ne Allah wanda ya bayyana a gare ka a wurin Allah, inda ka shafe mini ginshiƙi a can, kuma ka yi mini alkawari a can, yanzu don haka tashi, ka fita daga wannan ƙasa, ka koma ƙasar haihuwar ka, zan kuwa kasance tare da kai. Kuma Rahila da Liya suka amsa suka ce masa, Ashe, ba mu da wani rabo ko gādo a gidan

mahaifin mu? Ba kamar baƙi ba muka zama a gare shi? Gama ya sayar da mu, kuma ya cinye kuɗin mu. Dukan dukiyar da ɗaukakar da Allah ya ɗauke daga mahaifinmu, za su zama namu da na yayanmu, yanzu saboda haka duk abin da Allah ya faɗa maka, ka yi. Bayan tashi, Yakubu ya ɗauki matansa da yaransa ya ɗora su a kan raƙuma. Kuma ya kai duka dukiyar da take zuwa gare shi, da duka kayan sa wanda ya samu a Mesopotamiya, da duka abin da yake da shi, don ya tafi wurin Ishaku mahaifin sa zuwa ƙasar Kanana. Laban ya tafi yanke tumakansa, amma Rahila ta saci gumakan mahaifinta. Yakubu ya ɓoye wa Laban dan Siriya, don kada ya faɗa masa cewa yana gudu. Kuma ya gudu da kansa da dukan abin da yake da shi, ya ketare kogin, ya nufi dutsen Gileyad. An faɗa wa Laban mutumin Sham a rana ta uku cewa Yakubu ya gudu. Kuma ya ɗauki yanuwansa tare da kansa, ya bi shi har kwana bakwai, kuma ya same shi a Dutsen Gileyad. Amma Allah ya zo wurin Laban dan Siriya a cikin mafarki da dare, ya ce masa, Ka tsare kanka, kada ka taɓa yi wa Yakubu mugun magana. Kuma Laban ya kama Yakubu, Yakubu kuwa ya kafa tantinsa a kan dutsen, Laban kuma ya kafa yanuwansa a kan dutsen Gileyad. Laban ya ce wa Yakubu, Me ka yi? Don me ka gudu a ɓoye, ka sace ni, ka kuma kai yayana mata kamar kamammu da takobi? Kuma idan ka sanar da ni, da na sallame ka tare da farin ciki, da mawaka, da ganguna, da garaya. Kuma ba a ɗauke ni cancanta in sumbaci yayana da yan matana ba, amma yanzu ka yi wauta. Kuma yanzu ina da ikon cutar da kai, amma Allah na mahaifinka jiya ya ce mini, yana cewa, Ka lura da kanka kada ka taɓa yin muguwar magana da Yakubu. Yanzu fa, da yake kana da

shaawar komawa gidan mahaifinka, me ya sa ka saci gumakana? Amma Yakubu ya amsa ya ce wa Laban, Na ji tsoro, gama na ce, kada ka ɗauke yayanka mata daga gare ni, da duk abin da nake da shi. Sai Yakubu ya ce, Duk wanda ka sami gumakan ka a wurinsa, ba zai rayu ba a gaban yanuwanmu. Ka duba ka gane duk abin da yake naka a wurina, ka ɗauka. Amma bai gane kome a wurinsa ba. Yakubu kuwa bai san cewa Rahila matarsa ta sace su ba. Bayan shiga, Laban ya bincika gidan Liya, amma bai sami kome ba, sai ya fita daga gidan Liya, ya kuma bincika gidan Yakubu, da gidan kuyangi biyu, amma bai sami kome ba, sai ya shiga gidan Rahila. Amma Rachel ta ɗauki gumakan, ta jefa su cikin jakunkunan raƙumin, ta kuma zauna a kansu. Sai ta ce wa mahaifinta, Kada ka ji haushi, ranka ya daɗe. Ba zan iya tashi a gabanka ba, domin aladar mata tana kaina. Laban ya bincika dukan gidan, amma bai sami gumakan ba. Ya yi fushi Yakubu, kuma ya yi faɗa da Laban. Yana amsawa kuwa, Yakubu ya ce wa Laban, Mene ne laifina? Kuma mene ne zunubina, da ka bi ni a baya? Kuma ka bincika dukkan kayan gidana; me ka samu daga dukkan kayan gidanka? Ka ajiye a nan a gaban yanuwanka da yanuwana, su kuma yanke hukunci tsakaninmu biyunmu. Waɗannan shekaru ashirin na kasance tare da kai, tumaki naka da awaki mace naka ba su zama marasa yaya ba, raguna na tumaki naka ban ci ba. Abin da namun jeji suka kashe ban kawo maka ba, ni na biya daga kaina satar rana da satar dare. Na zama a cikin yini ana ƙone ni da zafi, kuma da sanyi a cikin dare, barci kuwa ya gudu daga idanuna. Waɗannan abubuwa gare ni ashirin shekaru na kasance a gidanka, na yi maka hidima shekaru goma sha huɗu

saboda yayanka mata biyu, da shekaru shida a cikin tumakinka, kuma ka yaudare ni ladan aikina sau goma. Idan ba Allahn uban na Ibrahim da tsoron Ishaku ya kasance tare da ni ba, da yanzu ka kore ni hannu wofi. Allah ya ga ƙasƙantaccen halina da wahalar hannayena, kuma ya tsawata maka jiya.

Amsa amma Laban ya ce wa Yakubu, Yar mata, yar mata na ne, da yaya maza, yaya maza na ne, da dabbobi, dabbobi na ne, da duka duk abin da kai ka gani, nawa ne. Kuma game da yar mata na, me zan yi waɗannan yau ko ga yara nasu, waɗanda suka haifa? Yanzu saboda haka zo mu yi alkawari ni da kai, kuma zai zama shaida a tsakaninmu, ya ce masa kuwa, duba babu kowa tare da mu, duba Allah shaida ne a tsakaninmu. Da ya ɗauki Yakubu dutse, ya kafa shi a matsayin ginshiƙi. Yakubu ya ce wa yanuwansa, Ku tattara duwatsu, suka kuwa tattara duwatsu, suka yi tudu, suka kuma ci abinci a can a kan tudun. Laban ya ce masa, Wannan tudu shaida ce tsakanina da kai a yau. Kuma Laban ya kira shi tulin shaida, amma Yakubu ya kira shi tulin shaida. Laban ya ce wa Yakubu, Duba wannan tarin dutse da ginshiƙin da na kafa a tsakanina da kai, wannan tarin dutse yana shaida, wannan ginshiƙi kuma yana shaida, saboda haka aka kira sunan, tarin dutse yana shaida. Kuma hangen nesa wanda ya ce, bari Allah ya duba tsakanin ni da kai, domin za mu rabu ɗaya daga ɗayan. Idan ka wulaƙanta yayana mata, idan ka ɗauki wasu mata baya ga yayana mata, ka lura, babu wani tare da mu yana gani, Allah ne shaida tsakanin ni da kai. Idan kuwa ni ban ketare zuwa gare ka ba, haka kuma kai ba za ka ketare zuwa gare ni ba wannan tudu da wannan ginshiƙi don

mugunta. Allahn Ibrahim da Allahn Nahur su yi hukunci a tsakaninmu, kuma Yakubu ya rantse da sunan tsoron mahaifinsa Ishaku. Kuma ya yi hadaya a kan dutsen, ya kuma kira yanuwansa, suka ci suka sha, suka kwana a kan dutsen.

32

Ya tashi amma Laban da safe, ya sumbaci yayansa maza da yayansa mata, kuma ya albarkace su, kuma bayan ya juya, Laban ya tafi zuwa wurinsa.

Yakubu kuwa ya tafi hanyarsa, ya ɗaga kai sama ya ga sansanin Allah an kafa shi, sai malaikun Allah suka tarye shi. Yakubu ya ce, lokacin da ya gan su, Wannan sansanin Allah ne, kuma ya kira sunan wannan wurin Mahanayim.

Yakubu ya aiko da manzanni a gabansa zuwa ga Isuwa ɗanuwansa a ƙasar Seyir, a ƙasar Edom. Kuma ya umarce su, yana cewa, Haka za ku faɗa wa ubangijina Isuwa, Haka bawanka Yakubu ya ce, Na zauna tare da Laban, kuma na jinkirta har zuwa yanzu. Kuma na sami shanu, da jakuna, da tumaki, da bayi, da kuyangi, kuma na aika in sanar da ubangijina Isuwa, domin bawanka ya sami tagomashi a gabanka. Sai manzannin suka dawo wurin Yakubu, suna cewa, Mun je wurin ɗanuwanka Isuwa, kuma ga shi yana zuwa don saduwa da kai, tare da mutum ɗari huɗu. Yakubu ya ji tsoro sosai, kuma ya damu, sai ya raba mutanen da suke tare da shi,

da shanu, da raƙuma, da tumaki, zuwa sansanoni biyu. Kuma Yakubu ya ce, Idan Isuwa ya zo zuwa sansani ɗaya ya buge shi, sansanin na biyu zai kasance don a cece. Yakubu ya ce, Ya Allahn mahaifina Ibrahima, da Allahn mahaifina Ishaku, ya Ubangiji kai da ka ce mini, Ka koma ƙasar asalin ka, kuma zan yi maka alheri, Ya isa mini daga dukan adalci da gaskiya da ka yi wa bawanka, domin da sandar nan ta nawa na ketare Urdun nan, amma yanzu na zama sansanoni biyu. Ka cece ni daga hannun ɗanuwana, daga hannun Isuwa, domin ina tsoronsa, kada ya zo ya kashe ni, da uwa tare da yara. Amma kai ka ce, Lalle zan yi maka alheri, kuma zan sa zuriyarka su zama kamar yashin teku, wanda ba za a iya ƙidayawa saboda yawansu ba. Kuma ya kwana a can daren nan, sai ya ɗauki kyautai da ya kawo, ya aika su zuwa ga ɗanuwansa Isuwa. Awaki ɗari biyu, bunsurai maza ashirin, tumaki ɗari biyu, raguna ashirin, Raƙuma masu shayarwa da yayansu talatin, shanu arbain, bijimai goma, jakuna ashirin, da yayyan jakuna goma. Kuma ya ba su ga bayinsa, garke-garke daban-daban, amma ya ce wa bayinsa, Ku yi tafiya a gabana, kuma ku bar tazara tsakanin garke da garke. Kuma ya umarci na farko, yana cewa, Idan Isuwa ɗanuwana ya sadu da kai, kuma ya tambaye ka, yana cewa, Na wane ne kai? Kuma ina kake tafiya? Kuma na wane ne waɗannan abubuwan da suke tafiya a gabanka? Za ka ce, Kyautai daga bawanka Yakubu ne, ya aiko da su zuwa ga ubangijina Isuwa, kuma duba shi kansa yana bayan mu. Kuma ya umarci na farko, da na biyu, da na uku, da duka waɗanda suke tafiya a gaban garkunan nan, yana cewa: Bisa ga wannan magana za ku yi magana da Isuwa lokacin da ya same ku, Kuma

za ku ce, duba bawan ka Yakubu yana zuwa a bayanmu, gama ya ce, zan yi kafara da fuskarsa ta wurin kyautar da suke tafiya gabansa, kuma bayan wannan zan ga fuskarsa, gama watakila zai karɓi fuskana. Kuma kyautai sun tafi a gabansa, amma shi kansa ya kwana a daren nan a cikin sansani. Ya tashi a daren nan, ya ɗauki matansa biyu, da kuyangarsa biyu, da yaransa goma sha ɗaya, ya kuma haye mashigin kogin Jabbok. Kuma ya ɗauki su, ya ƙetare rafi mai gudu, ya kuma ƙetare da dukan abin da yake da shi.

Ya rage Yakubu shi kaɗai, sai wani mutum ya yi kokawa da shi har zuwa safe. Ya ga amma cewa ba zai iya ɗauke shi ba, sai ya taɓa kwankwason cinyar sa, kuma kwankwason cinyar Yakubu ya yi ƙyāƙƙyawa yayin da yake kokawa da shi. Sai ya ce masa, Ka sallame ni, gama safiya ta wayewo. Amma ya ce, Ba zan sallame ka ba, sai ka yi mini albarka. Ya ce masa, Menene sunanka? Sai ya ce, Yakubu. Sai ya ce masa, Ba za a ƙara kiran ka da sunan Yakubu ba, amma Israila ne zai zama sunanka, domin ka yi nasara da Allah, kuma da mutane za ka kasance mai ƙarfi. Yakubu ya tambaya, ya ce, Faɗa mini sunan ka. Sai ya ce, Me ya sa kana tambayar sunan na? Sai ya albarkace shi a can. Sai Yakubu ya kira sunan wannan wuri Siffar Allah, domin na ga Allah fuska da fuska, kuma raina ya tsira. Rana ta fito masa lokacin da ya wuce siffar Allah, amma shi kansa yana gurguwa a cinyarsa. Saboda wannan ba za yayan Israila ci jijiyar da ta yi raƙumi ba, wadda take a kan kwankwason cinya, har zuwa yau, domin ya taɓa kwankwason cinyar Yakubu, jijiyar da ta yi raƙumi.

33

Yakubu ya ɗaga idanunsa ya duba, sai ga Isuwa ɗanuwansa yana zuwa tare da mutane ɗari huɗu, sai Yakubu ya raba yaran a kan Liya, da Rahila, da bayi mata biyu. Kuma ya sanya bayi-matan biyu da yayansu maza a gaba, Liya da yaranta a baya, Rahila da Yusuf kuma a ƙarshe. Amma shi da kansa ya ci gaba a gabansu, ya kuma rusuna har ƙasa sau bakwai, har sai ya kusanci ɗanuwansa. Sai Isuwa ya ruga da gudu ya tarye shi, ya rungume shi, ya fada a wuyansa, ya sumbace shi, kuma dukansu biyu suka yi kuka. Kuma bayan ya ɗaga kai sama, Isuwa ya ga matan da yaran, kuma ya ce, Menene waɗannan a gare ka suke? Amma shi ya ce, Yaran waɗanda Allah ya yi jinƙai ga bawanka. Kuma yan mata da yaransu suka kusato, suka kuma yi sujada. Kuma Liya da yayanta suka kusato, suka yi sujada, bayan haka kuma Rahila da Yusuf suka kusato, suka yi sujada. Kuma ya ce, menene waɗannan abubuwa a gare ka, dukan sansanonin nan waɗanda na hadu da su? Amma shi kuwa ya ce, domin bawan ka ya sami tagomashi a gabanka, ubangiji. Isuwa ya ce, Ina da yawa, ɗanuwana, abin da yake naka ya kasance naka. Yakubu ya ce, Idan na sami tagomashi a gabanka, ka karɓi kyautar da hannuna suka kawo, domin na ga fuskarka kamar yadda mutum yakan ga fuskar Allah, kuma ka yarda da ni. Ɗauki albarkuna waɗanda na kawo maka, domin Allah ya yi mini jinƙai, kuma ina da kome, sai ya matsa masa, ya kuwa ɗauka. Kuma ya ce, Bari mu tashi mu bi hanya madaidaiciya. Ya ce masa, ubangijina ya san cewa yaran suna da

taushi, kuma tumakin da shanun suna shayarwa a karkashina, idan don haka in kori su da karfi kwana daya, dukan dabbobin za su mutu. Bari ubangiji na ya tafi gaba a gaban bawansa, amma ni zan ci gaba a hanya bisa ga saurin tafiyar da take gabana, da bisa ga ƙafafun samarin, har sai na zo wurin ubangiji na a Sehir. Esau ya ce, Zan bar waɗansu daga cikin mutanena tare da kai. Amma ya ce, Me ya sa wannan? Ya isa cewa na sami tagomashi a gabanka, ubangijina. Amma Isuwa ya juya baya a wannan rana zuwa hanyarsa zuwa Seyir. Kuma Yakubu ya tashi zuwa Sukkot, ya gina wa kansa gidaje a can, ya kuma yi rumfuna wa dabbobinsa, saboda haka ya kira sunan wannan wuri Sukkot.

Kuma Yakubu ya zo Salem, birnin Shekem, wanda yake a ƙasar Kanana, lokacin da ya dawo daga Mesopotamiya ta Siriya, kuma ya kafa sansani a gaban birnin. Kuma ya sayi rabon filin da ya kafa tentinsa a can, daga Hamor mahaifin Shekem, da amnon ɗari. Kuma ya kafa bagade a can, ya kuma kira ga Allah na Israila.

34

Dinah yar Liya, wadda ta haifa wa Yakubu, ta fita don ta ga yan matan ƙasar. Sai Shekem ɗan Hamor Bahiwiye, sarkin ƙasar, ya gan ta, ya ɗauke ta, ya kwana da ita, ya kuma ƙasƙantar da ita. Kuma ya kula da ran Dinah yar Yakubu, kuma ya ƙaunaci budurwar, kuma ya yi magana da ita a hankali. Shekem ya ce wa

Hamor mahaifin sa, yana cewa, Ka ɗauki mini yarinya wannan ta zama matata. Yakubu ya ji cewa ɗan Hamor ya ƙazantar Dina yarsa, amma yayansa suna tare da dabbobinsa a fili, sai Yakubu ya yi shiru har suka dawo. Sai Emmor, mahaifin Shekem, ya fita zuwa wurin Yakubu don ya yi magana da shi. Amma yayan maza Yakubu sun zo daga filin, saad da suka ji, mutanen sun ji baƙin ciki sosai, kuma ya kasance musu mai raɗaɗi ƙwarai, domin ya aikata abin kunya a cikin Israila, ya kwana da yar Yakubu, kuma ba haka zai kasance ba. Sai Emmor ya yi musu magana yana cewa, Shekem ɗana ya zaɓi yar ku da dukan zuciyarsa, saboda haka ku ba shi ita ta zama matarsa, Kuma ku yi aure da mu, ku ba mu yayanku mata, kuma ku ɗauki yayanmu mata wa yayanku maza. Kuma ku zauna a cikinmu, ga ƙasar tana a faɗanku, ku zauna, ku yi ciniki a kanta, kuma ku mallaki dukiya a cikinta. Shekem ya ce wa mahaifinta da yanuwanta maza, Bari in sami tagomashi a gabanku, kuma duk abin da kuka faɗa, za mu bayar. Ku ƙara sadaki sosai, kuma zan bayar kamar yadda za ku faɗa mini, kuma ku ba ni wannan yarinya ta zama mata.

Yayan maza Yakubu suka amsa Shekem da Hamor mahaifinsa da yaudara, suka yi musu magana domin sun ƙazantar da Dina yaruwarsu. Sai Saminu da Lawi yanuwan Daina suka ce musu, Ba za mu iya yin wannan abu ba, mu ba da yaruwarmu ga mutumin da yake da kaciya, domin abin kunya ne a gare mu. Kawai a wannan za mu zama kamar ku, kuma za mu zauna tare da ku, idan kun zama kamar mu ta hanyar yin kaciya ga dukan mazan ku. Kuma za mu ba da yayanmu mata a gare ku, kuma

daga yayanku mata za mu ɗauki mata wa kanmu, kuma za mu zauna tare da ku, kuma za mu zama kamar alumma ɗaya. Amma idan ba ku yarda da mu a yi kaciya ba, za mu ɗauki yarmu mu tafi. Kuma kalmomin sun ji daɗi a gaban Emmor, da kuma a gaban Shekem ɗan Emmor. Kuma saurayin bai jinkirta yin wannan magana ba, domin ya kasance mai matsawa ga yar Yakubu, shi kuwa ya kasance mafi daraja duka a cikin gidan mahaifinsa. Ya zo amma Emmor da Shekem ɗansa zuwa ƙofar birninsu, suka kuma yi magana da mutanen birninsu, suna cewa, Waɗannan mutane masu zaman lafiya ne, bari su zauna tare da mu a ƙasar, su yi ciniki a cikinta, ga shi kuwa ƙasar tana da fāɗi a gabansu, za mu auri yan matansu, mu kuma ba su yan matanmu aure. A wannan kawai za su zama kamar mu, mutanen nan, don su zauna tare da mu, domin mu zama alumma ɗaya, ta hanyar yin kaciya ga dukan mazan mu, kamar yadda su kansu suka yi kaciya. Kuma dabbobin su, da dabbobin da suke tafiya da ƙafa huɗu, da dukiyarsu, ashe ba za su zama namu ba? Kawai bari mu zama kamar su a wannan, saan nan za su zauna tare da mu. Sai suka saurari Hamor da Shekem ɗansa, dukan masu kasuwanci a ƙofar birninsu, aka kuma yi wa dukan mazajensu kaciya a naman kaciyarsu.

Ya faru a rana ta uku, saad da suke cikin zafi, yayan Yakubu biyu, Shamuna da Lawi, yanuwan Daina, kowanne ya ɗauki takobinsa, suka shiga cikin birnin lafiyayye, suka kashe dukan maza. Sun kashe Emmor da ɗansa Shechem da takobi, suka ɗauki Dinah daga gidan Shechem, suka fita. Amma yayan Yakubu suka shiga wurin wadanda suka ji rauni, suka washe

birnin da aka ƙazantar da Dina yaruwarsu a ciki. Suka ɗauki tumakinsu, da shanunsu, da jakunansu, da duk abin da yake a cikin birni, da duk abin da yake a fili. Kuma duka jikunansu, da dukan kayansu, da matansu sun kama su bauta, kuma sun washe duk abin da yake a cikin birnin, da duk abin da yake a cikin gidajen. Yakubu ya ce wa Simeon da Lawi, Kun mai da ni abin ƙyama, har na zama mugu ga dukan mazaunan ƙasar, ga Kananawa da Ferizziyawa. Ni kaɗan ne cikin yawan jamaa, idan suka taru a kaina za su kashe ni, ni da gidana za mu hallaka. Amma sun ce, Shin za su yi amfani da yaruwarmu kamar karuwa?

35

Allah ya ce wa Yaƙub, Ka tashi ka haura zuwa Betel, ka zauna a can, ka kuma gina bagade a can ga Allah wanda ya bayyana maka saad da kake gudu daga ɗanuwanka Isuwa. Yakubu ya ce wa iyalinsa, da dukan waɗanda suke tare da shi, Ku ɗauke allolin baƙi waɗanda suke tare da ku daga cikinku, ku tsarkake kanku, ku kuma canja rigunanku. Bari mu tashi mu haura zuwa Betel, mu gina bagade a can ga Allah wanda ya amsa ni a ranar wahala ta, wanda ya kasance tare da ni, kuma ya cece ni a hanyar da na bi. Suka ba Yakubu gumakan baƙi waɗanda suke a hannuwansu, da yan kunne waɗanda suke a kunnuwansu, sai Yakubu ya ɓoye su a ƙarƙashin itacen terebinth da yake a Shekem, ya kuma hallaka su har yă zuwa yau. Sai Israila ya tashi daga Shekem, kuma tsoron Allah ya sauko a kan biranen

da ke kewaye da su, ba su kuwa bi yayan Israila ba. Yakubu ya zo zuwa Luza wanda yake a ƙasar Kanana, wanda shi ne Betel, shi da dukan mutanen da suke tare da shi. Kuma ya gina bagade a can, ya kuma kira sunan wurin Betel, domin a can Allah ya bayyana masa, lokacin da yake gudu daga ɗanuwansa Isuwa.

Deborah mai renon Rebeka ta mutu, aka binne ta a ƙarƙashin Betel kusa da itacen oak, sai Yakubu ya kira wurin Itacen Oak na Makoki. Allah ya bayyana ga Yaƙub a Luz, lokacin da ya dawo daga Mesofotamiya ta Siriya, kuma Allah ya albarkace shi. Kuma Allah ya ce masa, Ba za a ƙara kiran ka Yakubu ba, amma Israila zai zama sunanka, kuma ya kira sunansa Israila. Allah ya ce masa, Ni ne Allahnka, ka ƙaru ka kuma riɓaɓɓanya, alummomi da taron jamaar alummomi za su fito daga gare ka, kuma sarakuna za su fito daga ƙuginka. Kuma ƙasar da na ba Ibrahim da Ishaku, gare ka na ba da ita, gare ka za ta kasance, kuma ga zuriyarka bayanka zan ba da wannan ƙasa. Allah ya haura daga wurin da ya yi magana da shi. Kuma Yakubu ya kafa ginshiƙi a wurin da Allah ya yi magana da shi, ginshiƙin dutse, ya kuma zuba hadayar sha a kansa, ya kuma zuba mai a kansa. Kuma Yakubu ya kira sunan wurin da Allah ya yi magana da shi a can, Betel. Ya tashi amma Yakubu daga Betel, ya kafa tentinsa bayan hasumiyar Gader. Ya faru amma lokacin ya kusata zuwa Chabratha don zuwa Efrata, Rahila ta haifa, kuma ta sha wahalar haihuwa. Ya faru amma a lokacin da take fama da naƙuda a haihuwa, ungozoma ta ce mata, Ki yi ƙarfin hali, domin wannan ma ɗa ne a gare ki. Ya faru a lokacin da take fitar da ruhunta, domin tana mutuwa, sai ta kira sunansa, ɗan zafin

jikina, amma mahaifin ya kira sunansa Benyamin. Rahila ta mutu, aka kuma binne ta a kan hanyar zuwa Efrata, wato Betlehem. Kuma Yakubu ya kafa ginshiƙi a kan kabarinta, wannan shi ne ginshiƙin da yake a kan kabarin Rahila har zuwa yau. Ya faru lokacin da Israila ya zauna a cikin wannan ƙasa, sai Ruben ya tafi ya kwana da Balla, ƙwarƙwara mahaifin sa Yakubu, Israila kuwa ya ji, kuma abin ya zama mugunta a gabansa. Amma yayan Yakubu maza sun kasance goma sha biyu.

Yayan Leah maza, ɗan farin Jacob, Reuben, Simeon, Levi, Judah, Issachar, Zebulun. Yayan Rahila maza su ne Yusuf da Benyamin. Yaya maza na Ballas baiwuwar Rahila su ne Dan da Naftali. Yayan Zilpah baiwar Liyatu su ne Gad da Asher, waɗannan su ne yayan Yakubu waɗanda aka haifa masa a Mesopotamiya ta Siriya. Yakubu ya zo wurin Ishaku mahaifinsa a Mamre, a birnin da yake a fili, wato Hebron a ƙasar Kanana, inda Ibrahim da Ishaku suka zauna baƙi. Kwanakin rayuwar Ishaku sun zama shekaru ɗari da tamanin. Kuma Ishaku ya raunana ya mutu, aka haɗa shi ga danginsa a matsayin dattijo mai cike da kwanaki, yayansa maza Isuwa da Yakubu suka binne shi.

36

Waɗannan kuwa su ne zuriyar Isuwa, wanda shi ne Edom. Esau kuwa ya auri matansa daga yayan matan Kananawa, wato Ada yar Ailom mutumin Hitti, da Olibema yar Ana jikan Sebegon

mutumin Hiwi. Kuma Basemath yar Ishmael, yaruwar Nebaioth. Ada ta haifa masa Eliphaz, kuma Basemath ta haifa Raguel. Kuma Oholibama ta haifi Yeyush, da Yegalom, da Kora, waɗannan yayan Isuwa ne, waɗanda aka haifa masa a ƙasar Kanana. Isuwa ya ɗauki matansa, da yayansa maza, da yayansa mata, da dukan mutanen gidansa, da dukan dukiyarsa, da dukan dabbobinsa, da dukan abin da ya samu, da dukan abin da ya tara a ƙasar Kanana, sai ya tafi daga ƙasar Kanana saboda ɗanuwansa Yakubu. Ya kasance domin dukiyoyinsu da yawa ne, don su zauna tare, kuma ƙasar da suke baƙunci a cikinta ba ta iya ɗaukar su ba, saboda yawan dukiyoyinsu. Ya zauna kuwa Isuwa a dutsen Seyir; Isuwa kansa shi ne Edom. Waɗannan kuwa su ne zuriyar Isuwa, uban Edom, a dutsen Seyir. Waɗannan su ne sunayen yayan Isuwa: Elifaz ɗan Adah matar Isuwa, da Raguwel ɗan Basemat matar Isuwa. Suka zama kuwa yayan Elifaz maza su ne: Taiman, Omar, Sofar, Gotom, da Kenaz. Thamna kuwa ƙwarƙwara ce ta Elifaz ɗan Isuwa, kuma ta haifa wa Elifaz Amalek; waɗannan yayan maza ne na Ada matar Isuwa. Waɗannan su ne yayan Raguel maza: Nahath, Zare, Some, da Moze. Waɗannan su ne yayan Basemath matar Esau maza. Waɗannan su ne yayan Oholibama yar Ana ɗan Zibeyon, matar Isuwa; ta haifa wa Isuwa Yeyush, da Yaalam, da Kora. Waɗannan su ne shugabannin yayan Isuwa maza, yayan Elifaz ɗan farin Isuwa: shugaba Teman, shugaba Omar, shugaba Zofar, shugaba Kenaz, Shugaba Korah, shugaba Gothom, shugaba Amalek, waɗannan su ne shugabannin Eliphaz a ƙasar Idumea, waɗannan su ne yayan Adas. Kuma waɗannan su ne yayan Raguel ɗan Isuwa: shugaba Nahot, shugaba Zare, shugaba Some,

shugaba Moze. Waɗannan su ne shugabannin Raguel a ƙasar Edom, waɗannan su ne yayan Basemat matar Isuwa. Waɗannan su ne yayan Oholibama matar Isuwa: shugaba Yeyush, shugaba Yalam, shugaba Kora. Waɗannan su ne shugabannin Oholibama yar Ana, matar Isuwa. Waɗannan yayan maza ne na Isuwa, kuma waɗannan shugabanninsu ne, waɗannan su ne yayan Edom. Waɗannan kuwa yayan Seyir Ba-Horite, wanda yake zaune a ƙasar, su ne Lotan, Shobal, Zibiyon, Ana Kuma Dishon, kuma Asar, kuma Rison, waɗannan su ne shugabannin Bahoriyawa, na ɗan Seyir a cikin ƙasar Edom. Yayan maza Lotan sun zama Chorri da Heman, kuma yaruwar Lotan ita ce Timna. Waɗannan kuwa yayan Shobal maza su ne: Golam, da Manahath, da Gaibel, da Zophar, da Omar. Kuma waɗannan yayan Zibeyon maza ne, Aiya da Ana. Wannan shi ne Ana wanda ya sami Yamin a cikin jeji, lokacin da yake kiwon dabbobin ɗaukar kaya na Zibeyon mahaifin sa. Waɗannan su ne yayan Ana maza: Dishon, da Oholibamah yar Ana. Waɗannan su ne yayan Dishon maza: Amadah, da Asban, da Ithran, da Haran. Waɗannan kuwa yayan Asar maza su ne: Balaam, da Zoukam, da Ioukam. Waɗannan kuwa yayan Rison maza ne, Hoz da Aran. Waɗannan kuwa shugabannin Horite, shugaba Lotan, shugaba Shobal, shugaba Zibeon, shugaba Ana, Jagora Dishon, jagora Asar, jagora Rison, waɗannan su ne jagororin Chorri a cikin jagorancinsu a ƙasar Edom.

Kuma waɗannan su ne sarakunan da suka yi mulki a Edom, kafin wani sarki ya yi mulki a Israila. Kuma Balak ɗan Beor ya yi mulki a Edom, kuma sunan birninsa Dennaba. Ya mutu amma

Balak, kuma Jobab ɗan Zara daga Bosorra ya yi mulki a maimakansa. Ya mutu Jobab, kuma Asom daga ƙasar Teman ya yi mulki a madadinsa. Asom ya mutu, sai Adad ɗan Barad wanda ya fatattaki Midiyan a filin Mowab ya yi mulki a maimakansa, sunan birnin nasa kuwa Gethaim. Hadad ya mutu, sai Samlah daga Masrekah ya yi mulki a maimakansa. Ya mutu Samada, kuma Shaulu daga Rooboth ta kusa da kogi ya yi mulki a madadinsa. Ya mutu kuwa Saul, kuma Ballenon ɗan Achobor ya yi mulki a maimakansa. Ya mutu Ballenon ɗan Achobor, sai Arad ɗan Barad ya yi mulki a maimakansa, sunan birnin sa kuwa Peor, sunan matarsa kuma Metebeel, yar Matraith, ɗan Maizoob. Waɗannan su ne sunayen shugabannin Isuwa, a cikin kabilolinsu, bisa ga wurinsu, a cikin ƙasashensu, da kuma a cikin alummansu, shugaba Tamna, shugaba Gola, shugaba Yeter, Shugaba Oholibamah, shugaba Helas, shugaba Finon, Jagora Kenaz, jagora Thaiman, jagora Mazar, Jagora Magediel, jagora Zaphoin, waɗannan jagororin Edom ne a cikin wuraren da aka gina a ƙasar mallakarsu, wannan Isuwa ne mahaifin Edom.

37

Ya zauna Yakubu a cikin ƙasar da mahaifinsa ya zauna a cikinta a ƙasar Kanana, waɗannan kuwa su ne tsararraki Yakubu. Yusuf yana da shekara goma sha bakwai, yana kiwon tumakin mahaifinsa tare da yanuwansa, yana matashi, tare da yayan Bilha, da kuma yayan Zilfa, matan mahaifinsa. Yusuf kuwa ya kawo mugun labari game da su zuwa ga Israila mahaifinsu.

Yakubu kuwa ya ƙaunaci Yusuf fiye da dukan yayansa maza, domin ya kasance ɗansa na tsufa, ya kuma yi masa riga mai ƙawata. Ganin haka yanuwansa suka ga cewa mahaifinsu yana ƙaunarsa fiye da dukan yayansa maza, sai suka ƙi shi, kuma ba su iya yi masa magana lafiya ba. Bayan Yusuf ya yi mafarki, sai ya faɗa shi ga yanuwansa. Kuma ya ce musu, Ku ji labarin mafarkin nan da na yi. Na yi tunanin ku daure dammuna a tsakiyar filin, sai dammar nawa ta tashi, ta kuma tsaya a tsaye, amma dammunan ku suka juya, suka yi wa dammar nawa sujada. Yanuwansa suka ce masa, Shin za ka yi mulki a kanmu, ko kuwa za ka mallake mu? Suka ƙara ƙinsa saboda mafarkansa da kalmominsa. Ya ga wani mafarki kuma, ya faɗa wa mahaifinsa da yanuwansa, ya ce, Duba, na yi wani mafarki, kamar yadda rana, da wata, da taurari goma sha ɗaya suka yi mini sujada. Sai mahaifinsa ya tsawata masa ya ce, Wace irin mafarki ce wannan da ka yi? Shin lalle ne ni da mahaifiyarka da yanuwanka za mu zo mu rusuna maka har ƙasa? Yanuwansa suka yi kishinsa, amma mahaifinsa ya kiyaye maganar. Yanuwansa suka tafi Shekem don su yi kiwon tumakin mahaifinsu. Sai Israila ya ce wa Yusuf, Ashe, yanuwanka ba suna kiwo a Shekem ba? Zo in aike ka wurinsu. Ya amsa masa ya ce, Ga ni. Israila ya ce masa, Ka tafi ka ga ko yanuwanka da tumakin suna lafiya, saan nan ka dawo ka faɗa mini. Ya aiko shi daga kwarin Hebron, sai ya zo Shekem. Sai wani mutum ya same shi yana yawo a fili, mutum kuwa ya tambaye shi yana cewa, Me kake nema? Amma ya ce, Ina neman yanuwana, ka gaya mini inda suke kiwon dabbobi. Mutumin ya ce masa, Sun tashi daga nan, gama na ji su suna cewa, Bari mu tafi Dothaim.

Sai Yusuf ya bi yanuwansa, ya kuma same su a Dothaim.

Sun gan shi daga nesa kafin ya kusace su, kuma suka ƙulla maƙarƙashiya don su kashe shi. Suka ce wa juna, Ga mai mafarkin nan yana zuwa. Yanzu saboda haka ku zo, bari mu kashe shi, mu jefa shi cikin ɗaya daga cikin rijiyoyin, mu ce dabbar daji mugu ta cinye shi, saan nan mu ga abin da mafarkan sa za su zama. Da ya ji Reuben, ya cece shi daga hannunsu, kuma ya ce, Kada mu kashe shi. Reuben ya ce musu, Kada ku zubar da jini, ku jefa shi cikin daya daga cikin rijiyoyin nan na cikin jeji, amma kada ku dora masa hannu, domin ya cece shi daga hannuwansu, ya kuma mayar da shi ga mahaifinsa. Ya faru lokacin da Yusuf ya zo wurin yanuwansa, suka tuɓe wa Yusuf rigar mai launuka da yake saye da ita. Suka ɗauke shi, suka jefa a cikin ramin, amma ramin babu kome, ba shi da ruwa. Suka zauna don su ci abinci, sai suka ɗaga idanu suka gani, sai ga ayarin masu tafiya Ismailawa suna zuwa daga Gileyad, raƙumansu kuwa sun ɗauki kaya na turare da resi da ƙanshi. Suna tafiya don su gangara zuwa Masar.

Yahuda ya ce wa yanuwansa, Wace amfani ce idan muka kashe ɗanuwanmu muka kuma ɓoye jininsa? Ku zo mu sayar da shi ga Ismailawan nan, amma kada hannayenmu su taɓa shi, domin ɗanuwanmu ne kuma namunmu ne. Sai yanuwansa suka ji. Kuma yan kasuwan Midiyawa suna wucewa, suka ciro Yusuf daga ramin suka fitar da shi, suka sayar da Yusuf ga Ismailawa da zinariya ashirin. Suka kai Yusuf zuwa Masar. Ruben ya dawo zuwa ramin, amma bai ga Yusuf a cikin ramin ba, sai ya yage

tufafinsa. Kuma ya komo zuwa ga yanuwansa, ya ce, yaron ba ya, ni kuwa ina zan tafi yanzu? Sun ɗauki rigar Yusuf, suka yanka ɗan akuya, suka ƙazantar rigar da jini. Suka aika da rigar mai ɗauke da launuka iri-iri, suka kawo wa ubansu, suka ce, Wannan muka samu, ka gane ko rigar ɗanka ce, ko aa. Kuma ya gane shi, ya ce, Rigar ɗana ce, dabbar daji mugu ta cinye shi, dabba ta kwashe Yusuf. Yakubu ya yage tufafinsa, ya sa tsumma a kugu, ya kuma yi makokin ɗansa kwanaki masu yawa. Dukan yayansa maza da yan matansa suka taru, suka zo don su taazantar da shi, amma ya ƙi a taazantar da shi, yana cewa, Zan sauka zuwa ga ɗana cikin baƙin ciki zuwa kabari, sai mahaifinsa ya yi masa kuka. Amma Midiyawa sun sayar da Yusufu zuwa Masar ga Potifar, bābannin Firauna, shugaban masu dafa abinci.

38

Ya faru a lokacin nan, Yahuda ya tashi daga wurin yanuwansa, ya tafi har ya isa wurin wani mutum dan Adullam, mai suna Hira. A can Yahuda ya ga yar wani mutumin Ba-Kanana mai suna Shua, sai ya aure ta, ya shiga wurinta. Kuma ta ɗauki ciki ta haifi ɗa, kuma ya kira sunansa Er. Kuma ta sāke yin ciki ta haifi ɗa, ya kuma kira sunansa Onan. Kuma ta sāke haifar da ɗa, ta kira sunansa Shiloh, amma wannan ya kasance a Chasbi lokacin da ta haife su. Kuma Yahuda ya ɗauki mata wa Er ɗan farinsa, wadda sunanta Tamar. Ya faru kuwa Er, ɗan farin Yahuda, ya zama mugu a gaban Ubangiji, sai Allah ya kashe shi.

Yahuda ya ce wa Onan, Ka shiga wurin matar ɗanuwanka, ka aure ta, ka tayar da zuriya wa ɗanuwanka. Da Aunan ya sani cewa ba shi ba ne irin zai zama, sai duk lokacin da ya shiga wurin matar ɗanuwansa, yakan zubar a ƙasa, don kada ya ba da iri ga ɗanuwansa. Abin da ya yi ya zama mugu a gaban Allah, saboda haka ya kashe shi ma.

Yahuda ya ce wa Tamar surukarsa, Ki zauna a matsayin bazawara a gidan mahaifiki, har sai Shiloh ɗana ya girma, gama ya ce, Kada shi ma ya mutu, kamar yadda yanuwansa suka mutu. Sai Tamar ta tafi ta zauna a gidan mahaifinta. Kwanaki suka ƙaru, sai Shuwa matar Yahuda ta mutu. Bayan an yi wa Yahuda taaziyya, sai ya haura zuwa wurin masu askin tumakinsa, shi da Hira makiyayinsa mutumin Adullam, zuwa Timna. Aka faɗa wa Tamar surukarsa cewa, Ga surukinki yana tafiya zuwa Timna don yayyanka tumakansa. Kuma ta cire tufafin gwauranci daga kanta, ta sa rigar bazara, kuma ta yi wa kanta ado, kuma ta zauna a ƙofofin Ainan, wanda yake a hanyar wucewa ta Tamna, domin ta ga cewa Shiloh ya girma, amma shi bai ba ta masa mata ba. Kuma da Yahuda ya gan ta, sai ya ɗauka cewa karuwa ce, domin ta rufe fuskarta kuma bai gane ta ba. Ya karkata zuwa gare ta a hanya, kuma ya ce mata, Bari in shiga wurinki, domin bai san cewa amaryarsa ce ba. Ita kuwa ta ce, Me za ka ba ni, idan ka shiga wurina? Shi kuwa ya ce, Zan aiko miki da ɗan akuya daga cikin garkena. Ita kuwa ta ce, In ka ba ni jingina, har sai ka aiko. Shi kuwa ya ce, Wane jingina zan bayar miki? Ita kuwa ta ce, Zoben ka, da abin wuya, da sandar da ke a hannun ka. Ya kuwa ba ta, ya shiga wurinta, ta kuwa yi

ciki daga gare shi. Kuma ta tashi ta tafi, ta cire rigar bazara ta daga kanta, ta kuma sa tufafin gwaurancinsa. Yahuda ya aiko da ɗan akuya a hannun makiyayinsa mutumin Adullam, domin ya karɓo jinginar da yake hannun matar, amma bai same ta ba. Ya tambari mazan wurin, Ina karuwar da take a Ainan a kan hanya? Suka amsa, Ba a nan karuwa ba. Sai ya koma wurin Yahuda ya ce, Ban same ta ba, kuma mutanen wurin sun ce babu karuwa a nan. Yahuda ya ce, Bari ta riƙe su, amma kada a taɓa yin mana dariya. Ni dai na aika wannan ɗan akuya, amma kai ba ka same ta ba. Ya faru bayan watanni uku aka faɗa wa Yahuda cewa, Tamar surukarki ta yi karuwanci, kuma ga shi tana da ciki daga karuwanci. Sai Yahuda ya ce, Fitar da ita a ƙone ta. Amma yayinda ake kai ta, sai ta aika zuwa ga surukin ta, tana cewa, Daga mutumin da waɗannan abubuwa suke nasa ne na yi ciki. Sai ta ce, Ka gane wa zobe ne, da sarƙa, da kuma sandar nan. Yahuda ya gane, sai ya ce, Tamar ta fi ni adalci, domin ban ba ta wa Shiloh ɗana ba. Bai kuma ƙara sanin ta ba. Ya faru lokacin da take haihuwa, akwai tagwaye a cikinta. Ya faru kuwa a lokacin da take haihuwa, ɗaya ya fitar da hannu, sai ungozoma ta ɗauka, ta ɗaura jan zare a hannunsa, tana cewa, Wannan ne zai fita da farko. Amma da ya janye hannunsa, nan take ɗanuwansa ya fito, sai ta ce, Me ya sa aka tsage saboda kai shinge? Sai ya kira sunansa Fares. Kuma bayan wannan, ɗanuwansa ya fito, wanda a hannunsa akwai jan zare, kuma aka kira sunansa Zara.

39

Yusuf kuwa aka kai shi ƙasa zuwa Masar, sai Potiphar babban bawan Firauna, babban mai dafa abinci, mutumin Masar, ya saye shi daga hannun Ismailawa waɗanda suka kai shi can. Kuma Ubangiji yana tare da Yusuf, kuma ya kasance mutum mai samun nasara, kuma ya kasance a cikin gidan ubangijinsa Ba-Masare. Maigidansa ya san cewa Ubangiji yana tare da shi, kuma duk abin da ya yi, Ubangiji yana sa ya yi nasara a hannuwansa. Kuma Yusufu ya sami tagomashi a gaban ubangijinsa, ya kuma faranta masa rai. Ya naɗa shi a kan gidansa, kuma duk abin da yake da shi, ya ba shi a hannun Yusufu. Ya faru kuma bayan an naɗa shi a kan gidansa, da kuma a kan dukan abin da yake da shi, sai Ubangiji ya albarkaci gidan Bamasaren saboda Yusuf, kuma albarkar Ubangiji ta kasance a cikin dukan dukiyoyinsa a cikin gidan, da kuma a cikin gonarsa. Kuma ya danƙa dukan abin da yake nasa a hannun Yusuf, kuma bai san kome game da kansa ba, sai dai abincin da yake ci. Kuma Yusuf ya kasance kyakkyawa a siffa, kuma kyakkyawa sosai a kallo. Bayan waɗannan kalmomi, sai matar maigidansa ta kalli Yusuf, ta ce, Kwanta tare da ni. Amma bai yarda ba, sai ya ce wa matar maigidansa, Maigidana bai san kome a gidansa ta wurina ba, kuma duk abin da yake nasa ya danƙa a hannuna, Kuma babu abin da ya fi ni a cikin wannan gida, kuma ba a ɓoye mini komai ba, sai dai ke, domin ke matarsa ce, kuma ta yaya zan aikata wannan mugun abu, in yi zunubi a gaban Allah? Lokacin da take magana wa Yusuf kowace rana, bai yi mata biyayya ba don ya kwana tare da ita, ko ya yi jimai da ita. Ya faru wata irin wannan rana, sai Yusuf ya shiga gidan don ya yi ayyukansa, amma babu wani mutum a cikin gidan. Kuma ta ja

shi daga rigunarsa, tana cewa, Kwana tare da ni, amma ya bar rigunarsa a hannunta, ya gudu, ya fita waje. Kuma ya faru saad da ta ga cewa ya bar tufafinsa a hannunta ya gudu, kuma ya fita waje, Kuma ta kira waɗanda suke a cikin gida, ta ce musu, tana cewa, Ku duba, ya kawo mana bawan Ibraniyanci don yin baa mana. Ya shiga wurina yana cewa, Kwanta tare da ni, sai na yi kuka da babbar murya. Amma da ya ji na ɗaga muryata na yi kuka, ya bar tufafinsa a wurina ya gudu, ya fita waje. Kuma ta bar tufafin a gefenta, har sai ubangijin ya dawo gidansa. Kuma ta yi magana da shi bisa ga waɗannan kalmomi, tana cewa, bawan Ibraniyawan nan wanda ka kawo mana ya shiga wurina don yi mini baa, kuma ya ce mini zan kwanta tare da ke. Amma da ya ji cewa na ɗaga muryata na yi kuka, ya bar tufafinsa a wurina ya gudu, ya fita waje. Ya faru kuwa, saad da ubangiji ya ji kalmomin matarsa, duk abin da ta faɗa masa, tana cewa, haka bawanka ya yi mini, sai ya yi fushi ƙwarai.

Kuma ubangijin Yusuf ya ɗauke shi, ya sa shi cikin kagara, a wurin da ake riƙe fursunoni na sarki a can a cikin kagara. Kuma Ubangiji yana tare da Yusuf, ya kuma zuba masa jinƙansa, ya kuma ba shi tagomashi a gaban babban mai gidan kurkuku. Babban mai gadin kurkuku ya ba da kurkuku a hannun Yusuf, da dukan waɗanda aka daure a kurkuku, da duk abin da ake yi a can, shi kansa yake yi. Babban mai gadin kurkuku bai san komai game da shi ba, domin duk abin da ake yi yana ta hannun Yusuf, saboda Ubangiji yana tare da shi, kuma duk abin da ya yi, Ubangiji ya sa ya yi nasara a hannunsa.

40

Ya faru bayan waɗannan kalmomi, babban mai ɗaukar ruwan inabi na sarkin Masar da babban mai yin burodi sun yi zunubi ga ubangijinsu sarkin Masar. Kuma Firauna ya yi fushi a kan bābānnin nasa biyu, a kan babban mai ɗaukar ruwan inabi, da kuma a kan babban mai yin burodi, Kuma ya sanya su a gidan yari, a wurin da aka tsare Yusuf a can. Kuma babban mai gadin kurkuku ya danƙa su ga Yusuf, kuma ya yi musu hidima, suka kuwa kasance kwanaki a cikin kurkuku. Kuma su biyun sun yi mafarki a cikin dare guda, amma hangen mafarkin babban mai shayarwa da babban mai burodi, waɗanda suke bayin sarkin Masar, waɗanda suke a kurkuku, ya kasance haka. Yusuf ya shiga wurinsu da safe, ya gan su, sai ya tarar sun damu. Kuma ya tambaye su bābānni na Firauna, waɗanda suke tare da shi a kurkuku a wurin ubangijinsa, yana cewa, Me ya sa fuskokinku suka duhunta a yau? Su kuwa suka ce masa, Mun ga mafarki, kuma babu wanda zai fassara shi. Sai Yusuf ya ce musu, Ashe, fassara ba ta wurin Allah take ba? Saboda haka ku faɗa mini. Kuma babban mai riƙon ƙoƙon ruwan inabi ya ba da labarin mafarkinsa ga Yusuf, ya ce, A cikin barcina akwai kuringar inabi a gabana. A cikin inabi kuwa akwai rassa uku, kuma ita tana bunƙasa, ta fitar da toho, tarin inabin sun nuna. Kuma kofi Firauna yana a hannuna, na ɗauki yayan inabi, na matse su a cikin kofin, na kuma ba wa Firauna kofin a hannunsa. Kuma Yusuf ya ce masa, Wannan ita ce fassararsa: rassan uku, kwanaki uku ne. Har yanzu kwana uku, sai Firauna ya tuna da

matsayinka na farko, kuma zai mayar da kai a kan babban matsayin mai ɗaukar koƙon ruwan inabi, za ka kuwa ba Firauna koƙon a hannunsa kamar yadda ka kasance a dā lokacin da kake mai ɗaukar ruwan inabi. Amma ka tuna da ni saboda kanka, lokacin da abubuwa suka yi maka kyau, kuma ka nuna mini jinƙai, ka tuna da ni ga Firauna, ka fitar da ni daga wannan kurkuku. Domin an sace ni da sata daga ƙasar Ibraniyawa, kuma a nan ban yi wani abu ba, amma sun jefa ni a cikin wannan rami. Kuma babban mai tuya ya ga cewa ya yi fassarar daidai, sai ya ce wa Yusuf, Ni ma na yi mafarki, na ga kamar ina ɗauke da kwanduna uku na gurasa mai kyau a kaina. A cikin kwandon da yake a sama akwai kowane irin abincin da Firauna yake ci, aikin mai yin burodi, amma tsuntsayen sama suka cinye su daga kwandon da yake a saman kaina. Amsa amma Yusuf ya ce masa, Wannan ita ce fassararsa: kwanduna ukun nan, kwanaki uku ne. Bayan kwana uku, Firauna zai yanke kanka, zai kuma rataye ka a kan itace, tsuntsayen sama kuwa za su ci namanka. Ya faru a rana ta uku, ranar haihuwar Firauna, kuma ya yi liyafa ga dukan bayinsa, kuma ya tuna da matsayin mai riƙon ƙoƙon ruwan inabi da matsayin mai yin burodi a tsakiyar bayinsa. Kuma ya mayar da babban mai ɗaukar ruwan inabi zuwa matsayinsa, kuma ya ba da ƙoƙon a hannun Firauna. Amma babban mai burodi, ya rataye shi, kamar yadda Yusuf ya fassara musu. Kuma babban mai shayarwa bai tuna da Yusuf ba, amma ya manta da shi.

41

Ya faru kuma bayan shekaru biyu, Firauna ya ga mafarki, ya yi tunanin yana tsaye a bakin kogin. Kuma ga shi, kamar yadda daga kogin suka fito shanu bakwai, masu kyawawan siffa, kuma zaɓaɓɓu a jiki, suna kuma kiwo a Achei. Wasu shanu bakwai suna hawan bayan waɗannan daga cikin kogin, munanan siffa, da sirara a jiki, kuma suna kiwo kusa da shanu a bakin kogin. Kuma shanun bakwai munanan da siraran jiki sun cinye shanun bakwai masu kyawawan siffa da zaɓaɓɓun jiki, sai Firauna ya farka. Kuma ya yi mafarki na biyu, sai ga kunnuwan hatsi bakwai suna fitowa a kan kara guda, zaɓaɓɓu kuma masu kyau. Kuma duba, kunnuwan hatsi bakwai siriri da iska ta lalata suna tsiro tare da su. Kuma kunnuwan hatsi bakwai sirara da busasshen iska sun hadiye kunnuwan hatsi bakwai zaɓaɓɓu da cikakku, sai Firauna ya tashi, kuma abin da ya gani mafarki ne. Ya faru da safiya, sai ruhinsa ya damu, ya aika aka kira dukan masu fassara na Masar, da dukan masu hikimarta, Firauna kuwa ya ba su labarin mafarkinsa, amma babu wanda ya iya fassara masa. Kuma babban mai riƙon ƙwarya ya yi magana da Firauna, yana cewa, Ina tunawa da zunubina a yau. Firauna ya yi fushi da bayinsa, kuma ya sanya mu a kurkuku, a gidan babban mai dafa abinci, ni da babban mai gasa burodi. Mu biyu mun yi mafarki a dare guda, ni da shi, kowannenmu ya yi mafarkinsa na daban. Akwai kuwa a can tare da mu wani saurayi bawa Baibraniyanci na babban mai dafa abinci, kuma mun faɗa masa, kuma ya fassara mana. Ya faru kuwa, kamar yadda ya fassara mana, haka kuma ya faru, an mayar da ni zuwa matsayina, amma shi kuwa an rataye shi. Bayan ya aiko, sai Firauna ya kira Yusuf, suka fitar da shi daga kurkuku, suka

aske shi, suka canza rigar sa, ya kuma zo wurin Firauna. Firauna ya ce wa Yusuf, Na yi mafarki, kuma babu wanda zai iya fassara shi, amma na ji labari game da kai cewa idan ka ji mafarki, kana iya fassara su. Yusuf ya amsa Firauna ya ce, Ba tare da Allah ba, ba za a ba da amsar ceton Firauna ba. Firauna ya yi magana da Yusufu, yana cewa, A cikin barcina na yi tsammani ina tsaye a bakin kogi. Kuma kamar yadda daga kogin suka fito shanu bakwai masu kyawawan siffa da zaɓaɓɓun nama, suna kiwo a Achei. Kuma ga shi, wasu shanu bakwai suka fito a bayansu daga kogin, mugaye kuma munaye a siffa, kuma sirirayyiya a jiki, irin wadanda ban taɓa ganin irinsu ba a dukan ƙasar Masar, mafi muni. Kuma shanu bakwai munanan da siraran sun cinye shanu bakwai na farko masu kyau da zaɓaɓɓu. Kuma sun shiga cikin cikinsu, amma ba a iya gane su ba, domin sun shiga cikin cikinsu, kuma kamanninsu mummuna ne, kamar yadda suke a farko, amma bayan na farka, sai na sake yin barci. Na sāke gani a cikin barcina, kuma kamar kunnuwan hatsi bakwai suna fitowa a kan kara ɗaya cike-cike kuma masu kyau, Wasu bakwai kunnuwan hatsi sirara da iska ta lalata suna tsiro kusa da su. Kuma bakwai kawunan hatsi sirara da busasshen iska sun hadiye bakwai kawunan hatsi kyawawa da cikakku, sai na faɗa wa masu fassara, amma babu wanda ya iya faɗa mini maanarsa.

Kuma Yusuf ya ce wa Firauna, Mafarkin Firauna ɗaya ne; duk abin da Allah zai yi, ya nuna wa Firauna. Shanun bakwai masu kyau, shekaru bakwai ne, kuma kawunan hatsi bakwai masu kyau, shekaru bakwai ne, mafarkin Firauna ɗaya ne. Kuma

shanuwar bakwai siririyar da suke hawa a bayansu, shekaru bakwai ne, kuma kawunan hatsi bakwai siririyar da iska ta lalatar da su, shekaru bakwai ne, za su zama shekaru bakwai na yunwa. Kalmar da na faɗa wa Firauna, duk abin da Allah yake yi, ya nuna masa. Duba, shekaru bakwai na wadata mai yawa suna zuwa a dukan ƙasar Masar. Za ta zo amma shekaru bakwai na yunwa bayan waɗannan, kuma za su manta da wadatar da za ta kasance a dukan Masar, kuma yunwa za ta cinye ƙasar. Kuma ba za a san wadata a kan ƙasa ba saboda yunwar da za ta zo bayan haka, domin za ta yi tsanani ƙwarai. Game da yin mafarkin Firauna sau biyu, domin gaskiya ce kalmar daga Allah za ta kasance, kuma Allah zai hanzarta yin ta. Yanzu saboda haka, duba mutum mai hankali da basira, ka naɗa shi a kan ƙasar Masar. Kuma bari Firauna ya yi haka, ya naɗa masu mulkin yankuna a kan ƙasar, su tattara dukan amfanin gona na ƙasar Masar na shekaru bakwai na wadata. Kuma bari su tattara duk abincin waɗannan shekaru bakwai masu kyau da ke zuwa, a kuma tattara hatsi a ƙarƙashin hannun Firauna, a adana abinci a cikin birane. Kuma abincin da aka ajiye a ƙasar zai zama don shekaru bakwai na yunwa, waɗanda za su kasance a ƙasar Masar, kuma ba za a hallaka ƙasar ba a cikin yunwar. Kalmar ta gamshi Firauna, da dukan bayinsa.

Sai Firauna ya ce wa dukan bayinsa, Ba za mu sami mutum irin wannan, wanda yake da ruhun Allah a cikinsa ba? Firauna ya ce wa Yusuf, Tun da yake Allah ya nuna maka dukan waɗannan abubuwa, babu wani mutum mai hikima da hankali fiye da kai. Kai za ka kasance a kan gidan nawa, kuma a kan maganar

bakinka dukan mutanena za su yi biyayya, sai dai a kursiyin ne zan fi ka girma. Firauna ya ce wa Yusuf, Duba, ina nadar da kai yau a kan dukan ƙasar Masar. Kuma bayan ya cire Firauna zobe daga hannunsa, ya sa shi a hannun Yusuf, kuma ya sa masa riga ta lilin mai kyau, kuma ya sa sarkar zinariya a wuyansa. Kuma ya sa shi ya hau keken yaƙinsa na biyu, aka kuma yi shelarsa a gabansa, ya kuma naɗa shi a kan dukan ƙasar Masar. Firauna ya ce wa Yusuf, Ni Firauna ne, ba tare da kai ba babu wanda zai ɗaga hannunsa a kan dukan ƙasar Masar. Sai Firauna ya kira Yusufu da sunan Psonthomphanech, kuma ya ba shi Asenath yar Potiphera firist na Heliopolis ta zama matarsa. Joseph kuwa yana da shekara talatin saad da ya tsaya a gaban Firauna sarkin Masar, sai Joseph ya fita daga gaban Firauna, ya kuma ratsa dukan ƙasar Masar. Kuma ƙasa ta yi dammuna a cikin shekaru bakwai na wadata. Kuma ya tattara dukan abincin shekaru bakwai waɗanda aka sami wadatar a ƙasar Masar, ya kuma ajiye abincin a cikin birane, abincin filayen da suke kewaye da kowace birni ya ajiye a cikinta. Yusuf ya tara hatsi mai yawa sosai kamar yashin teku, har ya kāsa ƙidayawa, domin ba a iya ƙidayar sa.

Ga amma Yusuf ya sami yaya maza biyu kafin shekaru bakwai na yunwa suka zo, waɗanda Asenat yar Potifara firist na Heliyopolis ta haifa masa. Yusuf ya ba ɗan fari suna Manasse, domin Allah ya sa ya manta da dukan wahalhalu na, da dukan na gidan mahaifina. Amma sunan na biyu ya kira shi Efraim, domin Allah ya ƙara ni a ƙasar wulaƙancina. Shekaru bakwai na wadatar da suka kasance a ƙasar Masar sun wuce. Kuma

shekaru bakwai na yunwa suka fara zuwa, kamar yadda Yusuf ya faɗa, kuma yunwa ta kasance a cikin dukan ƙasar, amma a cikin dukan ƙasar Masar akwai burodi. Dukan ƙasar Masar ta ji yunwa, sai mutane suka yi kuka ga Firauna game da abinci. Firauna kuwa ya ce wa dukan Masarawa, Ku je wurin Yusuf, kuma duk abin da ya ce muku, ku yi. Kuma yunwa ta kasance a kan dukan ƙasar, sai Yusufu ya buɗe dukan rumbunan hatsi, kuma ya sayar wa dukan Masarawa. Kuma dukkan ƙasashe sun zo zuwa Masar don su sayi abinci daga Yusuf, domin yunwa ta yi tsanani a dukan duniya.

42

Da Yakubu ya ga cewa akwai sayarwa a Masar, sai ya ce wa yayansa maza, Don me kuke zaman banza? Duba, na ji cewa akwai hatsi a Misira, ku gangara zuwa can, ku saya mana ɗan abinci, domin mu rayu kada mu mutu.

Yanuwan Yusuf goma suka gangara zuwa Masar don su sayi hatsi. Amma Benyamin, ɗanuwan Yusuf, bai aika shi tare da yanuwansa ba, gama ya ce, Kada wani rauni ya same shi. Yayan Israila maza sun zo don saya tare da waɗanda suke zuwa, domin akwai yunwa a ƙasar Kanana. Yusuf kuwa shi ne mai mulkin ƙasar, shi ne yake sayar wa dukan mutanen ƙasar. Yanuwansa Yusuf suka zo suka rusuna masa har suka dunkule da fuskokinsu har ƙasa. Bayan ganin yanuwansa, Yusuf ya gane su, amma ya yi kansa baƙo a gare su, ya yi musu magana da

tsanani, ya ce musu, Daga ina kuka zo? Suka amsa, Daga ƙasar Kanana, don siyan abinci. Yusuf ya gane yanuwansa, amma su ba su gane shi ba. Sai Yusuf ya tuna da mafarkan da ya yi, ya ce musu, Ku yan leƙen asiri ne, kun zo don ku binciki ƙasar. Amma sun ce, Aa, ubangijinmu, bayinka mun zo mu sayi abinci. Dukanmu yayan mutum ɗaya ne, masu zaman lafiya ne, bayinka ba yan leƙen asiri ba ne. Ya ce musu, Aa, amma kun zo don ganin wuraren da suka raunana na ƙasar. Amma su ka ce, Mu goma sha biyu ne, bayin ka, yanuwa a ƙasar Kanana, kuma duba, ƙaramin yana tare da ubanmu a yau, amma ɗayan ba ya wanzu. Yusufu ya ce musu, Wannan shi ne abin da na faɗa muku, ina cewa, ku yan leƙen asiri ne. A cikin wannan za a nuna ku, da lafiyar Firauna, ba za ku fita daga nan ba, sai dai idan ɗanuwan ku ƙarami ya zo nan. Aika ɗaya daga cikinku, yă ɗauki ɗanuwanku, amma ku za a kai ku tare har sai kalmomin ku su bayyana a fili, ko kuna faɗin gaskiya ko aa. Idan kuwa ba haka ba, da lafiyar Firauna, lalle yan leƙen asiri kuke. Kuma ya sanya su a gidan yari har kwana uku. Ya ce musu a rana ta uku, Ku yi wannan, za ku kuwa rayu, gama ina tsoron Allah. Idan masu zaman lafiya kuke, bari a riƙe ɗaya daga cikin yanuwanku a kurkuku, amma ku kanku ku tafi ku kawo hatsin da kuka saya. Kuma ku kawo ɗanuwanku na ƙarami zuwa gare ni, za a kuwa gaskata kalmomin ku, amma idan ba haka ba, za ku mutu. Suka kuwa yi haka. Kuma kowannensu ya ce wa ɗanuwansa, I, muna cikin zunubi game da ɗanuwan mu, domin mun yi watsi da azabar ransa lokacin da yake roƙonmu, amma ba mu saurare shi ba, saboda haka wannan wahala ta auko mana. Amma Reuben ya amsa ya ce musu, Ashe ban gaya muku ba, ina cewa,

Kada ku cutar da yaron, amma ba ku saurare ni ba? Yanzu ga shi, ana neman jininsa. Su kuwa ba su san cewa Yusuf yana jin su ba, domin akwai mai fassara a tsakaninsu. Ya juya daga gare su ya yi kuka Yusuf, sai ya sāke zuwa wurinsu ya yi musu magana, ya ɗauki Shamanu daga cikinsu ya daure shi a gabansu.

Yusuf ya ba da umarni a cika tasoshinsu da hatsi, a mayar musu da azurfarsu, kowane a cikin buhunsa, a kuma ba su tanadi don tafiya, haka kuma aka yi musu. Kuma suka ɗora hatsi a kan jakunansu, suka tafi daga can. Bayan ya buɗe buhunan sa, don ya ba da abinci ga jakunan sa, a inda suka sauka, sai ya ga kunshin azurfar sa, yana a saman bakin buhun. Sai ya ce wa yanuwansa, An mayar mini da azurfata, ga shi nan a cikin jakara, sai zukatansu suka firgita, suka damu da juna, suna cewa, Me wannan Allah ya yi mana? Sun zo wurin Yakubu ubansu a ƙasar Kanana, suka faɗa masa duk abin da ya faru da su, suna cewa, Mutumin ubangijin ƙasar ya yi mana magana mai tsanani, kuma ya sanya mu a kurkuku kamar yan leƙen asiri. Mun ce masa amma, Masu zaman lafiya ne mu, ba yan leƙen asiri ba ne. Mu yanuwa maza goma sha biyu ne, yayan mahaifiyarmu; ɗaya ba ya nan, amma ƙaramin yana tare da mahaifiyarmu a yau a ƙasar Kanana. Mutumin da yake mai mulkin ƙasar ya ce mana, Ta wannan hanyar zan san cewa ku masu salama ne, ku bar ɗaya daga cikin yanuwanku a nan tare da ni, ku ɗauki abin da kuka saya na wadatar hatsi don gidajenku ku tafi. Kuma ku kawo mini ƙanen ɗanuwanku, zan kuwa sani cewa ba yan leƙen asiri ba ne kuke, sai dai masu

zaman lafiya ne kuke, zan kuma mayar muku da ɗanuwanku, kuma za ku yi ciniki a ƙasar. Ya faru a lokacin da suke zubar da buhunansu, sai ga kuɗin azurfar kowannensu a cikin buhunarsa. Suka ga kuɗin azurfar nasu, su da mahaifinsu, sai suka ji tsoro. Yakubu ubansu ya ce musu, Kun raba ni da yara, Yusuf ba ya nan, Saminu ba ya nan, kuma za ku ɗauki Benyamin; duk waɗannan sun faru a kaina. Reuben ya ce wa ubansu, Ka kashe yayana maza biyu idan ban dawo da shi gare ka ba. Ka ba da shi a hannuna, ni kuwa zan dawo da shi gare ka. Shi kuwa ya ce, Ba zai sauka ɗana tare da ku ba, domin ɗanuwansa ya mutu, kuma shi kaɗai ya rage. Idan wani abu ya same shi a hanyar da za ku bi, za ku sauko da tsufata cikin baƙin ciki zuwa kabari.

43

Amma yunwar ta ƙaru a kan ƙasar. Ya faru lokacin da suka gama cin hatsin da suka kawo daga Masar, sai mahaifinsu ya ce musu, Ku sāke tafiya ku saya mana ɗan abinci. Yahuda ya ce masa, Ubangijin ƙasar ya yi mana gargaɗi mai tsanani cewa, Ba za ku ga fuskata ba, sai dai ɗanuwanku ƙarami ya kasance tare da ku. Idan ka aiko ɗanuwanmu tare da mu, za mu sauka mu saya maka abinci. Idan amma ba ka aika ɗanuwanmu tare da mu ba, ba za mu tafi ba, domin mutumin ya ce mana, yana cewa, Ba za ku ga fuskata ba, idan ba ɗanuwanku ƙarami yana tare da ku ba. Israila ya ce, Me ya sa kuka cutar da ni ta wurin gaya wa mutumin cewa kuna da ɗanuwa? Sai suka ce, Mutumin

ya yi mana tambayoyi da yawa game da mu da danginmu, yana cewa, Shin mahaifin ku yana raye har yanzu? Kuna da ɗanuwa? Muka amsa masa bisa ga tambayoyinsa. Yaya za mu san cewa zai ce mana, Ku kawo ɗanuwan ku? Yahuda ya ce wa Israila mahaifinsa, Ka aika yaron tare da ni, mu tashi mu tafi, domin mu rayu kada mu mutu, mu da kai da kayanmu. Ni kuwa zan jira shi, daga hannuna ka neme shi, idan ban kawo shi wurinka ba, kuma in kafa shi a gabanka, zan kasance mai zunubi a gare ka har abada. Idan ba don mun yi jinkiri ba, da mun riga mun dawo sau biyu. Israila mahaifin su ya ce musu, Idan haka yake, ku yi haka: ku ɗauki daga yayan itatuwan ƙasar a cikin tasoshinku, ku kai wa mutumin kyautai na resi, da zuma, da turare, da turare mai ƙamshi, da terebint, da goro. Ku ɗauki azurfa sau biyu a hannuwanku, azurfar da aka mayar a cikin buhunanku ku mayar da ita tare da ku, kada ta zama kuskure. Kuma ku ɗauki ɗanuwanku, ku tashi ku sauka zuwa wurin mutumin. Amma Allah na ya bada muku tagomashi a gaban mutumin, ya kuma aiko da ɗanuwan ku na ɗaya, da Benyamin. Ni kuwa, gaskiya, kamar yadda na rasa yaya, na rasa yaya.

Bayan sun ɗauki kyaututtukan nan da azurfar sau biyu, mutanen suka riƙe su a hannuwansu tare da Benyamin, suka tashi suka gangara zuwa Masar, suka tsaya a gaban Yusuf. Yusuf ya gan su, da Benyamin ɗanuwansa na uwa ɗaya, sai ya ce wa mai kula da gidansa, Ka shigar da mutanen cikin gida, ka yanka dabba, ka kuma shirya, domin waɗannan mutane za su ci abinci tare da ni da tsakar rana. Mutumin ya yi kamar yadda Yusuf ya faɗa, kuma ya shigar da mutanen cikin gidan Yusuf. Ganin

amma mutanen cewa an jagorance su zuwa gidan Yusuf, suka ce, saboda azurfar da aka mayar da ita a cikin jakunkuna namu da farko, ana shigar da mu don su zarge mu da ƙarya da kai mana hari, don su ɗauke mu a matsayin bayi da jakuna namu. Sun kusanci mutumin da yake kan gidan Yusufu, suka yi magana da shi a ƙofar gidan, Suna cewa, Ubangiji, mun sauka tun farko don siyan abinci. Ya faru lokacin da muka zo don sauka, muka buɗe jakunkunanmu, sai ga azurfar kowane ɗayanmu a cikin jakarsa, azurfarmu cikakkiyar nauyi, yanzu muka dawo da ita a hannuwanmu. Kuma muka kawo wani azurfa tare da kanmu, don siyan abinci, ba mu san wanda ya sa azurfar a cikin buhunanmu ba. Ya ce musu, Alheri ya tabbata a gare ku, kada ku ji tsoro. Allahnku da Allahn kakanninku ya ba ku dukiya a cikin buhunanku, kuma azurfarku ta karɓuwa na karɓa. Saan nan ya fitar da Samiyanu zuwa gare su. Kuma ya kawo ruwa don wanke ƙafafunsu, kuma ya ba wa jakunansu abinci. Suka shirya kyautai har zuwa lokacin da Yusuf zai zo da tsakar rana, domin sun ji cewa zai ci abinci a can. Yusuf ya shiga gidan, sai suka kawo masa kyautai waɗanda suke riƙe a hannuwansu, suka kuma yi masa sujada har fuskokinsu suka taɓa ƙasa. Ya tambaye su, Yaya kuke? Kuma ya ce musu, Shin mahaifin ku tsohon da kuka ambata yana da lafiya? Har yanzu yana raye? Su kuwa suka ce, yana da lafiya bawan ka mahaifin mu, har yanzu yana raye. Kuma ya ce, albarkacce mutumin nan ga Allah, kuma suka sunkuyar suka yi masa sujada. Yusufu ya ɗaga idanunsa sama, sai ya ga Benyamin ɗanuwansa na mahaifiyarsa, ya ce, Wannan ne ɗanuwanku ƙaramin da kuka faɗa mini za ku kawo? Ya kuma ce, Allah ya yi maka jinƙai,

ɗana. Yusuf ya damu, domin zuciyarsa ta motsu saboda ɗanuwansa, sai ya nemi ya yi kuka, ya shiga ɗaki, ya yi kuka a can.

Kuma bayan ya wanke fuskarsa, ya fita ya mallaki kansa, sai ya ce, Ku kawo abinci. Suka ajiye masa abinci shi kaɗai, su kuma wajen kansu, Masarawa waɗanda suke cin abinci tare da shi kuma wajen kansu, domin Masarawa ba za su iya cin abinci tare da Ibraniyawa ba, gama abin ƙyama ne ga Masarawa. Suka zauna a gabansa, ɗan fari bisa ga matsayinsa, ɗan ƙarami kuma bisa ga ƙuruciyarsa, mutanen kuwa suka yi mamaki, kowannensu ga ɗanuwansa. Suka karɓi rabonsu daga gare shi, amma rabon Benyamin ya fi na sauran sau biyar. Suka sha suka kuma yi farin ciki tare da shi.

44

Sai Yusuf ya umarci wanda yake kan gidansa, yana cewa, Cika buhunan mutanen da abinci gwargwadon yadda za su iya ɗauka, kuma saka kuɗin kowane ɗaya a bakin buhunsa. Kuma ku saka kokon na na azurfa a cikin jakar ɗan ƙarami, da kuɗin hatsinta. Ya kuwa faru bisa ga maganar Yusuf, kamar yadda ya faɗa.

Da safe ya waye, sai aka sallami mutanen, su da jakunansu. Bayan sun fita daga birnin, ba su yi nisa ba, sai Yusuf ya ce wa wanda yake kan gidansa, Ka tashi ka bi mutanen, kuma za ka

same su, ka ce musu, Me ya sa kuka sāka mugunta a maimakon alheri? Me ya sa kuka saci mini kofi na azurfa? Ashe, ba wannan ne wanda ubangijina yake sha a ciki ba? Shi kuma yana yin duba a cikinsa. Kun aikata mugunta a abin da kuka yi. Bayan ya same su, sai ya ce musu bisa ga waɗannan kalmomi. But they said to him, Why does the lord speak according to these words? May it not become for your servants to do according to this word. Idan kuɗin azurfar da muka samu a cikin buhunanmu, muka mayar da shi gare ka daga ƙasar Kanana, ta yaya za mu saci azurfa ko zinariya daga gidan maigidanka? Daga wanda za ka sami kwaf ɗin na bayin ka, bari ya mutu, kuma mu ma za mu zama bayi ga ubangijinmu. Amma ya ce, Kuma yanzu, kamar yadda kuke cewa, haka zai kasance: wanda aka sami kofi a wurinsa, zai zama bawana, amma ku za ku kasance masu tsabta. Suka yi sauri, suka saukar da buhunansu a ƙasa, kuma kowannensu ya buɗe buhunsa. Ya bincika daga na dattijo ya fara, har ya zo kan na ƙarami. Sai ya sami kofi a cikin jakar Benyamin. Sai suka yage tufafinsu, kuma kowannensu ya ɗora jakarsa a kan jakinsa, suka koma birni.

Yahuda da yanuwansa suka shiga wurin Yusuf yayinda yake a can, suka fadi a gabansa a kasa. Yusufu ya ce musu, Me wannan abu da kuka yi? Ba ku san cewa mutum irina yana iya yin duba ba? Ya ce amma Yahuda, Me za mu ce wa ubangiji, ko me za mu yi magana, ko ta yaya za mu kasance masu adalci? Allah ya gano laifin bayinka. Duba mu bayi ne ga ubangijinmu, mu da wanda aka sami kofi a wurinsa. Yusufu ya ce, Kada wannan ya zama mini in yi wannan abu. Mutumin da aka sami kwaf a wurinsa,

shi ne zai zama bawana. Amma ku, ku haura lafiya zuwa ga ubanku. Ya kusance shi amma Yahuda ya ce, ina roƙonka ubangiji, bari bawan ka ya yi magana a gabanka, kuma kada ka yi fushi ga bawan ka, domin kai ne tare da Firauna. Ubangiji, kai ka tambaye bayinka cewa, ko kuna da uba ko ɗanuwa. Kuma mun ce wa ubangiji, Akwai a gare mu uba mai girma, kuma yaro na tsufa wanda yake ƙarami a gare shi. Ɗanuwansa ya mutu, shi kaɗai ya rage ga mahaifiyarsa, kuma ubansa ya ƙaunace shi. Ka ce wa bayin ka, ku sauko da shi zuwa gare ni, kuma zan kula da shi. Kuma mun ce wa ubangiji, Yaron ba zai iya barin mahaifinsa ba, idan kuwa ya bar mahaifinsa, zai mutu. Amma kai ka ce wa bayin ka, Idan ɗanuwan ku ƙarami bai zo tare da ku ba, ba za ku ƙara ganin fuskata ba. Ya faru lokacin da muka haura zuwa wurin majiɓincinku ubamu, muka faɗa masa kalmomin ubangijinmu. Ubanmu ya ce, Ku sake tafiya ku saya mana ɗan abinci. Mu amma muka ce, Ba za mu iya zuwa ƙasa ba, amma idan lalle ɗanuwanmu ƙarami ya zo tare da mu, za mu je ƙasa, domin ba za mu iya ganin fuskar mutumin ba, idan ɗanuwanmu ƙarami bai kasance tare da mu ba. Bawan ka ubanmu ya ce mana, kun san cewa matata ta haifa mini biyu, Kuma daya ya fita daga gare ni, kuka kuma ce cewa namun daji sun cinye shi, ban kuwa gan shi ba tun daga lokacin har yanzu. Idan saboda haka kuka ɗauki wannan daga gabana, kuma wani rauni ya same shi a hanya, za ku gangara da tsufata zuwa jahannama cikin baƙin ciki. Yanzu saboda haka, idan na koma wurin bawan ka, wanda yake ubanmu, kuma yaron ba ya tare da mu, alhalin ransa yana rataye da ran yaron. Kuma zai kasance a cikin ganinsa ba yaron tare da mu, zai mutu, kuma

bayinka za su sauko da tsufa na bawan ka, ubanmu kuwa, tare da baƙin ciki zuwa jahannama. Da yake bawan ka daga wurin uban ya karɓi yaron, yana cewa, Idan ban kawo shi wurinka ba, kuma ban kafa shi a gabanka ba, zan kasance mai zunubi ga uban har dukan kwanaki. Yanzu saboda haka zan zauna tare da kai a matsayin bawa a maimakon yaron, bawan ubangiji, amma bari yaron ya haura tare da yanuwansa. Yaya zan hau zuwa ga uban yaron idan yaron ba ya tare da mu? Don kada in ga muguntar da za ta same ubana.

45

Kuma Yusufu bai iya jurewa dukan waɗanda suke tsaye kusa da shi ba, amma ya ce, ku kori kowa daga gare ni, kuma babu wanda ya tsaya kusa da Yusufu, lokacin da ya bayyana kansa ga yanuwansa. Kuma ya saki murya da kuka, dukan Masarawa suka ji, kuma an ji a gidan Firauna. Yusuf ya ce wa yanuwansa, Ni ne Yusuf, ubana yana raye har yanzu? Amma yanuwansa ba su iya amsa masa ba, domin sun firgita. Yusuf ya ce wa yanuwansa, Ku matso kusa da ni, suka kuwa matso kusa, ya kuma ce, Ni ne Yusuf ɗanuwanku, wanda kuka sayar zuwa Masar. Yanzu saboda haka kada ku yi baƙin ciki, kuma kada yă zama mai wuya a gare ku, cewa kun sayar da ni a nan, domin Allah ya aiko ni a gaban ku don rai. Wannan ita ce shekara ta biyu ta yunwa a kan ƙasa, kuma har yanzu akwai sauran shekaru biyar da suka rage, waɗanda a cikinsu ba za a yi noma ba, kuma ba za a yi girbi ba. Domin Allah ya aiko ni a gabanku,

don a bar ragowar ku a duniya, da kuma don in reno muku babban saura. Yanzu saboda haka, ba ku ne kuka aiko ni a nan ba, amma Allah ne, kuma ya mai da ni kamar uba ga Firauna, da kuma ubangiji na dukan gidansa, da kuma mai mulki na dukan ƙasar Masar. Bayan gaggauta, saboda haka ku haura zuwa ga ubana, ku faɗa masa, waɗannan abubuwa yana faɗa ɗanka Yusuf: Allah ya yi ni ubangiji dukan ƙasar Masar, saboda haka ka sauko zuwa gare ni, kada ka zauna. Za ka zauna a ƙasar Gesem ta Larabawa, za ka kuma kasance kusa da ni, kai da yayanka maza, da jikokin yayanka maza, da tumakinki, da shanunka, da duk abin da yake naka. Zan kuma ciyar da kai a can, domin har yanzu akwai shekara biyar na yunwa, don kada kai da yayanka maza da dukkan dukiyarka su hallaka. Duba, idanunku suna gani, da idanun Benyamin ɗanuwana, cewa bakin nawa ne yake magana da ku. Ku faɗa wa ubana dukan ɗaukakata a Masar da duk abin da kuka gani, ku yi sauri ku kawo ubana nan. Kuma ya fāɗa a kan wuyan Benyamin ɗanuwansa, ya yi kuka a kansa, kuma Benyamin ya yi kuka a kan wuyansa. Kuma ya sumbaci duk yanuwansa, ya yi kuka a kansu, kuma bayan haka yanuwansa suka yi magana da shi.

Kuma an yi magana sosai a gidan Firauna, suna cewa, yanuwan Yusuf sun zo, sai Firauna da bayinsa suka yi farin ciki. Firauna ya ce wa Yusuf, Ka ce wa yanuwanka, Ku yi haka, ku cika buhunanku, ku koma ƙasar Kanana. Kuma bayan ɗaukar ubanku da dukiyoyinku, ku zo wurina, zan kuwa ba ku dukan kyawawan abubuwan Masar, za ku kuma ci kitsen ƙasar. Kai amma ka umarci waɗannan, a ɗauki musu kekunan daga ƙasar

Masar domin yaran ku da matan ku, kuma bayan kun ɗauki mahaifinku ku zo. Kuma kada ku damu da kayanku, domin dukan kyawawan abubuwan Masar za su zama naku. Yayan Israila suka yi haka, Yusufu kuwa ya ba su motoci bisa ga abin da Firauna sarki ya faɗa, kuma ya ba su kayan abinci don tafiya, Kuma ya ba su duka riguna biyu-biyu, amma ga Benyamin ya ba shi zinariya ɗari uku, da riguna biyar masu canzawa. Kuma ya aika wa mahaifinsa kamar yadda ya yi, tare da jakunan kaya goma ɗauke da kyawawan kayayyaki daga Masar, da alfadarai goma ɗauke da burodi don mahaifinsa a kan tafiya. Ya aiko da yanuwansa, suka kuwa tafi, ya kuma ce musu, Kada ku yi fushi a kan hanya. Suka haura daga Masar, suka zo ƙasar Kanana wurin Yakubu mahaifin su. Suka faɗa masa suna cewa, Ɗanka Yusuf yana raye, kuma yana mulkin dukan ƙasar Masar. Yakubu ya yi mamakin gaske, domin bai gaskata su ba. Sun yi masa magana game da dukan abin da Yusuf ya faɗa, duk abin da ya faɗa musu. Da ya ga kekunan da Yusuf ya aiko don ɗaukar shi, sai ruhun Yakubu mahaifin su ya farfaɗo. Israila ya ce, Babban abu ne a gare ni, idan har yanzu ɗana Yusufu yana raye. Zan je in gan shi kafin in mutu.

46

Ya tashi Israila, shi da dukan abin da yake da shi, ya zo rijiyar rantsuwa, kuma ya yi hadaya ga Allahn ubansa Ishaku. Allah ya ce wa Israila a cikin wahayin dare, ya ce, Yakubu, Yakubu. Sai ya amsa, Me ne? Amma ya ce masa, Ni ne Allahn kakanninku, kada

ka ji tsoro ka gangara zuwa Masar, gama zan mai da kai alumma mai girma a can. Kuma ni zan sauka tare da kai zuwa Masar, kuma ni zan haura da kai zuwa ƙarshe, kuma Yusuf zai dora hannuwansa a kan idanunka. Ya tashi Yakubu daga rijiyar rantsuwa, sai yayan Israila suka ɗauki mahaifinsu, da kayansa, da matansu, suka ɗora su a kan karusai waɗanda Yusuf ya aiko don ɗaukar mahaifinsa. Suka ɗauki dukiyoyinsu da dukan abin da suka mallaka a ƙasar Kanana, suka shiga Masar, Yakubu da dukan zuriyarsa tare da shi. Yayansa maza, da yayan yayansa maza tare da shi, yayansa mata, da yayan yayansa mata, da dukan zuriyarsa ya kawo zuwa Masar. Waɗannan su ne sunayen yayan Israila maza waɗanda suka shiga Masar tare da Yakubu mahaifinsu. Yakubu da yayansa maza, ɗan farin Yakubu, Ruben. Yayan maza na Reuben su ne: Enoch, da Pallu, da Hezron, da Charmi. Yayan maza na Simeon su ne: Yemuwel, da Yamin, da Ehud, da Yakin, da Zohar, da Shaulu ɗan matar Kaanaaniya. Yayan Levi maza su ne Gershon, Kahat, da Merari. Yayan maza na Yahuda su ne Er, da Onan, da Shiloh, da Phares, da Zerah, amma Er da Onan sun mutu a ƙasar Kanana, yayan maza na Phares kuwa su ne Hezron da Jemuel. Yayan maza na Issachar su ne Tola, da Phua, da Hashum, da Shimron. Yayan maza na Zebulun su ne Sered, da Wasu, da Achoel. Waɗannan yayan Liya ne, waɗanda ta haifa wa Yakubu a Mesofotamiya ta Siriya, da Dina yarsa, dukan mutane, yaya maza da yaya mata, talatin da uku. Yayan Gad su ne: Saphon, da Angis, da Sannis, da Thasoban, da Aedeis, da Aroedeis, da Areeleis. Yayan Asher su ne, Jemna, Iessoua, da Ieoul, da Baria, da Sarai yaruwarsu. Yayan Baria kuwa su ne, Chobor, da Melchiil. Waɗannan yayan

maza na Zilfa, wadda Laban ya ba wa yarsa Liya, wadda ta haifa waɗannan ga Yakubu, rayuka goma sha shida. Yayan Rahila matar Yakubu su ne Yusuf da Benyamin. Suka zama yayan Yusufu a ƙasar Masar, waɗanda Asenat yar Potifar firist na Heliyopolis ta haifa masa, wato Manasse da Efraim. Suka zama kuma yayan Manasse, waɗanda ƙwarƙwararsa Suriya ta haifa masa, wato Makir. Makir kuwa ya haifi Gileyad. Yayan Efraim ɗanuwan Manasse su ne Sutala da Tahan. Yayan Sutala kuwa shi ne Edom. Yayan Benyamin su ne Bela da Bekor, da Asbel. Yayan Bela kuwa su ne Gera, da Noman, da Ahiya, da Rosh, da Muppim, Gera kuma ya haifi Arad. Waɗannan yayan Rahila maza ne, waɗanda ta haifa wa Yakubu, jimillar mutane goma sha takwas. Yayan Dan su ne Asom. Kuma yayan Naphtali su ne: Asiel, da Guni, da Izhar, da Shillem. Waɗannan yayan maza na Ballas, wadda Laban ya ba wa yarsa Rahila, wadda ta haifa waɗannan wa Yakubu, dukkan rayukan bakwai ne. Duk rayukan da suka shiga tare da Yakubu zuwa Masar, waɗanda suka fito daga kwatankwacinsa, ban da matan yayansa maza na Yakubu, dukkan rayukan, sittin da shida, Yayan maza na Yusuf waɗanda aka haifa masa a ƙasar Masar, rayuka tara ne. Dukan rayukan gidan Yakubu, waɗanda suka shiga Masar tare da Yakubu, rayuka sabain da biyar ne.

Amma ya aika Yahuda a gabansa zuwa ga Yusuf, don yă sadu da shi a birnin Jarumawa, zuwa ƙasar Rameses. Bayan ya kama keken yaƙinsa, Yusuf ya haura don ya sadu da Israila mahaifinsa a birnin Jarumawa, kuma da ya bayyana a gabansa, ya fāɗa a wuyansa ya yi kuka mai yawa. Sai Israila ya ce wa Yusuf, Yanzu

zan iya mutuwa da kwanciyar rai, tun da na ga fuskarka, domin har yanzu kana raye. Yusufu ya ce wa yanuwansa, Zan hau in sanar wa Firauna, kuma zan ce masa, 'Yanuwana da gidan mahaifina, waɗanda suke a ƙasar Kanana, sun zo wurina. Amma mutanen makiyaya ne, domin sun kasance masu kiwon dabbobi, kuma sun kawo dabbobinsu, da shanunsu, da dukan abin da suke da shi. Idan saboda haka Firauna ya kira ku, ya ce muku, Menene aikin ku? Za ku ce, Mu maza masu kiwon dabbobi ne bayin ka tun daga yaro har yanzu, mu da kakanninmu, domin ku zauna a ƙasar Gesem ta Arabiya, gama abin ƙyama ne ga Masarawa duk makiyayin tumaki.

47

Bayan ya zo, Yusufu ya ba da rahoto ga Firauna yana cewa, Mahaifina, da yanuwana, da dabbobinsu, da shanunsu, da dukan abin da suke da shi, sun zo daga ƙasar Kanana, ga shi yanzu suna a ƙasar Goshen. Daga cikin yanuwansa ya ɗauki maza biyar, kuma ya kafa su a gaban Firauna. Kuma Firauna ya ce wa yanuwan Yusufu, Menene aikin ku? Suka ce wa Firauna, Makiyayan tumaki ne bayin ka, mu da kakanninmu. Suka ce wa Firauna, Mun zo don mu zauna a ƙasar nan, domin babu ciyawa ga dabbobin bayinka, gama yunwa ta yi tsanani a ƙasar Kanana. Yanzu saboda haka za mu zauna a ƙasar Goshen. Firauna ya ce wa Yusuf, Bari su zauna a ƙasar Goshen. Idan kuma ka sani cewa akwai maza masu ƙarfi a cikinsu, ka naɗa su shugabannin dabbobina. Yakubu da yayansa maza sun zo Masar wurin Yusuf,

kuma Firauna sarkin Masar ya ji. Sai Firauna ya ce wa Yusuf, Mahaifinka da yanuwanka sun zo wurinka. Duba, ƙasar Masar tana a gabanka, ka zaunar da mahaifinka da yanuwanka a mafi kyawun ƙasa. Ya kawo kuwa Yusufu Yakubu mahaifin sa, kuma ya tsayar da shi a gaban Firauna, kuma Yakubu ya albarkaci Firauna. Firauna ya ce wa Yaƙub, Shekaru nawa ne na rayuwarka? Sai Yakubu ya ce wa Firauna, Kwanakin shekarun rayuwata, waɗanda nake zama a baƙo, shekara ɗari da talatin ne. Kaɗan ne kuma mugaye kwanakin shekarun rayuwata suka kasance. Ba su kai kwanakin shekarun rayuwar ubannina ba, waɗanda suka yi zama a baƙo. Bayan Yakubu ya albarkaci Firauna, sai ya fita daga wurinsa.

Kuma Yusuf ya zaunar da mahaifinsa da yanuwansa, ya kuma ba su mallaka a ƙasar Masar, a mafi kyawun yanki na ƙasar, a yankin Ramesesi, kamar yadda Firauna ya umarta. Kuma Yusuf ya rarraba hatsi ga mahaifinsa, da yanuwansa, da dukan gidan mahaifinsa, bisa ga yawan kowane mutum.

Hatsi ba ya kasance a cikin dukan ƙasa, gama yunwa ta yi ƙarfi sosai, ƙasar Masar da ƙasar Kanana sun kasa samuwa saboda yunwa. Yusuf ya tattara duk azurfar da aka samu a ƙasar Masar da kuma a ƙasar Kanana daga hatsin da suka kasance suna saya, kuma ya auna musu hatsi, kuma Yusuf ya kawo duk azurfar zuwa gidan Firauna. Kuma dukan azurfar da ke ƙasar Masar da ƙasar Kanana ta ƙare, sai dukan Masarawa suka zo wurin Yusuf suna cewa, ka ba mu abinci, me ya sa za mu mutu a gabanka? Gama azurfarmu ta ƙare. Yusufu ya ce musu, Ku kawo

dabbobinku, zan kuwa ba ku burodi a maimakon dabbobinku, idan azurfarku ta ƙare. Suka kawo dabbobinsu zuwa ga Yusuf, sai Yusuf ya ba su burodi a maimakon dawakai, da tumaki, da shanu, da jakuna, ya kuma ciyar da su da burodi a maimakon dukan dabbobinsu a cikin wannan shekarar. Shekara ta wuce, sai suka zo wurinsa a shekara ta biyu, suka ce masa, Kada mu hallaka a gaban ubangijinmu! Gama azurfanmu ya ƙare, dukiyoyinmu da dabbobinmu sun tafi wurinka kai ubangiji, kuma babu abin da ya rage mana a gaban ubangijinmu, sai dai jikunanmu da ƙasarmu. Don haka kada mu mutu a gabanka, kuma ƙasar ta zama kango, ka saye mu da ƙasarmu a maimakon burodi, kuma za mu zama mu da ƙasarmu bayi ga Firauna, ka ba da iri, don mu shuka, kuma mu rayu kuma kada mu mutu, kuma ƙasar ba za ta zama kango ba. Kuma Yusuf ya mallaki dukan ƙasar Masarawa ga Firauna, domin Masarawa sun sayar da ƙasarsu ga Firauna, gama yunwa ta sha ƙarfinsu, kuma ƙasar ta zama ta Firauna. Kuma ya bautar da mutane zuwa gare shi a matsayin bayi, daga iyakokin Masar har zuwa iyakokin. Sai dai ƙasar firistoci kaɗai, Yusuf bai mallake ta ba, domin Firauna ya ba firistoci kyauta, suna kuma cin kyautar da Firauna ya ba su, saboda haka ba su sayar da ƙasarsu ba. Yusuf ya ce wa dukan Masarawa, Duba, na mallake ku da ƙasarku a yau ga Firauna, ku ɗauki iri don kanku, ku shuka a ƙasar. Kuma amfanin gonarta zai zama, za ku ba da kashi ɗaya bisa biyar ga Firauna, amma kashi huɗu zai zama naku don shuka a ƙasa, da kuma abinci gare ku, da dukan waɗanda suke cikin gidajenku. Kuma suka ce, Ka cece mu, mun sami tagomashi a gaban ubangijinmu, kuma za mu zama bayin Firauna. Kuma Yusuf ya kafa musu doka har

yă zuwa yau, a kan ƙasar Masar ga Firauna don keɓewa, ban da ƙasar firistoci kaɗai, wadda ba ta Firauna ba.

Ya zauna kuwa Israila a cikin ƙasar Masar, a yankin Gesem, suka mallaki ƙasar, suka ƙaru kuma suka yalwata sosai. Ya rayu Yakubu a ƙasar Masar shekara goma sha bakwai, kuma kwanakin rayuwar Yakubu sun kai shekara ɗari arbain da bakwai. Kwanakin Israila na mutuwa sun kusanci, sai ya kira ɗansa Yusufu, ya ce masa, Idan na sami tagomashi a gabanka, ka sa hannunka a ƙarƙashin cinyata, ka yi mini alheri da gaskiya, kada ka binne ni a Masar. Amma zan kwanta tare da ubannina, kuma za ka ɗauke ni daga Masar, ka binne ni a kabarinsu. Sai ya ce, Zan yi bisa ga maganarka. Ya ce, Ka rantse mini, sai ya rantse masa, kuma Israila ya yi sujada a kan sandan.

48

Ya faru bayan waɗannan kalmomi, aka faɗa wa Yusufu cewa, Mahaifinka yana rashin lafiya. Sai ya ɗauki yayansa maza biyu, Manasse da Efraim, ya zo wurin Yakubu. An faɗa wa Yakubu cewa, Duba, ɗanka Yusuf yana zuwa wurinka, sai Israila ya ƙarfafa kansa ya zauna a kan gadon. Sai Yakubu ya ce wa Yusuf, Allahna ya bayyana mini a Luz a ƙasar Kanana, ya kuma albarkace ni, Kuma ya ce mini, Duba, zan ƙara maka yawa, zan riɓanya ka, zan mai da kai taron alummai, zan ba ka wannan ƙasa, da zuriyarka bayanka, ta zama gādonku na har abada. Yanzu saboda haka yayanka maza biyu waɗanda aka haifa

maka a ƙasar Masar kafin in zo wurinka zuwa Masar, nawa ne. Efraim da Manasse, kamar yadda Ruben da Simeyon suke nawa, haka za su kasance. Amma yayan da za ka haifa bayan waɗannan, za su kasance a kan sunan yanuwansu, za a kira su a kan gadon irtin waɗancan. Ni kuwa saad da nake dawowa daga Mesopotamiya ta Siriya, Rahila mahaifiyarka ta rasu a ƙasar Kanana, ina kusa da filin doki na Chabratha, kafin in isa Efrata, sai na binne ta a gefen hanyar filin doki, wanda shi ne Baitalami.

Amma da Israila ya ga yayan maza Yusufu, sai ya ce, Su wane ne waɗannan naka? Yusuf ya ce wa mahaifinsa, Waɗannan yayana maza ne, waɗanda Allah ya ba ni a nan. Sai Yakubu ya ce, Kawo su gare ni, domin in albarkace su. Idanun Israila sun yi duhu saboda tsufuwa, kuma bai iya gani ba, sai ya kusantar da su zuwa gare shi, ya sumbace su, ya kuma rungume su. Sai Israila ya ce wa Yusuf, Duba, ban rasa ganin fuskarka ba, kuma duba, Allah ya nuna mini har zuriyarka. Kuma Yusuf ya fitar da su daga gwiwoyinsa, suka yi masa sujada da fuskokinsu a ƙasa. Yusuf ya ɗauki yayansa biyu, Efraim a hannun damansa, wanda yake a hannun hagun Israila, da Manasse a hannun hagunsansa, wanda yake a hannun daman Israila, ya kawo su kusa da shi. Bayan ya miƙa hannunsa, Israila ya ɗora hannun dama a kan Efraim, wannan kuwa shi ne ƙaramin, kuma hannun hagu a kan Manasse, ya giciye hannayensa.

Kuma ya albarkace su, ya kuma ce, Allah, wanda ubannina suka ji daɗi a gabansa, Ibrahim da Ishaku, Allah mai ciyar da ni tun

daga ƙuruciya har zuwa yau, Malaikan da yake ceto ni daga dukan mugunta, ya albarkaci waɗannan yara, kuma a cikinsu za a kira sunana da sunan ubannina Ibrahim da Ishaku, kuma bari su ƙaru su zama taro mai yawa a kan ƙasa. Da Yusuf ya ga cewa mahaifinsa ya ɗora hannunsa na dama a kan Efraim, wannan ya yi nauyi a gare shi, sai Yusuf ya kama hannun mahaifinsa don ya cire shi daga kan Efraim zuwa kan Manasse. Yusuf ya ce wa mahaifinsa, Ba haka ba, uba, wannan shi ne ɗan fari, ka ɗora hannun damanka a kan kansa. Kuma bai yarda ba, amma ya ce, na sani, ɗana, na sani, kuma wannan zai zama alumma, kuma za a ɗaukaka shi, amma ƙanen ɗanuwansa zai fi shi girma, kuma zuriyarsa za ta zama taron alummai. Kuma ya albarkace su a wannan rana, yana cewa, A cikinku za a albarkaci Israila, suna cewa, Allah ya mai da kai kamar Efraim da kamar Manasse. Kuma ya sanya Efraim a gaban Manasse. Israila ya ce wa Yusuf, Duba, ina mutuwa, amma Allah zai kasance tare da ku, kuma zai mayar da ku zuwa ƙasar kakanninku. Ni kuwa ina ba ka Shekem na musamman fiye da yanuwanka, wanda na ɗauka daga hannun Amoriyawa da takobina da bakana.

49

Yakubu ya kira yayansa maza, ya ce musu, Ku taru, domin in sanar muku abin da zai faru muku a ƙarshen kwanaki. Ku taru, ku kuma ji ni, yayan Yakubu, ku ji Israila, ku ji mahaifin ku. Reuben ɗan farina, kai ne ƙarfina, da farkon yayana, mai taurin

kai a ɗaukawa, kuma mai taurin kai da son kai. Ka yi girman kai kamar ruwa, kada ka tafasa, gama ka hau kan gadon mahaifinka, saan nan ka ƙazantar da shimfidar gadon da ka hau. Simeon da Levi yanuwa sun kammala rashin adalci na zaɓinsu. A cikin shawarar su kada raina ya shiga, kuma kada hantata ta haɗu da ƙungiyar su, domin cikin fushin su sun kashe mutane, kuma cikin shaawar su sun yanke jijiyoyin bijimi. Laananne fushinsu, domin mai son kai ne, da fuskarsu, domin an taurare shi. Zan raba su a cikin Yakubu, zan kuma watsar da su a cikin Israila. Yahuda, yanuwanka maza za su yabe ka, hannayenka za su kasance a kan bayan abokan gābanka, yayan mahaifinƙa maza za su rusuna maka. Ɗan zaki na Yahuda, daga tsiro, ɗana, ka haura, ka kwanta ka yi barci kamar zaki kuma kamar ɗan zaki, wane zai tashe shi? Mai mulki ba zai ƙare daga Yahuda ba, kuma jagora daga cikin cinyoyinsa, har sai abin da aka ajiye masa ya zo, kuma shi ne fatan alummai. Yana daure ɗan jakinsa zuwa kuringa, da kuma ɗan jakin jakarsa zuwa reshen kuringa, zai wanke rigarsa a cikin giya, da kuma tufafinsa a cikin jinin inabi. Idanunsa suna kyalkyali fiye da giya, kuma haƙoransa sun fi madara fari. Zebulun bakin teku zai zauna, kuma shi kansa kusa da tashar jiragen ruwa, kuma zai shimfiɗa har zuwa Sidon. Issachar ya yi marmarin abin da yake da kyau, yana hutawa a tsakanin rabon gādo. Kuma da ya ga hutun cewa yana da kyau, kuma ƙasar cewa tana da albarka, sai ya sanya kafaɗarsa don yin aiki, kuma ya zama manomi. Dan zai yi sharia ga mutanensa, kamar ɗaya daga cikin kabilolin Israila. Kuma bari Dan ya zama maciji a kan hanya, yana kwance a jira a kan hanya, yana cizon diddigen doki, kuma mai

hawan doki zai fadi ya koma baya. Yana jiran ceton Ubangiji. Gad, ƙungiyar mahara za su kai masa hari, amma shi kuma zai bi su da hari har zuwa ƙafafunsu. Asher, gurasar sa mai ƙiba ce, kuma zai ba wa masu mulki alatu. Naphtali kututture mai yaɗuwa, yana ba da kyau a cikin zuriya. Ɗa mai girma Yusuf, ɗana mai girma abin kishi, ɗana ƙarami, ka komo gare ni. Zuwa wanda suke shawara game da shi suka zage shi, kuma shugabannin maharba suka riƙe ƙiyayya a gare shi. Kuma an farfashe bakkunansu da ƙarfi, kuma an gajiyar da jijiyoyin hannuwansu, ta hannun mai mulkin Yakubu, daga can Mai Karfin Israila daga Allah Uban ka. Kuma Allahnna ya taimake ka, ya kuma albarkace ka da albarkar sama daga sama, da albarkar ƙasa mai riƙe da kome, saboda albarkar nono da mahaifa. Albarkar mahaifinka da mahaifiyarka ta fi ƙarfi fiye da albarkar duwatsu masu dawwama, da kuma albarkar tuddai madawwama, za su kasance a kan Yusuf, a kan saman wanda ya yi shugabanci a kan yanuwansa. Benyamin kerkeci mai cin mutane ne, da safe zai ci har yanzu, kuma da yamma yana ba da abinci. Dukan waɗannan su ne yayan Yakubu goma sha biyu, kuma wannan shi ne abin da mahaifinsu ya faɗa musu, ya kuma albarkace su, kowannensu bisa ga albarkarsa ya albarkace su. Kuma ya ce musu, Ina shiga tare da mutanena, ku binne ni tare da kakannina a cikin kogon da yake a filin Efron mutumin Hitti, A cikin kogon nan biyu wanda yake gaban Mamre, a cikin ƙasar Kanana, wanda Ibrahim ya saya kogon daga Efron mutumin Hitti a matsayin mallakar kabari. A can sun binne Ibrahim da Saratu matarsa, a can sun binne Ishaku da Rifkatu matarsa, a can sun binne Liyatu, A cikin mallakar filin da kogon da yake a

cikinsa, daga yayan Heth. Kuma Yakubu ya huta daga ba da umarni ga yayansa maza, kuma ya ɗaga ƙafafunsa a kan gadon, ya ƙare numfashi, kuma aka haɗa shi da mutanensa.

50

Kuma Yusuf ya fāɗa a kan fuskar mahaifinsa ya yi masa kuka, kuma ya sumbace shi. Kuma Yusuf ya umarci bayinsa masu yin janaiza su yi janaiza mahaifin sa, kuma masu yin janaiza suka yi janaiza Israila. Suka cika kwanakin nasa arbain, domin haka ake ƙidaya kwanakin binnewa, kuma Masar ta yi masa makoki na kwanaki sabain. Tun amma kwanakin makoki sun wuce, sai Yusufu ya yi magana da sarakunan Firauna, yana cewa, Idan na sami tagomashi a gabanku, ku yi magana game da ni a kunnuwan Firauna, kuna cewa, Mahaifina ya sa ni rantsuwa yana cewa, A cikin kabarin da na haƙa wa kaina a ƙasar Kanana, a can za ka binne ni. Yanzu saboda haka bayan na haura, zan binne mahaifina, saan nan zan dawo. Sai Firauna ya ce wa Yusuf, Ka haura ka binne mahaifinka, kamar yadda ya sa ka yi rantsuwa. Kuma Yusuf ya haura don ya binne mahaifinsa, kuma dukan bayin Firauna suka haura tare da shi, da dattawan gidansa, da dukan dattawan ƙasar Masar, Dukan gidan Yusuf, da yanuwansa, da dukan gidan mahaifinsa, da dangansa, da tumaki, da shanu sun bari a ƙasar Goshen. Kuma suka haura tare da shi da keken yaƙi da mahayan dawakai, kuma sansanin ya zama babba ƙwarai. Suka isa masussukan Atad wanda yake ƙetaren Kogin Urdun, suka yi masa kuka mai girma da ƙarfi

sosai, ya kuma yi wa mahaifinsa makoki na kwana bakwai. Mazaunan ƙasar Kanana suka ga makoki a masussukan Atad, sai suka ce, Wannan babban makoki ne ga Masarawa. Saboda haka aka kira wurin Makoki na Masar, wanda yake ƙetare Urdun. Kuma yayansa suka yi masa haka. Kuma yayansa maza sun ɗauke shi zuwa ƙasar Kanana, suka binne shi a cikin kogon biyu wanda Ibrahim ya saya a matsayin wurin kabari daga Efron Bahitti, ɗaura da Mamre. Sai Yusuf ya koma Masar, shi da yanuwansa, da duk waɗanda suka tafi tare da su don su binne mahaifinsa.

Ganin amma yanuwan Yusufu cewa ya mutu ubansu, suka ce, Kada Yusufu yă taɓa riƙe ƙin jini a kanmu, yă kuma sāka mana dukan mugunta da muka yi masa. Kuma sun iso wurin Yusuf suka ce, Mahaifinka ya yi rantsuwa kafin ya mutu, yana cewa, Haka ku ce wa Yusuf, ka gafarta musu rashin adalci da zunubin su, domin sun nuna maka mugunta, kuma yanzu ka karɓi gafara ga rashin adalcin bayin Allah na mahaifinka, sai Yusuf ya yi kuka yayinda suke magana da shi. Suka zo wurinsa suka ce, Mun san cewa mu bayinka ne. Sai Yusuf ya ce musu, Kada ku ji tsoro, gama ni na Allah ne. Ku kun yi makirci a kaina don mugunta, amma Allah ya shirya game da ni don alheri, domin ya faru kamar a yau, kuma mutane da yawa su sami abinci. Kuma ya ce musu, Kada ku ji tsoro, ni zan ciyar da ku da gidajenku. Ya kuma ƙarfafa su, ya kuma yi musu magana daga zuciya. Yusuf kuwa ya zauna a Masar, shi da yanuwansa, da dukan gidan mahaifinsa, kuma Yusuf ya yi rayuwa shekara ɗari da goma. Kuma Yusuf ya ga yayan Efraim har zuwa tsara ta uku,

kuma yayan Makir ɗan Manasse an haife su a cinyoyinsa. Kuma Yusuf ya ce wa yanuwansa, yana cewa, Ina mutuwa, amma tabbatacce Allah zai ziyarce ku, kuma zai fitar da ku daga ƙasar nan zuwa ƙasar da Allah ya rantse wa kakanninmu Ibrahim, Ishaku, da Yakubu. Kuma Yusufu ya sa yayan Israila maza su rantse, yana cewa, A lokacin da Allah ya ziyarce ku, sai ku ɗauki ƙasusuwana daga nan tare da ku. Kuma Yusuf ya mutu yana da shekaru ɗari da goma, suka binne shi, suka ajiye shi a cikin akwatin gawa a Masar.

Bisharar Matiyu

1

Littafin tarihin haihuwar Yesu Almasih, ɗan Dauda, ɗan Ibrahim. Ibrahim ya haifi Ishaku, Ishaku kuma ya haifi Yakubu, Yakubu kuma ya haifi Yahuda da yanuwansa. Yahuda ya haifi Fares da Zara daga Tamar, Fares kuma ya haifi Hezron, Hezron kuma ya haifi Aram, Aram ya haifi Aminadab, Aminadab ya haifi Nahshon, Nahshon kuma ya haifi Salmon, Salmon ya haifi Boaz daga Rahab, Boaz kuma ya haifi Obed daga Ruth, Obed kuma ya haifi Yesse. Jesse kuma ya haifi Sarki Dawuda. Sarki Dawuda kuma ya haifi Sulemanu daga matar Uriya, Solomuna ya haifi Rehobowam, Rehobowam ya haifi Abiya, Abiya ya haifi Asa, Asa ya haifi Jehoshaphat, Jehoshaphat ya haifi Joram, Joram kuma ya haifi Uzziah, Uzziah ya haifi Jotham, Jotham ya haifi Ahaz, Ahaz ya haifi Hezekiah, Hezekiah ya haifi Manasseh, Manasseh ya haifi Amon, Amon kuma ya haifi Josiah, Josiah kuwa ya haifi Jekoniya da yanuwansa a lokacin korar zuwa Babila.

Bayan korar zuwa Babila, Yekoniya ya haifi Sheyaltiyel, Sheyaltiyel kuma ya haifi Zerubbabel, Zerubbabel ya haifi Abiud, Abiud kuma ya haifi Eliakim, Eliakim kuma ya haifi Azor, Azur ya haifi Zadok, Zadok ya haifi Achim, Achim kuma ya haifi Eliud, Eliud kuma ya haifi Eleazar, Eleazar kuma ya haifi Matthan, Matthan kuma ya haifi Yakubu, Yakubu ya haifi Yusuf, mijin Maryamu, wadda aka haifi Yesu daga gare ta, wanda ake kira Almasihu. Saboda haka dukan tsararraki daga Ibrahim har zuwa Dauda tsararraki goma sha huɗu ne, kuma daga Dauda har zuwa lokacin daukar bauta zuwa Babila tsararraki goma sha huɗu ne, kuma daga lokacin daukar bauta zuwa Babila har zuwa Almasihu tsararraki goma sha huɗu ne.

Haihuwar Yesu Almasihu ta kasance haka. Domin an yi alkawarin aure tsakanin Maryamu uwarsa da Yusufu, kafin su haɗu an same ta tana da ciki daga Ruhu Mai Tsarki. Yusuf kuwa mijinta, wanda yake mai adalci kuma bai so ya kunyatar da ita a bainar jamaa ba, ya yanke shawarar sake ta a asirce. Amma bayan ya yi tunanin waɗannan abubuwa, sai ga malaikan Ubangiji ya bayyana masa a mafarki yana cewa, Yusufu ɗan Dauda, kada ka ji tsoron ɗaukar Maryamu matarka, domin abin da aka haifa a cikinta daga Ruhu Mai Tsarki ne. Za ta haifi ɗa, kuma za ka kira sunansa Yesu, domin shi zai ceci mutanensa daga zunubansu. Amma duk wannan ya faru domin a cika abin da Ubangiji ya faɗa ta bakin annabi, yana cewa, Duba, budurwa za ta yi ciki kuma za ta haifi ɗa, za a kuma kira sunansa Emmanuel, wanda fassararsa ita ce Allah yana tare da mu.

Da aka tashe shi, Yusufu daga barci ya yi kamar yadda manzon Ubangiji ya umarce shi kuma ya ɗauki matarsa, Kuma bai san ta ba har sai ta haifi ɗanta ɗan fari, sai ya kira sunansa Yesu.

2

Bayan an haifi Yesu a Baitalami ta Yahudiya a zamanin Sarki Hirudus, sai ga masanan taurari daga gabas suka iso Urushalima Suna cewa, Ina yake wanda aka haifa sarkin Yahudawa? Gama mun ga tauraronsa a gabas, muka zo don mu yi masa sujada. Bayan jin labarin, Sarki Hirudus ya damu, haka kuma dukan Urushalima tare da shi. Kuma ya tara duka manyan firistoci da marubutan mutane, ya tambaye su inda za a haifi Almasihu. Su amma suka ce masa, A Betelehema ta Yahudiya, domin haka aka rubuta ta wurin annabi, Kuma kai Baitalami, ƙasar Yahuda, ba kai ba ne mafi ƙanƙanta a cikin shugabannin Yahuda, domin daga gare ka za a fito shugaba wanda zai yi kiwon jamaata Israila.

Saan nan Herod ya kira masu sihiri a ɓoye, ya tantance daga gare su ainihin lokacin da tauraron ya bayyana. Kuma ya aiko su zuwa Baitalami ya ce, Ku tafi ku bincika sosai game da yaron, saad da kuma kuka same shi, ku sanar da ni, domin ni ma in zo in yi masa sujada. Su kuwa bayan sun ji maganar sarki, suka tafi, sai ga tauraron da suka gani a gabas yana gaba da su, har ya zo ya tsaya a saman inda yaron yake. Amma da suka ga tauraron, sai suka yi matuƙar farin ciki sosai Kuma da suka zo

gidan, sai suka ga yaron tare da Maryamu mahaifiyarsa, suka rusuna suka yi masa sujada, suka kuma buɗe maajinsu suka kawo masa kyautai, wato zinariya, turare da alur. Kuma bayan an gargaɗe su a mafarki kada su koma wurin Hirudus, sai suka koma ƙasarsu ta wata hanya dabam.

Bayan sun janye, sai ga malaikan Ubangiji ya bayyana wa Yusufu a mafarki yana cewa, Tashi ka ɗauki yaron da mahaifiyarsa ka gudu zuwa Masar, ka zauna a can har sai na faɗa maka, domin Hirudus yana shirin neman yaron don ya kashe shi. Amma bayan ya tashi, ya ɗauki yaron da mahaifiyarsa da dare ya tafi Masar. Kuma ya kasance a can har zuwa mutuwar Hirudus, domin a cika abin da Ubangiji ya faɗa ta bakin annabi yana cewa, Daga Masar na kira ɗana.

Saan nan Hirudus ya ga cewa masu sihiri sun yi masa baa, sai ya yi fushi sosai, kuma ya aika ya kashe dukan yara a Baitalami da dukan iyakokinta daga shekara biyu zuwa ƙasa, bisa ga lokacin da ya tantance daga masu sihiri. Saan nan aka cika abin da aka faɗa ta wurin Irmiya annabi yana cewa, An ji murya a Rama, kuka da kuka da makoki mai yawa, Rahila tana kukan yaanta, kuma ba ta yarda a yi mata taaziyya, domin ba su nan.

Bayan mutuwar Hirudus, sai ga ɗan saƙon Ubangiji ya bayyana wa Yusufu a cikin mafarki a Masar. Yana cewa, Bayan ka tashi, ɗauki yaron da mahaifiyarsa ka tafi zuwa ƙasar Israila, gama waɗanda suke neman ran yaron sun mutu. Amma shi ya tashi ya ɗauki yaron da mahaifiyarsa, ya kuma zo ƙasar Israila.

Ya ji amma cewa Archelaus yana mulki a kan Yahudiya a maimakon Hirudus mahaifinsa, ya ji tsoron zuwa can, amma bayan an gargaɗe shi a mafarki ya janye zuwa yankunan Galili, Kuma bayan ya zo, ya zauna a wani birni da ake kira Nazaret, domin a cika abin da aka faɗa ta wurin annabawa cewa, Za a kira shi Banazare.

3

A cikin waɗannan kwanakin, Yahaya Mai Baftisma ya zo yana waazi a cikin jeji na Yahudiya. kuma yana cewa, Ku tuba, gama mulkin sama ya kusato. Wannan shi ne wanda aka faɗa ta bakin annabi Ishaya cewa, Muryar mai kira a cikin jeji, Ku shirya hanyar Ubangiji, ku miƙe hanyoyinsa su zama madaidaiciya.

Shi kansa Yahaya yana da tufafinsa na gashin raƙumi da bel na fata a kugunsa, abincinsa kuwa fāra ne da zumar daji. Saan nan suka fita zuwa gare shi daga Urushalima da dukan Yahudiya da dukan yankin da ke kewaye da Urdun. Kuma aka yi musu baftisma a cikin kogin Urdun ta wurinsa suna furta zunubansu.

Amma da ya ga mutane da yawa daga cikin Farisiyawa da Sadukiyawa suna zuwa don baftismarsa, sai ya ce musu, Ku yayan macizai, wa ya nuna muku yadda za ku gudu daga fushin da ke zuwa? Saboda haka ku yi yayan itace masu cancanta da tuba. Kuma kada ku yi tunanin cewa ku ce a cikin kanku, muna da uba Ibrahima. Ina gaya muku kuwa cewa Allah yana iya daga

waɗannan duwatsu tashe yaya ga Ibrahima. Tuni fa gatari yana kwance a tushen itatuwa, saboda haka duk itacen da ba ya ba da yaya mai kyau ana sare shi ana jefa shi cikin wuta.

Ni hakika ina baftiza ku da ruwa don tuba, amma wanda yake zuwa a bayana ya fi ni ƙarfi, wanda ban cancanci ɗaukar takalmansa ba, shi zai baftiza ku da Ruhu Mai Tsarki da wuta. Wanda cokali mai sheka yana a hannunsa, zai tsarkake filin sussukarsa sosai, zai tattara hatsarsa a cikin rumbu, amma zai ƙone bambaro da wuta marar kashewa.

Sai Yesu ya zo daga Galiliya zuwa Urdun wurin Yahaya domin a yi masa baftisma. Amma Yahaya ya kasance yana hana shi yana cewa, Ni ina bukata a yi mini baftisma ta wurinka, kuma kai kana zuwa wurina? Amsa amma Yesu ya ce masa, Ka bar ni yanzu, domin haka ya dace mu cika dukan adalci. Sai ya yarda da shi. Bayan an yi wa Yesu baftisma, nan da nan ya fito daga ruwan, sai ga sammai suka buɗe a gare shi, ya kuma ga Ruhun Allah yana saukowa kamar kurciya, yana kuma sauko a kansa. Kuma ga shi, an ji murya daga sammai tana cewa, Wannan shi ne Ɗana ƙaunatacce wanda na ji daɗi da shi.

4

Saan nan Ruhu ya jagoranci Yesu zuwa cikin jeji domin Iblis ya gwada shi. Kuma bayan ya yi azumi kwana arbain da dare arbain, sai ya ji yunwa. Sai mai gwaji ya kusace shi ya ce, Idan

kai ɗan Allah ne, ka faɗa domin waɗannan duwatsu su zama burodi. Amma ya amsa ya ce, An rubuta cewa, ba da burodi kaɗai mutum zai rayu ba, amma da kowace kalmar da take fitowa daga bakin Allah. Saan nan Iblis ya ɗauki shi zuwa birni mai tsarki, kuma ya tsai da shi a kan ƙoƙon haikalin. Kuma ya ce masa, Idan kai ɗa ne na Allah, jefa kanka ƙasa, gama an rubuta cewa zai umarci manzanninsa game da kai, kuma za su ɗaga kai a hannuwansu, don kada ka buga ƙafarka a dutse.

Yesu ya ce masa, An kuma rubuta cewa, Ba za ka gwada Ubangiji Allahnka ba.

Sai Iblis ya sāke ɗauke shi zuwa wani dutse mai tsayi sosai, ya kuma nuna masa dukan mulkokin duniya da ɗaukakarsu. Kuma ya ce masa, Duk waɗannan zan ba ka, in ka rusuna ka yi mini sujada. Sai Yesu ya ce masa, Tafi a bayana, Shaiɗan! Gama an rubuta cewa, Za ka yi wa Ubangiji Allahnka sujada, kuma shi kaɗai za ka bauta. Saan nan Iblis ya bar shi, kuma ga shi, manzanni suka zo suka yi masa hidima.

Da Yesu ya ji cewa an ba da Yahaya, sai ya janye zuwa Galili, Kuma ya bar Nazaret, ya zo ya zauna a Kafarnahum wadda take bakin teku, a cikin iyakokin Zebulun da Naftali. domin a cika abin da aka faɗa ta wurin Ishaya annabi mai cewa, Kasar Zebulun da ƙasar Naphtali, hanyar teku, bayan Kogin Urdun, Galili na Alummai, Mutanen da suke zaune a cikin duhu sun ga babban haske, kuma ga waɗanda suke zaune a ƙasar inuwar mutuwa, haske ya haskaka a kansu.

Daga wannan lokaci sai Yesu ya fara yin waazi yana cewa, Ku tuba, gama mulkin sama ya kusato.

Yana tafiya kusa da tekun Galilaya, sai ya ga yanuwa biyu, Saminu wanda ake kira Bitrus da Andarawus ɗanuwansa, suna jefa raga a cikin teku, domin su masunta ne. Sai ya ce musu, Ku zo ku bi ni, zan mai da ku masu kamun mutane. Amma su kuwa nan take da sun bar tarunan, suka bi shi. Kuma ya ci gaba daga can, ya ga wasu yanuwa biyu, Yakubu ɗan Zabadi da Yahaya ɗanuwansa, a cikin jirgin ruwa tare da Zabadi mahaifinsu suna gyara tarunansu, sai ya kira su. Amma su kuwa nan take suka bar jirgin ruwa da mahaifin su, suka bi shi.

Kuma Yesu ya zagaya dukan Galili yana koyarwa a cikin majamiunsu, yana waazin labari mai dadi na mulki, kuma yana warkar da dukan cuta da dukan rashin lafiya a cikin mutane. Kuma labarin sa ya bazu zuwa dukan ƙasar Suriya, sai suka kawo masa dukan waɗanda suke cikin matsanancin wahala da cututtuka iri-iri da azaba, da masu aljannu, da masu farfaɗiya, da shanyayyu, ya kuwa warkar da su. Taron jamaa da yawa sun bi shi daga Galilaya, Dekapoli, Urushalima, Yahudiya da kuma daga ƙetaren kogin Urdun.

5

Bayan ya ga taron jamaa, sai ya haura zuwa dutsen, kuma bayan ya zauna, sai almajiransa suka zo wurinsa Kuma bayan

ya buɗe bakinsa, ya koyar da su yana cewa, Masu albarka ne matalauta a ruhu, domin nasu ne mulkin sammai. Masu albarka ne waɗanda suke makoki, domin za a yi musu taaziyya. Mubarak ne masu tawaliu, domin za su gāji ƙasa. Masu albarka ne waɗanda suke jin yunwar adalci da ƙishirwar adalci, domin za su ƙoshi. Masu albarka ne masu jinƙai, domin za a yi musu jinƙai. Masu albarka ne masu tsaftar zuciya, domin za su ga Allah. Masu albarka ne masu yin zaman lafiya, domin za a kira su yayan Allah. Masu albarka ne waɗanda aka tsananta saboda adalci, domin nasu ne mulkin sammai. Masu albarka ne ku saad da aka zage ku, aka tsananta muku, aka kuma yi ƙarya a faɗi duk wata muguwar magana a kan ku saboda ni. Ku yi farin ciki ku kuma yi murna, domin ladan ku da yawa yake a cikin sammai, gama haka suka tsananta wa annabawan da suka kasance kafin ku.

Ku kuna gishirin duniya, amma idan gishirin ya rasa ɗanɗanonsa, da me za a sāke mai da shi gishiri? Ba ya amfani kome, sai dai a jefar da shi waje a kuma tattake shi a ƙarƙashin ƙafafun mutane. Ku ne hasken duniya. Ba zai yiwu a ɓoye garin da yake a kan dutse ba, Ba kuma suna kunna fitila su ajiye ta a ƙarƙashin kwando ba, amma a kan wurin ajiye fitila, don ta haskaka ga dukan waɗanda suke a cikin gidan. Haka bari haskenku ya haskaka a gaban mutane, domin su ga kyawawan ayyukanku su kuma ɗaukaki Ubanku wanda yake cikin sammai.

Kada ku yi tunanin cewa na zo don in rushe Doka ko Annabawa, ban zo don in rushe ba, amma don in cika. Lalle gaskiya ina

gaya muku, har sai sama da ƙasa su shuɗe, ko ɗan ƙaramin harafi ɗaya ba zai ɓace daga doka ba, har sai duk abin da aka faɗa ya cika. Duk wanda ya lalata daya daga cikin wadannan umarnai mafi kankantar kuma ya koyar wa mutane haka, za a kira shi mafi kankanta a cikin mulkin sammai, amma duk wanda ya aikata kuma ya koyar da shi, wannan za a kira shi babba a cikin mulkin sammai. Ina gaya muku cewa idan adalcinku bai fi na malaman dokoki da Farisiyawa ba, ba za ku shiga mulkin sama ba. Kun ji cewa an faɗa wa tsofaffi, Kada ka yi kisa, kuma duk wanda ya yi kisa, zai kasance mai laifi a gaban hukunci. Ni kuwa ina gaya muku cewa duk wanda yake fushi da ɗanuwansa ba dalili ba zai kasance mai laifi a sharia, kuma duk wanda ya ce wa ɗanuwansa raka, zai kasance mai laifi a gaban majalisar, kuma duk wanda ya ce wawa, zai kasance mai laifi a jahannama ta wuta. Idan saboda haka ka miƙa kyautar ka a kan bagade, kuma a can ka tuna cewa ɗanuwanka yana da wani abin ƙoƙari a kanka Ka bar kyautarka a can a gaban bagadin, ka fara tafiya ka yi sulhu da ɗanuwanka, saan nan ka dawo ka miƙa kyautarka. Ka yi sulhu da maƙabcinka da sauri yayin da kuke kan hanya tare, don kada maƙabcin ya kai ka wurin alƙali, alƙalin kuma ya mika ka ga maaikaci, saan nan a jefa ka cikin kurkuku. Lalle gaskiya ina gaya maka, ba za ka fita daga can ba sai ka biya ƙarshen koɗin.

Kun ji cewa an faɗa wa tsofaffi, Kada ka yi zina. Amma ina gaya muku cewa duk wanda ya kalli mace don ya yi marmarta, ya riga ya yi zina da ita a cikin zuciyarsa. Idan amma idon ka na dama yana sa ka tuntuɓe, cire shi ka jefa daga gare ka, gama

yana da amfani a gare ka cewa ɗaya daga cikin gaɓoɓin jikinka ya halaka, kada a jefa dukan jikinka cikin jahannama. Kuma idan hannun damanka yana sa ka yin zunubi, yanke shi ka jefar da shi daga gare ka, gama ya fi maka kyau ɗayan gaɓoɓinka ya halaka da a jefa dukan jikinka cikin jahannama.

An ce shi amma, duk wanda ya sake matarsa, sai ya ba ta takarda saki aure. Amma ina gaya muku cewa duk wanda ya saki matarsa sai dai saboda dalilan fasikanci, yana sa ta yi zina, kuma duk wanda ya auri macen da aka saki, yana yin zina.

Sake kun ji cewa an faɗa wa tsofaffi, Kada ku yi rantsuwar ƙarya, amma ku cika wa Ubangiji alkawarinku. Amma ina gaya muku kada ku yi rantsuwa gaba ɗaya, ko da a cikin sama, domin kursiyin Allah ne, Ko da a cikin ƙasa, domin wurin ƙafa ne na ƙafafunsa, ko kuma zuwa Urushalima, domin birnin babban sarki ne. Kada kuma ka rantse da kanka, domin ba za ka iya mai da gashin gashi ɗaya fari ko baƙi ba. Bari maganarku ta zama i i, aa aa; duk abin da ya wuce haka daga mugunta yake fitowa.

Kun ji cewa an faɗa, Ido maimakon ido, kuma haƙori maimakon haƙori, Amma ni kuwa ina gaya muku kada ku yi tsayin daga ga mugunta, amma duk wanda ya buge ku a kuncin dama, ku juya masa wancan kuma. Kuma ga wanda yake so ya yi maka sharia don ya karɓi rigar cikinka, ka bar masa har da rigar wajenta. Kuma duk wanda ya tilasta ka mil daya, ka tafi tare da shi biyu. Ga wanda yake tambayarka, ka bayar da shi, kuma kada ka juya wa wanda yake son yin aron kaya daga gare ka.

Kun ji cewa an faɗa, Za ku ƙaunaci maƙwabcinku kuma za ku ƙi abokan gābanku. Amma ni ina gaya muku, ku ƙaunaci abokan gāban ku, ku albarkaci waɗanda suke laanta ku, ku yi alheri ga waɗanda suke ƙin ku, kuma ku yi addua domin waɗanda suke wulaƙanta ku da waɗanda suke tsananta muku. Don haka ku zama yayan Ubanku wanda yake a cikin sammai, domin yana sa ranarsa ta fito a kan mugaye da masu alheri, kuma yana saukar da ruwan sama a kan masu adalci da marasa adalci. Idan kun ƙaunaci waɗanda suke ƙaunar ku, wane lada kuke da shi? Ashe, masu karɓar haraji ma ba haka suke yi ba? Kuma idan kun gaishe abokan ku kaɗai, wane abu na musamman kuke yi? Ashe, masu karɓar haraji ma ba haka suke yi ba? Za ku zama cikakku saboda haka, kamar yadda Ubanku wanda yake a cikin sammai yake cikakke.

6

Ku lura da sadakarku kada ku yi a gaban mutane don su gan ku, idan ba haka ba, ba ku da lada daga Ubanku wanda yake cikin sammai. Saboda haka, lokacin da kake ba da sadaka, kada ka busa ƙaho a gabanka, kamar yadda munafukai suke yi a cikin majamiu da kan tituna, domin mutane su ɗaukaka su. Lalle ina gaya muku, sun riga sun karɓi ladarsu. Amma kai idan kana yin sadaka, kada hannun hagunka ya san abin da hannun damanƙa ke yi, Domin jinƙanka ya kasance a ɓoye, kuma Ubanka wanda yake gani a ɓoye zai sāka maka a fili.

Kuma lokacin da kake yin addua, kada ka zama kamar munafukai, domin suna son tsayawa yin addua a cikin taron jamaa da kuma a kan kusurwoyin tituna, domin su bayyana ga mutane. Lalle ina gaya muku, sun riga sun karɓi ladarsu. Kai amma lokacin da kake yin addua, ka shiga ɗakin ajiyarka, ka rufe ƙofarka, ka yi addua ga Ubanka wanda yake a ɓoye, kuma Ubanka wanda yake gani a ɓoye zai sāka maka a fili.

Yin addua amma kada ku yi surutu kamar Alummai, domin suna tsammani cewa za a ji su saboda yawan maganarsu. Kada saboda haka ku zama kamar su, domin Ubanku ya san abin da kuke bukata kafin ku tambaye shi. Saboda haka ku yi addua haka, Ubanmu wanda yake cikin sammai, bari a tsarkake sunanka, Bari mulkinka ya zo, bari a yi nufi naka, kamar yadda yake a sama, haka kuma a ƙasa. Ka ba mu burodin mu na yau da yau a yau Kuma ka gafarta mana basussuka namu, kamar yadda mu ma muke gafarta wa masu bin bashinmu. Kuma kada ka shigar da mu cikin gwaji, amma ka cece mu daga mugunta. Domin naka ne mulki da iko da ɗaukaka har abada, amin.

Domin idan kun gafarta wa mutane laifofinsu, Ubanku mai cikin sama ma zai gafarta muku. Idan amma ba ku yafe wa mutane laifofin su ba, ko Ubanku ba zai yafe muku laifofin ku ba.

Lokacin da kuke azumi, kada ku zama kamar munafukai masu baƙin ciki, gama suna ɓata fuskokinsu domin su nuna wa mutane cewa suna azumi. Lalle ina gaya muku, sun riga sun karɓi ladarsu. Kai kuwa, lokacin da kake azumi, ka shafa

kananka da man shafawa kuma ka wanke fuskarka, Domin kada ka bayyana ga mutane kana azumi, amma ga Ubanka wanda yake a ɓoye, kuma Ubanka wanda yake gani a ɓoye zai sāka maka a fili.

Kada ku tara wa kanku dukiya a duniya, inda asu da tsatsa ke lalata su, kuma inda ɓarayi ke huda su kuma sata. Amma ku tara wa kanku dukiya a cikin sama, inda asu da ci ba sa lalata, kuma inda barayi ba sa huda ko sata. Domin inda dukiyarku take, a can zuciyarku ma za ta kasance.

Fitilar jiki ita ce ido, saboda haka idan idonka mai tsabta yake, dukan jikinka zai zama mai haske, Amma idan idanka mugu ne, dukan jikinka zai zama duhu. Saboda haka idan hasken da yake a cikinka duhu ne, duhun zai z

Babu wanda zai iya bauta wa ubangiji biyu, domin ko dai zai ƙi ɗaya ya ƙaunaci ɗayan, ko kuma zai manne da ɗaya ya raina ɗayan. Ba za ku iya bauta wa Allah da dukiya ba.

Saboda wannan ina gaya muku, kada ku damu game da ranku abin da za ku ci da abin da za ku sha, ko kuma game da jikinku abin da za ku sa. Ashe, ran bai fi abinci muhimmanci ba, kuma jiki ya fi tufafi muhimmanci? Ku dubi tsuntsayen sararin sama, domin ba sa shuka, ba sa girbe, ba sa kuma tattara a cikin rumfuna, amma Ubanku na sama yana ciyar da su. Ashe, ba ku fi su daraja ba? Wane daga cikinku kuma zai iya ƙara kamu ɗaya ga tsawon rayuwarsa ta wurin damuwa? Kuma game da

tufafi, me ya sa kuke damuwa? Ku dubi furannin filin yadda suke girma, ba sa aiki ba kuma ba sa kaɗa, Ina gaya muku cewa ko Solomon a cikin dukan ɗaukakarsa bai yi tufafi kamar ɗaya daga cikin waɗannan ba. Idan kuwa ciyawar filin da take nan yau kuma gobe za a jefa ta cikin tanda, Allah yana sanya mata tufafi haka, ashe ba zai fi yin muku ba, ku masu ƙarancin bangaskiya? Kada saboda haka ku damu kuna cewa, Me za mu ci ko me za mu sha ko me za mu sa? Domin dukan waɗannan abubuwa alummai suna nema, amma Ubanku mai sama ya san cewa kuna buƙatar dukan waɗannan abubuwa. Amma ku nema da farko mulkin Allah da adalcinsa, sai duk waɗannan za a ƙara muku. Kada saboda haka ku damu game da gobe, domin gobe zai damu da kansa, isa ga kowace rana muguntarta.

7

Kada ku yi hukunci, domin kada a yi muku hukunci. Domin a cikin hukuncin da kuke yi ne za a yi muku hukunci, kuma a cikin maaunin da kuke amfani da shi ne za a auna muku. Me ya sa kake kallon ƙaramin ƙura a cikin idon ɗanuwanka, amma katako da yake a cikin naka idon ba ka lura da shi ba? Ko kuma ta yaya za ka ce wa ɗanuwanka, bari in cire ƙwayar daga idonka, alhali kuwa akwai katako a cikin idonka? Kai munafuki, fara fitar da katako daga cikin idonka, saan nan za ka iya ganin a fili don fitar da ƙura daga cikin idon ɗanuwanka.

Kada ku ba da abin da yake mai tsarki ga karnuka, kuma kada

ku jefa luuluunku a gaban aladun, don kada su tattake su da ƙafafunsu saan nan su juya su yayyage ku.

Ku tambaya, za a bayar muku, ku nema, za ku samu, ku kwankwasa, za a buɗe muku, Domin duk wanda yake tambaya yana karɓa, kuma wanda yake nema yana samu, kuma ga wanda yake ƙwanƙwasa za a buɗe masa. Ko wane ne a cikinku wanda idan ɗansa ya tambaye shi burodi, zai ba shi dutse? Kuma idan ya tambayi kifi, ba zai ba shi maciji ba? Idan saboda haka ku, da yake kuna da mugunta, kun san yadda ake ba da kyautai masu kyau ga yayanku, nawa fiye Ubanku wanda yake cikin sammai zai ba da abubuwa masu kyau ga waɗanda suke roƙonsa?

Saboda haka, duk abin da kuke so mutane su yi muku, haka ku ma yi musu, gama wannan shi ne Doka da Annabawa.

Ku shiga ta ƙunƙuntacciyar ƙofa, domin faffaɗa ce ƙofar kuma faffaɗa ce hanyar da take kai ga hallaka, kuma da yawa ne waɗanda suke shiga ta cikinta. Kunkuntar ce ƙofar kuma mai wahala ce hanyar da take kai zuwa rai, kuma kaɗan ne waɗanda suke samunta.

Ku yi hankali ga annabawan ƙarya, waɗanda suke zuwa wurinku sanye da tufafin tumaki, amma a ciki su kerkeci ne masu cin mutane. Daga yayan itatuwansu za ku gane su. Ashe, suna tattara inabi daga ƙaya ko ɓaure daga ƙayayyuwa? Haka kowane itace mai kyau yakan yi yayan itatuwa masu kyau,

amma itacen da ya ruɓe yakan yi yayan itatuwa marasa kyau. Itace mai kyau ba zai iya yin yayan itatuwa masu mugunta ba, kuma itace mai ruɓewa ba zai iya yin yayan itatuwa masu kyau ba. Duk itacen da ba ya ba da yaya mai kyau, ana sare shi, ana kuma jefa shi cikin wuta. Don haka daga yayan itatuwansu za ku gane su.

Ba duka wanda yake ce mini Ubangiji Ubangiji zai shiga mulkin sammai ba, amma wanda yake aikata nufin Ubana wanda yake cikin sammai. Mutane da yawa za su ce mini a wannan rana, Ya Ubangiji, Ya Ubangiji, ashe ba da sunanka muka yi annabci ba, kuma da sunanka muka fitar da aljanu, kuma da sunanka muka aikata ayyukan banmamaki da yawa? Kuma saan nan zan furta musu cewa ban taɓa sanin ku ba, ku rabu da ni, ku masu aikata mugunta.

Saboda haka duk wanda yake jin waɗannan kalmomina kuma yana aikata su, zan kwatanta shi da mutum mai hikima, wanda ya gina gidansa a kan dutse, Ruwan sama ya sauko, koguna suka zo, iskoki suka hura, suka bugi gidan nan, amma bai fado ba, domin an kafa shi a kan dutse. Kuma duk wanda yake jin maganganuna waɗannan amma bai aikata su ba, za a kwatanta shi da wawa wanda ya gina gidansa a kan yashi, Ruwan sama ya sauko, koguna suka zo, iskoki suka hura, suka bugi gidan nan, sai ya fadi, kuma faduwarsa ta kasance mai girma sosai.

Kuma ya faru lokacin da Yesu ya kammala waɗannan kalmomi, taron jamaa suka yi mamaki da koyarwarsa Ya kasance yana

koyar da su kamar mai iko, ba kamar marubutan ba.

8

Saad da ya sauko daga dutsen, taron jamaa da yawa suka bi shi. Sai ga shi, wani mutum mai kuturta ya zo ya durƙusa a gabansa yana cewa, Ubangiji, in ka so, kana iya tsarkake ni. Sai Yesu ya miƙa hannu ya taɓa shi yana cewa, Ina so, ka tsarkake. Nan da nan kuturtar ta tsarkake. Sai Yesu ya ce masa, Ka lura kada ka faɗa wa kowa, amma ka tafi ka nuna kanka ga firist, ka kuma miƙa kyautar da Musa ya umarta don ta zama shaida a gare su.

Da ya shiga Kafarnahum, sai wani jarumi ya zo wurinsa yana roƙonsa yana cewa, Ubangiji, bawana yana kwance a gida shanyayye, yana shan azaba sosai. Sai Yesu ya ce masa, Zan zo in warkar da shi. Kuma jafarman ɗari ya amsa ya ce, Ubangiji, ban cancanci ka shiga ƙarƙashin rufin gidana ba, amma kawai ka faɗa da kalma, kuma za a warkar da bawana. Domin ni ma mutum ne a ƙarƙashin iko, ina da sojoji a ƙarƙashina, kuma ina ce wa wannan, Ka tafi, sai ya tafi, kuma wa wani, Ka zo, sai ya zo, kuma wa bawana, Ka yi wannan, sai ya yi. Da ya ji wannan, sai Yesu ya yi mamaki, ya ce wa waɗanda suke binsa, Lalle ina gaya muku, ban taɓa samun irin wannan bangaskiya a Israila ba. Amma ina gaya muku cewa mutane da yawa daga gabas da yamma za su zo kuma za su zauna tare da Ibrahim da Ishaku da Yakubu a cikin mulkin sama. Amma yayan masarautar za a jefa su waje zuwa cikin duhun da ke waje, a can za a yi kuka da

cizon haƙora. Kuma Yesu ya ce wa jarumin soja, Tafi, kuma kamar yadda ka yi imani, haka ya kasance a gare ka. Sai aka warkar da bawansa a wannan lokacin.

Kuma da Yesu ya zo gidan Bitrus, ya ga surgar uwansa tana kwance tana fama da zazzabi. Kuma ya taɓa hannunta, sai zazzaɓin ya bar ta, ta kuwa tashi ta yi masa hidima. Da yamma ya yi, sai suka kawo masa mutane da yawa waɗanda aljanu suka mallaka, kuma ya fitar da ruhohin da magana, ya kuma warkar da dukan waɗanda suke ciwo Domin a cika abin da aka faɗa ta wurin annabi Ishaya mai cewa, Shi da kansa ya ɗauki raunukanmu, kuma ya ɗauki cututtuka.

Amma da Yesu ya ga taron jamaa da yawa a kewaye da shi, sai ya umurci su tafi zuwa wancan gefe. Sai wani marubuci ya zo kusa ya ce masa, Malam, zan bi ka duk inda ka je. Yesu ya ce masa, Diloli suna da ramuka, tsuntsayen sama kuma suna da gidaje, amma Ɗan Mutum ba shi da inda zai ɗora kai. Wani daga cikin almajiransa ya ce masa, Ubangiji, ka yarda mini da farko in je in binne mahaifina. Amma Yesu ya ce masa, Bi ni, ka bar matattu su binne nasu matattu.

Kuma da ya shiga jirgin ruwa, almajiransa suka bi shi. Kuma ga shi, babban hadari ya tashi a cikin teku, har jirgin ya kusa nutse da raƙuman ruwa, amma shi yana barci. Sai almajiransa suka matso suka tashe shi suna cewa, Ubangiji, ka cece mu, muna halaka. Sai ya ce musu, Me ya sa kuke tsoro, ku masu ƙarancin bangaskiya? Saan nan ya tashi ya tsawata wa iskoki da teku, sai

aka sami babban kwanciyar hankali. Amma mutanen sun yi mamaki suna cewa, Wane irin mutum ne wannan, har iska da teku suna masa biyayya?

Kuma da ya zo zuwa wancan gefe zuwa ƙasar Gergesenawa, mutum biyu masu aljannu suka sadu da shi, suna fitowa daga kaburbura, masu tsanani sosai, har ba wanda yake da ƙarfin wucewa ta wannan hanya. Kuma duba, suka yi kuka suna cewa, Me mana da kai, Yesu Ɗan Allah? Ka zo nan kafin lokaci don ka azabtar da mu? Akwai garken aladu masu yawa yana kiwo a nesa daga su. Amma aljanun sun roƙe shi suna cewa, Idan kana fitar da mu, ka yarda mana mu shiga cikin garken aladun. Kuma ya ce musu, Ku tafi. Sai suka fita suka shiga cikin garken aladu, sai ga dukan garken aladu ya ruga daga kan dutsen zuwa cikin teku suka mutu a cikin ruwa. Waɗanda suke kiwon dabbobi suka gudu, kuma suka tafi zuwa birni suka ba da labarin dukan abin da ya faru da na mutanen da aljanu suka mallaka. Kuma ga shi, dukan birnin ta fita don tarye da Yesu, kuma da suka gan shi, suka roƙe shi ya tashi daga iyakokinsu.

9

Kuma ya shiga jirgin ruwa, ya haye, ya kuma zo garinsa. Kuma duba, suna kawo masa wani gurgu kwance a kan gado, kuma da Yesu ya ga bangaskiyarsu, sai ya ce wa gurgun, Ka yi ƙarfin hali, ɗana, an gafarta maka zunubanka. Kuma ga shi, wasu daga cikin marubutan suka ce a cikin kansu, Wannan yana sabo.

Kuma da Yesu ya ga tunaninsu, sai ya ce, Me ya sa kuke tunani mugunta a cikin zukatanku? Wane ne ya fi sauƙi, in ce, an gafarta maka zunubanka, ko in ce, tashi ka yi tafiya? Amma domin ku sani cewa Ɗan Mutum yana da iko a duniya ya yafe zunubai, sai ya ce wa gurguwar, Tashi, ɗauki gadonka ka tafi gidanka. Kuma ya tashi ya tafi zuwa gidansa. Amma da jamaa suka gani, suka yi mamaki kuma suka ɗaukaka Allah wanda ya ba da irin wannan iko ga mutane.

Kuma saad da Yesu yake wucewa daga can, ya ga wani mutum zaune a wurin karɓar haraji, wanda ake kira Matiyu, sai ya ce masa, Bi ni. Sai ya tashi ya bi shi. Kuma ya faru yayinda yake kwance a cikin gidan, sai ga masu karɓar haraji da masu zunubi da yawa suka zo suka zauna tare da Yesu da almajiransa. Kuma da Farisawa suka gani, sai suka ce wa almajiransa, Me ya sa malaminku yake ci tare da masu karɓar haraji da masu zunubi? Amma Yesu ya ji ya ce musu, waɗanda suke da ƙarfi ba sa buƙatar likita, sai dai waɗanda ba su da lafiya. Ku tafi ku koyi abin da yake: Ina son jinƙai ba hadaya ba. Domin ban zo in kira masu adalci ba, sai dai masu zunubi zuwa tuba.

Sai almajiran Yahaya suka zo wurinsa suna cewa, Me ya sa mu da Farisiyawa muke azumi da yawa, amma almajiranka ba sa azumi? Sai Yesu ya ce musu, Shin yan ɗakin aure za su iya yin makoki yayinda ango yana tare da su? Amma kwanaki za su zo lokacin da za a ɗauke ango daga gare su, saan nan za su yi azumi. Babu wanda yake sanya facin yaji na sabo a kan tsohuwar tufafi, domin cikakkiyar nasa tana ɗauka daga tufafin,

kuma yaga mafi muni yana faruwa. Ba kuma suna jefa ruwan inabi sabo a cikin tsofaffin salkuna, in ba haka ba, salkuna za su fashe, ruwan inabi kuma zai zubar, salkuna kuma za su halaka, amma suna jefa ruwan inabi sabo a cikin sabbin salkuna, kuma ana adana su duka biyu.

Yayin da yake musu magana game da waɗannan abubuwa, sai ga wani mai mulki ya zo kusa ya yi masa sujada yana cewa, Yata ta mutu yanzu, amma ka zo ka ɗora hannunka a kanta, za ta rayu. Kuma Yesu ya tashi ya bi shi, da almajiransa. Kuma ga wata mace wadda take fama da zubar jini shekara goma sha biyu, ta zo ta kusace shi daga baya ta taɓa gefen rigarsa. Ta faɗa a cikin ranta, Idan kawai na taɓa rigarsa, zan warke. Amma Yesu ya juya ya gan ta, ya ce, Ki ƙarfafa, yata, bangaskiyarki ta cece ki. Sai aka warkar da macen tun daga wannan lokacin. Kuma da Yesu ya zo gidan mai mulki ya ga masu busa sarewa da taron jamaa suna hayaniya, sai ya ce musu, Ku janye, domin yarinya ba ta mutu ba, amma tana barci. Sai suka yi masa dariya. Amma lokacin da aka kori taron jamaa, ya shiga ya kama hannunta, sai yarinyar ta tashi. Kuma wannan labari ya bazu zuwa dukan wannan ƙasa.

Kuma saad da Yesu yake wucewa daga can, makafi biyu sun bi shi suna kuka suna cewa, Ka ji tausayinmu, ɗan Dauda. Da ya shiga gidan, makafi suka zo wurinsa, sai Yesu ya ce musu, Kun gaskata cewa ina iya yin wannan? Suka ce masa, I, Ubangiji. Saan nan ya taɓa idanunsu yana cewa, Bisa ga imanin ku, haka ya zama a gare ku. Sai aka buɗe idanunsu, sai Yesu ya yi musu

gargaɗi mai tsanani yana cewa, Ku lura, kada wani ya sani. Amma su, bayan sun fita, suka yada labari game da shi a dukan wannan ƙasa.

Amma yayinda suke fita, sai ga an kawo masa wani mutum bebe mai aljannu. Kuma bayan an fitar da aljanin, sai bebaye ya yi magana, taron jamaa kuwa suka yi mamaki suna cewa, Ba a taɓa ganin irin wannan a Israila ba. Amma Farisiyawa suna cewa, Yana fitar da aljanu ta wurin sarkin aljanu.

Kuma Yesu ya zagaya dukan garuruwa da ƙauyuka yana koyarwa a cikin taron jamaarsu, yana waazin labari mai daɗi na mulki, yana kuma warkar da dukan cuta da dukan rashin lafiya a cikin mutane.

Da ya ga taron jamaa, sai ya ji tausayinsu, domin sun gaji kuma sun watse kamar tumaki marasa makiyayi. Saan nan ya ce wa almajiransa, Lalle girbi da yawa ne, amma maaikata kaɗan ne. Ku yi addua saboda haka ga Ubangijin girbi domin ya aiko da maaikata zuwa cikin girbin sa.

10

Kuma bayan ya kira almajiransa goma sha biyu, ya ba su iko a kan ruhohi marasa tsarki domin su fitar da su, su kuma warkar da kowace cuta da kowace rashin lafiya. Na manzannin goma sha biyun, sunayensu su ne waɗannan: na farko Saminu wanda

ake kira Bitrus da Andarawus ɗanuwansa, Yakubu ɗan Zabadi da Yahaya ɗanuwansa, Filibus da Bartolomeo, Toma da Matiyu mai karɓar haraji, Yakubu ɗan Alfayus da Lebbayus wanda ake kira Taddayus, Saminu Ba-Kanana da Yahuda Iskariyot, wanda ya bashe shi.

Waɗannan sha biyun, Yesu ya aiko da su bayan ya umarce su yana cewa, Kada ku bi hanyar alummai, kuma kada ku shiga birni na Samariyawa, Ku je maimakon haka zuwa ga tumakin da suka ɓace na gidan Israila. Yayin da kuke tafiya, ku yi shela kuna cewa, Mulkin sama ya kusato. Ku warkar da marasa lafiya, ku tsarkake kuturtattu, ku tashe matattu, ku fitar da aljanu; kun karɓa kyauta, sai ku bayar kyauta. Kada ku samu zinariya ko azurfa ko tagulla a cikin bel ɗinku. Kada ku ɗauki jaka don tafiya, ko riguna biyu, ko takalma, ko sanda, gama maaikaci ya cancanci abincinsa. Cikin duk garin ko ƙauyen da kuka shiga, ku nemi wanda yake cancanta a cikinsa, ku zauna a can har sai kun tashi. Amma lokacin da kuke shiga gidan, ku gaishe shi kuna cewa, Salama ga wannan gida. Kuma idan gidan ya cancanta, bari salamar ku ta sauko a kansa, amma idan bai cancanta ba, bari salamar ku ta koma gare ku. Kuma duk wanda bai karɓe ku ba kuma bai ji maganar ku ba, lokacin da kuke fita daga gidan ko birnin nan, ku girgiza ƙurar ƙafafunku. Lalle ni ina gaya muku, zai fi sauƙi ga ƙasar Sodom da Gomorrah a ranar sharia fiye da wannan garin.

Duba, ina aiken ku kamar tumaki a tsakiyar kyarketai, saboda haka ku zama masu hikima kamar macizai kuma marasa laifi

kamar kurciyoyi. Ku yi hankali daga mutane, domin za su bashe ku zuwa majalissu kuma a cikin majamio'insu za su bulala ku. Kuma za a kai ku gaban shugabanni da sarakuna saboda ni, don shaida a gare su da kuma ga alummai. Amma lokacin da za su ba da ku, kada ku damu game da yadda ko abin da za ku faɗa, gama za a ba ku a wannan lokacin abin da za ku faɗa. Ba ku ba ne masu magana ba, amma Ruhun Ubanku ne yake magana a cikinku. Ɗanuwa zai bashe ɗanuwansa ga mutuwa, uba kuma zai bashe ɗansa, yaya za su tayar wa iyayensu, su kashe su. Kuma za ku kasance abin ƙyama ga kowa saboda sunana, amma wanda ya jimre har zuwa ƙarshe, shi ne zai sami ceto. Lokacin da suka tsananta ku a cikin wannan birni, ku gudu zuwa wani, lalle ne gama ina gaya muku, ba za ku gama biranen Israila ba har sai Ɗan Mutum ya zo. Ba almajiri ba ne wanda ya fi malaминsa ba, kuma ba bawa ba ne wanda ya fi ubangijinsa ba. Ya isa wa almajiri ya zama kamar malaminsa, kuma ya isa wa bawa ya zama kamar ubangijinsa. Idan maigidan gida suka kira Beelzebul, to, balle yan gidansa? Kada saboda haka ku ji tsoronsu, domin babu wani abu da aka rufe wanda ba za a bayyana ba, kuma babu wani abu mai ɓoye wanda ba za a sani ba. Abin da nake faɗa muku a cikin duhu, ku faɗa shi a cikin haske, kuma abin da kuka ji a kunne, ku yi shelarsa a kan rufin gidaje. Kuma kada ku ji tsoro daga waɗanda suke kashe jiki, amma ruhu ba su iya kashe ba, sai dai ku ji tsoron wanda yake iya hallakar da ruhu da jiki a cikin jahannama. Ashe, ba a sayar da tsuntsaye biyu a kan assarion guda ba? Amma ko ɗaya daga cikinsu ba zai faɗi a ƙasa ba sai da izinin Ubanku. Amma har gashin kanku duka an ƙidaya suke. Kada ku ji tsoro don haka,

kun fi daraja fiye da tsuntsaye masu yawa.

Saboda haka duk wanda zai yarda da ni a gaban mutane, ni ma zan yarda da shi a gaban Ubana wanda yake cikin sammai, Duk wanda ya musanta ni a gaban mutane, zan musanta shi ni ma a gaban Ubana wanda yake cikin sammai.

Kada ku yi tsammani cewa na zo don kawo zaman lafiya a duniya; ban zo don kawo zaman lafiya ba, sai dai takobi. Na zo domin in raba mutum da mahaifinsa, da ya mace da mahaifiyarta, da amarya da surukar ta. Kuma abokan gaban mutum su ne yan gidansa.

Wanda yake ƙaunar uba ko uwa fiye da ni ba ya cancance ni, kuma wanda yake ƙaunar ɗa ko ya fiye da ni ba ya cancance ni. Kuma duk wanda bai ɗauki gicciyensa ya bi ni ba, bai cancance ni ba. Wanda ya sami ransa zai rasa shi, kuma wanda ya rasa ransa saboda ni zai same shi.

Wanda ya karɓe ku, ni yake karɓa, kuma wanda ya karɓe ni, yana karɓar wanda ya aiko ni. Wanda ya karɓi annabi saboda sunansa annabi, zai sami ladan annabi, kuma wanda ya karɓi mai adalci saboda sunansa mai adalci, zai sami ladan mai adalci. Kuma duk wanda ya ba wa daya daga cikin wadannan kananan kofi na ruwan sanyi kawai saboda sunana almajiri, lalle ina gaya muku, ba zai rasa ladarsa ba.

11

Kuma ya faru cewa lokacin da Yesu ya gama ba da umarni ga almajiransa goma sha biyu, ya tashi daga can don ya koyar da kuma ya yi waazi a cikin garuruwan su.

Amma Yahaya, ya ji a cikin kurkuku game da ayyukan Almasihu, sai ya aika biyu daga cikin almajiransa Ya ce masa, Kai ne wanda yake zuwa, ko kuwa mu jira wani? Kuma Yesu ya amsa ya ce musu, Ku tafi ku faɗa wa Yahaya abin da kuke ji da abin da kuke gani, Makafi suna ganin kuma, guragu suna tafiya, kuturtattu ana tsarkake su kuma kurame suna ji, matattu ana tashe su kuma ana yi wa talakawa shelar labari mai dadi. Kuma mai albarka ne wanda bai ji haushi da ni ba.

Amma yayin da waɗannan suke tafiya, Yesu ya fara magana da taron jamaa game da Yahaya, Me kuka fita zuwa cikin jeji don gani? Kyauron da iska take girgiza? Amma me kuka fita don gani? Mutumin da aka yi masa sutura da tufafi masu laushi? Duba, waɗanda suke sanya tufafi masu laushi suna cikin gidajen sarakuna. Amma me kuka fita don gani? Annabi ne? I, ina gaya muku, kuma wanda ya fi annabi girma. Wannan shi ne wanda aka rubuta game da shi, Duba, ina aikan manzona a gabanka, wanda zai shirya hanyarka a gabanka.

Lalle gaskiya ina gaya muku, ba a tashe a cikin waɗanda aka haifa daga mata wanda ya fi Yahaya Mai Baftisma girma ba,

amma wanda yake mafi ƙanƙanta a cikin mulkin sammai ya fi shi girma. Amma tun daga kwanakin Yahaya Mai Baftisma har yanzu, ana tilasta mulkin sama, kuma masu tashin hankali suna kwace shi. Domin dukan annabawa da doka sun yi annabci har zuwa lokacin Yahaya. Kuma idan kuna so ku karɓa, shi ne Iliya wanda yake shirin zuwa. Wanda yake da kunnuwa don ji, bari ya ji.

Wane ne amma zan kwatanta wannan tsara? Yana kama da yara zaune a cikin kasuwanni, waɗanda suke kira ga abokansu suna cewa, Mun busa muku sarewa, amma ba ku yi rawa ba; mun yi muku makoki, amma ba ku yi kuka ba. Domin Yahaya ya zo ba ya ci abinci kuma ba ya shan ruwa, sai suka ce, Yana da aljani. Ya zo Ɗan Mutum yana ci kuma yana sha, sai suka ce, Duba, mutumin mai yawan ci da kuma mashayan giya, abokin masu karɓar haraji da masu zunubi. Amma aka tabbatar da hikima ta wurin yayanta.

Sai ya fara zarge-zarge garuruwan da a cikinsu aka yi yawancin ayyukansa masu iko, domin ba su tuba ba. Kaiton gare ku, Korazin, kaiton gare ku, Betsaida, domin idan a cikin Taya da Sidon aka yi ayyukan ikon da aka yi a cikinku, tun da dadewa da sun zauna cikin buhu da toka sun tuba. Amma ina gaya muku, zai fi sauƙi ga Taya da Sidon a ranar sharia fiye da ku. Kuma kai Kafarnahum, wadda aka ɗaukaka har zuwa sama, za a saukar da kai har zuwa jahannama, domin idan a Sodom an yi ayyukan ƙarfin da aka yi a cikin ka, da sun kasance har yă zuwa yau. Amma ina gaya muku cewa ƙasar Sodom za ta fi samun sauƙi a

ranar sharia fiye da kai.

A cikin wannan lokaci, Yesu ya amsa ya ce, Ina godiya maka, Uba, Ubangijin sama da ƙasa, domin ka ɓoye waɗannan abubuwa daga masu hikima da masu hankali, kuma ka bayyana su ga jarirai, I, Uba, domin haka ya zama farin cikinka a gabanka. Duka abubuwa an ba ni su ta wurin Ubana, kuma babu wanda ya san Ɗan sai Uban, haka kuma babu wanda ya san Uban sai Ɗan da duk wanda Ɗan ya so ya bayyana masa. Ku zo wurina dukanku waɗanda kuke fama da wahala kuma kuke ɗauke da nauyi, ni kuwa zan ba ku hutu. Ɗauki karkiyata a kanku ku kuma koyi daga gare ni, domin ni mai tausasawa ne kuma mai sauƙankan zuciya, kuma za ku sami hutu ga rayukanku. Domin karkiyata tana da kyau kuma kayata yana da sauƙi.

12

A wannan lokacin, Yesu ya tafi a ranar Asabbaci ta cikin gonakin hatsi, amma almajiransa sun ji yunwa, sai suka fara tsintsinke kawunan hatsi suna ci. Amma Farisiyawa, da suka gani, suka ce masa, Duba, almajiranka suna yin abin da ba a halatta yi a ranar Asabar ba. Amma ya ce musu, Ashe, ba ku karanta abin da Dauda ya yi lokacin da ya ji yunwa shi da waɗanda suke tare da shi ba? Yadda ya shiga cikin gidan Allah kuma ya ci burodin gabatarwa, waɗanda ba halal ba ne gare shi ya ci ko ga waɗanda suke tare da shi, sai dai firistoci kaɗai? Ko ba ku

karanta a cikin doka cewa a ranakun Asabbaci, firistoci a cikin haikali suna ƙazantar da Asabbaci, amma ba su da laifi? Ina faɗa muku kuwa cewa akwai wani abu a nan wanda ya fi haikalin girma. Idan da kun fahimci maanar Ina son jinƙai ba hadaya ba, da ba za ku yanke wa marasa laifi hukunci ba. Ubangiji ne domin Ɗan Mutum shi ne Ubangijin Asabar ma.

Kuma ya tashi daga can, ya zo cikin taron su. Kuma ga shi, akwai wani mutum a can mai busasshen hannu, sai suka tambaye shi suna cewa, Shin ya halatta a ranar Asabar a yi warkarwa? domin su same shi da laifi. Amma ya ce musu, Wane ne daga cikinku mutum wanda yake da tunkiya ɗaya, idan ta fāɗi cikin rami a ranar Asabbaci, ba zai kama ta ya ɗaga ba? Yaya yawa don haka mutum ya fi tumaki? Saboda haka yana halatta a ranar Asabar yin alheri. Saan nan ya ce wa mutumin, Miƙa hannunka, kuma ya miƙa shi, kuma aka maido da shi lafiya kamar ɗayan. Amma Farisawa suka fita suka yi shawara a kansa, domin su halaka shi. Amma Yesu ya sani, sai ya janye daga can, kuma taron jamaa da yawa suka bi shi, ya kuma warkar da su duka. Kuma ya tsawata musu domin kada su bayyana shi. domin a cika abin da aka faɗa ta wurin annabi Ishaya, wanda yake cewa, Duba bawan na, wanda na zaɓa, ƙaunataccen na, wanda raina ya ji daɗi da shi, zan sanya ruhuna a kansa, kuma zai sanar da sharia ga alummai. Ba zai yi gardama ba kuma ba zai yi ihu ba, kuma ba wanda zai ji muryarsa a kan tituna ba. Kara da aka murƙushe ba zai karye shi ba, kuma auduga mai hayaƙi ba zai kashe shi ba, har sai ya kawo hukunci zuwa ga nasara. Kuma a cikin sunansa alummai

za su dogara.

Sai aka kawo masa wani mutum wanda aljani ya mallaka, makaho ne kuma bebe, ya kuwa warkar da shi, har makahon da beben ya yi magana kuma ya gani. Kuma dukan taron jamaa suka yi mamaki, suka ce, Ashe, wannan ba Almasihu ɗan Dauda ba ne? Amma Farisiyawa da suka ji haka, suka ce, Wannan ba ya fitar da aljanu sai dai ta wurin Beelzebul, sarkin aljanu. Da ya san tunaninsu, Yesu ya ce musu, Kowace mulki da ta rarrabe a kanta za ta lalace, kuma kowace birni ko gida da ya rarrabe a kansa ba zai tsaya ba. Kuma idan Shaiɗan yana fitar da Shaiɗan, ya rabu a kan kansa, ta yaya don haka mulkinsa zai tsaya? Kuma idan ni a cikin Beelzebul nake fitar da aljannu, yayanku ta wurin wane za su fitar da su? Saboda wannan su kansu za su zama alƙalanku. Amma idan ni a cikin Ruhun Allah nake fitar da aljanu, to mulkin Allah ya iso gare ku. Ko ta yaya wani zai iya shiga gidan mai ƙarfi ya ƙwace kayansa, in bai fara daure mai ƙarfin ba? Saan nan zai washe gidansa. Wanda ba ya kasance tare da ni yana gāba da ni, kuma wanda ba ya tattarawa tare da ni yana watsawa.

Saboda wannan, ina gaya muku, duk zunubi da saɓo za a gafarta wa mutane, amma saɓon Ruhu ba za a gafarta wa mutane ba. Kuma duk wanda ya yi magana a kan Ɗan Mutum, za a gafarta masa, amma duk wanda ya yi magana a kan Ruhu Mai Tsarki, ba za a gafarta masa ba, ko a wannan zamani ko a zamani mai zuwa.

Ko ku yi itacen mai kyau, da yayansa mai kyau, ko kuma ku yi itacen ruɓaɓɓe, da yayansa ruɓaɓɓe, domin daga yayan itacen ake gane shi. Yayan macizai, ta yaya za ku iya faɗin abubuwa nagari alhali kuwa mugaye ne? Domin daga yalwar zuciya baki yake magana. Mutumin nagari daga cikin taskarsa mai kyau yana fitar da abubuwa masu kyau, kuma mutumin mugunta daga cikin taskarsa ta mugunta yana fitar da mugunta. Amma ina gaya muku cewa duk kalmar banza da mutane suka yi, za su ba da lissafi a kai a ranar sharia Domin daga kalmomin ka za a baratar da kai, kuma daga kalmomin ka za a yanke maka hukunci.

Saan nan wasu daga cikin marubuta da Farisiyawa suka amsa suna cewa, Malami, muna so mu ga alama daga gare ka. Amma ya amsa ya ce musu, Zamani mugu da na zina yana neman alama, kuma ba za a ba shi alama ba sai dai alamar Yunus annabi. Kamar yadda Yunusa annabi ya kasance a cikin cikin babban kifi har kwana uku da dare uku, haka ma Ɗan Mutum zai kasance a cikin zuciyar ƙasa kwana uku da dare uku. Mutanen Ninawa za su tashi a ranar sharia tare da wannan tsara kuma za su hukunta ta, domin sun tuba da jin waazin Yunusa, amma ga wanda ya fi Yunusa a nan. Sarauniyar Kudu za ta tashi a ranar sharia tare da wannan tsara kuma za ta hukunta ta, domin ta zo daga iyakokin duniya don ta ji hikimar Sulemanu, amma duba, wanda ya fi Sulemanu yana a nan.

Amma lokacin da ruhu marar tsarki ya fita daga mutum, sai ya bi ta wuraren da ba su da ruwa yana neman hutu, amma ba ya

samu. Saan nan ya ce, Zan koma gidana daga inda na fita, kuma da ya zo, ya same shi babu kowa, an share shi, kuma an yi masa ado. Saan nan ya tafi ya ɗauki tare da kansa ruhohi bakwai waɗanda suka fi shi mugunta, suka shiga suka zauna a can, kuma ƙarshen halin mutumin nan ya zama mafi muni fiye da farkonsa. Haka ma zai kasance ga wannan muguwar tsara.

Yayinda yake magana da taron jamaa, sai ga mahaifiyarsa da yanuwansa sun tsaya a waje, suna neman su yi magana da shi. Ya ce amma wani zuwa gare shi, Duba, uwar ka da yanuwanka maza suna tsaye a waje suna neman ganinka. Amma ya amsa ya ce wa wanda yake magana da shi, Wace ce mahaifiyata kuma su wane ne yanuwana maza? Kuma ya miƙa hannunsa a kan almajiransa ya ce, Duba uwar ta da yanuwana, Domin duk wanda ya aikata nufin Ubana wanda yake a cikin sammai, shi ne ɗanuwana da yaruwata da mahaifiyata.

13

A wannan rana, Yesu ya fita daga gidan ya zauna kusa da teku. Aka tara masa taron jamaa masu yawa, har ya shiga jirgin ruwa ya zauna, dukan taron jamaa kuwa suna tsaye a bakin teku. Kuma ya yi musu magana da yawa ta misalai yana cewa, Duba, wani mai shuka ya fita don ya shuka. Kuma a lokacin da yake shuka, waɗansu sun fāɗi a gefen hanya, sai tsuntsaye suka zo suka cinye su. Amma wasu sun fāɗi a kan wuraren duwatsu, inda ba su da ƙasa mai yawa, kuma nan da nan sun tsiro saboda

rashin zurfin ƙasa. Amma da rana ta fito, sai ya ƙone, kuma saboda ba shi da saiwa, sai ya bushe. Amma waɗansu sun fāɗi a kan ƙaya, sai ƙayan suka yi girma suka shaƙe su. Amma wasu sun fāɗi a kan ƙasa mai kyau kuma suka ba da yaya, wasu ɗari, wasu sittin, wasu talatin. Wanda yake da kunnuwa don ji, bari ya ji.

Kuma almajiran suka kusace shi suka ce masa, Me yasa kake magana musu da misalai? Ya amsa ya ce musu, An ba ku sanin asirran mulkin sama, amma waɗancan ba a ba su ba. Domin duk wanda yake da shi, za a ƙara masa har ya yi yalwa, amma duk wanda ba shi da shi, ko abin da yake da shi ma za a karɓe daga gare shi. Saboda wannan nake magana da su cikin misalai, domin su kasance suna gani amma ba sa gani, kuma suna ji amma ba sa ji, ba kuwa su fahimta ba. don kada su juya, saan nan za a cika musu annabcin Ishaya wanda yake cewa, da ji za ku ji amma ba za ku fahimta ba, kuma kuna gani za ku gani amma ba za ku gani ba, Domin zuciyar mutanen nan ta yi kauri, kuma sun ji da kunnuwansu da nauyi, kuma sun rufe idanunsu, don kada su gani da idanunsu, su kuma ji da kunnuwansu, su kuma fahimta da zuciyarsu, su kuma juya, in kuwa warkar da su.

Amma idanunku masu albarka ne, domin suna gani, da kunnuwanku, domin suna ji. Lalle ne, gaskiya ina gaya muku cewa annabawa da masu adalci da yawa sun yi marmarin ganin abin da kuke gani, amma ba su gani ba, da kuma jin abin da kuke ji, amma ba su ji ba.

Ku saboda haka, ku ji misalin mai shuka. Duk wanda ya ji maganar mulkin amma bai fahimta ba, mugun nan yakan zo ya ɗauke abin da aka shuka a cikin zuciyarsa, wannan shi ne wanda aka shuka a bakin hanya. Amma wanda aka shuka a kan wurare masu dutse, wannan shi ne wanda yake jin kalmar kuma nan take yana karɓe ta da farin ciki. Ba ya da saiwa a cikin kansa, amma na ɗan lokaci ne, amma lokacin da wahala ko tsanani ya faru saboda kalmar, nan da nan ya yi tuntuɓe. Amma wanda aka shuka a cikin ƙaya, wannan shi ne wanda yake jin kalmar, sai damuwar wannan zamani da yaudaran dukiya suka shaƙe kalmar, ya kuma zama marar yaya. Amma wanda aka shuka a kan ƙasa mai kyau, wannan shi ne wanda yake jin kalmar kuma yana fahimta, wanda lalle yana ba da yaya, wani ɗari, wani sittin, wani talatin.

Wani misali ya gabatar musu yana cewa, an kwatanta mulkin sammai da mutum mai shuka kyakkyawan iri a cikin gonarsa, Amma a lokacin da mutane suke barci, abokin gabansa ya zo ya shuka ciyawa a tsakanin hatsi sannan ya tafi. Amma lokacin da ciyawa ta tsiro ta kuma yi yaya, sai ciyawar da ba a so ta bayyana. Bayin maigidan suka zo wurinsa suka ce masa, Ubangiji, ashe, ba kyakkyawan iri ka shuka a gonar ka ba? To, daga ina ciyayin nan suka fito? Ya ce musu, maƙiyi mutum ya yi wannan. Bayi kuwa suka ce masa, kana so don haka mu tafi mu tattara su? Amma ya ce, aa, kada yayinda kuke tattara ciyawar banza ku tumɓuke hatsin tare da su. Ku bar su su yi girma tare duka biyu har zuwa lokacin girbi, kuma a lokacin girbi zan ce wa masu girbi, ku tattara ciyayi da farko ku daure su cikin

dammuna don ƙone su, amma hatsin ku tattara shi cikin rumbuna na.

Wani misali ya gabatar musu yana cewa, mulkin sammai yana kama da ƙwayar mustard, wadda wani mutum ya ɗauka ya shuka a gonarsa, Wanda yake ƙarami hakika a cikin dukan iri, amma lokacin da ya yi girma, yakan zama mafi girma a cikin dukan kayan lambu kuma ya zama bishiya, har tsuntsayen sama sukan zo su yi sheƙa a cikin rassansa.

Ya faɗa musu wata misali, mulkin sama yana kama da yisti, wadda wata mace ta ɗauka ta ɓoye a cikin garin mudu uku, har sai duka ya yi yisti.

Duk waɗannan abubuwa Yesu ya faɗa a cikin misalai ga taron jamaa, kuma ba tare da misali ba, bai faɗa musu kome ba. Domin a cika abin da aka faɗa ta wurin annabi mai cewa, Zan buɗe bakina da misalai, zan furta abubuwan da aka ɓoye tun daga kafa duniya.

Saan nan bayan ya bar taron mutane, ya shiga gidansa. Sai almajiransa suka zo wurinsa suna cewa, Bayyana mana misalin ciyawar gonar. Amma ya amsa ya ce musu, Wanda yake shuka kyakkyawan iri shi ne Ɗan Mutum. Amma gonar ita ce duniya, kyakkyawan iri kuwa, waɗannan su ne yayan mulki, ciyawar kuwa su ne yayan mugunta, Abokin gaban da ya shuka su shi ne Iblis, girbin kuwa ƙarshen zamani ne, masu girbin kuwa manzanni ne. Kamar yadda ake tattara ciyawa marasa amfani a

ƙone su da wuta, haka zai kasance a ƙarshen wannan zamani. Ɗan mutum zai aika da manzanninsa, kuma za su tattara daga cikin mulkinsa duk abubuwan tuntuɓe da waɗanda suke aikata rashin bin doka. Kuma za su jefa su cikin tanderun wuta, a can za a yi kuka da cizon haƙora. Saan nan masu adalci za su haskaka kamar rana a cikin mulkin ubansu. Wanda yake da kunnuwa don ji, bari ya ji.

Sake kuma mulkin sammai yana kama da dukiyar da aka ɓoye a cikin gona, wadda wani mutum ya samu ya sake ɓoye, kuma saboda farin cikinsa ya tafi ya sayar da duk abin da yake da shi ya sayi wannan gonar.

Sake kuma, mulkin sammai yana kama da wani mutum dan kasuwa wanda yake neman kyawawan luuluu, Wanda ya sami luu-luu guda ɗaya mai daraja, ya tafi ya sayar da dukan abin da yake da shi, ya kuma saye ta.

Sake, mulkin sammai yana kama da ragar da aka jefa a cikin teku wanda ya tattara kowane iri, Ya kasance, lokacin da aka cika, bayan sun fitar da ita zuwa bakin teku kuma suka zauna, suka tattara masu kyau a cikin tasoshi, amma marasa kyau suka jefar a waje. Haka zai kasance a ƙarshen zamani. Manzanni za su fita su raba mugaye daga tsakiyar masu adalci, Kuma za su jefa su cikin tanderun wuta, a can za a yi kuka da cizon haƙora. Yesu ya ce musu, Kun fahimci waɗannan duka? Suka ce masa, I, Ubangiji. Amma ya ce musu, Saboda wannan, duk marubuci da aka horar da shi game da mulkin sama yana kama da maigida

wanda yake fitar da sababbi da tsofaffi daga taskarsa.

Kuma ya faru cewa, lokacin da Yesu ya gama waɗannan misalai, sai ya tashi daga can. Bayan ya zo ƙasarsa, ya koyar da su a cikin majamiarsu, har suka yi mamakin gaske suka ce, Daga ina wannan mutum ya sami wannan hikima da waɗannan iko? Ashe wannan ba ɗan kafinta ba ne? Ashe ba Maryamu ake kiran mahaifiyarsa ba, kuma yanuwansa Yakubu da Yusufu da Saminu da Yahuda? Kuma yanuwansa mata, ba duka suna tare da mu ba ne? To, daga ina wannan ya sami dukan waɗannan abubuwa? Suka ji haushi da shi. Amma Yesu ya ce musu, Ba annabi marar girmamawa sai dai a cikin ƙasarsa da kuma a cikin gidansa. Kuma bai yi ayyukan iko da yawa a can ba, saboda rashin bangaskiyarsu.

14

A cikin wancan lokaci, Hirudus mai mulkin huɗu ya ji labarin Yesu Kuma ya ce wa bayinsa, Wannan shi ne Yahaya Mai Baftisma, shi ya tashi daga matattu, kuma saboda wannan ikon suna aiki a cikinsa. Domin Hirudus ya kama Yahaya, ya daure shi kuma ya sanya shi a kurkuku saboda Hirudiyada, matar Filibus ɗanuwansa. Yahaya ya kasance yana faɗa masa, Ba halal ba ne ka riƙe ta. Kuma yana so ya kashe shi, amma ya ji tsoron taron jamaa, domin sun ɗauke shi a matsayin annabi. Amma a lokacin da ake gudanar da bikin ranar haihuwar Hirudus, yar Hirodiya ta yi rawa a tsakiyar taron kuma ta faranta wa Hirudus

rai. Saboda haka ya yi mata alkawari da rantsuwa cewa zai ba ta duk abin da ta roƙa. Ita kuwa, bayan an ƙarfafa ta da mahaifiyarta, ta ce, Ka ba ni a nan a kan faranti kan Yahaya Mai Baftisma. Kuma sarki ya yi baƙin ciki, amma saboda rantsuwar da ya yi da waɗanda suke cin abinci tare da shi, sai ya umurci a bayar. Kuma ya aika ya yanke kan Yahaya a cikin gidan yari. Aka kawo kansa a kan faranti, aka ba wa yarinyar, sai ta kai wa mahaifiyarta. Kuma almajiransa suka zo suka ɗauki gawar suka binne ta, saan nan suka je suka faɗa wa Yesu.

Da ya ji, sai Yesu ya janye daga can a cikin jirgin ruwa zuwa wani wuri mai hamada shi kaɗai, kuma da taron jamaa suka ji, suka bi shi da ƙafa daga garuruwan. Kuma da Yesu ya fita, ya ga babban taron jamaa, sai ya ji tausayinsu, ya kuma warkar da marasa lafiyarsu. Da yamma ta yi, sai almajiransa suka zo wurinsa suna cewa, Wannan wuri kango ne, kuma lokaci ya riga ya wuce. Ka sallami taron jamaa domin su tafi ƙauyuka su sayi wa kansu abinci. Amma Yesu ya ce musu, Ba su da buƙatar tafiya, ku ba su abinci su ci. Amma suka ce masa, Ba mu da kome a nan face burodi biyar da kifi biyu. Shi kuwa ya ce, Ku kawo mini su a nan. Kuma bayan ya umarci taron jamaa su kwanta a kan ciyawa, ya ɗauki burodi biyar da kifi biyu, ya ɗaga kai sama ya yi albarka, kuma ya karya ya ba wa almajiran burodi, almajiran kuwa suka ba wa taron jamaa. Kuma duka suka ci suka ƙoshi, suka ɗauki ragowar guntun abincin, kwanduna goma sha biyu cike-cike. Amma waɗanda suke cin abinci sun kasance maza kamar dubu biyar ban da mata da yara.

Kuma nan take Yesu ya tilasta almajiransa su shiga cikin jirgin ruwa su sha gabansa zuwa wancan gefe, har sai ya sallami taron jamaa. Bayan ya sallami taron jamaa, ya haura zuwa kan dutse shi kaɗai don yin addua. Da yamma ta yi, yana can shi kaɗai. Amma jirgin ruwan ya riga ya kasance a tsakiyar teku, yana shan azaba daga raƙuman ruwa, domin iskar tana sabanin sa. A tsaron na huɗu na dare, Yesu ya tafi wurinsu yana tafiya a kan teku. Kuma da almajiran suka gan shi yana tafiya a kan teku, suka damu suna cewa, Fatalwa ne, kuma saboda tsoro suka yi kuka. Nan take sai ya yi magana da su Yesu yana cewa, Ku yi ƙarfin hali, ni ne, kada ku ji tsoro. Amma Bitrus ya amsa masa ya ce, Ubangiji, idan kai ne, ka umarce ni in zo wurinka a kan ruwa. Amma ya ce, Zo. Sai Bitrus ya sauka daga jirgin ruwa ya yi tafiya a kan ruwa don ya je wurin Yesu. Yana ganin iska mai ƙarfi, sai ya ji tsoro, kuma da ya fara nutsewa, sai ya yi kuka yana cewa, Ubangiji, ka cece ni. Nan take amma Yesu ya miƙa hannu ya kama shi kuma ya ce masa, Kai mai ƙarancin bangaskiya, don me ka yi shakka? Kuma da suka shiga cikin jirgin ruwa, iskar ta daina. Su kuwa waɗanda suke cikin jirgin ruwa suka zo suka yi masa sujada suna cewa, Da gaske kai Ɗan Allah ne.

Kuma bayan sun haye, suka zo ƙasar Gennesaret. Kuma da mazan wurin suka gane shi, suka aika zuwa dukan yankin kewaye, suka kuma kawo masa dukkan marasa lafiya. Kuma suka roƙe shi domin ko da kawai su taɓa gefen rigarsa, kuma duk waɗanda suka taɓa sun warke.

15

Sai marubuta da Farisiyawa daga Urushalima suka zo wurin Yesu suna cewa, Me ya sa almajiran ka suke keta aladar dattawa? Domin ba sa wanke hannuwansu lokacin da suke cin abinci. Amma shi ya amsa ya ce musu, Me ya sa ku ma kuna keta umarni na Allah saboda aladar ku? Domin Allah ya umarta yana cewa, ka girmama mahaifinka da mahaifiyarka, kuma wanda yake zaginan mahaifinsa ko mahaifiyarsa, dole ya mutu. Amma ku kuna cewa, duk wanda ya ce wa ubansa ko uwarsa, Kyauta ce abin da da ka amfana daga gare ni, to, ba zai girmama ubansa ko uwarsa ba, Kuma kun soke umarnin Allah saboda aladar ku. Munafukai, da kyau Ishaya ya yi annabci game da ku yana cewa, Wannan mutane suna kusantawa gare ni da bakinsu kuma da leɓɓunansu suna girmama ni, amma zukatansu suna nesa da ni. A banza suke bauta mini, suna koyar da koyarwar umarnan mutane.

Kuma ya kira taron jamaa ya ce musu, Ku saurara ku kuma fahimta, Ba abin da ke shiga cikin baki yake ƙazantar da mutum ba, amma abin da ke fita daga baki shi ne yake ƙazantar da mutum. Saan nan almajiransa suka kusace suka ce masa, Ka sani cewa Farisiyawa sun ji haushi da jin maganar? Amma shi ya amsa ya ce, Duk shuka wadda Ubana mai sama bai shuka ba, za a tumɓuke ta. Ku bar su, jagororin makafi ne na makafi, amma idan makaho ya jagoranci makaho, duka biyu za su fada cikin rami. Amma Bitrus ya amsa ya ce masa, Ka bayyana mana

wannan misali. Amma Yesu ya ce, Har yanzu ku ma ba ku da fahimta? Har yanzu ba ku fahimta ba cewa duk abin da ke shiga baki yana shiga ciki sannan a fitar da shi zuwa bayan gida? Amma abin da ke fitowa daga baki yana fitowa daga zuciya, kuma waɗannan suna ƙazantar da mutum. Domin daga zuciya ne mugayen tunani, kisan kai, zina, karuwanci, sata, shaidar ƙarya, da saɓo suke fitowa. Waɗannan abubuwa ne masu ƙazantar da mutum, amma cin abinci da hannaye marasa wanke ba ya ƙazantar da mutum.

Kuma ya fita daga can, Yesu ya janye zuwa yankunan Taya da Sidon. Kuma ga wata mace Ba-Kanana daga yankunan nan ta fito ta yi kuka gare shi tana cewa, Ka ji tausayina, Ubangiji, Ɗan Dauda, yata tana fama da aljani sosai. Amma bai amsa mata kome ba. Almajiransa suka zo wurinsa suna roƙonsa suna cewa, Ka sallame ta, domin tana kuka a bayanmu. Amma ya amsa ya ce, Ba a aiko ni ba sai dai zuwa ga tumakin da suka ɓace na gidan Israila. Amma ta zo ta yi masa sujada tana cewa, Ubangiji, ka taimake ni. Amma shi ya amsa ya ce, ba shi da kyau a ɗauki gurasar yara a jefa wa karnuka kanana. Amma ita ta ce, I, Ubangiji, gaskiya har karnuka ma suna cin gurarabin da ke faɗuwa daga teburin ubangidansu. Saan nan Yesu ya amsa ya ce mata, Ya mace, bangaskiyarki babba ce! Bari ya kasance miki kamar yadda kike so. Kuma yarta ta warke daga wannan saa.

Kuma ya tashi daga can, Yesu ya zo kusa da tekun Galilaya, ya kuma haura zuwa dutsen ya zauna a can. Kuma taron jamaa da yawa suka zo wurinsa suna da guragu, makafi, bebaye,

nakasassu da wasu da yawa tare da su, suka jefa su a ƙafafun Yesu, ya kuwa warkar da su. Don haka taron jamaa suka yi mamaki suna ganin bebaye suna ji, bebaye suna magana, gurgutattu sun warke, guragu suna tafiya da makafi suna gani, kuma suka ɗaukaka Allah na Israila.

Amma Yesu ya kira almajiransa ya ce, Ina jin tausayin wannan taron, domin sun riga sun kasance tare da ni kwana uku ba su da abincin da za su ci. Ba na son in sallame su da yunwa, don kada su suma a hanya. Kuma almajiransa suka ce masa, Daga ina za mu sami burodi mai yawa a cikin jeji wanda zai ƙosar da wannan babban taron jamaa? Sai Yesu ya ce musu, Burodi nawa kuke da? Suka amsa, Bakwai, da yan ƙananan kifaye kaɗan. Kuma ya umarci jamaa su kwanta a ƙasa. Kuma ya ɗauki burodi bakwai da kifin, bayan ya yi godiya, sai ya karya ya ba wa almajiransa, almajiran kuwa suka ba wa taron jamaa. Kuma duka suka ci suka ƙoshi, suka ɗauki ragowar guntun abincin, kwanduna bakwai cike-cike. Waɗanda suke cin abinci sun kai maza dubu huɗu, ban da mata da yara. Bayan ya sallami taron jamaa, sai ya shiga jirgin ruwa ya zo yankin Magdala.

16

Kuma Farisiyawa da Sadukiyawa suka kusace shi suna gwada, suka tambaye shi ya nuna musu alama daga sama. Amma shi ya amsa ya ce musu, Saad da yamma ta yi, kuna cewa, Za a yi kyakkyawan yanayi, domin sammai yana jan wuta, Kuma da

safe, yau za a yi hadari, domin sararin sama yana ja yana kuma duhu. Ya munafukai, fuskar sararin sama kuna iya bambanta, amma alamomin lokuta ba za ku iya gane su ba? Tsara mugu da mai zina tana neman alama, amma ba za a ba ta alama ba sai dai alamar annabi Yunana. Ya bar su ya tafi.

Kuma da almajiransa suka zo gaba, sun manta su ɗauki burodi. Amma Yesu ya ce musu, Ku lura ku kuma yi hankali game da yistin Farisiyawa da Sadukiyawa. Su kuwa suna tunani a cikin kansu suna cewa, Ba mu ɗauki burodi ba. Sanin haka amma, Yesu ya ce musu, Me kuke tunani a cikin kanku, ku masu ƙarancin bangaskiya, cewa burodi ba ku ɗauka ba? Har yanzu ba ku fahimta ba, kuma ba ku tuna da burodi biyar na mutane dubu biyar da kwanduna nawa da kuka karɓa ba? Ba kuma burodi bakwai na mutane dubu huɗu da kwanduna nawa kuka ɗauka? Yaya ba ku gane cewa ba game da burodi nake faɗa muku ku yi hankali da yistin Farisiyawa da Sadukiyawa ba? Saan nan suka fahimta cewa ba ya ce su yi hankali daga yistin burodi ba, amma daga koyarwar Farisiyawa da Sadukiyawa.

Da Yesu ya zo yankunan Kaisariya ta Filibus, sai ya tambayi almajiransa yana cewa, Wane mutane suke cewa ɗan mutum yake? Su kuma suka ce, Wasu sun ce Yahaya Mai Baftisma, wasu kuma Iliya, wasu kuma Irmiya ko daya daga cikin annabawa. Ya ce musu, Amma ku fa, wane ne kuke cewa ni ne? Saminu Bitrus ya amsa ya ce, Kai ne Almasihu, Ɗan Allah mai rai. Kuma Yesu ya amsa ya ce masa, Albarka ta tabbata a gare ka, Saminu Bariyona, domin ba nama da jini ba ne suka bayyana maka

wannan ba, amma Ubana wanda yake a cikin sammai. Kuma ni kuwa ina ce maka cewa kai ne Bitrus, kuma a kan wannan dutse zan gina ikkilisiyata, kuma ƙofofin jahannama ba za su iya rinjaye ta ba. Zan kuwa ba ka mabuɗan mulkin sama, kuma duk abin da ka ɗaura a duniya, za a ɗaura shi a sama, kuma duk abin da ka kunce a duniya, za a kunce shi a sama. Saan nan ya umarci almajiransa kada su gaya wa kowa cewa shi ne Yesu Almasihu.

Daga lokacin sai Yesu ya fara nuna wa almajiransa cewa dole ne ya tafi Urushalima ya sha wahala mai yawa daga dattawa da manyan firistoci da marubuta, a kashe shi, kuma a rana ta uku a tashe shi. Kuma Bitrus ya ɗauke shi a gefe, ya fara tsawata masa yana cewa, Allah ya kiyaye ka, Ubangiji! Wannan ba zai faru da kai ba. Amma ya juya ya ce wa Bitrus, Ka tafi bayanta, Shaiɗan! Kai abin tuntuɓe ne a gare ni, domin ba ka yi tunanin abubuwan Allah ba, sai dai abubuwan mutane.

Sai Yesu ya ce wa almajiransa, Idan wani yana son bin ni, sai ya musanta kansa, ya ɗauki gicciyensa, ya bi ni. Domin duk wanda yake so ya cece ransa, zai rasa shi, amma duk wanda ya rasa ransa saboda ni, zai same shi. Me zai amfanar mutum idan ya ci nasara a duniya duka, amma ya rasa ruhinsa? Ko kuma me mutum zai bayar a musanya da ruhin kansa? Yana shirin zuwa domin Ɗan Mutum zai zo cikin ɗaukakar Ubansa tare da malaikunsa, saan nan kuma zai sāka wa kowane mutum bisa ga ayyukansa. Lalle gaskiya ina gaya muku, akwai waɗansu daga cikin waɗanda suke tsaye a nan, waɗanda ba za su ɗanɗana

mutuwa ba sai sun ga Ɗan Mutum yana zuwa cikin mulkinsa.

17

Bayan kwanaki shida, Yesu ya ɗauki Bitrus da Yakubu da Yahaya ɗanuwansa, ya haura da su zuwa wani dutse mai tsawo su kaɗai. Kuma ya canza kamannin sa a gabansu, fuskarsa kuwa ta haskaka kamar rana, tufafinsa kuma suka zama farare kamar haske. Kuma duba, Musa da Iliya sun bayyana musu suna tattaunawa da shi. Amsa amma Bitrus ya ce wa Yesu, Ubangiji, yana da kyau mu kasance a nan. Idan kana so, bari mu yi tantuna uku a nan: daya gare ka, daya ga Musa, da daya ga Iliya. Yayinda yake cikin maganarsa, sai ga wani gajimare mai haske ya lulluɓe su, sai kuma ga wata murya daga cikin gajimare tana cewa, Wannan shi ne Ɗana ƙaunatacce wanda nake jin daɗinsa, ku saurare shi. Kuma da almajiran suka ji, suka fāɗi a kan fuskokinsu kuma suka ji tsoro sosai. Sai Yesu ya matso ya taɓa su, ya ce, Ku tashi, kada ku ji tsoro. Amma da suka ɗaga idanunsu, ba su ga kowa ba sai Yesu kaɗai. Kuma saad da suke saukowa daga dutsen, Yesu ya umarce su cewa, Kada ku faɗa wa kowa game da wannan wahayin har sai Ɗan Mutum ya tashi daga matattu. Kuma almajiransa suka tambaye shi suna cewa, Me yasa to malaman littafi suke cewa dole Iliya ya zo farko? Amma Yesu ya amsa ya ce musu, Lalle Iliya zai zo da farko kuma zai mayar da duka. Ina gaya muku cewa Iliya ya riga ya zo, amma ba su gane shi ba, sai dai sun yi masa duk abin da suka so. Haka ma Ɗan Mutum zai sha wahala a hannunsu. A lokacin

sai almajiran suka fahimta cewa game da Yahaya Mai Baftisma ya faɗa musu.

Kuma da sun zo wurin taron jamaa, sai wani mutum ya kusace shi yana durƙusa a gabansa yana cewa, Ubangiji, ka ji tausayin ɗana, domin yana fama da ciwon farfaɗiya kuma yana shan wahala sosai, gama sau da yawa yakan faɗa cikin wuta kuma sau da yawa cikin ruwa. Kuma na kawo shi wurin almajiranka, amma ba su iya warkar da shi ba. Amma Yesu ya amsa ya ce, Ya tsara marar aminci kuma karkacce, har yaushe zan kasance tare da ku? Har yaushe zan jure ku? Kawo mini shi a nan. Kuma Yesu ya tsawata masa, sai aljanin ya fita daga gare shi, aka kuma warkar da yaron daga wannan lokacin. Saan nan almajiran suka kusanci Yesu su kaɗai suka ce, Me ya sa mu ba mu iya fitar da shi ba? Amma Yesu ya ce musu, Saboda rashin bangaskiyar ku. Lalle kuwa ina gaya muku, idan kuna da bangaskiya kamar ƙwayar mustad, za ku ce wa wannan dutsen, Tashi daga nan zuwa can, kuma zai tashi, kuma babu abin da zai zama ba zai yiwu ba a gare ku. Amma wannan irin ba ya fita sai ta hanyar addua da azumi.

Yayin da suke juyawa a Galiliya, Yesu ya ce musu, Ɗan Mutum yana shirin a ba da shi ga hannun mutane. Kuma za su kashe shi, kuma a rana ta uku za a tashe shi. Suka kuwa yi baƙin ciki sosai.

Lokacin da suka iso Kafarnahum, waɗanda suke karɓar kuɗin harajin didrachma suka zo wurin Bitrus suka ce, Malaminku ba

ya biyan kuɗin harajin didrachma? Ya ce, i. Kuma lokacin da ya shiga gidan, Yesu ya rigaye shi yana cewa, me ka gani, Saminu? Sarakunan duniya daga wane ne suke karɓan haraji ko kuɗin kai? Daga yayansu ko daga na waɗansu? Bitrus ya ce masa, Daga waɗansu. Yesu ya ce masa, Don haka yaya maza suna da yanci. Domin kada mu bata su rai, ka tafi zuwa teku ka jefa ƙugiya, kuma kifi wanda ya fito na farko ka ɗauka, saan nan ka buɗe bakinsa za ka sami kuɗin stater, ka ɗauki wannan ka ba su a madadina da naka.

18

A cikin wannan saa, almajiran suka zo wurin Yesu suna cewa, Wane ne ya fi girma a cikin mulkin sama? Sai Yesu ya kira wani yaro ya tsai da shi a tsakaninsu, ya ce, Lalle gaskiya nake gaya muku, idan ba ku juya ku zama kamar yara ba, ba za ku shiga mulkin sama ba. Duk wanda ya ƙasƙantar da kansa kamar wannan yaron, shi ne mafi girma a cikin mulkin sama. Kuma duk wanda ya karɓi yaro irin wannan ɗaya a cikin sunana, ni ne ya karɓa. Amma duk wanda ya sa ɗaya daga cikin waɗannan ƙananan masu ba da gaskiya gare ni ya yi tuntuɓe, zai fi masa kyau a rataye wa wuyansa dutsen niƙa na jaki a kuma nutsar da shi a zurfin teku. Kaiton ga duniya saboda abubuwan tuntuɓe, domin lalle ne abubuwan tuntuɓe su zo, amma kaiton ga mutumin nan wanda abin tuntuɓe yake zuwa ta wurinsa. Idan amma hannunka ko ƙafarka tana sa ka yin zunubi, yanke ta ka jefar da ita daga gare ka, gara ka shiga rai da gurguwar ko

nakasasshiyar hannu, da ka kasance da hannaye biyu ko ƙafafu biyu a jefa ka cikin wutar madawwamiya. Kuma idan idonka yana sa ka yi zunubi, cire shi ka jefar da shi, gara ka shiga rai da ido ɗaya, da ka kasance da idanu biyu a jefa ka cikin wutar jahannama. Ku lura kada ku raina daya daga cikin wadannan kananan, gama ina gaya muku cewa malaikunsu a cikin sammai kullum suna kallon fuskar Ubana wanda yake a cikin sammai. Ya zo domin Ɗan Mutum yă ceci wanda ya ɓace.

Me kuke ganin? Idan wani mutum yana da tumaki ɗari kuma ɗaya daga cikinsu ya ɓace, ashe, ba zai bar casain da tara a kan duwatsu, ya tafi ya nemi wanda ya ɓace ba? Kuma idan ya sami shi, lalle ina gaya muku cewa yana farin ciki da shi fiye da casain tara waɗanda ba su ɓace ba. Haka ba nufin Ubanku wanda yake a cikin sammai ba ne cewa ko daya daga cikin wadannan kananan ya halaka.

Idan amma ɗanuwanka ya yi maka zunubi, je ka tsawata masa a tsakaninku ku kaɗai. Idan ya saurare ka, to ka sami ɗanuwanka. Idan amma bai ji ba, ka ɗauki tare da kai ɗaya ko biyu, domin a kan bakin shaidu biyu ko uku a tabbatar da kowace kalma. Idan amma ya ƙi jin su, ka faɗa wa taron; idan kuma ya ƙi jin taron, bari ya zama a gare ka kamar yadda ake ɗaukan alummai da masu karɓar haraji. Lalle gaskiya ina gaya muku, duk abin da kuka daure a duniya, za a daure shi a sama, kuma duk abin da kuka saki a duniya, za a saki shi a sama. Sake gaskiya ina ce muku, idan biyu daga cikinku sun yarda a kan ƙasa game da kowane alamari da suka roƙa, za a yi musu daga wurin Ubana

wanda yake cikin sammai. Domin inda biyu ko uku suka taru da sunana, a can nake a tsakaninsu.

Saan nan Bitrus ya kusace shi ya ce, Ubangiji, sau nawa ɗanuwana zai yi zunubi a kaina in kuma gafarta masa? Har sau bakwai? Yesu ya ce masa, Ba zan ce maka har sau bakwai ba, amma har sau sabain sau bakwai.

Saboda wannan aka kwatanta mulkin sammai da wani sarki, wanda ya so ya yi lissafi da bayinsa. Da ya fara daidaita lissafi, sai aka kawo masa wani mai bashi ɗaya na talenti marasa ƙidaya. Da ba shi da abin da zai biya, ubangijinsa ya umurci a sayar da shi da matarsa da yayansa da duk abin da yake da shi, don a biya. Saboda haka bawan ya fāɗi, ya yi masa sujada yana cewa, Ubangiji, ka yi haƙuri da ni, zan biya maka kome. Da jin tausayi ya kama ubangijin bawan nan, sai ya saki shi kuma ya yafe masa bashin. Bayan ya fita, amma bawan nan ya sami ɗaya daga cikin yanuwansa bayi waɗanda ya kamata ya biya masa ɗari dinari, kuma ya kama shi yana shaƙe shi yana cewa, Ka mayar mini idan kana bin wani bashi. Don haka abokin bawansa ya fāɗi a ƙafafunsa yana roƙonsa yana cewa, Ka yi haƙuri da ni, zan biya maka. Amma shi bai yarda ba, sai ya tafi ya jefa shi a gidan yari har sai ya biya bashin da yake bi da shi.

Amma da abokan bayin nasa suka ga abin da ya faru, sai suka yi baƙin ciki ƙwarai, suka je suka faɗa wa ubangijinsu dukan abin da ya faru. Saan nan bayan ya kira shi, ubangijinsa ya ce masa, Bawa mugu, dukan wannan bashin na yafe maka, tun da ka

roƙe ni. Ba ya kamata kai ma ka ji tausayin abokin bawan aiki naka, kamar yadda ni ma na ji tausayinka? Kuma ubangijinsa ya yi fushi, ya ba da shi ga masu azabta har sai ya biya duk abin da ake binsa. Haka ma Ubana mai sama zai yi muku, idan ba kowane ɗayanku ya gafarta wa ɗanuwansa daga zuciyarku laifofinsu ba.

19

Kuma ya faru lokacin da Yesu ya gama waɗannan kalmomi, sai ya tashi daga Galilaya ya zo cikin iyakokin Yahudiya, gaba da kogin Urdun. Taron jamaa da yawa sun bi shi, ya kuma warkar da su a can. Sai Farisawa suka zo wurinsa suna gwada shi, suna tambayarsa, Shin, ya halatta wa mutum ya sake matarsa saboda kowane dalili? Amma shi amsa ya ce musu, Ba ku karanta cewa wanda ya halitta daga farko ya yi su namiji da mace, kuma ya ce, Saboda wannan mutum zai bar mahaifinsa da mahaifiyarsa, zai kuma haɗu da matarsa, su biyun kuwa za su zama nama ɗaya. Don haka ba su ƙara zama biyu ba, amma jiki ɗaya ne. Abin da Allah ya haɗa, kada mutum ya raba. Suka ce masa, To, me ya sa Musa ya umarta a ba da takardar saki a kuma sake ta? Ya ce musu cewa, Musa saboda taurin zuciyarku ya yarda muku ku saki matanku, amma tun daga farko ba haka yake ba. Ina cewa muku cewa duk wanda ya saki matarsa ba saboda fasikanci ba, saan nan ya auri wata, yana yin zina, kuma wanda ya auri macen da aka saki yana yin zina. Almajiransa suka ce masa, Idan haka yake halin mutum da mata, bai zama da

amfani a yi aure ba. Amma ya ce musu, Ba duk mutane suke karɓar wannan kalma ba, sai dai waɗanda aka ba su. Akwai bābānnī waɗanda aka haife su haka daga cikin mahaifiyarsu. Akwai kuma bābānnī waɗanda mutane suka maishe su bābānnī, kuma akwai bābānnī waɗanda suka maishe kansu bābānnī saboda mulkin sama. Wanda zai iya karɓa, bari ya karɓa.

Saan nan aka kawo masa yara, domin ya dora musu hannuwa ya kuma yi addua, amma almajiran suka tsawata musu. Amma Yesu ya ce, Ku bar yara su zo, kada ku hana su zuwa wurina, domin mulkin sama na irin waɗannan ne. Kuma ya dora hannuwa a kansu, ya tafi daga can.

Kuma duba, wani mutum ya zo kusa ya ce masa, Malami mai kyau, wane abu mai kyau zan yi domin in sami rai madawwami? Amma ya ce masa, Me yasa kake ce ni mai kyau? Babu wanda yake da kyau sai Allah kaɗai. Amma idan kana so ka shiga rai madawwami, ka kiyaye dokokin. Ya ce masa, Wane iri? Amma Yesu ya ce, Kada ka yi kisa, kada ka yi zina, kada ka yi sata, kada ka yi shaidar zur, Girmama uba da uwa, kuma za ka ƙaunaci maƙwabcinka kamar kanka. Saurayin ya ce masa, Na kiyaye dukan waɗannan tun ƙuruciyata, me kuma har yanzu nake rasa? Yesu ya ce masa, Idan kana so ka zama cikakke, tafi ka sayar da dukiyarka ka ba talakawa, kuma za ka sami taska a sama, saan nan ka zo ka bi ni. Da saurayin ya ji maganar, sai ya tafi yana baƙin ciki, domin yana da dukiya mai yawa. Amma Yesu ya ce wa almajiransa, Lalle ina gaya muku cewa da wahala

mai arziki zai shiga mulkin sammai. Amma kuma ina gaya muku, ya fi sauƙi raƙumi ya bi ta ƙwarin allura da mai arziki ya shiga mulkin Allah. Da suka ji wannan, almajiransa suka yi mamaki sosai suna cewa, Wane ne to zai iya samun ceto? Bayan ya dube su, sai Yesu ya ce musu, A wurin mutane wannan ba shi yiwuwa ba ne, amma a wurin Allah duk abubuwa suna yiwuwa. Saan nan Bitrus ya amsa ya ce masa, Duba, mu mun bar kome kuma mun bi ka, me don haka zai zama namu? Amma Yesu ya ce musu, Lalle-lalle ina gaya muku cewa ku waɗanda kuka bi ni, a cikin sabuntawa, lokacin da Ɗan Mutum ya zauna a kan kursiyin ɗaukakarsa, ku ma za ku zauna a kan kursiyoyi goma sha biyu kuna yin hukunci a kan kabilu goma sha biyu na Israila. Kuma duk wanda ya bar gidaje ko yanuwa maza ko yanuwa mata ko uba ko uwa ko mace ko yara ko gonaki saboda sunana, zai karɓi sau ɗari kuma zai gāji rai madawwami. Amma da yawa waɗanda suke na farko za su zama na ƙarshe, waɗanda kuma suke na ƙarshe za su zama na farko.

20

Kamanceceniya domin mulkin sama yana kama da wani maigida wanda ya fita da sassafe don ya ɗauki maaikata zuwa gonar inabinsa. Bayan ya yarda da maaikata a kan dinari guda a rana, sai ya aiko su zuwa gonar inabinsa. Kuma ya fita wajen saa ta uku, ya ga wasu tsaye a kasuwa ba su da aiki. Kuma ya ce musu, Ku ma ku je zuwa gonar inabi, kuma duk abin da ya dace zan ba ku. Su kuwa suka tafi. Ya sake fita da misalin saa ta shida

da ta tara, ya yi haka nan. Game da saa ta goma sha ɗaya, bayan ya fita, ya sami wasu tsaye ba su da aiki, sai ya ce musu, Me yasa kuke tsaye a nan dukan yini ba ku da aiki? Suka ce masa, Domin babu wanda ya ɗauke mu aiki. Ya ce musu, Ku tafi ku ma zuwa gonar inabi, kuma duk abin da yake daidai za ku karɓa. Da yamma ya yi, sai maigidan gonar inabi ya ce wa mai kula da gonarsa, Kira maaikatan ka biya su albashinsu, ka fara da na ƙarshe har zuwa na farko. Kuma waɗanda suka zo wajen saa ta goma sha ɗaya, kowannensu ya karɓi dinari ɗaya. Sun zo amma waɗanda suka zo da farko sun yi tunanin cewa za su karɓi fiye da haka, amma su ma sun karɓi dinari ɗaya-ɗaya kamar sauran. Bayan sun karɓa, sai suka yi gunaguni game da maigidan gida Suna cewa waɗannan na ƙarshe sun yi aiki saa ɗaya kawai, amma ka sanya su daidai da mu waɗanda muka ɗauki nauyin yini da zafi. Amma shi ya amsa ya ce wa ɗaya daga cikinsu, Aboki, ba na yi maka zalunci ba. Ashe, ba ka yarda da ni a kan dinari ɗaya ba? Ɗauki naka ka tafi, amma ina so in ba wannan na ƙarshe kamar yadda na ba ka. Ko ba a yarda mini in yi abin da nake so a cikin nawa ba? Idan idonka mugu ne saboda ni nagari ne? Haka za su zama na ƙarshe su zama na farko, kuma na farko su zama na ƙarshe, domin da yawa an kira su, amma kaɗan ne aka zaɓa.

Kuma yayinda Yesu yake hawa zuwa Urushalima, ya ɗauki almajiran goma sha biyun a ɓoye a hanya kuma ya ce musu, Duba, muna hawa zuwa Urushalima, kuma za a ba da Ɗan Mutum ga manyan firistoci da marubuta, za su kuwa yanke masa hukuncin kisa. Kuma za su ba da shi ga alummai don a yi

masa baa, a yi masa bulala, a gicciye shi, kuma a rana ta uku zai tashi.

Saan nan uwar yayan Zabadai ta kusace shi tare da yayanta, tana sujada kuma tana neman wani abu daga gare shi. Ya ce mata, Me kike so? Ta ce masa, Ka faɗa don waɗannan yayana maza biyu su zauna, ɗaya a hannun dama naka, ɗaya kuma a hannun hagu naka a cikin mulkinka. Yesu ya amsa ya ce, Ba ku san abin da kuke tambaya ba. Kuna iya shan kofin da zan sha, ko a yi muku baftismar da za a yi mini? Suka ce masa, Muna iya. Kuma ya ce musu, Lalle kofi na za ku sha, kuma baftismar da nake yi za a yi muku baftisma, amma zama a damana da kuma a haguna ba nawa ba ne in bayar, sai dai ga waɗanda aka shirya ta wurin Ubana. Kuma da goma suka ji, suka yi fushi game da yanuwan nan biyu. Amma Yesu ya kira su ya ce, kun san cewa masu mulkin alummai suna mallaka a kansu kuma manyan mutane suna yin iko a kansu. Ba haka zai kasance a cikinku ba, amma duk wanda yake so ya zama babba a cikinku, zai zama bawan ku. Kuma duk wanda yake so ya zama na farko a cikinku, zai zama bawan ku Kamar yadda Ɗan Mutum bai zo domin a yi masa hidima ba, amma ya zo domin yă yi hidima, kuma yă bayar da ransa a matsayin fansa a maimakon mutane da yawa.

Kuma saad da suke fita daga Jericho, taron jamaa mai yawa ya bi shi. Kuma ga shi, makafi biyu suna zaune a gefen hanya, da suka ji cewa Yesu yana wucewa, sai suka yi ihu suna cewa, Ka ji tausayinmu, Ubangiji, Ɗan Dauda. Amma jamaar suka tsawata musu don su yi shiru, amma su suka ƙara yin kuka suna cewa,

Ka ji tausayinmu, Ubangiji, Ɗan Dauda. Kuma Yesu ya tsaya ya kira su ya ce, Me kuke so in yi muku? Suka ce masa, Ubangiji, domin a buɗe idanunmu. Yesu ya ji tausayi, sai ya taɓa idanunsu, nan take idanunsu suka warke, suka kuwa bi shi.

21

Kuma lokacin da suka kusanci Urushalima suka kuma zo Bethphage kusa da Dutsen Zaitun, sai Yesu ya aiki almajiri biyu. Yana cewa musu, Ku je cikin ƙauyen da yake gabanku, kuma nan take za ku sami jaki an daure da ɗan jaki tare da ita, bayan kun kunce su, ku kawo mini. Kuma idan wani ya ce muku wani abu, sai ku ce cewa Ubangiji yana bukatarsu, nan take kuma zai mayar da su. Amma duk wannan ya faru domin a cika abin da aka faɗa ta bakin annabi wanda yake cewa, Ku faɗa wa yar Sihiyona, duba, sarkinki yana zuwa gare ki cikin tawaliu, yana hawa kan jaki da ɗan jaki, ɗan dabbar kaya.

Sun tafi, almajiran kuwa suka yi kamar yadda Yesu ya umarce su. Sun kawo jaki da ɗan jaki, suka shimfiɗa tufafinsu a kansu, ya kuwa zauna a kai. Amma mafi yawan taron jamaa sun shimfiɗa tufafinsu a kan hanya, wasu kuma suna yanke rassa daga itatuwa suna shimfiɗa su a kan hanya. Amma jamaar da suke gaba da waɗanda suke biye suna ihu suna cewa, Hosanna ga Ɗan Dauda, albarka ga wanda yake zuwa cikin sunan Ubangiji, Hosanna a cikin mafi ɗaukaka.

Da shigarsa cikin Urushalima, dukan birnin ya girgizu yana cewa, Wane ne wannan? Amma jamaa suka kasance suna cewa, Wannan shi ne Yesu, annabin da ya fito daga Nazaret ta Galili.

Kuma Yesu ya shiga haikalin Allah, ya kori dukan masu sayarwa da masu saya a cikin haikalin, ya kifar da teburan masu musayar kuɗi da kuma kujerun masu sayar da tattabari. Kuma ya ce musu, an rubuta cewa, gidana gidan addua ne za a kira, amma ku kun mai da shi kogon yan fashi.

Kuma guragu da makafi suka zo wurinsa a cikin haikalin, ya kuwa warkar da su. Bayan ganin abubuwan alajabi waɗanda ya yi da yara suna ihu a cikin haikali suna cewa, Hosanna ga ɗan Dauda, manyan firistoci da marubuta suka yi fushi Suka ce masa, Kana jin abin da waɗannan suke faɗa? Amma Yesu ya ce musu, I, ashe ba ku taɓa karanta ba cewa daga bakin jarirai da masu shayarwa ka shirya yabo? Kuma ya bar su, ya fita daga birnin zuwa Betani, ya kwana a can.

Da safe amma yana komawa cikin birni, ya ji yunwa. Kuma da ya ga itacen ɓaure guda ɗaya a kan hanya, sai ya zo wurinsa, amma bai sami kome a cikinta ba sai ganye kaɗai. Sai ya ce mata, Kada a ƙara samun yaya daga gare ki har abada. Nan take itacen ɓauren ya bushe. Kuma da almajiran suka gani, sai suka yi mamaki suna cewa, Ta yaya itacen ɓauren ya bushe nan take? Amsa amma Yesu ya ce musu, Gaskiya ina gaya muku, idan kuna da bangaskiya kuma ba ku shakka ba, ba kawai abin itacen ɓaure za ku yi ba, amma ko da dutsen nan kuka ce, A

ɗaga ka kuma a jefa ka cikin teku, zai zama. Kuma duk abin da kuka tambaya a cikin addua da bangaskiya, za ku karɓa.

Kuma da ya zo cikin haikalin, manyan firistoci da dattawan mutane suka zo wurinsa yayin da yake koyarwa, suna cewa, A cikin wane iko kake yin waɗannan abubuwa, kuma wa ya ba ka wannan iko? Amsa amma Yesu ya ce musu, Zan tambaye ku ni ma tambaya ɗaya, wacce idan kun amsa mini, ni ma zan faɗa muku da wace iko nake yin waɗannan abubuwa. Baftismar Yahaya daga ina ta fito, daga sama ko daga mutane? Amma su kuwa suna tunani a tsakaninsu suna cewa, idan muka ce daga sama, zai tambaye mu, to don me ba ku gaskata shi ba? Amma idan muka ce, Daga mutane, muna tsoron taron jamaa, domin duka suna ɗaukar Yahaya a matsayin annabi. Suka amsa wa Yesu suka ce, Ba mu sani ba. Shi ma ya ce musu, Ni ma ba zan gaya muku da wane iko nake yin waɗannan abubuwa ba.

Me kuma gare ku yake gani? Wani mutum yana da yaya biyu, kuma ya kusaci na farko ya ce, Ɗana, tafi yau ka yi aiki a gonar inabina. Amma ya amsa ya ce, Ba na so, amma daga baya ya yi nadama kuma ya tafi. Kuma ya kusanci na biyu ya ce haka. Amma shi ya amsa ya ce, Ni, ubangiji, amma bai tafi ba. Wane daga cikin su biyun ya aikata nufin mahaifinsa? Suka ce masa, na farko. Yesu ya ce musu, lalle Yahaya ya zo wurinku a hanyar adalci, amma ba ku gaskata shi ba, sai masu karɓar haraji da karuwai suka gaskata shi, amma ku da kuka ga haka, ba ku tuba daga baya don ku gaskata shi ba.

Ku ji wani misali. Akwai wani mutum maigida, wanda ya shuka gonar inabi kuma ya kewaye ta da shinge, ya haƙa wurin matsewar ruwan inabi a cikinta, ya gina hasumiya, sannan ya ba da ita ga manoma hayar, ya kuma tafi ƙasashen waje. Amma da lokacin girbi ya kusata, sai ya aiki bayinsa zuwa ga manoman don su karɓi yayan itatuwansa. Kuma manoman sun ɗauki bayinsa, suka doke wani, suka kashe wani, suka kuma jajjefe wani da duwatsu. Sake ya aika wasu bayi masu yawa fiye da na farko, kuma suka yi musu haka nan. Daga baya sai ya aika musu ɗansa yana cewa, Za su girmama ɗana. Amma manoman da suka ga ɗan suka ce a cikin kansu, Wannan shi ne magaji, ku zo mu kashe shi mu ƙwace gādonsa. Suka kama shi, suka fitar da shi waje da gonar inabi, suka kashe shi. Saboda haka, lokacin da ubangijin gonar inabi ya zo, me zai yi wa waɗannan manoma? Suka ce masa, Zai hallaka mugaye da muguwar halakar, kuma zai ba da gonar inabin hayar ga wasu manoma waɗanda za su biya masa yayan itatuwa a lokatansu. Yesu ya ce musu, Ashe, ba ku taɓa karanta a cikin Nassi ba, Dutsen da magina suka ƙi, shi ne ya zama dutsen kan ginin, daga wurin Ubangiji wannan ya faru, kuma yana da alajabi a idanunmu?

Saboda wannan, ina gaya muku cewa za a ɗauke mulkin Allah daga gare ku, kuma za a ba wa alummar da take yin yayan itatuwansa. Kuma duk wanda ya fada a kan wannan dutsen zai farfashe guntuwuntuwu, amma duk wanda dutsen ya fada a kansa, zai niƙa shi. Kuma da manyan firistoci da Farisawa suka ji misalansa, sai suka gane cewa yana magana a kansu. Kuma suna neman su kama shi amma suka ji tsoron jamaa, domin sun

ɗauke shi a matsayin annabi.

22

Kuma Yesu ya sāke amsa ya ce musu cikin misalai yana cewa, An yi kamar mulkin sama da wani sarki, wanda ya yi bikin aure don ɗansa. Kuma ya aika bayinsa don su kira waɗanda aka gayyata zuwa bikin aure, amma ba su yarda su zo ba. Sake ya sāke aika wasu bayi yana cewa, Ku faɗa wa waɗanda aka gayyata, Duba, abincin liyafa na na shirya, bijimai na da dabbobin da aka yi kitse an yanka, kuma kome ya shirya, ku zo wurin bikin aure. Amma sun yi sakaci suka tafi, ɗaya zuwa gonarsa, ɗayan kuma zuwa cinikinsa, Amma sauran sun yi nasara a kan bayinsa, suka wulakanta su, suka kuma kashe su. Da ya ji, sai sarkin nan ya yi fushi, ya aika da sojojinsa ya halaka waɗancan masu kisan kai, ya kuma ƙone birninsu. Saan nan ya ce wa bayinsa, Lalle ne bikin aure a shirye yake, amma waɗanda aka gayyata ba su cancanci ba. Saboda haka ku je kan hanyoyin da suka ketare, kuma duk wanda kuka samu, ku gayyace shi zuwa bikin aure. Kuma waɗannan bayi suka fita zuwa hanyoyi suka tattara duk waɗanda suka samu, miyagu da nagari, kuma bikin auren ya cika da baƙi masu kwanciya. Saad da sarki ya shiga don ya dubi baƙin da suke zaune, sai ya ga a can wani mutum wanda ba ya sanye da tufafin bikin aure. Sai ya ce masa, Aboki, ta yaya ka shiga nan ba tare da rigar aure ba? Amma shi ya yi shiru. Saan nan sarki ya ce wa bayi, Bayan kun daure ƙafafunsa da hannayensa, ɗauke shi ku jefa shi cikin

duhun waje. A can za a yi kuka da cizon haƙora. Domin da yawa ne aka gayyata, amma kaɗan ne aka zaɓa.

Saan nan bayan sun tafi, Farisiyawa suka yi shawara domin su tarko shi a cikin magana. Sai suka aiko masa da almajiransa tare da Herodiyawa suna cewa, Malam, mun san cewa kai mai gaskiya ne kuma kana koyar da hanyar Allah cikin gaskiya, kuma ba ka damu da kowa ba, domin ba ka nuna bambanci ga kowa ba. Ka faɗa mana saboda haka, me yake ganinka? Shin yana halatta a ba da haraji ga Kaisar ko aa? Da Yesu ya san muguntar su, sai ya ce, Me ya sa kuke gwada ni, ku munafukai? Nuna mini tsabar kuɗin haraji. Sai suka kawo masa dinari. Kuma ya ce musu, Na wane ne wannan hoton da rubutun? Suka ce masa, Na Kaisar ne. Sai ya ce musu, Ku mayar da na Kaisar ga Kaisar, da na Allah ga Allah. Kuma da suka ji, suka yi mamaki, suka bar shi suka tafi.

A wannan rana Sadukiyawa suka zo wurinsa, waɗanda suke cewa babu tashin matattu, suka tambaye shi suna cewa, Malami, Musa ya ce, idan wani ya mutu ba tare da samun yaya ba, sai ɗanuwansa ya auri matarsa ya kuma haifi yaya wa ɗanuwansa. Akwai yanuwa maza bakwai a tsakaninmu, kuma na farko ya yi aure ya mutu, kuma da yake ba shi da zuriya, ya bar matarsa ga ɗanuwansa. Haka ma na biyu da na uku, har zuwa na bakwai. Daga baya kuma, bayan kowa, macen ma ta mutu. A cikin tashin matattu saboda haka, matar wane ne daga cikin bakwai za ta kasance? Gama dukansu sun aure ta. Amsa amma Yesu ya ce musu, Kun ruɗe saboda ba ku san Nassi ba, ko ikon Allah.

Domin a cikin tashin matattu ba sa yin aure kuma ba a ba da su ga aure ba, amma suna kamar manzannin Allah a cikin sama. Amma game da tashin matattu, ashe ba ku karanta abin da Allah ya faɗa muku ba? Ni ne Allahn Ibrahim da Allahn Ishaku da Allahn Yakubu; Allah ba Allahn matattu ba ne, amma Allahn masu rai. Kuma da jamaa suka ji, sai suka yi mamakin koyarwarsa.

Su Farisiyawa kuwa da suka ji cewa ya rufe bakunan Sadukiyawa, sai suka taru wuri ɗaya. Kuma daya daga cikinsu, malamin doka, ya tambaye shi yana gwada shi, yana cewa, Malam, wace umarni ce mafi girma a cikin doka? Amma Yesu ya ce masa, Za ka ƙaunaci Ubangiji Allahnka da dukan zuciyarka, da dukan ranka, da dukan hankalinka. Wannan ita ce umarni ta farko kuma mai girma. Na biyu kuma tana kama da wannan, za ka ƙaunaci maƙwabcinka kamar kanka. A cikin waɗannan umarnan biyu ne dukan dokar da annabawa suke rataye.

Saad da aka tara Farisawa, sai Yesu ya tambaye su yana cewa, Me kuke gani game da Almasihu? Ɗan wane ne? Suka ce masa, Na Dauda. Ya ce musu, To, yaya Dauda a cikin Ruhu yake kiran shi Ubangiji yana cewa, Ubangiji ya ce wa Ubangijina, Zauna a hannun damana har sai in mayar da abokan gabanka matashin ƙafafunka.

Idan saboda haka Dauda yana kiran sa Ubangiji, ta yaya zai zama ɗansa?

Kuma babu wanda ya iya amsa masa ko kalma ɗaya, kuma tun daga wannan rana babu wanda ya sāke ƙarfafa ya tambaye shi.

23

Saan nan Yesu ya yi magana ga taron jamaa da almajiransa. yana cewa, Marubuta da Farisiyawa sun zauna a kan kujerar Musa. Saboda haka, duk abin da suka ce muku ku kiyaye, ku kiyaye ku kuma yi, amma kada ku yi bisa ga ayyukansu, gama suna faɗa amma ba sa yi. Suna daure kaya masu nauyi da masu wuyan ɗaukawa, suna kuma ajiye su a kan kafadun mutane, amma da yatsunsu ba su son motsa su ba. Duk ayyukansu kuwa suna yi don mutane su gan su. Suna fadada laya nasu kuma suna girmantar gindi na rigunansu, Suna son wurin girmamawa a cikin liyafa da kuma manyan kujeru a cikin taron jamaa da kuma gaisuwar da ake yi musu a cikin kasuwanni da kuma mutane su kira su rabbi. Amma ku, kada a kira ku rabbi, gama malaminku ɗaya ne, Almasihu, kuma dukanku yanuwa ne. Kuma kada ku kira wani ubanku a duniya, domin uba ɗaya ne kuke da shi, wanda yake cikin sammai. Kuma kada a kira ku malamai, gama malaminku ɗaya ne, wato Almasihu. Wanda ya fi girma a cikinku zai zama bawan ku. Duk wanda ya ɗaukaka kansa za a ƙasƙantar da shi, kuma duk wanda ya ƙasƙantar da kansa za a ɗaukaka shi.

Kaitonku marubuta da Farisiyawa munafukai, domin kuna cinye gidajen gwauraye kuma kuna yin dogon addua a matsayin

hujja, saboda wannan za ku sami hukunci mafi tsanani. Kaiton ku, marubuta da Farisiyawa munafukai, domin kuna rufe mulkin sammai a gaban mutane. Ku fa ba kwa shiga, ko waɗanda suke shiga ba kwa barin su shiga. Kaiton gare ku, marubuta da Farisiyawa munafukai, domin kuna ratsa teku da busasshiyar ƙasa don yin baƙo ɗaya, kuma lokacin ya zama, sai ku mai da shi ɗan jahannama sau biyu fiye da ku. Kaitonku, jagororin makafi, waɗanda suke cewa, duk wanda ya rantse da haikalin, ba kome ba ne, amma duk wanda ya rantse da zinariyan haikalin, ya wajaba. Wawaye da makafi! Wane ne ya fi girma, zinariya ko haikalin da yake tsarkake zinariya? Kuma, duk wanda ya rantse da bagade, ba kome ba ne, amma duk wanda ya rantse da kyautar da take a kansa, yana da hakki. Wawaye da makafi, wane ne ya fi girma, kyautar ko bagaden da yake tsarkake kyautar? Saboda haka wanda ya rantse da bagade yana rantsuwa da shi da kuma duk abin da ke samansa, Kuma wanda ya rantse da haikalin yana rantsuwa da shi da kuma wanda ya zauna a cikinsa Kuma wanda ya rantse da sama yana rantsuwa da kursiyin Allah da kuma wanda yake zaune a bisansa. Kaiton ku, marubuta da Farisiyawa munafukai, domin kuna ba da zakka na naanaa da dill da cumin, amma kun yi sakaci da abubuwan da suka fi nauyi na doka, wato hukunci da jinƙai da bangaskiya. Ya kamata a yi waɗannan, amma kada a bar waɗancan. Jagororin makafi, waɗanda suke tace ƙudan sauro, amma suna hadiye raƙumi. Kaiton ku, marubuta da Farisiyawa munafukai, domin kuna tsarkake wajen kofi da kwano, amma a ciki sun cika da wawashe da rashin adalci. Bafarisiye makaho, ka fara tsarkake ciki na kofi da kwano,

domin wajensu ma ya zama tsarkakakke. Kaitonku, marubuta da Farisawa munafukai, domin kuna kama da kaburbura da aka shafe da fari, waɗanda a zahiri suna bayyana kyawawa, amma a ciki suna cike da ƙasusuwan matattu da dukkan ƙazanta. Haka ma ku, a waje kuna bayyana ga mutane kamar masu adalci, amma a ciki kuna cike da munafunci da rashin bin doka. Kaiton ku, marubuta da Farisiyawa munafukai, domin kuna gina kaburbura na annabawa kuma kuna ƙawata kaburbura na masu adalci, Kuma kuna cewa, Da a ce mun kasance a zamanin kakanninmu, da ba mu shiga tare da su wajen zub da jinin annabawa ba. Don haka kuna shaida wa kanku cewa ku yayan waɗanda suka kashe annabawa ne. Ku kuma cika maaunin ubbanninku. Ku macizai, yayan macizai masu dafi, ta yaya za ku tsere daga hukuncin jahannama? Saboda wannan, duba, ina aiken annabawa da masu hikima da marubuta zuwa gare ku, kuma daga cikinsu za ku kashe su, za ku gicciye su, kuma daga cikinsu za ku yi musu bulala a cikin majamio'inku, za ku kuma tsananta musu daga birni zuwa birni, Domin ya zo a kanku dukan jinin masu adalci da aka zubar a duniya, tun daga jinin Habila mai adalci har zuwa jinin Zakariya ɗan Barakiya, wanda kuka kashe tsakanin haikali da bagade. Lallai ina gaya muku cewa duk waɗannan abubuwa za su zo a kan wannan tsara. Urushalima Urushalima, wadda take kashe annabawa da kuma jajjefe waɗanda aka aiko zuwa gare ta, sau nawa na so in tattara yayanka kamar yadda kaza take tattara yayanta a ƙarƙashin fikafikai, amma ba ku yarda ba. Duba, an bar muku gidanku kango. Ina gare ku cewa, ba za ku ƙara ganin ni ba tun daga yanzu har sai kun ce, Albarka ta tabbata ga wanda yake zuwa

cikin sunan Ubangiji.

24

Bayan Yesu ya fita daga haikalin, sai almajiransa suka zo wurinsa don su nuna masa gine-ginen haikalin. Amma Yesu ya ce musu, Ba ku ganin dukan waɗannan abubuwa? Gaskiya ina gaya muku, ba za a bar wani dutse a kan dutse a nan ba, wanda ba za a rushe shi ba. Yayinda yake zaune a kan Dutsen Zaitun, almajiransa suka zo wurinsa su kaɗai suna cewa, Faɗa mana, yaushe waɗannan abubuwa za su faru, kuma mece ce alamar zuwanka da kuma ƙarshen zamani? Sai Yesu ya amsa ya ce musu, Ku lura kada wani ya ruɗe ku. Da yawa za su zo da sunana suna cewa, Ni ne Almasihu, kuma za su yaudari mutane da yawa. Za ku ji labarin yaƙe-yaƙe da jita-jitar yaƙe-yaƙe, ku lura kada ku damu, domin dole ne duka su faru, amma har yanzu ba ƙarshen ba ne. Gama alumma za ta tashi a kan alumma, mulki kuma a kan mulki, kuma za a yi yunwa da annoba da girgizar ƙasa a wurare daban-daban, Amma duk waɗannan farkon naƙudar haihuwa ne. Saan nan za su ba da ku ga wahala kuma za su kashe ku, kuma za ku zama abin ƙiyayya ga dukan alummai saboda sunana. Kuma saan nan mutane da yawa za su yi tuntuɓe, za su bashe juna, kuma za su ƙi juna. Kuma annabawan ƙarya da yawa za su tashi, za su kuwa ruɗe mutane da yawa. Kuma saboda ƙaruwar rashin bin doka, ƙaunar mutane da yawa za ta yi sanyi. Amma wanda ya jure har zuwa ƙarshe, shi ne za a cece. Kuma za a yi shelar wannan

labari mai daɗi na mulki a cikin dukan duniyar da ake zaune don shaida ga dukan alummai, saan nan ƙarshe za ta zo. Saboda haka, lokacin da kuka ga abin ƙyama na hallaka wanda aka faɗa ta wurin annabi Daniyel yana tsaye a wuri mai tsarki, bari mai karantawa ya fahimta. Sai waɗanda suke a Yahudiya su gudu zuwa duwatsu. Wanda yake a kan rufin gida kada ya sauko ya ɗauki kayayyaki daga cikin gidansa. Kuma wanda yake a filin kada ya juya baya ya ɗauki tufafinsa. Kaiton ga matan da suke da ciki da kuma masu shayarwa a cikin waɗancan kwanakin. Yi addua don kada guduwar ku ta kasance a lokacin damina ko a ranar Asabar. Domin a lokacin za a yi babbar wahala irin wadda ba a taɓa gani ba tun farkon duniya har zuwa yanzu, kuma ba za a ƙara ganinta ba. Kuma idan ba a gajarta kwanakin nan ba, da ba a ceci ko ɗan nama ba, amma saboda waɗanda aka zaɓa, za a gajarta kwanakin nan. Saan nan idan wani ya ce muku, Duba, ga Almasihu a nan ko A nan, kada ku gaskata. Gama za a tashe karya-almasihu da karya-annabawa, za su kuma nuna manyan alamu da abubuwan alajabi, domin su yaudari har ma da zaɓaɓɓu, idan hakan zai yiwu. Duba, na riga na faɗa muku a gabani. Saboda haka, idan suka ce muku, Duba, yana a cikin jeji, kada ku fita; ko kuma, Duba, yana a cikin ɗakunan ajiya, kada ku gaskata, Kamar yadda walƙiya take fitowa daga gabas kuma tana haskakawa har zuwa yamma, haka ma zai kasance da zuwan Ɗan Mutum. Domin a duk inda gawar take, a can ne ungulai za su taru.

Nan take bayan wahalar waɗannan kwanakin, rana za ta duhunta, wata kuma ba zai ba da haskenta ba, taurari za su fado

daga sama, kuma ikokin sammai za su girgizu.

Kuma saan nan za a ga alamar Ɗan Mutum a sararin sama, kuma saan nan dukan kabilar duniya za su yi kuka, za su kuma ga Ɗan Mutum yana zuwa a kan gizagizai na sama da iko da ɗaukaka mai yawa. Kuma zai aiko da manzanninsa tare da babbar muryar ƙaho, kuma za su tattara zaɓaɓɓunsa daga iskoki huɗu daga iyakokin sammai har zuwa iyakokinsu. Daga itacen ɓaure kuwa, ku koyi misalin. Lokacin da reshen ta ya riga ya yi taushi kuma ganyaye suka fito, sai ku san cewa rani ya kusa. Haka ma ku, lokacin da kuka ga dukan waɗannan abubuwa, ku sani cewa yana kusa, a bakin ƙofa. Da gaske ina faɗa muku, wannan tsara ba za ta wuce ba sai duk waɗannan abubuwa su cika. Sama da ƙasa za su shuɗe, amma kalmomina ba za su taɓa shuɗewa ba. Amma game da ranar wannan da lokacinta, babu wanda ya sani, ko manzannin sammai, sai Ubana shi kaɗai. Kamar yadda kwanakin Nuhu suke, haka ma bayyanar Ɗan Mutum za ta kasance. Kamar yadda suke a cikin kwanakin kafin ambaliyar ruwa suna ci suna sha, suna aure suna kuma ba da aure, har zuwa ranar da Nuhu ya shiga cikin jirgin ruwa, Kuma ba su sani ba har sai da ambaliyar ruwa ta zo ta ɗauke su duka, haka ma zai kasance a zuwan Ɗan Mutum. A lokacin nan biyu za su kasance a gonar, ɗaya za a ɗauka ɗaya kuma za a bari. Mata biyu masu niƙa a cikin injin niƙa, za a ɗauki ɗaya a bar ɗaya. Ku yi tsaro saboda haka, domin ba ku san lokacin da Ubangijinku zai zo ba. Amma ku san wannan, cewa idan maigidan ya san a wane lokaci ɓarawo zai zo, da ya yi tsaro kuma ba zai yarda a huda gidansa ba. Saboda wannan ku

ma ku kasance a shirye, domin a lokacin da ba ku zato ba, Ɗan Mutum zai zo.

Wane ne to amintaccen bawa kuma mai hankali, wanda ubangijinsa ya naɗa a kan hidimar gidansa don ya ba su abincinsu a daidai lokaci? Albarka ga bawan nan wanda ubangijinsa zai same shi yana yin haka saad da ya zo. Lallai ina gaya muku cewa zai naɗa shi a kan dukan dukiyarsa. Idan amma wannan mugun bawa ya ce a cikin zuciyarsa, Ubangijina yana jinkiri zuwa, Kuma ya fara dukan abokan bayinsa, yana ci yana sha kuma tare da mashaya, Ubangijin bawan nan zai zo a ranar da ba ya tsammani kuma a saar da ba ya sani Kuma zai yanke shi gida biyu, zai kuma sanya rabonsa tare da munafukai, a can za a yi kuka da cizon haƙora.

25

Sai za a kwatanta mulkin sammai da budurwai goma, waɗanda suka ɗauki fitilunsu suka fita don tarwon ango. Biyar daga cikinsu sun kasance masu hikima amma biyar kuma wawaye ne. Waɗanda suke wawaye, da suka ɗauki fitilunsu, ba su ɗauki mai tare da kansu ba. Masu hankali kuwa sun ɗauki mai a cikin tasoshinsu tare da fitilunsu. Amma da ango ya yi jinkiri, dukkansu suka yi gyangyadi kuma suka yi barci. A tsakiyar dare sai aka yi kuka, Duba! Ango yana zuwa, ku fita ku tarye shi. Saan nan duk waɗancan budurwai suka tashi suka kuma gyara fitilunsu. Waɗanda wawaye suka ce wa masu hankali, Ku ba mu

daga man ku, domin fitilunanmu suna kashewa. Masu hikima suka amsa suna cewa, Kada yă zama ba zai ishe mu da ku ba, sai dai ku je wurin masu sayarwa ku saya wa kanku. Saad da suke tafiya don su saya, ango ya zo, kuma waɗanda suke shirye suka shiga tare da shi zuwa bikin aure, sai aka rufe ƙofar. Daga baya amma sauran budurwai suka zo suna cewa, Ubangiji, Ubangiji, ka buɗe mana. Amma shi ya amsa ya ce, Lalle ne ina gaya muku, ban san ku ba. Ku yi tsaro saboda haka, domin ba ku san ranar ba ko lokacin da Ɗan Mutum zai zo.

Kamar yadda mutum da ke tafiya ya kira bayinsa ya ba su dukiyarsa Kuma ya ba ɗaya talanti biyar, ya ba ɗayan biyu, ya ba ɗayan ɗaya, kowa bisa ga ikonsa, sai ya tafi waje nan take. Ya tafi amma wanda ya karɓi talenti biyar ya yi aiki da su kuma ya sami wasu talenti biyar. Haka ma wanda ya karɓi biyu ya sami waɗansu biyu kuma. Amma wanda ya karɓi ɗaya ya tafi ya tona rami a cikin ƙasa kuma ya ɓoye azurfar ubangijinsa. Bayan lokaci mai yawa, ubangijin waɗannan bayi ya zo ya yi lissafi tare da su. Kuma wanda ya karɓi talenti biyar ya zo ya kawo waɗansu talenti biyar yana cewa, Ubangiji, talenti biyar ka ba ni da amana, duba, na sami waɗansu talenti biyar a kansu. Ubangijinsa ya ce masa, Da kyau, bawa nagari kuma amintacce! A kan abubuwa kaɗan ka kasance amintacce, zan sa ka a kan abubuwa da yawa. Shiga cikin farin cikin ubangijinka. Ya zo kuma shi wanda ya karɓi talenti biyu ya ce, Ubangiji, talenti biyu ka ba ni, duba wasu talenti biyu na samu a kansu. Ubangijinsa ya ce masa, Da kyau, bawa nagari kuma amintacce! A kan abubuwa kaɗan ka kasance amintacce, zan sa ka a kan

abubuwa da yawa. Shiga cikin farin cikin ubangijinka. Ya zo kusa amma kuma wanda ya karɓi talanti ɗaya ya ce, Ubangiji, na san ka cewa kai mutum mai wuya ne, kana girbi inda ba ka shuka ba kuma kana tattarawa daga inda ba ka watsar ba, Kuma saboda tsoro, na tafi na ɓoye talantinka a cikin ƙasa, ga shi, kana da naka. Amma ubangijinsa ya amsa ya ce masa, Kai mugun bawa mai kasala, ka san cewa ina girbe inda ban shuka ba, kuma ina tattarawa daga inda ban watsar ba. Ya kamata saboda haka ka jefa azurfana ga masu kasuwancin kuɗi, kuma da na zo, da na karɓi nawa tare da riba. Saboda haka ɗauki talanti daga gare shi ku ba wa wanda yake da talanti goma. Domin ga wanda yake da shi duka za a ba shi kuma zai yi yawa, amma daga wanda ba shi da shi, ko abin da yake da shi ma za a ɗauke daga gare shi. Kuma ku jefar da bawan mara amfani zuwa cikin duhun da yake a waje, a can za a yi kuka da cizon haƙora.

Amma lokacin da Ɗan Mutum ya zo cikin ɗaukakarsa tare da dukan manzanni masu tsarki, saan nan zai zauna a kan kursiyin ɗaukakarsa, Kuma dukan alummai za su taru a gabansa, zai kuma raba su daga juna kamar yadda makiyayi yake raba tumaki da awaki. Kuma zai ajiye tumaki a hannun damansa, amma awaki a hannun hagunsa. Saan nan sarki zai ce wa waɗanda suke a hannun damansa, Ku zo, ku da aka albarkaci na Ubana, ku gāji mulkin da aka shirya muku tun kafuwar duniya. Na ji yunwa, kuma kuka ciyar da ni, na ji ƙishirwa, kuma kuka shayar da ni, baƙo ne, kuma kuka karɓe ni. Tsirara nake, kuma kuka sa mini tufafi, na yi rashin lafiya, kuma kuka ziyarce ni, a

kurkuku nake, kuma kuka zo wurina. Saan nan masu adalci za su amsa masa suna cewa, Ubangiji, yaushe muka gan ka kana jin yunwa muka ciyar da kai, ko kana jin ƙishirwa muka ba ka abin sha? Yaushe kuma muka gan ka baƙo muka tattara ka, ko tsirara muka sa maka tufafi? Yaushe kuma muka gan ka mai rauni ko a kurkuku, muka kuma zo wurinka? Kuma sarki zai amsa ya ce musu, Lalle ina gaya muku, duk abin da kuka yi wa ɗaya daga cikin waɗannan yanuwana mafi ƙanƙanta, gare ni kuka yi. Saan nan zai ce wa waɗanda suke a hannun hagunsa, Ku tafi daga gare ni, ku laanannu, zuwa cikin wutar madawwamiya wadda aka shirya wa Iblis da manzansa. Na ji yunwa, amma ba ku ba ni abinci ba, na ji ƙishirwa, kuma ba ku ba ni abin sha ba. Ni baƙo ne, amma ba ku karɓe ni ba, tsirara nake, amma ba ku rufe ni da tufafi ba, mai rauni nake kuma a kurkuku, amma ba ku ziyarce ni ba. Saan nan za su amsa masa su kansu suna cewa, Ubangiji, yaushe muka gan ka kana jin yunwa ko ƙishirwa, ko baƙo, ko tsirara, ko mai rauni, ko a cikin kurkuku, amma ba mu yi maka hidima ba? Saan nan zai amsa musu yana cewa, Lalle-lalle ina gaya muku, duk abin da ba ku yi wa ɗaya daga cikin waɗannan mafi ƙanƙanta ba, ni ma ba ku yi mini ba. Kuma waɗannan za su tafi zuwa hukunci madawwami, amma masu adalci za su shiga rai madawwami.

26

Kuma ya faru lokacin da Yesu ya gama dukan waɗannan kalmomi, sai ya ce wa almajiransa, Kun san cewa bayan kwana

biyu Idin Wuce zai faru, kuma za a bashe Ɗan Mutum don a gicciye shi. Saan nan aka tara manyan firistoci da marubuta da dattawan mutane zuwa harabar babban firist wanda ake kira Kayafa. Kuma suka yi shawara tare domin su kama Yesu da yaudara su kuma kashe shi. Suna cewa amma, Kada a yi shi a lokacin biki, domin kada hargitsi ya tashi a tsakanin mutane.

Amma da Yesu ya kasance a Betaniya a gidan Saminu mai kuturta, Wata mace ta zo wurinsa tana riƙe da kwalban alabaster na turare mai tsada sosai, kuma ta zuba shi a kansa yayin da yake kwance. Amma da almajirai suka gani, suka yi fushi suna cewa, Don me wannan ɓata? Ai, za a iya sayar da wannan turare da kuɗi mai yawa a ba wa talakawa. Da Yesu ya sani, sai ya ce musu, Me ya sa kuke kawo mata wahala? Gama ta yi kyakkyawan aiki a gare ni. Domin talakawa kullum suna tare da ku, amma ni ba koyaushe nake tare da ku ba. Domin ta zuba wannan man turare a kan jikina, ta yi haka don binne ni. Lalle gaskiya ina faɗa muku, a duk inda aka yi shelar wannan labari mai daɗi a cikin dukan duniya, za a faɗi kuma abin da ta yi wannan don tunawa da ita.

Saan nan ɗaya daga cikin goma sha biyun, wanda ake kira Yahuda Iskariyot, ya tafi wurin manyan firistoci ya ce, Me kuke so ku ba ni, kuma ni zan mika shi gare ku? Sai suka ba shi guda talatin na azurfa. Kuma daga wannan lokacin ya nemi dama domin ya bashe shi.

A ranar farko ta burodi marar yisti, almajiran suka zo wurin

Yesu suna cewa masa, Ina kake so mu shirya maka cin Idi? Ya amma ya ce, Ku tafi cikin garin zuwa ga wani mutum ku ce masa, Malam yana cewa, lokaci na ya kusa, zan yi Idin Ketarewa a gidanka tare da almajiran na. Kuma almajiran suka yi kamar yadda Yesu ya umarce su, suka kuma shirya Ista. Da yamma ya yi, sai ya kwanta tare da sha biyun nan. Kuma yayinda suke cin abinci, ya ce, Lalle-lalle ina gaya muku, ɗaya daga cikinku zai bashe ni. Kuma suna cikin baƙin ciki sosai, suka fara ce masa kowannensu, Ba ni ba ne, Ubangiji? Amma shi ya amsa ya ce, Wanda ya tsoma hannu tare da ni a cikin kwano, wannan ne zai bashe ni. Da gaske Ɗan Mutum yana tafiya kamar yadda aka rubuta game da shi, amma kaiton ga mutumin nan wanda ta wurinsa ake bashe Ɗan Mutum, da kyau ya kasance gare shi da ba a haife mutumin nan ba. Amsa amma Yahuda wanda yake ba da shi ya ce, Ba ni ba ne, Malam? Ya ce masa, Kai ka faɗa. Amma suna cin abinci, Yesu ya ɗauki gurasa kuma ya yi godiya, ya karya shi kuma ya ba wa almajiran, ya ce, Ku ɗauka ku ci, wannan shi ne jikina. Kuma ya ɗauki kofin, ya yi godiya, ya ba su yana cewa, Ku sha daga gare shi, dukanku. Wannan domin shi ne jinina na sabuwar alkawari wanda ake zubarwa saboda mutane da yawa don gafarar zunubai. Ina faɗa muku cewa ba zan sha daga wannan yayan inabi tun yanzu ba har zuwa ranar da zan sake shansa tare da ku, sabo, a cikin mulkin Ubana.

Bayan sun rera waƙa, suka fita zuwa Dutsen Zaitun. Saan nan Yesu ya ce musu, Dukanku za ku fāɗi a gare ni a wannan dare, domin an rubuta cewa, Zan buge makiyayin, kuma za a watsar da tumakin garken.

Amma bayan an tashe ni, zan sha gabanku zuwa Galilaya. Amma Bitrus ya amsa ya ce masa, Idan duka za su fāɗi saboda kai, ni dai ba zan taɓa fāɗuwa ba. Yesu ya ce masa, Lalle ina gaya maka, a cikin wannan dare, kafin zakara yi cara, za ka musanta ni sau uku. Petrus ya ce masa, Ko da ya zama dole in mutu tare da kai, ba zan taɓa mūsun ka ba. Haka kuma dukan almajiran suka ce.

Saan nan Yesu ya zo tare da su zuwa wani wuri da ake kira Getsemane, kuma ya ce wa almajiransa, Ku zauna a nan har sai na tafi in yi addua a can. Kuma bayan ya ɗauki Bitrus da yayan maza biyu na Zabadai, sai ya fara jin baƙin ciki da damuwa. Saan nan Yesu ya ce musu, Raina yana cikin baƙin ciki mai yawa har zuwa mutuwa. Ku zauna a nan ku kuma yi tsaro tare da ni. Kuma ya ci gaba kaɗan, ya fāɗi a kan fuskarsa yana addua yana cewa, Ubana, idan mai yiwuwa ne, bari wannan ƙoƙon ya wuce daga gare ni, amma ba kamar yadda ni nake so ba, sai dai kamar yadda kai kake so. Sai ya zo wurin almajiran, ya tarar da su suna barci, sai ya ce wa Bitrus, Haka ne, ba ku iya yin tsaro tare da ni ko saa daya ba? Ku yi tsaro kuma ku yi addua, domin kada ku shiga cikin gwaji, gama ruhu yana da son rai, amma jiki marar ƙarfi ne. Sake sau na biyu ya tafi ya yi addua yana cewa, Uba na, idan ba zai yiwu wannan kofi ya wuce daga gare ni ba sai na sha shi, bari a yi nufi naka. Kuma ya zo ya same su suna barci kuma, domin idanunsu sun yi nauyi. Kuma ya bar su ya tafi ya sàke yin addua sau na uku, yana faɗin kalmar guda. Saan nan ya zo wurin almajiransa ya ce musu, Kuna barci a sauran lokaci kuma kuna hutawa? Duba, saa ta kusato, kuma Ana bashe

Ɗan Mutum zuwa hannuwan masu zunubi. Ku tashi, mu tafi; duba, wanda yake bashe ni ya kusato.

Kuma yayinda yake cikin magana, sai ga Yahuda, ɗaya daga cikin sha biyun ya iso, tare da shi kuwa akwai babban taron jamaa dauke da takuba da sanduna, waɗanda manyan firistoci da dattawan mutane suka aiko. Amma wanda yake ba da shi ya ba su alama yana cewa, Wanda zan sumbace shi ne; ku kama shi. Kuma nan take ya kusato zuwa ga Yesu ya ce, Gaishe, Malam, sannan ya sumbace shi. Amma Yesu ya ce masa, Aboki, saboda abin da kake nan. Sai suka matso suka ɗora hannuwa a kan Yesu kuma suka kama shi. Kuma ga shi, ɗaya daga cikin waɗanda suke tare da Yesu ya miƙa hannunsa ya zare takobinsa, ya bugi bawan babban firist ya yanke kunensa. Saan nan Yesu ya ce masa, Mayar da takobinka zuwa wurinsa, domin duk waɗanda suka ɗauki takobi, da takobi za su mutu. Ko kana tsammani cewa ba zan iya a yanzu kiran Ubana, kuma zai samar mini da fiye da runduna goma sha biyu na manzanni? Yaya don haka za a cika rubuce-rubucen da suka ce haka ya zama dole ya faru? A wannan saa, Yesu ya ce wa taron jamaa, Kamar ɗan fashi ne kuka fito da takuba da sanduna don ku kama ni? Kowace rana ina zaune tare da ku ina koyarwa a cikin haikalin, amma ba ku kama ni ba. Amma wannan duka ya faru domin a cika rubuce-rubucen annabawa. Saan nan dukan almajiran suka bar shi suka gudu.

Amma waɗanda suka kama Yesu suka kai shi wurin Kayafa babban firist, inda marubuta da dattawa suka taru. Amma

Bitrus ya kasance yana binsa daga nesa har zuwa filin gidan babban firist, kuma ya shiga ciki ya zauna tare da masu hidima don ya ga ƙarshen alamarin. Amma manyan firistoci da dattawa da dukan majalisar suna neman shaidar ƙarya a kan Yesu domin su kashe shi, Kuma ba su sami kome ba, ko da yake shaidu na ƙarya da yawa sun zo gaba, ba su sami kome ba. Amma daga baya, shaidu na ƙarya biyu sun zo gaba Na ce, wannan ya ce, ina iya rushe haikalin Allah kuma a cikin kwanaki uku in sake gina shi. Kuma babban firist ya tashi ya ce masa, Ba ka amsa kome ba? Me wadannan suke shaida a kanka? Amma Yesu ya yi shiru. Sai babban firist ya amsa ya ce masa, Ina rantsar da kai da sunan Allah mai rai ka gaya mana ko kai ne Almasihu Ɗan Allah. Yesu ya ce masa, Kai ka faɗa, amma ina gaya muku, daga yanzu za ku ga Ɗan Mutum yana zaune a hannun dama na iko kuma yana zuwa a kan gizagizai na sama. Saan nan babban firist ya yage tufafinsa yana cewa, Ya yi saɓo! Me bukatarmu ta shaidu har yanzu? Duba, yanzu kun ji saɓonsa, Me kuke gani? Sai suka amsa suka ce, Ya cancanci hukuncin kisa. Saan nan suka tofa masa miyau a fuskarsa kuma suka buge shi, wasu kuwa suka mare shi. Suna cewa, Yi annabci gare mu, ya Kristi, wane ne wanda ya buge ka?

Amma Bitrus yana zaune a waje a harabar gida, sai wata baiwa ta zo wurinsa tana cewa, Kai ma kana tare da Yesu mutumin Galili. Shi amma ya ƙi a gabansu duka yana cewa, Ban san abin da kake faɗa ba. Bayan ya fita zuwa ƙofar, wata mace ta gan shi kuma ta ce musu a can, Wannan ma yana tare da Yesu Baƙazarene. Kuma ya sāke mūsun tare da rantsuwa cewa, Ban

san mutumin ba. Bayan ɗan lokaci sai waɗanda suke tsaye suka matso suka ce wa Bitrus, Lalle ne kai ma ɗayansu ne, domin yaren maganarka ya bayyana ka. Saan nan ya fara yin laana da rantsuwa cewa bai san mutumin ba. Kuma nan take zakara ya yi cara. Sai Bitrus ya tuna da maganar Yesu da ya faɗa masa cewa, Kafin zakara ya yi cara, sau uku za ka musanta ni. Ya fita waje, ya yi kuka mai ɗaci.

27

Safiya amma ya faru, shawara suka ɗauka duka manyan firistoci da dattawan mutane akan Yesu domin su kashe shi. Suka daure shi, suka kai shi, suka kuma mika shi ga Pontius Bilatus, gwamna.

Saan nan da Yahuda wanda ya ba da shi ya ga cewa an yanke masa hukunci, sai ya yi nadama ya mayar da talatin gurasar azurfa ga manyan firistoci da dattawa. Yana cewa, Na yi zunubi ta wurin ba da jinin marar laifi. Amma suka ce, Mene ne wannan a gare mu? Kai ne ka gani. Kuma bayan ya jefa azurfan a cikin haikalin, sai ya janye, ya tafi ya rataye kansa. Manyan firistoci kuwa sun ɗauki azurfan, suka ce, Ba a yarda a jefa su cikin maajin haikali ba, tun da yake kuɗin jini ne. Amma bayan sun yi shawara, suka sayi filin mai yin tukwane da kuɗinsu don binne baƙi. Saboda haka aka kira wannan filin, filin jini har zuwa yau. Saan nan aka cika abin da aka faɗa ta wurin annabi Irmiya yana cewa, Suka ɗauki talatin azurfa, farashin wanda

aka ƙima, wanda yayan Israila suka ƙima, Kuma suka ba da su a cikin filin mai ginin tukwane, kamar yadda Ubangiji ya umarce ni.

Amma Yesu ya tsaya a gaban shugaban, sai shugaban ya tambaye shi yana cewa, Kai ne Sarkin Yahudawa? Sai Yesu ya ce masa, Kai ka faɗa. Kuma lokacin da manyan firistoci da dattawa suke zarginsa, bai amsa kome ba. Sai Bilatus ya ce masa, Ba ka ji yawan abubuwan da suke shaida a kanka ba? Kuma bai amsa masa ko da kalma ɗaya ba, har shugaban ya yi mamaki sosai. Bisa ga alada, a lokacin biki shugaban ya saba saki wani fursuna guda ɗaya ga taron jamaa wanda suke so. Suna da ɗan kurkuku shahararren a lokacin wanda ake kira Barabbas. Saboda haka bayan an tara su, sai Bilatus ya ce musu, Wane kuke so in saki muku? Barabbas ko Yesu wanda ake kira Almasihu? Ya san cewa saboda kishi ne suka mika shi. Amma yana zaune a kan dandali, matarsa ta aiko zuwa gare shi tana cewa, Kada ka yi wani abu da wannan mutumin adalci, domin na sha wahala sosai yau a cikin mafarki saboda shi. Manyan firistoci da dattawa sun rinjaye taron jamaa domin su roƙi Barabbas, amma su hallaka Yesu. Amsa amma shugaban ya ce musu, Wane kuke so daga cikin su biyun zan saki muku? Su kuwa suka ce, Barabbas. Bilatus ya ce musu, To, me zan yi da Yesu wanda ake kira Almasihu? Suka ce masa duka, A gicciye shi. Amma shugaban ya ce, Wace mugunta ya yi? Amma su suka ƙara yin ihu sosai suna cewa, A gicciye shi. Amma da Bilatus ya ga cewa babu wani amfani, sai dai hargitsi ya ƙaru, sai ya ɗauki ruwa ya wanke hannuwansa a gaban taron jamaa yana cewa, Ni ba ni da laifi

game da jinin wannan mai adalci, ku dai ku gani. Sai dukan mutanen suka amsa suka ce, Jininsa ya kasance a kanmu da kuma a kan yayanmu. Saan nan ya saki musu Barabbas, amma Yesu, bayan ya yi masa bulala, ya ba da shi domin a gicciye shi.

A lokacin nan, sojojin shugaban suka karɓi Yesu zuwa fadar gwamnati, suka kuma tara dukan ƙungiyar sojoji a kansa. Kuma suka tuɓe shi, suka sa masa alkyabbar ja mai haske. Kuma sun saƙa rawani daga ƙaya, suka ɗora a kansa, da kuma sandar iwa a hannun damansa. Suka durƙusa a gabansa, suna yi masa baa suna cewa, Sannu Sarkin Yahudawa. Kuma bayan sun tofa masa miyau, suka ɗauki sandan kuma suka yi ta bugun kansa. Kuma lokacin da suka yi masa baa, suka tuɓe masa alkyabbar, suka sa masa tufafinsa, suka kuma kai shi don a gicciye shi.

Suna fita sai suka sami wani mutumin Baƙyrenawa mai suna Saminu, wannan suka tilasta shi domin ya ɗauki gicciyensa. Kuma da suka zo wurin da ake kira Golgota, wanda ake kira wurin kokon kai, Sun ba shi ruwan tsami da aka haɗe da hanjin don ya sha, amma bayan ya ɗanɗana, bai so ya sha ba. Sun gicciye shi, amma suka raba tufafinsa ta hanyar jefa ƙuria. Kuma suna zaune suna tsaron shi a can. Suka kuma sanya a saman kansa laifin da aka rubuta a kansa, Wannan shi ne Yesu, Sarkin Yahudawa. Saan nan aka gicciye yan fashi biyu tare da shi, ɗaya a dama ɗaya kuma a hagu. Amma waɗanda suke wucewa suna saɓa masa suna girgiza kawunansu. Kuma suna cewa, Kai wanda kake rushe haikalin kuma kake gina shi a cikin kwana uku, ceci kanka! Idan kai ɗan Allah ne, sauko daga

gicciye. Haka ma, manyan firistoci suna baa tare da marubuta, dattawa da Farisiyawa suna cewa, Wasu ya cece, amma kansa ba zai iya ceto ba. Idan sarkin Israila ne, bari ya sauko yanzu daga gicciye, mu kuwa za mu gaskata da shi. Ya dogara ga Allah, bari yă cece shi yanzu, idan Yana son shi, gama ya ce cewa shi ɗan Allah ne. Haka kuma yan fashi waɗanda aka gicciye tare da shi suna zaginsa.

Amma daga saa ta shida, duhu ya mamaye dukan ƙasar har zuwa saa ta tara. Game da saa ta tara, sai Yesu ya yi ihu da babbar murya yana cewa, Eli Eli, lama sabachthani? Wato, Ya Allahna, ya Allahna, me yasa ka yashe ni? Amma wasu daga cikin waɗanda suke tsaye a can, da suka ji, suka ce, Wannan yana kiran Iliya. Kuma nan take, daya daga cikinsu ya ruga da gudu, ya dauki soso, ya cika shi da ruwan tsami, ya sa shi a kan sanda, ya ba shi abin sha. Amma sauran mutane suna cewa, Bari mu ga ko Iliya zai zo ya cece shi. Amma Yesu ya sāke yin kuka da babbar murya, sai ya saki ruhunsa. Kuma duba, labulen haikali ya yage kashi biyu daga sama har zuwa ƙasa, kuma ƙasa ta girgiza, duwatsu kuma suka tsage. Kuma kaburburan sun buɗe, jikunan tsarkaka da yawa waɗanda suka yi barci kuwa suka tashi. Kuma sun fita daga kaburbura, bayan tashinsa suka shiga birni mai tsarki kuma suka bayyana ga mutane da yawa. Amma jarumin ɗari da waɗanda suke tare da shi suna tsaron Yesu, da suka ga girgizar ƙasa da abubuwan da suka faru, suka ji tsoro sosai suna cewa, Da gaske Ɗan Allah ne wannan. Akwai kuma a can mata da yawa daga nesa suna kallo, waɗanda suka bi Yesu daga Galili suna yi masa hidima. A cikinsu akwai Maryamu

Magdalin, da Maryamu uwar Yakubu da Yose, da kuma uwar yayan Zabadi.

Da yamma ya yi, sai wani attajiri daga Arimathea mai suna Yusuf ya zo, wanda shi kansa ya zama almajiri ga Yesu, Wannan ya kusanci zuwa ga Bilatus ya nemi gawar Yesu. Saan nan Bilatus ya umurci a bayar da gawar. Kuma Yusufu ya ɗauki jikin, ya nannaɗe shi da tsarkakakkiyar zanen lilin. Kuma ya sa shi a cikin sabon kabarinsa wanda ya fafe a cikin dutse, kuma bayan ya gungura babban dutse a ƙofar kabarin, sai ya tafi. Akwai kuma a can Maryamu Magdalin da wata Maryamu, suna zaune a gaban kabarin.

A ranar da ta biyo baya, wacce take bayan shirye-shiryen, manyan firistoci da Farisiyawa sun taru wurin Bilatus. Suna cewa, Ubangiji, mun tuna cewa wannan mai ɓata hanya ya ce saad da yake da rai, Bayan kwanaki uku zan tashi. Saboda haka ka ba da umarni a kiyaye kabarin sosai har zuwa rana ta uku, don kada almajiransa su zo da dare su sace shi su ce wa mutane, An tashe shi daga matattu, ta yadda ƙarshen ɓatancin zai fi na farko muni. Bilatus ya ce musu, Kuna da matsara, ku tafi ku tabbatar da shi kamar yadda kuka sani. Su kuwa sun tafi suka tabbatar da kabarin bayan sun hatimce dutsen tare da matsara.

28

A ƙarshen Asabar, da wayewar zuwa rana ta farko ta mako,

Maryamu Magdalin da Maryamu ta ɗaya suka zo don ganin kabarin. Kuma duba, babbar girgizar ƙasa ta faru, domin malaikan Ubangiji ya sauko daga sama ya zo ya mirgina dutsen daga ƙofar, ya kuma zauna a kansa. Ya kasance amma kamannin sa kamar walƙiya, kuma tufafinsa fari kamar ƙanƙara. Daga tsoronsa, masu tsaron suka girgiza suka zama kamar matattu. Amma manzanni ya amsa ya ce wa matan, Kada ku ji tsoro, gama na san cewa kuna neman Yesu wanda aka gicciye, Ba ya nan, domin an tashe shi kamar yadda ya faɗa. Ku zo ku ga wurin inda Ubangiji ya kwanta. Kuma da sauri ku je ku faɗa wa almajiransa cewa an tashe shi daga matattu, kuma duba, yana sha gabanku zuwa Galili, a can za ku gan shi. Duba, na faɗa muku. Kuma sun fita da sauri daga kabarin tare da tsoro da babban farin ciki, suka gudu don su faɗa wa almajiransa. Kamar yadda suke tafiya don su faɗa wa almajiransa, sai ga Yesu ya sadu da su yana cewa, Ku yi farin ciki. Sai suka matso kusa suka kama ƙafafunsa suka yi masa sujada. Saan nan Yesu ya ce musu, Kada ku ji tsoro, ku tafi ku faɗa wa yanuwana domin su tafi zuwa Galili, kuma a can za su gan ni.

Yayin da suke tafiya, sai ga wasu daga cikin masu gadi suka zo cikin birni suka ba da rahoto ga manyan firistoci game da dukan abin da ya faru. Bayan sun taru tare da dattawa suka yi shawara, suka ba wa sojojin azurfa mai yawa suna cewa, Ku faɗa cewa almajiransa sun zo da dare suka sace shi yayin da muke barci. Kuma idan aka ji wannan a wurin shugaba, mu za mu lallashe shi kuma za mu sa ku zama marasa damuwa. Su kuwa sun karɓi azurfan kuɗin suka yi kamar yadda aka koya

musu. Kuma aka yada wannan magana a tsakanin Yahudawa har zuwa yau.

Almajirai goma sha ɗayan kuwa suka tafi zuwa Galili, zuwa dutsen da Yesu ya tsara musu. Kuma da suka gan shi, suka yi masa sujada, amma waɗansu suka yi shakka. Kuma Yesu ya kusato ya yi magana da su yana cewa, An ba ni duka iko a cikin sama da kuma a kan ƙasa. Bayan kun tafi, ku mai da dukan alummai almajirrai, kuna yin musu baftisma cikin sunan Uba da Ɗa da Ruhu Mai Tsarki, Kuna koyar da su su kiyaye dukan abubuwan da na umarce ku, kuma duba, ni tare da ku nake a dukan kwanaki har zuwa ƙarshen zamani. Amīn.

Fitowa

1

Waɗannan su ne sunayen yayan Israila waɗanda suka shiga Masar tare da Yakubu ubansu, kowannensu da dukan gidansa suka shiga. Reuben, Simeon, Levi, Judah, Issachar, Zebulun, Benjamin, Dan, da Naphtali, Gad, da Asher. Yusuf kuwa yana a Masar, dukan rayukan da suka fito daga Yakubu sun kasance sabain da biyar. Yusuf ya mutu, da dukan yanuwansa, da dukan tsaran nan. Amma yayan Israila sun ƙaru, suka yi yawa, suka zama masu yawa ƙwarai, suka kuma yi ƙarfi sosai sosai, ƙasar kuwa ta ƙara su. Ya tashi wani sarki a kan Masar wanda bai san Yusuf ba. Ya ce wa alummarsa, Duba, irin yayan Israila sun zama babban taro, kuma suna da ƙarfi fiye da mu. Zo don haka mu yi dabara da su, kada su ƙaru, kuma lokacin da yaƙi ya faru a kanmu, su ma za su haɗu da abokan gābanmu, su yi yaƙi da mu, saan nan su fita daga ƙasar. Kuma ya naɗa masu kula da ayyuka a kansu, domin su azabtar da su cikin ayyuka. Suka kuma gina birane masu katanga ga Firauna, wato Peitho, da Rameses, da On, wanda yake birnin Rana. Kamar yadda suka

wulaƙanta su, haka suka ƙaru da yawa, kuma suka yi ƙarfi sosai sosai, kuma Masarawa suka ƙi yayan Israila. Kuma Masarawa sun danne yayan Israila da ƙarfi. Kuma suna azabtar da rayuwarsu a cikin ayyuka masu wuya, da laka da yin tubali, da duk ayyukan da suke a filayen, bisa ga duk ayyukan da suka bautar da su da ƙarfi.

Kuma sarkin Masarawa ya ce wa ungozomomin Ibraniyawa, ɗaya daga cikinsu sunanta Seffora, kuma sunan ta biyu Fuwa, Kuma ya ce, Duk lokacin da kuke yi wa mata Ibraniyawa ungozoma, kuma suna gab da haihuwa, idan namiji ne, ku kashe shi, amma idan mace ce, ku bar ta da rai. Ungozomomin suka ji tsoron Allah, kuma ba su yi abin da sarkin Masar ya umarce su ba, suka bar jariran maza da rai. Sarkin Masar ya kira ungozomomin haihuwa, ya ce musu, Me ya sa kuka yi wannan abu, kuka bar jariran maza da rai? Ungozomomin suka ce wa Firauna, Matan Ibraniyawa ba kamar matan Masar ba ne, gama suna haihuwa kafin mu isa wurinsu, kuma sun riga sun haihuwa. Da kyau kuma ya yi Allah ga ungozomomin haihuwa, kuma mutanen suka ƙaru, suka kuma yi ƙarfi sosai. Tun da ungozomomin haihuwa suka ji tsoron Allah, suka gina wa kansu gidaje. Firauna ya umarta dukan mutanensa yana cewa, Duk namijin da aka haifa wa Ibraniyawa, ku jefa shi cikin kogi, amma duk mace, ku bar ta da rai.

2

Akwai wani mutum daga kabilar Lewi, wanda ya auri ɗaya daga cikin yan matan Lewi. Kuma ta yi ciki, ta haifi ɗa namiji, saad da suka gan shi yana da kyau, sai suka ɓoye shi har watanni uku. Tun da ba su iya ɓoye shi har yanzu ba, mahaifiyarsa ta ɗauki kwando, ta shafa ta da kwalta da faci, ta sa yaron a cikinta, ta ajiye ta a cikin fadama kusa da kogin. Kuma yaruwarsa tana kallonsa daga nesa, don ta san abin da zai faru da shi.

Yar Firauna ta sauka don yin wanka a kogin, bayi-bayinta kuwa suna wucewa kusa da kogin. Da ta ga kwandon a cikin fadama, sai ta aiki baiwa, ta ɗauko shi. Bayan buɗewa sai ta ga yaro yana kuka a cikin kwandon, sai yar Firauna ta ji tausayinsa, ta ce, Wannan daga yaran Ibraniyawa ne. Kuma yaruwarsa ta ce wa yar Firauna, Kina so in kira miki mace mai shayarwa daga cikin Ibraniyawa, kuma za ta shayar miki yaron? Ita kuwa ta ce yar Firauna, Tafi. Bayan ta zo kuwa, budurwar ta kira uwar yaron. Yar Firauna ta ce mata, Ki kiyaye mini yaron nan, kuma ki shayar mini shi, ni kuwa zan ba ki lada. Sai matar ta ɗauki yaron, ta kuma shayar da shi. Bayan yaron ya yi girma, ta kawo shi zuwa ga yar Firauna, kuma ya zama mata ɗa. Ta kuma sanya masa suna Musa, tana cewa, Na ɗauke shi daga ruwa.

Ya faru kuwa a cikin waɗannan kwanaki masu yawa, bayan Musa ya girma, ya fita zuwa ga yanuwansa yayan Israila, kuma bayan ya lura da wahalarsu, sai ya ga wani mutumin Masarawa yana dukan wani Ibraniyawa, ɗaya daga cikin yanuwansa yayan Israila. Bayan ya duba kewaye nan da nan bai ga kowa ba, sai ya buge Bamasaren ya ɓoye shi a cikin yashi. Ya fita a

ranar ta biyu, ya ga maza biyu Ibraniyawa suna faɗa, sai ya ce wa wanda yake aikata laifi, Me ya sa kake bugun maƙwabcinka? Amma ya ce, Wane ya naɗa ka mai mulki da kuma mai sharia a kanmu? Kana so ka kashe ni kamar yadda ka kashe ɗan Masar jiya? Musa kuwa ya ji tsoro, ya ce, To, ai abin ya bayyana. Ya ji kuwa Firauna wannan magana, kuma ya nemi ya kashe Musa. Sai Musa ya janye daga gaban Firauna, ya zauna a ƙasar Midiyan. Da ya isa ƙasar Midiyan, sai ya zauna a bakin rijiya. Firist na Midiyan yana da yaya mata bakwai waɗanda suke kiwon tumakin mahaifinsu Yetro, suka iso suka fara ɗiban ruwa har suka cika tankuna don su shayar da tumakin mahaifinsu Yetro. Bayan sun iso sai makiyayan suka kore su, amma Musa ya tashi ya cece su, ya ɗebo musu ruwa, ya kuma shayar da tumakinsu. Sun iso wurin Raguel mahaifin su, shi kuwa ya ce musu, Me ya sa kuka yi sauri zuwa yau? Su kuwa suka ce, Wani mutumin Bamasariya ya cece mu daga makiyaya, kuma ya ɗebo mana ruwa, ya kuma shayar da tumakinmu. Ya ce wa yayansa mata, Ina yake? Don me kuka bar mutumin? Ku kira shi domin ya ci abinci. Musa ya zauna tare da mutumin, kuma ya ba da yarsa Sefora ga Musa aure. Bayan ta yi ciki, matar ta haifi ɗa, sai Musa ya sanya masa suna Gershom, yana cewa, Domin baƙo ne ni a ƙasar baƙo. Bayan waɗannan kwanaki masu yawa, sarkin Masar ya mutu, kuma yayan Israila suka yi nishi saboda aikinsu, suka kuma yi kuka, kukan nasu kuwa ya haura zuwa ga Allah saboda aikinsu. Kuma Allah ya ji kukansu, Allah kuma ya tuna da alkawarinsa da ya yi wa Ibrahim, da Ishaku, da Yakubu. Kuma Allah ya duba yayan Israila, kuma ya bayyana kansa gare su.

3

Musa kuwa yana kiwon tumakin Yetro surukinsa, firist na Midiyan, ya kuma kai tumakin zuwa cikin jeji, ya zo dutsen Horeb. Sai ya bayyana gare shi Malaikan Ubangiji a cikin harshen wuta daga cikin ƙayayyuwa, kuma ya ga cewa ƙayayyuwar tana cin wuta, amma ƙayayyuwar ba ta ƙone ba. Musa ya ce, Zan wuce in ga wannan babban abin mamaki, domin ba a ƙone itacen ƙayan nan ba. Kamar yadda Ubangiji ya ga cewa ya kusata don gani, sai Ubangiji ya kira shi daga cikin daji, yana cewa, Musa, Musa, shi kuwa ya ce, menene yake? Amma ya ce, Kada ka kusata nan, ka cire takalmi daga ƙafafunka, domin wurin da kake tsaye a kai ƙasa mai tsarki ce. Kuma ya ce, Ni ne Allahn ubanka, Allahn Ibrahim, da Allahn Ishaku, da Allahn Yakubu. Sai Musa ya juya fuskarsa, domin ya ji tsoron kallon Allahn kai tsaye. Ubangiji ya ce wa Musa, Na ga wahalar mutanena da ke Masar, kuma na ji kukansu daga hannun masu ginin aiki, gama na san azabarsu. Kuma na sauka don in ceto su daga hannun Masarawa, in fitar da su daga wannan ƙasa, in shigar da su zuwa ƙasa mai kyau mai faɗi, zuwa ƙasa mai zub da madara da zuma, zuwa wurin Kananawa, da Hittawa, da Amoriyawa, da Ferizziyawa, da Girgashiyawa, da Hiwiyawa, da Yebusiyawa. Kuma yanzu duba, kukan yayan Israila ya zo wurina, kuma ni na ga danniyar da Masarawa suke yi musu. Kuma yanzu zo, zan aika ka zuwa Firauna sarkin Masar, kuma za ka fitar da mutanena yayan Israila daga ƙasar Masar.

Sai Musa ya ce wa Allah, Wane ne ni, da zan je wurin Firauna sarkin Masar, in kuma fitar da Israilawa daga ƙasar Masar? Allah ya ce wa Musa, yana cewa, Zan kasance tare da kai, kuma wannan zai zama alama a gare ka cewa Ni ne na aike ka: saad da ka fitar da mutanena daga Masar, za ku bauta wa Allah a kan wannan dutse. Kuma Musa ya ce wa Allah, Ga ni, zan je wurin yayan Israila, zan ce musu, Allahn ubanninmu ya aiko ni gare ku. Za su tambaye ni, Mene ne sunansa? Me zan ce musu? Kuma Allah ya ce wa Musa, yana cewa, Ni ne Wanda Yake, kuma ya ce, Haka za ka faɗa wa yayan Israila, Wanda Yake ya aiko ni gare ku. Kuma Allah ya sāke ce wa Musa, haka za ka faɗa wa yayan Israila, Ubangiji Allah na kakanninmu, Allah na Ibrahima, da Allah na Ishaku, da Allah na Yakubu, ya aiko ni gare ku, wannan sunana ne na har abada, kuma abin tunawa na tsara zuwa tsara. Bayan zuwa sai ka tara majalisar dattawan yayan Israila, ka ce musu, Ubangiji Allah na kakanninmu ya bayyana mini, Allah na Ibrahim, da Allah na Ishaku, da Allah na Yakubu, yana cewa, Na duba ku sosai, da duk abin da ya faru muku a Masar. Kuma ya ce, Zan fitar da ku daga wahalar Masarawa, zuwa ƙasar Kananiyawa, da Hittiyawa, da Amoriyawa, da Ferizziyawa, da Girgashiyawa, da Hiwiyawa, da Yebusiyawa, zuwa ƙasar da take gudana da madara da zuma. Kuma za su ji muryarka, kuma za ka shiga kai, da majalisar dattawan Israila, wurin Firauna sarkin Misira, kuma za ka ce masa, Allah na Ibraniyawa ya kira mu, saboda haka za mu yi tafiyar kwana uku zuwa cikin jeji, domin mu yi hadaya ga Allahnmu. Amma na san cewa Firauna sarkin Masar ba zai bar ku ku tafi ba, sai dai in aka yi amfani da hannu mai ƙarfi. Kuma da miƙa hannu, zan buge Masarawa da

dukan abubuwan alajabina waɗanda zan yi a cikinsu, kuma bayan haka zai sallame ku. Zan kuwa ba da tagomashi ga wannan mutane a gaban Masarawa, amma lokacin da kuka tafi, ba za ku tafi wofi ba. Amma kowace mace za ta roƙa daga maƙwabciyarta da abokin zamanta kayayyaki na azurfa da na zinariya da tufafi, kuma za ku sa su a kan yayanku maza da a kan yayanku mata, kuma za ku washe Masarawa.

4

Musa ya amsa ya ce, Idan ba su gaskata ni ba, ko kuma su saurari muryata, za su ce, Allah bai bayyana maka ba. Me zan ce musu? Ubangiji ya ce masa, Mene ne wannan da ke a hannunka? Sai ya amsa, Sanda ce. Sai ya ce, Jefa ta a ƙasa, sai ya jefa ta a ƙasa, ta zama maciji, sai Musa ya gudu daga gare shi. Ubangiji ya ce wa Musa, Miƙa hannunka, ka kama wutsiyar. Sai ya miƙa hannunsa ya kama wutsiyar, ta zama sanda a hannunsa. Domin su gaskata maka, cewa Ubangijin kakanninsu ya bayyana maka, Ubangijin Ibrahim, da Ubangijin Ishaku, da Ubangijin Yakubu. Ubangiji ya sāke ce masa, Saka hannunka cikin ƙirjinka, sai ya saka hannunsa cikin ƙirjinsa, ya fitar da hannunsa daga ƙirjinsa, hannunsa kuwa ya zama kamar ƙanƙara. Kuma ya sāke cē, Saka hannunka a cikin ƙirjinka, sai ya saka hannunsa a cikin ƙirjinsa, ya fitar da ita daga ƙirjinsa, sai ta sāke koma launin namanta. Idan amma ba su gaskata ka ba, kuma ba su saurari muryar alama ta farko ba, za su gaskata ka game da muryar alama ta biyu. Kuma zai kasance idan ba su

gaskata ka game da waɗannan alamu biyu ba, kuma ba su saurari muryarka ba, za ka ɗauki ruwa daga kogin, ka zuba a kan busasshiyar ƙasa, kuma ruwan da ka ɗauka daga kogin zai zama jini a kan busasshiyar ƙasa. Musa ya ce wa Ubangiji, ina roƙonka, ya Ubangiji, ban cancanci ba tun jiya ko shekarar jiya, ko tun ka fara magana da bawanka, ni mai rauni murya ne kuma mai jinkirin harshe. Ubangiji ya ce wa Musa, Wane ne ya ba mutum baki? Wane ne ya yi mai wuyan ji da bebe, mai gani da makaho? Ashe, ba Ni ba ne Allah? Kuma yanzu ka tafi, zan kuwa buɗe bakinka, in kuma koya maka abin da za ka faɗa. Sai Musa ya ce, Ina roƙonka, ya Ubangiji, ka naɗa wani mai iya wanda za ka aika. Kuma cikin fushi Ubangiji ya yi fushi da Musa, ya ce, ashe, Haruna ɗanuwanka Ba-Lawi? Na san cewa shi zai yi magana da kai, kuma ga shi yana fitowa don ya sadu da kai, kuma idan ya gan ka zai yi murna a cikin zuciyarsa. Kuma za ka yi magana da shi, za ka kuma sa kalmomina a bakinsa, ni kuwa zan buɗe bakinka da bakinsa, in kuma koya muku abin da za ku yi. Kuma shi zai yi maka magana ga mutane, kuma shi zai zama bakinka, amma kai za ka zama masa wakilin Allah. Kuma wannan sanda, wadda ta juya zuwa maciji, za ka ɗauka a hannunka, wadda za ka yi da ita alamomin.

Musa ya tafi, ya koma wurin Yetro surukinsa, ya ce masa, Zan koma wurin yanuwana a Masar, in ga ko har yanzu suna raye. Yetro ya ce wa Musa, Ka tafi lafiya. Bayan kwanaki masu yawa, sarkin Masar ya mutu. Ubangiji ya ce wa Musa a Midiyan, Tafi, koma Misira, gama duk waɗanda suke neman ranka sun mutu. Bayan Musa ya ɗauki matarsa da yayansa, ya ɗora su a kan

dabbobin ɗaukar kaya, ya koma zuwa Masar. Musa kuma ya ɗauki sandar da ta fito daga Allah a hannunsa. Ubangiji ya ce wa Musa, Saad da kake tafiya kana komawa zuwa Masar, ka tabbata ka yi dukan abubuwan alajabi waɗanda na ba ka iko a gaban Firauna, amma zan taurara zuciyarsa, kuma ba zai saki mutanen ba. Amma kai za ka faɗa wa Firauna, Ga abin da Ubangiji ya faɗa: Israila ɗana ne na fari. Na ce maka, ka saki mutanena domin su yi mini bauta, idan ba ka so ka saki su, to sai ka gani, zan kashe ɗanka na fari. Ya faru a kan hanya a masaukin, Malaikan Ubangiji ya sadu da shi, kuma yana neman ya kashe shi. Sai Seffora ta ɗauki dutse, ta kaciya kaciyar ɗanta, ta fāɗi a ƙafafunsa, ta ce, Jinin kaciyar ɗana ya tsaya. Kuma ya tafi daga gare shi, domin ya ce, Jinin kaciyar ɗana ya tsaya. Ubangiji ya ce wa Haruna, Ka tafi ka taryi Musa a cikin jeji, sai ya tafi, ya same shi a dutsen Allah, suka yi sumbata. Kuma Musa ya faɗa wa Haruna dukan kalmomin Ubangiji waɗanda ya aiko da su, da dukan kalmomin da ya umarce shi. Ya tafi amma Musa da Haruna, suka kuma tara majalisar dattawan yayan Israila. Kuma Haruna ya faɗi dukan waɗannan kalmomi, waɗanda Allah ya faɗa wa Musa, kuma ya yi alamomin a gaban mutane. Kuma mutanen suka gaskata kuma suka yi farin ciki, domin Allah ya ziyarci yayan Israila, kuma domin ya ga wahalolin su. Mutanen kuwa suka sunkuyar da kai suka yi sujada.

5

Bayan wannan, Musa da Haruna suka shiga wurin Firauna, suka

ce masa, Ga abin da Ubangiji Allah na Israila ya faɗa: Ka saki mutanena su tafi don su yi mini biki a cikin jeji. Sai Firauna ya ce, Wane ne wannan da zan saurari muryarsa har in saki yayan Israila? Ban san Ubangiji ba, kuma ba zan saki Israila ba. Suka ce masa, Allahn Ibraniyawa ya kira mu, saboda haka za mu yi tafiyar kwana uku zuwa cikin jeji, domin mu yi hadaya ga Ubangiji Allahnmu, don kada mutuwa ko kisa ya same mu. Sai sarkin Masar ya ce musu, Don me Musa da Haruna kuke karkatar da mutane daga aikinsu? Ku tafi, kowane ɗayanku ya koma aikinsa. Kuma Firauna ya ce, Duba, yanzu mutanen sun ƙaru sosai, kada mu bar su su daina aikinsu. Firauna ya umarta masu kora aiki na mutane da marubuta, yana cewa, Ba za a ƙara ba ku bada ciyawa ga mutane don yin tubali kamar jiya da rana ta uku ba, amma su kansu bari su tafi su tattara wa kansu ciyawa. Kuma tsarin yin tubali wanda suke yi a kowace rana za ka dora musu, ba za ka cire komai ba, suna jin daɗi ne, domin wannan sun yi kuka suna cewa, bari mu tashi mu yi hadaya ga Allahnmu. Bari a ƙara nauyin ayyukan mutanen nan, su kuma damu da waɗannan, kada kuma su damu da kalmomi marasa amfani.

Masu aikin gandu da marubuta suna gaggauta su, suna kuma ce wa mutane, suna cewa, Ga abin da Firauna ya ce, Ba zan ƙara ba ku bambaro ba. Ku kanku ku je ku tattara wa kanku ciyawa daga duk inda kuka samu, domin ba za a rage kome daga adadin aikin da ake bukata daga gare ku ba. Sai aka watsar da mutane a dukan ƙasar Masar don su tattara ciyawa don yin buhu. Masu kula da aiki sun yi ta matsa musu, suna cewa, Ku kammala

ayyukan da suka dace kowace rana, kamar yadda yake lokacin da ake ba ku ciyawa. Kuma an bulale marubutan kabilar yayan Israila, waɗanda aka naɗa a kansu, ta wurin masu kulan Firauna, suna cewa, Me ya sa ba ku cika takardar aikinku na yin tubali kamar jiya da shekarar rana, da kuma na yau? Bayan shiga, marubutan yayan Israila suka yi kuka ga Firauna, suna cewa, Me ya sa kake yin haka wa bayinka? Ba a ba bayin gidanka ciyawa ba, kuma suna ce mana mu yi tubali, kuma ga shi an bulale bayin ka, saboda haka za ka yi wa mutanen ka zalunci. Sai ya ce musu, Kuna zaman banza, ragwaye ne ku. Saboda haka kuke cewa, Bari mu tafi mu yi hadaya ga Allahnmu. Yanzu saboda haka bayan kun tafi, ku yi aiki, domin ba za a ba ku ciyawa ba, amma dole ku cika adadin yin tubali. Marubutan yayan Israila suka ga kansu cikin wahala, suna cewa, Ba za ku bar adadin tubali da ya dace a kowace rana ba. Sun haɗu da Musa da Haruna waɗanda suke zuwa don haɗuwa da su, saad da suke fitowa daga wurin Firauna. Suka ce musu, Allah ya gan ku ya kuma yi hukunci, domin kun mayar da ƙanshinmu abin ƙyama a gaban Firauna da a gaban bayinsa, har kuka ba shi takobi a hannunsa don yă kashe mu. Ya dawo amma Musa zuwa ga Ubangiji, kuma ya ce, Ina roƙonka, ya Ubangiji, me ya sa ka azabtar da mutanen nan? Kuma don me ka aiko ni? Kuma tun lokacin da na je wurin Firauna don yin magana da sunanka, ya ƙara azabtar da wannan mutane, kuma ba ka ceci mutanenka ba.

6

Kuma Ubangiji ya ce wa Musa, Tuni za ka ga abin da zan yi wa Firauna, domin da hannu mai ƙarfi zai sallame su, kuma da hannu mai ɗaukaka zai kore su daga ƙasarsa. Allah ya yi magana da Musa, ya ce masa, Ni ne Ubangiji. Kuma na bayyana ga Ibrahim da Ishaku da Yakubu, kasancewa Allahnsu, amma sunana Ubangiji ban bayyana musu ba. Kuma na kafa alkawarina da su, domin in ba su ƙasar Kananiyawa, ƙasar da suka zauna a cikinta a baƙo, wadda suka zauna a kanta. Kuma ni na ji kukan yayan Israila waɗanda Masarawa suke bautar da su, kuma na tuna da alkawarin ku. Tafi, na ce wa yayan Israila, ina cewa, Ni ne Ubangiji, kuma zan fitar da ku daga mulkin Masarawa, zan kuma cece ku daga bauta, zan kuma fanshi ku da hannu mai ɗaukaka da bab Zan ɗauke ku a matsayin mutanena, zan kuma zama Allahnku, za ku kuwa san cewa Ni ne Ubangiji Allahnku wanda ya fitar da ku daga danniyar Masarawa. Kuma zan shigo da ku zuwa ƙasar da na miƙa hannuna don in ba da ita ga Ibrahim, da Ishaku, da Yakubu, kuma zan ba ku ita a matsayin gādo, Ni Ubangiji. Musa ya yi magana haka ga yayan Israila, amma ba su saurare shi ba saboda rashin ƙarfin hali da kuma saboda ayyukan masu wuya. Ubangiji ya ce wa Musa cewa, Shiga, ka yi magana da Firauna sarkin Masar, domin yă saki yayan Israila daga ƙasarsa. Musa ya yi magana a gaban Ubangiji yana cewa, Duba, yayan Israila ba su saurare ni ba, to yaya Firauna zai saurare ni? Ni kuwa marar hankali ne. Ubangiji ya yi magana da Musa da Haruna, ya kuma umarce su game da Firauna sarkin Masar, domin a saki yayan Israila daga ƙasar Masar.

Kuma waɗannan su ne shugabannin gidajen iyalansu, yayan Ruben, ɗan farin Israila: Hanok, da Fallu, Hezron, da Karmi. Wannan ita ce dangin Ruben. Kuma yayan Simeon su ne: Yemuwel, da Yamemin, da Awod, da Yakehin, da Saar, da Saul wanda daga matar Ba-Kanana. Waɗannan su ne iyalan yayan Simeon. Kuma waɗannan su ne sunayen yayan maza Lawi bisa ga danginsu: Gershon, Kohat, da Merari, kuma shekarun rayuwar Lawi sun kai ɗari talatin da bakwai. Kuma waɗannan yayan maza Gershon ne, Libni da Shimei, bisa ga iyalan gidajensu. Kuma yayan Kahat su ne Amram, da Izhar, da Hebron, da Uzziel, kuma shekarun rayuwar Kahat sun kai shekara ɗari da talatin da uku. Kuma yayan Merari maza su ne Mahli da Mushi. Waɗannan su ne iyalan kakannin Lawi bisa ga dangantakarsu. Sai Amram ya auri Yokabed, yar ɗanuwan mahaifinsa, kuma ta haifa masa Haruna da Musa, da kuma Maryamu yaruwarsu. Shekarun rayuwar Amram sun kai shekara ɗari da talatin da biyu. Kuma yayan maza Issachar su ne Korah, da Naphek, da Zechri. Kuma yayan Uzziel su ne: Mishael, da Elizaphan, da Segrei. Haruna ya ɗauki Alisabatu yar Aminadab, yaruwar Nashon, ta zama matarsa, kuma ta haifa masa Nadab, da Abiyud, da Eleyazar, da Itamar. Yayan Korah maza su ne Asir, da Elkanah, da Abiasar, waɗannan su ne zuriyar Korah. Kuma Eleazar ɗan Haruna ya auri ɗaya daga cikin yayan mata Futiyel, ta kuwa haifa masa Finehas. Waɗannan su ne shugabannin iyalan Lawiyawa bisa ga tsararrakinsu. Wannan ne Haruna da Musa, waɗanda Allah ya ce musu su fitar da yayan Israila daga ƙasar Masar tare da ikonsu. Waɗannan su ne waɗanda suka yi magana da Firauna

sarkin Masar, kuma suka fitar da yayan Israila daga ƙasar Masar, shi Haruna da Musa. A ranar da Ubangiji ya yi magana da Musa a ƙasar Masar. Kuma Ubangiji ya yi magana da Musa yana cewa, Ni ne Ubangiji, ka yi magana da Firauna sarkin Misira duk abin da nake faɗa maka. Kuma Musa ya ce a gaban Ubangiji, Duba, ni mai raƙumin magana ne, to yaya Firauna zai saurare ni?

7

Ubangiji ya ce wa Musa, Duba, na mai da kai allah ga Firauna, kuma Haruna ɗanuwanka zai zama annabinka. Amma kai za ka faɗa masa duk abin da na umarce ka, sai Haruna ɗanuwanka zai yi magana da Firauna, domin ya saki yayan Israila daga ƙasarsa. Amma ni zan taurara zuciyar Firauna, kuma zan ƙara yawan alamomina da abubuwan alajabina a ƙasar Masar. Kuma Firauna ba zai ji ku ba, zan kuwa ɗora hannuna a kan Masar, in fitar da mutanena yayan Israila daga ƙasar Masar da ƙarfina tare da babban ɗaukar fansa. Kuma dukan Masarawa za su san cewa Ni ne Ubangiji, lokacin da na miƙa hannuna a kan Masar, kuma zan fitar da Israilawa daga cikin su. Musa da Haruna suka yi kamar yadda Ubangiji ya umarce su, haka suka yi. Musa yana da shekaru tamanin, Haruna ɗanuwansa kuwa yana da shekaru tamanin da uku, lokacin da suka yi magana da Firauna. Ubangiji ya ce wa Musa da Haruna, yana cewa, Kuma idan Firauna ya yi magana da ku yana cewa, Ku nuna mana alama ko alajabi, sai ka ce wa Haruna ɗanuwanka, Ka ɗauki sanda, ka jefa ta a ƙasa a gaban Firauna da a gaban bayinsa, za ta kuwa zama maciji. Sai

Musa da Haruna suka shiga a gaban Firauna, da bayinsa, suka yi haka, kamar yadda Ubangiji ya umarce su, sai Haruna ya jefa sandan a gaban Firauna, da a gaban bayinsa, ya zama macijiya. Amma Firauna ya kira tare masu hikima na Masar da masu sihiri, kuma masu ruqaya na Masarawa ma suka yi haka da sihirinsu. Suka jefa kowannensu sandarsa, suka zama macizai, amma sandar Haruna ta hadiye sandunsu. Kuma zuciyar Firauna ta yi taurinkai, kuma bai saurare su ba, kamar yadda Ubangiji ya umarce su.

Ubangiji ya ce wa Musa, an taurare zuciyar Firauna, don kada ya saki mutanen. Je wurin Firauna da safe, duba shi yana fita zuwa ruwa, kuma za ka sadu da shi a bakin kogin, kuma sandar da ta juya ta zama maciji za ka riƙe a hannunka. Kuma za ka ce masa, Ubangiji Allah na Ibraniyawa ya aiko ni zuwa gare ka, yana cewa, ka sallami mutanena, domin su yi mini bauta a cikin jeji, kuma duba, ba ka saurara ba har zuwa yanzu. Ga abin da Ubangiji ya ce, ta haka za ka san cewa ni ne Ubangiji, duba zan bugi ruwan da yake cikin kogin da sandan da yake a hannuna, zai kuwa zama jini. Kuma kifayen da ke cikin kogin za su mutu, kogin kuma zai yi wari, kuma Masarawa ba za su iya shan ruwa daga kogin ba. Ubangiji ya ce wa Musa, Faɗa wa Haruna ɗanuwanka, Ɗauki sandanka a hannunka, ka miƙa hannunka a kan ruwan Masar, a kan kogunansu, a kan magudanan ruwansu, a kan fadamansu, kuma a kan duk tarin ruwansu, zai zama jini. Sai ya zama jini a duk ƙasar Masar, a cikin itatuwa da kuma a cikin duwatsu. Sai Musa da Haruna suka yi haka, kamar yadda Ubangiji ya umarce su, ya ɗaga sandansa ya bugi ruwan da ke

cikin kogin a gaban Firauna da bayinsa, sai dukan ruwan da ke cikin kogin ya zama jini. Kuma kifayen da suke cikin kogin sun mutu, kogin kuma ya yi wari, Masarawa kuwa ba su iya shan ruwa daga kogin ba, jini kuma ya kasance a dukan ƙasar Masar. Sun yi haka kuma masu sihiri na Masarawa da sihirinsu, kuma zuciyar Firauna ta taurare, kuma bai saurare su ba, kamar yadda Ubangiji ya faɗa. Bayan ya juya amma, Firauna ya shiga gidansa, kuma bai kula da wannan ba. Dukan Masarawa suka tona rijiyoyi kewaye da kogin domin su sha ruwa, domin ba su iya shan ruwa daga kogin ba. Kuma kwanaki bakwai sun cika, bayan da Ubangiji ya bugi kogin.

Ubangiji ya ce wa Musa, ka shiga wurin Firauna, ka faɗa masa, ga abin da Ubangiji ya ce, ka saki mutanena, domin su yi mini bauta. Idan ba ka so ka sallame su ba, duba, zan buga dukan iyakokin ka da kwaɗi. Kuma kogin zai yi rowa kwaɗi, su kuwa bayan sun haura za su shiga cikin gidajenka, da cikin ɗakunan ajiya na ɗakunan kwananka, da a kan gadajenka, da a kan gidajen bayinka, da na mutanenka, da a cikin kwanukan kwaɓanka, da a cikin tandodininka. Kuma a kanka, da kuma a kan bayinka, da kuma a kan jamaarka, kwaɗi za su haura.

8

Ubangiji ya ce wa Musa, Faɗa wa Haruna ɗanuwanka, Miƙa hannunka da sandanka a kan koguna, da magudanan ruwa, da fadamu, ka fitar da kwaɗi. Kuma Haruna ya miƙa hannunsa a

kan ruwan Masar, ya fitar da kwaɗi, kwaɗon kuwa ya fito ya rufe ƙasar Masar. Sun yi haka ma masu sihiri na Masarawa da sihirinsu, kuma suka fitar da kwaɗi a kan ƙasar Masar. Sai Firauna ya kira Musa da Haruna, ya ce, Ku yi mini addua ga Ubangiji, ya kawar da kwaɗin daga gare ni da mutanena, zan kuwa sallami su don su yi hadaya ga Ubangiji. Musa ya ce wa Firauna, Ka shirya mini lokacin da zan yi maka addua game da kai, da bayinka, da mutanenka, domin a kawar da kwaɗin daga gare ka, da daga mutanenka, da daga gidajenku, sai dai waɗanda suke cikin kogin za su rage. Shi amma ya ce, Cikin gobe. Ya ce saboda haka, Kamar yadda ka faɗa, domin ka sani cewa babu wani dabam sai Ubangiji. Kuma za a cire kwaɗi daga gare ka, da daga gidajenku, da daga filayen gidajenku, da daga bayinka, da kuma daga mutanenka, sai dai a cikin kogin za su rage. Sai Musa da Haruna suka fita daga wurin Firauna, sai Musa ya yi kuka ga Ubangiji game da yarjejeniyar kwaɗi, kamar yadda Firauna ya shirya. Ubangiji kuwa ya yi kamar yadda Musa ya faɗa, sai kwadi suka mutu daga gidaje, da filaye, da gonaki. Kuma suka tattara su tsibi-tsibi, sai ƙasa ta yi wari. Da Firauna ya ga cewa an sami sauƙi, sai zuciyarsa ta taurare, kuma bai saurare su ba, kamar yadda Ubangiji ya faɗa. Ubangiji ya ce wa Musa, Faɗa wa Haruna, Miƙa hannunka da sandarka, ka buga ƙurar ƙasa, zai zama ƙudaje a kan mutane, da dabbobi masu ƙafa huɗu, da dukan ƙasar Masar. Saboda haka Haruna ya miƙa hannunsa da sandarsa, ya bugi ƙurar ƙasa, sai ƙudaje suka kasance a kan mutane da dabbobin mai ƙafa huɗu, kuma a cikin dukan ƙurar ƙasa ƙudaje suka kasance. Sun yi haka ma kuma masu sihiri da sihirinsu, don su fitar da ƙudaje, amma ba su iya

ba, kuma ƙudaje suka kasance a cikin mutane, da kuma a cikin dabbobi masu ƙafa huɗu. Saboda haka masu sihiri suka ce wa Firauna, Wannan yatsan Allah ne, kuma zuciyar Firauna ta taurare, bai kuwa saurare su ba, kamar yadda Ubangiji ya faɗa. Ubangiji ya ce wa Musa, tashi da sassafe, ka tsaya a gaban Firauna, kuma duba, shi kansa zai fita zuwa ruwa, sai ka ce masa, ga abin da Ubangiji ya ce, ka sallami mutanena, domin su yi mini bauta a cikin jeji. Idan amma ba ka so ka sallami mutanena ba, ga shi, ina aika a kanka, da a kan bayinka, da a kan mutanenka, da a kan gidajenku ƙudajen kare, kuma za a cika gidajen Masarawa da ƙudajen kare, har ma cikin ƙasar da suke a kanta. Kuma zan yi abubuwan alajabi a wannan rana a ƙasar Gesem, wadda mutanena suke a kanta, wadda ba za a kasance a can ƙudan kare ba, domin ka sani cewa ni ne Ubangiji Allah na dukan ƙasa. Kuma zan bada bambanci tsakanin mutanena da mutanenka, a gobe wannan zai kasance a kan ƙasa. Ubangiji ya yi haka, sai ƙudajen sun zo da yawa cikin gidan Firauna, da cikin gidajen bayinsa, da cikin dukan ƙasar Masar, aka kuma lalatar da ƙasar saboda ƙudajen.

Firauna ya kira Musa da Haruna, yana cewa, Ku zo ku yi hadaya ga Ubangiji Allahnku a cikin ƙasar. Sai Musa ya ce, Ba zai yiwu mu yi haka ba, domin abubuwan da Masarawa suke ƙyale za mu miƙa hadaya ga Ubangiji Allahnmu. Idan muka yi hadaya da abubuwan da Masarawa suke ƙyale a gabansu, za su jefe mu da duwatsu. Za mu yi tafiya ta kwanaki uku zuwa cikin jeji, kuma za mu yi hadaya ga Allahnmu, kamar yadda Ubangiji ya faɗa mana. Sai Firauna ya ce, Zan aiko da ku, ku yi hadaya ga

Allahnku a cikin jeji, amma kada ku yi nisa sosai. Saboda haka ku yi mini addua ga Ubangiji. Musa ya ce, Ni kuwa zan fita daga gare ka, zan kuma yi addua ga Allah, kuma ƙudan kare za su tafi daga gare ka da daga bayinka da kuma daga mutanenka gobe. Amma kada ka ƙara yin yaudara, ya Firauna, don kada ka aiki mutane su yi hadaya ga Ubangiji. Musa ya fita daga wurin Firauna, ya kuma yi addua ga Allah. Ubangiji kuwa ya yi kamar yadda Musa ya faɗa, kuma ya cire ƙudan kare daga Firauna, da bayinsa, da mutanensa, ba a bar ko ɗaya ba. Kuma Firauna ya taurara zuciyarsa a wannan lokacin, kuma bai yarda ya saki mutanen ba.

9

Ubangiji ya ce wa Musa, ka shiga wurin Firauna, ka faɗa masa, ga abin da Ubangiji Allah na Ibraniyawa ya faɗa, ka sallami mutanena, domin su yi mini bauta. Idan hakika ba ka son sallami mutanena, amma har yanzu kana rike da su Duba, hannun Ubangiji zai kasance a kan dabbobinka waɗanda suke a filaye, a kan dawakai, da dabbobin ɗaukar kaya, da raƙuma, da shanu, da tumaki, mutuwa mai girma ƙwarai. Kuma zan yi abubuwan banmamaki a wannan lokacin tsakanin dabbobin Masarawa da dabbobin yayan Israila, ba abin da aka faɗa zai mutu daga dukan yayan Israila. Kuma Allah ya ba da iyaka, yana cewa, A gobe Ubangiji zai cika wannan maganar a kan ƙasa. Kuma Ubangiji ya yi wannan magana a washegari, kuma dukan dabbobin Masarawa suka mutu, amma daga cikin

dabbobin yayan Israila ba ko ɗaya da ta mutu ba. Saad da Firauna ya ga cewa ba kome ya mutu daga dukan dabbobin yayan Israila ba, zuciyar Firauna ta taurare, kuma bai saki mutanen ba. Ubangiji ya ce wa Musa da Haruna, Ku ɗauki cikakkun hannuwen toka daga tanderu, saan nan Musa ya yayyafa shi zuwa sama a gaban Firauna da a gaban bayinsa. Kuma bari ƙura ta kasance a kan dukan ƙasar Masar, kuma za ta zama miyaku da kumburai masu fashewa a kan mutane da dabbobi masu ƙafa huɗu, a dukan ƙasar Masar. Kuma ya ɗauki tokar murhu a gaban Firauna, sai Musa ya watsar da ita zuwa sama, kuma sai ya zama marurai da kumburai masu fashewa a jikin mutane da dabbobi masu ƙafa huɗu. Kuma masu sihiri ba su iya tsayawa a gaban Musa ba saboda marurai, domin marurai sun kasance a jikin masu sihiri, da kuma a dukan ƙasar Masar. Ubangiji ya taurare zuciyar Firauna, kuma bai saurare su ba, kamar yadda Ubangiji ya umarta. Ubangiji ya ce wa Musa, tashi da sassafe, ka tsaya a gaban Firauna, ka ce masa, ga abin da Ubangiji Allah na Ibraniyawa ya ce, ka sallami mutanena domin su yi mini bauta. A wannan lokaci zan aika da dukan annobai na zuwa zuciyarka, da na bayinka, da na jamaarka, domin ka sani cewa babu wani kamar ni a dukan ƙasar duniya. Yanzu domin na aiko da hannu zan buge ka, da mutanen ka zan kashe su, kuma za a hallaka ka daga ƙasa. Kuma saboda wannan aka kiyaye ka, domin in nuna maka ƙarfina, kuma domin a yi shelar sunana a dukan ƙasar. Har yanzu kana cin zarafin mutanena don kada ka sallame su? Duba, zan yi ruwan ƙanƙara gobe a wannan lokaci, ƙanƙara mai yawa ƙwarai, wadda irin wannan ba ta taɓa faruwa a Masar ba, tun ranar da aka halicce

ta, har zuwa yau. Yanzu saboda haka ka yi sauri ka tattara dabbobinka, da duk abin da yake naka a fili, domin duk mutane da dabbobi, duk abin da yake naka a fili, domin duk mutane da dabbobi, duk abin da aka samu a filaye, kuma bai shiga gida ba, amma ƙanƙara ta fāɗo a kansu, za su mutu. Mai tsoron maganar Ubangiji daga cikin bayin Firauna ya tattara dabbobinsa zuwa cikin gidaje. Amma wanda bai kula da maganar Ubangiji ba, ya bar dabbobinsa a filaye.

Ubangiji ya ce wa Musa, Miƙa hannunka zuwa sama, ƙanƙara za ta sauko a kan dukan ƙasar Masar, a kan mutane, da dabbobi, da kuma a kan dukan ciyayin da ke ƙasa. Sai Musa ya miƙa hannunsa zuwa sama, Ubangiji kuwa ya aiko da tsawa da ƙanƙara, wuta kuma ta yi ta walƙiya a ƙasa, Ubangiji ya sauko da ƙanƙara a dukan ƙasar Masar. Ya kasance ƙanƙara da wuta mai harshe a cikinta, kuma ƙanƙarar ta yi yawa ƙwarai, wadda irin wannan ba ta taɓa faruwa a Masar ba, tun ranar da alumma ta kasance a kanta. Kanƙara ta buga a dukan ƙasar Masar, daga mutum har zuwa dabba, kuma ƙanƙara ta buga dukan ciyawar da take a fili, kuma ƙanƙara ta ragargaza dukan itatuwan da suke a filaye. Sai dai a ƙasar Gesem, inda yayan Israila suke, ba a yi ƙanƙara ba. Bayan ya aiko, Firauna ya kira Musa da Haruna, ya ce musu, Na yi zunubi a yanzu; Ubangiji mai adalci ne, amma ni da mutanena marasa bin Allah ne. Yi addua saboda haka game da ni ga Ubangiji, kuma bari ya daina samun muryoyin Allah, da ƙanƙara, da wuta, saan nan zan sallame ku, kuma ba za ku ƙara dakata ba. Musa ya ce masa, Da zarar na fita daga birnin, zan ɗaga hannuwana zuwa ga

Ubangiji, tsawa za su daina, ƙanƙara da ruwan sama ba za su ƙara kasancewa ba, domin ka san cewa ƙasar ta Ubangiji ce. Kuma kai da masu hidimarka, na san cewa har yanzu ba ku ji tsoron Ubangiji ba. Amma lilin da shair an buge su, domin shair ya tsaya, amma lilin yana cikin kai. Amma alkama da hatsin shair ba a buge su ba, domin sun kasance masu makarewa. Musa ya fita daga wurin Firauna zuwa wajen birni, ya miƙa hannuwansa zuwa ga Ubangiji, sai muryoyin suka daina, ƙanƙara da ruwan sama kuma ba su ƙara zubo a kan ƙasa ba. Ganin amma Firauna cewa ruwan sama da ƙanƙara da muryoyi sun daina, sai ya ƙara yin zunubi, kuma ya taurara zuciyarsa, da na bayinsa. Kuma an taurare zuciyar Firauna, kuma bai saki yayan Israila ba, kamar yadda Ubangiji ya faɗa wa Musa.

10

Ubangiji ya ce wa Musa, yana cewa, Shiga wurin Firauna, domin ni na taurare zuciyarsa da na bayinsa, domin waɗannan alamomi su zo a kansu. domin ku ba da labari a cikin kunnuwan yayanku, da kuma ga yayan yayanku, duk abin da na yi waaba da Masarawa, da alamomina waɗanda na yi a cikinsu, kuma za ku sani cewa ni ne Ubangiji. Musa da Haruna suka shiga gaban Firauna, suka ce masa, Ga abin da Ubangiji Allah na Ibraniyawa ya faɗa, Har yaushe ba za ka so a kunyatar da kai a gabana ba? Ka sallami mutanena, domin su yi mini bauta. Idan amma ba ka so ka sallami mutanena ba, duba, zan kawo gobe a wannan lokaci fara mai yawa a kan dukan iyakokin ka. Kuma zai rufe

fuskar ƙasa, kuma ba za ka iya ganin ƙasar ba, kuma zai cinye duk abin da ya rage na ƙasa wanda ƙanƙara ta bar muku, kuma zai cinye duk itatuwan da suke girma muku a kan ƙasa. Kuma za a cika gidajenka, da gidajen bayinka, da dukan gidajen da ke cikin ƙasar Masarawa, waɗanda ba ubanninku ko kakanninsu suka taɓa gani ba, tun ranar da suka kasance a duniya har zuwa yau. Sai Musa ya juya ya fita daga wurin Firauna. Kuma bayin Firauna suka ce masa, Har yaushe wannan zai zama mana tarko? Ka sallami mutanen, domin su yi wa Allahnsu sujada, ko kana so ka sani cewa Masar ta hallaka? Kuma suka mayar da Musa da Haruna zuwa wurin Firauna, sai ya ce musu, Ku tafi ku bauta wa Ubangiji Allahnku, amma su wane ne waɗanda za su tafi? Sai Musa ya ce, Za mu tafi tare da samarinmu da dattawanmu, tare da yayanmu maza da mata, da tumakinmu, da shanunmu, domin muna da bikin Ubangiji. Kuma ya ce musu, bari Ubangiji ya kasance tare da ku kamar yadda zan sallame ku da kayan ku! Ku ga cewa mugunta tana a gare ku. Ba haka ba, amma bari maza su tafi, su bauta wa Allah, domin wannan ne kuke nema. Sai aka kore su daga gaban Firauna. Ubangiji ya ce wa Musa, Miƙa hannunka a kan ƙasar Masar, don fāra su haura a kan ƙasar su cinye dukan tsire-tsiren ƙasar da dukan yayan itatuwan da ƙanƙara ta bari. Sai Musa ya ɗaga sandansa zuwa sama, Ubangiji kuwa ya kawo iskar kudu a kan ƙasar. Iskar ta yi ta kadawa dukan wannan rana da dukan dare. Da safe, iskar kudu ta kawo fāra. Kuma ya kawo ta sama a kan dukan ƙasar Masar, kuma ta sauka a kan dukan iyakokin Masar da yawa ƙwarai. A gabanta ba a taɓa samun irin wannan fāra ba, kuma bayan wannan ba za a ƙara samun irinsa ba. Kuma ya

rufe ganin ƙasa, ƙasa kuma ta lalace, ya kuma cinye dukan ciyawar ƙasa, da dukan yayan itatuwan da suka rage daga ƙanƙara, babu wani abu mai kore da ya rage a cikin itatuwa, ko a cikin dukan ciyawar fili, a dukan ƙasar Masar.

Firauna ya yi sauri ya kira Musa da Haruna, yana cewa, Na yi zunubi a gaban Ubangiji Allahnku, da kuma gare ku. Saboda haka ku karɓi zunubina har yanzu, kuma ku yi addua ga Ubangiji Allahnku, ya cire wannan mutuwa daga gare ni. Musa ya fita daga wurin Firauna, ya kuma yi addua ga Allah. Sai Ubangiji ya canza iska mai ƙarfi daga teku, ya ɗauki fāran, ya jefa su cikin Jan Teku, ba a bar ko fāra ɗaya a dukan ƙasar Masar ba. Kuma Ubangiji ya taurara zuciyar Firauna, kuma bai saki yayan Israila ba. Ubangiji ya ce wa Musa, Miƙa hannunka zuwa sama, bari duhu ya sauko a kan ƙasar Masar, duhu mai taɓawa. Sai Musa ya miƙa hannunsa zuwa sama, kuma duhu da duhu da hadari suka kasance a kan dukan ƙasar Masar har kwana uku, Kuma babu wanda ya ga ɗanuwansa har kwana uku, kuma babu wanda ya tashi daga gadonsa har kwana uku, amma ga dukan yayan Israila akwai haske a duk inda suke zaune. Kuma Firauna ya kira Musa da Haruna, yana cewa, Ku tafi, ku bauta wa Ubangiji Allahnku, sai dai tumakinku da shanunku ku bar su a baya, kuma iyalanku bari su tafi tare da ku. Kuma Musa ya ce, Amma kai ma za ka ba mu hadayun ƙonawa da hadayu, waɗanda za mu miƙa wa Ubangiji Allahnmu. Kuma dabbobinmu za su tafi tare da mu, kuma ba za mu bar kofato ba, domin daga gare su za mu ɗauka don mu yi wa Ubangiji Allahnmu bauta, amma mu ba mu san abin da za

mu yi wa Ubangiji Allahnmu bauta ba, har sai mun isa can. Ubangiji ya taurare zuciyar Firauna, kuma bai so ya sallame su ba. Sai Firauna ya ce, Ka tafi daga gare ni, ka yi hankali da kanka kada ka ƙara ganin fuskana, domin a kowace rana da ka bayyana a gabana, za ka mutu. Amma Musa ya ce, Ka faɗa cewa, Ba zan ƙara bayyana a gare ka fuska da fuska ba.

11

Ubangiji ya ce wa Musa, Har yanzu bugu guda zan kawo a kan Firauna da kuma a kan Masar, bayan haka zai sallame ku daga nan, amma lokacin da ya sallame ku tare da kome, zai kore ku gaba daya. Saboda haka ka yi magana a ƃoye a kunnuwan jamaa, kuma bari kowane mutum ya roƙi maƙwabcinsa kayan azurfa da na zinariya da tufafi. Ubangiji kuwa ya ba da tagomashi ga mutanensa a gaban Masarawa, suka kuma ba su bashi, kuma Musa ya zama babba ƙwarai a gaban Masarawa, da kuma a gaban Firauna, da kuma a gaban bayinsa. Kuma Musa ya ce, Ga abin da Ubangiji ya ce: Da tsakar dare zan shiga tsakiyar Masar, Kuma duk ɗan fari a ƙasar Masar zai mutu, tun daga ɗan farin Firauna wanda yake zaune a kan kursiyinsa, har zuwa ɗan farin baiwar da take kusa da dutsen niƙa, har zuwa ɗan farin kowane dabba. Kuma za a yi kuka mai girma a dukan ƙasar Masar, wanda irin wannan bai taƃa faruwa ba, kuma irin wannan ba zai ƙara faruwa ba. Kuma a cikin dukan yayan Israila, ba kare zai yi haushi da harshensa ba, daga mutum har zuwa dabba, domin ka sani yadda Ubangiji zai yi bambanci a

tsakanin Masarawa da Israila. Kuma dukan waɗannan bayinka za su sauko zuwa gare ni, za su rusuna mini suna cewa, Ka fita kai da dukan mutanenka waɗanda kake jagoranta, bayan haka kuwa zan fita. Sai Musa ya fita daga wurin Firauna cikin fushi. Ubangiji ya ce wa Musa, Firauna ba zai saurare ku ba, domin in ƙara yawan alamomina da abubuwan alajabina a ƙasar Masar. Musa da Haruna suka aikata dukan alamomin da abubuwan alajabin nan a ƙasar Masar a gaban Firauna, amma Ubangiji ya taurara zuciyar Firauna, kuma bai yarda ya saki yayan Israila daga ƙasar Masar ba.

12

Ubangiji ya ce wa Musa da Haruna a ƙasar Masar, yana cewa, Lallai wannan wata ne muku farkon watanni, shi ne na farko a gare ku cikin watannin shekara. Yi magana da dukan taron yayan Israila, ka ce, A rana ta goma ga watan nan, bari kowane mutum yă ɗauki tunkiya bisa ga gidajen iyayensu, kowane mutum tunkiya ga gidansa. Idan amma su kaɗan ne a cikin gida, har ba su isa ga tunkiya ba, zai ɗauki tare da kansa maƙwabcinsa na kusa da shi, bisa ga yawan mutane, kowa gwargwadon abin da ya isace shi za a ƙirga zuwa tunkiya. Tunkiya cikakkiya ce, namiji, mai shekara ɗaya zai kasance a gare ku, daga cikin tumaki da awaki za ku ɗauka. Kuma zai kasance a ajiye a gare ku har zuwa rana ta goma sha huɗu na wannan wata, saan nan dukan jamaar taron yayan Israila za su yanka shi da yamma. Kuma za su ɗauki jinin, su shafa a kan

madogarai biyu na ƙofa da kuma a kan madogarar sama, a cikin gidajen da za su ci su a ciki. Kuma za su ci naman da aka gasa da wuta a wannan dare, tare da burodi maras yisti a kan ganyaye masu ɗaci. Ba za ku ci daga gare su danye ba, ko dafaffe a cikin ruwa, amma gasasshe da wuta, kai tare da ƙafafu da kayan ciki. Ba za ku bar kome daga gare shi har zuwa safe ba, kuma ba za ku karya kashi daga gare shi ba, amma abubuwan da aka bari daga gare shi har zuwa safe, za ku ƙone su a cikin wuta. Haka za ku ci shi, ƙugu a daure, takalma a ƙafafunku, sanduna a hannuwanku, kuma ku ci shi da gaggawa, Ketarewa ce ta Ubangiji. Kuma zan wuce a cikin ƙasar Masar a wannan dare, kuma zan buge kowane ɗan fari a cikin ƙasar Masar daga mutum har zuwa dabba, kuma a kan dukan gumakan Masarawa zan yi ramuwa, Ni Ubangiji. Kuma jinin zai zama muku alama a kan gidajen da kuke a ciki, zan ga jinin, zan kāre ku, kuma ba za a sami annobar halaka a cikinku ba lokacin da na buga ƙasar Masar.

Wannan rana za ta zama muku abin tunawa, kuma za ku yi bikin ta a matsayin biki ga Ubangiji a dukan tsararrakinku, za ku kiyaye ta a matsayin dawwammamiyar doka. Kwana bakwai za ku ci burodi marar yisti, kuma daga ranar farko, za ku cire yisti daga gidajenku. Duk wanda ya ci yisti, za a hallaka ransa daga Israila, tun daga ranar farko har zuwa ranar bakwai. Kuma za a kira ranar farko mai tsarki, kuma ranar ta bakwai za ta zama mai tsarki a gare ku, ba za ku yi wani aikin bauta a cikinsu ba, sai dai abin da za a yi wa kowane mutum, wannan kaɗai za a yi muku. Kuma za ku kiyaye wannan umarnin, domin a

wannan ranar zan fitar da ƙarfinku daga ƙasar Masar, kuma za ku kiyaye wannan ranar zuwa tsararrakinku a matsayin doka ta har abada. Farawa daga ranar goma sha huɗu ga wata na farko, daga yamma za ku ci burodi marar yisti, har zuwa ranar ashirin da ɗaya ga wata, har zuwa yamma. Kwana bakwai ba za a sami yisti a cikin gidajenku ba, duk wanda ya ci abincin da aka yi da yisti, za a hallaka ran nan daga taron Israila, ko baƙo ne ko ɗan ƙasar. Kada ku ci wani burodi mai yisti, amma a duk wuraren zaman ku, sai ku ci burodi marar yisti.

Musa ya kira dukan majalisar dattawan yayan Israila, ya ce musu, Ku tafi ku ɗauki tumaki bisa ga danginku, ku yi hadayar Ketarewa. Za ku ɗauki damin hyssop, bayan kun tsoma shi cikin jinin da yake kusa da ƙofar, sai ku shafa shi a madogarar ƙofa da kuma a kan duka madogarar ƙofar biyu, da jinin da yake kusa da ƙofar. Ku kuma kada ku fita, kowannenku, daga ƙofar gidansa har zuwa safe. Ubangiji zai wuce don ya buge Masarawa, kuma zai ga jinin da yake a kan madogarar ƙofa da kuma a kan duka madogarar ƙofar biyu, sai Ubangiji zai wuce ƙofar, kuma ba zai bar mai hallakarwa ya shiga gidajenku ya buge ba. Kuma ku kiyaye wannan kalma a matsayin doka wa kanku da yayanku maza, har abada. Idan kuma kun shiga ƙasar da Ubangiji zai ba ku, kamar yadda ya yi alkawari, to sai ku kiyaye wannan hidima. Kuma zai kasance idan yayanku maza su tambaye ku, Wace ce wannan sujada? Kuma za ku faɗa musu, Hadaya ce ta Bikin Ketarewa ga Ubangiji, domin ya rufe gidajen yayan Israila a Masar, lokacin da ya buge Masarawa, amma gidajenmu ya cece. Sai mutanen suka sunkuyar da kansu suka yi

sujada. Kuma yayan Israila suka tafi suka yi kamar yadda Ubangiji ya umarci Musa da Haruna, haka suka yi.

Ya faru a tsakiyar dare, sai Ubangiji ya buge dukan ɗan fari a ƙasar Masar, daga ɗan farin Firauna wanda yake zaune a kan kursiyinsa, har zuwa ɗan farin matar da take kamamme a cikin rami, har ma zuwa ɗan farin dukan dabbobi. Kuma Firauna ya tashi da dare, da bayinsa, da dukan Masarawa, sai aka yi kuka mai girma a dukan ƙasar Masar, domin ba gidan da ba a sami matattu a ciki ba. Sai Firauna ya kira Musa da Haruna da dare, ya ce musu, Ku tashi, ku fita daga cikin jamaata, ku da yayan Israila, ku tafi ku bauta wa Ubangiji Allahnku, kamar yadda kuka faɗa. Ku ɗauki tumakinku da shanunku ku tafi, kuma ku albarkace ni ma. Kuma Masarawa suna matsa wa mutanen da ƙwazo don fitar da su daga ƙasar, gama sun ce, Dukkanmu muna mutuwa. Mutanen suka ɗauki kullu nasu kafin a sa yisti a ciki, an ɗaure a cikin tufafinsu a kan kafaɗunsu. Yayan Israila suka yi kamar yadda Musa ya umarce su, suka roƙi Masarawa su ba su kayan azurfa da zinariya da tufafi. Kuma Ubangiji ya ba da tagomashi ga mutanensa a gaban Masarawa, sai suka ba su rance, suka kuma washe Masarawa.

Bayan sun tashi, yayan Israila daga Rameses zuwa Sukkot sun kai dari shida dubu na sojojin ƙafa, maza, ban da kaya. Kuma jamaa masu gauraye da yawa suka haura tare da su, da tumaki, da shanu, da dabbobi masu yawa ƙwarai. Suka gasa kullu da suka fito da shi daga Masar, suka yi burodi marar yisti, domin ba a yi masa yisti ba, gama Masarawa sun kore su, ba su kuwa iya

dakata ba, har ma ba su shirya wa kansu abinci don tafiya ba. Zaman yayan Israila da suka yi a ƙasar Masar da a ƙasar Kanana ya kai shekaru ɗari huɗu da talatin. Kuma ya faru bayan shekaru ɗari huɗu da talatin, dukan sojojin Ubangiji sun fita daga ƙasar Masar da dare. Tsaro ne ga Ubangiji domin ya fitar da su daga ƙasar Masar. Wannan dare, tsaro ne ga Ubangiji domin dukan yayan Israila su kasance zuwa tsararrakinsu. Ubangiji ya ce wa Musa da Haruna, Wannan ita ce dokar Bikin Ketarewa: kowane baƙo ba zai ci daga gare ta ba. Kuma duk bawa ko wanda aka saya da azurfa, za ka yi masa kaciya, saan nan zai ci daga gare shi. Baƙo ko ɗan haya ba zai ci daga gare shi ba. A cikin gida ɗaya za a ci shi, kuma ba za ku fitar da naman daga gidan zuwa waje ba, kuma ba za ku karya kashi daga gare shi ba. Dukan jamaar yayan Israila za su yi shi. Idan amma wani baƙo ya zo wurinku don yin Bikin Ketarewa ga Ubangiji, dole ku yi wa dukan namijinsa kaciya, saan nan zai zo don yin shi, kuma zai zama kamar ɗan ƙasar asali. Duk wanda ba shi da kaciya ba zai ci daga gare shi ba. Doka ɗaya za ta kasance ga ɗan ƙasa da kuma ga baƙon da ya zo a cikinku. Kuma yayan Israila suka yi kamar yadda Ubangiji ya umarci Musa da Haruna, haka suka yi. Kuma ya faru a wannan rana, Ubangiji ya fitar da yayan Israila daga ƙasar Masar tare da ƙarfinsu.

13

Ya ce Ubangiji ga Musa, yana cewa, Tsarkake mini dukan ɗan fari, ɗan fari mai buɗe kowane mahaifa a cikin yayan Israila,

daga mutum har zuwa dabba, nawa ne. Musa ya ce wa jamaa, Ku tuna da wannan rana wadda kuka fita daga ƙasar Masar, daga gidan bauta, domin da hannu mai ƙarfi Ubangiji ya fitar da ku daga nan, kuma kada a ci yisti. Domin a yau kuna fita a cikin watan matasa. Kuma zai kasance lokacin da Ubangiji Allahnka ya kawo ka zuwa ƙasar Kananawa, da Hittiyawa, da Amoriyawa, da Hiwiyawa, da Yebusiyawa, da Girgashiyawa, da Ferizziyawa, wadda ya rantse wa ubanninku, ya ba ka ƙasa mai zub da madara da zuma, sai ka yi wannan hidima a cikin wannan wata. Kwana shida za ku ci gurasa marar yisti, amma a rana ta bakwai akwai biki na Ubangiji. Za ku ci burodi maras yisti kwana bakwai, ba za a ga burodi mai yisti a gare ku ba, kuma ba za a kasance yisti a gare ku a cikin dukkan iyakokin ku ba. Kuma za ka sanar da ɗanka a ranar nan, cewa, Saboda wannan ne Ubangiji Allah ya yi mini, saad da na fita daga Masar. Kuma zai zama maka alama a hannunka, kuma abin tunawa a gaban idanunka, domin doka ta Ubangiji ta kasance a bakinka, gama da hannu mai ƙarfi Ubangiji Allah ya fitar da kai daga Masar. Kuma ku kiyaye wannan doka bisa ga lokutanta, daga shekara zuwa shekara.

Kuma zai kasance kamar yadda Ubangiji Allahnka zai shigar da kai zuwa ƙasar Kananawa, kamar yadda ya rantse wa ubanninka, kuma zai ba ka ita. Kuma za ka keɓe kowane ɗan fari na mahaifa, maza ga Ubangiji, kowane ɗan fari na mahaifa daga garkuna ko a cikin dabbobinka, duk abin da ya kasance naka, maza za ka tsarkake ga Ubangiji. Duk wanda ya buɗe mahaifar jaki, za ka musanya da tunkiya, amma idan ba ka

musanya ba, sai ka fanše shi, kowane ɗan fari na mutum daga cikin yayanka maza za ka fanše. Idan kuma ɗanka ya tambaye ka bayan wannan, yana cewa, Menene wannan? sai ka faɗa masa, Ubangiji ya fitar da mu daga ƙasar Masar, daga gidan bauta, da hannu mai ƙarfi. Lokacin da Firauna ya taurara ya ƙi sallame mu, ya kashe dukan ɗan fari a ƙasar Masar, daga ɗan farin mutane har zuwa ɗan farin dabbobi. Saboda wannan, ina miƙa hadaya ga Ubangiji duk namijin da ya fara buɗe mahaifa, kuma ina fansar dukan ɗan farin yayana maza. Kuma zai zama alama a hannunka, kuma maras girgiza a gaban idanunka, domin da hannu mai ƙarfi Ubangiji ya fitar da kai daga Masar.

Kamar yadda Firauna ya sallami mutanen, Allah bai jagorance su ta hanyar ƙasar Filistiyawa ba, domin tana kusa, gama Allah ya ce, kada mutanen su tuba idan sun ga yaƙi, su kuma koma Masar. Kuma Allah ya kewaye mutane ta hanyar jeji, zuwa Bahar Ja, amma a tsara na biyar yayan Israila suka haura daga ƙasar Masar. Kuma Musa ya ɗauki ƙasusuwan Yusuf tare da kansa, domin ya sa yayan Israila su rantse da rantsuwa, yana cewa, Lalle ne Ubangiji zai ziyarce ku, kuma za ku ɗauki ƙasusuwana daga nan tare da ku.

Yayan Israila suka tashi daga Sukkot, suka kafa sansani a Etam kusa da jeji. Amma Allah ya jagorance su, da rana a cikin ginshiƙin girgije, don ya nuna musu hanya, da dare kuma a cikin ginshiƙin wuta. Ba a daina ba amma ginshiƙin girgije na rana, da ginshiƙin wuta na dare, a gaban dukan mutane.

14

Kuma Ubangiji ya yi magana da Musa, yana cewa, Yi magana da yayan Israila, kuma bayan sun juya baya, bari su kafa sansani a gaban ƙauyen, tsakanin Magdolou da teku, a gaban Beelsephon; a gabansu za ku kafa sansani a bakin teku. Kuma Firauna zai ce wa mutanensa, Waɗannan yayan Israila suna yawo a cikin ƙasar, gama hamada ta kulle su. Amma zan taurare zuciyar Firauna, zai kuwa bi su, zan kuma sami ɗaukaka a cikin Firauna da dukan sojojinsa, dukan Masarawa kuwa za su san cewa Ni ne Ubangiji, suka kuwa yi haka. Kuma aka sanar da sarkin Masarawa cewa mutanen sun gudu, sai aka canza zuciyar Firauna da ta bayinsa a kan mutanen, suka ce, Me wannan da muka yi, da muka sallami yayan Israila, don kada su bauta mana? Saboda haka Firauna ya daure karusansa, kuma ya jagoranci dukan mutanensa tare da kansa. Kuma ya ɗauki ɗari shida karusai zaɓaɓɓu, da dukan dawakan Masarawa, da shugabanni a kan su duka. Ubangiji ya taurara zuciyar Firauna sarkin Masar da zukatan bayinsa, sai ya bi yayan Israila, amma yayan Israila sun fita da hannu mai ɗaukaka. Kuma Masarawa suka bi su, suka same su sun yi sansani kusa da teku, dukan dawakai da karusai Firauna, da mahayan dawakai, da sojojinsa a gaban sansanin, a gaban Beelsephon. Kuma Firauna yana matsowa kusa, yayan Israila suka ɗaga idanu suka ga cewa Masarawa sun yi sansani a bayansu, sai suka ji tsoro sosai, yayan Israila kuwa suka yi kuka ga Ubangiji. Suka ce wa Musa, Saboda ba kaburbura a ƙasar Masar ba ne, ka fitar da mu don

mu mutu a cikin jeji? Me wannan ka yi mana da ka fitar da mu daga Masar? Ba wannan ba ne maganar da muka yi maka a Masar, muna cewa, ka bar mu, domin mu bauta wa Masarawa? Gama ya fi mana mu bauta wa Masarawa, da mu mutu a cikin wannan jeji.

Musa ya ce wa mutane, Ku ɗauki ƙarfin hali, ku tsaya ku ga ceton da zai zo daga Ubangiji, wanda zai yi mana a yau. Kamar yadda kuka ga Masarawa a yau, ba za ku ƙara ganinsu har abada ba. Ubangiji zai yi yaƙi a madadinku, kuma ku za ku yi shiru. Ubangiji ya ce wa Musa, Me kake kuka gare ni? Ka yi magana da yayan Israila su tashi su tafi. Kai kuwa ɗaga sandanka, ka miƙa hannunka a kan teku, ka raba shi, bari yayan Israila su shiga tsakiyar tekun a kan busasshiyar ƙasa. Kuma duba, zan taurare zuciyar Firauna da ta dukan Masarawa, za su kuwa bi su, zan kuma sami ɗaukaka a cikin Firauna, da dukan sojojinsa, da kekunan yaƙinsa, da dawakansa. Kuma dukan Masarawa za su san cewa ni ne Ubangiji, lokacin da aka ɗaukaka ni a kan Firauna, da kekunan yaƙinsa, da dawakansa. Manzannin Allah wanda yake tafiya a gaban sansanin yayan Israila ya tashi, ya tafi baya. Ginshiƙin girgije kuma ya tashi daga gabansu, ya tsaya a bayansu. Kuma ya shiga tsakanin sansanin Masarawa da sansanin Israila, ya tsaya, sai duhu da baƙin duhu suka kasance, dare ya wuce, ba su haɗu da juna ba dukan dare. Musa ya miƙa hannunsa a kan teku, sai Ubangiji ya kori teku da iska mai ƙarfi daga kudu dukan dare, ya mai da teku busasshiyar ƙasa, ruwan kuwa ya rabu. Yayan Israila suka shiga tsakiyar teku a kan busasshiyar ƙasa, ruwan kuwa ya

zama musu bango a hannun dama da bango a hannun hagu.

Kuma Masarawa sun bi su da kora, suka shiga a bayansu, duk dawakan Firauna, da karusansa, da mahayansa, zuwa tsakiyar teku. Ya faru a cikin tsaron safiya, sai Ubangiji ya duba sansanin Masarawa daga cikin ginshiƙin wuta da girgije, ya kuma jefa sansanin Masarawa cikin rudani, Kuma ya daure gatarin karusansu, ya jagoranci su da ƙarfi, sai Masarawa suka ce, Bari mu gudu daga gaban Israila, domin Ubangiji yana yaƙi dominsu a kan Masarawa. Ubangiji ya ce wa Musa, Miƙa hannunka a kan teku, ruwan ya komo, ya rufe Masarawa, karusansu da mahayansa. Sai Musa ya miƙa hannunsa a kan teku, ruwan kuwa ya komo da safe zuwa wurinsa, Masarawa kuwa suka gudu suka shiga cikin ruwan, Ubangiji kuwa ya girgiza Masarawa a tsakiyar teku. Kuma bayan ya koma baya, ruwan ya rufe karusai da mahayan, da dukan sojojin Firauna waɗanda suka bi su zuwa cikin teku, kuma ba a bar ko ɗayansu ba. Yayan Israila sun bi ta busasshiyar ƙasa a tsakiyar teku, amma ruwan ya zama musu katanga a hannun dama, da katanga a hannun hagu. Kuma Ubangiji ya ceci Israila a wannan rana daga hannun Masarawa, kuma Israila suka ga Masarawa sun mutu a bakin teku. Israila ya ga babban ikon da Ubangiji ya yi wa Masarawa, mutanen kuwa suka ji tsoron Ubangiji, kuma suka gaskata ga Allah, da kuma Musa bawansa.

15

Saan nan Musa da yayan Israila suka rera wannan waƙa ga Allah, suka ce, Bari mu rera ga Ubangiji, gama ya sami ɗaukaka sosai; doki da mai hawansa ya jefa su cikin teku. Mai taimako da mai kariya ya zama mini ceto, wannan shi ne Allahna, kuma zan ɗaukaka shi, Allahn mahaifina, kuma zan ɗaga shi. Ubangiji mai fasa yaƙe-yaƙe, Ubangiji ne sunansa. Karusai Firauna, da ƙarfinsa, ya jefa cikin teku, zaɓaɓɓun mahaya shugabanni, an haɗiye su a cikin Jan Teku. Teku ya rufe su, sun nutse zuwa cikin zurfi kamar dutse. Hannun dama naka, ya Ubangiji, an ɗaukaka shi cikin ƙarfi; hannun dama naka, ya Ubangiji, ya farfashe abokan gaba. Kuma ta wurin yawan ɗaukakar ka ka ragargaza abokan gāba, ka aika da fushinka ya cinye su kamar ciyawa busasshe. Kuma ta hanyar ruhin fushinka ruwan ya rabu, ruwan ya daskare kamar bango, raƙuman ruwa sun daskare a tsakiyar teku. Maƙiyin ya ce, Zan bi su, zan kama su, zan raba ganima, zan ƙosar da raina, zan kashe su da takobina, hannuna zai mallake su. Ka aiko da ruhunka, teku ya rufe su, sun nutse kamar dalma a cikin ruwa mai ƙarfi. Wane yake kama da kai a cikin alloli, ya Ubangiji? Wane yake kama da kai? An ɗaukaka ka a cikin tsarkaka, mai banmamaki a cikin ɗaukaka, mai aikata ayyukan alajabi. Ka miƙa hannun dama naka, ƙasa ta haɗiye su. Ka jagorance da adalcinka mutanenka waɗanda ka fansa, ka ƙarfafa su da ƙarfinka zuwa mazauninka mai tsarki. Alummai sun ji, suka yi fushi, zafin ciwo ya kama mazaunan Filistiyawa. Saan nan suka yi sauri shugabannin Edom, da masu mulkin Mowabawa, rawar jiki ya kama su, duk waɗanda suke zaune a Kanana suka narke. Bari rawan jiki da tsoro su fāɗo a kansu, saboda girman hannunka bari su yi shiru kamar dutse, har sai

mutanenka su wuce, ya Ubangiji, har sai mutanenka waɗannan da ka samu su wuce. Ka shigar da su ka dasa su a dutsen gādonka, cikin shiriyayyen wurin zamanka wanda ka shirya, ya Ubangiji, wuri mai tsarki, ya Ubangiji, wanda hannayenka suka shirya. Ubangiji yana mulki har abada, da har abada, da kuma har yanzu. Domin dokin Firauna ya shiga teku tare da kekunan yaƙi da mahaya, sai Ubangiji ya kawo musu ruwan teku a kansu, amma yayan Israila suka bi ta busasshiyar ƙasa a tsakiyar teku.

Maryamu annabiya, yaruwar Haruna, ta ɗauki ganga a hannunta, sai dukan matan suka fito suna biye da ita da ganguna da waƙoƙi. Ta fara jagorantar su Maryamu, tana cewa, bari mu rera wa Ubangiji, da ɗaukaka gama ya sami ɗaukaka, doki da mai hawa ya jefa cikin teku. Musa ya fitar da yayan Israila daga Bahar Ja, ya kuma jagorance su zuwa hamadar Sur. Suka yi tafiya kwana uku a cikin hamadar, amma ba su sami ruwa da za su sha ba. Suka zo Merrah, amma ba su iya shan ruwa daga Merrah ba, domin ruwan yana da ɗaci, saboda haka aka ba wurin sunan Ɗaci. Kuma mutane sun yi gunaguni a kan Musa, suna cewa, Me za mu sha? Musa ya yi kuka ga Ubangiji, sai Ubangiji ya nuna masa itace, ya jefa shi cikin ruwa, ruwan kuwa ya zaƙu. A can ya kafa masa dokoki da hukunce-hukuncen, kuma a can ya gwada shi. Kuma ya ce, Idan da gaske ka saurari muryar Ubangiji Allahnka, ka yi abin da yake daidai a gabansa, ka kasa kunne ga umarnansa, ka kuma kiyaye dukkan dokokinsa, duk ciwon da na kawo wa Masarawa, ba zan kawo maka ba, gama Ni ne Ubangiji Allahnka wanda yake warkar da kai. Suka zo Elim, a can kuwa akwai maɓuɓɓugan ruwa goma

sha biyu da kututturen itatuwan dabino sabain, sai suka kafa sansani a can kusa da ruwan.

16

Suka tashi daga Elim, kuma dukan taron yayan Israila suka zo zuwa cikin jeji Sin, wanda yake tsakanin Elim da Sinai. A rana ta goma sha biyar ga wata na biyu bayan sun fita daga ƙasar Masar, Dukan taron yayan Israila sun yi gunaguni a kan Musa da Haruna. Kuma yayan Israila suka ce musu, Da mun mutu da aka buge mu ta wurin Ubangiji a ƙasar Masar, lokacin da muke zaune a kan tukwanen nama, muna kuma cin burodi har muka ƙoshi, domin kun fitar da mu zuwa wannan jeji, don ku kashe dukan wannan taron da yunwa. Ubangiji ya ce wa Musa, Duba, zan sauko muku da burodi daga sama, mutane za su fita su tattara na kowace rana, domin in gwada su ko za su bi dokata, ko aa, Kuma a ranar ta shida, za su shirya abin da suka kawo, kuma zai zama ninki biyu na abin da suke tattarawa kowace rana. Sai Musa da Haruna suka ce wa dukan taron Israilawa, Da yamma za ku san cewa Ubangiji ne ya fitar da ku daga ƙasar Masar, Kuma da safe za ku ga ɗaukakar Ubangiji a cikin jin gunaguni naku a kan Allah, amma mu fa me muke, har kuke gunaguni a kanmu? Sai Musa ya ce, A lokacin da Ubangiji zai ba ku nama da yamma don ku ci, da kuma burodi da safe har ku ƙoshi, saboda Ubangiji ya ji gunagunin ku wanda kuke yi a kanmu, mu fa me muke? Ai, gunagunin ku ba a kanmu yake ba, sai dai a kan Allah.

Musa ya ce wa Haruna, Ka faɗa wa dukan taron Israilawa, Ku zo a gaban Allah, gama ya ji gunaguninku. Lokacin da Haruna yake magana da dukan taron yayan Israila, sai suka juya zuwa cikin jeji, sai ɗaukakar Ubangiji ta bayyana a cikin girgije. Ubangiji ya yi magana da Musa, yana cewa, Na ji gunaguninsu yayan Israila, ka yi musu magana, ka ce, da yamma za ku ci nama, kuma da safe za a cika ku da burodi, za ku kuwa sani cewa Ni ne Ubangiji Allahnku. Ya faru da yamma, sai makwarwa suka tashi sama, suka rufe sansanin. Da safe, bayan raɓar ta daina saukowa a kewayen sansanin. Kuma ga shi, a saman ƙasar hamada akwai wani abu siriri fari kamar iri na koriander, kamar sanyi a kan ƙasa. Bayan ganin shi, yayan Israila suka ce wa juna, Me ne wannan? Domin ba su san abin da yake ba. Sai Musa ya ce musu, Wannan shi ne burodin da Ubangiji ya ba ku don ci. Wannan maganar da Ubangiji ya umarta ce, ku tara daga gare shi, kowane mutum gwargwadon bukatarsa na homer, bisa ga kowane mutum, bisa ga adadin mutanenku, kowane mutum tare da yan gidansa ku tattara. Suka yi haka yayan Israila, suka kuma tattara wanda ya yi yawa da wanda ya yi kaɗan. Kuma sun auna da homer, wanda ya auna da yawa bai ƙaru ba, kuma wanda ya auna da kaɗan bai ragu ba, kowane mutum ya tattara gwargwadon bukatarsa. Musa ya ce musu, kada wani ya bar kome daga nasa har zuwa safiya.

Amma ba su saurari Musa ba, sai dai waɗansu sun bar wani ɓangare daga gare shi har zuwa safiya, sai ya haifar da tsutsotsi, ya kuma yi wari, sai Musa ya yi fushi da su. Kuma sun tattara shi kowace safiya, kowane mutum gwargwadon bukatarsa, amma

lokacin da rana ta yi zafi, sai yă narke. Ya faru a rana ta shida, suka tattara abubuwan da ake bukata sau biyu, homer biyu ga kowane mutum, sai dukan shugabannin jamaa suka zo suka faɗa wa Musa. Musa ya ce musu, Ashe, ba wannan ce maganar da Ubangiji ya faɗa ba? Gobe Asabbaci ne, hutu mai tsarki ga Ubangiji. Duk abin da za ku gasa, ku gasa, duk abin da za ku dafa, ku dafa, kuma duk abin da ya rage, ku ajiye shi har zuwa safiya. Suka bar shi daga dare zuwa safe, kamar yadda Musa ya umarce su, kuma bai yi wari ba, kuma ba tsutsotsi da suka kasance a cikinsa. Musa ya ce, Ku ci yau, gama yau Asabbaci ne ga Ubangiji, ba za a same shi a filin ba. Kwana shida za ku tattara, amma a rana ta bakwashi Asabar ne, domin ba zai kasance a cikinta ba. Ya faru a rana ta bakwai wasu daga cikin mutanen sun yi ƙoƙarin tattarawa, amma ba su sami kome ba. Ubangiji ya ce wa Musa, Har yaushe ba za ku so ku yi biyayya da umarnai na da dokata ba? Duba, gama Ubangiji ya ba ku Asabbaci a wannan rana, saboda haka shi kansa ya ba ku burodi na kwanaki biyu a ranar ta shida, ku zauna kowa a gidansa, kada wani ya fita daga wurinsa a ranar ta bakwai. Kuma mutanen sun huta a ranar bakwai. Kuma yayan Israila suka sanya masa suna Manna, ya kasance kuwa kamar farin irin koriander, ɗanɗanonsa kuwa kamar kek da zuma. Sai Musa ya ce, Wannan shi ne maganar da Ubangiji ya umarta: Ku cika goma ɗaya na manna, ku ajiye shi don tsararraki masu zuwa, domin su ga burodin da kuka ci a cikin jeji, saad da Ubangiji ya fitar da ku daga ƙasar Masar. Sai Musa ya ce wa Haruna, Ɗauki tulu na zinariya ɗaya, ka zuba a cikinsa cikakken goma na Manna, ka ajiye shi a gaban Allah, don kiyayewa ga

tsararrakinku, Kamar yadda Ubangiji ya umarci Musa, sai Haruna ya ajiye shi a gaban Akwatin Alkawari don ajiyewa. Yayan Israila sun ci Manna shekaru arbain, har suka isa ƙasar da ake zaune a ciki; sun ci Manna har suka isa wani yanki na Finisiya. Amma goma shi ne kashi goma na mudu uku.

17

Sai dukan taron yayan Israila suka tashi daga hamadar Sin bisa ga sansaninsu, bisa ga maganar Ubangiji, suka kuma kafa sansani a Rafidim, amma ba a sami ruwa da mutanen za su sha ba. Kuma mutane suka yi gunaguni ga Musa, suna cewa, Ba mu ruwa domin mu sha. Sai Musa ya ce musu, Me ya sa kuke gunaguni gare ni? Me ya sa kuke gwada Ubangiji? Mutanen sun ji ƙishirwar ruwa a can, sai suka yi gunaguni a can ga Musa, suna cewa, Don me wannan? Ka fitar da mu daga Masar don ka kashe mu da yaranmu da dabbobinmu da ƙishirwa? Musa ya yi kuka ga Ubangiji yana cewa, Me zan yi ga mutanen nan? Bayan ɗan lokaci kaɗan za su jefe ni da duwatsu. Sai Ubangiji ya ce wa Musa, Ka yi gaba da waɗannan mutane, ka ɗauki waɗansu dattawan mutanen tare da kai, ka kuma ɗauki sandarka da ka bugi kogin a hannunka, ka tafi. Ga ni zan tsaya a can a gabanka a kan dutsen a Horeb, za ka kuma buga dutsen, ruwa kuwa zai fito daga gare ta, mutane kuma za su sha. Musa kuwa ya yi haka a gaban yayan Israila. Kuma ya ba wa wurin nan suna, Gwaji da Zagi, saboda zagi na yayan Israila, da kuma saboda sun gwada Ubangiji, suna cewa, Shin Ubangiji yana tare da mu ko aa?

Ya zo amma Amalek ya yi yaƙi da Israila a Refidim. Musa ya ce wa Yoshuwa, Zaɓa wa kanka maza masu ƙarfi, ka fita ka yi yaƙi da Amalek gobe, kuma duba, zan tsaya a kan ƙwanƙolin dutse, sandar Allah kuwa zai kasance a hannuna. Yoshuwa kuwa ya yi kamar yadda Musa ya faɗa masa, ya fita ya shirya don yaƙi da Amalek, Musa kuwa da Haruna da Hur suka haura zuwa kan ƙwanƙolin dutsen. Kuma ya faru cewa, lokacin da Musa ya ɗaga hannuwansa, Israila ya yi nasara, amma lokacin da ya saukar da hannuwansa, Amaleka ya yi nasara. Hannuwan Musa sun yi nauyi, sai suka ɗauki dutse suka sa a ƙarƙashinsa, ya kuwa zauna a kansa. Haruna da Hur suka riƙe hannayensa, ɗaya daga wannan gefe, ɗaya kuma daga wancan gefe, hannuwan Musa kuwa suka kasance da ƙarfi har zuwa faɗuwar rana. Kuma Yoshuwa ya fatattaki Amaleka da dukan mutanensa ta wurin kisan takobi. Ubangiji ya ce wa Musa, Rubuta wannan a matsayin abin tunawa a cikin littafi, kuma ka faɗa wa Yoshuwa, domin zan shafe abin tunawa da Amalek gaba ɗaya daga ƙarƙashin sama. Kuma Musa ya gina bagadi ga Ubangiji, ya kuma sanya masa suna, Ubangiji mafakata ne. Domin a cikin hannu na asirce Ubangiji yana yaƙi da Amalek daga tsara zuwa tsara.

18

Ya ji kuwa Yetro firist na Midiyan, surukin Musa, dukan abubuwan da Ubangiji ya yi wa Israila mutanensa, domin Ubangiji ya fitar da Israila daga Masar. Yetro, surukin Musa, ya

ɗauki Sifora, matar Musa, bayan an sake ta. da yayanta biyu maza, sunan ɗayansu Gershom, yana cewa, Baƙo ne na kasance a ƙasa baƙuwa, Kuma sunan na biyu Eliyezer, yana cewa, Domin Allah na mahaifina shi ne mai taimako na, kuma ya cece ni daga hannun Firauna. Sai Yetro surukin Musa ya fita tare da yayansa da matarsa zuwa wurin Musa a cikin jeji, inda ya kafa sansani a dutsen Allah. An faɗa wa Musa, suna cewa, Duba, surukin ka Yetro yana zuwa wurin ka, da matarka da yayanka maza biyu tare da shi. Musa ya fita don ya sadu da surukinsa, ya rusuna masa, ya sumbace shi, suka yi musafaha, sannan ya shigar da su cikin tanti. Sai Musa ya ba wa surukinsa labarin dukan abin da Ubangiji ya yi wa Firauna da dukan Masarawa saboda Israila, da dukan wahalar da suka fuskanta a hanya, da yadda Ubangiji ya cece su daga hannun Firauna da daga hannun Masarawa. Yetro ya yi mamaki a kan dukan abubuwa masu kyau waɗanda Ubangiji ya yi musu, domin ya cece su daga hannun Masarawa da kuma daga hannun Firauna. Sai Yetro ya ce, Albarka ta tabbata ga Ubangiji, domin ya ceto su daga hannun Masarawa da kuma daga hannun Firauna. Yanzu na sani cewa Ubangiji ya fi dukan alloli girma saboda wannan, domin sun kai musu hari. Kuma Yetro surukin Musa ya ɗauki hadayun ƙonawa da hadayu ga Allah, sai Haruna da dukan dattawan Israila suka zo don su ci abinci tare da surukin Musa a gaban Allah.

Kuma ya faru a washegari, Musa ya zauna don yin shariar mutane, amma dukan mutanen sun tsaya a gaban Musa daga safe har zuwa yamma. Kuma da Yetro ya ga dukan abin da yake yi wa mutane, sai ya ce, Me ne wannan da kake yi wa mutane?

Don me kake zaune shi kadai, amma dukan mutane suna tsaye a gabanka tun daga safiya har zuwa yamma? Kuma Musa ya ce wa surukinsa, Domin mutane suna zuwa wurina don neman hukunci daga Allah. Lokacin da gardama ta tashi a tsakaninsu, sai su zo wurina, zan sharianta kowane ɗaya, in kuma sanar da su umarnan Allah da dokarsa. Surukin Musa ya ce masa, Ba ka yi wannan abu daidai ba. Da rashin haƙuri za a hallaka ka ƙaƙaf, kai da dukan mutanen nan waɗanda suke tare da kai. Wannan alamari ya yi maka nauyi sosai, ba za ka iya yin shi kai kaɗai ba. Yanzu saboda haka, saurare ni, zan kuma ba ka shawara, Allah kuwa zai kasance tare da kai. Ka zama mai wakiltar mutane a gaban Allah, ka kuma kai maganganunsu gare shi. Kuma za ka yi musu gargaɗi game da dokokin Allah da dokarsa, kuma za ka nuna musu hanyoyin da za su bi, da ayyukan da za su yi. Kuma kai, ka yi tunani domin kanka, ka zaɓi daga cikin dukan mutane maza masu ƙarfi, masu tsoron Allah, maza masu adalci, waɗanda suke ƙin girman kai, kuma za ka naɗa su a kan su shugabannin dubbai da shugabannin ɗaruruwa da shugabannin hamsin da shugabannin goma. Kuma za su yi wa mutane sharia a kowane lokaci, amma kalmar da ta wuce kima za su kawo maka, amma ƙananan shario'i za su yanke su da kansu, kuma za su sauƙaƙa maka nauyi, kuma za su taimake ka. Idan ka yi wannan abu, Allah zai ƙarfafa ka, kuma za ka iya tsayawa, kuma dukan wannan jamaa za su koma wurinsu cikin zaman lafiya. Musa ya ji muryar surukinsa, ya kuma yi duk abin da ya faɗa masa. Sai Musa ya zaɓi maza masu ƙarfi daga dukan Israila, ya naɗa su shugabannin dubbai, shugabannin ɗarurruwa, shugabannin hamsin, da shugabannin

goma. Kuma suka yi sharia ga mutane a kowane lokaci, amma duk kalmar da take da wuya suka kawo wa Musa, amma duk kalmar da take da sauƙi suka yanke hukunci da kansu. Musa ya sallami surukinsa, sai ya koma ƙasarsa.

19

A wata na uku na fitan yayan Israila daga ƙasar Masar, a wannan rana, suka zo cikin jeji na Sinai. Suka tashi daga Rafidein, suka zo cikin hamadar Sinai, Israila kuwa ya kafa sansani a can daura da dutsen. Sai Musa ya haura zuwa dutsen Allah, Allah kuwa ya kira shi daga dutsen yana cewa, Waɗannan abubuwa za ka faɗa wa gidan Yakubu, kuma za ka sanar wa yayan Israila. Kanku kun ga duk abin da na yi wa Masarawa, na ɗauke ku kamar a kan fikafikan gaggafa, na kuma kawo ku zuwa gare ni. Kuma yanzu idan da gaske kun ji muryata, kuma kuka kiyaye alkawarina, za ku zama mini mutane na musamman daga dukan alummai, domin tawa ce dukan duniya. Amma ku, za ku zama mini masarautar firistoci da alumma mai tsarki. Waɗannan kalmomi za ka faɗa wa yayan Israila. Musa ya zo, ya kira dattawan jamaa, ya gabatar musu duk waɗannan kalmomin da Allah ya umarce shi. Dukan jamaa suka amsa gaba ɗaya suka ce, Duk abin da Allah ya faɗa za mu yi kuma za mu ji. Sai Musa ya kai waɗannan kalmomi ga Allah. Ubangiji ya ce wa Musa, Duba, ina zuwa wurinka a cikin ginshiƙin girgije, domin mutane su ji maganata da kai, kuma su gaskata ka har abada. Musa kuwa ya faɗa wa Ubangiji kalmomin mutane. Ubangiji ya

ce wa Musa, Ka sauka ka gargaɗi mutane, ka tsarkake su yau da gobe, kuma bari su wanke tufafinsu. Kuma bari su kasance shirye don ranar uku, domin a ranar uku Ubangiji zai sauko a kan Dutsen Sinai a gaban dukan jamaa. Kuma za ka keɓe mutanen a kewaye, kana cewa, ku lura da kanku kada ku haura zuwa dutsen, ko ku taɓa wani abu nasa, duk wanda ya taɓa dutsen, lallai zai mutu. Ba hannunsa zai taɓa shi ba, domin da duwatsu za a jefe shi da duwatsu, ko kuma da kibiya za a harbe shi, ko dabba ko mutum, ba zai rayu ba. Lokacin da muryoyi da ƙahoni da girgije suka tashi daga dutsen, sai waɗancan su haura kan dutsen.

Musa ya sauko daga dutsen zuwa wurin mutane, ya tsarkake su, suka kuma wanke tufafinsu. Kuma ya ce wa mutane, Ku kasance shirye, kwana uku kada ku kusanci mace. Ya faru a rana ta uku da safe, sai aka ji muryoyi da walkiyoyi, girgije mai duhu kuma ya rufe Dutsen Sinai, muryar ƙaho ta yi ƙara mai girma, dukan mutanen da suke a sansanin kuwa suka firgita. Kuma Musa ya fitar da mutane daga sansani zuwa haduwar Allah, suka tsaya a gindin dutsen. Dutsen Sinai yana yin hayaƙi gaba ɗaya, saboda Allah ya sauko a kansa cikin wuta, kuma hayaƙin yana hawa kamar hayaƙin tanderun wuta, kuma dukan mutanen sun yi mamakin gaske. Sautunan ƙahon suka yi ta ƙara ƙarfi sosai. Musa ya yi magana, sai Allah ya amsa masa da murya. Ubangiji ya sauko a kan Dutsen Sinai, a kan kololuwar dutsen, kuma Ubangiji ya kira Musa zuwa kololuwar dutsen, sai Musa ya haura. Kuma Allah ya ce wa Musa, yana cewa, Ka sauka ka gargaɗi mutane, kada su taɓa kusantar Allah don su fahimta,

don kada yawa daga cikinsu su mutu. Kuma firistocin da suke kusantar da Ubangiji Allah, bari su tsarkake kansu, don kada Ubangiji ya hallaka su.

Sai Musa ya ce wa Allah, Mutane ba za su iya hawa dutsen Sinai ba, domin kai ka yi mana gargaɗi, kana cewa, Ka ware dutsen, ka kuma tsarkake shi. Ubangiji ya ce masa, Tafi, ka sauka ƙasa, saan nan ka haura kai da Haruna tare da kai, amma firistoci da mutane kada su tilasta kansu su haura zuwa ga Allah, don kada Ubangiji ya hallaka waninsu. Musa ya sauka zuwa ga mutane, ya kuma ce musu.

20

Kuma Ubangiji ya yi magana da dukan kalmomin nan, yana cewa, Ni ne Ubangiji Allahnka, wanda ya fitar da kai daga ƙasar Masar, daga gidan bauta. Ba za a kasance maka wasu alloli face ni. Ba za ka yi wa kanka gunki ba, ko wani kamannin abin da yake a sama, ko a ƙasa, ko a cikin ruwayen da ke ƙarƙashin ƙasa. Ba za ka yi musu sujada ba, kuma ba za ka bauta musu ba, domin Ni ne Ubangiji Allahnka, Allah mai kishi, mai saka zunuban ubanni a kan yaya, har zuwa ƙarni na uku da na huɗu ga waɗanda suke ƙina Ni, kuma yin jinƙai zuwa dubbai ga waɗanda suke ƙaunata ni, da kuma ga waɗanda suke kiyaye umarnai na. Ba za ka ɗauki sunan Ubangiji Allahnka a banza ba, domin Ubangiji Allahnka ba zai bar wanda yake ɗaukar sunansa a banza ba hukunci. Ka tuna da ranar Asabbaci don ka tsarkake

ta. Kwana shida za ka yi aiki, ka kuma kammala dukkan ayyukanka. Amma a rana ta bakwas, Asabbati ga Ubangiji Allahnka, ba za ka yi kowane aiki ba a cikinta kai, da ɗanka, da yarka, bawanka, da baiwarki, saniyarka, da dabbar nauyinka, da duk dabbobinka, da baƙon da yake zaune a cikinki. Domin a cikin kwanaki shida Ubangiji ya yi sama da ƙasa da teku da dukan abin da yake cikinsu, kuma ya huta a rana ta bakwai, saboda haka Ubangiji ya albarkaci ranar ta bakwai, ya kuma tsarkake ta. Ka girmama uban ka da uwar ka, domin ya zama maka da kyau, kuma domin ka yi tsawon rai a kan ƙasa mai kyau wadda Ubangiji Allahnka yake ba ka. Kada ka yi zina. Kada ka sata. Kada ka yi kisan kai. Ba za ka yi shaidar ƙarya a kan maƙwabcinka ba. Kada ka yi kwaɗayin matar maƙwabcinka, kada ka yi kwaɗayin gidan maƙwabcinka, ko gonarsa, ko bayinsa, ko kuyangansa, ko saniyarsa, ko jakinsa, ko duk dabbobinsa, ko duk abin da yake na maƙwabcinka.

Kuma dukan mutane suka ga murya, da fitilu, da muryar ƙaho, da dutsen mai hayaƙi, amma dukan mutane suka ji tsoro suka tsaya daga nesa. Suka ce wa Musa, Kai yi mana magana, kada Allah ya yi mana magana, don kada mu mutu. Sai Musa ya ce musu, Ku yi ƙarfin hali, gama Allah ya zo wurinku don ya gwada ku, domin tsoronsa ya kasance a cikinku, don kada ku yi zunubi. Jamaa sun tsaya daga nesa, amma Musa ya shiga cikin duhun inda Allah yake. Ubangiji ya ce wa Musa, Waɗannan abubuwa za ka faɗa wa gidan Yakubu, kuma za ka sanar wa yayan Israila, ku kun gani cewa daga sama na yi muku magana. Ba za ku yi wa kanku gumaka na azurfa ba, kuma gumaka na zinariya ba za ku

yi wa kanku ba. Bagadi daga ƙasa za ku yi mini, kuma za ku yi hadaya a kansa da hadayun ƙonawa naku, da hadayun salama naku, da tumaki naku, da maruƙan naku a kowane wuri inda zan sa a kira sunana a can, kuma zan zo gare ku, zan kuma albarkace ku. Idan amma ka yi mini bagade da duwatsu, kada ka gina su da yankan duwatsu, domin ka riga ka yi amfani da takobinka a kansu, kuma sun ƙazantu. Ba za ka haura da matakai zuwa bagaden na, domin kada ka tone tsiraicin ka a kansa.

21

Kuma waɗannan su ne ƙaidodin da za ka gabatar a gabansu. Idan ka saya bawa Ibraniyawa, shekara shida zai yi maka hidima, amma a shekara ta bakwai zai tafi yantacce ba tare da kuɗi ba. Idan shi kaɗai ya shiga, to shi kaɗai zai fita, amma idan mace ta shiga tare da shi, to ita ma matarsa za ta fita. Kuma idan ubangijin ya ba shi mata, ta kuma haifa masa yaya maza ko yaya mata, matar da yaran za su zama na ubangijinsa, amma shi kaɗai zai fita. Idan amma bawan ya amsa ya ce, Na ƙaunaci ubangijina, da matata, da yarana, ba zan tafi yantacce ba, Ubangijinsa zai kawo shi zuwa ga maaunin Allah, saan nan kuma zai kawo shi a kan ƙofa a kan madogarar ƙofa, ubangijinsa kuwa zai huda kunnensa da matsatsi, zai kuma bauta masa har abada.

Idan wani ya sayar da yarsa ta zama baiwa, ba za ta tafi kamar

yadda bayi mata suke tafiya ba. Idan ba ta gamshi ubangijinta ba, wanda ya yarda da ita, zai fanshi ta, amma ga alumma baƙuwa ba shi da ikon sayar da ita, domin ya karya alkawari a gare ta. Idan amma ya yi alkawarin aure ta ga ɗansa, bisa ga haƙƙin yan mata zai yi mata. Idan amma ya ɗauki wata wa kansa, abubuwan da suka zama dole da tufafi da hulɗar ta, ba zai hana ta ba. Idan amma bai yi mata waɗannan abubuwa uku ba, za ta fita kyauta ba tare da azurfa ba. Idan wani ya buga wani har ya mutu, dole a kashe shi da hukuncin kisa. Amma ba da gangan ba, sai dai Allah ya ba da shi a hannunsa, zan ba ka wuri inda mai kisan zai gudu zuwa. Idan wani ya kai hari ga maƙwabcinsa don ya kashe shi da yaudara, kuma ya nemi mafaka, za ka ɗauke shi daga bagadena ka kashe. Duk wanda ya buge ubansa ko mahaifiyarsa, lalle ne a kashe shi da mutuwa. Mai yin mugun magana game da ubansa ko uwarsa, lalle zai mutu. Duk wanda ya sace wani daga cikin yayan Israila, ya zalunce shi ya sayar da shi, idan aka kama shi da laifin, dole ne a kashe shi. Idan maza biyu suka yi ta zagi, suka buga maƙwabci da dutse ko da ɗanɗano, kuma bai mutu ba, amma ya kwanta a gado, Idan mutumin ya tashi tsaye ya yi tafiya a waje a kan sanda, wanda ya buge shi ba shi da laifi, sai dai zai biya diyya ta lokacin da ya rasa aiki, da kuma kuɗin magani. Idan amma wani ya buga bawansa ko baiwarsa da sanda, kuma ya mutu a hannunsa, lalle ne a hukunta shi. Idan amma ya tsira kwana ɗaya ko biyu, kada a hukunta shi, domin kuɗinsa ne. Idan maza biyu suna faɗa, suka buga mace mai ciki, sai jaririnta ya fito ba a cika siffarsa ba, dole ne a biya tara, gwargwadon abin da mijin matar ya nema, kuma zai biya bisa ga ƙima. Idan amma an

siffanta shi ne, zai ba da rai a maimakon rai. Ido a madadin ido, haƙori a madadin haƙori, hannu a madadin hannu, ƙafa a madadin ƙafa. Konewa a maimakon ƙonewa, rauni a maimakon rauni, rauni a maimakon rauni. Idan wani ya buga idon bawansa ko idon baiwansa ya makanta, dole ya sake su yantacce saboda idon da ya lalatar. Idan amma ya fitar da haƙorin bawansa ko haƙorin baiwarsa, zai yantar da su maimakon haƙorinsu. Idan amma bijimi ya tunkude mutum ko mace kuma ya mutu, da duwatsu za a jefe bijimi da duwatsu, kuma ba za a ci naman sa ba, amma maigidan bijimi marar laifi zai kasance. Idan amma bijimin mai soka ya kasance tun kafin jiya da kafin rana ta uku, kuma an shaida wa maigidansa, amma bai kawar da shi ba, sai ya kashe namiji ko mace, to za a jefe bijimin da duwatsu, kuma za a kashe maigidansa. Idan amma aka dora masa fansa, zai biya fansar ransa duk abin da aka dora masa. Idan amma ya soki ɗa ko ya mace da ƙaho, bisa ga wannan doka za su yi masa. Idan amma bijimi ya soki bawa ko baiwa, zai biya talatin didrachmas na azurfa ga ubangijinsu, kuma za a jefe bijimin da duwatsu. Idan kuma wani ya buɗe rami ko ya haƙa rami, kuma bai rufe shi ba, sai ɗan maraƙi ko jaki ya fāɗi a can, Mai ramin zai biya, zai ba wa ubangijinsu azurfa, amma wanda ya mutu zai zama nasa. Idan amma bijimin wani ya soki bijimin maƙwabci ya mutu, za su sayar da bijimin mai rai, su raba kuɗin sa, kuma bijimin da ya mutu ma za su raba. Idan amma an sanar da bijimin cewa mai soka ne tun kafin jiya da kafin rana ta uku, kuma an shaida wa maigidansa, amma bai kawar da shi ba, sai yă biya bijimi a maimakon bijimi, amma wanda ya mutu zai zama nasa.

Idan wani ya sata ɗan maraƙi ko tunkiya, ya yanka ko ya sayar da shi, zai biya ɗan maraƙi biyar a maimakon ɗan maraƙin, da tumaki huɗu a maimakon tunkiyar.

22

Idan aka sami ɓarawo a cikin hako, kuma aka buge shi ya mutu, ba a ɗauka kisan kai ba a gare shi. Idan amma rana ta fito a kansa, yana da laifi, dole a kashe shi. Amma idan ba shi da kome, sai a sayar da shi don biyan abin da ya sata. Idan amma an bar abin sata kuma aka same shi a hannunsa, daga jaki har zuwa tumaki masu rai, zai biya sau biyu. Idan wani mutum ya bar dabbansa ta yi kiwo a gonar ko gonar inabin wani, zai biya daga gonarsa gwargwadon amfaninta, amma idan dabbar ta cinye dukan gonar, sai ya biya da mafi kyawun amfanin gonarsa da mafi kyawun amfanin gonar inabinsa. Idan wuta ta fita ta sami ƙaya, kuma ta ƙone masussuka ko kunnuwan hatsi ko fili, wanda ya kunna wutar zai biya.

Idan wani ya ba maƙwabcinsa azurfa ko kayayyaki don ya tsare, kuma aka sace su daga gidan mutumin, idan aka sami ɓarawon, dole ya biya ninki biyu. Idan amma ba a sami ɓarawon ba, sai mai gidan ya zo a gaban Allah, ya rantse cewa lalle bai aikata mugunta a kan dukan amanar maƙwabcinsa ba. Bisa ga kowace magana da aka faɗa game da laifi, dangane da maraƙi, da dabbar nauyi, da tunkiya, da tufafi, da dukan asarar da ake daawa a kanta, ko mene ne, a gaban Allah za a kawo shariar su

biyun, kuma wanda aka same shi da laifi ta wurin Allah, zai biya ninki biyu ga maƙwabcinsa. Idan wani ya ba maƙwabcinsa dabbar ɗaukar kaya ko ɗan maraƙi ko tunkiya ko kowace dabba don ya tsare, sai ta karye ko ta mutu ko aka kama ta, kuma babu wanda ya sani, Rantsuwar Allah za ta kasance tsakanin su biyu, cewa lalle bai aikata wani mugun abu game da abin da aka ajiye masa na maƙwabcinsa ba, kuma haka ubangijinsa zai yarda, kuma ba zai biya ba. Idan amma an sace shi daga gare shi, sai ya biya wa ubangiji. Idan amma ya zama an kakkashe shi da namun daji, zai kai shi wurin farautar, kuma ba zai biya ba. Idan wani ya aro wani abu daga maƙwabcinsa, sai abin ya karye ko ya mutu ko aka kama shi, amma maigidan ba ya tare da shi, dole ya biya. Idan amma mai shi yana tare da shi, ba zai biya ba, amma idan maaikaci ne, zai zama masa a maimakon albashinsa.

Idan kuma wani ya yaudari budurwa wadda ba a yi alkawarin aurenta ba, ya kwana da ita, dole ya biya sadaki ya aure ta. Idan amma uban ta ya ƙi sosai kuma bai yarda ya ba shi yarsa aure ba, dole ya biya azurfa ga mahaifin bisa gwargwadon adadin sadakin budurwai. Kada ku bar masu sihiri da rai. Duk wanda ya kwana da dabba, dole ne a kashe shi. Duk wanda ya yi hadaya ga gumaka za a kashe shi da mutuwa, sai dai ga Ubangiji kaɗai.

Kuma kada ku cutar da baƙo, kada kuma ku danne shi, gama kun kasance baƙi a ƙasar Masar. Kada ku azabtar da kowace gwauruwa da maraya. Idan amma da mugunta kuka cutar da su, kuma sun yi kuka suna kuka zuwa gare ni, lalle zan ji

muryarsu. Kuma zan yi fushi sosai, zan kashe ku da takobi, matanku za su zama gwauraye, yaranku kuma za su zama marayu. Idan kuma ka ba wa ɗanuwanka matalauci a wurinka bashin azurfa, kada ka matsa masa lamba, kada kuma ka ɗora masa riba. Idan kuma ka ɗauki rigar maƙwabcinka a matsayin jingina, dole ka mayar masa kafin fāɗuwar rana. Domin wannan ne abin rufinsa, wannan rigar tsiraici kawai take, a cikin me zai kwana? Idan saboda haka ya yi kuka gare ni, zan saurare shi, gama mai jinƙai ne ni. Alloli ba za ka yi mugun magana ba, kuma mai mulkin mutanenka ba za ka faɗa mugun abu ba Farkon yayan itace na masussuka da na wurin matsin ruwan inabi naka ba za ka jinkirta ba, farkon haihuwar yayanka maza za ka ba ni. Haka za ka yi da maraƙinka da tumakinka da dabbar daukan kayanka, kwana bakwai zai kasance tare da uwarsa, amma a rana ta takwas za ka mayar mini da shi. Kuma ku zama maza masu tsarki a gare ni, kada ku ci naman da namun daji suka kashe, sai dai ku jefa wa kare.

23

Kada ka karɓi labari na ƙarya, kada kuma ka haɗa kai da mai zalunci ka zama shaidar ƙarya. Ba za ka kasance tare da masu yawa a kan mugunta ba, ba za a haɗa ka tare da taron jamaa don ka karkata tare da masu yawa, don haka ka karkatar da hukunci ba. Kuma ba za ka ji tausayin talaka a cikin hukunci ba. Idan ka haɗu da saniyar abokin gābanka, ko dabbar ɗaukar kayansa tana yawo, dole ka mayar da ita gare shi. Idan kuma ka

ga dabbar ɗaukar kaya ta maƙiyinka ta fāɗi a ƙarƙashin kayanta, kada ka wuce ta, sai dai ka taimake ta ɗaga ta tare da shi.

Ba za ka karkatar da hukuncin matalauci a cikin shariarsa ba. Daga kowace maganar rashin adalci ka nisanta, marar laifi da mai adalci kada ka kashe, kuma kada ka ba da hujjar gaskiya ga marar tsoron Allah saboda kyautai. Kuma kada ka karɓi kyautai, domin kyautai suna makanta idanuwan masu gani, kuma suna lalata kalmomin adalci. Kuma baƙo ba za ku danne ba, gama kun san rai na baƙo, domin ku kanku baƙi ne kuka kasance a ƙasar Masar. Shekaru shida za ka shuka ƙasarka, kuma za ka tattara amfaninta. A shekara ta bakwas za ka yi saki, kuma za ka bar ta, matalauta na alummar ka za su ci, amma abin da ya rage namun jeji za su ci, haka kuma za ka yi da gonar inabi naka, da gonar zaitun naka. Kwanaki shida za ka yi ayyukan ka, amma a rana ta bakwai, hutu ne, domin saniyar ka ta huta, da dabbar daukan kayan ka, da domin ɗan baiwar ka ya wartsake, da baƙon. Duk abin da na faɗa muku, ku kiyaye, kuma kada a tuna da sunan waɗansu alloli, ko kuma kada a ji su daga bakinku.

Ku yi bikin gare ni sau uku a cikin shekara. Ku kiyaye bikin burodi marar yisti don ku yi shi, kwana bakwai za ku ci burodi marar yisti, kamar yadda na umarce ka bisa ga lokacin watan sabuwa, domin a cikinsa ka fita daga Masar, kada ka bayyana a gabana hannu wofi. Kuma za ka yi bikin girbi na yayan fari na ayyukanka, waɗanda idan ka shuka a gonarinka, kuma bikin ƙarshe a lokacin fitar shekara a cikin taron ayyukanka daga

gonarinka. Sau uku a shekara za a ga duk namiji naka a gaban Ubangiji Allahnka. Lokacin da zan kori alummai daga gabanka, in kuma fadada iyakokin ka, kada ka yi hadaya da jinin turare na a kan yisti, kuma kada kitsen bikin na ya kwana har zuwa safe. Farkon yayan amfani na farkon amfanin ƙasarka za ka kawo cikin gidan Ubangiji Allahnka, ba za ka dafa ɗan rago a cikin madarar mahaifiyarsa ba. Kuma duba, ina aikan manzoni a gabanka, domin ya kiyaye ka a hanya, don ya shigar da kai zuwa ƙasar da na shirya maka. Ka lura da kanka, ka kuma saurare shi, kada kuma ka yi masa rashin biyayya, domin ba zai riƙe ka ba, gama sunana yana a kansa. Idan da gaske kun ji muryata, kuma ka yi duk abin da zan umarce ka, kuma kun kiyaye alkawarina, za ku zama mini mutane na musamman daga dukan alummai, domin nawa ne dukan ƙasa, ku kuwa za ku zama mini masarautar firistoci, kuma alumma mai tsarki, waɗannan kalmomi za ka faɗa wa yayan Israila, idan da gaske kun ji muryata, kuma kun yi duk abin da zan faɗa maka, zan yi gāba da abokan gābanka, kuma zan yi adawa da masu adawa da kai. Manzannina zai tafi a gabanka yana jagorantarka, zai kuma shigar da kai zuwa wurin Amoriyawa, Hittiyawa, Ferizziyawa, Kananiyawa, Girgashiyawa, Hiwiyawa, da Yebusiyawa, zan kuwa hallaka su. Ba za ka yi wa allolinsu sujada ba, kuma ba za ka bauta musu ba, ba za ka yi bisa ga ayyukansu ba, amma dole ka rushe su, kuma ka farfasa ginshiƙansu. Kuma za ka yi bauta ga Ubangiji Allahnka, zan kuwa albarkaci abincinka da ruwan inabinka da ruwanka, zan kuma kawar da cuta daga gare ku. Ba za a sami bakararren namiji ko bakararriya a ƙasarka ba, zan cika adadin kwanakinka. Zan aika da tsoro a gabanka, kuma zan

sa dukan alummai da za ka shiga cikinsu su firgita, kuma zan sa dukan abokan gābanka su gudu. Kuma zan aika da ƙudan zuma a gabanka, za ka kuwa kori Amoriyawa, Hiwiyawa, Kananiyawa, da Hittiyawa daga gabanka. Ba zan kore su a cikin shekara ɗaya ba, domin kada ƙasar ta zama kufai, kuma namun daji na ƙasa su yi yawa a kanka. Bisa ga kaɗan-kaɗan zan fitar da su daga gare ka, har sai ka ƙaru ka kuma gāji ƙasar. Kuma zan sanya iyakokin ku daga Jan Teku, har zuwa Tekun Filistiyawa, kuma daga hamada, har zuwa babban Kogin Yufiretis, kuma zan ba da mazaunan ƙasar a hannuwan ku, kuma zan kore su daga gare ku. Ba za ka yi yarjejeniya da su da allolinsu ba. Kuma ba za su zauna a cikin ƙasarka ba, domin kada su sa ka yi zunubi gare ni, idan gama ka bauta wa allolinsu, waɗannan za su zama maka abin tuntuɓe.

24

Kuma Musa ya ce, Ku haura zuwa wurin Ubangiji, kai da Haruna, da Nadab, da Abihu, da sabain daga cikin dattawan Israila, kuma za ku yi sujada ga Ubangiji daga nesa. Kuma Musa shi kaɗai zai kusaci Allah, amma su ba za su kusata ba, kuma mutanen ba za su haura tare da su ba. Musa ya shiga, ya kuma ba da labarin dukan kalmomin Allah da dokokinsa ga mutane. Sai dukan mutanen suka amsa da murya ɗaya suna cewa, Dukan kalmomin da Ubangiji ya faɗa, za mu yi, kuma za mu ji. Kuma Musa ya rubuta dukan kalmomin Ubangiji, Musa ya tashi da sassafe ya gina bagade a gindin dutsen, da duwatsu goma sha

biyu don kabilun Israila goma sha biyu. Sai ya aiko da samarin Israilawa, suka kuwa miƙa hadayun ƙonawa, suka kuma yi hadayar salama ga Allah da maruƙai. Musa ya ɗauki rabin jinin, ya zuba shi cikin kwanoni, amma rabin jinin kuma ya zuba shi a kan bagaden. Kuma ya ɗauki littafin alkawari, ya karanta a cikin kunnuwan mutane, suka kuwa ce, Duk abin da Ubangiji ya faɗa, za mu yi kuma za mu ji. Sai Musa ya ɗauki jinin, ya yayyafa a kan mutane, kuma ya ce, duba jinin alkawarin da Ubangiji ya yi da ku game da dukan waɗannan kalmomi.

Sai Musa da Haruna, da Nadab, da Abihu, da sabain daga majalisar dattawan Israila suka haura. Kuma suka ga wurin da Allahn na Israila ya tsaya, kuma abin da yake ƙarƙashin ƙafafunsa, kamar aikin tubalin saffaya, kuma kamar siffar sararin sama cikin tsarki. Kuma daga cikin zaɓaɓɓun Israila, ba ko ɗaya da ya mutu ba, kuma sun bayyana a wurin Allah, suka ci suka kuma sha. Sai Ubangiji ya ce wa Musa, Ka haura wurina a kan dutsen, ka kasance a can, zan kuwa ba ka allunan dutse, doka da umarnan da na rubuta don koyar da su. Sai Musa ya tashi tare da Yoshuwa wanda yake tsaye a gare shi, suka haura zuwa dutsen Allah. Kuma ga dattawan suka ce, Ku yi shiru a nan, har sai mun dawo wurinku, kuma ga Haruna da Hur suna tare da ku, idan wani abu na sharia ya faru ga kowa, bari su je wurinsu. Kuma Musa da Yoshuwa suka haura dutsen, sai gajimare ya rufe dutsen. Sai ɗaukakar Allah ta sauko a kan Dutsen Sinai, gajimare kuwa ta rufe shi har kwana shida, a rana ta bakwashi kuma Ubangiji ya kira Musa daga tsakiyar gajimare. Amma siffar ɗaukakar Ubangiji kamar wuta mai ci a kan

ƙwanƙolin dutsen, a gaban yayan Israila. Sai Musa ya shiga tsakiyar girgije, ya haura dutsen, ya kasance a can a dutsen kwana arbain da dare arbain.

25

Kuma Ubangiji ya yi magana da Musa, yana cewa, Na ce wa yayan Israila, ku ɗauki nunan fari daga dukan waɗanda suka yarda a zukatansu, za ku kuwa karɓi nunan fari na. Kuma wannan shi ne farkon yayan fari wanda za ku karɓa daga gare su: zinariya, azurfa, da tagulla. kuma hyacinth, kuma purple, kuma scarlet ninki biyu, kuma lallausan lilin da aka karkada, kuma gashin awaki, Kuma fatun raguna da aka rina ja, da fatun shuɗi, da itacen da ba ya rubewa. da duwatsun Sardius, da duwatsu don zanen sassaƙa don rigar kafaɗa, da doguwar riga. Kuma za ka yi mini wuri mai tsarki, zan kuwa bayyana a cikinku. Kuma za ka yi mini bisa ga dukan abin da nake nuna maka a kan dutsen, misalin tabanakul, da misalin dukan kayayyakinta, haka za ka yi. Kuma za ka yi akwatin shaida daga itace mara lalacewa, biyu kamu da rabi tsawonsa, kamu da rabi fadinsa, kuma kamu da rabi tsayinsa. Kuma za ka lulluɓe shi da zinariya tsarkakakkiya, a ciki da kuma a waje za ka lulluɓe shi, kuma za ka yi masa gyare-gyaren zinariya murɗaɗɗiya kewaye. Kuma za ka yi zoban zinariya huɗu a kanta, ka kuma sa su a kan gefunanta huɗu, zobba biyu a kan gefe ɗaya, da zobba biyu a kan gefe na biyu. Za ka yi sanduna na itace maras rubewa, kuma za ka lulluɓe su da zinariya. Kuma za ka shigar da

sanduna a cikin zoban waɗanda suke a gefunan akwatin alkawari, don ɗaga akwatin alkawari da su. A cikin zoban akwatin alkawari za su kasance sandunan ɗagawa ba tare da motsa su ba. Kuma za ka sanya cikin akwatin alkawarin shaidun da zan ba ka. Kuma za ka yi wurin kafara, rufin zinariya mai tsabta, tsawonsa kamu biyu da rabi, fāɗinsa kuma kamu ɗaya da rabi. Za ka yi kerubobi biyu na zinariya da aka ƙera, kuma za ka sa su a kan gefuna biyu na murfin kafara. Za a yi kerubobi ɗaya daga wannan gefe, da kerubobi ɗaya daga gefen na biyu na wurin kafara, kuma za ka yi kerubobi biyu a kan gefuna biyu. Kerubobin za su kasance suna miƙa fikafiкaнsu sama, suna inuwar wurin kafara da fikafiкaнsu, fuskokinsu kuma za su fuskanci juna, fuskokin kerubobin za su kasance suna fuskantar wurin kafara. Kuma za ka sanya wurin kafara a kan akwatin alkawari daga sama, kuma a cikin akwatin alkawari za ka sanya shaidun da zan ba ka. Kuma zan bayyana kanka daga can, kuma zan yi magana da kai daga saman wurin kafara, tsakanin kerubobi biyu waɗanda suke a kan akwatin alkawarin shaida, game da dukan abubuwan da zan umarce ka domin yayan Israila. Kuma za ka yi tebur na zinariya tsarkakakke, tsawonsa kamu biyu, fadinsa kamu ɗaya, tsayinsa kuma kamu ɗaya da rabi. Kuma za ka yi mata murɗaɗɗen abubuwan ado na zinariya kewaye, kuma za ka yi mata kambi mai girman tafin hannu kewaye.

Kuma za ka yi ado mai murɗewa wa rawanin kewaye. Kuma za ka yi zobba huɗu na zinariya, kuma za ka sanya zobban huɗu a kan sassa huɗu na ƙafafunta a ƙarƙashin iyaka. Kuma zobban

za su kasance a matsayin wuraren ajiye sanduna masu ɗaukaka, domin a ɗauki teburin da su. Kuma za ka yi sanduna daga itacen da ba ya rubewa, ka kuma lulluɓe su da zinariya mai tsabta, a kuma ɗauki teburin da su. Kuma za ka yi kwanoni nata, da farantan turare, da kwanonan hadayar sha, da kofuna, waɗanda za ka zuba a cikinsu, daga zinariya tsarkakakkiya za ka yi su. Kuma za ka ajiye burodin da yake a gabana a kan teburin kullayaumi.

Kuma za ka yi wurin ajiye fitila daga zinariya tsarkakakke, an bubbuge za ka yi wurin ajiye fitila, gindin ta, da rassa, da kwanoni, da ƙullai, da furanni daga gare ta za su kasance. Amma akwai rassa shida suna fitowa daga gefuna, rassa uku na wurin ajiye fitila daga gefenta na daya, da rassa uku na wurin ajiye fitila daga gefenta na biyu. Kuma kwano uku an zana su da siffar almond, a cikin reshe ɗaya akwai kwano da fure, haka ga reshe shida waɗanda suke fitowa daga fitilar. Kuma a cikin wurin ajiye fitilar akwai kwanoni huɗu da aka zāna su kamar almond, a cikin reshe ɗaya akwai ƙullai, da furanninta. Kwano yana ƙarƙashin rassa biyu waɗanda suka fito daga wurin ajiye fitilar, kwano kuma yana ƙarƙashin rassa huɗu waɗanda suka fito daga wurin ajiye fitilar, haka yake ga dukan rassa shida waɗanda suka fito daga wurin ajiye fitilar, kuma a cikin wurin ajiye fitilar akwai kwanoni huɗu da aka zāna su kamar almond. Kwayoyin da rassan daga cikinta su kasance, duka aikin sassaƙa daga zinariya tsarkakakke guda ɗaya. Kuma za ka yi fitilunta bakwai, kuma za ka ajiye fitilun, kuma za su haskaka daga gefe ɗaya. Kuma za ka yi mai ƙona turare ta da tushe ta daga

zinariya tsarkakakke. Dukkan waɗannan kayayyaki sun kai talanti ɗaya na zinariya mai tsabta. Duba, za ka yi bisa ga tsarin da aka nuna maka a kan dutsen.

26

Kuma za ka yi alfarwa da labulai goma daga lallausan lilin da aka murɗa, da shuɗi, da shunayya, da jan garura da aka kaɗa, za ka yi su da aikin saƙa na kerubobi. Tsawon labulen ɗaya zai zama kamu ashirin da takwas, fāɗin kuwa kamu huɗu, awo ɗaya zai kasance ga dukan labulen. Labulai biyar za su kasance a haɗe da juna ɗaya da ɗaya, kuma labulai biyar za su kasance a haɗe ɗaya da ɗaya. Kuma za ka yi musu rammuka na shuɗi a gefen labulen ɗaya, daga gefe ɗaya zuwa haɗuwa, haka kuma za ka yi a gefen labulen na waje zuwa ga haɗuwa ta biyu. Za ka yi rammuka hamsin a labulen ɗaya, kuma za ka yi rammuka hamsin a gefen labulen bisa ga haɗuwar na ta biyu, masu fuskantar juna masu haɗuwa da juna, kowace da kowace. Kuma za ka yi zoban hamsin na zinariya, ka haɗa labule ɗaya da ɗayan ta wurin zoban, tanti kuwa za ta zama ɗaya. Kuma za ka yi fatun gashi don murfi a kan alfarwa, za ka yi su goma sha ɗaya. Tsawon fatar daya, kamu talatin, kuma fadin fatar daya kamu hudu, wannan auna iri daya zai kasance ga dukan fatun goma sha daya. Kuma za ka haɗa fatan biyar su zama ɗaya, kuma fatan shida su zama ɗaya, kuma za ka naɗe fata ta shida a gaban alfarwa. Kuma za ka yi rammuka hamsin a kan gefen labulen ɗaya wanda yake a tsakiya bisa ga haɗuwa, kuma za ka

yi rammuka hamsin a kan gefen labulen na haɗawa na biyu.

Kuma za ka yi zoban tagulla hamsin, ka haɗa zoban daga madaukai, ka haɗa fatuna, zai kuwa zama ɗaya. Kuma za ka ajiye abin da ya wuce a cikin labulen tanti, rabin labule wanda ya rage za ka rufe shi zuwa abin da ya wuce na labulen tanti, za ka rufe shi a bayan tanti. Kamu daga wannan gefe, da kamu daga wancan gefe, daga abin da ya wuce na labulen, daga tsawon labulen alfarwa, zai kasance yana rufe gefunan alfarwa daga gefe zuwa gefe, domin ya rufe su. Kuma za ka yi abin rufe don tanti da fatun raguna da aka rina ja, da kuma abin rufe na fatun shuɗi a samansa.

Kuma za ka yi ginshiƙan tanti daga itacen da ba ya ruɓewa. Za ka yi ginshiƙi ɗaya goma kamu, kuma fāɗin ginshiƙi ɗayan zai zama kamu ɗaya da rabi. Tenons biyu ga kowane ginshiƙi ɗaya, masu dacewa da juna, haka za ka yi ga dukan ginshiƙan tabanakul. Kuma za ka yi ginshiƙai ashirin ga tantin daga gefen arewa. Kuma za ka yi tushe arbain na azurfa wa ginshiƙai ashirin, tushe biyu ga kowane ginshiƙi ɗaya don ɓangarorinta biyu, kuma tushe biyu ga kowane ginshiƙi ɗaya don ɓangarorinta biyu. Kuma gefen na biyu wanda yake zuwa Kudu, ginshiƙai ashirin, Kuma arbain tushensa na azurfa, tushe biyu ga ginshiƙi ɗaya a dukan sassansa biyu, kuma tushe biyu ga ginshiƙi ɗaya a dukan sassansa biyu. Kuma daga bayan alfarwa, bisa ga bangaren da yake fuskantar yamma, za ka yi ginshiƙai shida. Kuma za ka yi ginshiƙai biyu a kan kusurwoyin alfarwa daga baya. Kuma zai kasance daidai daga ƙasa, bisa ga haka za

su kasance daidai daga kawunan zuwa haɗuwa ɗaya, haka za ka yi wa duka kusurwoyin biyu, bari su kasance daidai. Kuma za a kasance da ginshiƙai takwas, tushensu na azurfa goma sha shida, tushe biyu ga kowane ginshiƙi a bangarorensa biyu, kuma tushe biyu ga kowane ginshiƙi. Kuma za ka yi sanduna daga itacen da ba ya rubewa, biyar ga ginshiƙi ɗaya daga gefe ɗaya na tabanakul, Kuma sanduna biyar ga ginshiƙin gefe na biyu na alfarwa, da sanduna biyar ga ginshiƙin gefen baya na alfarwa wanda yake wajen yamma. Kuma sandar tsakiya da ke tsakanin ginshiƙai bari ta miƙe daga gefe ɗaya zuwa ɗayan gefen. Kuma za ka lulluɓe ginshiƙai da zinariya, kuma za ka yi zobai na zinariya waɗanda za ka sa sanduna a cikinsu, kuma za ka lulluɓe sanduna da zinariya. Kuma za ka kafa tentin bisa ga siffar da aka nuna maka a kan dutsen.

Kuma za ka yi labulen rufe daga shuɗi, da shunayya, da jan ƙarfe da aka kaɗa, da kuma lilin mai kyau da aka saƙa, aikin saƙa za ka yi shi da kerubobi. Kuma za ka sanya shi a kan ginshiƙai huɗu marasa ruɓewa waɗanda aka lulluɓe da zinariya, kawunan su na zinariya, tushen su kuma huɗu na azurfa. Kuma za ka ajiye labulen a kan ginshiƙai, kuma za ka shigo da akwatin alkawari a can ciki na labulen, kuma labulen zai raba muku tsakanin wuri mai tsarki da tsakanin wuri mafi tsarki. Kuma za ka rufe akwatin shaida da labule a cikin Wuri Mai Tsarki na Wurare Masu Tsarki. Kuma za ka ajiye teburin a wajen labulen, ka kuma ajiye wurin fitilan a gaban teburin a gefen tentin da yake fuskantar Kudu, teburin kuwa za ka ajiye a gefen tentin da yake fuskantar Arewa. Kuma za ka yi abin rufe

ga ƙofar tanti daga shuɗi, da shunayya, da jan ƙarfe kaɗaɗɗe, da lallausan lilin kaɗaɗɗe, aikin mai saƙa. Kuma za ka yi ginshiƙai biyar don labulen, za ka kuma dalaye su da zinariya, kawunansu kuwa na zinariya ne, za ka kuma zubar musu ginshiƙai biyar na tagulla.

27

Kuma za ka yi bagade daga itacen da ba ya lalacewa, tsawonsa kamu biyar, fāɗinsa kuma kamu biyar, bagaden zai zama murabbai, tsayinsa kuwa kamu uku. Kuma za ka yi ƙahoni a kan kusurwoyi huɗu, daga gare shi za su kasance ƙahoni, kuma za ka lulluɓe su da tagulla. Kuma za ka yi kambi don bagaden, da murfin sa, da kwanonin sa, da ƙugiyoyin naman sa, da farantin wutan sa, da dukan kayayyakin sa za ka yi su da tagulla. Kuma za ka yi masa raga ta tagulla mai saƙa, kuma za ka yi wa ragar zoban tagulla huɗu a ƙarƙashin gefenta huɗu. Kuma za ka sanya su a ƙarƙashin ragar bagaden daga ƙasa, ragar kuwa za ta kasance har zuwa rabin bagaden. Kuma za ka yi sanduna don bagaden daga itace marasa rubewa, kuma za ka lulluɓe su da tagulla. Kuma za ka shigar da sanduna a cikin zoban, kuma bari su kasance sanduna a gefen bagade don ɗaga shi. Za ka yi shi marar ciki marar dinki, bisa ga abin da aka nuna maka a kan dutsen, haka za ka yi shi. Kuma za ka yi fili don tanti, a gefen da yake wajen Kudu, labulen fili na lallausan lilin da aka naɗe, tsawonsa kamu ɗari ga gefe ɗaya. Kuma ginshiƙansu ashirin ne, tusasansu kuma ashirin na tagulla, zobansu da maɗauransu na

azurfa ne. Haka gefen da yake wajen gabas, labulen sun kasance ɗari kamu tsawon, ginshiƙan sun kasance ashirin, tussansu ashirin na tagulla, zoban da maɗauran ginshiƙan, da tussansu an lulluɓe su da azurfa. Amma fāɗin filin wanda yake wajen teku, labulen kamu hamsin, ginshiƙansa goma, da tussansa goma. Kuma fāɗin filin da yake wajen Kudu, labulen kamu hamsin, ginshiƙansa goma, da tussansa goma. Kuma goma sha biyar kamu tsayin labulen a gefe ɗaya, ginshiƙansa uku, da tussansa uku. Kuma gefen na biyu goma sha biyar kamu tsayin labulen, ginshiƙansa uku, da tussansa uku. Kuma a ƙofar filin akwai labulen mai tsawo kamu ashirin, wanda aka yi da shudī, da shunayya, da jan ƙarfe kaɗaɗɗe, da kuma lilin mai kyau kaɗaɗɗe da aikin ɗinki mai iri-iri, ginshiƙansa huɗu ne, da tussansa huɗu. Dukan sanduna na filin kewaye an lulluɓe su da azurfa, kawunansu na azurfa ne, tussansu kuma na tagulla ne. Tsawon filin ɗari a kan ɗari, faɗin kuma hamsin a kan hamsin, tsayin kuwa biyar kamu na lallausan lilin da aka murɗa, tussan su kuwa na tagulla ne. Kuma dukan ginin da dukan kayan aiki da turakan filin na tagulla ne.

Kuma kai, ka umarci yayan Israila, su kawo maka mai tsarkakakke na zaitun da aka bubbuga, wanda ba a matse ba, don haskaka fitila, domin ta ci gaba da ci. A cikin tentin shaida, a wajen labule na alkawari, Haruna da yayansa maza za su ƙone shi daga yamma har zuwa safiya a gaban Ubangiji, doka ce ta har abada ga tsararrakinku daga yayan Israila.

28

Kuma kai, kawo kusa da kanka Aaron ɗanuwanka, da yayansa maza, daga cikin yayan Israila, don su yi mini hidima a matsayin firistoci: Aaron, da Nadab, da Abihud, da Eleazar, da Itamar, yayan Aaron maza. Kuma za ka yi riga mai tsarki don Haruna ɗanuwanka domin girmamawa da ɗaukaka. Kuma kai, yi magana da dukan masu hikima masu hankali, waɗanda na cika da ruhun hikima da fahimta, kuma za su yi rigar tsarki ta Haruna don aiki mai tsarki, wanda a cikinta zai yi mini hidima a matsayin firist. Kuma waɗannan su ne tufafin da za su yi: maƙalƙaliyar ƙirji, da abin kafaɗa, da doguwar riga, da riga saƙaƙƙe, da rawani, da ɗamara. Za su yi tufafi masu tsarki wa Haruna da yayansa maza don su yi mini hidima a matsayin firistoci. Kuma su kansu za su ɗauki zinariya, da shuɗi, da shunayya, da jan garura, da lallausan lilin. Kuma za su yi abin kafaɗa daga lilin mai kyau da aka murɗa, aikin saƙa na gwani. Kafadu biyu masu haɗawa za su kasance masa, ɗaya zuwa ɗaya, an haɗa su a kan sassa biyu. Kuma yadin kafaɗa wanda yake a kansa, bisa ga aikin sa, zai kasance daga zinariya tsarkakakke, da shuɗi, da shunayya, da jan ƙyalle mai saƙa, da lallausan lilin mai saƙa. Kuma za ka ɗauki duwatsu biyu, duwatsun zumurudu, kuma za ka zāna a kansu sunayen yayan Israila. Sunaye shida a kan dutse ɗaya, da sauran sunaye shida a kan dutse na biyu bisa ga tsararrakinsu. Aikin sassaka dutse na fasaha, kamar hatimin da aka zana, za ka zana duwatsun biyu da sunayen yayan Israila. Kuma za ka sanya duwatsu biyu a kan

kafaɗun efod, duwatsun tunawa ne ga yayan Israila, kuma Haruna zai ɗauki sunayen yayan Israila a gaban Ubangiji a kan kafaɗunsa biyu, don tunawa game da su. Kuma za ka yi abubuwan kafaɗa daga zinariya tsarkakakkiya. Kuma za ka yi sarƙoƙi masu ɓamɓarogi biyu daga zinariya mai tsabta, waɗanda aka haɗa a cikin furanni, aikin saƙa, kuma za ka ɗora sarƙoƙin masu ɓamɓarogi waɗanda aka saƙa a kan guntun kafaɗa, bisa ga guntun kafaɗunsu daga gaba.

Kuma za ka yi ƙirjin hukunci, aikin mai saƙa, bisa ga tsarin efod, za ka yi shi daga zinariya, da shuɗi, da shunayya, da jan ƙarfe da aka kaɗa, da lallausan lilin da aka kaɗa. Za ka yi shi murabbai, zai zama ninki biyu, tazara tsawonsa, da tazara fadinsa. Kuma za ka saƙa a cikinsa yadi wanda aka saita da duwatsu mai layuka huɗu, layin duwatsu zai kasance, sardius, tofaz, da emerald, layi na ɗaya. Kuma jeri na biyu, garwashi, da saffaya, da yasfa. Kuma jeri na uku, ligurium, agate, da amethyst. Kuma jeri na huɗu, chrysolite, da beryl, da onyx, an lulluɓe su da zinariya, an ɗaura su a cikin zinariya, bari su kasance bisa ga jerin su. Kuma bari duwatsun su kasance daga cikin sunayen yayan Israila goma sha biyu bisa ga sunayen su, zane-zane kamar hatimi, kowane bisa ga sunansa, zuwa kabilu goma sha biyu. Kuma za ka yi ƙuƙummai da aka saƙa tare a kan maganar Allah, aikin sarƙa daga zinariya mai tsabta. Kuma Haruna zai ɗauki sunayen yayan Israila a kan ƙirjin hukunci a ƙirjinsa, lokacin da yake shiga wuri mai tsarki don tunawa a gaban Allah. Kuma za ka sanya a kan ƙirjin hukunci bayyanawa da gaskiya, kuma zai kasance a ƙirjin Haruna lokacin da yake

shiga cikin wuri mai tsarki a gaban Ubangiji, kuma Haruna zai ɗauki hukuncin yayan Israila a ƙirjinsa a gaban Ubangiji kullum. Kuma za ka yi rigar ciki mai tsawo har ƙafa, duka ta shuɗi. Kuma buɗaɗɗen zai kasance a tsakiyarsa, yana da gefe kewaye da buɗaɗɗen, aikin saƙa, haɗuwar da aka saƙa tare daga cikinsa, domin kada ya yage. Kuma za ka yi a ƙarƙashin gindi na rigar daga ƙasa, kamar furannin rumman, ƙananan rumman daga shuɗi, da shunayya, da jan ƙyalli da aka saƙa, da lallausan lilin da aka naɗe, a ƙarƙashin gindi na rigar kewaye, wannan irin siffa ƙananan rumman na zinariya, da ƙararrawa a tsakanin waɗannan kewaye. Daga rumman zinariya dodona, da fure-fure a kan gefen rigar kewaye. Kuma za a ji muryar Haruna lokacin da yake yin hidima, saad da yake shiga cikin Wuri Mai Tsarki a gaban Ubangiji, da kuma saad da yake fita, domin kada ya mutu. Kuma za ka yi faranti na zinariya mai tsabta, ka kuma zana a kansa rubutun hatimi, Tsarki na Ubangiji. Kuma za ka sanya shi a kan shuɗi mai murɗewa, zai kuwa kasance a kan rawani, a gaban rawani zai kasance. Kuma zai kasance a kan goshin Haruna, kuma Haruna zai ɗauke zunuban abubuwa masu tsarki, duk da yawa kamar yadda yayan Israila za su tsarkake na kowace kyautar abubuwa masu tsarki nasu, kuma zai kasance a kan goshin Haruna kullum mai karɓuwa a gare su a gaban Ubangiji.

Kuma masu ado na riguna daga lilin mai kyau, kuma za ka yi rawani na lilin mai kyau, kuma za ka yi bel, aikin mai saƙa. Kuma ga yayan Haruna maza, za ka yi musu riguna da ɗamara, kuma za ka yi musu rawuna don girmamawa da ɗaukaka. Kuma

za ka sa su a kan Haruna ɗanuwanka, da yayansa maza tare da shi, za ka kuma shafe su, ka cika hannuwansu, ka tsarkake su, domin su yi mini hidima a matsayin firistoci. Kuma za ka yi musu wandunan lilin don rufe tsiraicin jikinsu, daga kugu har zuwa cinyoyi zai kasance. Kuma Haruna da yaansa maza za su kasance da su a duk lokacin da suke shiga cikin Tentin Shaida, ko kuma lokacin da suke kusantar yin hidima a bagaden wuri mai tsarki, don kada su jawo wa kansu zunubi su mutu. Wannan doka ce ta har abada a gare shi da zuriyarsa bayansa.

29

Kuma waɗannan su ne abubuwan da za ka yi musu, za ka tsarkake su, domin su yi mini hidima a matsayin firistoci. Za ka ɗauki ɗan maraƙi ɗaya daga cikin shanu, da raguna biyu marasa aibi. Da burodi marasa yisti waɗanda aka kwaɓa a cikin mai, da ƙosai marasa yisti waɗanda aka shafe da mai, garin alkama mai laushi daga alkama za ka yi su. Kuma za ka ajiye su a kan kwando ɗaya, kuma za ka kawo su a kan kwando, da maraƙin, da ragunan biyu. Kuma za ka kawo Haruna da yayansa maza a ƙofar Tentin Shaida, ka wanke su da ruwa. Kuma ka ɗauki riguna, za ka sa wa Haruna ɗanuwanka da riga mai tsawo, da abin kafaɗa, da ƙirjin maganar Allah, kuma za ka haɗa masa ƙirjin maganar Allah zuwa ga abin kafaɗa. Kuma za ka sanya rawani a kansa, kuma za ka sanya farantin mai tsarki a kan rawanin. Kuma za ka ɗauki man shafewa, ka zuba shi a kansa, ka kuma shafe shi. Kuma za ka kawo yayansa maza, ka sa

musu taguwoyi. Kuma za ka ɗaura su da ɗamara, kuma za ka sa musu rawuna, kuma firist zai zama nasu gare ni har abada, kuma za ka keɓe Haruna hannuwansa, da hannuwan yayansa. Kuma za ka kawo maraƙin a ƙofar Tentin Sujada, sai Haruna da yayansa maza su ɗora hannuwansu a kan maraƙin a gaban Ubangiji, a bakin ƙofar Tentin Sujada. Kuma za ka yanka maraƙin a gaban Ubangiji, a bakin ƙofar Tentin Shaida. Kuma za ka ɗauki daga jinin ɗan maraƙin, ka shafa a kan ƙahonin bagaden da yatsanka, amma sauran jinin duka za ka zuba a gindin bagaden. Kuma za ka ɗauki dukan kitsen da yake a kan ciki, da loben hanta, da kodan biyu, da kitsen da yake a kansu, ka ajiye su a kan bagade. Amma naman ɗan maraƙin da fatar da takin, za ka ƙone su da wuta a wajen sansani, domin hadaya ce ta zunubi.

Kuma za ka ɗauki rago ɗaya, saan nan Haruna da yayansa maza za su ɗibiya hannayensu a kan rago. Kuma za ka yanka shi, ka ɗauki jinin, ka zuba shi kewaye da bagaden. Kuma za ka yanke ragon kashi biyu bisa ga gaɓoɓinsa, za ka wanke cikinta da ƙafafunsa da ruwa, saan nan ka ɗora su a kan guntuwar da aka yanke tare da kan. Kuma za ka miƙa dukan ragon a kan bagaden, hadaya ta ƙonawa ga Ubangiji, zuwa ƙanshin ƙamshi, turare ne ga Ubangiji. Kuma za ka ɗauki ragon na biyu, sai Haruna da yayansa maza su ɗibiya hannayensu a kan ragon. Kuma za ka yanka shi, ka ɗauki jininsa, ka sa a kan leɓen kunnen Haruna na dama, da kuma a kan ƙyafar hannunsa na dama, da kuma a kan ƙyafar ƙafarsa ta dama, da kuma a kan leɓuɓɓan kunnuwan yayansa maza na dama, da kuma a kan

ƙyafofin hannuwansu na dama, da kuma a kan ƙyafofin ƙafafunsu na dama. Kuma za ka ɗauka daga jinin da yake a kan bagaden, da kuma daga man shafewa, ka yayyafa a kan Haruna da rigarsa, da kuma a kan yayansa maza da rigunan yayansa maza tare da shi, za a tsarkake shi da kansa da rigarsa, da kuma yayansa maza da rigunan yayansa maza tare da shi. Amma jinin ragon za ka zuba a kan bagaden kewaye da shi. Kuma za ka ɗauki daga ragon kitsensa, da kitsensa wanda yake rufe ciki, da loben hanta, da ƙoda biyu, da kitsensa wanda yake a kansu, da hannun dama, gama wannan cikakken hadaya ce. Kuma gurasa ɗaya da man zaitun, da ƙosai ɗaya daga kwandon burodi marar yisti wanda aka ajiye a gaban Ubangiji. Kuma za ka sanya su duka a hannuwan Haruna da a hannuwan yayansa maza, ka keɓe su a matsayin hadaya ta keɓewa a gaban Ubangiji. Kuma za ka ɗauke su daga hannuwansu, ka miƙa su a kan bagaden hadaya ta ƙonawa don ƙanshin ƙanshi mai daɗi a gaban Ubangiji, hadaya ce ga Ubangiji. Kuma za ka ɗauki ƙirjin daga ragon keɓewa, wanda yake na Haruna, ka keɓe shi a matsayin hadaya a gaban Ubangiji, kuma zai zama rabonka. Kuma za ka tsarkake ƙirjin hadaya da kafaɗar hadayar ɗagawa, waɗanda aka keɓe, waɗanda kuma aka ɗauke daga ragon kammala na Haruna da yayansa maza. Kuma zai zama ga Haruna da yaansa maza doka ta har abada daga yaan Israila, gama wannan rabuwa ce, kuma hadaya za ta kasance daga yaan Israila daga cikin hadayun salama na yaan Israila, hadaya ga Ubangiji.

Kuma rigar mai tsarki wadda take ta Haruna, za ta zama ta yayansa maza bayansa, don a shafe su da ita, da kuma a keɓe su.

Kwana bakwai firist wanda zai maye gurbinsa daga cikin yayansa maza zai sa su, wanda zai shiga cikin Tentin Shaida don yin hidima a wurare masu tsarki. Kuma za ka ɗauki ragon keɓewa, ka dafa naman a wuri mai tsarki. Kuma Haruna da yayansa maza za su ci naman ragon, da burodin da ke cikin kwandon, a bakin ƙofar Tentin Shaida. Za su ci su a cikin abin da aka tsarkake su da shi don cika hannuwansu, don tsarkake su, kuma baƙo ba zai ci daga gare su ba, domin tsarkaka ne. Idan amma an bar wani abu daga naman hadayun kammala da burodi har zuwa safe, za ka ƙone abin da ya rage da wuta, ba za a ci shi ba, domin abu mai tsarki ne.

Kuma za ka yi wa Haruna da yayansa maza haka bisa ga dukan abin da na umarce ka, kwana bakwai za ka keɓe hannuwansu. Kuma maraƙin na zunubi za ka yi a ranar tsarkakewa, kuma za ka tsarkake bagaden a lokacin da kake tsarkake kanka a kansa, kuma za ka shafe shi domin a tsarkake shi. Kwana bakwai za ka tsarkake bagaden, kuma za ka ka keɓe shi, bagaden kuwa zai zama mai tsarki na mai tsarki, duk wanda ya taɓa bagaden, za a tsarkake shi. Kuma waɗannan su ne abubuwan da za ka yi a kan bagaden: yan raguna masu shekara ɗaya marasa aibi biyu kowace rana a kan bagaden akai-akai, hadaya ta dawwama.

Za ka yi ɗan rago na farko da safe, kuma za ka yi ɗan rago na biyu da yamma. Kuma kashi goma na gari mai laushi wanda aka cuɗanya da mai da aka bubbuga, kashi huɗu na hin, kuma hadaya ta sha kashi huɗu na hin na ruwan inabi ga ɗan rago ɗaya. Kuma ɗan rago na biyu za ka yi a yamma, bisa ga hadayar

safiya, kuma bisa ga hadayar shayarwarsa, za ka yi shi ya zama ƙanshin daɗi, hadaya ga Ubangiji. Hadaya ta ci gaba zuwa tsararrakinku, a ƙofar tentin shaida a gaban Ubangiji, inda zan bayyana kaina gare ka daga can, don in yi magana da kai. Kuma zan shirya a can wa yayan Israila, kuma za a tsarkake ni cikin ɗaukakata. Zan tsarkake tentin shaida da bagaden, zan kuma tsarkake Haruna da yayansa maza don su yi mini hidimar firistoci. Kuma za a kira ni a cikin yayan Israila, kuma zan zama Allahnsu. Kuma za su sani cewa ni ne Ubangiji Allahnsu, wanda ya fitar da su daga ƙasar Masar, don in kasance a cikinsu, kuma in zama Allahnsu.

30

Kuma za ka yi bagaden turare da itacen da ba ya rubewa. Kuma za ka yi shi kamu tsawonsa, da kamu fāɗinsa, murabbai zai kasance, kuma biyu kamu tsayinsa, daga gare shi za su kasance ƙahonin sa. Kuma za ka lulluɓe da zinariya tsarkakakke ragar wuta nasa, da ganuwar nasa kewaye, da ƙahonin nasa, kuma za ka yi masa murɗaɗɗen rawani na zinariya kewaye. Kuma za ka yi zobba biyu na zinariya mai tsabta a ƙarƙashin murɗaɗɗen rawanin sa, a ɓangarorensa biyu za ka yi su a gefensa biyu, kuma za su zama masu riƙe wa sanduna, domin ɗaga shi da su. Kuma za ka yi sanduna daga itacen da ba ya rubewa, kuma za ka lulluɓe su da zinariya. Kuma za ka sanya shi a gaban labulen da yake a kan akwatin shaidar, inda zan bayyana kaina gare ka daga can. Kuma Haruna zai ƙone turare mai haɗaɗɗe mai laushi

a kansa kowace safiya, lokacin da yake gyara fitilun, zai ƙone turare a kansa. Kuma lokacin da Haruna ya kunna fitilun a maraice, zai ƙone turare a kansa. Turare na ci gaba kullum a gaban Ubangiji zuwa tsararrakinsu. Kuma ba zai kawo turare dabam a kansa ba, hadaya, sadaka, kuma ba za ka zuba hadayar sha a kansa ba. Kuma Haruna zai yi kafara a kansa sau ɗaya a shekara a kan ƙahonin bagaden, da jinin tsarkakewa zai tsarkake shi har tsara zuwa tsararrakinsu, mai tsarki ne cikin abubuwa masu tsarki ga Ubangiji.

Kuma Ubangiji ya yi magana da Musa, yana cewa, Idan ka ɗauki ƙidayar yayan maza Isaila a lokacin dubawarsu, sai kowane mutum ya ba da fansar ransa ga Ubangiji, don kada wata annoba ta auko musu a lokacin dubawarsu. Wannan shi ne abin da duk waɗanda suka wuce binciken za su bayar: rabin didrachma, wanda yake bisa ga didrachma mai tsarki (didrachma yana da obols ashirin), rabin didrachma kuwa hadaya ce ga Ubangiji. Duk wanda yake wucewa zuwa ga ƙidaya daga ɗan shekara ashirin zuwa sama, za su ba da gudummawa ga Ubangiji. Mai arziki ba zai ƙara ba, kuma mai talauci ba zai rage ba daga rabin didrachma wajen bayar da gudummawa ga Ubangiji, don yin kafara game da rayukanku. Kuma za ka ɗauki azurfar gudummawa daga yayan Isaila, ka ba da ita don hidimar Tentin Shaida, kuma zai zama abin tunawa ga yayan Isaila a gaban Ubangiji, don yin kafara domin rayukanku. Ubangiji kuwa ya yi wa Musa magana, yana cewa, Yi kwanon tagulla, da tushen tagulla dominsa, domin wankewa, kuma za ka ajiye shi tsakanin Tentin Shaida da bagade, ka kuma zuba ruwa

a cikinsa. Kuma Haruna da yayansa maza za su wanke hannayensu da ƙafafunsu da ruwa daga cikinsa. Lokacin da suka shiga cikin tentin shaida, za su yi wanka da ruwa, don kada su mutu, lokacin da suka kusanci bagaden don yin hidima da kuma miƙa hadayun ƙonawa ga Ubangiji. Za su wanke hannaye da ƙafafu da ruwa, lokacin da suka shiga cikin tentin shaida, za su wanke da ruwa, domin kada su mutu, kuma wannan zai zama musu doka ta har abada, gare shi da zuriyarsa bayansa. Kuma Ubangiji ya yi magana da Musa, yana cewa, Kuma kai ɗauki kayan yaji, furen almarar zaɓaɓɓe sikeli ɗari biyar, da kirfa mai ƙanshi rabin wannan, sikeli ɗari biyu da hamsin, da iwa mai ƙanshi sikeli ɗari biyu da hamsin, kuma na iris shekel ɗari biyar na mai tsarki, kuma man zaitun hin ɗaya. Kuma za ka yi shi mai shafewa mai tsarki, turare da aka yi da fasahar mai yin turare, zai zama mai shafewa mai tsarki. Kuma za ka shafe daga gare shi tentin shaida, da akwatin alkawarin shaida, da dukan kayayyakin ta, da wurin fitilar da dukan kayayyakin ta, da bagaden turare, da bagadin hadayun ƙonawa da dukan kayayyakinsa, da teburin da dukan kayayyakinsa, da darunan. Kuma za ka tsarkake su, kuma za su zama mafi tsarki, duk wanda ya taɓa su, za a tsarkake shi. Kuma za ka shafe Haruna da yayansa maza, ka kuma tsarkake su don su yi mini hidima a matsayin firistoci. Kuma za ka yi magana da yayan Israila, kana cewa, Mai shafawa na keɓewa mai tsarki zai kasance wannan a gare ku har tsara zuwa tsararraki naku. A kan naman mutum ba za a shafa shi ba, kuma bisa ga wannan haɗuwar ba za ku yi wa kanku haka ba, mai tsarki ne, kuma wuri mai tsarki zai kasance a gare ku. Duk wanda ya yi haka, da duk wanda ya ba da nasa

ga baƙo, za a hallaka shi daga cikin mutanensa.

Kuma Ubangiji ya ce wa Musa, Ɗauki wa kanka kayan yaji: stacte, onycha, galbanum mai ƙanshi da turare mai haske, kowannensu daidai gwargwado. Kuma za su yi a cikinsa turare na mai yin turare, aikin mai yin turare wanda aka gauraya, tsarkakakke, aiki mai tsarki. Kuma za ku daka waɗannan su zama siriri, za ku kuma ajiye shi a gaban Akwatin Alkawari a cikin Tentin Sujada, inda zan sadu da ku. Wannan turare zai zama mafi tsarki a gare ku. Bisa ga wannan hadadde, ba za ku yi wa kanku ba, tsarki ne zai kasance a gare ku ga Ubangiji. Duk wanda ya yi kamar haka don ya shaƙa shi, zai hallaka daga cikin mutanensa.

31

Kuma Ubangiji ya yi magana da Musa, yana cewa, Duba, na kira da suna Bezalel ɗan Uri ɗan Hur, daga kabilar Yahuda. Kuma na cika shi da ruhun allahntaka na hikima da fahimta da ilimi, don yin tunani a cikin kowane aiki kuma ya tsara, ya yi aiki da zinariya, da azurfa, da tagulla, da shuɗi, da shunayya, da jan ƙyalle da aka kaɗa, da kuma aikin sarrafa dutse, da kuma cikin ayyukan kafintoci na itace, don yin aiki bisa ga dukan ayyuka. Kuma ni na ba shi tare da Eliyab ɗan Ahisamak daga kabilar Dan, kuma ga kowane mai hankali na ba da fahimta a zuciyarsa, Kuma za su yi duka abin da na umarce ka: tentin shaida, da akwatin alkawari, da wurin kafara wanda yake a kansa, da

kayan aikin tenti. da bagadai, da teburin da dukan kayayyakinta, da wurin fitilan mai tsabta da dukan kayayyakinta da kwandon wanka da tushen sa, da rigunan hidima na Haruna, da rigunan yayansa maza don su yi mini hidimar firist, Da man shafawa na keɓewa, da turare na haɗuwa na tsarki, bisa ga duka kamar yadda na umarce ka, za su yi.

Kuma Ubangiji ya yi magana da Musa, yana cewa, Kuma kai, ka umarci yayan Israila, ka ce, Ku lura, kuma ku kiyaye Asabbatai na, alama ce tsakanina da ku har tsararraki masu zuwa, domin ku san cewa Ni ne Ubangiji wanda yake tsarkake ku. Kuma ku za ku kiyaye Asabbatai, domin tsarkake wannan yake ga Ubangiji a gare ku. Duk wanda ya ƙazantar da shi, tabbatacce za a kashe shi da mutuwa. Duk wanda ya yi aiki a cikinsa, za a hallaka wannan rai daga tsakiyar mutanensa. A cikin kwanaki shida za ka yi ayyuka, amma a rana ta bakwai Asabbaci, hutu mai tsarki ga Ubangiji, duk wanda zai yi aiki a rana ta bakwai za a kashe shi. Kuma yayan Israila za su kiyaye Asabbatai, su yi su a cikin tsararrakinsu. Alkawari madawwami tsakanina da yayan Israila, alama ce a gare ni ta har abada, domin cikin kwanaki shida Ubangiji ya yi sama da ƙasa, kuma a rana ta bakwai ya huta, ya kuma daina. Kuma ya ba Musa lokacin da ya daina magana da shi a kan Dutsen Sinai, allunan shaida guda biyu, alluna na dutse waɗanda aka rubuta da yatsan Allah.

32

Kuma da mutane suka ga cewa Musa ya jinkiri saukowa daga dutsen, sai mutane suka taru a kan Haruna, suka ce masa, Tashi ka yi mana alloli waɗanda za su bi gabanmu, domin wannan Musa, mutumin da ya fitar da mu daga ƙasar Masar, ba mu san abin da ya same shi ba. Sai Haruna ya ce musu, Cire abin kunnen zinariya daga kunnuwan matanku da yayanku mata, ku kawo mini. Sai dukan mutanen suka cire yan abin kunnen zinariya daga kunnuwansu, suka kawo wa Haruna. Kuma ya karɓa daga hannayensu, ya ƙera su da alƙalami, ya yi su siffar maraƙin da aka narƙe, sai ya ce, Waɗannan su ne allolinku, ya Israila, waɗanda suka fitar da ku daga ƙasar Masar. Kuma da Haruna ya gani, sai ya gina bagade a gabansa, kuma Haruna ya yi shela yana cewa, Bikin Ubangiji gobe ne. Kuma da sassafe washegari, ya miƙa hadayun ƙonawa, ya kuma miƙa hadayar salama. Sai mutane suka zauna suka ci suka sha, saan nan suka tashi suka yi wasa.

Kuma Ubangiji ya yi magana da Musa, yana cewa, Je da sauri, sauka daga nan, gama mutanenka waɗanda ka fitar daga ƙasar Masar sun yi zunubi. Sun keta da sauri daga hanyar da na umarce su, sun yi wa kansu maraƙi, kuma sun yi masa sujada, sun yi masa hadaya, suka kuma ce, Waɗannan su ne allolinku, ya Israila, waɗanda suka fitar da ku daga ƙasar Masar. Kuma yanzu ka bar ni, in yi fushi da su, in hallaka su, in kuma mai da kai alumma mai girma. Sai Musa ya roƙi Ubangiji Allah, ya ce, Don me, ya Ubangiji, kake fusata da mutanenka waɗanda ka fitar daga ƙasar Masar da ƙarfin gwiwa mai girma da hannunka mai ɗaukaka? Kada har abada Masarawa su ce suna cewa, Da

mugunta ya fitar da su don ya kashe su a cikin duwatsu kuma ya hallaka su daga ƙasa. Ka daina fushin fushinka, kuma ka zama mai alheri game da muguntar mutanenka. Ka tuna da Ibrahim da Ishaku da Yakubu bayinka, waɗanda ka yi musu rantsuwa da kanka, kuma ka yi musu magana, kana cewa, Zan ƙara zuriyarku kamar taurarin sama cikin yawa, kuma dukan wannan ƙasar da ka faɗa za ka ba su, za su kuma mallake ta har abada. Kuma aka yi sulhu da Ubangiji don ya kiyaye mutanensa.

Kuma Musa ya juya ya sauka daga dutsen, allunan shaida guda biyu kuwa suna a hannunsa, alluna na dutse waɗanda aka rubuta a bangarorinsu biyu, a nan da can an rubuta su. Kuma allunan aikin Allah ne, kuma rubutun rubutun Allah ne wanda aka zāna a kansu. Kuma da Yoshuwa ya ji muryar mutanen suna kuka, sai ya ce wa Musa, Akwai muryar yaƙi a cikin sansani. Kuma ya ce, Ba muryar jagororin yaƙi ba ce, kuma ba muryar masu gudu ba ce, amma muryar masu shan ruwan inabi ce nake ji.

Kuma lokacin da ya kusanci sansani, ya ga maraƙin da raye-rayen, sai Musa ya fusata ƙwarai, ya jefa allunan biyu daga hannayensa, ya kuma farfashe su a gindin dutsen, Kuma ya ɗauki maraƙin da suka yi, ya ƙone shi a cikin wuta, kuma ya niƙa shi har ya zama laushi, kuma ya watsa shi a cikin ruwa, kuma ya ba yayan Israila su sha. Sai Musa ya ce wa Haruna, Me wannan mutane suka yi maka da ka jawo musu babban zunubi? Sai Haruna ya ce wa Musa, Kada ka yi fushi, ubangijina, gama kai ka san halin wannan jamaa. Suna ce mini, Yi mana alloli

waɗanda za su bi gabanmu, domin Musa wannan, mutumin da ya fitar da mu daga Masar, ba mu san abin da ya same shi ba. Na ce musu, Idan wani yana da kayan ado na zinariya, ku cire su, suka kuwa ba ni, na jefa cikin wuta, sai maraƙin nan ya fito. Kuma da Musa ya ga mutanen cewa sun watse, domin Haruna ya watsar da su ya zama abin farin ciki ga maƙiyansu Musa ya tsaya a ƙofar sansani, ya ce, Wane ne yake tare da Ubangiji? Bari ya zo wurina. Saboda haka dukan yayan Lawi suka taru wurinsa. Kuma ya ce musu, Ga abin da Ubangiji Allah na Israila ya ce: Bari kowane mutum ya ɗaura takobinsa a cinyarsa, ku wuce ku koma daga ƙofa zuwa ƙofa ta cikin sansani, kuma ku kashe kowane mutum ɗanuwansa, da maƙwabcinsa, da wanda yake kusa da shi. Yayan Levi suka yi kamar yadda Musa ya faɗa musu, kuma a wannan rana mutane dubu uku suka mutu. Sai Musa ya ce musu, Kun cika hannuwanku yau ga Ubangiji, kowane mutum a kan ɗansa ko ɗanuwansa, don a ba ku albarka.

Kuma ya faru a gobe, sai Musa ya ce wa mutane, Kun yi babban zunubi, yanzu kuwa zan haura zuwa ga Allah domin in yi kafara game da zunubinku. Musa ya koma wurin Ubangiji, ya ce, Ina roƙonka, ya Ubangiji, mutanen nan sun yi babban zunubi, sun yi wa kansu gumakan zinariya. Kuma yanzu, idan za ka gafarta musu zunubinsu, to ka gafarta, amma idan ba haka ba, sai ka shafe ni daga littafinka wanda ka rubuta. Ubangiji ya ce wa Musa, Duk wanda ya yi zunubi a gabana, zan share shi daga littafina. Yanzu amma tafi, sauka, ka jagoranci mutanen nan zuwa wurin da na faɗa maka. Duba, malaikana zai yi gaba a

gabanka. Amma a ranar da zan ziyarta, zan kawo musu hukuncin zunubinsu. Kuma Ubangiji ya buga mutane saboda yin ɗan marakin da Haruna ya yi.

33

Sai Ubangiji ya ce wa Musa, ka yi gaba, ka haura daga nan kai da mutanenka, waɗanda ka fitar daga ƙasar Masar, zuwa ƙasar da na rantse wa Ibrahim, da Ishaku, da Yakubu, ina cewa, Ga zuriyarku zan ba da ita. Kuma zan aiko da manzoni na a gabanka, zai kuwa kori Amoriyawa, da Hittiyawa, da Ferizziyawa, da Girgashiyawa, da Hiwiyawa, da Yebusiyawa, da Kananiyawa. Kuma zan kawo ka zuwa ƙasar da take gudana da madara da zuma, amma ba zan haura tare da kai ba, saboda kai mutane ne masu taurin kai, domin kada in cinye ka a hanya. Kuma da mutane suka ji wannan mummunan labari, suka yi makoki cikin baƙin ciki. Ubangiji ya ce wa yayan Israila, Ku mutane ne masu taurin kai, ku gani, kada in sake kawo wani bugu a kanku, in kuma cinye ku. Yanzu don haka ku cire rigunan raayoyin ku da kayan duniya, zan kuwa nuna maka abin da zan yi maka. Kuma yayan Israila suka cire kayan adonsu da tufafinsu daga Dutsen Horeb. Sai Musa ya ɗauki tantinsa, ya kafa shi a waje da sansani, nesa da sansani, aka kuma kira shi Tentin Shaida, kuma duk wanda yake neman Ubangiji yakan fita zuwa tentin da yake a waje da sansani. Lokacin da Musa yake shiga cikin tentin da yake wajen sansani, dukan mutane suna tsaye suna kallo, kowannensu a bakin ƙofar tentinsa, suna lura

da Musa yana tafiya har sai ya shiga cikin tentin. Kamar yadda Musa ya shiga cikin tentin, sai ginshiƙin girgije ya sauko, ya tsaya a bakin ƙofar tentin, ya yi magana da Musa. Kuma ya kasance yana magana da Musa. Dukan mutane suka ga ginshiƙin girgije yana tsaye a ƙofar tanti, sai dukan mutane suka tsaya, kowannensu ya yi sujada daga ƙofar tantinsa. Ubangiji ya yi magana da Musa fuska da fuska, kamar yadda mutum yakan yi magana da abokinsa, saan nan ya koma sansani, amma bawansa Yoshuwa ɗan Nun, wanda yake matashi, bai bar tentin ba.

Sai Musa ya ce wa Ubangiji, Duba, kai kana ce mini, Kai da wannan jamaa, amma ba ka sanar da ni wanda za ka aika tare da ni ba, duk da cewa ka ce mini, Na san ka fiye da kowa, kuma kana da tagomashi a gare ni.' Idan don haka na sami tagomashi a gabanka, ka nuna mini kanka a fili, in gan ka, domin in kasance na sami tagomashi a gabanka, kuma domin in sani cewa mutanenka su ne alummar nan mai girma. Kuma ya ce, Ni da kaina zan yi gaba da kai, kuma zan ba ka hutu. Kuma ya ce masa, Idan ba kai da kanka za ka tafi tare ba, kada ka kai ni daga nan. Yaya za a sani da gaske cewa ni da mutanenka mun sami tagomashi a gare ka, sai dai idan ka tafi tare da mu? Ta haka za a ɗaukaka ni da mutanenka fiye da dukan alummai da suke a duniya. Kuma Ubangiji ya ce wa Musa, Wannan maganar da ka faɗa zan yi, gama ka sami tagomashi a gabana, kuma na san ka fiye da kowa. Kuma ya ce, Nuna mini kanka. Kuma ya ce, Ni zan wuce a gabanka da ɗaukakata, kuma zan kira da sunana Ubangiji a gabanka, kuma zan yi jinƙai ga wanda zan yi jinƙai,

kuma zan ji tausayin wanda zan ji tausayinsa. Kuma ya ce, Ba za ka iya ganin fuskata ba, domin ba wani mutum da zai ganin fuskata ya rayu ba. Kuma Ubangiji ya ce, Duba, akwai wuri a wurina, za ka tsaya a kan dutsen. Lokacin da ɗaukakar ta ta wuce, zan sanya ka cikin tsagar dutse, kuma zan rufe ka da hannuna, har sai na wuce. Zan cire hannuna, saan nan za ka ga bayanta, amma ba za ka ga fuskata ba.

34

Kuma Ubangiji ya ce wa Musa, Ka sassaƙa wa kanka alluna biyu na dutse, kamar na farko, kuma ka haura zuwa gare ni a kan dutsen, zan kuma rubuta a kan allunan kalmomin da suke a cikin allunan farko waɗanda ka farfashe. Kuma ka shirya zuwa safiya, ka haura kan Dutsen Sinai, ka tsaya mini a can a saman dutsen. Kuma kada wani ya haura tare da kai, kuma kada a gan kowa a kan dukan dutsen, tumaki da shanu kuma kada su yi kiwo kusa da wannan dutsen. Kuma ya sassaƙa alluna biyu na dutse, kamar yadda na farko suke, kuma da sassafe Musa ya tashi, ya haura zuwa Dutsen Sinai, kamar yadda Ubangiji ya umarce shi, kuma Musa ya ɗauki alluna biyu na dutse. Sai Ubangiji ya sauko cikin girgije, ya tsaya tare da shi a can, ya kuma kira sunan Ubangiji. Kuma Ubangiji ya wuce a gabansa, kuma ya kira, Ubangiji Allah mai tausayi, mai jinƙai, mai haƙuri, mai yawan jinƙai, kuma mai gaskiya, Kuma yana kiyaye adalci da jinƙai har zuwa dubban-dubban, yana cire rashin bin doka da rashin adalci da zunubai, amma ba zai wanke mai laifi ba,

yana kawo rashin bin dokar ubanni a kan yaya da a kan jikoki har zuwa tsara ta uku da ta huɗu. Kuma da sauri Musa ya sunkuyar da kai a ƙasa ya yi sujada, Kuma ya ce, Idan na sami tagomashi a gabanka, bari Ubangijina ya tafi tare da mu, gama mutanen suna da taurin kai, kuma za ka ɗauke zunubanmu da laifofinmu, kuma za mu zama naka.

Kuma Ubangiji ya ce wa Musa, Duba, ina kafa maka alkawari a gaban dukan jamaarka, zan yi abubuwa masu ɗaukaka waɗanda ba a taɓa yi ba a cikin dukan ƙasa, kuma a cikin kowace alumma. Dukan mutane da kake a cikinsu za su ga ayyukan Ubangiji, domin abubuwan alajabi ne waɗanda zan yi maka. Ka kula da duk abin da na umarce ka, duba, ina korar Amoriyawa, da Kananiyawa, da Ferizziyawa, da Hittiyawa, da Hiwiyawa, da Girgashiyawa, da Yebusiyawa a gabanku. Ka yi hankali da kanka, kada ka taɓa kafa alkawari da mazaunan ƙasar da kake shiga, don kada ya zama maka abin tuntuɓe a cikinku. Za ku rushe bagadansu, ku farfashe ginshiƙansu, ku sare kurayensu, ku kuma ƙone siffofi da aka sassaƙa na allolinsu da wuta. Ba za ku yi wa waɗansu alloli sujada ba, domin Ubangiji Allah, suna mai kishi, Allah mai kishi ne. Kada ka taɓa yin alkawari da mazaunan ƙasar, don kada su yi karuwanci ta bin allolinsu, su yi hadaya ga allolinsu, su gayyace ka, ka kuma ci daga hadayarsu, Kuma ka ɗauki daga yayansu mata wa yayanka maza, kuma ka ba da yayanka mata ga yayansu maza, sai yayanka mata su yi karuwanci suna bin allolinsu, kuma yayanka maza su yi karuwanci suna bin allolinsu. Kuma ba za ka yi wa kanka allolin narkakku ba. Kuma za ka kiyaye bikin

burodi marar yisti, kwana bakwai za ka ci burodi marar yisti, kamar yadda na umarce ka, a lokacin da aka tsara a cikin watan sabuwa, domin a cikin watan sabuwa ka fita daga Masar. Duk wanda ya fara buɗe mahaifa, maza ne nawa, kowane ɗan farin maraƙi, da ɗan farin tunkiya. Kuma ɗan farin dabbar ɗaukar kaya za ka fanshe shi da tumaki, amma idan ba ka fanshe shi ba, sai ka biya kuɗinsa. Dukan ɗan farin yayanka maza za ka fanshe su, ba za ka bayyana a gabana hannu wofi ba.

Kwana shida za ka yi aiki, amma a rana ta bakwai za ka huta; a lokacin shuki da girbi za ka huta. Kuma za ka yi mini bikin Makonni, farkon girbin alkama, da kuma bikin Taro a tsakiyar shekara. Sau uku a cikin shekara za a ga dukan maza naka a gaban Ubangiji Allah na Israila. Domin lokacin da zan kora alummai a gabanka, in kuma fadada iyakokinka, babu wanda zai yi marmarin ƙasarka saad da kake hawa don a gan ka a gaban Ubangiji Allahnka sau uku a shekara. Ba za ka yanka jinin hadayuna a kan yisti ba, kuma ba za a bar hadayun bikin Ketarewa su kwana har safiya ba. Za ka kawo yayan fari na ƙasarka a gidan Ubangiji Allahnka, kada ka dafa ɗan rago a cikin madarar mahaifiyarsa. Kuma Ubangiji ya ce wa Musa, Rubuta waɗannan kalmomi domin kanka, gama bisa ga waɗannan kalmomi na yi alkawari da kai, da kuma Israila. Kuma Musa ya kasance a can a gaban Ubangiji har kwana arbain da dare arbain, bai ci burodi ba, bai kuma sha ruwa ba, kuma ya rubuta a kan allunan waɗannan kalmomin alkawari, kalmomin goma.

Kamar yadda Musa yake saukowa daga dutsen, allunan biyu suna a hannuwansa, yana saukowa daga dutsen, Musa bai san cewa ganin launin fuskarsa ya sami ɗaukaka a lokacin da yake magana da shi ba. Kuma Haruna da dukan dattawan Israila suka ga Musa, kuma an ɗaukaka kamannin launin fuskarsa, suka kuwa ji tsoron kusace shi. Sai Musa ya kira su, Haruna da dukan shugabannin taron jamaa suka juya zuwa gare shi, Musa kuwa ya yi musu magana.

Bayan wannan, dukan yayan Israila suka zo wurinsa. Ya kuma gaya musu dukan abin da Ubangiji ya umarce shi a Dutsen Sinai. Kuma tun da ya daina magana da su, sai ya sa abin rufe fuska a fuskarsa. Lokacin da Musa ya shiga a gaban Ubangiji don yin magana da shi, sai a cire abin rufe har sai ya fita, kuma bayan ya fita, sai ya yi magana da dukan yayan Israila game da duk abin da Ubangiji ya umarce shi. Kuma yayan Israila sun ga fuskar Musa, cewa an ɗaukaka ta, sai Musa ya sa abin rufe a kan fuskarsa, har sai ya shiga don yin magana da shi.

35

Sai Musa ya tara dukan jamaar yayan Israila, ya ce, Waɗannan su ne kalmomin da Ubangiji ya umarta a yi. Kwanaki shida za ka yi ayyuka, amma a rana ta bakwai akwai hutawa, tsarkaka, Asabbaci, hutawa ga Ubangiji; duk wanda ya yi aiki a cikinta, dole ya mutu. Ba za ku ƙuna wuta a cikin dukan mazauninku a ranar Asabbaci, Ni ne Ubangiji. Sai Musa ya ce wa dukan taron

yayan Israila, Wannan shi ne maganar da Ubangiji ya umarta, yana cewa, Ku ɗauki daga gare ku hadaya ga Ubangiji, duk wanda ya yarda da zuciyarsa, za su kawo hadayun farko ga Ubangiji: zinariya, azurfa, da tagulla. Hyacinth, purple, scarlet mai ninkewa biyu, da lallausan lilin da aka karkada, da gashin awaki, Kuma fatun raguna da aka rina ja, da fatun shuɗi, da itacen da ba ya rubewa, kuma duwatsun sardius, da duwatsu don zāne don rigar kafaɗa da rigar tsawon gaba ɗaya. Kuma duk mai hikima a zuciya a cikinku, bari ya zo ya yi duk abin da Ubangiji ya umarta Tentin, da abubuwan rufewa, da labulai, da sanduna masu ketare, da sandunan ƙarfi, da ginshiƙai, da Akwatin Alkawari na Shaida, da sanduna na ɗaukonta, da murfin jinƙai na ta, da labulen, da teburin da dukkan kayayyakinsa da wurin fitilan haske da duk kayayyakinta da bagaden da duk kayayyakinsa Da riguna masu tsarki na Haruna firist, da riguna waɗanda za su yi hidima da su, da riguna ga yayan Haruna na firistoci, da man shafewa, da turare mai haɗuwa.

Sai dukan jamaar yayan Israila suka tashi daga wurin Musa. Kuma suka kawo kowane mutum abin da zuciyarsa ta motsa shi, kuma duk waɗanda ransu ta yarda, suka kawo hadaya ga Ubangiji don dukan ayyukan Tabanakul na Shaida, da dukan hidimarsa, da dukan tufafin tsarki. Kuma mazan suka kawo daga wurin matan, kowane wanda ya ga dama a zuciyarsa, suka kawo hatimi, da yan kunne, da zobba, da kayan ado masu saƙa, da mundaye, duk kayan aikin zinariya. Duk waɗanda suka kawo hadayun zinariya ga Ubangiji, da duk wanda aka sami a gare shi

lilin mai kyau, da fatun shuɗi, da fatun raguna da aka rina ja, sun kawo su. Kuma duk wanda yake ɗaukar hadaya, sun kawo azurfa da tagulla, hadayu ga Ubangiji, kuma waɗanda aka sami a gare su itacen da ba ya rubewa, sun kawo don duk ayyukan shiriya. Kuma kowace mace mai hikima da hankali ta kaɗa da hannayenta, suka kawo abubuwan da aka kaɗa, shuɗi, da shunayya, da jan garura, da lallausan lilin. Kuma dukan matan da suka sami hikima a zukatansu sun kaɗa gashin akuya. Kuma shugabanni sun kawo duwatsun zumaradi, da duwatsun cikawa zuwa abin kafada, da ƙirjin neman Allah, da haɗuwan, da kuma cikin man shafawa, da haɗuwar turare. Kuma duk namiji da mace waɗanda tunaninsu ya jagorance su shiga don yin dukan ayyukan da Ubangiji ya umarta a yi ta wurin Musa, yayan Israila sun kawo hadaya ga Ubangiji. Kuma Musa ya ce wa yayan Israila, Duba, Allah ya kira da suna Bezalel ɗan Uri, ɗan Hur, daga kabilar Yahuda, Kuma ya cika shi da ruhun allahntaka na hikima da fahimta, da ilimin kowane abu, zama maginin gini bisa ga dukkan ayyukan ginin gini, yin zinariya da azurfa da tagulla, kuma aikin gyaran dutse, da aikin gyaran itace, da yin kowane irin aikin hikima. Kuma ya ba shi ikon koyarwa a zuciyarsa shi da Eliyab ɗan Ahisamak, daga kabilar Dan, Kuma ya cika su da hikima, fahimta, da hankali, don su fahimci yadda za su yi dukan ayyukan mai tsarki, da abubuwan saƙa da abubuwan ado, su saƙa da jan tsarkakakke da lallausan lilin, su yi kowane irin aikin gine-gine da ado.

36

Kuma Bezalel da Eliab, da duk mai hikima a hankali, wanda aka ba shi hikima da ilimi, don su fahimci yin dukan ayyukan da suka dace da abubuwa masu tsarki, bisa ga dukan abin da Ubangiji ya umarta, sun yi su. Kuma Musa ya kira Bezalel da Eliab, da dukan waɗanda suke da hikima, waɗanda Allah ya ba su sani a cikin zukatansu, da dukan waɗanda suke son rai suke so su zo don yin ayyukan, domin su kammala su. Suka karɓi daga Musa dukan gudummawar da yayan Israila suka kawo domin dukan ayyukan wuri mai tsarki don yin su, amma suna ci gaba da karɓan kyautai da ake kawo musu kowace safiya. Sai duk masu hikima waɗanda suke yin ayyukan tsarki suka zo, kowane bisa ga aikinsa wanda yake yi. Kuma ya ce wa Musa, cewa mutane suna kawo abubuwa da yawa fiye da abin da Ubangiji ya umarta a yi. Sai Musa ya ba da umarni, ya kuma yi shela a cikin sansani yana cewa, Namiji da mace kada su ƙara yin aiki don farkon yayan fari na mai tsarki. Sai aka hana mutane su ci gaba da miƙawa. Kuma ayyukan sun ishe su don kammala ginin, har ma sun bar saura. Kuma kowane mai hikima a cikin masu aikin ya yi rigunan tsarkaka, waɗanda suke na Haruna firist, kamar yadda Ubangiji ya umarci Musa. Kuma ya yi kafaɗar kafaɗa daga zinariya, da shuɗi, da shunayya, da jan ƙarfe da aka kaɗa, da kuma lallausan lilin da aka kaɗa. Aka yanke ganyayen zinariya kamar gashin gashi, domin a saƙa su tare da shuɗi, da shunayya, da jan tsarkakakke wanda aka kaɗa, da kuma lilin mai kyau wanda aka murɗa, suka yi shi aikin saƙa. Kafadu guda biyu masu riƙe daga duka biyun na sassa, aikin saƙa wanda aka haɗa zuwa juna bisa ga kansa. Daga gare shi sun yi shi bisa ga nasa waƙarsa, daga zinariya, da shuɗi, da

shunayya, da jan ƙyalle da aka saƙa, da lallausan lilin da aka murɗa, kamar yadda Ubangiji ya umarci Musa. Kuma suka yi duwatsun emerald biyu, haɗe tare kuma an lulluɓe su da zinariya, an zāna su kuma an sassaƙa su kamar hatimin, daga cikin sunayen yayan Israila, Kuma ya sanya su a kan kafaɗun efod, duwatsun tunawa na yayan Israila, kamar yadda Ubangiji ya umarci Musa.

Suka kuma yi ƙirjin neman nufin Allah, aikin saƙa mai ado-ado bisa ga aikin efod, da zinariya, da shuɗi, da shunayya, da jan ƙyalli da aka kaɗa, da kuma lallausan lilin da aka kaɗa. Sun yi kyallen ƙirji murabbai mai ninkawa biyu, tsawonsa tafin hannu, fadinsa kuma tafin hannu mai ninkawa biyu. Kuma an saƙa a cikinsa yadudduka da aka saƙa da duwatsu masu jeri huɗu, jeri na duwatsu, sardius da topaz da emerald, jeri na farko. Kuma jeri na biyu, garwashi da saffaya da yasfa, Kuma jeri na uku, ligurium da agate da amethyst. Kuma jeri na huɗu, chrysolite da beryl da onyx an kewaye su da zinariya, kuma an ɗaura su da zinariya. Kuma duwatsun sun kasance daga cikin sunayen yayan Israila goma sha biyu, an zana sunayen nasu a kan hatimi, kowane ɗaya da sunansa zuwa ga kabilu goma sha biyun. Kuma suka yi a kan ƙirjin neman nufin Allah sarƙoƙi da aka saƙa tare, aikin saƙa, daga zinariya mai tsabta. Kuma suka yi abubuwan kafada guda biyu na zinariya, da zobba guda biyu na zinariya, suka kuma dora zobban guda biyu na zinariya a kan dukkan farkon ƙirjin biyu. Kuma suka sanya sarƙoƙin haɗaɗɗu na zinariya a kan zoban a duka sassan biyu na ƙirjin. Kuma zuwa ga gudummawa biyu, sarƙoƙin saƙa biyu. Suka ɗora

su a kan abubuwan kafaɗa biyu, kuma suka ɗora su a kan kafaɗun efod ɗin a gaba, fuskantar juna. Kuma suka yi zobba biyu na zinariya, suka kuma sanya su a kan fikafikai biyu a saman ƙirjin magana, da kuma a saman bayan efod daga ciki. Kuma suka yi zobba biyu na zinariya, suka kuma sanya su a kan dukan kafadu biyu na efod daga ƙasa, a gaban haɗuwar saƙaƙken aikin efod daga sama. Kuma ya ɗaura maƙallan ƙirji daga zoban da suke a kansa zuwa ga zoban efod, waɗanda aka haɗa da shuɗi, aka saƙa zuwa cikin yadin efod, domin kada maƙallan ƙirji ya kunce daga efod, kamar yadda Ubangiji ya umarci Musa. Kuma suka yi rigar ciki a ƙarƙashin kafaɗar, aikin saƙa, duka shuɗi. Amma buɗen rigar a tsakiya an saƙa shi an haɗa shi, yana da gefe kewaye da buɗen rigar wanda ba ya wargajewa. Kuma suka yi a kan gefen rigar daga ƙasa kamar furannin rumman, ƙananan rumman, daga shuɗi, da shunayya, da jan ƙyalle da aka kaɗa, da kuma lallausan lilin da aka kaɗa. Kuma suka yi ƙararrawa na zinariya, suka kuma sanya ƙararrawan a kan gindi na rigar kewaye tsakanin rumman. Kararrawa ta zinariya da rumman a kan gefen rigar kewaye, don yin hidima, kamar yadda Ubangiji ya umarta wa Musa. Kuma sun yi riguna na lallausan lilin, aikin saƙa, domin Haruna da yayansa maza. da rawuna daga lallausan lilin, da rawani daga lallausan lilin, da wandunan ƙafa daga lallausan lilin wanda aka murɗa. Kuma ɗamarar su daga lilin mai kyau, da shuɗi, da shunayya, da jan ƙarfe kaɗaɗɗe, aikin mai saƙa, kamar yadda Ubangiji ya umarta Musa. Kuma suka yi farantin zinariya, keɓaɓɓen abu na mai tsarki, na zinariya mai tsabta, kuma ya rubuta a kansa haruffa da aka zāna kamar hatimi,

Wuri Mai Tsarki ga Ubangiji, Kuma suka ajiye a kan ɗan gindi mai launin shuɗi, domin yă kasance a kan rawani daga sama, kamar yadda Ubangiji ya umarta Musa.

37

Kuma suka yi labulai goma don tanti. Tsawon labulen guda ɗaya kamu ashirin da takwas ne, haka ya kasance ga dukansu, fāɗin labulen guda ɗaya kuma kamu huɗu ne. Kuma sun yi labulen rufewa daga shuɗi, da shunayya, da jan ƙyalle mai kaɗi, da lallausan lilin mai kaɗi, aikin saƙa na kerubobi. Suka ajiye shi a kan ginshiƙai huɗu marasa lalacewa waɗanda aka dalaye da zinariya, kawunansu na zinariya ne, tushensansu kuwa huɗu ne na azurfa. Kuma suka yi labulen ƙofar tantin shaida daga shuɗi, da shunayya, da jan ƙarfe da aka kaɗa, da lallausan lilin da aka kaɗa, aikin saƙa na kerubobi. Da ginshiƙansu biyar, da zoban, da kawunansu, da ƙugiyoyinsu sun lulluɓe su da zinariya, kuma tussan su biyar na tagulla ne.

Kuma suka yi filin wanda yake zuwa Kudu, labulen filin daga lallausan lilin da aka murɗa, ɗari a kan ɗari. Kuma ginshiƙansu ashirin ne, da tushensu ashirin. Kuma gefen da yake wajen Arewa, ɗari akan ɗari, da gefen da yake wajen Kudu, ɗari akan ɗari, da ginshiƙan su ashirin, da tussan su ashirin. Kuma gefen da yake fuskantar teku, labulen hamsin kamu, ginshiƙansa goma, da harsasansa goma. Kuma gefen da yake wajen gabas kamu hamsin na labulai, kamu goma sha biyar na baya. Kuma

ginshiƙansu uku, da tushensu uku. Kuma a kan bayan na biyu, daga wannan gefe zuwa wancan gefe na ƙofar filin, akwai labulai masu tsawon kamu goma sha biyar, tare da ginshiƙai uku da tussan uku. Dukan labulen tantin sun kasance daga lilin mai kyau da aka murɗa. Kuma tussan ginshiƙan nasu na tagulla ne, ƙugiyoyinsu na azurfa ne, dajiyoyinsu an lulluɓe su da azurfa, ginshiƙan kuma an lulluɓe su da azurfa, dukan ginshiƙan filin. Kuma labulen ƙofar filin aikin mai saƙa ne daga shudi, da shunayya, da jan ƙarfe da aka kaɗa, da lallausan lilin da aka kaɗa, tsawonsa kamu ashirin, tsayinsa da fāɗinsa kamu biyar, daidai da labulen filin. Kuma ginshiƙansu huɗu ne, tussan su kuwa huɗu ne na tagulla, ƙugiyoyinsu na azurfa ne, dajiyoyinsu kuma an lulluɓe su da azurfa. Kuma dukan turakunan filin kewaye tagulla ne, kuma an lulluɓe su da azurfa. Kuma wannan shine tsarin tanti na shaida, kamar yadda aka umarci Musa, cewa hidimar ta zama ta Lawiyawa ta hannun Itamar ɗan Haruna firist.

Kuma Bezalel ɗan Uri, daga kabilar Yahuda, ya yi kamar yadda Ubangiji ya umarci Musa, Kuma Eliab ɗan Ahisamach daga kabilar Dan, wanda ya kasance babban mai sanaa na abubuwan saƙa da abubuwan ɗinki da ayyukan fasaha, don saƙa da jan tsarkakakke da lallausan lilin.

38

Kuma Bezalel ya yi akwatin alkawari. Kuma ya lulluɓe shi da

zinariya tsarkakakkiya a ciki da kuma a waje, Kuma ya zuba mata zobba hudu na zinariya, biyu a kan gefe ɗaya, kuma biyu a kan gefe na biyu. Fāɗi ga sanduna, domin a ɗaga shi a cikinsu. Kuma ya yi wurin kafara a saman akwatin alkawari daga zinariya mai tsabta, da kerubobi biyu na zinariya Kerubu ɗaya a kan ƙarshen wurin kafara na farko, kuma kerubu ɗaya a kan ƙarshen wurin kafara na biyu, Suna inuwa da fikafikansu a kan wurin kafara. Kuma ya yi teburin da aka ambata daga zinariya mai tsabta. Kuma ya ƙera mata zobba huɗu, biyu a kan gefe ɗaya, kuma biyu a kan gefe na biyu, manya, domin ɗaga ta da sanduna a cikinsu. Kuma ya yi sanduna na akwatin alkawari da na tebur, kuma ya lulluɓe su da zinariya. Kuma ya yi kayayyakin teburin, kwanoni, da farantan turare, da kofuna, da kwalaben hadaya waɗanda zai zuba a cikinsu, na zinariya. Kuma ya yi fitilar da take haskakawa ta zinariya. Mai ƙarfi kara, da ƙananan sanduna daga duka sassanta biyu. Daga reshenta, tohuwa daga reshenta, tohuwa masu fita uku daga wannan, da uku daga wannan, ana daidaita da juna. Kuma fitilunsu waɗanda suke a kan iyakokin, suna da siffar goro daga gare su, da ramukan su daga gare su, domin fitilu su kasance a kansu, da rami na bakwai, wanda yake a kan ƙarshen wurin ajiye fitila, a kan kololuwa daga sama, mai ƙarfi, duka na zinariya. Kuma fitilu bakwai a kanta na zinariya, da abin damƙenta na zinariya, da tulunan su na zinariya. Wannan ya lulluɓe ginshiƙai da azurfa, ya kuma ƙera zoban zinariya wa ginshiƙi, ya kuma lulluɓe sanduna da zinariya, ya kuma lulluɓe ginshiƙan labulen da zinariya, ya kuma yi ƙugiyoyi na zinariya. Wannan ya yi zoben tanti na zinariya, da zoben fili, da zoben don shimfiɗa abin

rufewa daga sama na tagulla. Wannan ya ƙera kawunan ginshiƙai na azurfa na tabanakul, da kawunan ginshiƙai na tagulla na ƙofar tabanakul, da ƙofar filin, kuma ya yi ƙugiya na azurfa wa ginshiƙai, a kan ginshiƙai wannan ya lulluɓe su da azurfa, Wannan ya yi turaku na tanti, da turaku na filin, na tagulla. Wannan ya yi bagaden tagulla daga farantan wuta na tagulla waɗanda suke na mutanen da suka yi tawaye tare da taron Korah, Wannan ya yi duka kayayyakin bagaden, da farantin wuta nasa, da tushen, da kwanoni, da cokula masu kama nama na tagulla. Wannan ya yi wa bagaden abin rufe, aikin yanar gizo daga ƙasa na murhu a ƙarƙashinsa har zuwa rabinsa, kuma ya sanya masa zoban tagulla huɗu daga sassa huɗu na abin rufen bagaden, masu fāɗī don sanduna, domin ɗaga bagaden da su. Wannan ya yi man shafawa mai tsarki, da haɗaɗɗiyar turare mai tsabta, aikin mai yin turare. Wannan ya yi kwandon wanka na tagulla, da tushen sa na tagulla daga maduban matan da suka yi azumi, waɗanda suka yi azumi a kofofin tentin shaida, a ranar da ya kafa ta.

Kuma ya yi kwanon wanka, domin Musa da Haruna da yayansa maza su wanke hannuwansu da ƙafafunsu daga gare shi, lokacin shigarsu zuwa cikin tentin shaida, ko a duk lokacin da suka kusanci bagaden don yin hidima, sun wanke daga gare shi, kamar yadda Ubangiji ya umarci Musa.

39

Dukan zinariyar da aka yi amfani da ita a cikin ayyukan da suka shafi dukan aikin abubuwa masu tsarki, ta kai talanti ashirin da tara na zinariyar hadaya ta farko, da kuma shekel ɗari bakwai da ashirin bisa ga shekel mai tsarki. Kuma hadayar azurfa daga mazan taron da aka bincika, talenti ɗari, da sikeli dubu ɗaya da ɗari bakwai da sabain da biyar, darahma ɗaya ga kowane kai, rabin sikeli, bisa ga sikeli mai tsarki, Duk wanda ya wuce binciken daga mai shekara ashirin zuwa sama ya kai dubu sittin, da dubu uku dari biyar da hamsin. Kuma ya faru cewa an yi amfani da talanti ɗari na azurfa don zubar da saman ginshiƙai ɗari na tabanakul, da kuma saman ginshiƙan labulen. Kawunan ginshiƙai ɗari don talenti ɗari, talenti ɗaya ga kowane kawun ginshiƙi. Kuma ya yi amfani da shekel dubu ɗaya ɗari bakwai da sabain da biyar don ƙugiyoyin ginshiƙai, ya lulluɓe kawunansu da zinariya, kuma ya yi musu ado.

Kuma tagullar hadayar ta kai talanti sabain, da sikoli dubu ɗaya ɗari biyar. Kuma sun yi tushen ƙofar tentin shaida daga gare shi, da tussan filin kewaye, da tussan ƙofar filin, da turakan tanti, da turakan filin kewaye, da abin rufe tagulla na bagade, da dukan kayayyakin bagade, da dukan kayan aikin tentin shaida Kuma yayan Israila sun yi kamar yadda Ubangiji ya umarci Musa, haka suka yi. Amma sauran zinariyar hadaya ta keɓe, suka yi kayayyaki don yin hidima da su a gaban Ubangiji, Kuma da shuɗin da aka bari, da shunayya, da jan ƙyalle sun yi riguna na hidima wa Haruna, domin yin hidima a cikinsu a cikin wuri mai tsarki, Suka kawo riguna zuwa wurin Musa, da tanti, da kayayyakinta, tushenta da sandunta, da ginshiƙanta, da

bagaden, da dukan kayayyakinsa.

Kuma man shafawa na keɓewa, da turare na haɗawa, da wurin ajiye fitila mai tsabta, da fitilunta, fitilun konewa, da man haske, Kuma teburin gabatarwa, da duk kayayyakin sa, da burodin da aka shirya, Kuma riguna masu tsarki waɗanda suke na Haruna, da riguna na yayansa maza, don aikin firistoci. Kuma labulen filin, da ginshiƙai, da labulen ƙofar tanti, da na ƙofar filin, Kuma dukan kayayyakin tanti, da dukan kayan aikinta, da fatun raguna da aka rina ja, da abubuwan rufewa masu launin shuɗi, da sauran abubuwan rufewa, da turaku, da dukan kayan aikin da ake amfani da su don ayyukan tentin shaida. Duk abin da Ubangiji ya umarci Musa, haka yayan Israila suka yi dukan kayan. Kuma Musa ya ga dukan ayyukan, kuma sun yi su kamar yadda Ubangiji ya umarci Musa, haka suka yi su, sai Musa ya albarkace su.

40

Kuma Ubangiji ya yi magana da Musa, yana cewa, A ranar ɗaya ga wata na farko, a sabon wata, za ka kafa tentin shaida. Kuma za ka ajiye akwatin shaida, kuma za ka rufe akwatin da labulen. Za ka shigo da teburin, ka shirya abin da ake ajiye a kanta, ka kuma shigo da wurin ajiye fitila, ka dora fitilunta. Kuma za ka ajiye bagaden zinariya don ƙona turare a gaban akwatin alkawari, kuma za ka rataye labulen rufi a ƙofar Tentin Shaida. Kuma za ka ajiye bagaden hadayu kusa da ƙofar Tentin Shaida,

Za ka kewaye alfarwa, ka kuma tsarkake duk kayayyakinta a kewaye. Kuma za ka ɗauki man shafewa, ka shafe tentin, da duk abin da ke cikinta, ka tsarkake ta, da duk kayanta, ta zama mai tsarki. Kuma za ka shafa bagaden hadayu, da dukan kayayyakinsa, kuma za ka tsarkake bagaden, kuma bagaden zai zama mai tsarki na abubuwa masu tsarki. Kuma za ka kawo Haruna da yayansa maza a ƙofar Tentin Shaida, ka wanke su da ruwa. Kuma za ka sa wa Haruna riguna masu tsarki, ka kuma shafe shi, ka tsarkake shi, zai kuwa yi mini hidima a matsayin firist. Kuma za ka kawo yayansa maza, ka sa musu taguwoyi. Kuma za ka shafe su kamar yadda ka shafe ubansu, su kuma yi mini hidimar firistoci, wannan kuwa zai zama musu, domin shafar firistocin su ta kasance har abada, a cikin tsararrakinsu. Musa ya yi dukan abin da Ubangiji ya umarce shi, haka ya yi.

Kuma ya faru a cikin wata na farko na shekara ta biyu, lokacin da suke fitowa daga Masar, a ranar sabon wata aka kafa tanti. Kuma Musa ya kafa alfarwa, ya ɗora masu kai, ya sa sandunan, ya kuma kafa ginshiƙai. Kuma ya shimfiɗa labulen a kan tanti, ya kuma ɗora rufin tanti a kanta daga sama, kamar yadda Ubangiji ya umarci Musa. Kuma ya ɗauki shaidar ya jefa a cikin akwatin alkawari, kuma ya sa sanduna a ƙarƙashin akwatin alkawari, Kuma ya kawo akwatin alkawari a cikin tentin, ya kuma sa labulen rufi, ya kuma rufe akwatin alkawarin shaida, kamar yadda Ubangiji ya umarci Musa. Kuma ya ajiye teburin a cikin tantin shaida, a gefen arewa, a wajen labulen tantin. Kuma ya ƙara a kanta burodin gabatarwa a gaban Ubangiji, kamar yadda Ubangiji ya umarci Musa. Kuma ya sanya wurin ajiye

fitila a cikin tentin shaida, a gefen tentin da yake fuskantar Kudu. Kuma ya dora fitilunta a gaban Ubangiji, kamar yadda Ubangiji ya umarci Musa. Kuma ya sanya bagaden zinariya a cikin tentin shaida a gaban labulen. Kuma ya ƙone turare a cikinsa, turaren haɗuwa, kamar yadda Ubangiji ya umurci Musa. Kuma ya ajiye bagadin hadayu a bakin ƙofar tabanakul. Kuma ya kafa farfajjar kewaye da tentin, da bagaden, kuma Musa ya gama dukan ayyukan.

Kuma girgije ya rufe Tentin Shaida, ɗaukakar Ubangiji kuwa ta cika tentin. Kuma Musa bai iya shiga cikin Tentin Shaida ba, domin girgije yana inuwa a kanta, kuma ɗaukakar Ubangiji ta cika tentin. Lokacin da girgije ya tashi daga tentin, sai yayan Israila su tashi tare da kayansu. Amma idan girgijen bai tashi ba, ba su tashi daga sansani ba har zuwa ranar da girgijen ya tashi. Domin girgije yana kan tentin da rana, wuta kuma tana a kanta da dare a gaban dukan Israila, a dukan tafiye-tafiyensu.

Bisharar Markus

1

Farawa labari mai dadi na Yesu Almasihu, Ɗan Allah. Kamar yadda aka rubuta a cikin littattafan annabawa, duba, ina aikan manzona a gabanka, wanda zai shirya hanyarka a gabanka, Muryar mai kira a cikin jeji, Ku shirya hanyar Ubangiji, ku miƙe hanyoyinsa su zama madaidaita,

Ya faru Yahaya yana yin baftisma a cikin jeji kuma yana waazin baftismar tuba don gafara zunubai. Kuma dukan ƙasar Yahudiya da mutanen Urushalima suka fita zuwa wurinsa, kuma dukkansu aka yi musu baftisma a cikin kogin Urdun ta wurinsa suna furta zunubansu. Amma Yahaya yana sanye da gashin raƙumi da bel na fata a kugunsa, yana kuma cin fara da zumar daji. Kuma ya yi waazi yana cewa, Yana zuwa wanda ya fi ni ƙarfi a bayana, wanda ban cancanci in sunkuyar da kai in kunce igiyar takalman sa ba. Ni lalle na yi muku baftisma da ruwa, amma shi zai yi muku baftisma da Ruhu Mai Tsarki.

Kuma ya faru a cikin waɗancan kwanakin, Yesu ya zo daga Nazaret ta Galili, aka kuma yi masa baftisma ta hannun Yahaya a cikin kogin Urdun. Kuma nan take da ya fito daga ruwan, ya ga sammai sun tsage, Ruhu kuma yana saukowa a kansa kamar kurciya Sai aka ji murya daga sama cewa, Kai ne Ɗana ƙaunatacce, na ji daɗinka.

Kuma nan take Ruhun ya jefa shi zuwa cikin jeji. Kuma ya kasance a can a cikin jejin kwanaki arbain ana gwada shi da Shaiɗan, kuma ya kasance tare da namun jeji, kuma manzannin sun yi masa hidima.

Amma bayan da aka ba da Yahaya, Yesu ya zo Galili yana waazin labari mai dadi na mulkin Allah Yana cewa, Lokaci ya cika, kuma Mulkin Allah ya kusanto. Ku tuba ku kuma gaskata cikin Bishara.

Yana tafiya kusa da tekun Galilaya, ya ga Saminu da Andarawus ɗanuwansa na Saminu, suna jefa raga a cikin teku, domin su masunta ne. Sai Yesu ya ce musu, Ku zo ku bi ni, zan mai da ku masu kama mutane. Kuma nan take suka bar ragowar su suka bi shi. Kuma ya ci gaba kaɗan daga can, sai ya ga Yakubu ɗan Zabadi da Yahaya ɗanuwansa, suna cikin jirgin ruwa suna gyara tarunansu. Kuma nan take ya kira su. Sai suka bar mahaifinsu Zabadai a cikin jirgin ruwa tare da maaikatan da ake biya, suka bi shi.

Kuma suka shiga Kafarnahum, kuma nan take a ranar Asabbaci

bayan ya shiga majamiar, ya yi koyarwa. Kuma suka yi mamaki a kan koyarwarsa, domin yana koyar da su kamar mai iko, ba kamar marubutan ba. Kuma a cikin taron sujada nasu akwai wani mutum mai ruhu marar tsabta, sai ya yi kuka. yana cewa, Bari mu! Me muke da kai, Yesu Banazare? Ka zo ne ka hallaka mu? Na san ka wane ne kai, Mai Tsarki na Allah. Sai Yesu ya tsawata masa yana cewa, Ka yi shiru ka kuma fita daga cikinsa. Kuma ruhu marar tsarki ya girgiza shi, ya yi kuka da babbar murya, ya fita daga cikinsa. Kuma duk suka yi mamaki, har suka fara muhawwara da kansu suna cewa, Me ne wannan? Wace sabuwar koyarwa ce wannan, da yake yana ba da umarni da iko har ma ga ruhohi marasa tsarki, suna kuwa yi masa biyayya? Kuma labarinsa ya bazu nan take zuwa dukan yankin da ke kewaye da Galili.

Kuma nan take da suka fita daga taron, suka zo gidan Saminu da Andarawus tare da Yakubu da Yohanna. Amma surukar Simon ta kasance tana kwance tana da zazzaɓi. Nan da nan kuma suka faɗa masa game da ita. Kuma ya kusata ya tā da ita ya kama hannunta, sai zazzabin ya bar ta nan take, ta kuwa fara yi musu hidima. Da yamma ya yi, lokacin da rana ta fāɗi, suka kawo masa dukan marasa lafiya da waɗanda aljanu suka mallaka. Kuma dukan garin ya taru a ƙofar. Kuma ya warkar da mutane da yawa waɗanda suke da cuta iri-iri, kuma ya fitar da aljanu da yawa, kuma bai yarda aljanun su yi magana ba, domin sun san shi cewa shi ne Almasihu.

Kuma da sassafe sosai, a cikin dare, ya tashi ya fita ya tafi wuri

mai hamada, a can kuwa ya yi addua. Kuma Saminu da waɗanda suke tare da shi suka bi shi. Kuma sun same shi suka ce masa, Kowa yana nemanka. Kuma ya ce musu, Bari mu tafi garuruwan da suke kusa, domin in yi waazi a can ma, gama don wannan ne na fito. Kuma ya kasance yana waazi a cikin taron jamaarsu a dukan Galili, yana kuma korar aljanu.

Sai wani mutum mai kuturta ya zo wurinsa yana roƙonsa, yana durƙusa a gabansa yana cewa, Idan ka yarda, kana iya tsarkake ni. Amma Yesu ya ji tausayi, ya miƙa hannunsa ya taɓa shi, ya kuma ce masa, Ina so, ka tsarkake. Kuma bayan ya faɗa haka, nan take kuturtar ta tafi daga gare shi, ya kuma tsarkake. Kuma bayan ya yi masa gargaɗi mai tsanani, nan take ya kore shi, kuma ya ce masa Ka ga kada ka faɗa kome ga kowa, amma ka tafi ka nuna kanka ga firist kuma ka miƙa hadaya game da tsarkakewarka kamar yadda Musa ya umarta, don shaida a gare su. Amma bayan ya fita, ya fara yin shela da yawa da kuma yada labarin, har ya zama ba zai iya shiga birni a fili ba, sai dai ya kasance a waje a wurare marasa mutane, kuma mutane suna zuwa wurinsa daga koina.

2

Bayan yan kwanaki ya sāke shiga Kafarnahum, aka ji labarin cewa yana a gida. Kuma nan take mutane da yawa suka taru, har ba a ƙara samun wurin shiga ba, har ma a bakin ƙofar, sai ya yi musu magana. Kuma suka zo wurinsa suna kawo wani

shanyayye, wanda mutane huɗu ke ɗauka. Kuma da yake ba su iya kusantar da shi saboda taron jamaa, sai suka cire rufin inda yake, bayan sun huda shi, suka saukar da tabarmar da gurguwar yake kwance a kanta. Ganin bangaskiyarsu kuwa, Yesu ya ce wa shanyayyen, Ɗana, an gafarta maka zunubanka. Akwai wasu daga cikin marubutan da suke zaune a can suna tunani a cikin zukatansu, Me ya sa wannan yana magana haka da saɓo? Wa zai iya yafe zunubi in ba Allah kaɗai ba? Kuma nan take Yesu ya gane a cikin ruhunsa cewa haka suke tunani a cikin kansu, sai ya ce musu, Me yasa kuke tunanin waɗannan abubuwa a cikin zukatanku? Wane ne mafi sauƙi, a ce wa gurgu, An gafarta maka zunubanka, ko kuma a ce, Tashi ka ɗauki tabarmar ka ka yi tafiya? Domin amma ku sani cewa Ɗan Mutum yana da iko ya gafarta zunubai a duniya, sai ya ce wa gurguwar, Ina ce maka, tashi ka ɗauki tabarma ka ka tafi gidanka. Kuma ya tashi nan take, ya ɗauki tabarma ya fita a gaban kowa, har duka suka yi mamaki suka ɗaukaka Allah suna cewa, Ba mu taɓa ganin irin wannan ba.

Kuma ya sāke fita kusa da teku, dukan taron jamaa kuwa suka zo wurinsa, ya kuma koyar da su. Kuma yana wucewa, ya ga Lawi ɗan Alfayus yana zaune a wurin karɓar haraji, sai ya ce masa, Bi ni. Ya tashi ya bi shi. Sai ya faru a lokacin da yake kwance a gidansa, masu karɓar haraji da masu zunubi da yawa suka kwanta tare da Yesu da almajiransa, domin sun kasance da yawa, kuma sun bi shi. Kuma marubuta da Farisiyawa, bayan sun gan shi yana ci tare da masu karɓar haraji da masu zunubi, suka ce wa almajiransa, Me ya sa yana ci yana sha tare da masu

karɓar haraji da masu zunubi? Kuma da ya ji, Yesu ya ce musu, Masu ƙarfi ba sa buƙatar likita, amma waɗanda ba su da lafiya. Ban zo in kira masu adalci ba, amma masu zunubi zuwa tuba.

Kuma almajiran Yahaya da na Farisiyawa suna azumi. Sai suka zo suka ce masa, Me ya sa almajiran Yahaya da na Farisiyawa suke azumi, amma almajiranka ba sa azumi? Sai Yesu ya ce musu, Shin yan ɗakin aure za su iya yin azumi yayin da ango yana tare da su? Muddin ango yana tare da su, ba za su iya yin azumi ba. Amma kwanaki za su zo lokacin da aka ɗauke ango daga gare su, saan nan za su yi azumi a waɗancan kwanakin. Babu wanda yake dinka facin yadi wanda ba a wanke ba a kan tsohuwar riga, idan ba haka ba, sabon yadin zai cire wani ɓangare daga tsohuwar rigar, kuma yaga mafi muni zai faru. Kuma babu wanda yake jefa sabon ruwan inabi a cikin tsofaffin salkuna, in ba haka ba, sabon ruwan inabi zai fashe salkunan, ruwan inabi kuma zai zubar, salkunan kuma za su lalace, amma sai a sa sabon ruwan inabi a cikin sababbin salkuna.

Kuma ya faru ya wuce a cikin Asabar ta cikin gonakin hatsi, sai almajiransa suka fara yin hanya suna tsintsintar kawunan hatsi. Sai Farisawa suka ce masa, Duba abin da suke yi a ranar Asabbaci wanda ba halal ba ne. Kuma shi kansa ya ce musu, Ashe, ba ku taɓa karanta abin da Dauda ya yi lokacin da ya kasance cikin bukata kuma ya ji yunwa, shi da waɗanda suke tare da shi ba? Yaya ya shiga gidan Allah a zamanin Abiyatar babban firist, ya kuma ci burodin da ake gabatarwa, wanda ba a halatta a ci ba sai firistoci kaɗai, ya kuma ba wa waɗanda suke

tare da shi? Kuma ya ce musu, An yi Asabar saboda mutum, ba a yi mutum saboda Asabar ba, Don haka Ɗan Mutum shi ne Ubangijin Asabar.

3

Kuma ya sāke shiga cikin majamiar, akwai kuwa wani mutum a can wanda hannunsa ya bushe. Kuma suna kallonsa idan zai warkar da shi a ranar Asabar, domin su zarge shi. Sai ya ce wa mutumin da yake da busasshen hannu, Tashi ka zo tsakiya. Kuma ya ce musu, Yana halatta a ranar Asabar a yi alheri ko a yi mugunta? A ceci rai ko a kashe? Amma su sun yi shiru. Kuma ya dube su da fushi, yana baƙin ciki a kan taurin zuciyarsu, sai ya ce wa mutumin, Miƙa hannunka. Sai ya miƙa, hannunsa kuwa ya warke lafiya kamar ɗayan. Kuma Farisawa suka fita, nan da nan suka yi shawara tare da Herodiyawa game da shi, domin su halaka shi.

Kuma Yesu ya janye tare da almajiransa zuwa teku, kuma taron jamaa mai yawa daga Galilaya suka bi shi, Kuma daga Yahudiya da kuma daga Urushalima da kuma daga Idumiya da kuma daga ƙetaren Urdun da kuma waɗanda suke kusa da Taya da Sidon, jamaa mai yawa, da suka ji dukan abin da yake yi, suka zo wurinsa. Sai ya ce wa almajiransa cewa a shirya masa ƙaramin jirgi saboda yawan taron jamaa, don kada su matse shi. Domin ya warkar da mutane da yawa, har waɗanda suke da cutuka suka yi ta matsowa suna ƙoƙarin su taɓa shi. Kuma ruhohi

ƙazanta, lokacin da suka gan shi, suka fāɗī a gabansa kuma suka yi ihu suna cewa, Kai ne Ɗan Allah. Kuma ya tsawata musu sosai domin kada su bayyana shi.

Kuma ya haura zuwa dutsen, ya kuma kira waɗanda ya so, suka kuwa je wurinsa. Kuma ya naɗa goma sha biyu, domin su kasance tare da shi, kuma domin ya aika su yin waazi. da su kasance da iko na warkar da cututtuka da kuma fitar da aljanu, Kuma ya sanya wa Simon suna Peter, da Yakubu ɗan Zabadai da Yahaya ɗanuwan Yakubu, ya kuma sanya musu sunaye Bowanerges, wanda yake yayan tsawa, da Andariya da Filibus da Bartolomiyawa da Matiyu da Toma da Yakubu ɗan Alfayus da Taddiyus da Saminu mutumin Kanana da Yahuda Iskariyot, wanda ya ba da shi.

Suka zo gida, amma taron jamaa ya sake taruwa, har ba su sami damar cin abinci ba. Kuma da suka ji labari, danginsa suka fita don su kama shi, domin suna cewa ya haukace. Kuma marubutan da suka sauko daga Urushalima suna cewa yana da Beelzebul, kuma cewa yana fitar da aljanu ta wurin sarkin aljanu. Kuma ya kira su, ya yi musu magana da misalai, Yaya Shaidan zai iya fitar da Shaidan? Kuma idan aka raba mulki a kan kansa, wannan mulkin ba zai iya tsayawa ba. Kuma idan gida ya rabu a kansa, gidan nan ba zai iya tsayawa ba. Kuma idan Shaiɗan ya tayar wa kansa kuma ya rabu, ba zai iya tsayawa ba, sai dai ya zo ga ƙarshe. Babu wanda zai iya washe kayan mai ƙarfi bayan ya shiga gidansa, sai in ya fara daure mai ƙarfin, saan nan zai washe gidansa. Lallai ina gaya muku cewa

duk zunubai da saɓon da yayan mutane suka yi, za a gafarta musu, Amma duk wanda ya yi saɓo ga Ruhu Mai Tsarki, ba shi da gafara har abada, amma yana da laifin hukuncin madawwami, domin sun kasance suna cewa yana da ruhu marar tsabta.

Saboda haka mahaifiyarsa da yanuwansa suka zo, suka tsaya a waje, suka aika wa shi, suna kiransa. Kuma taron jamaa sun zauna kewaye da shi, sai suka ce masa, Duba, mahaifiyarka da yanuwanka maza suna waje suna nemanka. Kuma ya amsa musu yana cewa, Wace ce mahaifiyata ko su wane ne yanuwana? Kuma bayan ya duba kewaye waɗanda suke zaune kewaye da shi, sai ya ce, Duba uwar ta da yanuwan ta. Domin duk wanda ya aikata nufin Allah, shi ne ɗanuwana da yaruwata da mahaifiyata.

4

Kuma ya sāke fara koyarwa a bakin teku, sai aka tara masa taron jamaa mai yawa, har ya shiga cikin jirgin ruwa ya zauna a cikin teku, duk taron jamaar kuwa suna a bakin teku a kan ƙasa. Kuma ya kasance yana koyar da su ta misalai da yawa, kuma ya kasance yana ce musu a cikin koyarwarsa, Ku ji. Duba, mai shuka ya fita don shuka. Ya faru a lokacin shuki, wasu sun fada a kan hanya, sai tsuntsaye suka zo suka cinye su. Kuma wancan ya fāɗi a kan ƙasa mai duwatsu, inda ba ta da ƙasa mai yawa, kuma nan take ya tsiro saboda rashin zurfin ƙasa. Amma da

rana ta fito, sai ya ƙone, kuma saboda ba shi da saiwa, sai ya bushe. Wani kuma ya fada a cikin ƙaya, ƙayan kuwa suka tsiro suka shake shi, bai ba da yaya ba. Kuma wani ya fāɗi a ƙasa mai kyau, ya yi yayan itāce yana girma yana ƙaruwa, ya ba da amfani sau talatin, sau sittin, da sau ɗari. Kuma ya ce musu, Wanda yake da kunnuwa don ji, bari ya ji. Amma lokacin da ya kasance shi kaɗai, waɗanda suke kewaye da shi tare da sha biyun suka tambaye shi game da misalin. Kuma ya ce musu, A gare ku an ba da damar sanin asirin mulkin Allah, amma ga waɗanda suke waje, dukan abubuwa suna faruwa ta hanyar misalai, domin su kasance suna kallo amma ba sa gani, kuma suna ji amma ba sa fahimta, don kada su juya a gafarta musu zunubansu

Sai ya ce musu, Ba ku fahimci wannan misali ba, to yaya za ku fahimci dukan misalai? Mai shuka yana shuka kalma. Waɗannan su ne waɗanda suke kusa da hanya inda ake shuka kalmar, kuma lokacin da suka ji ta, nan take Shaiɗan yakan zo ya ɗauke kalmar da aka shuka a cikin zukatansu. Kuma waɗannan haka suke, su waɗanda aka shuka a kan ƙasa mai duwatsu, waɗanda lokacin da suka ji maganar, nan take suna karɓar ta da farin ciki, Kuma ba su da saiwa a cikin kansu, amma na ɗan lokaci ne suke, saan nan idan wahala ko tsanani ya faru saboda kalmar, nan da nan sukan yi tuntuɓe. Kuma waɗannan su ne waɗanda aka shuka a cikin ƙaya, waɗanda suke jin kalmar, Kuma damuwar wannan zamani da yaudarar dukiya da shaawar sauran abubuwa suna shiga suna shaƙe kalmar, ta zama marar yaya. Kuma waɗannan su ne waɗanda

aka shuka a kan ƙasa mai kyau, waɗanda suke jin maganar suna kuma karɓa ta, kuma suna ba da yaya talatin, sittin, da ɗari.

Kuma ya ce musu, Shin, ana kawo fitila domin a sanya ta a ƙarƙashin kwando ko a ƙarƙashin gado? Ashe, ba don a sanya ta a kan wurin ajiye fitila ba ne? Ba don ba ne a ɓoye wanda idan ba a bayyana shi ba, kuma ba ya zama a ɓoye amma don ya zo zuwa bayyananne. Idan wani yana da kunnuwa don ji, sai ya ji. Kuma ya ce musu, ku lura da abin da kuke ji. Da mudubin da kuke awowa, za a awo muku, kuma za a ƙara muku, ku masu saurara. Domin duk wanda yake da shi, za a ƙara masa, amma wanda ba shi da shi, ko abin da yake da shi ma za a karɓe daga gare shi. Kuma ya ce, Haka mulkin Allah yake, kamar yadda mutum zai jefa iri a ƙasa, Kuma ya kwana ya kuma tashi dare da rana, irin kuwa ya tsiro ya kuma yi girma yadda shi kansa bai sani ba. Ta kanta domin ƙasa tana ba da yaya, da farko ciyawa, saan nan kan hatsi, saan nan cike da hatsi a cikin kara. Amma lokacin da yayan itace suka nuna, nan take yakan aika da lauje, domin lokacin girbi ya iso.

Kuma ya ce, Yaya za mu kwatanta mulkin Allah? Ko kuma da wane misali za mu kwatanta shi? kamar ƙwayar mustard guda ɗaya, wadda lokacin da aka shuka ta a ƙasa, ita ce mafi ƙanƙanta daga cikin dukan iri a kan ƙasa, Kuma lokacin da aka shuka shi, sai ya yi girma ya zama mafi girma cikin dukan kayan lambu, ya kuma yi manyan rassa, har tsuntsayen sama za su iya yin sheƙa a ƙarƙashin inuwarsa.

Kuma da irin waɗannan misalai masu yawa ya yi musu magana da kalmar, gwargwadon yadda suka iya ji. Ba tare da misali ba, ba ya yi musu magana, amma a keɓance ya bayyana wa almajiransa duka abubuwa.

Kuma ya ce musu a wannan rana da yamma ta yi, Bari mu ƙetare zuwa ɗayan hayi. Suka bar taron jamaa suka ɗauke shi kamar yadda yake a cikin jirgin ruwa, kuma akwai wasu jiragen ruwa tare da shi. Sai aka sami babbar guguwar iska, raƙuman ruwa kuwa suna bugun jirgin ruwa, har jirgin ya kusa cika da ruwa. Shi kuwa yana a bayan jirgin yana barci a kan matashin kai, sai suka tashe shi suka ce masa, Malam, ba ka damu ba cewa muna halaka? Kuma bayan an tashe shi, ya tsawata wa iska ya kuma ce wa teku, Yi shiru, ka natsu. Sai iskar ta daina, kuma babban kwanciyar hankali ya sauka. Sai ya ce musu, Me ya sa kuke tsoro haka? Don me ba ku da bangaskiya? Suka ji tsoro sosai, suka ce wa juna, Wane ne wannan ke nan, har iska da teku suna masa biyayya?

5

Suka zo ƙetare teku zuwa ƙasar Gergesawa. Kuma bayan ya fita daga cikin jirgin ruwan, nan take wani mutum mai ruhu marar tsarki daga kaburburan ya tarye shi. Wanda yake da zama a cikin kaburbura, kuma ko da sarƙoƙi babu wanda ya iya daure shi, Saboda an daure shi sau da yawa da sarƙoƙi da ƙuƙumi, kuma ya tsintsinke sarƙoƙin da kansa ya kuma farfashe

ƙuƙumin, kuma babu wanda ya iya rinjaye shi. Kuma kullum dare da rana a cikin kaburbura da a cikin duwatsu yana ta kuka yana kuma yanke kansa da duwatsu. Amma da ya ga Yesu daga nesa, sai ya ruga da gudu ya yi masa sujada. Kuma ya yi kuka da babbar murya yana cewa, Me ya haɗa ni da kai, Yesu, Ɗan Allah Mafi Ɗaukaka? Ina rantsar maka da Allah, kada ka azabtar da ni. Ya kasance yana ce masa, Fita, kai ruhu marar tsarki, daga cikin wannan mutum. Kuma ya tambaye shi, Mene ne sunanka? Ya amsa yana cewa, Lejiya ne sunana, domin mu da yawa ne. Kuma ya roƙe shi sosai domin kada ya aike su waje daga ƙasar. Ya kasance a can babban garken aladu yana kiwo kusa da dutsen. Kuma dukan aljannu suka roƙe shi suna cewa, Ka aike mu zuwa cikin aladu, domin mu shiga cikinsu. Yesu kuwa ya ba su izini nan take. Ruhohi marasa tsarki suka fita suka shiga cikin aladu, garken kuwa ya yi gudu daga kan dutsen ya nuɗe cikin teku, sun kai kuwa kamar dubu biyu, kuma suka nutse a cikin tekun. Kuma waɗanda suke kiwon aladu suka gudu suka ba da rahoto a cikin birni da kuma a gonaki, sai suka fita don su ga abin da ya faru. Suka zo wurin Yesu, suka ga wanda aljanu suka mallaka yana zaune, sanye da tufafi, yana kuma da cikakken hankali, wanda dā yake da legion, sai suka ji tsoro. Kuma waɗanda suka gani sun ba su labarin yadda abin ya faru ga mutumin da ke da aljani, da kuma labarin aladu. Suka fara roƙon sa ya tafi daga iyakokinsu. Kuma yayin da yake shiga cikin jirgin ruwa, mutumin da aljani ya mallaka ya roƙe shi domin ya kasance tare da shi. Amma bai yarda da shi ba, sai ya ce masa, Tafi gida zuwa ga iyalinka ka faɗa musu dukan abin da Ubangiji ya yi maka da yadda ya yi maka jinƙai. Kuma ya tafi, ya

kuma fara yin shela a cikin Dekapoli game da dukan abin da Yesu ya yi masa, kuma duk mutane sun yi mamaki.

Kuma bayan Yesu ya haye zuwa wancan hayi a cikin jirgin ruwa, babban taron jamaa ya taru wurinsa, yana kuma a bakin teku. Kuma sai ya zo daya daga cikin shugabannin taron jamaa, mai suna Jairus, kuma da ya gan shi, sai ya fadi a kafofin sa. Kuma ya roƙe shi sosai, yana cewa, yar ta tana bakin mutuwa, don haka ka zo ka ɗibiya mata hannuwanka, domin ta warke kuma ta rayu. Sai ya tafi tare da shi, jamaa mai yawa kuwa suna binsa, suna kuma matsa masa. Kuma akwai wata mace wadda take fama da zubar jini tsawon shekaru goma sha biyu, Kuma bayan ta sha wahala mai yawa a hannun likitoci da yawa, ta kuma kashe dukkan abin da take da shi, ba ta sami wata taimako ba, a maimakon haka dai sai ta ƙara taazzara Da ta ji labari game da Yesu, sai ta zo a cikin taron jamaa daga baya ta taɓa rigarsa. Ta yi magana a ranta cewa, Idan na taɓa ko da rigunansa kawai, zan warke. Kuma nan take maɓuɓɓugar jininta ta bushe, kuma ta sani a jikinta cewa ta warke daga cutar. Kuma nan take Yesu ya gane a cikin kansa cewa ikon daga gare shi ya fita, sai ya juya a cikin taron jamaa ya ce, Wa ya taɓa tufafina? Kuma almajiransa suka ce masa, Kana ganin taron jamaa suna matsa ka, amma kana cewa, Wa ya taɓa ni? Kuma ya kasance yana kallon kewaye don ganin wadda ta yi wannan. Amma macen tana tsoro tana kuma rawar jiki, tana sanin abin da ya faru da ita, ta zo ta fāɗi a gabansa ta kuma faɗa masa dukan gaskiya. Amma ya ce mata, Yata, bangaskiyarki ta cece ki, ki tafi cikin salama, kuma ki kasance lafiya daga cutar ki.

Yayinda yake cikin magana, sai waɗansu mutane suka zo daga gidan shugaban majamiar jamaa suna cewa, Yarka ta mutu, me ya sa har yanzu kake damun malamin? Amma Yesu nan take da ya ji kalmar da aka faɗa, ya ce wa mai mulkin majamia, Kada ka ji tsoro, kawai ka yi imani. Kuma bai yarda wa kowa ya bi shi ba, sai dai Bitrus da Yakubu da Yahaya ɗanuwan Yakubu. Kuma ya zo cikin gidan mai mulkin taron jamaa, ya ga hayaniya, da mutane suna kuka suna kuma yin kuka da ƙarfi sosai. Kuma ya shiga ya ce musu, Me kuke damuwa kuke kuma kuka? Yaron bai mutu ba, amma yana barci. Suka kuwa yi masa dariya. Amma shi, bayan ya fitar da duka, ya ɗauki mahaifin yaron da uwar da waɗanda suke tare da shi, kuma ya shiga inda yaron yake kwance. Kuma ya kama hannun yaron ya ce mata, Talitha koumi, wanda ake fassara shi ne, Yarinya, ina ce miki, tashi. Kuma nan take yarinya ta tashi ta yi tafiya, domin tana da shekaru goma sha biyu. Sai suka yi matuƙar mamaki. Kuma ya umarce su sosai cewa kada kowa ya san wannan, kuma ya ce a ba ta abinci.

6

Kuma ya fita daga can, ya kuma zo ƙasarsa, almajiransa kuwa suna binsa. Kuma da Asabar ta zo, ya fara koyarwa a cikin majamiar, kuma mutane da yawa da suka ji sun yi mamaki suna cewa, Daga ina wannan mutum ya sami waɗannan abubuwa? Wace ce wannan hikimar da aka ba shi? Irin waɗannan ayyukan iko da suke faruwa ta hannuwansa? Ashe, wannan ba

shi ne mai sanaa ba, ɗan Maryamu, ɗanuwan Yakubu da Yose da Yahuda da Saminu? Ashe, yanuwansa mata ba suna nan tare da mu ba? Suka kuwa ji haushi da shi. Yesu ya ce musu cewa, Babu annabi da ake rashin girmamawa face a ƙasarsa da cikin danginsa da cikin gidansa. Kuma bai iya yin wani aiki mai iko a can ba, sai dai yan kaɗan marasa lafiya da ya ɗora musu hannuwa ya warkar da su. Kuma ya yi mamaki saboda rashin bangaskiyarsu. Ya kuma yi yawo a ƙauyukan da ke kewaye yana koyarwa.

Sai ya kira sha biyun, ya fara aika su biyu-biyu, kuma ya ba su iko kan ruhohin ƙazanta. Kuma ya umarce su cewa kada su ɗauki kome a tafiyarsu sai sanda kaɗai, ba jaka ba, ba burodi ba, ba kuɗin tagulla a bel ba. Amma su kasance sanye da takalma, kuma kada su sa riguna biyu. Kuma ya ce musu, Duk inda kuka shiga gida, ku zauna a can har sai kun bar wurin, Kuma duk waɗanda ba su karɓe ku ba kuma ba su ji maganarku ba, lokacin da kuke fita daga wurin, ku karkaɗe ƙurar da take ƙarƙashin ƙafafunku don shaida a kansu. Lalle ina gaya muku, zai fi sauƙi wa Sodom ko Gomorra a ranar sharia fiye da wannan garin. Kuma sun fita suka yi waazi domin su tuba. Kuma sun fitar da aljanu da yawa, suna kuma shafa wa marasa lafiya da yawa da mai, suna warkar da su.

Sarki Hirudus ya ji labarin, domin sunansa ya zama sananne, sai ya ce, Yahaya Mai Baftisma an tashe shi daga matattu, saboda haka ikon suna aiki a cikinsa. Wasu suna cewa Iliya ne, wasu kuma suna cewa annabi ne kamar ɗaya daga cikin

annabawa. Da jin haka amma, Hirudus ya ce, Wanda ni ka yanke kai, Yahaya, wannan ne shi, ya tashi daga matattu. Domin shi kansa Hirudus ya aiko ya kama Yahaya kuma ya daure shi a kurkuku saboda Herodiya, matar Filibus ɗanuwansa, domin ya aure ta. Domin Yahaya yana faɗa wa Hirudus cewa, Ba ka da izinin auren matar ɗanuwanka. Amma Herodiya ta riƙe fushi gare shi kuma tana so ta kashe shi, amma ba ta iya ba. Domin Hirudus yana tsoron Yahaya, da yake ya san shi mutum ne mai adalci kuma mai tsarki, kuma yana kiyaye shi, kuma bayan ya ji maganarsa abubuwa da yawa ya yi, kuma yana sauraron sa da farin ciki. Kuma ya faru rana mai dacewa, lokacin da Hirudus ya yi liyafa a ranar haihuwarsa ga manyan mutanensa da shugabannin dubu-dubu da kuma manyan mutane na Galili, Kuma da yar Herodiyada ta shigo ta yi rawa ta faranta wa Hirudus da waɗanda suke cin abinci tare da shi, sai sarkin ya ce wa yarinyar, Ki tambaye ni duk abin da kike so, zan kuwa ba ki. Kuma ya rantse mata cewa duk abin da za ki tambaye ni zan ba ki, har zuwa rabin mulkina. Amma bayan ta fita, sai ta ce wa mahaifiyarta, Me zan roƙa? Sai ta ce, Kan Yahaya Mai Baftisma. Kuma ta shiga nan take cikin gaggawa zuwa wurin sarki ta roƙa tana cewa, Ina so ka ba ni nan take a kan faranti kan Yahaya Mai Baftisma. Kuma sarki ya yi baƙin ciki sosai, saboda rantsuwar da ya yi da kuma baƙin da suke cin abinci tare da shi, bai so ya ƙi ta ba. Kuma nan take sarki ya aiko da mai yankan kai, ya umarce shi a kawo kansa. Amma bayan ya tafi, ya yanke kansa a kurkuku, kuma ya kawo kansa a kan faranti ya ba wa yarinyar, sai yarinyar ta ba wa mahaifiyarta. Kuma da almajiransa suka ji, suka zo suka ɗauki gawarsa, suka ajiye ta a

kabari.

Sai manzannin suka taru wurin Yesu, suka ba shi labarin dukan abin da suka yi da kuma dukan abin da suka koyar. Sai ya ce musu, Ku zo ku kanku zuwa wuri keɓaɓɓe a jeji, ku ɗan huta, domin mutane da yawa suna ta zuwa da tafiya, har ba su ma sami damar cin abinci ba. Kuma suka tafi zuwa wuri mai hamada a cikin jirgin ruwa su kaɗai. Suka gan su suna tafiya, mutane da yawa suka gane su, suka yi gudu da ƙafa daga dukan garuruwan, suka taru a can, suka riga su, suka taru wurinsa. Kuma da Yesu ya fita, ya ga babban taron jamaa, sai ya ji tausayinsu, domin sun kasance kamar tumaki marasa mai kiwo, sai ya fara koyar da su abubuwa da yawa. Kuma tuni da lokaci mai yawa ya wuce, almajiransa suka kusace shi suna cewa, Wannan wuri hamada ne, kuma lokaci ya riga ya wuce. Ka sallame su, domin su tafi zuwa gonaki da ƙauyukan da suke kewaye su sayi wa kansu burodi, gama ba su da abin da za su ci. Amma shi ya amsa ya ce musu, Ku ba su abinci su ci. Suka ce masa, Mu tafi mu sayi burodi na dinari ɗari biyu mu ba su su ci? Ya ce musu, Burodi nawa kuke da shi? Ku je ku gani. Bayan sun sani, suka ce, Biyar, da kifaye biyu. Kuma ya umarce su su kwantar da su duka rukuni-rukuni a kan koren ciyawa. Kuma suka kwanta ƙungiya-ƙungiya, waɗansu ɗari-ɗari, waɗansu kuma hamsin-hamsin. Kuma bayan ya ɗauki burodi biyar da kifi biyu, ya ɗaga kai sama ya yi albarka, sannan ya karya burodin ya riƙa ba wa almajiransa domin su shimfiɗa a gabansu, kuma kifi biyun ya raba wa kowa. Kuma duka sun ci abinci, suka ƙoshi. Kuma suka ɗauki guntun kwanduna goma sha biyu cike-

cike, da na kifin. Waɗanda suka ci gurasar burodi sun kai maza dubu biyar.

Kuma nan take ya tilasta almajiransa su shiga cikin jirgin ruwa su yi gaba zuwa wancan gefe zuwa Bethsaida, har sai ya sallami taron. Kuma bayan ya yi bankwana da su, sai ya tafi zuwa dutse don yin addua. Kuma da yamma ta yi, jirgin ruwa yana tsakiyar teku, shi kuwa shi kaɗai yana kan ƙasa. Kuma ya gan su suna shan azaba wajen tuƙi, domin iskar tana gaba da su, kuma wajen tsaron huɗu na dare ya zo wurinsu yana tafiya a kan tekun, kuma ya so ya wuce su. Amma da suka gan shi yana tafiya a kan teku, suka yi tsammani cewa fatalwa ne, suka kuma yi kuka. Domin dukkansu sun gan shi suka firgita. Amma nan take ya yi musu magana ya ce musu, Ku ƙarfafa, Ni ne, kada ku ji tsoro. Kuma ya haura zuwa cikin jirgin ruwa wurinsu, sai iskar ta daina, suka yi mamakin da ya wuce kima a cikin kansu, suka kuma yi mamaki. Ba domin sun fahimta game da gurasar ba, amma zukatansu sun taurare.

Kuma bayan sun haye, suka je ƙasar Gennesaret suka ɗaura jirginsu. Kuma da suka fita daga cikin jirgin ruwan, nan take suka gane shi. Sun yi gudu kewaye da dukan yankin kewaye da wancan, kuma suka fara ɗaukar marasa lafiya a kan gadaje suna kai su kewaye zuwa inda suka ji cewa yana can. Kuma a duk inda ya shiga zuwa ƙauyuka ko birane ko gonaki, a cikin kasuwanni sukan ajiye marasa lafiya kuma sukan roƙe shi domin ko da guntun rigarsa su taɓa, kuma duk waɗanda suka taɓa shi, an warkar da su.

7

Sai Farisiyawa da wasu daga malaman dokoki waɗanda suka zo daga Urushalima suka taru wurinsa. Kuma bayan sun ga wasu daga cikin almajiransa suna cin burodi da hannaye marasa tsabta, wato hannaye da ba a wanke ba, suka yi musu zargi. Domin Farisawa da dukan Yahudawa, idan ba su wanke hannuwansu da hannu ba, ba sa ci abinci, suna riƙe da aladar dattawa. Kuma daga kasuwa, idan ba su wanke ba, ba sa ci abinci, kuma akwai wasu abubuwa da yawa da suka karɓa su kiyaye, wato wankewar kofuna da tuluna da tasoshin tagulla da gadaje. Saan nan Farisawa da marubuta suka tambaye shi, Me ya sa almajiran ka ba sa tafiya bisa ga aladar dattawa, amma suna cin gurasa da hannaye marasa wanki? Amma ya amsa ya ce musu cewa, Da kyau Ishaya ya yi annabci game da ku munafukai, kamar yadda aka rubuta, Wannan mutane suna girmama ni da leɓɓunansu, amma zukatansu suna nesa da ni, A banza suke bauta mini, suna koyar da koyarwar umarnan mutane.

Bayan barin umarni na Allah, kuna riƙe aladar mutane, wankewar tuluna da kofuna, da sauran abubuwa irin waɗannan da yawa kuke yi. Kuma ya ce musu, Da kyau kuke soke umarnin Allah domin ku kiyaye aladarku. Domin Musa ya ce, ka girmama ubanka da mahaifiyarka, kuma duk wanda ya zagi uba ko uwa, dole ne a kashe shi. Amma ku kuna cewa, Idan mutum ya ce wa ubansa ko uwarsa, Korban (wato kyauta), duk

abin da da ka amfana daga gare ni, Kuma ba ku ƙara barin shi ya yi komai ga ubansa ko ga uwarsa ba, Kuna soke maganar Allah ta wurin aladar ku wadda kuka ba da ita, kuma irin waɗannan abubuwa masu yawa kuke yi. Kuma ya kira dukan taron jamaa, ya ce musu, Ku saurare ni dukanku, ku kuma fahimta. Babu wani abu daga waje na mutum da ke shiga cikinsa wanda zai iya ƙazantar da shi, amma abubuwan da ke fitowa ne ke ƙazantar da mutum. Kuma lokacin da ya shiga gida daga taron jamaa, almajiransa suka tambaye shi game da misalin. Kuma ya ce musu, Haka kuma ku marasa fahimta kuke? Har yanzu ba ku fahimta cewa duk abin da yake shigowa cikin mutum daga waje ba zai iya ƙazantar da shi ba? Domin ba ya shiga zuciyarsa, amma ya shiga cikin ciki, kuma ya fita zuwa wurin bayan gida, yana tsarkake dukan abinci. Ya ce amma cewa abin da ke fitowa daga cikin mutum, shi ne yake ƙazantar da mutum. Domin a ciki, daga cikin zuciyar mutane munanan tunani suke fitowa, zina, fasikanci, kisan kai, Sata, kwadayi, mugunta, yaudara, fasikanci, ido mugu, sabo, girman kai, wauta. Duk waɗannan abubuwan mugunta suna fitowa daga ciki kuma suna ƙazantar da mutum.

Kuma daga can ya tashi ya tafi zuwa iyakokin Taya da Sidon. Ya shiga gida ba ya so kowa ya sani, amma bai iya ɓuya ba. Domin wata mace ta ji labari game da shi, wadda yar ta ke da ruhu marar tsarki, ta zo ta fada a gaban kafafunsa. Matar kuwa Bahelleniya ce, Basurofoinikiya ce ta asali, kuma ta roƙe shi ya fitar da aljan daga yarta. Amma Yesu ya ce mata, Bari da farko a ƙoshi yara, domin ba shi da kyau a ɗauki burodin yara a jefa wa

ƙananan karnuka. Amma ta amsa ta ce masa, I, Ubangiji, har ƙananan karnuka a ƙarƙashin tebur suna cin gurasar yara. Kuma ya ce mata, Saboda wannan kalmar, tafi, aljanin ya fita daga yarka. Kuma bayan ta tafi gidanta, ta sami yaron kwance a kan gadon, aljanin kuwa ya fita.

Kuma bayan ya sake fita daga iyakokin Taya da Sidon, ya zo zuwa tekun Galili ta tsakiyar iyakokin Dekapoli. Suka kawo masa wani kurame mai matsalar magana, suna roƙonsa ya ɗora masa hannu. Kuma ya ɗauke shi daga taron shi kaɗai, ya sa yatsotsinsa a cikin kunnuwansa, kuma bayan ya tofa, ya taɓa harshensa, Kuma ya ɗaga kai zuwa sama ya yi nishi, sai ya ce masa, Effata, wanda ake nufi da shi, Ka buɗe. Kuma nan take aka buɗe kunnuwansa, aka kuma kunce daurin harshen sa, sai ya fara magana daidai. Kuma ya umarce su kada su faɗa wa kowa, amma duk yadda ya yi musu umarni, haka suka ƙara yin shelarwa. Suka yi mamaki ƙwarai suna cewa, Ya yi duka da kyau, ya sa bebaye su ji kuma ya sa bebaye su yi magana.

8

A cikin waɗancan kwanakin, saad da babban taron jamaa suka kasance kuma ba su da abin da za su ci, Yesu ya kira almajiransa ya ce musu, Ina jin tausayin jamaa, domin sun riga sun kwana kwana uku tare da ni kuma ba su da abin da za su ci. Kuma idan na saki su da yunwa zuwa gidajensu, za su suma a hanya, domin wasunsu sun zo daga nesa. Kuma almajiransa suka amsa masa,

Daga ina wani zai iya ƙoshe waɗannan da burodi a nan cikin hamada? Kuma ya tambaye su, Burodi nawa kuke da shi? Sai suka ce, Bakwai. Ya umarci taron jamaa su zauna a ƙasa, ya ɗauki burodi bakwai, ya yi godiya, ya karya su, ya ba wa almajiransa domin su rarraba, suka kuwa rarraba wa taron jamaa. Suna kuma da ƙananan kifaye kaɗan, bayan ya albarkace su, sai ya ce a shimfiɗa su ma. Sun ci abinci suka ƙoshi, suka kuma ɗauka ragowar gutsuttsurai kwanduna bakwai. Suna kuwa kamar mutane dubu huɗu, kuma ya sallame su. Kuma nan da nan ya shiga jirgin ruwa tare da almajiransa, ya zo yankunan Dalmanuta.

Sai Farisawa suka fita suka fara muhawara da shi, suna neman alama daga sama, suna gwada shi. Kuma ya yi nishi mai zurfi a cikin ruhunsa, ya ce, Me ya sa wannan tsara take neman alama? Gaskiya ina gaya muku, ba za a ba wannan tsara alama ba. Kuma ya bar su, ya shiga jirgin ruwa, ya tafi kuma.

Suka manta su ɗauki burodi, kuma ba su da kome tare da su a cikin jirgin ruwa sai gurasa ɗaya kaɗai. Kuma ya umarce su yana cewa, Ku lura, ku yi hankali da yistin Farisiyawa da yistin Hirudus. Kuma suna tunani a tsakaninsu suna cewa, Ba mu da burodi. Kuma da Yesu ya sani, ya ce musu, Me yasa kuke tunani saboda ba ku da burodi? Har yanzu ba ku gane ba kuma ba ku fahimta ba? Har yanzu kuna da tauraren zuciya? Kuna da idanu amma ba ku gani ba, kuna da kunnuwa amma ba ku ji ba? Ashe, ba ku tuna ba?

Lokacin da na karya burodi biyar zuwa mutane dubu biyar, kwanduna nawa masu cike da gutsuttsurai kuka ɗauka? Suka ce masa, Goma sha biyu. Lokacin da kuka raba burodi bakwai ga mutane dubu huɗu, kwanduna nawa cike da gutsuttsurai kuka ɗauka? Suka ce, bakwai. Kuma ya ce musu, Har yanzu ba ku fahimta ba?

Kuma ya zo Bethsaida, suka kawo masa wani makaho, suka roƙe shi ya taɓa shi. Kuma ya kama hannun makahon, ya fitar da shi zuwa wajen ƙauyen, ya tofa miyau a cikin idanunsa, ya ɗora hannayensa a kansa, ya tambaye shi ko yana ganin wani abu. Kuma bayan ya daga kai sama, ya ce, Ina ganin mutane kamar itatuwa suna tafiya. Saan nan kuma ya sāke ɗora hannuwansa a kan idanunsa, ya kuma sa shi ya ɗaga kai sama. Aka maido da shi, ya kuwa ga kome a fili. Kuma ya aike shi zuwa gidansa yana cewa, Kada ka shiga ƙauyen, kuma kada ka faɗa wa kowa a cikin ƙauyen.

Sai Yesu da almajiransa suka fita zuwa ƙauyukan Kaisariya ta Filibus, kuma a kan hanya ya tambaye almajiransa yana ce musu, Wane ne mutane suke cewa ni ne? Su kuwa suka amsa, Yahaya Mai Baftisma, wasu kuma suka ce Iliya, wasu kuma suka ce daya daga cikin annabawa. Sai shi kansa ya ce musu, Amma ku, wane kuke cewa ni ne? Bitrus ya amsa ya ce masa, Kai ne Almasihu. Kuma ya tsawata musu domin kada su faɗa wa kowa game da shi.

Kuma ya fara koyar da su cewa dole ne Ɗan Mutum yă sha

wahala mai yawa, kuma a ƙi shi daga dattawa da manyan firistoci da marubuta, kuma a kashe shi, kuma bayan kwana uku yă tashi. Kuma ya yi magana da buɗewa. Sai Bitrus ya ɗauke shi gefe ya fara tsawata masa. Amma ya juya ya ga almajiransa, sai ya tsawata wa Bitrus yana cewa, Tafi bayaina, Shaidan, domin ba ka tunanin abubuwan Allah ba, sai dai abubuwan mutane.

Sai ya kira taron jamaa tare da almajiransa ya ce musu, Duk wanda yake so ya bi ni, dole ya musanta kansa ya ɗauki gicciyensa, saan nan ya bi ni. Domin duk wanda yake so ya adana ransa, zai rasa shi, amma duk wanda ya rasa ransa saboda ni da saboda labari mai dadi, wannan zai adana shi. Wace amfani ce za ta zo wa mutum idan ya ci duniya gaba ɗaya, amma ya rasa ruhunsa? Ko me mutum zai bayar a musanya da ransa? Domin duk wanda ya ji kunyar ni da maganganuna a cikin wannan tsara ta karuwanci da zunubi, Ɗan Mutum ma zai ji kunyarsa lokacin da ya zo cikin ɗaukakar Ubansa tare da manzanni masu tsarki.

9

Kuma ya ce musu, Lallai ina gaya muku cewa akwai waɗansu daga cikin waɗanda suke tsaye a nan, waɗanda ba za su ɗanɗani mutuwa ba sai sun ga mulkin Allah ya zo cikin iko.

Bayan kwanaki shida, Yesu ya ɗauki Bitrus da Yakubu da

Yahaya, ya haura da su zuwa wani dutse mai tsawo su kaɗai, sai ya canza siffa a gabansu, Kuma tufafinsa suka zama masu kyalkyali, farare sosai kamar dusar ƙankara, irin waɗanda mai wanki a duniya ba zai iya faranta haka ba. Sai Iliya ya bayyana a gare su tare da Musa, suna ta hira da Yesu. Bitrus kuwa ya amsa ya ce wa Yesu, Malami, yana da kyau mu kasance a nan, bari mu yi tantuna uku, daya gare ka, daya ga Musa, daya kuma ga Iliya. Ba domin ya san abin da zai faɗa ba, gama sun firgita sosai. Sai girgije ya bayyana yana inuwarsu, kuma aka ji murya daga cikin girgijen tana cewa, Wannan shi ne Ɗana ƙaunatacce, ku saurare shi. Kuma ba zato ba tsammani da suka duba kewaye, ba su ƙara ganin kowa ba, sai dai Yesu kaɗai tare da su. Yayinda suke saukowa daga dutsen, ya umarce su kada su faɗa wa kowa abin da suka gani, sai dai lokacin da Ɗan Mutum ya tashi daga matattu. Suka kama kalmar, suna ta muhawara da kansu menene maanar tashi daga matattu. Kuma suka tambaye shi suna cewa, Me ya sa marubuta suke cewa dole Iliya ya zo da farko? Amma ya amsa ya ce musu, Lalle ne Iliya zai zo farko ya mayar da duka abubuwa, amma ta yaya aka rubuta game da Ɗan Mutum cewa dole ne ya sha wahala mai yawa kuma a ƙi shi? Amma ina gaya muku cewa Iliya ma ya zo, kuma suka yi masa duk abin da suka so, kamar yadda aka rubuta a kansa.

Kuma da ya zo wurin almajiransa, sai ya ga taron jamaa da yawa a kusa da su, da malaman dokoki suna muhawwara da su. Nan take da suka gan shi, dukan jamaar suka yi mamaki, suka ruga da gudu zuwa wurinsa suka gaishe shi. Kuma ya tambaye marubutan, Me kuke muhawara a tsakaninku? Sai wani daga

cikin taron ya amsa ya ce, Malam, na kawo ɗana wurinka, yana da ruhu bebe. Kuma duk inda ya kama shi, yakan jefar da shi ƙasa, yakan yi kumfa, yakan cizon haƙora, yakan kuma bushe. Na ce wa almajiranka su fitar da shi, amma ba su iya ba. Amma shi ya amsa masa ya ce, Ya tsara mara bangaskiya, har yaushe zan kasance tare da ku? Har yaushe zan jure ku? Ku kawo shi zuwa gare ni. Suka kuwa kawo shi zuwa gare shi. Kuma da ganinsa, nan take ruhun ya damƙe shi, sai ya fāɗī a ƙasa yana birgima yana kumfa. Kuma ya tambaya mahaifinsa, Nawa ne lokacin da wannan ya faru da shi? Sai ya ce, Tun daga ƙuruciya. Kuma sau da yawa ya jefa shi cikin wuta da kuma cikin ruwa domin ya hallaka shi, amma idan kana iya yin wani abu, ka taimake mu da jin tausayi a kanmu. Amma Yesu ya ce masa, Idan kana iya yin imani, duk abubuwa suna yiwuwa ga wanda yake imani. Kuma nan take uban yaron ya yi kuka da hawaye yana cewa, Na yi imani, Ubangiji, ka taimake ni da rashin imanina. Ganin haka Yesu cewa jamaa suna tattaruwa, ya tsawata wa ruhu marar tsarki yana cewa masa, Kai ruhu marar magana da kurame, ni na umarce ka, fita daga gare shi kuma kada ka ƙara shiga cikinsa. Bayan ya yi kuka da girgiza shi sosai, sai ya fita, ya kuma zama kamar matacce, har mutane da yawa suka ce ya mutu. Amma Yesu ya kama hannunsa ya tā da shi, sai ya tashi. Kuma da ya shiga gida, almajiransa suka tambaye shi a keɓe, Me ya sa mu ba mu iya fitar da shi ba? Ya ce musu, Wannan irin ba zai iya fita ba sai dai ta hanyar addua da azumi.

Kuma daga can suka fita suna wucewa ta Galilaya, kuma bai so wani ya sani ba, Ya kasance yana koyar da almajiransa, yana

kuma faɗa musu cewa Ɗan Mutum za a bashe shi ga hannun mutane, za su kashe shi, amma bayan an kashe shi, a rana ta uku zai tashi. Amma ba su fahimci maganar ba, kuma suka ji tsoron tambayarsa.

Kuma ya zo Kafarnahum, kuma bayan ya shiga gida, ya tambaye su, Me kuke tattaunawa da kanku a kan hanya? Amma suka yi shiru, domin sun yi muhawara da juna a kan hanya wane ne mafi girma. Kuma bayan ya zauna, ya kira sha biyun, ya ce musu, Idan wani yana son zama na farko, dole ya zama na ƙarshe ga kowa, kuma bawa ga kowa. Kuma ya ɗauki yaro, ya kafa shi a tsakiyarsu, kuma ya rungume shi, ya ce musu, Duk wanda ya karɓi ɗaya daga cikin irin waɗannan yara a cikin sunana, ni ya karɓa, kuma duk wanda ya karɓe ni, ba ni ya karɓa ba, sai dai wanda ya aiko ni. Yahaya ya amsa masa yana cewa, Malam, mun ga wani yana fitar da aljanu da sunanka, wanda ba ya bin mu, kuma mun hana shi, domin ba ya bin mu. Amma Yesu ya ce, kada ku hana shi, domin babu wanda zai yi aiki mai iko da sunana sannan zai iya faɗar mugunta game da ni da sauri. Domin wanda ba ya adawa da ku, yana goyon bayanku ne. Domin duk wanda ya ba ku kofi ruwa a cikin sunana, saboda ku na Almasihu ne, lalle ina gaya muku, ba zai rasa ladarsa ba.

Kuma duk wanda ya sa ɗaya daga cikin waɗannan ƙananan masu ba da gaskiya gare ni ya yi tuntuɓe, zai fi kyau a gare shi a rataye dutsen niƙa a wuyansa a jefa shi cikin teku. Kuma idan hannunka ya sa ka yi tuntuɓe, yanke shi, gara ka shiga rai da gurguwa, da ka tafi jahannama da hannaye biyu, zuwa wutar da

ba ta kashewa. Inda tsutsarsu ba ta mutuwa, kuma wutar ba ta kashewa. Kuma idan ƙafarka tana sa ka tuntuɓe, yanke ta, gama ya fi kyau a gare ka ka shiga rai da gurguwa, da ka kasance da ƙafafu biyu a jefa ka cikin jahannama, cikin wutar da ba ta kashewa. Inda tsutsarsu ba ta mutuwa, kuma wutar ba ta kashewa. Kuma idan idonka yana sa ka tuntuɓe, ka fitar da shi, gara ka shiga mulkin Allah da ido ɗaya, da ka tafi jahannama ta wuta da idanu biyu. Inda tsutsarsu ba ta mutuwa, kuma wutar ba ta kashewa. Domin kowa za a gishirce shi da wuta, kuma kowane hadaya za a gishirce shi da gishiri. Gishiri yana da kyau, amma idan gishiri ya rasa ɗanɗanonsa, da me za ku sāke yanka shi? Ku kasance da gishiri a cikin kanku kuma ku zauna lafiya da juna.

10

Kuma daga can ya tashi ya zo cikin iyakokin Yahudiya ta hanyar wancan gefen Urdun, sai jamaa suka sake tarruwa wurinsa, kuma kamar yadda ya saba, ya sake koyar da su. Kuma Farisiyawa suka kusace shi, suna tambayarsa ko ya halatta ga namiji ya sake matarsa, suna gwadansa. Amma shi ya amsa ya ce musu, Me Musa ya umarce ku? Amma suka ce, Musa ya ba da izini a rubuta takardar saki a kuma sake mata. Kuma Yesu ya amsa ya ce musu, saboda taurin zuciyarku ya rubuta muku wannan doka. Amma tun daga farkon halitta, Allah ya halicce su namiji da mace. Saboda wannan mutum zai bar mahaifinsa da mahaifiyarsa, kuma zai haɗu da matarsa, su biyun kuwa za su

zama nama ɗaya. Don haka ba su ƙara zama biyu ba, amma nama ɗaya ne. Abin da Allah ya haɗa tare, kada mutum ya raba. Kuma a cikin gidan, almajiran suka sāke tambayarsa game da wannan. Kuma ya ce musu, Duk wanda ya saki matarsa ya auri wata, yana zina da ita. Kuma idan mace ta kashe auren mijinta ta auri wani, tana zina.

Kuma suna kawo masa yara, domin ya taɓa su, amma almajiran sun tsawata wa waɗanda suke kawo su. Ganin haka sai Yesu ya fusata, ya ce musu, Ku bar yara su zo wurina, kada ku hana su, gama na irin waɗannan ne mulkin Allah. Lalle gaskiya ina gaya muku, duk wanda bai karɓi mulkin Allah kamar yaro ba, ba zai shiga cikinsa ba. Kuma ya rungume su, ya albarkace su yana dora hannuwansa a kansu.

Kuma saad da yake fita zuwa hanya, wani mutum ya ruga zuwa gare shi ya durƙusa a gabansa, ya tambaye shi, Malami mai kyau, me zan yi domin in gāji rai madawwami? Amma Yesu ya ce masa, Me ya sa kake ce ni nagari? Babu wani nagari sai Allah kaɗai. Ka san umarni: kada ka yi zina, kada ka yi kisan kai, kada ka yi sata, kada ka yi shaidar zur, kada ka yi zamba, ka girmama uban ka da uwar ka. Amma ya amsa ya ce masa, Malami, duk waɗannan na kiyaye tun daga ƙuruciyata. Amma Yesu ya dube shi, ya ƙaunace shi, sai ya ce masa, Abu ɗaya kake rasa. Idan kana son zama cikakke, tafi ka sayar da duk abin da kake da shi, ka ba wa talakawa, za ka kuwa sami taska a sama. Saan nan ka zo ka bi ni, ka ɗauki gicciyenka. Amma ya damu saboda maganar, ya tafi yana baƙin ciki, domin yana da dukiya mai

yawa.

Kuma bayan ya duba kewaye, Yesu ya ce wa almajiransa, Yaya da wahala waɗanda suke da kuɗi za su shiga mulkin Allah! Almajiran kuwa sun yi mamaki a kan kalmominsa. Amma Yesu ya sāke amsa ya ce musu, Ya yayana, yaya da wuya yake ga waɗanda suke dogara a kan dukiya su shiga mulkin Allah. Yana da sauƙi raƙumi ya shiga ta cikin ramin allura fiye da attajiri ya shiga mulkin Allah. Amma sun yi matuƙar mamaki suna ce wa kansu, To, wa zai iya samun ceto? Bayan ya duba su, Yesu ya ce, A wurin mutane ba zai yiwu ba, amma ba haka ba a wurin Allah, domin dukkan abubuwa suna yiwuwa a wurin Allah. Bitrus ya fara cewa masa, Duba, mu mun bar kome kuma mun bi ka. Amsa amma Yesu ya ce, Lalle ina gaya muku, babu wanda ya bar gida ko yanuwa maza ko yanuwa mata ko uba ko uwa ko mata ko yara ko gonaki saboda ni da saboda bisharar. Idan ba zai karɓi sau ɗari a yanzu a cikin wannan lokaci—gidaje da yanuwa maza da yanuwa mata da uba da uwa da yara da gonaki tare da tsanantawa—da kuma a cikin zamani mai zuwa, rai madawwami ba. Amma da yawa waɗanda suke na farko za su zama na ƙarshe, waɗanda kuma suke na ƙarshe za su zama na farko.

Suna a kan hanya suna hawa zuwa Urushalima, Yesu kuwa yana gaba da su, suka yi mamaki, waɗanda suke biye kuwa suna tsoro. Ya sāke ɗauki sha biyun ya fara gaya musu abubuwan da za su faru da shi, Duba, muna hawa zuwa Urushalima, kuma Ɗan Mutum za a ba da shi ga manyan firistoci da marubuta, za

su kuwa yanke masa hukuncin kisa, saan nan kuma su mika shi ga Alummai. Kuma za su yi masa baa, za su yi masa bulala, za su tofa masa miyau, za su kashe shi, amma a rana ta uku zai tashi.

Sai Yakubu da Yahaya yayan Zabadi suka kusace shi suna cewa, Malami, muna so ka yi mana duk abin da muka tambaye ka. Amma ya ce musu, Me kuke so in yi muku? Amma su ka ce masa, Ka ba mu domin ɗaya ya zauna a hannun dama naka, ɗaya kuma a hannun hagu naka a cikin ɗaukakar ka. Amma Yesu ya ce musu, Ba ku san abin da kuke tambaya ba. Kuna iya shan kwaf da nake sha, da kuma a yi muku baftismar da ake yi mini? Su kuwa suka ce masa, Muna iya. Amma Yesu ya ce musu, Lalle kofi wanda nake sha za ku sha, kuma baftismar da aka yi mini za a yi muku. Amma zama a hannun dama na da hannun hagu ba nawa ba ne in bayar, sai dai waɗanda aka shirya musu.

Kuma da goma suka ji haka, suka fara fusata game da Yakubu da Yahaya. Amma Yesu ya kira su ya ce musu, Kun san cewa waɗanda ake ganin suna mulkin alummai suna mallake su, kuma manyan mutanensu suna yin mulki a kansu da ƙarfi. Ba haka ba zai kasance a cikin ku, amma duk wanda yake so ya zama babba a cikin ku, zai zama bawan ku. Kuma duk wanda yake so ya zama na farko a cikinku, zai zama bawan kowa Domin ko ɗan mutum bai zo don a yi masa hidima ba, sai dai ya zo don yă yi hidima, kuma yă ba da ransa a matsayin fansa maimakon mutane da yawa.

Suka zo Jericho. Saad da yake fitowa daga Jericho tare da

almajiransa da babban taron jamaa, ɗan Timaeus wanda ake kira Bartimaeus, makaho, yana zaune a gefen hanya yana roƙo. Kuma da ya ji cewa Yesu Banazare ne, sai ya fara kuka yana cewa, Dan Dauda Yesu, ka ji tausayina. Kuma mutane da yawa sun tsawata masa domin ya yi shiru, amma shi ya ƙara yin kuka sosai, Ɗan Dauda, ka ji tausayina. Yesu kuwa ya tsaya ya ce, Ku kira shi. Sai suka kira makahon suna ce masa, Ka yi ƙarfin halitta, ka tashi, yana kiran ka. Amma bayan ya jefar da rigarsa ya tashi ya zo wurin Yesu. Sai Yesu ya amsa ya ce masa, Me kake so in yi maka? Makahon kuwa ya ce masa, Rabboni, domin in sami gani. Sai Yesu ya ce masa, Tafi, bangaskiyarka ta cece ka. Nan da nan sai ya sami gani, ya bi Yesu a hanya.

11

Kuma saad da suke kusantar zuwa Urushalima, zuwa Bethphage da Bethany, kusa da Dutsen Zaitun, ya aiki biyu daga cikin almajiransa. Sai ya ce musu, Ku je ƙauyen da yake gabanku, da shigarku nan take, za ku sami ɗan jaki a daure, wanda babu wani mutum da ya taɓa hawa. Ku kunce shi ku kawo. Kuma idan wani ya ce muku, Me kuke yi wannan? Ku ce cewa Ubangiji yana bukatarsa, kuma nan da nan zai mayar da shi a nan. Suka tafi suka sami ɗan jaki a daure a ƙofar waje a kan titi, sai suka kwance shi. Kuma wasu daga cikin waɗanda suke tsaye a can suna ce musu, Me kuke yi kuna kunce ɗan ahokin? Su kuwa suka ce musu kamar yadda Yesu ya umarta, sai suka bar su. Suka kawo jakin wurin Yesu, suka shimfiɗa tufafinsu a kansa, ya

kuwa zauna a kai. Mutane da yawa suka shimfiɗa tufafinsu a kan hanya, wasu kuma suka yanke rassan ganye daga itatuwa suka shimfiɗa su a kan hanya. Kuma waɗanda suke gaba da waɗanda suke bi sun yi ihu suna cewa, Hosanna! Albarka ta tabbata ga wanda yake zuwa da sunan Ubangiji. Albarka tana tare da mulkin da ke zuwa a cikin sunan Ubangiji, ubanmu Dauda; hosanna a cikin mafi ɗaukaka.

Kuma Yesu ya shiga Urushalima ya kuma shiga haikalin, bayan ya duba kome kewaye, da yake yamma ta riga ta yi, sai ya fita zuwa Betani tare da sha biyun.

Kuma a ranar gobe, bayan sun fita daga Betani, ya ji yunwa. Kuma da ya ga itacen ɓaure daga nesa yana da ganyaye, sai ya zo don ya ga ko zai sami wani abu a cikinta, amma da ya iso babu abin da ya samu sai ganyaye kawai, domin ba lokacin ɓaure ba ne. Kuma ya amsa ya ce mata, Kada kuma wani ya ƙara cin yayanka har abada. Almajiransa kuwa suka ji haka.

Kuma suka sāke zuwa Urushalima, kuma bayan Yesu ya shiga cikin haikalin, ya fara korar waɗanda suke siyarwa da waɗanda suke sayayya a cikin haikalin, kuma ya kifar da teburan masu musayar kuɗi da kujerun masu sayar da kurciyoyi. Kuma bai yarda wani ya ɗauki kaya ta cikin haikalin ba, Kuma yana koyarwa yana cewa musu, Ashe ba a rubuta ba cewa gidana gidan addua za a kira ga dukan alummai? Amma ku kun mai da shi kogon yan fashi.

Kuma marubuta da Farisiyawa da manyan firistoci suka ji, suka kuma nemi yadda za su halaka shi, gama sun ji tsoronsa, domin dukan taron jamaa sun yi mamakin koyarwarsa. Kuma saad da yamma ta yi, sai ya fita daga birnin.

Kuma da safe saad da suke wucewa, suka ga itacen ɓauren ya bushe tun daga saiwoyi. Kuma da Bitrus ya tuna, sai ya ce masa, Malami, duba itacen ɓauren da ka laanta ya bushe. Yesu ya amsa ya ce musu, Ku kasance da bangaskiya ga Allah. Hakika, ina gaya muku cewa duk wanda ya ce wa wannan dutse, Ka tashi ka jefa kanka cikin teku, kuma bai yi shakka a cikin zuciyarsa ba, amma ya gaskata cewa abin da yake faɗa yana faruwa, zai sami abin da ya faɗa. Saboda wannan ina gaya muku, duk abin da kuke tambaya a cikin addua, ku gaskata cewa kun karɓa, kuma zai zama naku. Kuma lokacin da kuke tsaye kuna addua, ku gafarta idan kuna da wani abu a kan wani, domin Ubanku wanda yake a cikin sammai ma ya gafarta muku laifofinku. Amma idan ku ba ku gafarta ba, Ubanku ma ba zai gafarta laifofinku ba.

Kuma suka zo kuma zuwa Urushalima, kuma a cikin haikalin yayin da yake yawo, manyan firistoci da marubuta da dattawa suka zo wurinsa Kuma suka ce masa, A cikin wace iko kake yin waɗannan abubuwa? Ko kuma wa ya ba ka wannan iko don ka yi waɗannan abubuwa? Amma Yesu ya amsa ya ce musu, Zan yi muku tambaya ɗaya ni ma, ku amsa mini, saan nan zan faɗa muku da wace iko nake yin waɗannan abubuwa. Baftismar Yahaya daga sama ne ko daga mutane? Ku amsa mini. Kuma

suka yi tunani a tsakaninsu suna cewa, Idan muka ce, Daga sama, zai ce, Don me saboda haka ba ku gaskata shi ba? Amma mu ce, daga mutane? Sun ji tsoron jamaa, domin dukkansu sun ɗauki Yahaya a matsayin annabi. Suka amsa suka ce wa Yesu, Ba mu sani ba. Yesu kuwa ya amsa ya ce musu, Ni ma ba zan gaya muku ba da wace iko nake yin waɗannan abubuwa.

12

Kuma ya fara yin musu magana da misalai, cewa wani mutum ya shuka gonar inabi, ya kewaye ta da shinge, ya haƙa wurin matsewar ruwan inabi, ya gina hasumiya, ya ba da ita ga manoma hayar, saan nan ya tafi. Kuma ya aika bawa zuwa ga manoma a lokacin girbi, domin ya karɓi daga manoma wasu daga cikin yayan itatuwan gonar inabi. Kuma suka kama shi, suka doke shi, suka kore shi hannu wofi. Kuma ya sāke aiko musu wani bawa, suka jefe shi da duwatsu, suka ji masa rauni a kai, suka kuma aike shi cikin wulaƙanci. Kuma ya sāke aikon wani, suka kashe shi ma, haka kuma waɗansu da yawa, waɗansu suna dūka su, waɗansu kuma suna kashe su. Har yanzu saboda haka yana da ɗaya ɗa, ƙaunataccensa, ya aiko da shi ƙarshe zuwa gare su yana cewa, Za su girmama ɗana. Amma waɗancan manoman, da suka gan shi yana zuwa, suka ce wa kansu, Wannan shi ne magaji, ku zo mu kashe shi, domin gādon yă zama namu. Kuma suka ɗauke shi suka kashe shi, suka jefar da shi waje da gonar inabi. Me don za yi ubangijin gonar inabi? Zai zo ya halaka waɗannan manoman, ya kuma ba da gonar

inabi ga wasu. Ba kuwa rubuce-rubucen nan kun karanta ba, dutsen da masu gini suka ƙi ya zama kan kusurwa. Wannan ya fito daga wurin Ubangiji, kuma yana da ban alajabi a idanunmu.

Suna neman su kama shi, amma suka ji tsoron taron jamaa, domin sun san cewa ya faɗa musu wannan misali. Sai suka bar shi suka tafi.

Sai suka aika wasu daga cikin Farisiyawa da Herodiyawa wurinsa domin su kama shi da maganarsa. Amma su da suka zo suka ce masa, Malam, mun san cewa kai mai gaskiya ne kuma ba ka damu da kowa ba, domin ba ka kallon fuskar mutane ba, amma kana koyar da hanyar Allah cikin gaskiya. Saboda haka ka gaya mana, ya halatta a ba da haraji ga Kaisar ko aa? Mu ba ko kada mu ba? Amma shi da ya san munafuncinsu ya ce musu, Me ya sa kuke gwada ni? Kawo mini dinari domin in gani. Su kuwa suka kawo shi. Sai ya tambaye su, Na wane ne wannan hoto da wannan rubutu? Suka amsa masa, Na Kaisar. Sai Yesu ya amsa ya ce musu, Ku mayar da na Kaisar ga Kaisar, kuma na Allah ga Allah. Suka kuwa yi mamaki da shi.

Kuma Sadukiyawa suka zo wurinsa, waɗanda suke cewa babu tashin matattu, suka yi masa tambaya suna cewa, Malam, Musa ya rubuta mana cewa idan ɗanuwan wani ya mutu ya bar mata amma bai bar yaya ba, sai ɗanuwan sa ya auri matar ɗanuwansa ya haifi masa zuriya. Akwai yanuwa maza bakwai. Na farko ya auri mace, amma lokacin da yake mutuwa bai bar zuriya ba. Kuma na biyu ya ɗauke ta, ya mutu, shi ma bai bar

zuriya ba. Na uku kuma haka. Kuma su bakwai sun aure ta, amma ba su bar zuriya ba. Bayan su duka, macen ma ta mutu. A cikin tashin matattu saboda haka, lokacin da suka tashi, matar wane ne za ta kasance daga cikinsu? Domin su bakwai sun aure ta. Kuma Yesu ya amsa ya ce musu, Ashe, ba don wannan kuke ruɗe ba, saboda ba ku san Nassi ba kuma ba ku san ikon Allah ba? Domin lokacin da suka tashi daga matattu, ba za su yi aure ba kuma ba za a ba su aure ba, amma za su zama kamar manzanni a cikin sammai. Amma game da matattu cewa suna tashi, ashe ba ku karanta a cikin littafin Musa ba, a kan labarin itacen ƙaya yadda Allah ya faɗa masa yana cewa, Ni ne Allahn Ibrahim, Allahn Ishaku, da Allahn Yakubu? Ba shi ne Allahn matattu ba, amma na masu rai, saboda haka kuna cikin babban kuskure.

Kuma daya daga cikin marubutan ya kusato, bayan ya ji su suna muhawwara, ya ga cewa ya amsa musu da kyau, sai ya tambaye shi, Wace umarni ce ta farko daga cikin duka? Amma Yesu ya amsa masa cewa, Umarni na farko na duka shine, Ka ji, ya Israila, Ubangiji Allahnmu Ubangiji daya ne,' Za ka ƙaunaci Ubangiji Allahnka da dukan zuciyarka, da dukan ranka, da dukan hankalinka, da dukan ƙarfinka. Wannan ita ce umarni ta farko. Kuma na biyu mai kama da wannan, za ka ƙaunaci maƙwabcinka kamar kanka. Babu wani umarni da ya fi waɗannan girma. Kuma marubucin ya ce masa, Da kyau, Malami, da gaskiya ka faɗa cewa Ɗaya ne kuma babu wani sai Shi. Kuma ƙaunar shi da dukan zuciya, da dukan fahimta, da dukan rai, da dukan ƙarfi, da kuma ƙaunar maƙwabci kamar

kansa ya fi dukan hadayun ƙonawa da hadayu. Yesu kuwa da ya ga cewa ya amsa da hankali, sai ya ce masa, Ba ka da nisa da mulkin Allah ba, kuma babu wanda ya ƙara yin ƙarfin hali ya tambaye shi.

Kuma Yesu ya amsa yana koyarwa a cikin haikalin, Ta yaya marubutan suke cewa Almasihu ɗan Dauda ne? Domin shi kansa Dawuda ya faɗa a cikin Ruhu Mai Tsarki, Ubangiji ya ce wa Ubangijina, ka zauna a hannun damana har sai na sanya abokan gabanka matashin sawun ƙafafunka. Saboda haka Dauda kansa yana kiran shi Ubangiji, to, ta yaya zai zama ɗansa? Babban taron jamaa kuwa suna saurararsa da farin ciki.

Kuma ya ce musu a cikin koyarwarsa, Ku yi hankali da marubuta waɗanda suke son su yi tafiya sanye da riguna masu daraja da karɓar gaisuwa a kasuwanni. da manyan kujeru a cikin majamiu da manyan wurare a cikin liyafai. Waɗanda suke cinye gidajen gwauraye kuma suna yin dogon addua don nuna kai, waɗannan za su sami hukunci mai tsanani.

Kuma Yesu ya zauna a gaban baitulmali yana kallon yadda taron jamaa suke jefa tagulla a cikin baitulmali. Kuma masu arziki da yawa suna jefa kuɗi da yawa, sai wata gwauruwa matalauciya ta zo ta jefa ƙananan tsabar kuɗi biyu, wanda yake daidai da quadrans. Kuma bayan ya kira almajiransa, ya ce musu, Lalle ne ina gaya muku cewa wannan gwauruwar matalauciya ta saka fiye da dukan waɗanda suke saka a cikin maajin haikalin. Domin duk sun jefa daga yalwarsu, amma ita ta

jefa daga talaucinta duk abin da take da shi, dukan rayuwarta.

13

Kuma saad da yake fitowa daga haikalin, ɗaya daga cikin almajiransa ya ce masa, Malam, ka duba irin waɗannan duwatsun da waɗannan gine-ginen. Sai Yesu ya amsa ya ce masa, Kana ganin wadannan manyan gine-ginen? Ba za a bar wani dutse a kan dutse a nan da ba za a rushe ba. Kuma yana zaune a kan dutsen zaitun ɗaura da haikalin, Bitrus da Yakubu da Yahaya da Andarawus suka tambaye shi a ɓoye, Faɗa mana yaushe waɗannan abubuwa za su faru, kuma mece ce alamar saad da duk waɗannan abubuwa za su cika? Amma Yesu ya amsa ya fara faɗa musu, Ku lura kada wani ya ruɗe ku. Domin da yawa za su zo da sunana suna cewa ni ne, kuma za su ɓatar da mutane da yawa. Amma lokacin da kuka ji labarin yaƙe-yaƙe da jita-jitar yaƙe-yaƙe, kada ku damu, gama dole ne su faru, amma har yanzu ba ƙarshen ba ne. Zai tashi domin alumma za ta yi gāba da alumma, mulki kuma da mulki, kuma za a yi girgizar ƙasa a wurare daban-daban, za a kuma yi yunwa da hargitsi. Farkon ciwon haihuwa waɗannan ne. Amma ku, ku kula da kanku. Domin za su bashe ku zuwa majalissu kuma a cikin majamiunsu za a doke ku, kuma a gaban shugabanni da sarakuna za ku tsaya saboda ni don shaida a gare su. Kuma dole ne a fara shelar bisharar cikin dukkan alummai. Amma lokacin da suka kai ku suna mika ku, kada ku damu da gaba game da abin da za ku faɗa, kuma kada ku yi tunani, amma abin da aka

ba ku a cikin wannan saa, wannan ku faɗa, domin ba ku ba ne masu magana, sai dai Ruhu Mai Tsarki. Ɗanuwa zai bashe ɗanuwansa ga mutuwa, uba kuma zai bashe ɗansa, yara za su yi tayarwa a kan iyayensu su kashe su. Kuma za ku zama abin ƙiyayya ga kowa saboda sunana, amma wanda ya jimre har zuwa ƙarshe, shi ne za a cece.

Amma lokacin da kuka ga abin ƙyama na kufai wanda annabi Daniyel ya faɗa, yana tsaye a inda bai kamata ba, bari mai karatu ya fahimta, to sai waɗanda suke a Yahudiya su gudu zuwa duwatsu. Wanda yake a kan rufin gida kada ya sauko zuwa cikin gida, ko kuma ya shiga don ɗaukan wani abu daga gidansa. Kuma wanda yake a gonar kada ya juya baya ya ɗauki rigarsa. Kaiton ga matan da suke da ciki da kuma masu shayarwa a cikin waɗancan kwanakin. Yi addua don kada guduwar ku ta zama a lokacin damina. Domin waɗancan kwanaki za su zama na wahala, irin wanda ba a taɓa gani ba tun farkon halittar da Allah ya halitta har zuwa yanzu, kuma ba za a ƙara gani ba. Kuma idan Ubangiji bai gajarta kwanakin ba, da ba a ceci kowane nama ba, amma saboda zaɓaɓɓun da ya zaɓa, ya gajarta kwanakin. Kuma saan nan, idan wani ya ce muku, Duba, ga Almasihu a nan, ko Duba, yana can, kada ku gaskata. Domin za su tashi ƙarya almasihu da ƙarya annabawa, kuma za su ba da alamu da abubuwan alajabi don su ɓatar da, idan zai yiwu, har ma da zaɓaɓɓu. Amma ku, ku lura; ga shi, na riga na faɗa muku komai. Amma a cikin waɗancan kwanaki, bayan wahalar waccan, rana za ta duhunta, kuma wata ba zai ba da haskensa ba, Kuma taurari za su kasance suna faɗowa

daga sama, kuma ƙarfin da suke cikin sammai za a girgiza su. Kuma saan nan za su ga Ɗan Mutum yana zuwa cikin gizagizai da iko mai girma da ɗaukaka. Kuma saan nan zai aiko da manzanninsa kuma zai tattara zaɓaɓɓunsa daga iskoki huɗu, daga ƙarshen ƙasa har zuwa ƙarshen sama.

Daga itacen ɓaure kuwa, ku koyi misalin. Lokacin da reshen ta ya riga ya yi taushi kuma ya fitar da ganyaye, sai ku san cewa lokacin rani ya kusa. Haka ma ku, lokacin da kuka ga waɗannan abubuwa suna faruwa, ku sani cewa yana kusa a bakin ƙofa. Lallai ina gaya muku cewa wannan tsara ba za ta wuce ba sai duk waɗannan abubuwa sun cika. Sama da ƙasa za su wuce, amma kalmomina ba za su wuce ba.

Game da wannan ranar ko saar, babu wanda ya sani, ko manzanni a cikin sama, ko ɗan, sai dai uban. Ku duba, ku kasance a faɗake kuma ku yi addua, domin ba ku san lokacin ba. Kamar mutum mai tafiya, wanda ya bar gidansa, ya ba bayinsa iko, ya ba kowane ɗaya aikinsa, kuma ya umarci mai tsaron ƙofa ya yi tsaro. Ku yi tsaro saboda haka, domin ba ku san lokacin da maigidan gida zai zo ba, ko da maraice, ko tsakar dare, ko lokacin kukan zakara, ko kuma da safe. Kada ya zo kwatsam ya same ku kuna barci. Abin da nake faɗa muku, ina faɗa wa kowa: ku yi tsaro.

14

Ya kasance amma Bikin Ketarewa da Burodi Marar Yisti bayan kwana biyu. Manyan firistoci da marubuta kuwa suna neman yadda za su kama shi da yaudara su kashe shi. Suna cewa amma, Ba a lokacin biki ba, don kada a sami hargitsi a tsakanin mutane.

Kuma yayinda yake a Baitaliya a gidan Saminu mai kuturta, yayinda yake kwance, sai wata mace ta zo tana riƙe da kwalbar alabasta mai ƙunshe da turare na nardi tsarkakakke mai tsada sosai, ta karya kwalbar alabasta ta zuba masa a kansa. Akwai waɗansu da suke fusata a cikin kansu suna cewa, Don me aka ɓatar da wannan turare? Zai iya domin wannan turare a sayar fiye da dinari ɗari uku kuma a ba wa talakawa, suka kuwa tsawata mata. Amma Yesu ya ce, Ku bar ta, me ya sa kuke damun ta? Ta yi kyakkyawan aiki a kaina. Kullum domin talakawa suna tare da ku, kuma a duk lokacin da kuke so kuna iya yi musu alheri, amma ni ba koyaushe nake tare da ku ba. Abin da take da shi wannan ta yi, ta riga ta shafa jikina don a binne ni. Lallai ina gaya muku, a duk inda aka yi waazin wannan labari mai daɗi a cikin dukan duniya, za a faɗi abin da wannan ta yi don tunawa da ita.

Kuma Yahuda Iskariyot, ɗaya daga cikin goma sha biyun, ya tafi wurin manyan firistoci domin yă bashe shi gare su. Su kuwa bayan sun ji suka yi farin ciki, suka yi masa alkawarin ba da azurfa, sai ya fara neman yadda zai bashe shi a lokacin da ya dace.

Kuma a ranar farko ta burodi maras yisti, lokacin da ake yanka hadayar Idan Wucewa, almajiransa suka ce masa, Ina kake so mu je mu shirya domin ka ci Idan Wucewa? Kuma ya aika biyu daga cikin almajiransa, ya ce musu, Ku je cikin birni, wani mutum mai ɗauke da tulun ruwa zai hadu da ku, ku bi shi, Kuma duk inda ya shiga, ku faɗa wa maigidan gida cewa, Malam yana tambaya, Ina ɗakin masaukina yake, inda zan ci Bikin Ketarewa tare da almajirana? Kuma shi da kansa zai nuna muku babban ɗaki na sama da aka shimfiɗa wanda yake a shirye, a can ku shirya mana. Almajiransa suka fita suka shiga cikin birni, suka tarar kamar yadda ya faɗa musu, suka kuma shirya Ista. Kuma da yamma ta yi, ya zo tare da sha biyun nan. Kuma saad da suke kwance suna cin abinci, Yesu ya ce, Lalle ina gaya muku cewa ɗaya daga cikinku zai bashe ni, wanda yake cin abinci tare da ni. Amma suka fara jin baƙin ciki suka kuma fara ce masa ɗaya bayan ɗaya, Shin ba ni ba ne? Wani kuma ya ce, Shin ba ni ba ne? Amma shi ya amsa ya ce musu, Daya daga cikin sha biyun, wanda yake tsoma tare da ni a cikin kwano. Da gaske Ɗan Mutum yana tafiya kamar yadda aka rubuta game da shi, amma kaiton ga mutumin nan wanda ta wurinsa ake bashe Ɗan Mutum, da kyau ya kasance gare shi da ba a haife mutumin nan ba. Kuma yayinda suke cin abinci, Yesu ya ɗauki gurasa, ya yi albarka, ya karya shi, ya ba su, ya kuma ce, Ku ɗauka ku ci, wannan shi ne jikina. Kuma ya ɗauki kofin, ya yi godiya, ya ba su, suka kuwa sha daga gare shi dukansu. Kuma ya ce musu, Wannan shi ne jinina na sabuwar alkawari wanda ake zubarwa saboda mutane da yawa. Lalle gaskiya ina gaya muku cewa ba zan ƙara shan daga yayan inabi ba, har zuwa ranar da zan sake

shan shi sabo a cikin mulkin Allah.

Bayan sun rera waƙa, suka fita zuwa Dutsen Zaitun. Sai Yesu ya ce musu, Dukanku za ku yi watsi da ni a wannan dare, domin an rubuta cewa, Zan buga makiyayi, tumaki kuma za su watsu. Amma bayan an tashe ni, zan sha gabanku zuwa Galilaya. Amma Bitrus ya ce masa, Ko da duka za su fāɗi, amma ni ba zan fāɗi ba. Sai Yesu ya ce masa, Lalle ina gaya maka cewa kai yau, a cikin wannan dare, kafin zakara ya yi cara sau biyu, za ka musanta ni sau uku. Amma Bitrus ya yi magana da ƙarfi sosai, Ko da ya zama dole in mutu tare da kai, ba zan taɓa musun ka ba. Haka kuma dukan sauran suka ce.

Kuma suka zo wani wuri mai suna Gethsemane, sai ya ce wa almajiransa, Ku zauna a nan har sai in yi addua. kuma ya ɗauki Bitrus da Yakubu da Yahaya tare da kansa, kuma ya fara jin tsananin damuwa da firgita Kuma ya ce musu, Raina yana cikin baƙin ciki sosai har zuwa mutuwa, ku zauna a nan ku kuma yi tsaro. Kuma ya ɗan ci gaba kaɗan, sai ya fāɗi rubda ciki a ƙasa, yana kuma yin addua cewa, idan zai yiwu, wannan saa ta wuce daga gare shi. Kuma ya ce, Abba Uba, duka abu mai yiwuwa ne a gare ka, ka ɗauke wannan kwaf daga gare ni, amma ba abin da nake so ba, sai dai abin da kake so. Sai ya zo ya tarar da su suna barci, ya ce wa Bitrus, Saminu, kana barci? Ba ku iya yin tsaro ko saa daya ba? Ku yi tsaro kuma ku yi addua, don kada ku shiga cikin jarrabawa, gaskiya ruhu yana da shirye, amma jiki marar ƙarfi ne. Kuma ya sāke tafiya ya yi addua, yana faɗin wannan kalma guda. Kuma da ya dawo, ya same su suna barci

kuma, domin idanunsu sun yi nauyi, kuma ba su san abin da za su amsa masa ba. Kuma ya zo sau na uku, ya ce musu, Kuna barci har yanzu kuma kuna hutawa? Ya isa! Lokacin ya zo, duba, ana bashe Ɗan Mutum zuwa hannuwan masu zunubi. Tashi, bari mu tafi, duba wanda yake ba da ni ya kusato.

Kuma nan take, yayinda yake cikin magana, sai Yahuda Iskariyoti ya iso, ɗaya daga cikin sha biyun, tare da shi akwai babban taron jamaa dauke da takuba da sanduna, waɗanda manyan firistoci da malaman dokoki da dattawa suka aiko. Amma wanda yake ba da shi ya ba su alama yana cewa, Wanda zan sumbaci shi ne, ku kama shi ku tafi da shi lafiya. Kuma da ya iso nan take ya kusace shi ya ce, Gaisuwa, Malam, sai ya sumbace shi. Su kuwa suka ɗora hannuwansu a kansa suka kuma kama shi. Amma ɗaya daga cikin waɗanda suke tsaye a wurin ya zāre takobinsa ya bugi bawan babban firist kuma ya yanke kunnensa. Sai Yesu ya amsa ya ce musu, Kamar a kan ɗan fashi kuka fito da takuba da sanduna don ku kama ni? Kowace rana ina tare da ku a cikin haikalin ina koyarwa, amma ba ku kama ni ba. Amma wannan ya faru domin a cika nassosin. Kuma suka bar shi, duka suka gudu. Kuma wani saurayi ya bi shi, sanye da lilin a kan jikinsa tsirara, sai samari suka kama shi. Amma shi, bayan ya bar rigar lilin, ya gudu tsirara daga gare su.

Suka kai Yesu wurin babban firist, dukan manyan firistoci da dattawa da marubuta suka taru a wurinsa. Kuma Bitrus ya bi shi daga nesa har zuwa cikin filin babban firist, kuma yana zaune tare da mataimaka yana dumfara kansa kusa da wuta.

Manyan firistoci da dukan majalisar sun kasance suna neman shaida a kan Yesu don su kashe shi, amma ba su samu ba. Domin mutane da yawa suna ba da shaidar ƙarya a kansa, amma shaidunsu ba su yi daidai da juna ba. Kuma wasu sun tashi suna ba da shaidar ƙarya a kansa suna cewa Domin mun ji shi yana cewa, Ni zan rushe haikalin nan wanda aka yi da hannu, kuma cikin kwanaki uku zan gina wani wanda ba a yi da hannu ba. Kuma ko da haka shaidarsu ba ta yi daidai ba. Sai babban firist ya tashi ya tafi tsakiya ya tambayi Yesu yana cewa, Ba ka amsa kome ba? Me wadannan suke shaida a kanka? Amma ya yi shiru bai kuwa amsa kome ba. Sai babban firist ya sāke tambayarsa ya ce masa, Kai ne Almasihu Ɗan Mai Albarka? Amma Yesu ya ce, Ni ne, kuma za ku ga Ɗan Mutum yana zaune a hannun dama na iko kuma yana zuwa a kan gizagizan sama. Babban firist ya yage riguna nasa yana cewa, Me har yanzu muke buƙatar shaida? Kun ji gaba ɗaya saɓon nan, me yake bayyana a gare ku? Amma su duka sun yanke masa hukunci cewa yana da laifin da ya cancanci mutuwa. Kuma waɗansu suka fara tofa masa miyau, suka rufe fuskarsa, suka yi masa dūka, suka ce masa, Ka yi mana annabci, wane ne ya buge ka? Mataimakan kuma suka yi masa mari da bugun hannuwa.

Kuma yayinda Bitrus yake ƙasa a cikin harabar, sai ɗaya daga cikin barayi matan babban firist ta zo, Kuma da ta ga Bitrus yana jin ɗumi, ta kalle shi ta ce, Kai ma kana tare da Yesu Banaziret. Amma ya yi mūsun cewa, Ban sani ba kuma ban fahimta ba abin da kake faɗa. Sai ya fita waje zuwa filin ƙofar gida, sai zakara ya yi cara. Kuma yar budurwar da ta gan shi, ta

sāke fara faɗa wa waɗanda suke tsaye a wurin cewa, Wannan ɗaya daga cikinsu ne. Amma shi kuma ya sāke yi musun. Bayan ɗan lokaci kaɗan, waɗanda suke tsaye a wurin suka sāke ce wa Bitrus, Da gaske kai ɗaya daga cikinsu ne, domin kai ɗan Galili ne kuma maganarka tana kama da tasu. Shi amma ya fara yin laana da rantsuwa cewa, Ba na san mutumin nan da kuke faɗa. Kuma a karo na biyu zakara ya yi cara. Sai Bitrus ya tuna da maganar da Yesu ya faɗa masa cewa, Kafin zakara ya yi cara sau biyu, za ka musanta ni sau uku. Ya fara kuka.

15

Kuma da safe-safe, manyan firistoci tare da dattawa da marubuta da dukan majalisar suka yi shawara, suka daure Yesu suka kai shi suka miƙa ga Bilatus. Sai Bilatus ya tambaye shi, Kai ne Sarkin Yahudawa? Amma ya amsa ya ce masa, Kai ka faɗa. Kuma manyan firistoci sun yi masa zarge-zarge da yawa, amma shi bai amsa kome ba. Amma Bilatus ya sake tambaye shi yana cewa, Ba ka amsa kome ba? Duba yawan abubuwan da suke shaida a kanka. Amma Yesu bai ƙara amsa kome ba, har Bilatus ya yi mamaki. Bisa ga biki kuwa, yakan saki musu ɗan fursuna guda ɗaya wanda suke nema. Akwai wani da ake kira Barabbas wanda aka daure tare da yan tawayen da suka yi kisan kai a lokacin tawaye. Sai jamaa suka yi ihu suka fara roƙo kamar yadda yake yi musu kullum. Amma Bilatus ya amsa musu yana cewa, kuna son in saki muku sarkin Yahudawa? Ya sani cewa manyan firistoci sun ba da shi saboda kishi. Amma manyan

firistoci sun zuga jamaa domin ya saki musu Barabbas a maimakon. Amma Bilatus ya amsa ya sake ce musu, Me don haka kuke so in yi da wanda kuke cewa sarkin Yahudawa? Amma su suka sake yin ihu, Ka gicciye shi! Amma Bilatus ya ce musu, Me ya yi na mugunta? Amma su suka ƙara ihu sosai, Ka gicciye shi. Amma Bilatus, yana son ya gamsar da taron jamaa, ya saki musu Barabbas, kuma ya ba da Yesu bayan ya bulale shi domin a gicciye shi.

Amma sojojin suka kai shi ciki harabar kotun, wato praetorium, suka kuma kira dukan rundunar sojan. Kuma suka sa masa tufafin shunayya, suka kuma sa masa rawanin ƙaya da suka saƙa. Kuma suka fara gaishe shi, suna cewa, Ranka yă daɗe, Sarkin Yahudawa! Kuma suka yi ta bugun kansa da ciyawa, suka yi ta tofa masa miyau, suka durƙusa suna yi masa sujada. Kuma lokacin da suka yi masa baa, suka tuɓe masa shunayya kuma suka sa masa tufafin kansa, suka kuma fitar da shi domin su gicciye shi.

Kuma suka tilasta wani mutum mai suna Saminu Baƙurene, wanda yake wucewa yana zuwa daga gona, mahaifin Alekzanda da Rufus, domin ya ɗauki gicciyensa.

Kuma suka kawo shi zuwa wurin da ake kira Golgota, wanda fassararsa ita ce wurin kwanyar kai. Kuma suka ba shi ruwan inabi da aka gauraya da mur ya sha, amma bai karɓa ba. Kuma bayan sun gicciye shi, suka raba tufafin sa ta hanyar jefa ƙuria a kansu, don su san wane zai ɗauki me. Ya kasance saa ta uku

lokacin da suka gicciye shi. Kuma an rubuta rubutun laifin da ake zarginsa da shi, Sarkin Yahudawa.

Kuma tare da shi suka gicciye yan fashi biyu, ɗaya a damansa, ɗaya kuma a hagunsa. Aka cika nassin da yake cewa, An ƙidaya shi tare da masu laifi. Kuma waɗanda suke wucewa sun kasance suna saɓa masa suna girgiza kawunansu suna cewa, Kai! Kai mai rushe haikalin kuma a cikin kwana uku kake ginawa Ceci kanka ka sauko daga gicciye. Haka ma manyan firistoci suna baa da juna tare da marubuta suna cewa, Wasu ya ceci, amma kansa ba ya iya ceta ba. Almasihu Sarkin Israila, bari ya sauko yanzu daga gicciye, domin mu gani mu kuma gaskata da shi. Waɗanda aka gicciye tare da shi ma sun yi masa baa.

Lokacin da aka kai saa ta shida, sai duhu ya mamaye dukan ƙasar har zuwa saa ta tara. Kuma a saa ta tara, Yesu ya yi kuka da babbar murya yana cewa, Eloi Eloi, lama sabachthani? wanda ake fassara, Allahna Allahna, don me ka yashe ni?

Kuma wasu daga cikin waɗanda suke tsaye a wurin, da suka ji, suka ce, Duba, yana kiran Iliya. Amma daya ya gudu ya cika soso da ruwan tsami, ya sa shi kewaye da sanda, ya ba shi abin sha yana cewa, Ku bar mu, mu ga ko Iliya zai zo ya saukar da shi. Amma Yesu, bayan ya yi kuka da babbar murya, ya shaƙa numfashinsa na ƙarshe. Kuma labulen haikalin ya yage kashi biyu daga sama har zuwa ƙasa. Amma da centurion da yake tsaye a gabansa ya ga yadda ya yi kuka ya shaƙa numfashi, sai ya ce, Da gaske wannan mutum ɗan Allah ne. Akwai kuma mata

daga nesa suna kallo, a cikinsu akwai Maryamu Magdaleniya da Maryamu mahaifiyar Yakubu ƙarami da Yose, da Salome. Waɗanda lokacin da yake a Galilaya suka bi shi suna kuma yi masa hidima, da kuma wasu mata da yawa waɗanda suka haura tare da shi zuwa Urushalima.

Kuma da yake maraice ya riga ya yi, tun da yake ranar shirye-shirye ce, wato ranar da take kafin Asabar, Yusufu daga Arimathaya, wani mutum mai daraja a majalisar, wanda shi kansa yana jiran mulkin Allah, ya yi ƙarfin hali ya je wurin Bilatus ya nemi jikin Yesu. Amma Bilatus ya yi mamaki ko ya riga ya mutu, kuma ya kira jarumin soja ya tambaye shi ko ya daɗe da mutuwa. Kuma bayan ya sani daga jarumin sojan, sai ya ba da gawar ga Yusufu. Kuma ya sayi zanen lilin, ya saukar da shi, ya naɗe shi da zanen lilin, ya ajiye shi a cikin kabarin da aka fafe daga dutse, sannan ya gungura dutse a bakin ƙofar kabarin. Maryamu Magdalin da Maryamu ta Yose sun ga inda aka ajiye shi.

16

Bayan da Asabar ta wuce, Maryamu Magdalin da Maryamu yar Yakubu da Salome suka sayi kayan yaji domin su je su shafe shi. Kuma da sassafe ƙwarai a ranar farko ta Asabbaci, suka zo kabarin bayan fitowar rana. Kuma suna ce wa kansu, Wa zai mirgina mana dutsen daga bakin ƙofar kabarin? Kuma da suka daga kai sama, sai suka ga cewa an riga an mirgina dutsen,

domin yana da girma sosai. Suka shiga cikin kabarin suka ga wani saurayi zaune a hannun dama, sanye da farar riga, sai suka firgita. Amma ya ce musu, Kada ku firgita, kuna neman Yesu Banazare wanda aka gicciye. An tashe shi, ba ya nan. Ga wurin da suka ajiye shi. Amma ku je ku faɗa wa almajiransa da Bitrus cewa zai gabace ku zuwa Galili, a can za ku gan shi, kamar yadda ya faɗa muku. Suka fita suka gudu daga kabarin, rawar jiki da firgici sun kama su, ba su kuwa gaya wa kowa komai ba, domin sun ji tsoro.

Bayan ya tashi da safe-safe a ranar farko ta Asabar, ya fara bayyana ga Maryamu Magdaliya, wadda ya fitar mata da aljanu bakwai. Waccan ta je ta faɗa wa waɗanda suka kasance tare da shi, waɗanda suke makoki da kuka. Kuma su ma, bayan sun ji cewa yana raye kuma ta gan shi, ba su gaskata ba. Bayan waɗannan abubuwa, ya bayyana ga biyu daga cikinsu a wani siffa yayin da suke tafiya zuwa gona. Kuma waɗannan sun tafi suka ba da rahoto ga sauran, amma ba su gaskata su ba. Daga baya ya bayyana musu goma sha ɗayan da suke kwance, kuma ya tsawata musu rashin bangaskiyarsu da taurin zuciyarsu, domin ba su gaskata waɗanda suka gan shi a tashe ba. Kuma ya ce musu, Bayan kun tafi cikin dukan duniya, ku yi waazin labari mai daɗi ga dukan halittu. Wanda ya gaskata kuma ya yi baftisma zai sami ceto, amma wanda bai gaskata ba za a yanke masa hukunci. Alamomi kuwa za su bi waɗanda suka gaskata: da sunana za su fitar da aljanu, za su yi magana da sababbin harsuna. Macījī za su ɗaga, kuma ko da wani abu mai kisa suka sha, ba zai cutar da su ba, a kan marasa lafiya za su ɗora

hannaye, kuma za su sami sauki.

Ubangiji kuwa, bayan ya yi magana da su, an ɗauke shi zuwa sama kuma ya zauna a hannun dama na Allah. Amma su waɗancan suka fita suka yi waazi koina, Ubangiji yana aiki tare da su yana kuma tabbatar da maganar ta wurin alamomin da suka biyo baya. Amin.

Littattafai

1

Ubangiji ya yi magana da Musa a cikin hamadar Sinai, a cikin Tentin Shaida, a ranar farko ga wata na biyu, a shekara ta biyu bayan sun fita daga ƙasar Masar, yana cewa, Ku ɗauki ƙidayar dukan jamaar Israila bisa ga danginsu, bisa ga gidajen iyayensu, bisa ga ƙidayar sunayensu, kai-kai. Duk namiji daga ɗan shekara ashirin zuwa sama, duk wanda zai iya fita yaƙi a cikin Israila, ku ƙidaya su bisa ga ƙungiyoyinsu, kai da Haruna za ku ƙidaya su. Kuma tare da ku za su kasance, kowane mutum bisa ga kabilarsa, shugabanni ne bisa ga gidajen iyayensu.

Kuma waɗannan su ne sunayen mutanen da za su tsaya tare da ku: daga Ruben, Elizur ɗan Shedeur, Na Shamun, Salamiyel ɗan Surisadai. Na Yahuda, Nahshon ɗan Aminadab. Na Issakar, Natanayel ɗan Sogar, Daga Zabulu, Eliyab ɗan Helon; daga yayan Yusufu na Efraim, Elishama ɗan Ammihud, na Manasseh, Gamaliel ɗan Pedahzur. Na Benyamin, Abidan ɗan Gideyoni. Na Dan, Ahiezer ɗan Ammishaddai. Daga Asher, Phagaiel ɗan

Echran. Na Gad, Elisaph ɗan Raguel. Na Naftali, Ahira ɗan Enan. Waɗannan su ne da aka kira daga cikin taron, masu mulki na kabilu bisa ga iyalansu, shugabannin dubbai na Israila.

Kuma Musa da Haruna suka ɗauki waɗannan mazan da aka kira da suna. Kuma sun tattara dukan taron a ranar ɗaya ga wata na biyu na shekara ta biyu, kuma aka yi rajistarsu bisa ga zuriyarsu, bisa ga iyalansu, bisa ga adadin sunayensu, daga mai shekara ashirin zuwa sama, kowane namiji bisa ga kai ɗaya-ɗaya. Kamar yadda Ubangiji ya umarci Musa, haka aka ƙidaya su a cikin jeji na Sinai.

Kuma yayan maza Reuben ɗan farin Israila sun kasance bisa ga danginsu, bisa ga kabilarsu, bisa ga gidajen iyayensu, bisa ga ƙidayar sunayensu, bisa ga kai ɗaya-ɗaya, dukan maza daga mai shekara ashirin zuwa sama, duk wanda zai iya fita yaƙi, Kidayar su daga kabilar Ruben, dubu arbain da shida da ɗari biyar. Ga yayan maza Simeon bisa ga dangantakarsu, bisa ga kabilarsu, bisa ga gidajen kakanninsu, bisa ga ƙidayar sunayensu, bisa ga kawunansu, dukan maza daga mai shekara ashirin zuwa sama, kowa mai fita cikin soja, Kidayar su daga kabilar Simeon, dubu hamsin da tara da ɗari uku.

Ga yaan maza na Yahuda bisa ga dangantakarsu, bisa ga kabilarsu, bisa ga gidajen iyayen kakanninsu, bisa ga ƙidayar sunayensu, bisa ga kawunansu, dukan maza daga mai shekara ashirin zuwa sama, duk wanda yake fita cikin soja. Kidayar su daga kabilar Yahuda, dubu sabain da huɗu da ɗari shida.

Ga yaan maza Issachar bisa ga iyalansu, bisa ga danginsu, bisa ga gidajen kakanninsu, bisa ga ƙidayar sunayensu, bisa ga kawunansu, dukan maza daga ɗan shekara ashirin da sama, duk wanda zai iya fita yaƙi, Kidayar su daga kabilar Issakar, dubu hamsin da huɗu da ɗari huɗu. Ga yayan maza Zabulum bisa ga dangantakarsu, bisa ga danginsu, bisa ga gidajen iyayensu, bisa ga ƙidayar sunayensu, bisa ga kawunansu, duk maza daga mai shekara ashirin zuwa sama, duk wanda yake fita cikin soja. Kidayar su daga kabilar Zebulun, dubu hamsin da bakwai da ɗari huɗu.

Ga yayan Yusuf, yayan Efraim bisa ga dangantakarsu, bisa ga kabilarsu, bisa ga gidajen kakanninsu, bisa ga ƙidayar sunayensu, bisa ga kawunansu, dukan maza daga mai shekara ashirin zuwa sama, duk wanda zai iya fita yaƙi. Kidayar su daga kabilar Efraim, arbain dubu da ɗari biyar. Ga yayan maza Manasse bisa ga danginsu, bisa ga kabilarsu, bisa ga gidajen kakanninsu, bisa ga ƙidayar sunayensu, bisa ga kawunansu, duk maza, daga mai shekara ashirin zuwa sama, duk wanda zai iya fita yaƙi. Kidayar su daga kabilar Manassa, dubu talatin da biyu da ɗari biyu. Ga yayan maza Benyamin bisa ga danginsu, bisa ga iyalansu, bisa ga gidajen kakanninsu, bisa ga ƙidayar sunayensu, bisa ga kawunansu, dukan maza daga ɗan shekara ashirin zuwa sama, duk wanda zai iya fita yaƙi, Kidayar su daga kabilar Benyamin, dubu talatin da biyar da dari hudu. Ga yayan maza Gad bisa ga danginsu, bisa ga iyalansu, bisa ga gidajen kakanninsu, bisa ga ƙidayar sunayensu, bisa ga kawunansu, dukan maza daga mai shekara ashirin zuwa sama, duk wanda

ya fita cikin soja, Kidayar su daga kabilar Gad, dubu arbain da biyar, ɗari shida da hamsin.

Ga yaan maza Dan bisa ga dangantakarsu, bisa ga kabilarsu, bisa ga gidajen iyayen kakanninsu, bisa ga ƙidayar sunayensu, kai-kai, dukan maza daga mai shekara ashirin zuwa sama, duk wanda zai iya fita yaƙi. Kidayar su daga kabilar Dan, dubu sittin da biyu da ɗari bakwai. Ga yayan maza Asher bisa ga dangantakarsu, bisa ga kabilarsu, bisa ga gidajen kakanninsu, bisa ga ƙidayar sunayensu, bisa ga kawunansu, dukan maza daga mai shekara ashirin zuwa sama, duk wanda yake fita cikin soja. Kidayar su daga kabilar Asher, dubu arbain da ɗaya da ɗari biyar.

Ga yayan maza Naftali bisa ga danginsu, bisa ga kabilarsu, bisa ga gidajen iyayensu, bisa ga ƙidayar sunayensu, bisa ga kai ɗaya-ɗaya, dukan maza daga ɗan shekara ashirin zuwa sama, duk wanda zai iya fita yaƙi, Kidayar su daga kabilar Naftali, dubu hamsin da uku da ɗari huɗu.

Wannan ita ce ƙidayar da Musa da Haruna da shugabannin Israila goma sha biyu suka yi, mutum ɗaya daga kowace kabila, bisa ga kabilar gidajen iyalansu. Haka aka ƙidaya dukan yayan Israila bisa ga ƙarfinsu, daga mai shekara ashirin zuwa sama, duk wanda zai iya fita don yaƙi a Israila. Dubu ɗari shida da dubu uku da ɗari biyar da hamsin.

Amma Lawiyawa daga kabilar iyalansu ba a ƙidaya su ba tare

da yayan Israila. Ubangiji ya yi magana da Musa, yana cewa, Ka duba, kabilar Lewi ba za ka ƙidaya su ba, kuma ba za ka ɗauki adadinsu ba a tsakanin yayan Israila. Kuma kai ka naɗa Lawiyawa a kan Tentin Shaida, da a kan dukan kayayyakinta, da a kan dukan abin da yake a cikinta. Su kansu za su ɗauki tentin da dukan kayayyakinta, su kansu kuma za su yi hidima a cikinta, kuma za su kafa sansani kewaye da tentin. Kuma lokacin da ake cire tentin, Lawiyawa za su rushe shi, kuma lokacin da ake kafa tentin, za su tā da shi, kuma duk baƙon da ya kusace shi, bari ya mutu. Kuma yayan Israila za su kafa sansani, kowane mutum a cikin tsarinsa, kuma kowane mutum bisa ga jagorancinsa, tare da ƙarfinsu. Amma Lawiyawa bari su kafa sansani kewaye da Tentin Shaida, don kada zunubi ya kasance a cikin yayan Israila. Lawiyawa da kansu za su yi tsaron Tentin Shaida. Kuma yayan Israila suka yi bisa ga dukan abin da Ubangiji ya umarci Musa da Haruna, haka suka yi.

2

Kuma Ubangiji ya yi magana da Musa da Haruna, yana cewa, Kowane mutum riƙe nasa bisa ga tsarinsa, bisa ga tutarsa, bisa ga gidajen iyayensu, bari yayan Israila su yi sansani a gaba, kewaye da tentin shaida yayan Israila za su yi sansani. Kuma waɗanda suke sauka na farko a gabas, tsarin sansanin Yahuda tare da sojojinsu, kuma shugaban yayan Yahuda, Nashon ɗan Aminadab. Karfinsa waɗanda aka ƙidaya, dubu sabain da huɗu da ɗari shida. Kuma waɗanda suke kafa sansani kusa da kabilar

Issachar, kuma mai mulkin yayan Issachar, Nathanael ɗan Sogar. Karfinsa waɗanda aka ƙidaya, dubu hamsin da huɗu da ɗari huɗu. Kuma waɗanda suka yi sansani kusa da kabilar Zebulun, kuma mai mulkin yayan Zebulun, Eliab ɗan Helon. Karfinsa waɗanda aka ƙidaya, dubu hamsin da bakwai da ɗari huɗu. Dukan waɗanda aka duba daga sansanin Yahuda, ɗari tamanin dubu da shida dubu da ɗari huɗu, tare da ƙarfinsu za su tashi da farko. Rundunonin sansanin Reuben, wajen kudu da ƙarfinsu, kuma shugaban yayan Reuben, Elizur ɗan Shedeur. Karfinsa waɗanda aka ƙidaya, dubu arbain da shida da ɗari biyar. Kuma waɗanda suke kafa sansani kusa da shi na kabilar Simeyon, kuma mai mulkin yayan Simeyon, Salamiyel ɗan Sourisadai. Karfinsa waɗanda aka ƙidaya, dubu hamsin da tara da ɗari uku. Kuma waɗanda suka yi sansani kusa da shi, kabilar Gad, kuma shugaban yayan Gad, Elisaph ɗan Raguel. Karfinsa waɗanda aka ƙidaya, dubu arbain da biyar da ɗari shida da hamsin. Dukkan waɗanda aka ƙidaya na sansanin Ruben, dubu ɗari ɗaya da hamsin da ɗaya da ɗari huɗu da hamsin, tare da rundunarsu, za su tashi na biyu.

Kuma za a ɗauke tentin shaida, da sansanin Lawiyawa a tsakanin sansanoni. Kamar yadda suka kafa sansani, haka kuma za su tashi, kowane mutum a matsayinsa bisa ga jagoranci. Tsarin sansanin Efraim daga teku tare da ƙarfinsu, kuma mai mulkin yayan Efraim, Elishama ɗan Ammihud. Karfinsa waɗanda aka duba sun kai dubu arbain da ɗari biyar.

Kuma waɗanda suke sauka kusa da kabilar Manasse, kuma mai

mulkin yayan Manasse, Gamaliyel ɗan Fadasur. Karfinsa waɗanda aka ƙidaya, dubu talatin da biyu da ɗari biyu. Kuma waɗanda suke kafa sansani kusa da kabilar Benyamin, kuma mai mulkin yayan Benyamin, Abidan ɗan Gideyoni. Karfinsa waɗanda aka ƙidaya, dubu talatin da biyar da ɗari huɗu. Dukan waɗanda aka bincika na sansanin Efraim, ɗari dubu da takwas dubu da ɗari, tare da ƙarfinsu za su tashi na uku.

Tsarin sansanin Dan zuwa arewa tare da ƙarfinsu, kuma mai mulkin yayan Dan, Ahiezer ɗan Ammishaddai. Karfinsa waɗanda aka ƙidaya, dubu sittin da biyu da ɗari bakwai. Kuma waɗanda suka yi sansani kusa da shi su ne kabilar Asher, kuma shugaban yayan Asher shi ne Phagiel ɗan Echran. Karfinsa waɗanda aka ƙidaya, dubu arbain da ɗaya da ɗari biyar. Kuma waɗanda suka yi sansani kusa da kabilar Naftali, kuma shugaban yayan Naftali, Ahira ɗan Enan. Karfinsa waɗanda aka ƙidaya, dubu hamsin da uku da ɗari huɗu. Dukan waɗanda aka bincika na sansanin Dan, ɗari da hamsin bakwai dubu da ɗari shida, za su tashi na ƙarshe bisa ga tsarinsu.

Wannan ƙidayan yayan Israila bisa ga gidajen iyayensu, dukan ƙidayan sansanoni tare da sojojinsu, ɗari shida dubu da dubu uku ɗari biyar da hamsin. Da Lawiyawa ba a ƙidaya su tare da su ba, kamar yadda Ubangiji ya umarci Musa. Kuma yayan Israila sun yi dukan abin da Ubangiji ya umarci Musa, haka suka kafa sansani bisa ga tsarinsu, kuma haka suka tashi kowane ɗaya kusa da danginsa, bisa ga gidajen iyayensu.

3

Kuma waɗannan su ne tsararrun Haruna da Musa, a ranar da Ubangiji ya yi magana da Musa a Dutsen Sinai. Kuma waɗannan su ne sunayen yayan Haruna maza: Nadab ɗan fari, da Abiyud, da Eleyazar, da Itamar. Waɗannan su ne sunayen yayan Haruna maza, firistocin da aka shafe, waɗanda aka keɓe don yin hidimar firist. Kuma Nadab da Abihu sun mutu a gaban Ubangiji, saad da suka miƙa wuta baƙuwa a gaban Ubangiji a cikin hamadar Sinai, kuma ba su da yara. Eleyazar da Itamar suka yi hidimar firist tare da Haruna mahaifinsu.

Kuma Ubangiji ya yi magana da Musa, yana cewa, Ɗauki kabilar Levi, ka tsayar da su a gaban Haruna firist, su kuma yi masa hidima. Kuma za su kiyaye ayyukan gadi nasa, da ayyukan gadi na yayan Israila a gaban Tentin Shaida, don yin ayyukan Tanti. Kuma za su kiyaye dukan kayayyakin Tentin Shaida, da kuma aikin gadin yayan Israila bisa ga dukan ayyukan tanti. Kuma za ka ba da Lawiyawa ga Haruna da yayansa maza firistoci, an ba da su kyauta waɗannan suna gare ni daga yayan Israila maza. Kuma Haruna da yayansa maza za ka naɗa a kan Tentin Shaida, kuma za su kiyaye aikin firist nasu, da dukan abubuwan da suka shafi bagade, da abin da yake cikin labulen, kuma baƙon da ya taɓa zai mutu. Kuma Ubangiji ya yi magana da Musa, yana cewa, Kuma duba, ni na ɗauki Lawiyawa daga cikin yayan Israila maimakon dukan ɗan fari mai buɗe mahaifa daga cikin yayan Israila, fansar su za su zama, kuma Lawiyawa za su zama

nawa. Gare ni ne duk ɗan fari, a ranar da na buga duk ɗan fari a ƙasar Masar, na tsarkake gare ni duk ɗan fari a Israila, daga mutum har zuwa dabba, za su zama nawa, Ni ne Ubangiji.

Ubangiji kuwa ya yi magana da Musa a cikin jejin Sinai, yana cewa, Ka duba yayan maza Lawi bisa ga gidajen iyayen kakanninsu, bisa ga danginsu, kowane namiji daga wata ɗaya zuwa sama, ku ƙidaya su. Kuma Musa da Haruna sun duba su saboda muryar Ubangiji, kamar yadda Ubangiji ya umarce su.

Kuma waɗannan su ne yayan Lawi maza bisa ga sunayensu: Gershon, Kohat, da Merari. Kuma waɗannan su ne sunayen yayan Gershon bisa ga iyalansu: Lobeni da Shimei. Kuma yayan maza Kahat bisa ga danginsu, Amram da Izhar, Hebron da Uzziel. Kuma yayan maza Merari bisa ga danginsu, Mooli da Mushi, waɗannan su ne dangin Lawiyawa bisa ga gidajen iyayensu. Zuwa ga Gershon akwai mutanen Lobeni, da mutanen Shimei; waɗannan su ne dangin Gershon. Kidayarsu bisa ga yawan dukan maza daga ɗan wata ɗaya zuwa sama, ƙidayarsu ta kai dubu bakwai da ɗari biyar. Kuma yayan Gershon za su kafa sansani a bayan tabanakul kusa da teku. Kuma mai mulkin gidan iyalan mutanen Gershon shi ne Eliasaph ɗan Dael. Kuma tsaron yayan maza Gershon a cikin tentin shaida, tentin da abin rufewa, da abin rufewa na ƙofar tentin shaida, Da labulen farfajin, da labulen ƙofar farfajin da yake a kan tanti, da dukan ragowar ayyukansa.

Zuwa ga Kohath akwai dangin Amram daya, da dangin Izhar

daya, da dangin Hebron daya, da dangin Uzziel daya, wadannan su ne dangogin Kohath, bisa ga ƙidaya. Duk namiji daga wata guda zuwa sama, dubu takwas da dari shida, masu tsaron ayyukan tsarkaka. Mutanen yayan maza na Kahat za su kafa sansani a gefen alfarwa ta wajen Kudu. Kuma shugaban gidan iyalan mutanen Kahat shi ne Elizafan ɗan Uzziel.

Kuma tsaronsu shi ne akwatin alkawari, da tebur, da wurin fitila, da bagadai, da kayayyakin wuri mai tsarki waɗanda suke yi hidima da su, da abin rufe, da dukan ayyukansu. Kuma shugaban masu mulkin Lawiyawa, Eliazar ɗan Haruna firist, wanda aka naɗa don kula da masu tsaron abubuwa masu tsarki. Ga Merari akwai mutanen Mooli, da mutanen Mushi; waɗannan su ne dangin Merari. Kidayarsu bisa ga lamba, kowane namiji daga ɗan wata ɗaya zuwa sama, sun kai dubu shida da hamsin. Kuma shugaban gidan iyalan mutanen Merari, Zuriel ɗan Abihail, za su kafa sansani a gefen arewancin tabanakul. Kidayar aikin tsaron yayan Merari maza: kawunan tanti, da sanduna nata, da ginshiƙai nata, da tussan nata, da dukan kayayyakin nasu, da ayyukan nasu. da ginshiƙan filin da suke kewaye, da tussansu, da turkunsu, da igiyoyinsu.

Waɗanda suke sansani a gaban Tentin Shaida daga gabas, Musa da Haruna da yayansa maza, suna tsaron wuri mai tsarki don yan Israila, kuma baƙon da ya taɓa shi, zai mutu. Dukan ƙidayar Lawiyawa, waɗanda Musa da Haruna suka ƙidaya bisa ga umurnin Ubangiji, bisa ga iyalansu, kowane namiji daga wata ɗaya zuwa sama, dubu ashirin da biyu.

Ubangiji ya ce wa Musa, Ka ƙidaya dukan ɗayan fari maza na Israilawa daga wata ɗaya zuwa sama, ka rubuta sunayensu. Kuma za ka ɗauki Lawiyawa a gare ni, Ni Ubangiji, maimakon dukan yayan fari na yayan Israila, kuma dabbobin Lawiyawa maimakon dukan yayan farin dabbobin yayan Israila. Musa kuwa ya ziyarci yadda Ubangiji ya umarta game da dukan ɗan fari a cikin yayan Israila. Kuma dukan ɗan farin maza bisa ga ƙidaya daga suna, daga wata ɗaya zuwa sama, a cikin ƙidayar su, sun zama dubu ashirin da biyu da ɗari biyu da sabain da uku. Ubangiji kuwa ya yi wa Musa magana, yana cewa, Ɗauki Lawiyawa a maimakon dukan yayan fari maza na Israila, da dabbobin Lawiyawa a maimakon dabbobinsu, kuma Lawiyawa za su zama nawa, Ni ne Ubangiji. Kuma kuɗin fansa na uku da sabain da ɗari biyu waɗanda suka wuce Lawiyawa daga cikin yayan fari na yayan Israila, Kuma za ka karɓi shekels biyar bisa ga kowane kai, bisa ga didrachma mai tsarki za ka karɓi, wanda yake obols ashirin na shekel. Kuma za ka ba da azurfa ga Haruna da yayansa maza, a matsayin fansar waɗanda suka wuce a cikinsu. Kuma Musa ya ɗauki azurfar fansa ta waɗanda suka wuce don fansar Lawiyawa. Daga yayan fari na yayan Israila ya karɓi azurfa, dubu ɗaya ɗari uku da sittin da biyar na sikeli, bisa ga sikeli mai tsarki. Kuma Musa ya ba da kuɗin fansa na waɗanda suka wuce ga Haruna da yayansa maza, bisa ga umarnin Ubangiji, kamar yadda Ubangiji ya umarci Musa.

4

Kuma Ubangiji ya yi magana da Musa da Haruna, yana cewa, Ɗauki jimlar yayan maza Kahat daga cikin yayan maza Lawi, bisa ga ƙungiyoyinsu, bisa ga gidajen iyayensu, Daga shekara ashirin da biyar zuwa shekara hamsin, duk wanda ya shiga don yin hidima, zai yi dukan ayyukan a cikin Tentin Shaida.

Kuma waɗannan su ne ayyukan yayan Kohat a cikin Tentin Shaida, Wuri Mai Tsarki na abubuwa masu tsarki. Kuma Haruna da yayansa maza za su shiga lokacin da ake ɗaukar sansani, kuma za su rushe labulen da yake rufe, kuma za su rufe da shi akwatin shaida. Kuma za su dora a kansa rufin fata mai shuɗi, kuma za su shimfiɗa a kanta tufafi gaba ɗaya mai shuɗi daga sama, kuma za su sa sandunan ɗaukarsa.

Kuma a kan teburin da aka gabatar, za su shimfiɗa a kanta rigar shunayya gaba ɗaya, da kwanoni, da farantan turare, da kofuna, da kwanonan hadaya waɗanda a cikinsu yake zuba hadaya, kuma burodin da kullum za su kasance a kanta. Kuma za su shimfiɗa a kanta tufafi ja, kuma za su rufe ta da abin rufi na fata mai launin shuɗi, kuma za su sa sanduna ta cikin ta. Kuma za su ɗauki tufafi shuɗi, su rufe wurin ajiye fitila mai ba da haske, da fitilunta, da abin ɗaukar wutarta, da tulunanta na zuba, da dukan kwanonan man da ake amfani da su wajen hidima. Kuma za su jefa ta, da dukan kayayyakinta, cikin rufin fata mai shuɗi, kuma za su ɗora ta a kan sanduna masu ɗaukar kaya. Kuma a kan bagaden zinariya za su rufe shi da rigar shuɗi, kuma za su rufe shi da rufin fata mai launin shuɗi, kuma za su sa sandunan ɗaukarsa.

Kuma za su ɗauki dukan kayan aikin hidima waɗanda suke yin hidima da su a cikin wurare masu tsarki, za su sa su a cikin tufar shuɗi, za su rufe su da rufin fata mai launin shuɗi, saan nan za su ɗora su a kan sanduna. Kuma zai sa abin rufe a kan bagaden, saan nan za su rufe shi da tufafin shunayya gaba ɗaya. Kuma za su ajiye a kansa dukan kayayyakin da suke yi hidima da su a kansa a cikinsu, da farantan wuta, da cokula masu yatsotsi, da kwanoni, da abin rufe, da dukan kayayyakin bagade, kuma za su shimfiɗa a kansa abin rufe na fata mai shuɗi, kuma za su sa sandunan sa, kuma za su ɗauki tufar shunayya, kuma za su rufe daron wanka da gindinsa, kuma za su sa shi cikin abin rufe na fata mai shuɗi, kuma za su ajiye shi a kan sanduna. Kuma za su kammala Haruna da yayansa maza rufin kayayyaki masu tsarki, da dukan kayayyakin masu tsarki, a lokacin ɗaga sansani, saan nan bayan haka za su shiga yayan Kohat su ɗauka, amma ba za su taɓa abubuwa masu tsarki ba, domin kada su mutu. Waɗannan ne abubuwan da yayan Kohat za su ɗauka a cikin Tentin Shaida.

Mai kula Eliazar ɗan Haruna firist, man haske, da turare na haɗuwa, da hadayar kowace rana, da man shafewa, kulawar dukan tabanakul, da duk abin da yake a cikinta a cikin wuri mai tsarki, a cikin dukan ayyukan.

Kuma Ubangiji ya yi magana da Musa da Haruna, yana cewa, Kada ku hallaka mutanen kabilar Kahat daga cikin Lawiyawa. Ku yi wannan gare su, za su kuwa rayu ba za su mutu ba, saad da suke kusantowa ga abubuwa masu tsarki na abubuwa masu

tsarki, bari Haruna da yayansa maza su kusanto, su kuma kafa kowannensu bisa ga aikinsa. Kuma kada su shiga don ganin abubuwan tsarkaka ba zato ba tsammani, don kada su mutu.

Kuma Ubangiji ya yi magana da Musa, yana cewa, Ɗauki ƙidayar yayan Gershon maza, waɗannan kuma bisa ga gidajen iyayen su, bisa ga danginsu, Daga shekara ashirin da biyar zuwa shekara hamsin, ka ƙidaya su, duk wanda ya shiga don yin hidima, don yin aikinsa a cikin Tentin Shaida. Wannan ita ce hidimar mutanen Gershon, don yin hidima da ɗaukawa. Kuma zai ɗaga fatan alfarwa, da alfarwar shaida, da abin rufenta, da abin rufen shuɗi wanda yake a kanta daga sama, da abin rufen ƙofar alfarwar shaida, da labulen filin, waɗanda suke a kan tentin shaidar, da sauran kayayyaki, da dukan kayan aikin hidima waɗanda ake yin hidima da su, za su yi. Bisa ga bakin Haruna da yayansa maza za a yi hidimar yayan Gershon maza bisa ga dukan hidimomin su, da bisa ga dukan ayyukansu, kuma za ka lura da su da suna dukan abin da aka shirya ta wurinsu. Wannan ita ce hidimar yayan maza Gedson a cikin tentin shaida, kuma tsaronsu yana a ƙarƙashin Itamar ɗan Haruna firist.

Yayan maza Merari bisa ga iyalansu, bisa ga gidajen iyayensu, ku ƙidaya su. Daga shekara ashirin da biyar da sama har shekara hamsin, ku ƙidaya su, duk wanda ke shiga don yin hidima a ayyukan Tentin Shaida. Kuma waɗannan su ne dokokin waɗanda suke ɗagawa ta wurinsu bisa ga dukan ayyukansu a cikin tentin shaida: kawunan tanti, da sanduna, da

ginshiƙanta, da tussanta, da abin rufewa, da tussan su, da ginshiƙansu, da abin rufewa na ƙofar tanti. da ginshiƙan filin kewaye, da tussansu, da ginshiƙan labulen ƙofar filin, da tussansu, da turƀansu, da igiyoyinsu, da dukan kayayyakinsu, da dukan kayan hidimarsu, ku ƙidaya su da sunaye, da dukan kayan da ake tsarewa waɗanda suke ɗaukawa. Wannan ita ce hidimar mutanen yayan Merari a cikin dukan ayyukansu a cikin tentin shaida a ƙarƙashin hannun Itamar ɗan Haruna firist.

Kuma Musa da Haruna da shugabannin Israila suka ziyarci yayan Kohat bisa ga kabilansu, bisa ga iyalansu. Daga shekara ashirin da biyar da sama har shekara hamsin, duk wanda ya shiga don yin hidima da aiki a cikin Tentin Shaida. Kuma ya faru ƙidayar su bisa ga danginsu, dubu biyu ɗari bakwai da hamsin. Wannan ita ce ƙidayar mutanen Kohat, duk wanda yake hidima a cikin tentin shaida, kamar yadda Musa da Haruna suka ƙidaya ta wurin muryar Ubangiji, a hannun Musa.

Kuma an ƙidaya yayan maza Gershon bisa ga iyalansu, bisa ga gidajen kakanninsu. Daga shekara ashirin da biyar da sama har shekara hamsin, duk wanda ke shiga don yin hidima da gudanar da ayyuka a cikin Tentin Shaida. Kuma ƙidayarsu ta zama bisa ga ƙabilansu, bisa ga gidajen kakanninsu, dubu biyu ɗari shida da talatin. Wannan ita ce ƙidayar mutanen yayan Gershon, duk wanda yake hidima a cikin tentin shaida, waɗanda Musa da Haruna suka ƙidaya ta wurin muryar Ubangiji, a hannun Musa.

An ƙidaya kuma mutanen yayan Merari bisa ga iyalansu, bisa ga

gidajen iyalan kakanninsu. Daga shekara ashirin da biyar da sama har shekara hamsin, duk wanda ke shiga don yin hidima a cikin ayyukan Tentin Shaida. Kuma ya faru ƙidayarsu bisa ga ƙabilansu, bisa ga gidajen iyalansu, dubu uku da ɗari biyu. Wannan ita ce ƙidayar mutanen yayan Merari, waɗanda Musa da Haruna suka ƙidaya ta wurin umarnin Ubangiji, a hannun Musa. Duk waɗanda aka bincika, waɗanda Musa da Haruna da shugabannin Israila suka bincika Lawiyawa, bisa ga iyalansu da bisa ga gidajen kakanninsu, Daga mai shekara ashirin da biyar da sama har zuwa mai shekara hamsin, duk wanda yake shiga don aikin hidima, da ayyukan da ake ɗauka a cikin Tentin Shaida. Kuma waɗanda aka ƙidaya sun zama dubu takwas ɗari biyar da tamanin. Ta wurin muryar Ubangiji ya ziyarce su a hannun Musa, mutum bisa ga mutum a kan ayyukansu, da kuma a kan abin da suke ɗaukawa su kansu, kuma an ƙidaya su, kamar yadda Ubangiji ya umarci Musa.

5

Kuma Ubangiji ya yi magana da Musa, yana cewa, Ka umurci yayan Israila, su kori daga sansani duk mai kuturu, da duk mai zubo, da duk wanda yake marar tsarki saboda mutuwa. Daga namiji har zuwa mace, ku aika su waje da sansani, don kada su ƙazantar da sansanonin su, waɗanda nake zaune a cikinsu. Kuma yayan Israila suka yi haka, suka kore su waje da sansani, kamar yadda Ubangiji ya faɗa wa Musa, haka suka yi yayan Israila.

Ubangiji kuwa ya yi wa Musa magana, yana cewa, Yi magana ga yayan Israila, ka ce, namiji ko mace, wanda zai yi daga dukan zunubai na mutane, kuma ya yi sakaci ya yi sakaci kuma ya yi laifi, ran nan, Zai furta zunubin da ya yi, kuma zai biya laifin, jimlar, da kashi biyar nasa zai ƙara a kansa, kuma zai biya wa wanda ya yi masa laifi. Idan amma ba a kasance ga mutum mai ɗaukar fansa, domin a mayar masa da laifi, laifin da ake mayarwa zai kasance na Ubangiji, ga firist, sai dai ragon kafara, wanda ta wurinsa zai yi kafara a cikinsa game da shi.

Kuma dukan farkon yayan amfani bisa ga dukan abubuwa masu tsarki a cikin yayan Israila, duk abin da suka kawo ga Ubangiji, zai zama na firist. Kuma abubuwan da aka tsarkake na kowane mutum, nasa za su kasance, kuma duk abin da mutum ya ba firist, nasa zai kasance.

Kuma Ubangiji ya yi magana da Musa, yana cewa, Yi magana da yayan Israila, kuma ka ce musu, idan matar wani mutum ta yi ƙetarewa, kuma ta rena shi, Kuma wani ya kwanta tare da ita kwanciyar maniyyi, kuma ya ɓace daga idanun mijinta, kuma ta ɓoye, ita kuwa ta ƙazantu, kuma babu shaida tare da ita, kuma ba a kama ta ba, Kuma idan ruhin kishi ya zo masa, ya yi kishi da matarsa, ita kuwa ta ƙazantu, ko kuma ruhin kishi ya zo masa, ya yi kishi da matarsa, ita kuwa ba ta ƙazantu ba, Kuma mutumin zai kai matarsa wurin firist, zai kuma kawo kyauta saboda ita, kashi goma na efa na garin shair. Ba zai zuba mai a kansa ba, ba kuwa zai sa turare a kansa ba, gama hadayar kishi ce, hadayar tunawa ce, mai tunatar da zunubi.

Kuma firist zai kawo ta, ya kafa ta a gaban Ubangiji. Kuma firist zai ɗauki ruwa mai tsarki mai rai a cikin tukunyar ƙasa, da ƙurar da take a kan ƙasan tabanakul na shaida, saan nan bayan firist ya ɗauka, zai jefa a cikin ruwan. Kuma firist zai tsai da matar a gaban Ubangiji, zai kuma tone kanta, zai kuma sa a hannuwanta hadayar tunawa, hadayar kishi, amma a hannun firist kuwa za a sami ruwan tsautawa na laanar nan. Kuma firist ɗin zai sa ta rantse, kuma zai ce wa macen, Idan babu wani da ya kwana tare da ke, idan ba ka yi laifi ka ƙazantu a ƙarƙashin mijinki ba, to ki zama marar laifi daga wannan ruwan tsautawa mai laana. Idan amma ke ka yi keta kasancewar aure, ko kuma ka lalace, kuma wani ya kwana da ke, ban da mijinki, Kuma firist zai sa matar a ƙarƙashin rantsuwar laanoni, kuma firist zai ce wa matar, Bari Ubangiji ya sa ki zama laana da rantsuwa a tsakanin mutanenki, saad da Ubangiji ya sa cinyarki ta shanye, kuma cikinki ya kumbura. Kuma ruwan laana wannan zai shiga cikin cikinka don ya sa cikinka ya kumbura, kuma cinyarka ta lalace, sai matar ta ce, haka ya zama, haka ya zama.

Kuma firist zai rubuta waɗannan laanoni a cikin littafi, saan nan zai goge su a cikin ruwan tsautawa mai laana. Kuma zai ba matar ruwan tsautawa na laana sha, kuma ruwan laana na tsautawa zai shiga cikinta.

Kuma firist zai karɓa hadayar kishi daga hannun matar, zai ajiye hadayar a gaban Ubangiji, kuma zai kawo ta zuwa bagade. Kuma firist zai ɗauki abin tunawa na hadayar, ya miƙa shi a kan bagade, bayan haka kuma zai ba matar ruwan sha. Kuma zai

kasance idan ta ƙazantu kuma abin da ta yi ya ɓoye wa mijinta, ruwan tsawatawa mai laana zai shiga cikinta, kuma cikinta zai kumbura, kuma cinyarta za ta lalace, kuma matar za ta zama abin laana ga mutanenta. Idan ba a ƙazantar da macen ba, kuma tsarkakiya ce, to za ta kasance marar laifi kuma za ta haihu iri. Wannan ita ce dokar kishi, idan mace mai aure ta karkata kuma ta ƙazantu. Ko mutumin da idan ruhu na kishi ya zo masa, kuma ya yi kishi da matarsa, kuma ya tsayar da matarsa a gaban Ubangiji, sai firist zai yi mata dukan wannan doka. Kuma mutumin zai kasance marar laifi daga zunubi, amma matar nan za ta ɗauki zunubinta.

6

Ubangiji ya yi magana da Musa, yana cewa, Yi magana da yayan Israila, Kuma za ka ce musu, namiji ko mace wanda zai yi babban alkawari don keɓe kansa ga tsarki ga Ubangiji, Daga giya da abin sha mai ƙarfi zai tsarkake kansa, kuma ruwan tsami na giya da ruwan tsami na abin sha mai ƙarfi ba zai sha ba, kuma duk abin da ake samarwa daga inabi ba zai sha ba, kuma inabi sabo da zabibi busasshe ba zai ci ba a dukan kwanakin alkawarin sa. Daga dukan abin da ake samu daga kuringa, ruwan inabi daga fatun inabi har zuwa ƙwayar inabi, ba zai ci ba a dukan kwanakin tsarkakewa. Reza ba zai zo kan kansa ba, har sai an cika kwanakin da ya yi alkawari ga Ubangiji, mai tsarki zai kasance yana kula da gashin kansa duka kwanakin alkawarinsa ga Ubangiji, A kan duk rai da ya mutu ba

zai shiga ba a kan uba da uwa. Kuma a kan ɗanuwansa da yaruwarsa, ba zai ƙazantu a kansu idan sun mutu ba, domin alkawalin Allahnsa yana a kansa.

A duk kwanakin alƙawarinsa zai zama mai tsarki ga Ubangiji. Idan amma wani ya mutu a kansa ba zato ba tsammani, nan da nan za a ƙazantar da kan alkawarinsa, kuma zai aske kansa a ranar da aka tsarkake shi; a rana ta bakwai za a aske. Kuma a rana ta takwas zai kawo kurciyoyi biyu, ko ƙananan tattabarai biyu zuwa ga firist, a ƙofar Tentin Sujada.

Kuma firist zai yi ɗaya game da zunubi, kuma ɗaya don hadaya ta ƙonawa, kuma firist zai yi kafara dominsa game da abin da ya yi zunubi game da rai, kuma zai tsarkake kansa a wannan rana wadda aka tsarkake ga Ubangiji, kwanakin alkawari. Kuma zai kawo ɗan rago mai shekara ɗaya don laifi, kuma kwanakin da suka gabata ba za su ƙidaya ba, domin an ƙazantar da kan alkawarinsa.

Wannan ita ce dokar wanda ya yi alkawari: a ranar da zai cika kwanakin alkawarinsa, zai kawo shi da kansa a ƙofar Tentin Shaida. Kuma zai kawo kyautarsa ga Ubangiji, ɗan rago mai shekara ɗaya marar aibi don hadaya ta ƙonawa, da ɗan rago mai shekara ɗaya marar aibi don zunubi, da rago ɗaya marar aibi don ceto. Da kwandon burodi marar yisti na garin alkama mai kyau, burodi da aka haɗa da mai, da ƙosai marasa yisti da aka shafa da mai, da hadayar su, da hadayar shan su. Kuma firist zai kawo a gaban Ubangiji, zai kuma yi na zunubinsa, da

hadayar ƙonawa ta sa. Kuma zai yi rago hadaya ta ceto ga Ubangiji a kan kwandon burodi marar yisti, kuma firist zai yi hadayarsa da hadayar shansa. Kuma wanda ya yi alkawari zai aske kansa a ƙofar Tentin Shaida, kuma zai sa gashin kansa a kan wutar da take ƙarƙashin hadayar salama.

Kuma firist zai karɓi hannun dafaffe na rago, da burodi ɗaya marar yisti daga kwando, da waina marar yisti ɗaya, kuma zai sa su a hannuwan wanda ya yi alkawari bayan ya aske gashin kansa saboda alkawarin sa. Kuma firist zai kawo su a matsayin hadaya a gaban Ubangiji, zai zama mai tsarki ga firist a kan ƙirjin hadaya da kuma a kan kafaɗar hadaya, bayan haka mutumin da ya yi alkawari zai sha ruwan inabi. Wannan ita ce dokar wanda ya yi alkawari, wanda zai miƙa kyauta ga Ubangiji game da alkawarinsa, ban da abin da hannunsa zai samu, bisa ga ƙarfin alkawarinsa wanda ya yi alkawari bisa ga dokar tsarki.

Ubangiji kuwa ya yi wa Musa magana, yana cewa, Yi magana da Haruna da yayansa maza, ka ce, haka za ku albarkaci yayan Israila, kuna cewa musu, Ubangiji ya albarkace ka, kuma ya tsare ka. Ubangiji ya haskaka fuskarsa a kanka, ya kuma ji tausayinka. Bari Ubangiji yă ɗaga fuskarsa a kanka, yă kuma ba ka salama. Kuma za su sanya sunana a kan yayan Israila, kuma Ni Ubangiji zan albarkace su.

7

Kuma ya faru a ranar da Musa ya gama aikin, har ya tā da tanti, sai ya shafe ta, ya tsarkake ta, da duk kayayyakinta, da bagaden, da duk kayayyakinsa, ya shafe su, ya kuma tsarkake su. Kuma shugabannin Israila suka kawo, shugabanni goma sha biyu na gidajen iyayensu, waɗannan su ne shugabannin kabiloli, waɗannan su ne masu tsayawa a kan dubawa. Suka kawo kyautarsu a gaban Ubangiji, kekunan lullube guda shida, da shanu goma sha biyu, keken daga shugabanni biyu-biyu, da ɗan maraƙi daga kowane ɗayansu, suka kuma kawo su a gaban tabanakul. Ubangiji ya ce wa Musa, yana cewa, Ɗauki daga gare su, kuma za su kasance don ayyukan hidima na Tentin Shaida, ka kuma ba su ga Lawiyawa, kowane gwargwadon aikinsa na hidima. Kuma Musa ya ɗauki kekunan kaya da shanun, ya ba su ga Lawiyawa. Ya ba yayan Gedson kekunan kaya biyu da shanu huɗu bisa ga hidimar da suke yi. Kuma ya ba da kekunan kaya huɗu da bijimai takwas ga yayan Merari maza bisa ga ayyukan hidimar su, ta wurin Itamar ɗan Haruna firist. Kuma ga yayan Kahat bai ba su kome ba, domin suna da kayan hidimar wuri mai tsarki, za su ɗauka a kan kafaɗunsu.

Kuma shugabanni sun kawo hadayu don keɓewar bagade, a ranar da aka shafe shi, kuma shugabanni sun kawo kyautansu a gaban bagade. Ubangiji ya ce wa Musa, shugaba ɗaya a kowace rana, shugaba a kowace rana za su kawo kyautansu don keɓewar bagade.

Kuma wanda ya gabatar da kyautarsa a rana ta farko shi ne Nahshon ɗan Aminadab, sarkin kabilar Yahuda. Kuma ya kawo

kyautarsa, kwano na azurfa ɗaya, nauyin sa ɗari da talatin, kwano ɗaya na azurfa, sabain sikeli bisa ga sikeli mai tsarki, dukansu biyu sun cika da garin alkama mai kyau haɗaɗɗe da mai don hadaya. Murhu ɗaya ta goma na zinariya, cike da turare. Maraƙi ɗaya daga cikin shanu, rago ɗaya, ɗan rago ɗaya mai shekara guda don hadaya ta ƙonawa, Kuma akuya guda daya daga cikin awaki don zunubi. Kuma don hadayar salama yan maruƙa biyu, raguna biyar, bunsurai maza biyar, yan tumaki mata masu shekara ɗaya biyar, wannan ne kyautar Nahshon ɗan Amminadab.

A ranar ta biyu, Natanaila ɗan Sogar, sarkin kabilar Issakar ya kawo hadayarsa. Kuma ya kawo kyautarsa, kwano ɗaya na azurfa, nauyin sa ɗari da talatin, kwano ɗaya na azurfa, sikeli sabain bisa ga sikelin mai tsarki, dukansu biyu cike da garin da aka cuɗanya da mai don hadaya. Murhu ɗaya goma na zinariya, cike da turare. Maraƙi ɗaya daga cikin shanu, rago ɗaya, ɗan rago ɗaya mai shekara guda don hadaya ta ƙonawa, Kuma akuya guda daya daga cikin awaki don zunubi. Kuma don hadayar salama, karsana biyu, raguna biyar, bunsurai biyar, yan tumaki mata masu shekara ɗaya biyar. Wannan shi ne kyautar Natanael ɗan Sogar.

A rana ta uku, shugaban yayan Saboulōn, Eliyab ɗan Khailōn. Kyautarsa, kwano na azurfa ɗaya, nauyin sa talatin da ɗari, kwano ɗaya na azurfa, sabain sikeli bisa ga sikeli mai tsarki, dukansu biyu sun cika da gari mai laushi haɗaɗɗe da mai don hadaya, Murhu ɗaya ta goma na zinariya, cike da turare. Maraƙi

ɗaya daga cikin shanu, rago ɗaya, ɗan rago ɗaya mai shekara ɗaya don hadaya ta ƙonawa. Kuma akuya guda daya daga cikin awaki don zunubi. Kuma don hadayar salama, yan shanu biyu, raguna biyar, bunsurai biyar, yan tumaki mata masu shekara ɗaya biyar, wannan shi ne kyautar Eliyab ɗan Helon.

A ranar ta huɗu, shugaban yayan Reuben, Elizur ɗan Shedeur. Kyautarsa, kwano na azurfa ɗaya, nauyin sa talatin da ɗari, kwano ɗaya na azurfa, sabain sikeli bisa ga sikeli mai tsarki, dukansu biyu cike da gari mai laushi wanda aka haɗa da mai don hadaya, Murhu ɗaya goma na zinariya, cike da turare. Maraƙi ɗaya daga cikin shanu, rago ɗaya, ɗan rago ɗaya mai shekara guda don hadaya ta ƙonawa. Kuma akuya guda daya daga cikin awaki don zunubi. Kuma don hadayar salama, karsana biyu, raguna biyar, bunsurai biyar, yan tumaki mata masu shekara ɗaya biyar. Wannan shi ne kyautar Elisur ɗan Sediur.

A rana ta biyar, shugaban yayan maza Simeon, Salamiyel ɗan Surisadai. Kyautarsa, kwano na azurfa ɗaya mai nauyin ɗari da talatin, kwano ɗaya na azurfa mai nauyin sikeli sabain bisa ga sikelin Wuri Mai Tsarki, dukansu biyu cike da gari mai laushi haɗaɗɗe da mai don hadaya. Farantin turare guda ɗaya na shekel goma na zinariya, cike da turare. Maraƙi ɗaya daga cikin shanu, rago ɗaya, ɗan rago ɗaya mai shekara ɗaya don hadaya ta ƙonawa, Kuma akuya guda daya daga cikin awaki domin zunubi. Kuma don hadayar salama, karsana biyu, raguna biyar, bunsurai maza biyar, tumaki mata yan shekara ɗaya biyar.

Wannan shi ne hadayar Salamiel ɗan Surisadai.

A ranar ta shida, shugaban yayan maza Gad, Eliasaph ɗan Raguel. Kyautarsa, kwano na azurfa ɗaya, nauyin sa talatin da ɗari, kwano ɗaya na azurfa, sabain sikeli bisa ga sikeli mai tsarki, dukansu biyu sun cika da gari mai kyau da aka haɗa da mai don hadaya. Farantin turare guda ɗaya na shekel goma na zinariya, cike da turare. Maraƙi ɗaya daga cikin shanu, rago ɗaya, ɗan rago ɗaya mai shekara ɗaya don hadaya ta ƙonawa. Kuma akuya guda daya daga cikin awaki domin zunubi. Kuma don hadayar salama, karsana biyu, raguna biyar, awakuna maza biyar, tumaki mata masu shekara ɗaya biyar. Wannan shi ne kyautar Elisaf ɗan Raguel.

A rana ta bakwai, shugaban yayan Efraim, Elishama ɗan Ammihud. Kyautarsa, kwano na azurfa ɗaya mai nauyin ɗari da talatin, kwano ɗaya na azurfa mai nauyin sikeli sabain bisa ga sikelin tsarki, dukansu biyu cike da garin gari mai kyau da aka haɗe da mai don hadaya. Murhu guda ɗaya ta goma na zinariya, cike da turare. Maraƙi ɗaya daga cikin shanu, rago ɗaya, ɗan rago ɗaya mai shekara ɗaya don hadaya ta ƙonawa. Kuma akuya guda daya daga cikin awaki don zunubi. Kuma don hadayar salama, karsana biyu, raguna biyar, awakuna maza biyar, tumaki mata masu shekara ɗaya biyar. Wannan shi ne kyautar Elishama ɗan Ammihud.

A rana ta takwas, shugaban yayan maza Manasse, Gamaliel ɗan Phadassur. Kyautarsa, kwano na azurfa ɗaya, nauyin sa ɗari da

talatin, kwano ɗaya na azurfa, sabain sikeli bisa ga sikeli mai tsarki, dukansu biyu cike da gari mai laushi wanda aka haɗa da mai don hadaya. Farantin turare guda ɗaya na shekel goma na zinariya, cike da turare. Maraƙi ɗaya daga cikin shanu, rago ɗaya, ɗan rago ɗaya mai shekara ɗaya don hadaya ta ƙonawa. Kuma akuya guda daya daga cikin awaki don zunubi, Kuma don hadayar salama, yan maruƙa biyu, raguna biyar, bunsurai maza biyar, yan tumaki mata masu shekara ɗaya biyar. Wannan shi ne kyautar Gamaliel ɗan Phadassur.

A ranar ta tara, shugaban yayan Benyamin, Abidan ɗan Gideyoni. Kyautarsa, kwano ɗaya na azurfa, nauyin sa ɗari da talatin, kwano ɗaya na azurfa, sabain sikeli bisa ga sikeli mai tsarki, dukansu biyu cike da gari mai laushi haɗaɗɗe da mai don hadaya, Farantin turare guda ɗaya na shekel goma na zinariya, cike da turare. Maraƙi ɗaya daga cikin shanu, rago ɗaya, ɗan rago ɗaya mai shekara guda don hadaya ta ƙonawa, kuma akuya guda daya daga cikin awaki don zunubi. Kuma don hadayar salama: karsana biyu, raguna biyar, awakuna maza biyar, tumaki mata masu shekara ɗaya biyar. Wannan shi ne kyautar Abidan ɗan Gideyoni.

A ranar ta goma, shugaban yayan maza Dan, Ahiezer ɗan Ammishaddai. Kyautarsa, kwano na azurfa ɗaya, nauyin sa talatin da ɗari, kwano ɗaya na azurfa, sabain sikeli bisa ga sikeli mai tsarki, dukansu biyu sun cika da gari mai kyau da aka haɗa da mai don hadaya. Murhu ɗaya ta goma na zinariya, cike da turare. Maraƙi ɗaya daga cikin shanu, rago ɗaya, ɗan rago ɗaya

mai shekara guda don hadaya ta ƙonawa. Kuma akuya guda daya daga cikin awaki don zunubi. Kuma don hadayar salama, karsana biyu, raguna biyar, awakuna maza biyar, tumaki mata masu shekara ɗaya biyar. Wannan shi ne kyautar Ahiezer ɗan Ammishaddai.

A ranar ta goma sha ɗaya, shugaban yayan maza Asher, Phagiel ɗan Echran. Kyautarsa, kwano na azurfa ɗaya, nauyin sa talatin da ɗari, kwano ɗaya na azurfa, sabain sikeli bisa ga sikeli mai tsarki, dukansu biyu sun cika da gari mai kyau da aka haɗa da mai don hadaya. Murhu ɗaya ta goma na zinariya, cike da turare. Maraƙi ɗaya daga cikin shanu, rago ɗaya, ɗan rago mai shekara ɗaya don hadaya ta ƙonawa, Kuma akuya guda daya daga cikin awaki don zunubi. Kuma don hadaya ta salama, yan shanu biyu, raguna biyar, bunsurai biyar, yan tumaki mata masu shekara ɗaya biyar, wannan ne kyautar Fagiyel ɗan Ekran.

A rana ta goma sha biyu, sarkin yayan Naftali, Ahira ɗan Enan. Kyautarsa, kwano na azurfa ɗaya mai nauyin ɗari da talatin, kwano ɗaya na azurfa mai nauyin sikeli sabain bisa ga sikelin tsarki, dukansu biyu cike da garin gari mai kyau da aka haɗe da mai don hadaya. Murhu ɗaya ta goma na zinariya, cike da turare. Maraƙi ɗaya daga cikin shanu, rago ɗaya, ɗan rago ɗaya mai shekara guda don hadaya ta ƙonawa, Kuma akuya guda daya daga cikin awaki domin zunubi. Kuma don hadayar salama, karsana biyu, raguna biyar, bunsurai biyar, yan tumaki mata masu shekara ɗaya biyar. Wannan shi ne kyautar Ahira ɗan Ainan.

Wannan ne keɓewar bagaden a ranar da aka shafe shi, daga hannun shugabannin yayan Israila: kwanonin azurfa goma sha biyu, kwanonin azurfa goma sha biyu, farantan turare na zinariya goma sha biyu. Talatin da ɗari sikeli, kwano ɗaya, da sabain sikeli kwano ɗaya, dukan azurfar kayayyaki, dubu biyu da ɗari huɗu sikeli, bisa ga sikelin wuri mai tsarki. Farantan turare na zinariya goma sha biyu cike da turare, dukan zinariyar farantan turare ta kai shekel ɗari da ashirin na zinariya. Dukan shanun da aka yi hadaya ta ƙonawa sun haɗa da maruƙa goma sha biyu, raguna goma sha biyu, ɗan tumaki masu shekara ɗaya goma sha biyu, tare da hadayun hatsinsu, da hadayun shansu, da bunsurai goma sha biyu don hadaya ta zunubi. Dukan shanun da aka yi hadayar salama, karsana ashirin da hudu, raguna sittin, bunsurai sittin masu shekara ɗaya, tumaki sittin masu shekara ɗaya marasa aibi. Wannan ita ce keɓewar bagade, bayan an cika hannuwansa, kuma bayan an shafe shi.

A lokacin da Musa ya shiga cikin Tentin Shaida don ya yi magana da shi, sai ya ji muryar Ubangiji tana magana da shi daga saman wurin kafara, wanda yake a kan Akwatin Alkawarin Shaida, a tsakanin kerubobi biyu, kuma ya yi magana da shi.

8

Kuma Ubangiji ya yi magana da Musa, yana cewa, yi magana da

Haruna, Kuma za ka ce masa, lokacin da ka kafa fitilun, daga gefe, a gaban wurin ajiye fitila, fitilun bakwai za su ba da haske. Kuma Haruna ya yi haka, daga gefe ɗaya a gaban wurin ajiye fitila ya kunna fitilunta, kamar yadda Ubangiji ya umarci Musa. Kuma wannan shi ne ginin wurin ajiye fitilan, m mai ƙarfi, na zinariya, tushen sa, da furanninsa, m mai ƙarfi gaba ɗaya, bisa ga siffar da Ubangiji ya nuna wa Musa, haka ya yi wurin ajiye fitilan.

Ubangiji kuwa ya yi wa Musa magana yana cewa, Ɗauki Lawiyawa daga cikin yayan Israila, ka kuma tsarkake su. Kuma haka za ka yi musu tsarkakewarsu, za ka yayyafa musu ruwan tsarkakewa, kuma reza za ta zo kan dukan jikinsu, kuma za su wanke tufafinsu, kuma masu tsabta za su kasance.

Kuma za su ɗauki ɗan maraƙi ɗaya daga cikin shanu, kuma tare da wannan hadaya ta garin alkama mai laushi wanda aka haɗa da mai, kuma ɗan maraƙi mai shekara ɗaya daga cikin shanu za ka ɗauki saboda zunubi. Kuma za ka kawo Lawiyawa a gaban Tentin Shaida, kuma za ka tattara dukan jamaar yayan Israila, Kuma kai za ka kawo Lawiyawa a gaban Ubangiji, kuma yayan Israila za su dora hannuwansu a kan Lawiyawa. Kuma Haruna zai keɓe Lawiyawa a matsayin kyauta a gaban Ubangiji daga yayan Israila, kuma za su kasance don su yi ayyukan Ubangiji. Amma Lawiyawa za su ɗora hannuwansu a kan kawunan marukan, kuma za ka miƙa ɗaya don hadaya ta zunubi, ɗaya kuma don hadaya ta ƙonawa ga Ubangiji, don yin kafara dominsu.

Kuma za ka tsayar da Lawiyawa a gaban Ubangiji, kuma a gaban Haruna, kuma a gaban yayansa maza, kuma za ka mayar da su a matsayin hadaya a gaban Ubangiji. Kuma za ka raba Lawiyawa daga tsakiyar yayan Israila, kuma za su zama nawa. Kuma bayan wannan, Lawiyawa za su shiga don su yi ayyukan tentin shaida, kuma za ka tsarkake su, ka kuma gabatar da su a gaban Ubangiji. Domin kyauta da aka bayar, waɗannan suna nawa daga tsakiyar yayan Israila, a maimakon waɗanda suke buɗe dukan mahaifa, yayan fari duka daga yayan Israila, na ɗauke su a gare ni. Domin gare ni duk ɗan fari a cikin yayan Israila, daga mutane har zuwa dabba. A ranar da na buge duk ɗan fari a cikin ƙasar Masar, na tsarkake su gare ni. Kuma sun ɗauki Lawiyawa a maimakon dukan ɗan fari a cikin yayan Israila. Kuma na mayar da Lawiyawa a matsayin kyauta da aka bayar ga Haruna da yayansa maza daga cikin yaan Israila, don su yi ayyukan yaan Israila a cikin tentin shaida, da kuma su yi kafara saboda yaan Israila, domin kada wani daga cikin yaan Israila ya kusaci abubuwa masu tsarki.

Sai Musa da Haruna da dukan taron yaan Israila suka yi wa Lawiyawa kamar yadda Ubangiji ya umarci Musa game da Lawiyawa, haka yaan Israila suka yi musu. Sai Lawiyawa suka tsarkake kansu, suka wanke rigunansu, Haruna kuwa ya miƙa su hadaya a gaban Ubangiji, ya kuma yi musu kafara don tsarkake su. Kuma bayan waɗannan abubuwa, Lawiyawa suka shiga don su yi hidimarsu a cikin Tentin Shaida a gaban Haruna, kuma a gaban yayansa, kamar yadda Ubangiji ya umarci Musa game da Lawiyawa, haka aka yi musu.

Kuma Ubangiji ya yi magana da Musa, yana cewa, Wannan shi ne game da Lawiyawa: daga shekara ashirin da biyar zuwa sama, za su shiga yin aiki a cikin Tentin Shaida Kuma daga shekara hamsin, zai daina hidima, kuma ba zai ƙara yin aiki ba. Kuma ɗanuwansa zai yi hidima a cikin Tentin Shaida don kiyaye matsara, amma ba zai yi aiki ba, haka za ka yi wa Lawiyawa game da matsaransu.

9

Kuma Ubangiji ya yi magana da Musa a cikin jeji Sinai a shekara ta biyu bayan sun fita daga ƙasar Masar, a wata na farko, yana cewa, Na ce, kuma bari yayan Israila su yi Ista a lokacinsa. A ranar goma sha huɗu ta wata na farko zuwa yamma, za ka yi shi bisa ga lokuta, bisa ga dokarsa, da kuma bisa ga fassararsa za ka yi shi. Sai Musa ya yi magana da yayan Israila su yi Bikin Ketarewa a ranar goma sha huɗu ta watan, a cikin hamadar Sinai. Kamar yadda Ubangiji ya umarci Musa, haka yayan Israila suka yi.

Kuma waɗansu maza waɗanda suka kasance marasa tsabta saboda taɓa gawa suka zo, kuma ba su iya yin Bikin Ketarewa a ranar nan, sai suka zo gaban Musa da Haruna a wannan rana. Sai waɗannan mutanen suka ce masa, Mu marasa tsarki ne saboda mutumin da ya mutu, to, don haka ba za mu kasa miƙa hadaya ga Ubangiji a lokacinsa tare da sauran Israilawa ba? Sai Musa ya ce musu, Ku tsaya a nan, zan ji abin da Ubangiji zai

umarta game da ku. Kuma Ubangiji ya yi magana da Musa, yana cewa, Ka yi magana ga yayan Israila, ka ce, duk mutumin da ya zama marar tsarki saboda gawa, ko yana kan tafiya mai nisa daga gare ku, ko a cikin tsararrakinku, zai yi Bikin Ketarewa ga Ubangiji a wata na biyu a rana ta goma sha huɗu. A lokacin yamma za su yi shi, kuma za su ci shi tare da burodi marar yisti da ganyayen daci. Ba za su bar kome daga gare shi har zuwa safiya, kuma ba za su fasa ƙashi daga gare shi ba, bisa ga dokar Bikin Ketarewa za su yi shi. Kuma duk mutumin da yake da tsarki, kuma ba ya kan tafiya mai nisa, amma ya kasa yin Bikin Ketarewa, za a hallaka ransa daga cikin mutanensa, domin bai kawo hadayar Ubangiji a lokacinta ba; wannan mutum zai ɗauki zunubinsa. Idan baƙo ya zo wurinku a ƙasarku ya yi Idin Ketarewa ga Ubangiji bisa ga dokar Idin Ketarewa da tsarinta, zai yi haka. Doka ɗaya za ta kasance a gare ku, baƙo da ɗan ƙasar.

Kuma a ranar da aka kafa tanti, girgije ya rufe tanti, gidan shaida, kuma da yamma akwai kamar siffar wuta a kan tanti har zuwa safiya. Haka ya kasance kullum, girgije yana rufe ta da rana, kuma siffar wuta da dare. Kuma lokacin da girgije ya tashi daga alfarwa, bayan haka yayan Israila sun tashi, kuma a duk inda girgije ya tsaya, a can yayan Israila suka kafa sansani. Bisa ga umarnin Ubangiji yayan Israila za su kafa sansani, kuma bisa ga umarnin Ubangiji za su tashi. A dukan ranakun da girgije yake inuwa a kan tabanakul, yayan Israila za su kafa sansani. Kuma lokacin da aka ja girgije a kan tanti kwanaki masu yawa, yayan Israila za su kiyaye tsaron Allah, kuma ba za su tashi ba.

Kuma zai kasance a duk lokacin da girgije ya rufe tanti na kwanaki masu yawa, za su kafa sansani bisa ga umarnin Ubangiji, kuma za su tashi bisa ga umarnin Ubangiji. Kuma zai kasance a duk lokacin da girgije ya kasance daga yamma har zuwa safe, kuma girgije ya tashi a safe, to sai su tashi su tafi, ko da rana ko da dare. Lokacin da girgije ya daɗe yana inuwa a kanta har kwanaki da yawa, yayan Israila za su kafa sansani ba za su tashi ba. Domin bisa ga umarnin Ubangiji za su tashi, sun kiyaye tsaron Ubangiji bisa ga umarnin Ubangiji a hannun Musa.

10

Kuma Ubangiji ya yi magana da Musa, yana cewa, ka yi wa kanka ƙahoni biyu na azurfa, Za ka yi su da ƙarfe da aka bubbuga, kuma za su kasance maka don kiran taron jamaa da kuma ɗaga sansanoni. Kuma za ka busa su, sai a tara dukan jamaa a ƙofar Tentin Shaida. Idan amma a cikin ɗaya suka busa ƙaho, dukan shugabannin Israila za su zo wurinka. Kuma za ku busa ƙaho don alama, sai waɗanda suke sansani a gabas za su tashi. Kuma za ku busa ƙaho don alama ta biyu, sai sansanonin da suke a Kudu su tashi, kuma za ku busa ƙaho don alama ta uku, sai sansanonin da suke kusa da teku su tashi, kuma za ku busa ƙaho don alama ta huɗu, sai sansanonin da suke wajen Arewa su tashi, da alama za su busa ƙaho a lokacin tashi nasu. Kuma lokacin da kuka tara jamaa, sai ku busa ƙaho, amma ba da alama ba. Kuma yayan Haruna maza, firistoci, za su busa

ƙahoni, kuma wannan zai zama muku doka ta har abada a cikin tsararrakinku. Idan kuma kuka fita zuwa yaƙi a ƙasarku gaba da abokan gāban da suka tsaya gaba da ku, kuma kuka busa ƙahoni, za a tuna da ku a gaban Ubangiji, kuma za a cece ku daga abokan gābanku. Kuma a cikin kwanakin farin cikinku, da kuma a bukukkuwanku, da kuma a sabon watanninku, za ku busa ƙahoni a kan hadayun ƙonawa, da kuma a kan hadayun cetonku, kuma wannan zai zama muku abin tunawa a gaban Allahnku. Ni ne Ubangiji Allahnku.

A shekara ta biyu, a wata na biyu, a rana ta ashirin ga watan, giwar ta tashi daga Tabanakul na Shaida. Kuma yayan Israila sun tashi tare da kayayyakinsu a cikin hamadar Sinai, sai girgije ya tsaya a hamadar Faran. Kuma sun tashi na farko saboda muryar Ubangiji ta hannun Musa.

Kuma sun tashi da tsari na sansanin yayan Yahuda na farko tare da ƙarfinsu, kuma a kan ƙarfinsu akwai Nahshon ɗan Aminadab. Kuma a kan ƙarfin sojojin kabilar yayan Issakar, Natanael ɗan Sogar. Kuma a kan rundunar sojojin kabilar yayan Zebulun, Eliab ɗan Helon. Kuma za su rushe tentin, saan nan yayan Gedson maza da yayan Merari maza waɗanda suke ɗaukan tentin za su tashi.

Kuma suka tashi da tsarin sansanin Reuben tare da ƙarfinsu, kuma a kan ƙarfinsu akwai Elisur ɗan Sediur. Kuma a kan ikon kabilar yayan Saminu, Salamiyel ɗan Surisadai. Kuma a kan ikon kabilar yayan Gad, Elisaph ɗan Raguel. Kuma yayan Kahat

za su tashi suna ɗaukan kayayyaki masu tsarki, kuma za su kafa tentin har sai sun iso. Kuma za su tashi da tsari na sansanin Efraim tare da ƙarfinsu, kuma a kan ƙarfinsu, Elishama ɗan Ammihud.

Kuma a kan sojojin kabilar yayan Manasse, Gamaliel ɗan Phadassur. Kuma a kan ƙarfin ƙabilar yayan Benyamin, Abidan ɗan Gideyoni. Kuma za su tashi tsarin sansanin yayan Dan, na ƙarshe daga cikin dukan sansanoni, tare da ƙarfinsu, kuma a kan ƙarfinsu, Ahiezer ɗan Ammishaddai. Kuma a kan ƙarfin sojojin kabilar yayan Asher, Phagiel ɗan Echran. Kuma a kan ƙarfin sojojin kabilar yayan Naftali, Ahira ɗan Enan. Waɗannan sojojin yayan Israila ne, kuma sun tashi tare da ƙarfinsu.

Sai Musa ya ce wa Hobab ɗan Raguwal Bamidiyane, surukinsa Musa, Muna tashi zuwa wurin da Ubangiji ya ce, Wannan zan ba ku. Ka zo tare da mu, za mu yi maka alheri, domin Ubangiji ya yi alkawarin alheri game da Israila. Kuma ya ce masa, Ba zan tafi ba, amma zan koma ƙasata da kuma wurin dangin jikina. Kuma ya ce, Kada ka yashe mu, domin ka kasance tare da mu a cikin jeji, kuma za ka kasance a cikinmu dattijo. Kuma zai kasance idan ka tafi tare da mu, duk abubuwan alheri waɗanda Ubangiji zai yi mana, za mu yi maka su ma da kyau.

Suka tashi daga dutsen Ubangiji tafiyar kwanaki uku, akwatin alkawarin Ubangiji kuwa ya sha gabansu tafiyar kwanaki uku don ya nemo musu wurin hutu. Sai ya faru lokacin da ake ɗaga akwatin alkawari, sai Musa ya ce, Ka tashi Ubangiji, bari abokan

gaban Ka su watse, bari dukan masu ƙin Ka su gudu. Kuma a lokacin hutawa ya ce, Ka dawo, ya Ubangiji, zuwa ga dubban-dubban da dubu goma-goma na Israila. Kuma girgijen ya kasance yana yin inuwa a kansu da rana, lokacin da ake ɗaga su daga sansani.

11

Kuma mutanen suna gunaguni da mugunta a gaban Ubangiji, Ubangiji kuwa ya ji, sai ya yi fushi, wuta kuma ta ƙone a cikinsu daga wurin Ubangiji, ta cinye wani yanki na sansanin. Kuma mutane suka yi kuka zuwa ga Musa, sai Musa ya yi addua ga Ubangiji, sai wutar ta daina. Aka kira sunan wannan wuri Konewa, domin wuta ta ƙone a cikinsu daga wurin Ubangiji. Kuma waɗanda suka haɗu da su sun yi marmarin shaawa, suka zauna suna kuka tare da yayan Israila, suka ce, Wa zai ciyar da mu da nama? Mun tuna da kifin da muka ci a Masar kyauta, da kankana, da guna, da alhasa, da albasa, da tafarnuwa. Yanzu amma ran mu ya bushe gaba ɗaya, babu kome face manna kawai idanunmu ke gani. Amma manna kamar iri coriander yake, kuma siffarsa kamar kristal ce. Kuma mutane sun yi ta yawo suna tattarawa, suna niƙa shi a injin niƙa, suna daka shi a turmi, suna dafa shi a tukunya, suna yin waina da shi, kuma ɗanɗanonsa ya kasance kamar wainan da aka yi da mai. Kuma lokacin da raɓa ta sauko a kan sansani da dare, manna ma takan sauko tare da ita.

Kuma Musa ya ji kukansu bisa ga iyalansu, kowane a bakin ƙofarsa, sai Ubangiji ya yi fushi ƙwarai, kuma a gaban Musa abin ya zama mugu. Kuma Musa ya ce wa Ubangiji, Don me ka azabtar da bawanka, kuma don me ban sami tagomashi a gabanka ba, har ka dora nauyin mutanen nan a kaina? Ba ni ba ne na ɗauki a cikin ciki dukan mutanen nan, ko kuwa ni ne na haife su? Don me kake ce mini, Ɗauki shi zuwa cikin ƙirjinka, kamar yadda mai reno take ɗaga jariri mai shayarwa, zuwa ƙasar da ka rantse wa ubanninsu? Daga ina zan sami nama in ba wa dukan mutanen nan? Domin suna kuka a gare ni, suna cewa, ba mu nama mu ci. Ba zan iya ɗaukar mutanen nan ni kaɗai ba, domin wannan magana ta fi nauyi a gare ni. Idan haka kake yi mini, to ka kashe ni gaba ɗaya, idan na sami jinƙai a gare ka, domin kada in ga wahalar da nake ciki.

Sai Ubangiji ya ce wa Musa, Ka tara mini maza sabain daga cikin dattawan Israila, waɗanda kai kanka ka sani cewa su ne dattawan mutane da marubuta, ka kawo su zuwa Tentin Shaida, su tsaya a can tare da kai. Kuma zan sauko, zan yi magana a can tare da kai, zan cire daga ruhun da yake a kanka, in sa shi a kansu, za su taimake ka ɗaukar nauyin mutane, ba za ka ɗauka shi kai kaɗai ba. Kuma ka faɗa wa mutane, ku tsarkake kanku don gobe, kuma za ku ci nama, domin kun yi kuka a gaban Ubangiji, kuna cewa, wa zai ciyar da mu nama? Domin yana da kyau a gare mu a Masar, kuma Ubangiji zai ba ku nama don ci, kuma za ku ci nama. Ba rana ɗaya za ku ci ba, ba biyu ba, ba kwana biyar ba, ba kwana goma ba, ba kuma kwana ashirin ba, Har zuwa wata ɗaya za ku ci, har sai ya fita daga hancinku,

kuma zai zama muku abin ƙyama, domin kun yi rashin biyayya ga Ubangiji wanda yake a cikinku, kuma kuka yi kuka a gabansa kuna cewa, Me ya sa muka fita daga Masar? Kuma Musa ya ce, mutanen sun kai sojojin ƙafa dubu ɗari shida, waɗanda nake a cikinsu, kuma kai ka ce, zan ba su nama su ci, kuma za su ci har tsawon wata, Ba tumaki da shanu za a yanka musu, kuma zai ishe su? Ko kuma dukan kifin teku za a tattara musu, kuma zai ishe su? Sai Ubangiji ya ce wa Musa, Hannun Ubangiji ba zai isa ba? Yanzu za ka sani ko maganata za ta same ka ko aa.

Sai Musa ya fita, ya yi magana da mutane game da kalmomin Ubangiji, ya tattara maza sabain daga cikin dattawan mutane, ya kuma kafa su kewaye da tanti. Ubangiji kuwa ya sauko cikin girgije, ya yi magana da shi, ya ɗauki daga ruhun da yake a kansa, ya sa shi a kan mutum sabain waɗanda suke dattawa. Saad da Ruhun ya sauka a kansu, sai suka yi annabci, amma ba su ƙara ba. Kuma an bar maza biyu a cikin sansani, sunan ɗaya Eldad, sunan na biyu kuma Medad, sai Ruhu ya sauka a kansu, waɗannan kuwa suna cikin waɗanda aka rubuta sunayensu, amma ba su zo wurin tentin ba, sai suka yi annabci a cikin sansani. Kuma saurayin ya ruga zuwa, ya ba Musa labari, ya ce, Eldad da Medad suna annabci a cikin sansani. Sai Yoshuwa ɗan Nun, wanda yake tsaye kusa da Musa, wanda aka zaɓa, ya amsa ya ce, Ubangijina Musa, ka hana su. Sai Musa ya ce masa, Kana kishi domina ne? Da ma dukan mutanen Ubangiji su zama annabawa, lokacin da Ubangiji ya ba su Ruhunsa! Sai Musa ya koma sansani shi da dattawan Israila.

Sai ruhu ya fito daga wurin Ubangiji, ya kawo makware daga teku, ya jefa su a kan sansani, tafiyar yini daga wannan gefe, da tafiyar yini daga wancan gefe, kewaye da sansani, kusan kamu biyu tsayinsu daga ƙasa. Kuma mutanen suka tashi suka yi tattarawa dukan yini, da dukan dare, da dukan ranar kashegari, suka tattara makwarwa, wanda ya tattara kaɗan ya sami mudu goma, suka shimfiɗa su a kewaye da sansani don bushewar kansu. Naman har yanzu yana a cikin haƙoransu kafin ya ƙare, sai Ubangiji ya yi fushi da mutanen, Ubangiji kuwa ya buge su da babban bugu ƙwarai. Kuma aka kira sunan wannan wurin Kaburburan Shaawa, domin a can suka binne mutanen masu shaawa. Daga Kaburbura na Shaawa, mutanen sun tashi zuwa Aseroth, kuma mutanen sun zauna a Aseroth.

12

Maryamu da Haruna suka yi magana a kan Musa saboda matar BaHabasha da ya aura, domin ya auri matar BaHabasha. Kuma suka ce, Ba da Musa kaɗai Ubangiji ya yi magana ba? Ba kuma gare mu ya yi magana ba? Ubangiji kuwa ya ji. Kuma Musa mutum ne mai tawaliu sosai fiye da dukan mutanen da suke a duniya. Sai Ubangiji ya ce nan take ga Musa da Haruna da Maryamu, Ku fita ku uku zuwa tentin shaida. Sai su ukun suka fita zuwa tentin shaida, sai Ubangiji ya sauko cikin ginshiƙin girgije, ya tsaya a bakin ƙofar tentin shaida, aka kira Haruna da Maryamu, sai su biyun suka fito. Sai ya ce musu, Ku saurari kalmomina, idan akwai annabi a cikinku na Ubangiji, zan

bayyana kaina gare shi ta wahayi, kuma zan yi magana da shi a cikin mafarki. Ba haka ba ne bawan na Musa, a cikin dukan gidan na amintacce yake. Baki da baki zan yi magana da shi a fili, ba ta hanyar kacici-kacici ba, kuma ya ga ɗaukakar Ubangiji. To, me ya sa ba ku ji tsoron yin magana a kan bawana Musa? Kuma fushin Ubangiji ya sauka a kansu, sai ya tafi. Sai girgijen ya tashi daga tentin, sai ga Maryamu ta zama mai kuturta kamar ƙanƙara, sai Haruna ya dube ta Maryamu, sai ga ta zama mai kuturta. Sai Haruna ya ce wa Musa, Ina roƙonka shugaba, kada ka ɗora mana zunubi, domin mun yi aikin jahilci a cikin yadda muka yi zunubi. Kada ya zama kamar mutuwa, kamar ɓarnawar da take fitowa daga mahaifar uwa, wadda take cinye rabin namanta. Sai Musa ya yi kuka ga Ubangiji yana cewa, Ya Allah, ina roƙonka, ka warkar da ita. Ubangiji ya ce wa Musa, Idan mahaifinta ya tofa mata a fuska, ba za ta ji kunya har kwana bakwai ba? A keɓe ta waje da sansani kwana bakwai, saan nan bayan haka za ta shiga.

Kuma aka raba Maryamu a waje da sansani kwana bakwai, kuma mutanen ba su tashi ba, har sai an tsarkake Maryamu.

Bayan wannan, mutanen suka tashi daga Aserot, suka kafa sansani a jeji na Faran.

13

Ubangiji ya yi wa Musa magana yana cewa, Ka aiko wa kanka da

maza, Kuma bari su leƙi asirin ƙasar Kananawa, wadda nake bayarwa ga yayan Israila don mallaka. Za ka aika su, mutum ɗaya daga kowace kabila, bisa ga iyalan kakannin su, duk shugaba daga cikinsu.

Kuma Musa ya aiko su daga hamadar Faran bisa ga umurnin Ubangiji, dukansu maza ne shugabannin yayan Israila. Kuma waɗannan sunayensu, na kabilar Ruben, Samwila ɗan Zakkur. Na kabilar Simeyona, Safat ɗan Suri. Na kabilar Yahuda, Kaleb ɗan Yefunne. Daga kabilar Issakar, Igal ɗan Yusufu. Na kabilar Efraim, Hoshea ɗan Nun. Na kabilar Benyamin, Falti ɗan Rafu. Daga kabilar Zebulun, Gudiel ɗan Sudi. Daga kabilar Yusufu na yayan Manasse, Gaddi ɗan Susi. Na kabilar Dan, Ammiel ɗan Gemalli. Daga kabilar Asher, Sathour ɗan Mikailu. Daga kabilar Naftali, Nabi ɗan Sabi. Daga kabilar Gad, Gudiel ɗan Maki. Waɗannan su ne sunayen mutanen da Musa ya aika don su leƙi asirin ƙasar, kuma Musa ya sanya wa Hoshea ɗan Nun suna Joshua.

Sai Musa ya aiko su don su leƙi asirin ƙasar Kanana, ya kuma ce musu, Ku haura ta wannan jeji, za ku kuwa haura zuwa dutsen, Kuma za ku ga ƙasar yadda take, da mutanen da suke zaune a cikinta, ko suna da ƙarfi ko suna da rauni, ko kaɗan ne ko da yawa. Kuma menene ƙasar da waɗannan suke zaune a kanta, ko tana da kyau ko mummuna ce, kuma waɗanne ne biranen da waɗannan suke zama a cikinsu, ko suna cikin wuraren da aka gina katanga ko a wuraren da ba su da katanga. Kuma menene ƙasar, ko mai ƙarfi ko mai rauni, idan akwai itatuwa a cikinta,

ko babu, kuma kun jajirce za ku karɓi daga yayan itatuwan ƙasar. Kuma ranakun, ranakun bazara, masu gaban inabi.

Kuma sun haura suka leƙi ƙasar daga hamadar Sin har zuwa Rehob, wajen shiga Hamath. Suka haura ta cikin hamada, suka tafi har zuwa Hebron, a can kuwa akwai Ahiman, Sheshai, da Talmai, zuriyar Anak. An gina Hebron shekara bakwai kafin a gina Tanis na Masar. Suka zo har zuwa Kwarin Tsiron Inabi, suka leƙi ƙasar, suka yanke reshe mai ɗauke da tsiron inabi ɗaya, suka ɗauka shi a kan sanduna, tare da rumman da ɓaure. Kuma suka sanya wa wannan wurin suna Kwarin Nonon Inabi, saboda nonon inabi wanda yayan Israila suka yanke daga can. Kuma suka koma daga can bayan sun binciki ƙasar, bayan kwana arbain.

Suka tafi suka zo wurin Musa da Haruna da wurin dukan taron yaan Israila a cikin hamadar Faran a Kadesh, suka ba su rahoto da kuma dukan taron, suka kuma nuna musu yaan ƙasar. Suka ba shi labari suka ce, Mun je ƙasar da ka aiko mu, ƙasa mai zub da madara da zuma, ga yayan itacenta. Amma alummar da take zaune a can tana da ƙarfin hali, kuma biranen suna da katanga, katangar suna da girma sosai, kuma mun ga zuriyar Anak a can. Kuma Amalek yana zaune a ƙasar Kudu, Hittawa, Hiwawa, Yebusawa, da Amorawa suna zaune a ƙasar tuddai, Kananawa kuma suna zaune kusa da teku da kuma kusa da kogin Urdun. Kuma Caleb ya sa mutane su yi shiru a gaban Musa, ya ce masa, Aa, amma bari mu haura, za mu haura mu ci ƙasar da gādo, domin muna da ƙarfin yin hakan. Kuma mutanen da suka haura

tare da shi suka ce, Ba za mu haura ba, domin ba za mu iya hawa zuwa ga alummar ba, saboda suna da ƙarfi fiye da mu. Kuma sun fito da mamaki game da ƙasar da suka leƙi asiri zuwa ga yayan Israila, suna cewa: Kasar da muka wuce don leƙi asiri, ƙasa ce mai cinye mazaunanta, kuma dukan mutanen da muka gani a cikinta maza ne masu tsawo fiye da kima. Kuma a can mun ga dodanni, kuma mun kasance a gabansu kamar fara, amma haka ma mun kasance a gabansu.

14

Sai dukan taron jamaa suka ɗaga muryarsu suka yi kuka, mutanen kuwa suka yi ta kuka dukan wannan dare. Kuma dukan yayan Israila suka yi gunaguni a kan Musa da Haruna, kuma dukan taron ya ce musu, Da ma mun mutu a ƙasar Masar, ko a cikin jeji wannan, da mun mutu! Don me Ubangiji yake shigar da mu zuwa wannan ƙasa don mu fāɗī a yaƙi? Matanmu da yaranmu za su zama ganima. Yanzu saboda haka, gara mu koma Masar. Suka ce wa juna, Bari mu naɗa shugaba mu koma Misira. Sai Musa da Haruna suka fāɗī rubda ciki a gaban dukan taron Israilawa.

Amma Joshua ɗan Nun, da Caleb ɗan Jephunneh waɗanda suka leƙi asirin ƙasar, suka yage tufafinsu, Suka ce wa dukan taron Israilawa, Kasar da muka bincika tana da kyau ƙwarai ƙwarai. Idan Ubangiji ya zaɓe mu, zai shigar da mu cikin wannan ƙasa, kuma zai ba mu ita, ƙasar da madara da zuma suke gudana a

cikinta. Amma kada ku zama yan tawayen Ubangiji, ku kuma kada ku ji tsoron mutanen ƙasar, domin su abinci ne a gare ku, gama lokacinsu ya ƙare, amma Ubangiji yana tare da mu, kada ku ji tsoronsu.

Kuma dukan taron jamaa suka ce za su jajjefe su da duwatsu, amma ɗaukakar Ubangiji ta bayyana a cikin girgije a kan tentin shaida ga dukan yayan Israila. Sai Ubangiji ya ce wa Musa, Har yaushe wannan jamaa za su ci gaba da tsokana ni? Har yaushe ba za su gaskata ni ba duk da dukan alamu da na yi a cikinsu? Zan buga su da mutuwa, kuma zan hallaka su, kuma zan mai da kai da gidan mahaifinka alumma mai girma, wadda ta fi wannan girma sosai. Kuma Musa ya ce wa Ubangiji, kuma Masar za ta ji, domin ka fitar da mutanen nan daga cikinsu da ƙarfinka. Amma kuma dukan mazaunan ƙasan nan sun ji cewa kai ne Ubangiji a cikin wannan jamaa, wanda ake ganinka fuska da fuska ya Ubangiji, kuma gizagizanka yana tsaye a kansu, kuma kana tafiya a gabansu da ginshiƙin girgije da rana, da ginshiƙin wuta da dare. Kuma za ka hallaka mutanen nan kamar mutum ɗaya, kuma alummai duk waɗanda suka ji sunan ka za su ce, suna cewa, Saboda rashin ikon Ubangiji ya shigar da wannan mutane zuwa ƙasar da ya rantse musu, ya hallaka su a cikin jeji. Kuma yanzu bari a ɗaukaka ƙarfin Ka, ya Ubangiji, kamar yadda Ka faɗa cewa, Ubangiji mai haƙuri, mai yawan jinƙai, kuma mai gaskiya, yana ɗauke da rashin bin doka da rashin adalci da zunubi, amma da tsarkakewa ba zai tsarkake mai laifi ba, yana mayar da zunuban ubanni a kan yaya har zuwa tsara ta uku da ta huɗu. Ka yafe zunubin mutanen nan

bisa ga babban jinƙanka, kamar yadda ka yi musu alheri tun daga Masar har zuwa yanzu.

Kuma Ubangiji ya ce wa Musa, Na yafe musu bisa ga maganarka. Amma ina raye ni, kuma yana raye sunana, kuma ɗaukakar Ubangiji za ta cika dukan ƙasa. Domin dukan mazan da suka ga ɗaukakata, da alamu da na yi a Masar da kuma a cikin jeji, suka gwada ni sau goma, ba su kuwa saurari muryata ba, Lallai ba za su ga ƙasar da na rantse wa ubanninsu ba, sai dai yayansu waɗanda suke tare da ni a nan, duk waɗanda ba su san nagarta ko mugunta ba, kowane matashi marar gogewa, waɗannan zan ba su ƙasar, amma duk waɗanda suka tsokane ni, ba za su gan ta ba. Amma bawan na Kaleb, domin yana da wani ruhu a cikinsa, kuma ya bi ni, zan shigar da shi zuwa ƙasar da ya shiga a can, kuma zuriyarsa za su gāji ta. Amma Amalek da Ba-Kanana suna zaune a cikin kwari, gobe ku juya ku koma ku tashi zuwa cikin jeji, ta hanyar Bahar Maliya.

Ubangiji ya ce wa Musa da Haruna, yana cewa, Har zuwa yaushe taron mugu wannan? Gunagunan yayan Israila da suke yi a gabana, wanda suka yi gunaguni game da ku, na ji. Na ce musu, ina raye ni, in ji Ubangiji, lalle yadda kuka yi magana a kunnuwana, haka zan yi muku. A cikin jejin nan za su fāɗi gaɓoɓinku, da dukan waɗanda aka bincika, da waɗanda aka ƙirga daga masu shekara ashirin zuwa sama, duk waɗanda suka yi gunaguni a kaina. Idan ku za ku shiga ƙasar da na ɗaga hannuna don ku zauna a kanta, sai dai Kaleb ɗan Yefunne, da Yoshuwa ɗan Nun. Amma yaran da kuka ce za su zama ganima,

zan shigar da su cikin ƙasar, za su kuwa gāji ƙasar da kuka ƙi. Kuma gaɓoɓinku za su fāɗi a cikin wannan jeji. Amma yayanku maza za su kasance suna yawo a cikin jeji shekara arbain, kuma za su ɗauki fasikancin ku, har sai an cinye gawarwakin ku a cikin jeji. Bisa ga adadin kwanakin da kuka leƙi ƙasar, arbain kwanaki, rana guda ga shekara, za ku ɗauki zunubanku na shekaru arbain, kuma za ku san fushin hasalata. Ni Ubangiji na yi magana, lalle hakika haka zan yi ga wannan muguwar taro, wadda ta taru a kaina, a cikin wannan jeji za su ƙare, kuma a can za su mutu.

Kuma mutanen da Musa ya aika don su leƙi asirin ƙasar, bayan sun iso suka yi gunaguni game da ita ga taron, suka fitar da mugayen kalmomi game da ƙasar, Kuma mutanen da suka yi magana ta mugunta game da ƙasar sun mutu ta annoba a gaban Ubangiji. Kuma Yoshuwa ɗan Nun da Kaleb ɗan Yefunne sun rayu daga cikin waɗannan mutanen da suka tafi don su leƙi asirin ƙasar. Sai Musa ya faɗa waɗannan kalmomi ga dukan yayan Israila, mutane kuwa suka yi baƙin ciki sosai.

Kuma sun tashi da wuri a safiya suka haura zuwa kan kololuwar dutsen, suna cewa, Duba, ga mu, za mu haura zuwa wurin da Ubangiji ya faɗa, domin mun yi zunubi. Sai Musa ya ce, Don me kuke keta maganar Ubangiji? Ba zai yi muku nasara ba. Kada ku hau, domin Ubangiji ba ya tare da ku, kuma za ku fāɗi a gaban abokan gābanku. Domin Amalek da Kananawa suna a can gaban ku, kuma za ku fāɗi da takobi, saboda kun juya baya kuna ƙin biyayya ga Ubangiji, kuma Ubangiji ba zai

kasance tare da ku ba. Kuma sun tilasta kansu, suka haura zuwa kan kololuwar dutsen, amma akwatin alkawarin Ubangiji da Musa ba su motsa daga sansani ba. Sai Amalek da Bakan-Kanana waɗanda suke zaune a wannan dutsen suka sauko, suka fatattake su, suka karkashe su har zuwa Horma, saan nan suka koma sansani.

15

Kuma Ubangiji ya ce wa Musa, yana cewa, Yi magana da yayan Israila, Kuma za ku ce musu, lokacin da kuka shiga ƙasar da za ku zauna a ciki, wadda Ni nake ba ku, Kuma za ku yi hadayun ƙonawa ga Ubangiji, cikakken hadayun ƙonawa ko hadaya, don ƙara girman alkawari, ko bisa ga son rai, ko a cikin bukukkuwanku, ku yi ƙamshi mai daɗi ga Ubangiji, idan kuwa daga shanu ko daga tumaki. Kuma zai kawo mai miƙawa kyautarsa ga Ubangiji, hadaya ta garin alkama mai laushi kashi goma na efah wanda aka haɗa da mai a cikin kashi huɗu na hin. Kuma ruwan inabi don hadaya ta sha, kashi huɗu na hin, za ku yi a kan hadaya ta ƙonawa ko a kan hadaya. Ga kowane ɗan rago ɗaya za ka yi haka, hadaya mai ƙamshi mai daɗi ga Ubangiji. Kuma ga ragon, lokacin da kuka miƙa shi a matsayin hadaya ta ƙonawa ko hadaya, za ku shirya hadaya ta garin alkama mai kyau kashi biyu bisa goma wanda aka haɗa da mai kashi uku na hin, Kuma za ku kawo kashi uku na hin na ruwan inabi don hadaya ta sha, mai kamshi mai dadi ga Ubangiji.

Idan kuma kuka yi hadaya daga cikin shanu don hadaya ta ƙonawa ko hadaya don cika babban alkawari, ko don hadaya ta salama ga Ubangiji, Kuma zai kawo a kan marafkin hadaya ta gari mai laushi kashi uku bisa goma da aka haɗa da mai, rabin hin. Kuma ruwan inabi don hadaya ta sha, rabin hin, hadaya ce mai ƙamshi mai daɗi ga Ubangiji.

Haka za ka yi ga ɗan marafki guda ɗaya, ko ga rago guda ɗaya, ko ga ɗan rago guda ɗaya daga cikin tumaki ko daga cikin awaki. Bisa ga adadin waɗanda idan kun yi, haka za ku yi ga kowane ɗaya, bisa ga adadinsu.

Duk ɗan ƙasa zai yi haka don miƙa irin waɗannan hadayu don ƙanshin da yake daɗi ga Ubangiji. Idan amma baƙo a cikinku ya zo a ƙasarku, ko wanda zai kasance a cikinku a cikin tsararrakinku, kuma ya yi hadaya mai ƙanshi mai daɗi ga Ubangiji, kamar yadda kuke yi ku, haka taron jamaa zai yi ga Ubangiji.

Doka ɗaya za ta kasance a gare ku da baƙi waɗanda suke zaune a cikin ku, doka ta madawwama zuwa tsararraki naku, kamar yadda kuke, haka baƙo zai kasance a gaban Ubangiji. Doka ɗaya za ta kasance kuma ƙaida ɗaya za ta kasance a gare ku da kuma ga baƙon da yake zama a cikin ku.

Ubangiji kuwa ya yi wa Musa magana, yana cewa, Yi magana da yayan Israila, kuma ka faɗa musu, saad da kuke shiga ƙasar da zan kai ku a can, Kuma zai zama a duk lokacin da kuke cin

burodin ƙasar, za ku ware hadaya ta musamman ga Ubangiji, farkon yayan kullu naku. Burodi za ku keɓe a matsayin hadaya, kamar yadda ake keɓe hadaya daga masussuka, haka za ku keɓe shi, Farkon yayan itatuwan kullu naku, za ku ba Ubangiji hadaya a cikin dukan tsararrakinku.

Amma duk lokacin da kuka yi laifi kuma ba ku bi dukan waɗannan umarnai da Ubangiji ya yi wa Musa magana ba, kamar yadda Ubangiji ya umarce ku ta hannun Musa, tun daga ranar da Ubangiji ya umarce ku har zuwa gaba ga tsararrakinku, Kuma zai kasance idan daga idanun taron ya faru ba da gangan ba, sai dukan taron za su yi ɗan maraƙi ɗaya daga shanu marar aibi don hadaya ta ƙonawa don ƙamshi mai daɗi ga Ubangiji, da hadayar wannan da hadaya ta sha nasa bisa ga tsari, da ɗan akuya ɗaya daga awaki don zunubi. Kuma firist zai yi kafara game da dukan taron yayan Israila, kuma za a gafarta musu, domin ba da gangan ba ne, kuma su kansu sun kawo kyautarsu hadaya ga Ubangiji saboda zunubinsu a gaban Ubangiji, saboda abubuwan da suka yi ba da gangan ba. Kuma za a gafarta wa dukan taron yayan Israila, da kuma baƙon da yake zaune tare da ku, domin dukan mutanen ba da gangan suka yi ba.

Idan kuma wani mutum ya yi zunubi ba da gangan ba, zai kawo akuya ɗaya mai shekara ɗaya don zunubi. Kuma firist zai yi kafara game da ran wanda ya yi zunubi ba da gangan ba, wanda ya yi zunubi ba da nufin ba a gaban Ubangiji, don yă yi kafara dominsa. Ga ɗan ƙasa a cikin yayan Israila, da kuma ga baƙo

wanda yake zaune a cikinsu, doka ɗaya za ta kasance a gare su, wanda idan ya yi wani abu ba da gangan ba.

Kuma duk wanda ya yi zunubi da gangan, ko ɗan ƙasa ne ko baƙo, yana tsokana Allah, za a hallaka wannan mutum daga cikin mutanensa, Domin ya raina maganar Ubangiji, kuma ya watsar da umarnansa, lalle za a hallaka wannan rai ƙaƙaf, zunubinta yana a cikinta.

Kuma yayan Israila suna a cikin jeji, sai suka sami wani mutum yana tattara itace a ranar Asabbaci. Kuma suka kawo shi waɗanda suka same shi yana tattara itace a ranar Asabbaci zuwa ga Musa da Haruna, da kuma zuwa ga dukan taron yayan Israila. Kuma suka ajiye shi a gidan yari, domin ba su yanke shawara a kan abin da za su yi da shi ba. Kuma Ubangiji ya yi magana da Musa, yana cewa, Lalle ne a kashe mutumin da mutuwa, dukan taron jamaa su jajjefe shi da duwatsu. Kuma dukan taron suka fitar da shi zuwa wajen sansani, suka jajjefe shi da duwatsu a wajen sansani, kamar yadda Ubangiji ya umarci Musa.

Ubangiji ya ce wa Musa, yana cewa, Yi magana da yayan Israila, ka faɗa musu su yi wa kansu ɓangarori a gefen tufafinsu daga tsara zuwa tsara, kuma ku sanya zare mai shuɗi a kan ɓangarorin gefen. Kuma zai kasance gare ku a cikin ɗigon, za ku gan su, za ku tuna da dukan umarnin Ubangiji, za ku yi su, ba za ku karkata ba bayan tunaninku da idanunku waɗanda kuke bin karuwanci da su, domin ku tuna ku kuma aikata dukan

umarnina. Kuma za ku zama masu tsarki ga Allahnku. Ni ne Ubangiji Allahnku wanda ya fitar da ku daga ƙasar Masar, don in zama Allahnku, Ni ne Ubangiji Allahnku.

16

Kuma Kora ɗan Isahara, ɗan Kohat, ɗan Lawi ya yi magana, da Datan da Abiram yayan Eliyab, da On ɗan Falet, ɗan Ruben, Kuma suka tashi a gaban Musa, maza daga yayan Israila hamsin da ɗari biyu, shugabannin taro, waɗanda aka kira ga majalisar, maza masu suna. Sun haɗa kai a kan Musa da Haruna, suka ce, Ku riƙe wannan gare ku: dukan jamaa duka masu tsarki ne, kuma Ubangiji yana tare da su. Don me kuke ɗaga kanku a kan jamaar Ubangiji? Kuma da ya ji haka, Musa ya fāɗi rubda ciki. Kuma ya yi magana da Kora da dukan taron nasa, yana cewa, Allah ya ziyarci kuma ya san waɗanda suke Nasa da masu tsarki, kuma ya kawo su kusa da kansa, waɗanda kuma ya zaɓa wa kansa, ya kawo su kusa da kansa. Wannan ku yi, ku ɗauki farantan wuta wa kanku Korah, da dukan taron sa, Kuma ku sanya wuta a kansu, ku kuma sanya turare a kansu a gaban Ubangiji gobe, mutumin da Ubangiji ya zaɓa, wannan mai tsarki ne. Ya isa muku, yayan Lawi. Kuma Musa ya ce wa Korah, ku saurare ni, yayan Lawi maza. Wannan ba ƙaramin abu ba ne a gare ku, cewa Allah na Israila ya raba ku daga taron Israila, kuma ya kawo ku kusa da kansa don yin hidimar alfarwar Ubangiji, kuma don tsayawa a gaban alfarwa don bauta musu? Kuma ya kusantar da kai da dukan yanuwanka yayan Lawi tare

da kai, amma har yanzu kuna neman ku yi hidimar firistoci? Haka kai da dukan taron ka wanda aka tara zuwa ga Allah, kuma wane ne Haruna, har kuke gunaguni a kansa?

Kuma Musa ya aika a kira Dathan da Abiram yayan Eliab, suka kuwa ce, Ba za mu hau ba. Shin wannan ba ƙaramin abu ba ne, cewa ka haura da mu zuwa ƙasa mai zuba da madara da zuma don ka kashe mu a cikin jeji, kuma har yanzu kana yi mana mulki? Mai mulki kai ne, kuma kai zuwa ƙasa mai gudana madara da zuma ka shigar da mu, kuma ka ba mu gādo na fili da gonakin inabi? Idanuwan mutanen nan za ka ƙwaƙule? Ba za mu hau ba. Kuma Musa ya yi baƙin ciki sosai, sai ya ce wa Ubangiji, Kada ka kula da hadayarsu, ban ɗauki wani abu mai kyau daga gare su ba, kuma ban cutar da ɗayansu ba. Sai Musa ya ce wa Kore, Ka tsarkake taronka, ku kuma kasance a shirye a gaban Ubangiji kai da Haruna da su gobe, Kuma ku ɗauka kowane mutum farantin wuta nasa, ku sa turare a kansu, ku kawo a gaban Ubangiji kowane mutum farantin wuta nasa, farantan wuta ɗari biyu da hamsin, kai da Haruna kuma kowane mutum farantin wuta nasa.

Kuma kowane ɗaya ya ɗauki farantin ƙona turare nasa, suka sa wuta a kansu, suka ɗora turare a kansu, suka tsaya a bakin ƙofofin Tentin Shaida, Musa da Haruna. Kuma Kora ya tara dukan taron sa a kansu a kofar Tentin Shaida, sai ɗaukakar Ubangiji ta bayyana ga dukan taron. Kuma Ubangiji ya yi magana da Musa da Haruna, yana cewa, Ku raba kanku daga tsakiyar wannan taron, zan kuwa cinye su nan take. Suka fāɗi

rubda ciki, suka ce, Ya Allah, Allah na ruhohi da dukan halittu masu nama, idan mutum ɗaya ne ya yi zunubi, shin fushin Ubangiji zai sauko a kan dukan jamaa? Kuma Ubangiji ya yi magana da Musa, yana cewa, Yi magana da taron jamaa, ka ce, Ku janye daga kewayen taron jamaar Korah.

Sai Musa ya tashi, ya tafi wurin Dathan da Abiram, dukan dattawan Israila kuwa suka tafi tare da shi. Kuma ya yi magana ga taron jamaa, yana cewa, Ku rabu da tentunan waɗannan mutane masu taurin kai, kuma kada ku taɓa kowane abin da yake nasu, don kada ku hallaka tare da su a cikin dukan zunubansu. Suka nisanta daga kewayen tentin Korah, Dathan da Abiram kuwa suka fito suka tsaya a ƙofofin tentunansu tare da matansu, da yayansu, da kayansu.

Kuma Musa ya ce, Ta wannan za ku san cewa Ubangiji ne ya aiko ni in yi dukan waɗannan ayyuka, ba na kaina ba. Idan bisa ga mutuwar dukan mutane waɗannan za su mutu, idan kuma bisa ga duban dukan mutane dubawa za ta kasance nasu, to ba Ubangiji ya aiko ni ba. Amma ko a cikin wahayi Ubangiji zai nuna, kuma ƙasa ta buɗe bakinta za ta hadiye su, da gidajensu, da tentunansu, da dukan abin da yake nasu, kuma za su sauka da rai zuwa jahannama, kuma za ku sani cewa waɗannan mutane sun tsokane Ubangiji.

Kamar yadda ya daina faɗin dukan waɗannan kalmomi, sai ƙasa ta tsage a ƙarƙashinsu. Aka buɗe ƙasa, ta kuma haɗiye su da gidajensu, da dukan mutanen da suke tare da Korah, da

dabbobinsu. Kuma sun gangara da kansu, tare da dukan abin da yake nasu a raye zuwa jahannama, ƙasa kuwa ta rufe su, suka hallaka daga tsakiyar taron. Kuma dukan Israila waɗanda suke kewaye da su sun gudu daga muryarsu, suna cewa, Kada ƙasa ta haɗiye mu. Kuma wuta ta fito daga wurin Ubangiji, ta cinye mutane hamsin da ɗari biyu waɗanda suke miƙa turare.

17

Kuma Ubangiji ya ce wa Musa, Kuma zuwa ga Eleyazar ɗan Haruna firist, ɗauki firepans na tagulla daga tsakiyar waɗanda aka ƙone, kuma wutar baƙo wannan a watsa a can, domin sun tsarkake firepans na masu zunubi waɗannan da rayukansu, Kuma ka yi su faranti da aka buɗe don rufin bagadi, domin an miƙa su a gaban Ubangiji kuma aka tsarkake su, kuma suka zama alama ga yayan Israila. Kuma Eleazar ɗan Haruna firist ya ɗauki farantan wuta na tagulla, duk waɗanda waɗanda aka ƙone suka kawo, kuma suka ƙara su a matsayin abin rufe bagade. Abin tunawa ga yayan Israila, domin kada wani baƙo wanda ba shi ne daga zuriyar Haruna ba ya zo ya ɗora turare a gaban Ubangiji, kuma kada ya zama kamar Kora da taronsa, kamar yadda Ubangiji ya faɗa ta hannun Musa gare shi.

Kuma yayan Israila suka yi gunaguni a washegari a kan Musa da Haruna, suna cewa, Ku kun kashe mutanen Ubangiji. Kuma ya faru a lokacin da taron jamaa suka taru a kan Musa da Haruna, suka ruga zuwa tentin shaida, sai girgije ya rufe shi, kuma

ɗaukakar Ubangiji ta bayyana. Sai Musa da Haruna suka shiga gaban Tentin Shaida. Kuma Ubangiji ya yi magana da Musa da Haruna, yana cewa, Ku tashi daga tsakiyar wannan taron, zan kuwa cinye su nan take, sai suka fāɗi rubda ciki. Sai Musa ya ce wa Haruna, Ɗauki majemaren wuta, ka ɗora wuta a kansa daga bagade, ka zuba turare a kansa, ka ɗauka da sauri zuwa sansani, ka yi kafara dominsu, gama fushi ya fito daga gaban Ubangiji, ya fara halaka mutane. Kuma Haruna ya ɗauka kamar yadda Musa ya faɗa masa, ya gudu zuwa cikin taron jamaa, kuma tuni annobar ta fara a cikin mutane, sai ya sa turare ya kuma yi kafara domin mutane. Kuma ya tsaya tsakanin matattu da masu rai, sai annobar ta daina. Kuma matattu a cikin annobar sun zama dubu goma sha huɗu da ɗari bakwai, ban da waɗanda suka mutu saboda Korah. Kuma Haruna ya koma zuwa ga Musa a ƙofar Tentin Shaida, annoba kuwa ta daina.

Kuma Ubangiji ya yi magana da Musa, yana cewa, Yi magana da yayan Israila, ka ɗauki daga gare su sanda-sanda bisa ga gidajen iyayensu daga dukan shugabanninsu, bisa ga gidajen iyayensu, sanduna goma sha biyu, ka rubuta sunan kowane mutum a kan sandarsa. Kuma ka rubuta sunan Haruna a kan sandan Lawi, domin sanda daya ce ta kabilar gidan kakannin su za su bayar. Kuma za ka sanya su a cikin tentin shaida, a gaban shaida, inda zan bayyana kaina gare ka a can. Kuma mutumin da zan zaɓa shi, sandarsa za ta tsira, kuma zan kawar da gunagunan yayan Israila daga gare ni, waɗanda suke yi muku gunaguni.

Sai Musa ya yi magana da yayan Israila, suka ba shi duka

sarakunansu sanda ɗaya-ɗaya ga kowane sarki, bisa ga gidajen iyayensu, sanduna goma sha biyu, kuma sandar Haruna tana a tsakanin sandunansu. Sai Musa ya ajiye sandunan a gaban Ubangiji a cikin Tentin Shaida. Kuma ya faru a washegari, sai Musa da Haruna suka shiga cikin tentin shaida, sai ga sandar Haruna ta gidan Lawi ta yi tsiro, ta fitar da toho, ta yi fure, kuma ta ba da yayan itace. Sai Musa ya fitar da dukan sanduna daga gaban Ubangiji zuwa ga dukan yayan Israila, suka gani, kuma kowannensu ya ɗauki sandansa.

Sai Ubangiji ya ce wa Musa, Ajiye sandan Haruna a gaban Akwatin Alkawari don ajiyewa, ya zama alama ga yan tawayen, don gunaguninsu ya daina daga gare ni, kada su mutu. Kuma Musa da Haruna suka yi kamar yadda Ubangiji ya umarce Musa, haka suka yi. Sai yayan Israila suka ce wa Musa, Duba, mun halaka, mun bace, mun lalace. Duk wanda ya taɓa tabanakul na Ubangiji yana mutuwa, har zuwa ƙarshe mu mutu?

18

Ubangiji ya ce wa Haruna, Kai da yayanka maza da gidan mahaifinka za ku ɗauki nauyin zunubai na abubuwa masu tsarki, kuma kai da yayanka maza za ku ɗauki nauyin zunubai na aikin firist ɗinku. Kuma kawo yanuwanka kabila Lawi, mutanen mahaifinka, kusa da kanka, bari su haɗu da kai, su yi maka hidima, kai da yayanka maza za ku kasance a gaban tentin shaida. Kuma za su yi tsaron ayyukanka, da tsaron Tentin

Sujada. Amma ba za su kusaci kayayyakin tsarkaka da bagaden ba, don kada su mutu, su da ku. Kuma za a haɗa su zuwa gare ka, kuma za su yi tsaron tanti na shaida, bisa ga dukan ayyukan hidimar tanti, kuma baƙo ba zai kusace ka ba. Kuma za ku kiyaye masu gadin abubuwa masu tsarki, da masu gadin bagade, don kada fushi ya kasance a cikin yayan Israila. Kuma ni na ɗauki yanuwanku Lawiyawa daga cikin yaan Israila, kyauta da aka bayar ga Ubangiji, don su yi hidimar Tentin Shaida. Kuma kai da yayanka maza tare da kai za ku kiyaye firist ɗinku, bisa ga kowane hali na bagade, da abin da yake cikin labulen, kuma za ku yi hidimar ayyukan firist ɗinku a matsayin kyauta, kuma baƙon da ya kusace zai mutu.

Ubangiji ya yi magana da Haruna, ya ce, Duba, na ba ku aikin kiyaye farkon yayan itatuwa daga dukan abubuwan da aka keɓe gare ni daga yayan Israila. Na ba ku su a matsayin lada, da kuma ga yayanku maza bayanku, a matsayin doka ta har abada. Kuma wannan bari ya zama a gare ku daga tsarkakakku abubuwa masu tsarki na hadayu, daga dukan kyautai nasu, kuma daga dukan hadayunsu, kuma daga dukan laifofin su, kuma daga dukan zunubansu, duk abin da suke mayarwa mini daga dukan abubuwa masu tsarki, a gare ka zai zama kuma ga yayanka maza. A cikin Wuri Mai Tsarki na abubuwa masu tsarki za ku ci su; kowane namiji zai ci su, kai da yayanka maza; abubuwa masu tsarki za su zama a gare ka.

Kuma wannan zai zama naku na farko yayan itacen kyautai nasu, daga dukan hadayun yayan Israila. Na ba ka su da

yayanka maza da yayanka mata tare da kai, doka ce ta har abada. Duk mai tsabta a cikin gidanka zai ci su.

Duk farkon yayan mai, da duk farkon yayan ruwan inabi, da farkon yayan hatsi nasu, duk abin da suke bayarwa ga Ubangiji, gare ka na ba da su. Dukan farin yayan amfani da suke a cikin ƙasarsu, duk abin da suka kawo wa Ubangiji, naka ne, duk mai tsarki a cikin gidanka zai ci su.

Duk abin da aka keɓe a cikin yayan Israila, naka zai zama. Kuma kowane buɗe mahaifa daga dukan nama, duk abin da suke miƙawa ga Ubangiji daga mutum har zuwa dabba, zai zama naka, amma za a fanshi ɗan fari na mutane da fansa, kuma ɗan fari na dabbobi marasa tsarki za ka fanshi. Kuma fansar sa, daga wata ɗaya, ƙimar shekel biyar ne, bisa ga shekel mai tsarki wanda ashirin obol suke. Sai dai ɗan farin maruƙa da ɗan farin tumaki, da ɗan farin awaki ba za ka fansa ba, tsarkaka ne, kuma jininsu za ka zuba a kan bagade, kitsensu kuma za ka miƙa hadaya don ƙanshin da yake daɗi ga Ubangiji.

Kuma naman zai zama naka, kamar yadda ƙirjin na hadaya ta kaɗawa yake, haka ma hannun dama zai zama naka. Duk hadayar abubuwa masu tsarki, duk abin da yayan Israila suka keɓe ga Ubangiji, na ba ka da yayanka maza da yayanka mata tare da kai, doka ce ta har abada. Alkawarin gishiri ne na madawwami a gaban Ubangiji, gare ka da zuriyarka tare da kai.

Ubangiji ya yi magana da Haruna cewa, Ba za ka sami gādo a

ƙasarsu ba, kuma ba za ka sami rabo a cikinsu ba, domin Ni ne rabonka da gādonka a tsakanin yayan Israila.

Kuma ga yayan Lawi, duba, na ba su dukan zakka a Israila a matsayin gādo, a maimakon hidimar da suke yi, domin suna hidima a Tentin Shaida. Kuma yayan Israila ba za su ƙara zuwa cikin Tentin Shaida ba, don kada su ɗauki zunubi mai kawo mutuwa. Kuma Balawe shi kansa zai yi hidimar tentin shaida, kuma su kansu za su ɗauki zunubansu, doka ce ta har abada zuwa tsararrakinsu, kuma a cikin yayan Israila ba za su gāji gādo ba. Domin zakkar yayan Israila duk idan sun keɓe wa Ubangiji, hadaya na ba wa Lawiyawa a matsayin gādo, saboda wannan na faɗa musu cewa, a tsakanin yayan Israila ba za su gāji gādo ba.

Kuma Ubangiji ya yi magana da Musa, yana cewa, Kuma ga Lawiyawa za ka yi magana, ka ce musu, idan kun karɓa daga yayan Israila zakan goma wanda na ba ku daga gare su a matsayin gādo, sai ku ware daga gare shi hadaya ga Ubangiji, zakan goma daga zakan goma. Kuma za a ƙidaya muku abubuwan da kuka ware kamar hatsi daga masussuka, da kuma hadaya daga wurin matsewar ruwan inabi. Haka za ku keɓe su, ku ma, daga dukan hadayun Ubangiji, daga dukan zakkokin ku, duk yawan abin da kuka karɓa daga yayan Israila, kuma za ku ba da hadaya daga gare su ga Ubangiji, ga Haruna firist. Daga dukan kyautarku za ku ware hadaya ga Ubangiji, ko daga dukan yayan fari abin da aka tsarkake daga gare shi. Kuma za ku ce musu, lokacin da kuka ɗauke farkon yayan daga gare shi, za a

ƙirga wa Lawiyawa kamar amfanin masussuka, kuma kamar amfanin wurin matsin ruwan inabi. Kuma za ku ci shi a kowane wuri, ku da iyalanku, domin wannan lada ce a gare ku maimakon hidimar da kuke yi a cikin Tentin Shaida. Kuma ba za ku sha zunubi ta dalilinsa ba, idan kun ɗauke farkon yayan daga gare shi, kuma ba za ku ƙazantar da abubuwan tsarkaka na yayan Israila ba, domin kada ku mutu.

19

Kuma Ubangiji ya yi magana da Musa da Haruna, yana cewa, Wannan ita dokar ta doka, duk abin da Ubangiji ya umarta, yana cewa: Yi magana ga yayan Israila, kuma bari su kawo maka karsana ja marar aibi, wadda ba ta da aibi a cikinta, kuma wadda ba a taɓa sa mata karkiya ba. Kuma za ka ba da ita ga Eliazar firist, za su kuma fitar da ita waje da sansani zuwa wuri mai tsabta, saan nan za su yanka ta a gabansa. Kuma Eleyazar zai ɗauki daga jininta, kuma zai yayyafa a gaban tentin shaida daga jininta sau bakwai. Kuma za su ƙone ta a gabansa, fatar ta da naman ta da jinin ta tare da taki nata za a ƙone. Kuma firist zai ɗauki itacen alul da hyssop da jan ƙyalle, kuma za su jefa su a tsakiyar ƙonewar karsana.

Kuma firist zai wanke tufafin sa, kuma zai yi wankan jikinsa da ruwa, kuma bayan haka zai shiga cikin sansani, kuma firist zai kasance marar tsarki har zuwa yamma. Kuma wanda yake ƙone ta zai wanke tufafinsa, kuma zai yi wanka jikinsa, kuma zai

kasance marar tsarki har zuwa yamma. Kuma wani mutum mai tsabta zai tattara tokar karsanar, ya ajiye ta a waje da sansani a wuri mai tsabta, kuma za ta kasance ga jamaar yayan Israila don ajiyewa, ruwan tsarkakewa ne, tsarkakewa ce. Kuma mai tattara tokar karsanar zai wanke tufafinsa, kuma zai kasance marar tsarki har zuwa yamma, kuma wannan zai zama doka ta har abada ga yayan Israila da kuma baƙin da suke zaune tare da su.

Mai taɓa gawar mutum zai zama marar tsarki har kwana bakwai. Wannan zai tsarkake kansa a rana ta uku da a rana ta bakwas, kuma zai zama tsarkakakke. Amma idan ba a tsarkake shi ba a rana ta uku da a rana ta bakwas, ba zai zama tsarkakakke ba. Duk wanda ya taɓa matacce daga ran mutum, idan ya mutu, kuma ba a tsarkake shi ba, alfarwar Ubangiji ya ƙazantar, za a hallaka ran nan daga Israila, domin ruwan tsarkakewa ba a yayyafa a kansa ba, marar tsarki ne, har yanzu ƙazantarsa tana a cikinsa. Wannan ita ce doka: idan mutum ya mutu a cikin gida, duk wanda ya shiga gidan, da duk abin da yake a cikin gidan, za su zama marasa tsarki har kwana bakwai. Kuma duk wani kayan da aka buɗe wanda ba a daure shi da ɗaure a kansa ba, marar tsarki ne. Kuma duk wanda ya taɓa a kan filin wanda aka kashe ko matattu ko ƙashin ɗan adam ko kabari, zai kasance marar tsarki har kwana bakwai.

Kuma za su ɗauki wa marar tsarki daga tokar da aka ƙone ta tsarkakewa, kuma za su zuba mata ruwa mai rai a cikin tasa. Kuma mutum mai tsabta zai ɗauki hyssop, ya tsoma shi cikin

ruwa, ya yayyafa a kan gidan, da a kan kayayyakin, da a kan dukan mutanen da suke a can, da a kan wanda ya taɓa ƙashin mutum, ko wanda aka kashe, ko wanda ya mutu, ko kabari. Kuma mai tsarki zai yayyafa a kan marar tsarki a rana ta uku da kuma a rana ta bakwas, kuma za a tsarkake shi a rana ta bakwas, kuma zai wanke tufafinsa, kuma zai yi wanka da ruwa, kuma zai kasance marar tsarki har zuwa maraice. Kuma duk mutumin da ya ƙazantu amma ba a tsarkake shi ba, za a hallaka ransa daga cikin taron, domin ya ƙazantar da abubuwa masu tsarki na Ubangiji, saboda ba a yayyafa masa ruwan tsarkakewa ba, marar tsarki ne. Kuma zai zama muku doka ta har abada, kuma wanda yake yayyafa ruwan tsarkakewa, zai wanke tufafinsa, kuma wanda ya taɓa ruwan tsarkakewa, zai zama marar tsarki har zuwa yamma. Kuma duk abin da marar tsarki ya taɓa, zai zama marar tsarki, kuma mutumin da ya taɓa shi, zai zama marar tsarki har zuwa yamma.

20

Kuma yayan Israila, dukan taron jamaa, suka zo cikin hamadar Sin a wata na farko, sai mutanen suka zauna a Kadesh. Maryamu kuwa ta mutu a can, aka kuma binne ta a can. Kuma ba a samu ruwa ga taron jamaa, sai suka taru a kan Musa da Haruna. Kuma mutane sun yi gunaguni ga Musa, suna cewa, Da mun mutu a lokacin da yanuwanmu suka hallaka a gaban Ubangiji! Kuma me ya sa kuka kawo taron Ubangiji zuwa cikin wannan jeji don a kashe mu da dabbobinmu? Kuma don me

wannan? Kun fito da mu daga Masar, don zuwa cikin wannan mugun wuri, wurin da ba a shuka ba, ba yayan ɓaure ba, ba inabi ba, ba rumman ba, kuma ba ruwan sha.

Kuma Musa da Haruna suka zo daga gaban taron jamaa zuwa ƙofar Tentin Shaida, suka fāɗi rubda ciki, sai ɗaukakar Ubangiji ta bayyana a gare su. Ubangiji kuwa ya yi wa Musa magana, yana cewa, Ɗauki sandanka, ka tara jamaa kai da Haruna ɗanuwanka, ku yi magana da dutsen a gabansu, zai ba da ruwansa, za ku fitar musu da ruwa daga dutsen, ku shayar da jamaa da dabbobinsu. Sai Musa ya ɗauki sandar da take a gaban Ubangiji, kamar yadda Ubangiji ya umarta. Sai Musa da Haruna suka tara jamaa a gaban dutsen, suka ce musu, Ku saurare mu, ku marasa biyayya! Shin daga wannan dutsen za mu fitar muku ruwa? Kuma bayan Musa ya ɗaga hannunsa, ya buga dutsen da sanda sau biyu, sai ruwa mai yawa ya fito, taron jamaa kuma ya sha, da dabbobinsu. Kuma Ubangiji ya ce wa Musa da Haruna, Saboda ba ku gaskata ba don tsarkake ni a gaban yayan Israila, saboda wannan ba za ku ku shigo da wannan taron zuwa ƙasar da na ba su ba. Wannan shi ne ruwan Rigima, domin an zagi yayan Israila a gaban Ubangiji, kuma an tsarkake shi a cikinsu.

Kuma Musa ya aika manzanni daga Kadesh zuwa sarkin Edom, yana cewa, Ga abin da ɗanuwanka Israila ya ce, kai ka san dukan wahalar da ta same mu. Kuma iyayenmu suka gangara zuwa Masar, muka kuma zauna a Masar kwanaki masu yawa, Masarawa kuwa suka wulaƙanta mu da iyayenmu. Muka yi kuka zuwa ga Ubangiji, Ubangiji kuwa ya ji muryarmu, ya aiki

manzanni, ya fitar da mu daga Masar, yanzu kuma muna a birnin Kadesh, a gefen iyakarku. Za mu bi ta ƙasarka, ba za mu bi ta gonaki ba, ko ta gonakin inabi ba, ba kuwa za mu sha ruwa daga rijiyarka ba, za mu bi babbar hanya ta sarauta, ba za mu karkata dama ko hagu ba, har sai mun wuce iyakokin ƙasarka. Sai Edom ya ce masa, Ba za ka wuce ta ƙasata ba, in ba haka ba, zan fito in yaƙe ka. Kuma yayan Israila suka ce masa, Za mu bi ta gefen dutsen. Idan kuwa muka sha ruwanka, ni da dabbobina, zan biya ka. Alamarin ba kome ba ne kawai, za mu bi ta gefen dutsen. Amma ya ce, Ba za ka wuce ta wurina ba, sai Edom ya fita don ya sadu da shi tare da babban taro da ƙarfi mai girma. Kuma Edom bai yarda ya bar Israila su wuce ta cikin iyakokinsa ba, sai Israila suka kauce masa. Kuma sun tashi daga Kadesh, kuma yayan Israila, dukan taron, sun iso dutsen Hor.

Kuma Ubangiji ya ce wa Musa da Haruna a Dutsen Hor a kan iyakokin ƙasar Edom, yana cewa, A ƙara Haruna zuwa ga mutanensa, domin ba za ku shiga ƙasar da na ba yayan Israila ba, saboda kun tsokane ni a ruwan zagi. Ɗauki Haruna da Eleyazar ɗansa, ka kai su zuwa Dutsen Hor a gaban dukan taron. Kuma ka cire wa Haruna rigar sa, ka sa wa Eleyazar ɗansa, saan nan Haruna bayan an haɗa shi, bari ya mutu a can. Kuma Musa ya yi kamar yadda Ubangiji ya umarce shi, ya haura da shi zuwa Dutsen Hor a gaban dukan jamaar. Kuma ya cire wa Haruna rigunan sa, ya kuma sa su wa Eleyazar ɗansa, sai Haruna ya mutu a kan kololuwar dutsen, saan nan Musa da Eleyazar suka sauko daga dutsen. Kuma dukan jamaa suka ga cewa Haruna ya mutu, sai dukan gidan Israila suka yi kuka a

kan Haruna har kwana talatin.

21

Kuma Sarkin Kanana Arad wanda yake zaune a jeji ya ji cewa Israila ta zo ta hanyar Atarein, sai ya yi yaƙi da Israila, ya kuma kama waɗansu daga cikinsu ya kai su bauta. Kuma Israila ya yi alkawari ga Ubangiji, ya ce, Idan ka ba da wannan mutane a ƙarƙashin ikona, zan hallaka su gaba ɗaya tare da garuruwansu. Ubangiji kuwa ya ji muryar Israila, ya kuma ba da Kananawa a ƙarƙashin ikonsu, ya kuma hallaka su da biranen su, suka kuma kira sunan wannan wuri, Laananne.

Kuma sun tashi daga dutsen Hor, hanya zuwa Bahar Ja, suka kewaye ƙasar Edom, kuma mutanen suka fid da zuciya a hanya. Kuma mutane suka yi magana a kan Allah da kuma a kan Musa, suna cewa, Don me wannan? Ka fitar da mu daga Masar don ka kashe mu a cikin jeji? Domin babu gurasa, kuma babu ruwa, kuma ranmu ya ƙi wannan gurasar marar amfani. Kuma Ubangiji ya aika da macizai masu kisa zuwa ga mutanen, suka kuwa cije su, sai mutane da yawa daga yayan Israila suka mutu. Mutane suka zo wurin Musa suna cewa, Mun yi zunubi, domin mun yi magana a kan Ubangiji, kuma a kanka. Saboda haka ka yi addua ga Ubangiji, ya cire macijin daga gare mu. Sai Musa ya yi addua ga Ubangiji game da mutane, Ubangiji kuwa ya ce wa Musa, Ka yi wa kanka maciji, ka kuma sanya shi a kan alama, kuma zai zama cewa idan maciji ya ciji mutum, duk wanda aka

cije da ya gan shi zai rayu. Sai Musa ya yi maciji na tagulla, ya kafa shi a kan sanda, kuma sai ya zama cewa duk lokacin da maciji ya ciji wani mutum, in ya dubi macijin tagulla, sai ya rayu.

Kuma yayan Israila sun tashi, suka kafa sansani a Obot. Suka tashi daga Oboth, suka kafa sansani a Achalga wanda yake a hayin gabas, a cikin jeji wadda take fuskantar Moab, wajen fitowar rana. Kuma daga can suka tashi, suka kafa sansani a kwarin Zared. Kuma daga can suka tashi suka kafa sansani a hayin Arnon a cikin jeji, wanda yake fitowa daga iyakokin Amoriyawa, domin Arnon iyaka ce ta Mowab, tsakanin Mowab da Amoriyawa. Saboda wannan an ce a cikin littafi, yaƙin Ubangiji ya ƙone Zahab, da rafuffukan Arnon. Kuma ya naɗa rafuffukan don a zauna a Er, kuma an haɗa shi da iyakokin Mowab.

Kuma daga can akwai rijiyar, wannan rijiya ce wadda Ubangiji ya ce wa Musa, Tara jamaa, zan kuwa ba su ruwa su sha. Saan nan Israila ya rera wannan waƙa a kan rijiyar, Fara masa, ya rijiya, Sarakunan ƙasa sun tona shi, sarakunan alummai sun fafe shi a cikin mulkinsu, a lokacin da suke mulki. Kuma daga rijiya zuwa Manthanaein, kuma daga Manthanaein zuwa Naaliel, kuma daga Naaliel zuwa Bamoth, kuma daga Bamoth zuwa Ianin, wanda yake a cikin filin Moab, daga ƙwanƙolin dutsen da aka sassaƙa, wanda yake kallon wajen hamada.

Kuma Musa ya aika da dattawa zuwa Sihon sarkin Amoriyawa,

da kalmomin zaman lafiya, yana cewa, Za mu wuce ta cikin ƙasarka, za mu bi hanya, ba za mu karkata ba, ko zuwa gona, ko zuwa gonar inabi. Ba za mu sha ruwa daga rijiyarka ba, za mu bi babban hanya, har sai mun wuce iyakokin ƙasarka. Kuma Sihon bai ba Israila damar wucewa ta cikin iyakokinsa ba, kuma Sihon ya tattara dukan mutanensa, kuma ya fita don yaƙi da Israila zuwa cikin jeji, kuma ya zo Jahaz, kuma ya jajirce don yaƙi da Israila. Kuma Israila ya kashe shi da takobi, suka kuma mallaki ƙasarsa, daga Arnon har zuwa Jabbok, har zuwa yan Ammon, domin Jazer iyakar yan Ammon ce. Kuma Israila ya ɗauki dukan waɗannan garuruwa, kuma Israila ya zauna a cikin dukan garuruwan Amoriyawa, a Heshbon, da kuma a dukan garuruwan da suke kewaye da ita. Domin Heshbon birni ne na Sihon sarkin Amoriyawa, kuma ya yi yaƙi da sarkin Mowab a baya, suka kuma ɗauki dukan ƙasarsa, daga Aroer har zuwa Arnon. Saboda wannan waɗanda suke magana da kacici-kacici za su ce, ku zo zuwa Heshbon, domin a gina kuma a shirya birnin Sihon. Domin wuta ta fita daga Heshbon, harshen wuta daga birnin Sihon, kuma ta cinye har zuwa Moab, kuma ta hadiye ginshiƙan Arnon. Kaiton ga kai Mowab, ka hallaka mutanen Kamosh, an ba da yayansu maza don a cece su, kuma yayansu mata kamammu ga Sihon sarkin Amoriyawa. Kuma irinsu zai hallaka, Heshbon har zuwa Daibon, kuma matan har yanzu sun ƙara kunna wuta a kan Moab.

Ya zauna kuwa Israila a cikin dukan garuruwan Amoriyawa. Sai Musa ya aiko mutane su leƙi asirin Yazer, suka kuma ci ta da ƙauyukanta, suka kori Amoriyawan da suke zaune a can. Suka

dawo, suka bi hanyar da ta kai Bashan, sai Og sarkin Bashan ya fito ya sadu da su, shi da dukan mutanensa don yaƙi a Edrei. Sai Ubangiji ya ce wa Musa, Kada ka ji tsoronsa, domin na ba da shi a hannunka, da dukan mutanensa, da dukan ƙasarsa, kuma za ka yi masa kamar yadda ka yi wa Sihon sarkin Amoriyawa, wanda ya zauna a Heshbon. Kuma suka buge shi da yayansa maza, da dukan mutanensa, har ba a bar wani da rai ba, suka kuma gāji ƙasarsa.

22

Kuma yayan Israila suka tashi suka kafa sansani a yammacin Mowab kusa da Kogin Urdun, daidai da Yeriko. Kuma da Balak ɗan Zippor ya ga dukan abin da Israila ta yi wa Amoriyawa, Kuma Mowab ya ji tsoron mutanen sosai saboda sun yi yawa, kuma Mowab ya ji ƙyama daga gaban yayan Israila. Sai Mowab ya ce wa majalisar dattawan Midiyan, Yanzu wannan taron za su lashe duk abin da yake kewaye da mu, kamar yadda ɗan maraƙi yake lashen koren ciyawa daga filin. Balak ɗan Seffor kuwa sarki ne na Mowab a lokacin nan. Kuma ya aika jakadai zuwa Balaam ɗan Beor na Fetor, wanda yake a kan kogin ƙasar mutanensa, don ya kira shi, yana cewa, Duba, mutane sun fito daga Masar, kuma duba, sun rufe fuskar ƙasa, kuma suna zaune kusa da ni. Kuma yanzu zo ka laanta mini mutanen nan, domin suna da ƙarfi fiye da mu, ko kuwa mu za mu iya cin su da yaƙi, don in kore su daga ƙasar, domin na san cewa duk wanda ka yi wa albarka, yana albarkatacce, kuma duk wanda ka laanta,

yana laanannen. Majalisar dattawan Mowab da majalisar dattawan Midiyan suka tafi suna riƙe da kuɗin duba a hannuwansu, suka zo wurin Balaam, suka faɗa masa kalmomin Balak. Sai ya ce musu, Ku kwana a nan daren nan, zan kuwa amsa muku bisa ga abin da Ubangiji zai faɗa mini, sai shugabannin Mowab suka zauna tare da Balaam.

Sai Allah ya zo wurin Balaam, ya ce masa, Wane ne waɗannan mutane a wurinka? Kuma Balaam ya ce wa Allah, Balak ɗan Seffor, sarkin Mowab, ya aiko su wurina yana cewa, Duba, mutane sun fito daga Masar, kuma sun rufe fuskar ƙasa, kuma wannan yana zaune kusa da ni, kuma yanzu zo ka laanta mini shi, ko zan iya buga shi, in kuma kore shi daga ƙasar. Kuma Allah ya ce wa Balaam, Ba za ka tafi tare da su ba, kuma kada ka laanci mutanen, domin suna da albarka. Kuma Balaam ya tashi da safe, ya ce wa shugabannin Balak, Ku koma wurin ubangijinku, Allah bai yarda in tafi tare da ku ba. Kuma sarakunan Mowab suka tashi, suka zo wurin Balak, suka ce, Balaam ba ya son ya tafi tare da mu.

Kuma Balak ya ƙara aika sarakuna da yawa, waɗanda suka fi waɗannan daraja. Suka zo wurin Balaam, suka ce masa, Ga abin da Balak ɗan Sifur ya ce, Ina roƙonka kada ka ƙi zuwa wurina. Da girmamawa zan girmama ka, kuma duk abin da ka faɗa zan yi maka, saboda haka zo ka laanci mini mutanen nan. Sai Balaam ya amsa ya ce wa sarakunan Balak, Ko da Balak ya ba ni gidansa cike da azurfa da zinariya, ba zan iya ketare maganar Ubangiji Allah ba, in yi wani abu karami ko babba bisa ga

tunanina. Kuma yanzu ku ma ku jira a nan wannan dare, don in san abin da Ubangiji zai ƙara faɗa mini. Kuma Allah ya zo wurin Balaam da dare, ya ce masa, idan waɗannan mutane sun zo don kiran ka, tashi ka bi su, amma duk abin da zan faɗa maka, wannan za ka yi.

Kuma Balaam ya tashi da safe, ya yi wa jakinsa sirdi, kuma ya tafi tare da sarakunan Mowab. Kuma Allah ya yi fushi saboda ya tafi, sai manzannin Allah ya tashi don tsaya masa, yana kan jakinsa, tare da bayinsa biyu. Kuma da jaki ya ga malaikan Allah yana tsaye a hanya, da takobi a zare a hannunsa, sai jaki ya kauce daga hanya ya nufi fili, sai ya buge jaki da sandansa don ya mayar da ita hanya.

Sai manzannin Allah ya tsaya a cikin kwazazzaban gonakin inabi, akwai shinge a wannan gefe da shinge a wancan gefe Kuma da jaki ta ga malaikan Allah, sai ta matsa kanta zuwa bango, ta kuma murƙushe ƙafar Balaam a bango, sai ya ƙara ya sake buge ta.

Sai malaikan Allah ya ƙara, ya tafi ya tsaya a wuri maƙarƙashiya, inda ba za a iya kaucewa dama ko hagu ba. Kuma da jaki ya ga manzannin Allah, sai ya zauna a ƙarƙashin Balaam, sai Balaam ya fusata, ya kuma buga jakin da sanda. Kuma Allah ya buɗe bakin jakin, sai ta ce wa Balaam, Me na yi maka da ka buge ni sau uku haka? Sai Balaam ya ce wa jaki, Ka yi mini baa, kuma da a ce ina da takobi a hannuna, da na riga na soke ka. Sai jaki ta ce wa Balaam, Ashe, ba ni ba ce jakin naka

wanda ka kasance kana hawa tun daga ƙuruciyarka har ya zuwa yau? Ashe, na taɓa yin maka haka ba tare da dalili ba? Sai ya ce, Aa. Amma Allah ya buɗe idanun Balaam, sai ya ga manzon Ubangiji yana tsaye a gaba a kan hanya, da takobi a zare a hannunsa, sai ya sunkuya ya yi sujada da fuskarsa. Sai malaikan Allah ya ce masa, Me ya sa ka buga jakin ka sau uku? Ga shi, na fito don in tsai maka, domin hanyar ka ba ta dace a gabana ba, amma jakin ta gan ni, ta kauce mini sau uku. Kuma idan ba ta karkata ba, yanzu don haka da na kashe kai, amma da na ajiye waccan. Sai Balaam ya ce wa malaikan Ubangiji, Na yi zunubi, gama ban san cewa kana tsaye a gabana a hanya ba, yanzu kuwa idan ba ya gamsar da kai, zan koma. Kuma malaikan Allah ya ce wa Balaam, ka tafi tare da mutanen, amma kalmar da zan faɗa maka, wannan ka kiyaye ka faɗa. Kuma Balaam ya tafi tare da sarakunan Balak.

Kuma da Balak ya ji cewa Balaam ya zo, sai ya fita don ya tarye shi a birnin Mowab, wanda yake a kan iyakokin Arnon, wanda yake daga wani sashe na iyakokin. Kuma Balak ya ce wa Balaam, Ashe ban aiko zuwa gare ka don in kira ka ba? Don me ba ka zo wurina ba? Da gaske ba zan iya girmama ka ba? Sai Balaam ya ce wa Balak, Ga ni yanzu na zo wurinka, shin ina da ikon faɗi kome? Maganar da Allah ya sa a bakina, ita ce zan faɗa. Kuma Balaam ya tafi tare da Balak, suka kuma zo garuruwan yankunan bayan gari. Kuma Balak ya yi hadayar tumaki da maruƙa, kuma ya aika zuwa ga Balaam da shugabannin da suke tare da shi. Kuma da safe, Balak ya ɗauki Balaam, ya haura da shi zuwa ginshiƙin Baal, ya kuma nuna

masa wani ɓangare na mutanen daga can.

23

Sai Balaam ya ce wa Balak, Ka gina mini a nan bagadai bakwai, ka kuma shirya mini a nan maruƙa bakwai da raguna bakwai. Kuma Balak ya yi kamar yadda Balaam ya faɗa masa, kuma ya miƙa ɗan maraƙi da rago a kan bagade. Kuma Balaam ya ce wa Balak, Tsaya a kan hadayarka, zan tafi in ga ko Allah zai bayyana mini a wurin haduwa, kuma duk maganar da ya nuna mini, zan faɗa maka. Sai Balak ya tsaya a kan hadayarsa. Kuma Balaam ya tafi don ya tambayi Allah, kuma ya tafi kai tsaye, sai Allah ya bayyana ga Balaam, kuma Balaam ya ce masa, Na shirya bagade bakwai, kuma na miƙa ɗan maraƙi da rago a kan kowane bagade. Kuma Allah ya sa kalma a bakin Balaam, sai ya ce, bayan ya juya zuwa ga Balak, Haka za ka yi magana. Kuma ya juya zuwa gare shi, amma shi ya tsaya a kan hadayun ƙonawa nasa, kuma dukan sarakunan Mowab suna tare da shi, sai Ruhun Allah ya sauko masa. Kuma ya ɗauki misalinsa ya ce, Daga Mesofotamiya Balak sarkin Mowab ya aiko mini daga duwatsun gabas, yana cewa, Zo ka laanta mini Yakubu, kuma zo ka laanta mini Israila. Me zan laanta wanda Ubangiji bai laanta ba? Ko kuma me zan tsine wanda Allah bai tsine ba? Domin daga kan kololuwar duwatsu zan gan shi, kuma daga kan tuddai zan lura da shi. Duba, mutane su kaɗai za su zauna, kuma a cikin alummai ba za a ƙidaya su ba. Wane ya kammala ƙididdige irin Yakubu, kuma wane zai ƙirga ƙungiyoyin Israila? Bari raina

ya mutu tare da rayukan masu adalci, kuma bari zuriyata ta zama kamar zuriyar waɗannan.

Kuma Balak ya ce wa Balaam, Me ka yi mini? Na kira ka don ka laanci maƙiyana, amma ga shi ka yi musu albarka. Kuma Balaam ya ce wa Balak, Ashe, ba zan kiyaye in faɗi duk abin da Allah ya sa a bakina ba? Kuma Balak ya ce masa, zo tare da ni zuwa wani wuri daga inda ba za ka gan shi daga can ba, amma za ka ga wani ɓangare ne kawai nasa, amma ba za ka gan su duka ba, ka laanta mini shi daga can.

Sai ya kai shi filin hasumiya a kan ƙwanƙolin da aka sassaƙa, ya gina bagade bakwai a can, ya kuma miƙa ɗan maraƙi da rago a kan bagade. Sai Balaam ya ce wa Balak, Tsaya a kan hadayarka, ni kuwa zan tafi in tambayi Allah. Kuma Allah ya hadu da Balaam, ya kuma sanya kalma a bakinsa, ya kuma ce, Koma wurin Balak, ka faɗa waɗannan abubuwa. Kuma ya juya zuwa gare shi, shi kuwa yana tsaye a kan hadayar ƙonawa ta gaba ɗaya ta sa, kuma dukan sarakunan Mowab suna tare da shi, sai Balak ya ce masa, Me Ubangiji ya faɗa? Kuma ya ɗauki misalinsa, ya ce, Tashi Balak, ka saurara, ka kasa kunne, kai shaida ɗan Zippor. Allah ba kamar mutum ba ne da zai yi ƙarya, ko kamar ɗan mutum da za a yi masa barazana. Shin ya faɗa, ba zai aikata ba? Ya yi magana, ba zai cika ba? Duba, na ɗauki albarka, zan yi albarka, kuma ba zan juya ba. Ba za a yi wahala a cikin Yakubu ba, kuma ba za a ga azaba a cikin Israila ba, Ubangiji Allahnsa yana tare da shi, abubuwan ɗaukaka na masu mulki suna a cikinsa. Allah wanda ya fitar da shi daga Masar,

kamar ɗaukakar karkacin gida yake a gare shi. Ba duba-duba ba ne a cikin Yakubu, kuma ba duba-duba a cikin Israila. A lokacin da ya dace za a faɗa wa Yakubu, da kuma ga Israila, me Allah zai cika? Duba, mutane kamar ɗan zaki zai tashi, kuma kamar zaki zai yi alfahari; ba zai kwanta ba har sai ya ci farauta, kuma ya sha jinin wadanda aka ji musu rauni.

Kuma Balak ya ce wa Balaam, Kada ka laanta shi gare ni, kuma kada ka albarkace shi. Kuma Balaam ya amsa, ya ce wa Balak, Ashe ban gaya maka ba, yana cewa, Duk abin da Allah ya faɗa, wannan zan yi? Sai Balak ya ce wa Balaam, Zo in ɗauke ka zuwa wani wuri, idan zai gamshi Allah, ka laanta mini shi daga can. Kuma Balak ya ɗauki Balaam zuwa kan dutsen Fegor, wanda yake miƙe zuwa cikin jeji. Sai Balaam ya ce wa Balak, Ka gina mini bagadai bakwata a nan, ka kuma shirya mini maruƙa bakwata da raguna bakwata. Kuma Balak ya yi kamar yadda Balaam ya faɗa masa, kuma ya miƙa ɗan maraƙi da rago a kan bagade.

24

Kuma da Balaam ya ga cewa yana da kyau a gaban Ubangiji ya albarkaci Israila, bai tafi bisa ga aladarsa don ya sadu da alamomi ba, sai ya juya fuskarsa zuwa jeji. Kuma da Balaam ya ɗaga idanunsa, ya ga Israila sun yi sansani bisa ga kabilansu, sai Ruhun Allah ya sauko masa. Kuma ya ɗauki misalinsa, ya ce, yana cewa Balaam ɗan Beor, yana cewa mutumin da yake gani

da gaske, Ya ce yana jin kalmomin mai ƙarfi, wanda ya ga wahayin Allah a cikin barci, idanunsa a buɗe. Kamar yadda gidajenka suke da kyau, ya Yakubu, tentunanka, ya Israila, Kamar kwazazzabai masu inuwa, kuma kamar lambuna a kan kogi, kuma kamar tentuna waɗanda Ubangiji ya kafa, kuma kamar itatuwan alul kusa da ruwaye. Mutum zai fita daga cikin irinsa, kuma zai yi mulki a kan alummai masu yawa, kuma za a ɗaukaka mulkin Gog, kuma mulkinsa zai ƙaru. Allah ya jagorance shi daga Masar, kamar ɗaukakar dabbar giraffe a gare shi, zai cinye alummai abokan gābansa, zai kuma tsotse kitsen jikinsu, kuma da kibiyoyinsa zai harbi abokin gāba. Ya kwanta ya huta kamar zaki, kuma kamar ɗan zaki, wa zai tashe shi? Waɗanda suke albarkace ka, sun sami albarka, kuma waɗanda suke laanta ka, sun sami laana.

Sai Balak ya yi fushi da Balaam, ya tafa hannuwansa, Balak ya ce wa Balaam, Na kira ka don ka laanci abokin gābana, amma ga shi ka yi albarka sau uku wannan. Yanzu saboda haka, gudu zuwa wurinka. Na ce zan girmama ka, amma yanzu Ubangiji ya hana ka samun ɗaukaka. Kuma Balaam ya ce wa Balak, Ashe ba ma da manzanninka waɗanda ka aiko zuwa gare ni na yi magana, ina cewa, Idan Balak ya ba ni gidansa cike da azurfa da zinariya, ba zan iya ketare maganar Ubangiji don yin wani abu mai kyau ko mugu da kaina ba, duk abin da Allah ya faɗa, shi ne zan faɗa. Kuma yanzu duba, zan koma wurina, zo, zan ba ka shawara game da abin da wannan mutane za su yi wa mutanenka a ƙarshen kwanaki.

Kuma ya ɗauki misalinsa, ya ce,

Balaam ɗan Beor ya ce, mutumin da gaske yana gani ya ce, wanda yake jin maganganun Allah, wanda yake da sani daga Mafi Ɗaukaka, wanda ya ga wahayin Allah a cikin barci, an buɗe idanunsa. Zan nuna masa, amma ba yanzu ba, zan yi masa albarka, amma bai kusato ba, tauraro zai fito daga Yakubu, mutum zai tashi daga Israila, kuma zai farfashe shugabannin Mowab, zai kuma washe dukan yayan Set. Kuma Edom zai zama gādo, kuma Isuwa maƙiyinsa zai zama gādo, kuma Israila ya yi aiki da ƙarfi. Kuma zai tashi daga Yakubu, zai kuma halaka wanda ake ceto daga birni. Kuma da ya ga Amalek, ya ɗauki misalinsa, ya ce, Amalek farko ne na alummai, amma zuriyarsu za ta hallaka. Kuma ya ga Bakenawa, ya ɗauki misalinsa ya ce, Mai ƙarfi ne wurin zamanka, kuma idan ka sanya sheƙarka a kan dutse, Kuma idan ya zama ga Beor sheƙar wayo, Assuriyawa za su kama ka bauta. Kuma da ya ga Og, ya ɗauki misalinsa ya ce, Kai! Kai! Wa zai rayu lokacin da Allah ya kafa waɗannan abubuwa? Kuma zai fita daga hannun Kittim, kuma za su zalunci Assuriya, kuma za su zalunci Ibranawa, kuma su kansu gaba ɗaya za su halaka. Kuma Balaam ya tashi ya tafi, ya koma wurinsa, kuma Balak ma ya tafi wurinsa.

25

Kuma Israila ya sauka a Shittim, kuma aka ƙazantar da mutanen ta hanyar yin fasikanci da yan matan Mowab. Kuma suka

gayyace su zuwa hadayun gumakan su, mutane kuwa suka ci hadayun su, suka kuma yi sujada ga gumakan su, Kuma aka haɗa Israila da Baal Fegor, sai Ubangiji ya yi fushi da Israila. Ubangiji ya ce wa Musa, Ɗauki dukan shugabannin mutane, ka hukunta su a gaban Ubangiji, a fili, don fushin Ubangiji ya juya daga Israila. Kuma Musa ya ce wa kabilan Israila, Ku kashe kowane mutum na gidansa wanda ya cika ga Baal Fegor. Kuma ga wani mutum daga yayan Israila ya zo ya kawo ɗanuwansa zuwa ga matar Midiyawa a gaban Musa, kuma a gaban dukan taron yayan Israila, su kuwa suna kuka a bakin ƙofar tentin shaida. Kuma da Finehas ɗan Eleyazar ɗan Haruna firist ya gani, sai ya tashi daga tsakiyar taron jamaa, ya ɗauki māshi a hannunsa, Ya shiga bayan mutumin Baisraila zuwa cikin tanderun, ya soke su biyu, mutumin Baisraila da macen ta hanyar mahaifarꞇa, sai annoba ta daina daga yayan Israila. Kuma matattu a cikin annobar sun kai dubu ashirin da huɗu.

Ubangiji kuwa ya yi wa Musa magana, yana cewa, Phinehas ɗan Eleazar ɗan Haruna firist ya kashe fushina daga yayan Israila, saboda ya nuna kishin da nake so a cikinsu, kuma ban hallakar da yayan Israila cikin fushina ba. Haka na ce, duba ni ina ba shi alkawari na salama, Kuma zai kasance gare shi da zuriyarsa bayansa alkawarin firist na har abada, domin ya nuna kishi ga Allahnsa, kuma ya yi kafara saboda yayan Israila. Sunan mutumin Baisrailan da aka kashe, wanda aka kashe tare da macen Midiyawa, shi ne Zambri ɗan Salmon, shugaban gidan iyalin Simeon. Kuma sunan matar Ba-Midiyar da aka buge shi ne Chasbi, yar Sur, mai mulkin alummar Ommoth, daga gidan

iyalan Midiyan.

Kuma Ubangiji ya yi magana da Musa, yana cewa, Yi magana da yayan Israila, yana cewa, Ku kasance masu gāba da Midiyawa kuma ku buge su. Domin sun yi gāba da ku cikin yaudara, duk abin da suka yaudare ku saboda Fegor, da kuma saboda Kasbi yar sarkin Midiyan yaruwarsu, wadda aka buga a ranar bugun saboda Fegor.

26

Kuma ya faru bayan annobar, sai Ubangiji ya yi magana da Musa da Eleyazar firist, yana cewa, Ka ɗauki ƙidayar dukan jamaar yayan Israila daga mai shekara ashirin zuwa sama bisa ga iyalansu, duk wanda zai iya fita don yaƙi a Israila.

Kuma Musa da Eleyazar firist suka yi magana a Araboth na Mowab a kan Urdun kusa da Yeriko, suna cewa, Daga shekara ashirin zuwa sama, kamar yadda Ubangiji ya umarci Musa, da yayan Israila waɗanda suka fita daga Masar. Reuben ɗan fari na Israila, amma yayan Reuben su ne Enoch, da mutanen Enoch, na Pallu, mutanen Pallu. Ga Asron, mutanen Asronei; ga Charmi, mutanen Charmi. Waɗannan su ne mutanen Reuben, kuma ƙidayarsu ta zama dubu arbain da uku, ɗari bakwai da talatin.

Kuma yayan maza Pallu, Eliyab ne. Kuma yayan Eliab maza su ne Namuel, da Dathan, da Abiram. Waɗannan su ne wakilai na

taron jamaa, waɗanda suka tayar wa Musa da Haruna a cikin taron Korah, a lokacin tawayen Ubangiji. Kuma ƙasa ta buɗe bakinta, ta haɗiye su da Korah, a mutuwar taron sa, lokacin da wuta ta cinye hamsin da ɗari biyu, kuma suka zama alama. Amma yayan maza Korah ba su mutu ba.

Kuma yayan maza Simeon, mutanen yayan maza Simeon: zuwa ga Namuwel, mutanen Namuwelawa; zuwa ga Yamin, mutanen Yaminawa; zuwa ga Yakin, mutanen Yakinawa, Ga Zara akwai mutanen Zarai, ga Saul akwai mutanen Sauli. Waɗannan su ne mutanen Shamuna bisa ga ƙidayar su, dubu ashirin da biyu da ɗari biyu.

Yayan Yahuda maza, Er da Onan, kuma Er da Onan sun mutu a ƙasar Kanana. Kuma yaan maza Yahuda suka zama bisa ga iyalansu: ga Shiloh, mutanen Shelanite; ga Phares, mutanen Perezite; ga Zerah, mutanen Zerahite. Kuma yayan maza Fares suka zama: ga Asron, mutanen Asronawa; ga Iamun, mutanen Iamunawa. Waɗannan su ne mutanen Yahuda bisa ga ƙidayar su, dubu sabain da shida da ɗari biyar.

Kuma yayan maza Issachar bisa ga kabilunsu: ga Tola, mutanen Tolaite; ga Fuwa, mutanen Funite, Ga Iasoub, mutanen Iasoubi; ga Samram, mutanen Samrami. Waɗannan su ne mutanen Issakar bisa ga ƙidayar da aka yi musu, dubu sittin da huɗu da ɗari huɗu.

Yayan maza Zebulun bisa ga kabilunsu: zuwa ga Sared, mutanen

Saredawa; zuwa ga Allon, mutanen Allonawa; zuwa ga Allel, mutanen Allelawa. Waɗannan su ne mutanen Zabulun bisa ga ƙidayar da aka yi musu, dubu sittin da ɗari biyar.

Yayan maza Gad bisa ga danginnasu: zuwa ga Saphon, mutanen Saphonite; zuwa ga Haggi, mutanen Haggite; zuwa ga Shuni, mutanen Shunite, Ga Azene, mutanen Azene, ga Addi, mutanen Addi, Ga Arod, mutanen Aroadi, ga Ariel, mutanen Arieli. Waɗannan su ne mutanen yayan Gad bisa ga ƙidayarsu, dubu arbain da huɗu da ɗari biyar.

Yayan Asher bisa ga kabilansu: ga Jamin, dangin Jaminawa; ga Jesou, dangin Jesouwa; ga Baria, dangin Bariawa. Ga Kober, mutanen Koberi; ga Melchiel, mutanen Melchieli. Kuma sunan yar Asher, Sarai. Waɗannan su ne mutanen Asher bisa ga ƙidayar su, dubu arbain da uku da ɗari huɗu.

Yayan Yusufu bisa ga danginsu, Manasse da Efraim.

Yayan Manasseh. Ga Machir, mutanen Machirite, kuma Machir ya haifi Gilead, ga Gilead, mutanen Gileadite. Kuma waɗannan su ne yayan Gileyad maza: Ahiyezer, dangin Ahiyezerawa; Cheleg, dangin Chelegawa. Ga Esriel, mutanen Esrieli; ga Shekem, mutanen Sychemi. Zuwa ga Symaer, mutanen Symaeri, da zuwa ga Opher, mutanen Opheri. Kuma ga Salpaad ɗan Opher, ba shi da yaya maza, sai dai yaya mata, kuma waɗannan su ne sunayen yayan Salpaad mata: Mala, da Noua, da Egla, da Melcha, da Thersa. Waɗannan su ne mutanen Manasse bisa ga

ƙidayar da aka yi musu, dubu hamsin da biyu da ɗari bakwai.

Kuma waɗannan yayan Efraim ne: ga Suthala, mutanen Shuthelahawa; ga Tahan, mutanen Tahanawa. Waɗannan yayan maza na Suthala, ga Eden, mutanen Eden. Waδannan su ne mutanen Efraim bisa ga ƙidayarsu, dubu talatin da biyu da ɗari biyar. Waδannan su ne mutanen yayan Yusufu bisa ga iyalansu.

Yayan Benyamin bisa ga kabilansu: ga Bale, dangin Balawa; ga Ashbel, dangin Ashbelawa; ga Ahiram, dangin Ahiramawa.

Ga Sophan, mutanen Sophanes. Kuma yayan maza Bale sun zama Adar da Noeman, ga Adar akwai mutanen Adari, kuma ga Noeman akwai mutanen Noemani. Waɗannan yayan maza na Benyamin bisa ga iyalansu daga ƙidayarsu, dubu talatin da biyar da ɗari biyar.

Kuma yayan Dan bisa ga danginsu, ga Shuham, mutanen Shuhamawa, waɗannan su ne dangin Dan bisa ga danginsu. Dukan mutanen Shuhamites bisa ga ƙidayar su, sun kai dubu sittin da huɗu da ɗari huɗu.

Yayan Naftali bisa ga danginsu: ga Asiel, mutanen Asieli; ga Gauni, mutanen Gauni. Ga Jeser, mutanen Jeseri; ga Sellem, mutanen Sellemi. Waɗannan su ne mutanen Naftali bisa ga ƙidayar su, dubu arbain da ɗari uku.

Wannan ƙidayan yayan Israila, dubu ɗari shida da dubu ɗaya da ɗari bakwai da talatin.

Ubangiji kuwa ya yi wa Musa magana, yana cewa, Waɗannan za a raba musu ƙasar, don su gāda bisa ga adadin sunaye. Ga masu yawa za ka ƙara gādon, kuma ga masu kaɗan za ka rage gādonsu, ga kowane mutum, kamar yadda aka ƙidaya su, za a ba da gādonsu. Ta hanyar kuria za a raba ƙasar ga sunaye, bisa ga kabilu na iyayen kakanninsu za su gāda. Daga kuria za ku raba gādonsu tsakanin masu yawa da kaɗan.

Kuma yayan maza Lawi bisa ga danginnasu: zuwa ga Gershon, dangin Gershonawa; zuwa ga Kohath, dangin Kohathawa; zuwa ga Merari, dangin Merari. Waɗannan su ne kabilar yayan Lawi: kabilar Lobeni, kabilar Hebron, kabilar Kora, da kabilar Mushi, kuma Kohat ya haifi Amram. Sunan matarsa Yokabed, yar Lawi, wadda ta haifi waɗannan ga Lawi a Masar, kuma ta haifi wa Amram Haruna da Musa, da Maryamu yaruwarsu. Kuma Haruna ya haifi Nadab, da Abiyud, da Eleyazar, da Itamar. Kuma Nadab da Abihu sun mutu lokacin da suka miƙa wuta baƙuwa a gaban Ubangiji a cikin hamadar Sinai. Kuma sun zama dubbai ashirin da uku daga ƙidayarsu, duk namiji daga ɗan wata ɗaya zuwa sama, gama ba a ƙidaya su tare da yayan Israila ba, domin ba a ba su rabo a cikin yayan Israila ba.

Wannan ita ce ƙidayar da Musa da Eleyazar firist suka yi, waɗanda suka ƙidaya yayan Israila a Araboth na Mowab, a bakin kogin Urdun kusa da Yeriko. Kuma a cikin waɗannan ba a

sami wani mutum daga cikin waɗanda Musa da Haruna suka ƙidaya ba, waɗanda suka ƙidayi yayan Israila a hamadar Sinai. Domin Ubangiji ya ce musu, Za ku mutu a cikin jeji, kuma ba a bar ko ɗayansu ba, sai dai Kaleb ɗan Yefunne da Yoshuwa ɗan Nun.

27

Kuma yayan matan Salpaad ɗan Opher, ɗan Gilead, ɗan Machir, na mutanen Manasseh, daga yayan Yusuf maza, suka zo kusa, kuma waɗannan su ne sunayensu: Maala, da Noua, da Egla, da Melcha, da Thersa. Kuma sun tsaya a gaban Musa, da a gaban Eleyazar firist, da a gaban masu mulki, da a gaban dukan taron a ƙofar Tentin Shaida, suna cewa, Ubanmu ya mutu a cikin jeji, kuma shi kansa ba ya kasance a cikin taron da suka taru a gaban Ubangiji a cikin taron Korah ba, domin ta wurin zunubinsa ya mutu, kuma ba shi da yaya maza. Kada a shafe sunan ubanmu daga cikin mutanensa, domin ba shi da ɗa. Ku ba mu mallaka a tsakanin yanuwan ubanmu. Kuma Musa ya kawo hukuncin su a gaban Ubangiji.

Kuma Ubangiji ya yi magana da Musa, Ka faɗa, daidai yayan matan Salpaad suka yi magana, za ka ba su kyauta ta mallaka ta gādo a tsakanin yanuwan mahaifinsu, kuma za ka sa rabon mahaifinsu a gare su. Kuma za ka yi magana da yayan Israila, yana cewa, Idan mutum ya mutu, kuma ba shi da ɗa, za ku ba da gādonsa ga yarsa, Idan kuwa ba shi da ya mace, sai ku ba wa

ɗanuwansa gādonsa. Idan kuwa ba shi da yanuwa maza, sai ku ba da gādon ga ɗanuwan mahaifinsa. Idan kuwa babu yanuwan mahaifinsa, sai ku ba da gādon ga danginsa wanda yake mafi kusa da shi daga kabilarsa, don yă gāji dukiyarsa, kuma wannan zai zama ga yayan Israila doka ta sharia, kamar yadda Ubangiji ya umarci Musa.

Sai Ubangiji ya ce wa Musa, Ka haura zuwa dutsen da yake ƙetaren Kogin Urdun, dutsen Nabau, ka ga ƙasar Kanana wadda nake ba wa yayan Israila a matsayin mallaka. Kuma za ka gani shi, saan nan za a haɗa ka da mutanenka kai ma, kamar yadda aka haɗa Haruna ɗanuwanka a Dutsen Hor. Domin kun ketare maganata a cikin jeji Sin, a lokacin da taron suka yi adawa don tsarkake ni, ba ku tsarkake ni ba a kan ruwan a gabansu, wannan shi ne ruwan gardama a Kadesh a cikin jeji Sin. Kuma Musa ya ce wa Ubangiji, Bari Ubangiji Allah na ruhohi da dukan nama ya naɗa mutum a kan wannan taro Wanda zai fita a gabansu, da wanda zai shiga a gabansu, da wanda zai fitar da su, da wanda zai shigar da su, don kada taron Ubangiji ya zama kamar tumaki waɗanda ba su da makiyayi. Ubangiji ya yi magana da Musa yana cewa, Ka ɗauki Yoshuwa ɗan Nun a gare ka, mutumin da yake da ruhu a cikinsa, kuma ka ɗibiya hannuwanka a kansa, Kuma za ka tsayar da shi a gaban Eleazar firist, ka kuma ba shi umarni a gaban dukan jamaa, ka kuma ba da umarni game da shi a gabansu. Kuma za ka ba shi daga ɗaukakarka, domin yayan Israila su yi masa biyayya. Kuma zai tsaya a gaban Eliazar firist, za su kuma tambaye shi hukuncin nuni a gaban Ubangiji. Bisa ga maganarsa za su fita, bisa ga

maganarsa kuma za su shiga, shi da dukan yayan Israila tare, da dukan taron.

Sai Musa ya yi kamar yadda Ubangiji ya umarce shi, ya ɗauki Yoshuwa, ya kafa shi a gaban Eleyazar firist, da kuma a gaban dukan taron. Kuma ya ɗora hannuwansa a kansa, ya kuma kafa shi kamar yadda Ubangiji ya umarci Musa.

28

Kuma Ubangiji ya yi magana da Musa, yana cewa, Ka umarci yayan Israila, kuma ka faɗa musu cewa, kyautaina, bayarwarina, hadayoyina don ƙanshin da yake daɗi, za ku kiyaye su don miƙa mini a lokacin bukukkuwana. Kuma za ka ce musu, Waɗannan su ne hadayun da za ku kawo ga Ubangiji: ƙarunan shekara ɗaya marasa aibi biyu kowace rana don hadaya ta ƙonawa akai-akai. Za ka yi rago ɗaya da safe, kuma za ka yi rago na biyu da yamma.

Kuma za ka yi kashi goma na ephah na gari mai kyau don hadaya da aka haɗa da mai a cikin kashi huɗu na hin. Hadaya ta ƙonawa ta kullum, wadda aka yi a dutsen Sinai don ƙamshi mai daɗi ga Ubangiji. Kuma hadayar shansa kashi huɗu na hin ga ɗan rago ɗaya, a cikin wuri mai tsarki za ka zuba hadayar sha ta barasa mai ƙarfi ga Ubangiji. Kuma ɗan rago na biyu za ka yi shi da yamma, bisa ga hadayarsa da bisa ga hadayar shansa za ku yi shi don ƙanshin da yake da daɗi ga Ubangiji. Kuma a ranar

Asabbatai, za ku kawo yan raguna biyu masu shekara ɗaya marasa aibi, da kashi biyu bisa goma na gari mai laushi wanda aka haɗa da mai don hadaya da hadaya ta sha, Hadayar ƙonawa ta Asabbatai a cikin Asabbatai a kan hadayar ƙonawa ta kullum, da hadayar sha ta sa.

Kuma a cikin sababbin watanni, za ku miƙa hadaya ta ƙonawa ga Ubangiji: maruƙa biyu daga cikin shanu, da rago ɗaya, da tumaki bakwai masu shekara ɗaya marasa aibi. Kashi uku cikin goma na gari mai kyau da aka haɗa da mai domin ɗan maraƙi ɗaya, da kashi biyu cikin goma na gari mai kyau da aka haɗa da mai domin rago ɗaya, Kashi goma na kashi goma na gari mai kyau wanda aka haɗa da mai ga kowane ɗan rago ɗaya, hadaya mai ƙamshi mai daɗi, hadaya ga Ubangiji. Hadayar shansu za ta zama rabin hin ga ɗan maraƙi ɗaya, da kashi uku na hin ga rago ɗaya. Kashi huɗu na hin na ruwan inabi zai zama ga ɗan rago ɗaya. Wannan ita ce hadayar ƙonawa ta kowane wata a cikin watannin shekara.

Kuma za a yi akuya guda daga cikin awaki don zunubi ga Ubangiji, a kan hadaya ta ƙonawa ta kullum, tare da hadaya ta sha ta sa.

Kuma a cikin wata na farko, a rana ta goma sha huɗu na watan, Ketarewa ga Ubangiji. Kuma a ranar goma sha biyar na wannan wata akwai biki, kwanaki bakwai za ku ci burodi marar yisti. Kuma ranar farko da aka kira mai tsarki za ta kasance a gare ku, ba za ku yi wani aikin bauta ba. Kuma za ku miƙa hadayun

ƙonawa, hadaya ga Ubangiji, yan maruƙa biyu daga cikin shanu, rago ɗaya, ƙaramai masu shekara ɗaya bakwai, waɗanda ba su da aibi a gare ku. Kuma hadayar su gari mai laushi wanda aka gauraya da mai, uku kashi goma ga ɗan maraƙi ɗaya, da biyu kashi goma ga rago ɗaya. Kashi goma kashi goma za ka yi wa kowane ɗan rago ɗaya, ga ɗan raguna bakwai. Kuma akuya guda daya daga cikin awaki don zunubi, domin a yi kafara dominku, Sai dai na hadaya ta ƙonawa ta kullayaumi ta safiya, wadda ita ce hadaya ta ƙonawa ta ci gaba. Waɗannan bisa ga waɗannan za ku yi kowace rana har kwana bakwai, kyauta hadaya mai ƙanshi mai daɗi ga Ubangiji, a kan hadaya ta ƙonawa ta kullayauwa za ku yi hadayar sha ta sa. Kuma ranar bakwashi da aka kira mai tsarki za ta kasance a gare ku, ba za ku yi wani aikin bauta a cikinta ba.

Kuma a ranar sabuwar hatsi, lokacin da kuka kawo hadaya sabuwa ga Ubangiji na makonni, taron tsattsarka zai kasance a gare ku, ba za ku yi wani aikin bauta ba. Kuma za ku miƙa hadayun ƙonawa don ƙamshin da yake daɗi ga Ubangiji, ɗan maruƙa biyu daga cikin shanu, rago ɗaya, da yan raguna bakwai masu shekara ɗaya marasa aibi. Hadayar su gari mai laushi wanda aka haɗa da mai, kashi uku cikin goma don ɗan maraƙi ɗaya, da kashi biyu cikin goma don rago ɗaya. Kashi goma kashi goma ga kowane ɗan rago ɗaya, ga ɗan raguna bakwai, Da ɗan akuya ɗaya daga cikin awaki don zunubi, don yin kafara dominku, ban da hadaya ta ƙonawa ta kullayaumi. Kuma za ku yi mini hadayarsu, marasa aibi za su kasance a gare ku, da hadayun shansu.

29

Kuma a wata na bakwai, a rana ta ɗaya ga wata, taron mai tsarki zai kasance a gare ku, ba za ku yi wani aiki na bauta ba, ranar busa ƙaho ce a gare ku. Kuma za ku yi hadayun ƙonawa don ƙanshin da yake da daɗi ga Ubangiji, ɗan maraƙi ɗaya daga cikin shanu, rago ɗaya, ƙaruruwa masu shekara ɗaya bakwai marasa aibi. Hadayar nasu gari mai laushi wanda aka haɗa da mai, kashi uku cikin goma don ɗan maraƙi ɗaya, da kashi biyu cikin goma don rago ɗaya, Kashi goma kashi goma ga kowane ɗan rago ɗaya, ga ɗan raguna bakwai, Kuma akuya guda daya daga cikin awaki don zunubi, domin a yi kafara dominku, Sai dai na hadayun ƙonawa na sabon wata, da hadayunsu, da hadayun shansu, da hadayar ƙonawa ta kullum, da hadayunsu da hadayun shansu bisa ga fassararsu zuwa ƙanshin ƙamshi ga Ubangiji.

Kuma a rana ta goma na wannan wata wanda aka kira mai tsarki zai zama a gare ku, kuma za ku azabtar da kanku, kuma ba za ku yi kowane aiki ba. Kuma za ku miƙa hadayun ƙonawa don ƙanshin da yake daɗi ga Ubangiji, hadayu ga Ubangiji: ɗan maraƙi ɗaya daga cikin shanu, rago ɗaya, da yan raguna bakwai masu shekara ɗaya. Dole su zama marasa aibi a gare ku. Hadayar su gari mai laushi wanda aka haɗe da mai, kashi uku cikin goma don ɗan maraƙi ɗaya, da kashi biyu cikin goma don rago ɗaya, Kashi goma-goma ga kowane ɗan rago ɗaya, cikin ɗan raguna bakwai, Kuma ɗan akuya ɗaya daga cikin awaki

saboda zunubi, don yin kafara dominku, ban da hadayar zunubi ta kafara, da hadaya ta ƙonawa ta kullayaumi, da hadayar hatsi ta ita, da hadayar sha ta ita bisa ga ƙaidar, hadaya mai ƙanshi mai daɗi ga Ubangiji.

Kuma a rana ta goma sha biyar ta wata na bakwashi wannan, za a yi kira mai tsarki a gare ku, ba za ku yi kowane irin aikin bauta ba, kuma za ku yi bikin wannan biki ga Ubangiji har kwana bakwai. Kuma za ku miƙa hadayun ƙonawa, hadaya mai ƙanshi mai daɗi ga Ubangiji, a rana ta farko: maruƙa goma sha uku daga cikin shanu, raguna biyu, ɗan tumaki goma sha huɗu masu shekara ɗaya, waɗanda za su zama marasa aibi. Hadayunsu gari mai laushi wanda aka gauraya a cikin mai, uku kashi goma zuwa ga ɗan maraƙi ɗaya, zuwa ga ɗan maraƙai goma sha uku, da biyu kashi goma zuwa ga rago ɗaya, a kan raguna biyu, Kashi goma-goma ga kowane ɗan rago ɗaya, domin ɗan raguna goma sha huɗu, Kuma ɗan akuya ɗaya daga cikin awaki domin zunubi, ban da hadaya ta ƙonawa ta kullayaumi, tare da hadayunsu da hadayun shansu.

Kuma a rana ta biyu, yan maruƙa goma sha biyu, raguna biyu, yan tumaki masu shekara guda huɗu sha goma marasa aibi. Hadayarsu da hadayar shansu ga maruƙa da raguna da ƙananan tumaki bisa ga adadinsu, bisa ga tsarinsu. Kuma ɗan akuya guda ɗaya daga cikin awaki saboda zunubi, ban da hadaya ta ƙonawa ta kullayaumi, hadayunsu da hadayun shansu.

A ranar ta uku, maruƙa goma sha ɗaya, raguna biyu, ɗan tumaki masu shekara ɗaya goma sha huɗu marasa aibi. Hadayarsu da hadayar shansu ga maruƙa da raguna da ƙananan tumaki bisa ga adadinsu, bisa ga tsarinsu. Kuma ɗan akuya ɗaya daga cikin awaki domin zunubi, ban da hadaya ta ƙonawa ta kullayaumi, hadayunsu da hadayun shansu.

A ranar ta huɗu, maruƙa goma, raguna biyu, ƙananan tumaki masu shekara ɗaya goma sha huɗu marasa aibi. Hadayunsu da hadayun sha nasu ga maruƙa da raguna da ƙananan tumaki bisa ga yawansu, bisa ga fassararsu. Kuma ɗan akuya ɗaya daga cikin awaki domin zunubi, ban da hadaya ta ƙonawa ta kullayaumi, tare da hadayunsu da hadayun shansu.

A ranar ta biyar, maruƙa tara, raguna biyu, ƙananan tumaki masu shekara ɗaya goma sha huɗu marasa aibi. Hadayunsu da hadayun sha nasu ga maruƙa da raguna da yan tumaki bisa ga adadinsu, bisa ga ƙaidarsu. Kuma akuya guda ɗaya daga cikin awaki domin zunubi, ban da hadaya ta ƙonawa ta kullum, tare da hadayunsu da hadayun shansu.

A ranar ta shida, maruƙa takwas, raguna biyu, ƙananan tumaki masu shekara ɗaya goma sha huɗu marasa aibi. Hadayunsu da hadayun sha nasu ga maruƙa da raguna da yan tumaki bisa ga adadinsu, bisa ga ƙaidarsu. Kuma ɗan akuya ɗaya daga cikin awaki domin zunubi, ban da hadaya ta ƙonawa ta kullayaumi, tare da hadayunsu da hadayun shansu.

A ranar ta bakwai, maruƙa bakwai, raguna biyu, da ɗan tumaki goma sha huɗu masu shekara ɗaya marasa aibi. Hadayunsu da hadayun sha nasu ga maruƙa da raguna da ƙananan tumaki bisa ga adadinsu, bisa ga ƙaidarsu. Kuma ɗan akuya ɗaya daga cikin awaki domin zunubi, ban da hadaya ta ƙonawa ta kullayaumi, tare da hadayunsu da hadayun shansu. Kuma a rana ta takwas za a yi taron ƙarshe a gare ku, ba za ku yi wani aikin bauta a cikinta ba. Kuma za ku miƙa hadayun ƙonawa don ƙanshi mai daɗi, hadayu ga Ubangiji, ɗan maraƙi ɗaya, rago ɗaya, yan raguna masu shekara ɗaya bakwai marasa aibi. Hadayunsu da hadayun sha nasu don ɗan maraƙi da don rago da don yan raguna bisa ga adadinsu, bisa ga tsarinsu. Kuma ɗan akuya ɗaya daga cikin awaki domin zunubi, ban da hadaya ta ƙonawa ta kullayaumi, tare da hadayunsu da hadayun shansu.

Waɗannan za ku yi ga Ubangiji a cikin bukukkuwanku, ban da adduo'inku, da na son rainku, da hadayun ƙonawarku, da sadaukarwarku, da hadayun shanku, da na cetonku.

30

Kuma Musa ya yi magana da yaan Israila bisa ga dukan abin da Ubangiji ya umarce shi. Kuma Musa ya yi magana ga shugabannin kabilun yayan Israila, yana cewa, Wannan shi ne maganar da Ubangiji ya umarta. Duk mutumin da ya yi alkawari ga Ubangiji, ko ya yi rantsuwa, ko ya daure kansa da wani dauri, ba zai karya maganarsa ba, duk abin da ya fita daga bakinsa zai

cika shi. Idan amma mace ta yi alkawari ga Ubangiji, ko ta daure kanta da yarjejeniya a gidan mahaifinta a lokacin kuruciyarta, Kuma idan mahaifinta ya ji adduo'inta da wajibin da ta ɗaura a kan ranta, idan mahaifinta ya yi shiru, to, dukan adduo'inta da dukan wajibin da ta ɗaura a kan ranta za su tabbata a gare ta. Idan amma ubanta ya ƙi sosai a ranar da ya ji dukan adduo'inta da wajibin da ta ɗaura a kan ranta, ba za su tsaya ba, kuma Ubangiji zai tsarkake ta, domin ubanta ya ƙi.

Idan amma ta zama aure ga namiji, kuma adduo'inta suna a kanta bisa ga furucin leɓɓunanta, waɗanda ta ɗaura a kan ranta, Kuma idan mijinta ya ji, ya kuma yi shiru a ranar da ya ji, to dukan adduo'inta da wajibi da ta ɗaura a kan kanta za su tabbata. Idan amma mijinta ya ƙi a kowace rana da ya ji, to duk adduo'inta da wajibai da ta ɗaura a kan ranta ba za su tsaya ba, domin mijin ya ƙi su daga gare ta, kuma Ubangiji zai tsarkake ta.

Kuma adduar gwauruwa da kuma wadda aka jefar, duk abin da ta yi alkawari a kan ranta, za su kasance a gare ta. Idan amma a cikin gidan mijinta akwai alkawarin da ta yi, ko kuma shawarar da ta yi akan ranta tare da rantsuwa Kuma in mijinta ya ji, ya kuma yi shiru gare ta, bai kuma ƙi ba, to duk adduo'inta da duk wajibcin da ta ɗaura wa kanta za su tsaya a kanta. Idan amma mijinta ya soke a ranar da ya ji, duk abin da ya fita daga leɓunanta game da adduo'inta, da kuma alkawuranta game da ranta, ba za su tabbata ba, mijinta ya soke su, kuma Ubangiji zai yafe ta. Duk addua da duk rantsuwa ta dauri don cutar da rai, mijinta zai kafa mata, kuma mijinta zai cire. Idan amma ya yi

shiru a wannan rana bayan rana, to zai tabbatar da dukan adduo'inta da wajibobin da suke a kanta, domin ya yi shiru a ranar da ya ji. Idan amma mijinta ya soke su bayan ranar da ya ji, to zai ɗauki zunubinta. Waɗannan su ne dokokin da Ubangiji ya umarci Musa, tsakanin namiji da matarsa, da kuma tsakanin uba da yarsa a lokacin ƙuruciyarta a gidan ubanta.

31

Kuma Ubangiji ya yi magana da Musa, yana cewa, Ka ɗauki fansar yayan Israila daga Midiyawa, saan nan a ƙarshe za a haɗa ka da mutanenka. Sai Musa ya yi magana da mutane, yana cewa, Ku shirya maza masu makamai daga cikinku, ku kuma ja dāga don yaƙi a gaban Ubangiji a kan Midiyan, don a rama Ubangiji ga Midiyan. Dubu daga kowace kabilà, dubu daga kowace kabilà, daga dukan kabilun yayan Israila, ku aika su don yaƙi. Kuma suka ƙidaya daga cikin dubban Israila dubu ɗaya daga kowace kabila, dubbai goma sha biyu masu ɗauke da makamai don yaƙi. Kuma Musa ya aiko su, dubu daga kowace kabilà, dubu daga kowace kabilà tare da ƙarfinsu, kuma Finehas ɗan Eleyazar ɗan Haruna firist, da kayayyakin tsarkaka, da ƙahonin sanarwa a hannuwansu.

Kuma suka ja dāga a kan Midiyan, kamar yadda Ubangiji ya umarci Musa, suka kuma kashe dukan namiji. Kuma suka kashe sarakunan Midiyan tare da raunanansu, wato Ebi, da Rekom, da Zur, da Hur, da Reba, sarakuna biyar na Midiyan, kuma Balaam

ɗan Beyor suka kashe da takobi tare da raunanansu. Kuma sun washe matan Midiyan, da kayansu, da dabbobinsu, da dukan dukiyarsu, kuma sun washe ƙarfinsu. Kuma duka garuruwan su waɗanda suke a wuraren zamansu, da gonakin su, sun ƙone su da wuta. Kuma suka ɗauki dukan ganimar da suka samu, da dukan kayan da suka kwashe, daga mutum har zuwa dabba. Kuma suka kawo wa Musa da Eleyazar firist, da dukan yayan Israila, kamammu da ganima da wadata zuwa sansani a Arabot Mowab, wanda yake a bakin Kogin Urdun kusa da Yeriko. Sai Musa da Eleazar firist da dukan shugabannin jamaa suka fita don su tarye su a wajen sansani. Kuma Musa ya yi fushi ga shugabannin sojojin, shugabannin dubbai da shugabannin ɗarurruwa waɗanda suka dawo daga yaƙin. Kuma Musa ya ce musu, Me ya sa kuka bar dukan mace da rai? Waɗannan ne domin sun kasance ga yayan Israila bisa ga maganar Balaam don juya su kuma su yi watsi da maganar Ubangiji saboda Feyor, kuma annoba ta faru a cikin taron Ubangiji. Kuma yanzu ku kashe kowane namiji a cikin dukan ganimar, ku kashe kowace mace wadda ta san gadon namiji. Kuma dukan ganimar mata waɗanda ba su san kwanciya da namiji ba, ku bar su da rai. Kuma ku yi sansani a bayan sansani har kwana bakwai, duk wanda ya kashe mutum da wanda ya taɓa wanda aka kashe zai tsarkake kansa a rana ta uku, da kuma a rana ta bakwai, ku da kamammu naku. Kuma kowane abin rufi da kowane kayan fata, da duk wani aiki na fatar akuya, da kowane kayan katako, dole ku tsarkake su.

Sai Eliazar firist ya ce wa mayaƙan da suka dawo daga yaƙin,

Wannan ita ce ƙaidar doka wadda Ubangiji ya umarta wa Musa. Sai dai na zinariya da na azurfa da tagulla da ƙarfe da dalma da kuza, Duk wani abu da zai wuce ta wuta, za a tsarkake shi, amma kuma da ruwan tsarkakewa za a tsarkake shi, kuma duk abubuwan da ba sa wucewa ta wuta, dole su wuce ta ruwa. Kuma ku wanke tufafi a rana ta bakwai, kuma za ku zama tsarkaka, kuma bayan wannan za ku shiga cikin sansani.

Kuma Ubangiji ya yi magana da Musa, yana cewa, Ɗauki adadin ganimar da aka kama daga mutum har zuwa dabba, kai da Eliazar firist da shugabannin iyalan taron jamaa. Kuma ku raba ganimar tsakanin mayaƙan da suka fita zuwa yaƙi, da dukan jamaar. Kuma za ku keɓe ƙarshe ga Ubangiji daga mutanen mayaƙan da suka fita zuwa yaƙi, rai ɗaya daga ɗari biyar, daga mutane, da dabbobi, da shanu, da tumaki, da jakuna, Kuma daga rabinsu za ku karɓa. Za ka kuwa ba Eleyazar firist ɗin farkon yayan fari na Ubangiji. Kuma daga rabin na yayan Israila za ka ɗauki ɗaya daga hamsin daga mutane, daga shanu, daga tumaki, daga jakuna, da kuma daga dukan dabbobi, ka ba su ga Lawiyawa waɗanda suke tsaron tanti na Ubangiji.

Sai Musa da Eleyazar firist suka yi kamar yadda Ubangiji ya umarci Musa. Kuma ya zama raguwar ganimar da mayaƙan suka kwaso daga tumaki, dubu ɗari shida da sabain da biyar. Kuma shanu, dubu sabain da biyu, Kuma jakuna, daya da dubu sittin, Kuma yawan mutane daga cikin matan da ba su taɓa kwana da namiji ba, dukan rayukansu sun kai dubu talatin da biyu. Kuma rabin da ya zama rabonsu na waɗanda suka fita

zuwa yaƙi daga adadin tumakin ya kasance dubu ɗari uku da talatin da bakwai dubu da ɗari biyar. Kuma ƙarshen tumaki na Ubangiji ya zama ɗari shida da sabain da biyar. Kuma shanu sun kai dubbai talatin da shida, kuma ƙarshensu ga Ubangiji, sun kai sabain da biyu. Kuma jakuna sun kai dubu talatin da ɗari biyar, kuma rabon Ubangiji ya kai ɗaya da sittin. Kuma rayukan mutane goma sha shida dubbai, kuma ƙarshensu ga Ubangiji, rayuka talatin da biyu.

Kuma Musa ya ba Ubangiji ƙarshen hadaya ta Allah ga Eleyazar firist, kamar yadda Ubangiji ya umarci Musa, daga rabon rabin yayan Israila, waɗanda Musa ya raba daga mayaƙan. Kuma rabin na taron na tumaki ya zama dubu ɗari uku da talatin da bakwai dubu da ɗari biyar, Kuma shanu, dubu talatin da shida, Jakuna, dubu talatin da dari biyar, Kuma rayukan mutane, dubu goma sha shida. Sai Musa ya ɗauki daga rabin kason yayan Israila ɗaya daga cikin hamsin, daga mutane da kuma daga dabbobi, ya ba da su ga Lawiyawa waɗanda suke tsaron Tabanakul na Ubangiji, kamar yadda Ubangiji ya umarci Musa.

Sai dukan waɗanda aka naɗa a cikin sassan dubu na sojojin, kwamandojin dubbai da kwamandojin ɗaruruwa, suka zo wurin Musa, Suka ce wa Musa, Bayinka sun ƙidaya jimillar mutanen mayaƙa waɗanda suke tare da mu, kuma babu wanda ya ɓace daga gare su ko ɗaya. Kuma mun miƙa kyauta ga Ubangiji, kowane mutum abin da ya sami na kayan zinariya: mundaye, ƙuƙumman ƙafa, zobba, munduwar hannu, da abin wuya, don yin kafara dominmu a gaban Ubangiji. Sai Musa da

Eleyazar firist suka karɓi zinariya daga gare su, duk kayan aikin da aka yi. Kuma dukan zinariyar hadaya da aka ɗauka ga Ubangiji ta zama dubu goma sha shida da ɗari bakwai da hamsin shekel daga shugabannin dubbai da shugabannin ɗaruruwa. Kuma mayaƙan sun yi ganima, kowannensu ya ɗauki nasa. Sai Musa da Eleyazar firist suka karɓi zinariya daga kwamandojin dubbai da kwamandojin ɗarurruwa, suka kawo ta cikin Tentin Shaida, abin tunawa ga yayan Israila a gaban Ubangiji.

32

Kuma yaan Ruben da yaan Gad suna da dabbobi masu yawa ƙwarai, kuma suka ga ƙasar Yazer da ƙasar Gileyad, wurin kuwa ya kasance wurin da ya dace da dabbobi. Kuma yayan Reuben da yayan Gad suka zo suka ce wa Musa da Eleazar firist da shugabannin jamaa, Ataroth, da Daibon, da Jazer, da Nimrah, da Heshbon, da Elealeh, da Sebama, da Nebo, da Baian, Kasar da Ubangiji ya ba da a gaban yayan Israila, ƙasa ce ta kiwon dabbobi, kuma bayinka suna da dabbobi. Suka ce, Idan mun sami tagomashi a gabanka, bari a ba wa bayinka wannan ƙasa ta zama mallakarsu, kada ka sa mu ƙetare Urdun.

Kuma Musa ya ce wa yayan Gad da yayan Ruben, Yanuwanku suna tafiya zuwa yaƙi, kuma ku za ku zauna a nan? Kuma me ya sa kuke karkatar da tunanin yayan Israila kada su ketare zuwa cikin ƙasar da Ubangiji yake ba su? Ba haka uba-ubanku suka yi

ba, lokacin da na aika su daga Kadesh Barnea don su fahimci ƙasar? Suka haura kwarin tsiron inabi, suka lura da ƙasar, suka kuma juya zukatan yayan Israila, domin kada su shiga ƙasar da Ubangiji ya ba su. Kuma Ubangiji ya yi fushi ƙwarai a wannan rana, ya kuma yi rantsuwa yana cewa, Idan waɗannan mutanen da suka fito daga Masar masu shekara ashirin zuwa sama, waɗanda suka san nagarta da mugunta, za su ga ƙasar da na rantse wa Ibrahim da Ishaku da Yakubu, ba don sun bi ni ba.

Sai dai Kaleb ɗan Yefunne wanda aka keɓe, da Yoshuwa ɗan Nun, domin sun bi Ubangiji. Kuma Ubangiji ya yi fushi ƙwarai a kan Israila, ya watsar da su a cikin jeji har shekara arbain, har sai dukan tsaran da suka aikata mugunta a gabansa suka ƙare. Duba, kun tashi a maimakon iyayenku, hallakar mutane masu zunubi, don ƙara har yanzu a kan fushin hasalar Ubangiji a kan Israila. Domin za ku juya daga gare shi ku ƙara barin shi a cikin jeji, kuma za ku yi zunubi ga dukan wannan taron jamaa.

Suka zo wurinsa suna cewa, Za mu gina wuraren kiwo na tumaki a nan don dabbobinmu, da birane domin iyalanmu. Kuma mu yi makamai kanmu a matsayin matsara ta gaba kafin yayan Israila, har sai mun jagoranci su zuwa wurinsu, kuma kayanmu za su zauna a cikin birane masu katanga saboda mazaunan ƙasar. Ba za mu koma zuwa gidajenmu ba, har sai an raba yayan Israila, kowannensu zuwa gādonsa. Kuma ba za mu ƙara gāda tare da su daga hayin Urdun da kuma bayan, domin mun riga mun sami rabonmu a hayin Urdun gabas.

Kuma Musa ya ce musu, Idan za ku yi bisa ga wannan magana, idan za ku yi wa kanku makamai a gaban Ubangiji don yaƙi, Kuma duk mayaƙanku masu makamai za su ƙetare Urdun a gaban Ubangiji, har sai an hallaka abokin gabansa daga gabansa, Kuma a rinjaye ƙasar a gaban Ubangiji, saan nan bayan haka za ku koma, kuma za ku kasance marasa laifi a gaban Ubangiji da kuma a gaban Israila, kuma wannan ƙasa za ta zama mallakar ku a gaban Ubangiji. Idan amma ba ku yi haka ba, za ku yi zunubi a gaban Ubangiji, kuma za ku san zunubin ku, saad da muguntar ta same ku. Kuma za ku gina wa kanku birane don kayanku, da wuraren kiwo don dabbobin ku, kuma abin da ya fita daga bakinku za ku cika.

Kuma yayan Reuben da yayan Gad suka ce wa Musa, suna cewa, Bayinka za su yi kamar yadda Ubangijinmu yake umartar. Kayanmu, da matanmu, da dukan dabbobinmu za su kasance a cikin biranen Gileyad. Amma bayin ka za su wuce duka da makamai kuma an shirya su a gaban Ubangiji zuwa yaƙi, kamar yadda Ubangiji ya ce.

Kuma ya kafa musu Musa, Eleyazar firist, da Yoshuwa ɗan Nun, da shugabannin iyalan kabilan Israila. Sai Musa ya ce musu, Idan yaan Ruben da yaan Gad suka haye Urdun tare da ku, kowannensu da makamai don yaƙi a gaban Ubangiji, kuma kun ci ƙasar da ƙarfi a gabanku, to, sai ku ba su ƙasar Gileyad ta zama mallakarsu. Idan amma ba su ketare da makamai tare da ku zuwa yaƙi a gaban Ubangiji ba, sai za ku ƙetarwa da kayansu, da matansu, da dabbobinsu kafin ku zuwa ƙasar Kanana, kuma

za su gāji tare da ku a ƙasar Kanana. Kuma yayan Reuben da yayan Gad suka amsa suna cewa, Duk abin da Ubangiji ya faɗa wa bayinsa, haka za mu yi. Za mu ƙetare da makamai a gaban Ubangiji zuwa ƙasar Kanana, kuma za ku ba mu mallaka a hayin Urdun.

Kuma Musa ya ba su yaan Gad, da yaan Ruben, da rabin kabilar Manasse yaan Yusuf, mulkin Sihon sarkin Amoriyawa, da mulkin Og sarkin Bashan, ƙasar da biranensu tare da iyakokinta, biranen ƙasar kewaye. Kuma yayan Gad sun gina Daibon, da Atarot, da Aroer, kuma Sophar, da Jazer, suka kuma ɗaga su, da Namram, da Baitharan, birane masu katanga, da wuraren kiwon tumaki. Kuma yayan Reuben suka gina Heshbon, da Elealeh, da Kiriathaim, da Beelmeon da aka kewaye, da Sebama, kuma suka sanya wa garuruwan da suka gina sunaye bisa ga sunayen kansu. Kuma ɗan Makir ɗan Manasse ya tafi Gileyad, ya ɗauke ta, ya kuma hallaka Amoriyawan da suke zaune a cikinta. Kuma Musa ya ba Makir ɗan Manasse Gileyad, ya kuwa zauna a can. Kuma Jair ɗan Manasseh ya tafi, ya ɗauki ƙauyukansu, ya kuma kira su ƙauyukan Jair. Kuma Nabau ya tafi, ya ɗauki Kahat da ƙauyukanta, ya kuma kira su Nabot bisa sunansa.

33

Kuma waɗannan su ne tashoshi na yayan Israila, kamar yadda suka fita daga ƙasar Masar tare da ƙarfinsu a hannun Musa da

Haruna. Kuma Musa ya rubuta tashi-tashinsu, da sansanonin tafiyarsu, bisa ga umarnin Ubangiji, kuma waɗannan su ne sansanonin tafiyarsu. Sun tashi daga Rameses a wata na farko, a rana ta goma sha biyar ta wata na farko. A kashegari ta Bikin Ketarewa, yayan Israila sun fita da hannu mai tsawo a gaban dukan Masarawa. Kuma Masarawa suna binne daga cikinsu dukan matattu waɗanda Ubangiji ya buge, dukan ɗan fari a ƙasar Masar, kuma a kan allolinsu Ubangiji ya yi ramuwa. Kuma yayan Israila suka tashi daga Rameses, suka kafa sansani a Sukkot. Suka tashi daga Sukkot, suka kafa sansani a Butan, wanda yake wani yanki na hamada. Suka tashi daga Buthan, suka kafa sansani a bakin Eiroth, wanda yake gaban Beelsephon, suka kuma kafa sansani gaban Magdolou. Suka tashi daga gaban Eiroth, suka haye tsakiyar teku zuwa jeji, suka yi tafiyar kwana uku a cikin jeji, saan nan suka kafa sansani a Pikriais. Suka tashi daga Ruwan Daci, suka zo Elim. A Elim akwai maɓuɓɓugan ruwa goma sha biyu da itatuwan dabino sabain, suka kafa sansani a can kusa da ruwa. Suka tashi daga Elim, suka kafa sansani a bakin Bahar Malam. Suka tashi daga Bahar Ja, suka kafa sansani a Hamadar Sin.

Suka tashi daga jeji Sin, suka kafa sansani a Rafaka. Suka tashi daga Rephaka, suka kafa sansani a Ailous. Suka tashi daga Ailous, suka kafa sansani a Raphidin, amma babu ruwan da mutane za su sha a can. Kuma suka tashi daga Raphidin, suka kafa sansani a cikin jeji Sinai. Kuma suka tashi daga hamadar Sinai, suka kafa sansani a Kaburbura na Shaawa. Kuma sun tashi daga kaburburan shaawa, suka kafa sansani a Aseroth.

Kuma suka tashi daga Aseroth, suka kafa sansani a Rathamah.

Kuma suka tashi daga Rathamah, suka kafa sansani a Remmon Phares. Kuma suka tashi daga Remmon Phares, suka kafa sansani a Lebona. Kuma suka tashi daga Lebona, suka kafa sansani a Ressan. Kuma sun tashi daga Ressan, suka kafa sansani a Makellath. Kuma suka tashi daga Makellath, suka kafa sansani a Shapher. Kuma suka tashi daga Safar, suka kafa sansani a Charadath. Kuma sun tashi daga Charadath, suka kafa sansani a Makeloth. Kuma sun tashi daga Makeloth, suka kafa sansani a Kataath. Kuma suka tashi daga Kataath, suka kafa sansani a Tarath. Kuma sun tashi daga Tarath, suka kafa sansani a Mathekka. Suka tashi daga Mathekka, suka kafa sansani a Selmona. Kuma sun tashi daga Selmona, suka kafa sansani a Masuruth. Kuma suka tashi daga Masuruth, suka kafa sansani a Banaia. Kuma suka tashi daga Banaiah, suka kafa sansani a dutsen Gadgad.

Suka tashi daga Dutsen Gadgad, suka kafa sansani a Etebatha. Suka tashi daga Etebatha, suka kafa sansani a Ebronah. Kuma suka tashi daga Ebronah, suka kafa sansani a Ezion Geber. Suka tashi daga Ezion-Gaber, suka sauka a jeji Sin, suka tashi daga jeji Sin, suka sauka a jeji Faran, wato Kadesh. Kuma suka tashi daga Kadesh, suka kafa sansani a Dutsen Hur kusa da ƙasar Edom.

Sai Haruna firist ya haura bisa ga umarnin Ubangiji, ya kuma mutu a can a cikin shekara ta arbain ta fitowar yayan Israila daga ƙasar Masar, a rana ta ɗaya ga wata na biyar. Kuma

Haruna yana da shekara ɗari da ashirin da uku, lokacin da ya mutu a Dutsen Hor. Kuma Sarkin Kanana Arad ya ji, wanda yake zaune a ƙasar Kanana, lokacin da yayan Israila suke shigowa, Kuma suka tashi daga Dutsen Hur, suka kafa sansani a Selmona. Suka tashi daga Selmona, suka kafa sansani a Phinon. Suka tashi daga Finon, suka kafa sansani a Obot.

Suka tashi daga Oboth, suka kafa sansani a Ai, a hayin da yake bayan iyakokin Mowab. Suka tashi daga Ai, suka kafa sansani a Dibon Gad. Kuma suka tashi daga Daibon Gad, suka kuma kafa sansani a Gelmon Deblathaim. Kuma suka tashi daga Gelmon Deblathaim, suka kafa sansani a kan duwatsun Abarim, a gaban Nabau. Suka tashi daga duwatsun Abarim, suka kafa sansani a yammacin Mowab, a bakin kogin Urdun kusa da Yeriko. Kuma suka kafa sansani kusa da Urdun tsakanin Aesimoth har zuwa Belsa a yammacin Moab.

Kuma Ubangiji ya yi magana da Musa a yammacin Mowab kusa da Urdun, daf da Yeriko, yana cewa, Yi magana da yayan Israila, kuma za ka ce musu, Kuna ketare Urdun zuwa ƙasar Kanana. Kuma za ku hallaka dukan mazaunan ƙasar a gabanku, za ku cire wuraren tsaron su, za ku hallaka dukan gumakan narkakku nasu, kuma za ku cire dukan ginshiƙansu. Kuma za ku hallaka dukan mazaunan ƙasar, saan nan ku zauna a cikinta, domin na ba ku ƙasarsu ta wurin rabo. Kuma za ku gāji ƙasarsu ta wurin ƙuria bisa ga kabilanku. Ga waɗanda suke da yawa, za ku ƙara musu gādonsu, kuma ga waɗanda suke da kaɗan, za ku rage musu gādonsu. Duk inda sunan mutum ya fita, a can gādonsa

zai kasance. Za ku gāji bisa ga kabilan iyayenku. Idan amma ba ku hallakar da mazaunan ƙasar daga gabanku ba, to waɗanda kuka bari daga cikinsu za su zama ƙaya a idanunku, da kibiyoyi a gefunanku, kuma za su yi maƙiya a kanku a kan ƙasar da za ku zauna a cikinta. Kuma zai kasance kamar yadda na yanke shawarar yin su, haka zan yi muku.

34

Kuma Ubangiji ya yi magana da Musa, yana cewa, Ka umarci yayan Israila, ka ce musu, kun shiga ƙasar Kanana, wannan za ta zama gādonku, ƙasar Kanana tare da iyakokinta. Kuma gefen kudancin ku zai kasance daga hamadar Sin har zuwa iyakar Edom, kuma iyakar kudancin ku za ta fara ne daga ƙarshen gabas na Tekun Gishiri. Kuma iyakokin za su kewaye ku daga Kudu zuwa hawan Akrabin, za su wuce Ennak, kuma fitar za ta kasance zuwa Kudancin Kadesh na Barnea, saan nan za su fita zuwa garin Arad, kuma za su wuce Asemona. Kuma zai kewaye iyakokin daga Asemona zuwa rafin Masar, kuma fitar zai zama teku. Kuma iyakokin teku za su kasance naku, babban teku zai zama iyaka, wannan zai zama muku iyakokin teku.

Wannan kuma zai zama muku iyakokin arewa: daga babban teku za ku auna wa kanku har zuwa dutsen. Kuma daga dutsen, za ku auna musu dutsen, waɗanda suke shiga zuwa Hamath, kuma fitowar sa za ta zama iyakokin Saradak. Kuma iyakokin Dephrona za su fita, fitowar sa kuma za ta zama Arsenain,

wannan zai zama muku iyakoki daga Arewa. Kuma iyakokin za su sauko daga Sephephamar zuwa Bela daga gabas a kan maɓuɓɓugan ruwa, kuma iyakokin za su sauko daga Bela a kan bayan tekun Chinnereth daga gabas. Kuma iyakokin za su sauka daga Sephamar zuwa Bela daga gabas a kan maɓuɓɓugan ruwa, kuma iyakokin za su sauka daga Bela a kan bakin tekun Chinnereth daga gabas. Kuma iyakokin za su sauka zuwa Urdun, kuma fitowar za ta zama Tekun Gishiri. Wannan za ta zama muku ƙasa tare da iyakokinta kewaye.

Sai Musa ya umarci yaan Israila, yana cewa, Wannan ita ce ƙasar da za ku gāda ta ta hanyar ƙuria, kamar yadda Ubangiji ya umarta a ba da ita ga kabilu tara da rabin kabilar Manasse. Domin kabilar yayan Ruben, da kabilar yayan Gad bisa ga gidajen iyalansu, da rabin kabilar Manasse sun riga sun karɓi rabonsu. Kabiloli biyu da rabin kabila sun karɓi kuriunsu a ƙetaren Urdun kusa da Jericho daga Kudu zuwa Gabas.

Kuma Ubangiji ya yi magana da Musa, yana cewa, Waɗannan su ne sunayen mutanen da za su rarraba muku ƙasar, Eleyazar firist da Yoshuwa ɗan Nun. Kuma za ku ɗauki shugaba ɗaya daga kowace kabila don rarraba muku ƙasar ta gādo.

Kuma waɗannan sunaye ne na mutanen kabilar Yahuda, Kaleb ɗan Yefunne. Na kabilar Simeyona, Salamiyel ɗan Semiyud. Na kabilar Benyamin, Eldad ɗan Chaslon, Na kabilar Dan, shugaba Bakchir ɗan Egli. Daga yayan maza Yusufu na kabilar yayan maza Manasse, mai mulki Aniel ɗan Soufi. Na kabilar yayan

Efraim, shugaba Kamuel ɗan Sabathan. Na kabilar Zebulun, mai mulki Elisaphan ɗan Farnach. Daga kabilar yayan Issakar, mai mulki Faltiyel ɗan Uzza. Na kabilar yayan Asher, sarki Achior ɗan Salami. Na kabilar Naftali, mai mulki Fadahel ɗan Yamiyud.

Waɗannan ne Ubangiji ya umarci a raba wa yayan Israila a ƙasar Kanana.

35

Kuma Ubangiji ya yi magana da Musa a yammacin Mowab kusa da Urdun, daf da Yeriko, yana cewa, Ka umarci yayan Israila, kuma za su ba wa Lawiyawa daga cikin rabon mallakar su birane don su zauna, kuma wuraren kewaye da biranen da suke kewaye da su za su ba wa Lawiyawa. Garuruwan za su zama nasu don su zauna, kuma wuraren kewaye nasu za su zama don dabbobinsu da dukan dabbobin da suke da ƙafafu huɗu nasu. Kuma wuraren da suke maƙwabtaka na biranen da za ku ba wa Lawiyawa, daga katangar birni zuwa waje, dubu biyu kamu kewaye. Kuma za ku auna a wajen birni, gefen da yake zuwa gabas dubu biyu kamu, gefen da yake zuwa kudu dubu biyu kamu, gefen da yake zuwa teku dubu biyu kamu, gefen da yake zuwa arewa dubu biyu kamu, birni kuwa zai kasance a tsakiya na wannan a gare ku, da iyakokin biranen. Kuma za ku ba wa Lawiyawa garuruwa, garuruwan mafaka shida waɗanda za ku bayar don a gudu zuwa can ga wanda ya yi kisa, kuma bugu da ƙari waɗannan garuruwa arbain da biyu. Duk biranen za ku ba

wa Lawiyawa arbain da takwas biranen, waɗannan, tare da yankunan kewayen su. Kuma garuruwan da za ku bayar daga mallakar yayan Israila, daga waɗanda suke da yawa, da yawa, kuma daga waɗanda suke da kaɗan, kaɗan, kowane bisa ga gadonsa wanda za su gāda, za su bayar daga garuruwan ga Lawiyawa.

Kuma Ubangiji ya yi magana da Musa, yana cewa, Yi magana da yayan Israila, ka ce musu, Kuna ketare kogin Urdun zuwa ƙasar Kanana. Kuma za ku keɓe muku waɗannan birane, wuraren mafaka za su kasance muku don a gudu a can mai kisan kai, duk wanda ya buga rai ba da gangan ba. Kuma garuruwan za su zama muku wuraren mafaka daga mai ɗaukar fansar jini, kuma mai kisan kai ba zai mutu ba sai ya tsaya a gaban taron don sharia. Kuma garuruwan da za ku bayar, garuruwa shida, za su zama wuraren mafaka a gare ku. Za ku ba da birane uku a ƙetaren Urdun, kuma za ku ba da birane uku a ƙasar Kanana.

Mafaka zai kasance ga yaan Israila, da kuma ga baƙo, da kuma ga mazaunin da yake a cikinku. Waɗannan biranen za su kasance don mafaka, don gudu zuwa can ga duk wanda ya buge rai ba da gangan ba.

Idan kuma ya buge shi da kayan ƙarfe, ya mutu, mai kisan kai ne, lallai a kashe mai kisan kai. Idan kuma wani ya buge wani da dutsen da yake a hannunsa wanda zai iya kashe shi, ya kuma mutu, mai kisan kai ne, dole a kashe mai kisan kai. Idan kuma da kayan katako a hannunsa wanda zai iya kashe mutum ya

buge shi, ya kuwa mutu, mai kisan kai ne, dole a kashe mai kisan kai.

Mai ɗaukar fansar jini, wannan zai kashe wanda ya yi kisan kai; lokacin da ya hadu da shi, wannan zai kashe shi. Idan amma saboda ƙiyayya ya tura shi, kuma ya jefa masa wani abu daga kwanto, ya mutu, Ko saboda fushi ya buge shi da hannu, kuma ya mutu, lalle ne a kashe wanda ya buga shi da hukuncin kisa, mai kisan kai ne, lalle ne a kashe mai kisan kai da hukuncin kisa, mai ɗaukar fansar jini zai kashe mai kisan kai lokacin da ya same shi.

Idan amma ba zato ba tsawata, ba ta wurin gāba ya tura shi, ko ya jefa a kansa kowane kayan aiki, ba daga kwanto ba, Ko kowane dutse da zai iya kashe mutum, ba tare da sanin ba, ya fada a kansa, ya kuwa mutu, amma shi ba abokin gābansa ba ne, kuma ba ya neman cutar da shi ba Kuma taron zai yi hukunci tsakanin wanda ya buga da mai ɗaukar fansar jini, bisa ga waɗannan hukuncin. Kuma taron za su ceto mai kisan kai daga mai ɗaukar fansar jini, kuma taron za su mayar da shi zuwa birnin mafakarsa wanda ya gudu zuwa gare shi, kuma zai zauna a can har sai babban firist ya mutu, wanda suka shafe shi da mai mai tsarki.

Amma idan mai kisan kai ya fita daga iyakokin birnin da ya gudu zuwa a can Kuma idan mai ɗaukar fansa na jini ya same shi a waje da iyakokin birnin mafakarsa, kuma mai ɗaukar fansa na jini ya kashe wanda ya yi kisan kai, ba shi da laifi. A

cikin birnin mafaka ya zauna har sai babban firist ya mutu, kuma bayan mutuwar babban firist, mai kisan kai zai komo zuwa ƙasarsa ta gādo.

Kuma waɗannan za su zama muku dokar hukunci ga tsararrakinku a dukan wuraren zamanku. Duk wanda ya buga rai, saboda shaidu za ka kashe mai kisan kai, kuma shaida ɗaya ba zai shaida a kan rai don mutuwa ba. Kuma ba za ku karɓa fansa game da rai daga mai kisan kai wanda yake da laifi da ya cancanci a kashe, gama lalle ne za a kashe shi da mutuwa. Ba za ku karɓi fansa don gudu zuwa birnin wuraren mafaka, don sake zama a kan ƙasa, har sai babban firist ya mutu. Kuma kada ku kashe ƙasar da kuke zaune a cikinta, domin wannan jini yana kashe ƙasar, kuma ba za a yi kafara ga ƙasar daga jinin da aka zubar a kanta ba, sai dai ta wurin jinin mai zubawa. Kuma kada ku ƙazantar da ƙasar da kuke zaune a kanta, wadda Ni ke zaune a cikinku, domin Ni ne Ubangiji mai zaune a tsakanin yayan Israila.

36

Sai shugabannin kabilar yayan Gileyad ɗan Makir ɗan Manasse daga kabilar yayan Yusuf suka zo, suka yi magana a gaban Musa, da a gaban Eleyazar firist, da kuma a gaban shugabannin gidajen iyalan yayan Israila. Kuma suka ce, Ubangiji ya umarci shugabanmu ya raba ƙasar gādo ta hanyar kuria ga yayan Israila, kuma Ubangiji ya umarci shugabanmu ya ba da gādon

Salpaad ɗanuwanmu ga yan matansa. Kuma za su zama mata ga ɗaya daga cikin kabilun yayan Israila, kuma za a ɗauke rabon su daga mallakar ubanninmu, kuma za a ƙara shi zuwa ga gādon kabilar da za su zama matansu, kuma daga rabon gādonmu za a ɗauke shi. Idan amma ya zama sakin yayan maza Israila, za a ƙara gādonsu a kan gādon kabilar da za su zama matansu, kuma za a cire gādonsu daga gādon kabilar iyalinmu.

Kuma Musa ya umarci yayan Israila bisa ga umarnin Ubangiji, yana cewa, Haka kabilar yayan Yusuf suke faɗa. Wannan kalmar da Ubangiji ya umarci yayan matan Salpaad, yana cewa: A wurin da ya gamshi su, bari su zama mata, amma daga cikin mutanen mahaifin su ne kawai za su zama mata. Kuma ba za a canza gādo ga yayan maza Israila daga kabila zuwa kabila ba, domin kowane a cikin gādon kabilar iyalinsa za su riƙe yayan maza Israila. Kuma duk yar da take gādon gādo daga kabilun yayan Israila, za su zama matan wani mutum daga mutanen kabilar mahaifinta, domin yayan Israila kowannensu ya gāji gādon mahaifin kansa. Kuma rabo ba zai canja daga kabila zuwa wata kabila ba, amma kowane mutum zai riƙe gādonsa, yayan Israila.

Kamar yadda Ubangiji ya umarci Musa, haka yayan matan Salpaad suka yi. Kuma Tirza da Hogla da Milka da Nowa da Mala yan matan Zelofehad suka zama ga yan uwansu maza, Daga cikin mutanen Manasse yayan Yusuf sun zama mata, kuma gādonsu ya kasance a kan kabilar mutanen ubansu. Waɗannan su ne umarnai da ƙaidodi da hukunce-hukuncen da

Ubangiji ya ba ta hannun Musa a yammacin Mowab kusa da kogin Urdun ɗaura da Yeriko.

Bisharar Yahaya

1

A farkon farko Kalma ta kasance, kuma Kalma ta kasance tare da Allah, kuma Kalma Allah ne. Wannan ya kasance tun farko tare da Allah. Duka abubuwa sun kasance ta wurinsa, kuma ba tare da shi ba babu wani abu da ya kasance daga cikin abin da ya kasance. A cikinsa akwai rai, kuma rayin ya kasance hasken mutane. Hasken yana haskakawa a cikin duhu, amma duhun bai iya kama shi ba.

An aiki mutum daga wurin Allah, sunansa Yahaya, Wannan ya zo don shaida, domin ya yi shaida game da hasken, saboda dukan mutane su gaskata ta wurinsa. Ba shi ne wannan haske ba, amma don ya yi shaida game da haske. Ya kasance haske na gaskiya wanda yake haskaka dukan mutum mai zuwa cikin duniya. Ya kasance a cikin duniya, kuma duniya ta samo asali ta wurinsa, amma duniya ba ta san shi ba. Ya zo cikin nasa, amma mutanensa ba su karɓe shi ba. Amma duk waɗanda suka karɓe shi, ya ba su ikon zama yayan Allah, ga waɗanda suke gaskata

da sunansa. Waɗanda ba daga jini ba ne, ba kuwa daga nufin nama ba, ba kuwa daga nufin namiji ba, amma daga Allah aka haife su. Kuma Kalmar ta zama nama kuma ta zauna a cikinmu, kuma mun ga ɗaukakarsa, ɗaukaka kamar ta Ɗan Tilo daga Uba, cike da alheri da gaskiya. Yahaya ya shaida game da shi kuma ya yi ihu yana cewa, Wannan shi ne wanda na faɗa, Wanda yake zuwa a bayana ya zama a gabana, domin ya kasance kafin ni. Kuma daga cikin cikakken sa mu duka mun karɓa, kuma alheri a maimakon alheri. Domin an ba da doka ta wurin Musa, amma alheri da gaskiya sun zo ta wurin Yesu Almasihu. Allah babu wanda ya taɓa ganinsa ko da yaushe, Ɗan shi wanda aka haifa shi kaɗai wanda yake a ƙirjin Uba, shi ne ya bayyana shi.

Kuma wannan ita ce shaidar Yahaya, lokacin da Yahudawa suka aiko firistoci da Lawiyawa daga Urushalima domin su tambaye shi, Kai wane ne? Kuma ya furta, bai yi musun ba, ya kuma furta cewa, Ni ba Almasihu ba ne. Suka tambaye shi, To, me ke nan? Kai ne Iliya? Ya ce, Aa, ba ni ba ne. Kai ne annabin nan? Ya amsa, Aa. Sai suka ce masa, Wane ne kai? Domin mu ba da amsa ga waɗanda suka aiko mu. Me kake cewa game da kanka? Ya ce, Ni murya ce ta mai kira a cikin jeji, ku miƙe hanyar Ubangiji, kamar yadda annabi Ishaya ya faɗa.

Kuma waɗanda aka aiko sun kasance daga Farisawa. Suka tambaye shi suka ce masa, To, me ya sa kake yin baftisma, idan kai ba Almasihu ba ne, ba Iliya ba ne, kuma ba annabin ba? Yahaya ya amsa musu yana cewa, Ni ina yin baftisma da ruwa,

amma a tsakaninku akwai wanda yake tsaye wanda ba ku san shi ba. Shi ne wanda yake zuwa a bayana, wanda ya zama a gabana, wanda ban cancanci in kunce madaurin takalminsa ba. Waɗannan abubuwa sun faru a Betani bayan kogin Urdun, inda Yahaya yake yin baftisma.

A ranar gobe, Yahaya ya ga Yesu yana zuwa wurinsa, sai ya ce, Duba ɗan ragon Allah wanda yake ɗaukar zunubin duniya. Wannan ne wanda na yi magana a kansa, Bayan ni akwai wani mutum da yake zuwa wanda ya fi ni daraja, domin ya kasance kafin ni. Kuma ni ban san shi ba, amma domin a bayyana shi ga Israila, saboda wannan na zo ina yin baftisma da ruwa. Kuma Yahaya ya ba da shaida yana cewa, Na ga Ruhu yana saukowa kamar kurciya daga sama, kuma ya zauna a kansa. Kuma ni ban san shi ba, amma wanda ya aiko ni in yi baftisma a cikin ruwa, wannan ya ce mini, A kan wanda za ka ga Ruhu yana saukowa yana kuma zaune a kansa, wannan shi ne mai yin baftisma a cikin Ruhu Mai Tsarki. Kuma ni na gani kuma na shaida cewa wannan shi ne Ɗan Allah.

A ranar gari na gaba, Yahaya ya sāke tsayawa tare da biyu daga cikin almajiransa, Kuma ya dubi Yesu yana tafiya, sai ya ce, Duba ɗan ragon Allah. Almajiran biyu suka ji shi yana magana, suka kuwa bi Yesu. Ya juya amma Yesu, kuma ya gan su suna bi, sai ya ce musu Mene kuke nema? Amma suka ce masa, Rabi (wanda ake fassara Malami), ina kake zaune? Ya ce musu, Ku zo ku gani. Sai suka zo suka ga inda yake zaune, kuma suka zauna tare da shi a ranar nan, lokacin kuwa ya kai kamar saa ta goma.

Andarawus ɗanuwan Saminu Bitrus ya kasance ɗaya daga cikin mutane biyu waɗanda suka ji daga Yahaya kuma suka bi shi. Ya sami wannan na farko ɗanuwansa Saminu, kuma ya ce masa, Mun sami Almasihu (wanda ake fassara shi Kristi). Sai ya kawo shi wurin Yesu. Da Yesu ya dube shi, sai ya ce, Kai ne Saminu ɗan Yunana, za a kira ka Kefas, wanda ake fassara da Bitrus.

Ranar gobe, Yesu ya so ya fita zuwa Galilaya, kuma ya sami Filibus ya ce masa, Bi ni. Ya kasance kuwa Filibus daga Betsaida, daga birnin Andarawus da Bitrus. Filibus ya sami Nataniyel kuma ya ce masa, Wanda Musa ya rubuta a cikin doka da annabawa, mun same shi, Yesu ɗan Yusufu daga Nazarat. Sai Nataniyel ya ce masa, Daga Nazaret, wani abu mai kyau zai iya fitowa? Filibus ya ce masa, Zo ka gani. Yesu ya ga Natanilu yana zuwa wurinsa, sai ya ce game da shi, Duba, ainihin Baisraila ne, wanda babu yaudara a cikinsa. Nataniyel ya ce masa, Daga ina ka san ni? Yesu ya amsa ya ce masa, Kafin Filibus ya kira ka, na gan ka a ƙarƙashin itacen ɓaure. Nathanael ya amsa ya ce masa, Malam, kai ne Ɗan Allah, kai ne Sarkin Israila. Yesu ya amsa ya ce masa, Saboda na ce maka na gan ka a ƙarƙashin itacen ɓaure, kana gaskata? Za ka ga abubuwa masu girma fiye da waɗannan. Kuma ya ce masa, Lalle lalle, ina gaya muku, daga yanzu za ku ga sama a buɗe, da malaikun Allah suna hawa suna kuma saukowa a kan Ɗan Mutum.

2

Kuma a rana ta uku, an yi aure a Kana ta Galiliya, kuma mahaifiyar Yesu tana can, Aka kira Yesu da almajiransa zuwa auren. Kuma bayan ruwan inabi ya ƙare, uwar Yesu ta ce masa, Ba su da ruwan inabi. Yesu ya ce mata, Me ya shafe ni da ke, mace? Lokacina bai yi ba tukuna. Mahaifiyarsa ta ce wa bayin, Duk abin da ya faɗa muku, ku yi. Akwai kuma a can tuluna ruwa na dutse shida da suke tsaye bisa ga tsarkakewar Yahudawa, kowanne yana ɗaukar maauni biyu ko uku. Yesu ya ce musu, Ku cika tulunan da ruwa. Suka kuwa cika su har zuwa sama. Sai ya ce musu, Ku ɗebo yanzu ku kai wa babban mai hidimar biki. Suka kuwa kai. Lokacin da mai shugabancin liyafa ya ɗanɗani ruwan da ya zama giya, bai san inda ya fito ba, amma bayin da suka ɗebo ruwan sun sani, sai mai shugabancin liyafa ya kira ango. Sai ya ce masa, Kowane mutum yakan fara ba da giya mai kyau, saad da kuma mutane suka bugu, sai a kawo wanda bai kai ba, amma kai ka ajiye giya mai kyau har yanzu. Wannan shi ne farkon alamomin da Yesu ya yi a Kana ta Galilaya, kuma ya bayyana ɗaukakarsa, sai almajiransa suka gaskata shi.

Bayan wannan, ya gangara zuwa Kapernaum shi da mahaifiyarsa da yanuwansa da almajiransa, sai suka zauna a can kwanaki kaɗan.

Kuma Istar Yahudawa ta kusa, sai Yesu ya haura zuwa Urushalima. Kuma ya sami a cikin haikalin waɗanda suke sayar da shanu, da tumaki, da kurciyoyi, da masu musayar kuɗi a zaune. Kuma bayan ya yi bulala daga igiyoyi, ya kori su duka

daga haikalin, tare da tumaki da shanu, kuma ya zuba tsabar kuɗin masu musayar kuɗi, ya kuma kifar da teburansu. Kuma ga waɗanda suke sayar da tattabarai ya ce, Ɗauki waɗannan daga nan, kada ku mai da gidan Ubana gidan ciniki. Almajiransa suka tuna cewa an rubuta, Kishi na gidanka zai cinye ni. Saboda haka Yahudawa suka amsa suka ce masa, Wace alama za ka nuna mana da ke ba ka ikon yin waɗannan abubuwa? Yesu ya amsa ya ce musu, Ku rushe haikalin nan, kuma a cikin kwanaki uku zan tashe shi. Sai Yahudawa suka ce, Shekara arbain da shida aka yi ginin wannan haikalin, kai kuwa za ka ta da shi a cikin kwana uku? Amma wancan yana magana game da haikalin jikinsa. Saboda haka, lokacin da aka tashe shi daga matattu, almajiransa suka tuna cewa ya faɗa wannan, suka kuma gaskata Nassi da maganar da Yesu ya faɗa.

Kamar yadda yake a Urushalima a lokacin Idin Ketarewa a cikin biki, mutane da yawa sun gaskata cikin sunansa, suna ganin alamun da ya yi. Amma Yesu bai ba da kansa gare su ba saboda ya san su duka. Kuma saboda ba ya buƙatar wani ya shaida masa game da mutum, domin shi da kansa ya san abin da yake a cikin mutum.

3

Akwai wani mutum daga cikin Farisiyawa, sunansa Nikodimus, shugaban Yahudawa. Wannan ya zo wurinsa da dare ya ce masa, Malam, mun san cewa ka zo daga Allah a matsayin

malami, domin babu wanda zai iya yin waɗannan alamu da kake yi, sai dai Allah ya kasance tare da shi. Yesu ya amsa ya ce masa, Lalle lalle ina gaya maka, idan ba wanda ya haife daga sama ba, ba zai iya ganin mulkin Allah ba. Nikodimas ya ce masa, Yaya mutum zai iya a haife shi yana tsoho? Ashe, ba zai iya shiga cikin mahaifiyarsa sau na biyu a haife shi ba? Yesu ya amsa, Lalle-lalle, ina gaya maka, idan ba wani ya haife daga ruwa da Ruhu ba, ba zai iya shiga mulkin Allah ba. Abin da aka haifa daga jiki jiki ne, kuma abin da aka haifa daga Ruhu ruhu ne. Kada ka yi mamaki cewa na ce maka, dole ne a haife ku daga sama. Ruhu yana bushewa inda yake so, kana kuma jin muryarsa, amma ba ka san inda yake fitowa da inda zai je ba, haka yake ga duk wanda aka haifa daga Ruhu. Nikodimus ya amsa ya ce masa, Yaya waɗannan abubuwa za su iya faruwa? Yesu ya amsa ya ce masa, Kai ne malamin Israila, amma ba ka san waɗannan abubuwa ba? Lallai, lallai, ina gaya maka cewa abin da muka sani muke faɗa, kuma abin da muka gani muke shaida, amma ba ku karɓi shaidarmu ba. Idan na faɗa muku abubuwan ƙasa kuma ba ku yarda ba, ta yaya za ku yarda idan na faɗa muku abubuwan sama? Kuma babu wanda ya hau zuwa sama sai dai wanda ya sauko daga sama, wato Ɗan Mutum wanda yake a cikin sama. Kuma kamar yadda Musa ya ɗaga maciji a cikin jeji, haka ya zama dole a ɗaga Ɗan Mutum, domin duk wanda ya gaskata da shi kada ya hallaka, sai dai ya sami rai madawwami. Haka Allah ya ƙaunaci duniya, har ya ba da Ɗansa wanda yake shi kaɗai, domin duk wanda ya gaskata da shi kada ya hallaka, sai dai ya sami rai madawwami. Ba don Allah ya aiko da Ɗansa zuwa duniya domin yă yi hukunci a kan

duniya ba, amma domin a ceci duniya ta wurinsa. Mai gaskatawa da shi ba a yi masa hukunci ba, amma wanda bai gaskata ba, an riga an yanke masa hukunci, domin bai gaskata da sunan Ɗan Allah na tilo ba. Wannan kuwa shi ne hukunci, cewa haske ya zo cikin duniya, kuma mutane sun fi ƙaunar duhu fiye da haske, domin ayyukansu sun kasance na mugunta. Domin duk wanda yake aikata ayyukan banza yana ƙin haske kuma ba ya zuwa wurin haske, don kada a fallasa ayyukansa. Amma wanda yake aikata gaskiya yana zuwa wurin haske, domin a bayyana ayyukansa, saboda an yi su a cikin Allah.

Bayan waɗannan abubuwa, Yesu da almajiransa suka zo ƙasar Yahudiya, kuma a can ya zauna tare da su yana yin baftisma. Ya kasance kuma Yahaya yana yin baftisma a Ainon kusa da Salim, domin akwai ruwaye masu yawa a can, kuma mutane suna zuwa ana kuma yi musu baftisma. Domin ba tukuna aka jefa Yahaya cikin kurkuku ba. Saboda haka, ya faru wani muhawara tsakanin almajiran Yahaya da wani Bayahude game da tsarkakewa. Da suka zo wurin Yahaya suka ce masa, Malam, wanda yake tare da kai a hayin Urdun, wanda ka yi masa shaida, duba, wannan yana yin baftisma kuma duk mutane suna zuwa wurinsa. Yahaya ya amsa ya ce, Ba wani mutum da zai iya karɓar kome, sai an ba shi daga sama. Ku kanku kuna ba ni shaida cewa na ce, ba ni ne Almasihu ba, amma an aiko ni a gabansa. Wanda yake da amaryar, ango ne, amma abokin ango, wanda yake tsaye yana kuma ji shi, yana farin ciki da farin ciki saboda muryar ango. Saboda haka wannan farin cikina ya cika. Dole ne a ƙara girman wancan, amma ni kuwa a rage ni. Wanda

yake zuwa daga sama yana bisa ga kowa. Wanda yake daga ƙasa, na ƙasa ne kuma yana magana game da abubuwan ƙasa, wanda yake zuwa daga sama yana bisa ga kowa. Kuma abin da ya gani da ya ji, wannan yake shaida, amma babu wanda yake karɓar shaidarsa. Wanda ya karɓi shaidarsa ya tabbatar cewa Allah mai gaskiya ne. Wanda Allah ya aiko, yana faɗin kalmomin Allah, domin Allah ba ya ba da Ruhu da awo. Uban yana ƙaunar Ɗansa, kuma ya ba da kome a hannunsa. Wanda ya gaskata ga Ɗan yana da rai madawwami, amma wanda bai yi biyayya ga Ɗan ba ba zai ga rai ba, sai dai fushin Allah yana zaune a kansa.

4

Saboda haka da Ubangiji ya san cewa Farisiyawa sun ji cewa Yesu yana samun almajirai da yawa kuma yana yin baftisma fiye da Yahaya Ko da yake da gaske Yesu da kansa ba ya yin baftisma, amma almajiransa ne suka yi. Ya bar Yahudiya kuma ya tafi zuwa Galili. Ya zama dole ya wuce ta Samariya. Ya zo don haka zuwa wani gari na Samariya da ake kira Sukhar, kusa da wurin da Yakubu ya ba ɗansa Yusuf, Akwai maɓuɓɓugar ruwa ta Yakubu a can. Saboda haka Yesu, ya gaji daga tafiya, ya zauna a bakin maɓuɓɓugar, lokacin kuwa ya yi kamar saa ta shida. Wata mata daga Samariya ta zo don ɗebo ruwa. Yesu ya ce mata, Ba ni ruwa in sha. Domin almajiransa sun tafi cikin birni don su sayi abinci. Sai matar Samariya ta ce masa, Yaya kai da kai Bayahude kake neman sha daga gare ni, da ni mace ce

Basamariya? Domin Yahudawa ba sa haɗuwa da Samariyawa. Yesu ya amsa ya ce mata, Da ka san kyautar Allah, da kuma wane ne yake ce miki, Ba ni ruwa in sha, da kin tambaye shi, shi kuwa da ya ba ki ruwa mai rai. Matar ta ce masa, Ubangiji, ba ka da guga, kuma rijiyar tana da zurfi, to daga ina za ka sami ruwan nan mai rai? Ba kai mafi girma ba ne fiye da ubanmu Yakubu, wanda ya ba mu rijiyar, kuma shi kansa ya sha daga gare ta, da yayansa maza, da dabbobinsa? Yesu ya amsa ya ce mata, Duk wanda yake shan wannan ruwa zai sake jin ƙishirwa, Wanda ya sha daga ruwan da zan ba shi, ba zai ƙara jin ƙishirwa har abada, amma ruwan da zan ba shi zai zama maɓulɓular ruwa a cikinsa mai kwararowa zuwa rai madawwami. Matar ta ce masa, Ubangiji, ka ba ni wannan ruwa, domin kada in ƙara jin ƙishirwa ko in sake zuwa nan in ɗebo ruwa. Yesu ya ce mata, Je ki kira mijinki ki zo nan. Matar ta amsa ta ce, Ba ni da miji. Yesu ya ce mata, Da kyau ka faɗa cewa ba ki da miji, Domin ka sami maza biyar, kuma yanzu wanda kake da shi ba mijinki ba ne, wannan gaskiya ka faɗa. Matar ta ce masa, Ubangiji, na ga cewa kai annabi ne. Kakanninmu sun yi sujada a wannan dutse, amma ku kuna cewa a Urushalima ne wurin da ya kamata a yi sujada. Yesu ya ce mata, Ya mace, ki yi imani da ni, domin lokaci yana zuwa da ba za ku yi sujada ga Uba a kan wannan dutse ba, kuma ba a Urushalima ba. Ku bauta wa abin da ba ku sani ba, mu bauta wa abin da muka sani, domin ceto daga Yahudawa yake. Amma lokaci yana zuwa, kuma yanzu yake, lokacin da masu sujada na gaskiya za su yi wa Uba sujada cikin ruhu da gaskiya, domin Uba yana neman irin waɗannan masu yi masa sujada. Ruhu ne Allah, kuma

waɗanda suke bauta masa dole ne su yi sujada cikin ruhu da gaskiya. Matar ta ce masa, Na sani cewa Almasihu yana zuwa wanda ake kira Kristi, lokacin ya zo wannan, zai sanar mana da duka. Yesu ya ce mata, Ni ne wanda yake magana da ke. Kuma a kan wannan sai almajiransa suka zo, suka yi mamaki da cewa yana magana da wata mace, amma babu wanda ya ce, Me kake nema? ko Me yasa kake magana da ita? Saboda haka matar ta bar tulunta ta tafi garin, kuma ta ce wa mutane, Ku zo ku ga mutumin da ya faɗa mini duk abin da na yi, ashe wannan ba shi ne Almasihu ba? Don haka suka fita daga birnin kuma suka zo wurinsa.

A cikin wannan tsakanin, almajiran suna tambayarsa suna cewa, Malam, ka ci. Amma ya ce musu, Ina da abincin da zan ci wanda ba ku sani ba. Saboda haka almajiran suka ce wa juna, Shin wani ya kawo masa abinci? Yesu ya ce musu, Abincina shi ne in aikata nufin wanda ya aiko ni in kuma kammala aikinsa. Ba ku cewa har yanzu akwai watanni huɗu kafin girbi ya zo ba? Duba, ina gaya muku, ɗaga idanunku ku duba gonaki, gama sun riga sun yi fari suke shirye don girbi. Kuma mai girbi yana karɓan lada kuma yana tattara yayan itatuwa zuwa rai madawwami, domin mai shuka da mai girbi su yi farin ciki tare. A cikin wannan maganar gaskiya take, domin wani ne mai shuka kuma wani ne mai girbi. Ni na aiko ku don ku girbe abin da ba ku yi aiki a kansa ba, wasu sun yi aiki, kuma ku kun shiga cikin aikin su. Amma daga wannan garin, Samariyawa da yawa sun gaskata cikinsa saboda maganar matar, wadda ta shaida cewa, Ya faɗa mini duk abin da na yi. Saboda haka saad da

Samariyawa suka zo wurinsa, suka roƙe shi ya zauna tare da su, kuma ya zauna a can har kwana biyu. Kuma mutane da yawa fiye da haka sun gaskata saboda maganarsa. Ga matar kuma suka ce cewa, Ba za mu ƙara gaskata saboda maganarki ba, domin mu kanmu mun ji, kuma mun san cewa wannan shi ne da gaske Mai Ceton duniya, Almasihu.

Amma bayan kwanaki biyu ya fita daga can ya kuma tafi Galilaya. Domin shi kansa Yesu ya shaida cewa annabi ba ya samun girmamawa a ƙasarsa. Saboda haka saad da ya zo Galili, mutanen Galili suka karɓe shi, domin sun ga dukan abubuwan da ya yi a Urushalima a lokacin biki, gama su ma sun je biki.

Ya zo don haka kuma Yesu zuwa Kana ta Galili, inda ya mai da ruwa giya. Kuma akwai wani jamiin sarki, wanda ɗansa yana ciwo a Kafarnahum, Wannan ya ji cewa Yesu ya zo daga Yahudiya zuwa Galili, sai ya tafi wurinsa ya roƙe shi ya sauko ya warkar da ɗansa, domin yana gab da mutuwa. Saboda haka Yesu ya ce masa, Idan ba ku ga alamu da abubuwan alajabi ba, ba za ku yarda ba. Jamiin sarki ya ce masa, Ubangiji, ka sauko kafin ɗana ya mutu. Yesu ya ce masa, Tafi, ɗanka yana raye. Mutumin kuwa ya gaskata maganar da Yesu ya faɗa masa, sai ya tafi. Tuni amma yayinda yake saukowa, bayinsa suka sadu da shi kuma suka ba da rahoto suna cewa, bawan ka yana raye. Ya tambaye su game da saar da ya sami sauƙi. Sai suka ce masa cewa jiya a saa ta bakwai, zazzabin ya bar shi. Uban ya sani saboda haka cewa a cikin wannan saar da Yesu ya ce masa, Ɗanka yana raye, kuma shi da dukan gidansa suka gaskata.

Wannan shi ne alama ta biyu da Yesu ya yi bayan ya zo daga Yahudiya zuwa Galilaya.

5

Bayan waɗannan abubuwa, akwai biki na Yahudawa, sai Yesu ya haura zuwa Urushalima. Akwai kuma a Urushalima wani tafkin tumaki, wanda ake kira da Ibrananci Betesda, mai rumfuna biyar. A cikin waɗannan akwai taron marasa lafiya da yawa suna kwance, makafi, guragu, da busasshe, suna jiran motsin ruwa. Manzo domin bisa ga lokaci yakan sauko a cikin tafkin, kuma ruwan yakan damu, saboda haka wanda ya fara shiga bayan damuwar ruwan yakan warke daga duk wata cuta da yake da ita. Akwai kuma wani mutum a can wanda yake da rauni shekaru talatin da takwas. Yesu ya ga wannan yana kwance, kuma ya san cewa ya riga ya daɗe da wannan hali, sai ya ce masa, Kana so ka warke? Mai rashin lafiya ya amsa masa ya ce, Ubangiji, ba ni da wani mutum da zai sa ni cikin tafkin lokacin da ruwan ya motsa, amma a lokacin da nake zuwa, wani mutum yakan rigani ya shiga. Yesu ya ce masa, Tashi, ɗauki tabarmar ka ka yi tafiya. Nan take mutumin ya warke, sai ya ɗaga tabarmarsa ya yi tafiya. Wannan rana kuwa ranar Asabar ce. Saboda haka Yahudawa suka ce wa wanda aka warkar da shi, Asabar ce, ba a halatta maka ka ɗauki tabarma ba. Ya amsa musu, Wanda ya warkar da ni, wannan ne ya ce mini, Ɗauki tabarmar ka ka yi tafiya. Saboda haka suka tambaye shi, Wane ne mutumin da ya ce maka, Ɗauki tabarma ka yi tafiya? Amma

wanda aka warkar da shi bai san wane ne ba, domin Yesu ya nisance saad da taron yana a wurin. Bayan wannan, Yesu ya same shi a cikin haikalin, ya ce masa, Duba, ka warke, kar ka ƙara yin zunubi, don kada wani abu mafi muni ya same ka. Mutumin ya tafi ya sanar da Yahudawa cewa Yesu ne ya warkar da shi.

Kuma saboda wannan, Yahudawa suka tsundumi Yesu kuma suka neme shi don su kashe shi, domin ya yi waɗannan abubuwa a ranar Asabar. Amma Yesu ya amsa musu, Ubana yana aiki har yanzu, ni kuma ina aiki. Saboda wannan, Yahudawa suka ƙara neman su kashe shi, domin ba wai kawai ya karya Asabar ba, amma kuma ya ce Allah Ubansa ne, yana mai da kansa daidai da Allah.

Yesu ya amsa ya ce musu, Lalle lalle ina gaya muku, Ɗan ba ya iya yin kome da kansa, sai dai abin da ya ga Uban yana yi, domin duk abin da Uban ya yi, Ɗan ma haka yake yi. Domin Uba yana ƙaunar Ɗa kuma yana nuna masa duk abin da Shi kansa yake yi, kuma zai nuna masa ayyuka mafi girma da waɗannan, domin ku yi mamaki. Kamar yadda Uba yake tā da matattu yana kuma ba su rayuwa, haka Ɗa ma yana ba wa waɗanda yake so rayuwa. Domin Uban ba ya hukunta kowa, amma ya ba da dukan hukunci ga Ɗan, Domin duka su girmama Ɗa kamar yadda suke girmama Uba. Wanda ba ya girmama Ɗa ba ya girmama Uba wanda ya aiko shi. Lalle lalle ina gaya muku, duk wanda yake jin maganata kuma ya gaskata da wanda ya aiko ni, yana da rai madawwami, kuma ba zai shiga hukunci ba, amma

ya riga ya wuce daga mutuwa zuwa rai. Lallai lallai, ina gaya muku cewa lokaci yana zuwa, kuma yanzu ya zo, lokacin da matattu za su ji muryar Ɗan Allah, kuma waɗanda suka ji za su rayu. Kamar yadda Uba yake da rai a cikin kansa, haka ma ya ba Ɗa rai don yă kasance da shi a cikin kansa Kuma ya ba shi iko don yin hukunci, domin shi ɗan mutum ne. Kada ku yi mamakin wannan, domin lokaci yana zuwa wanda duk waɗanda ke cikin kaburbura za su ji muryarsa. Kuma za su fito waɗanda suka aikata abubuwa nagari zuwa tashin matattu na rai, amma waɗanda suka aikata abubuwa marasa amfani zuwa tashin matattu na hukunci.

Ba zan iya yin komai da kaina ba. Kamar yadda nake ji, haka nake yanke hukunci, kuma hukuncinsa na adalci ne, domin ba na neman nufina, amma nufin Uban da ya aiko ni. Idan ni shaida game da kaina, shaidata ba gaskiya ba ce. Akwai wani dabam wanda yake ba da shaida game da ni, kuma na san cewa shaidar da yake bayarwa game da ni gaskiya ce. Ku kun aika zuwa ga Yahaya, kuma ya yi shaida ga gaskiya. Ni kuwa ba na karɓan shaida daga mutum ba, amma ina faɗin waɗannan abubuwa domin ku sami ceto. Wannan ya kasance fitilar da take ƙonewa kuma tana haskakawa, amma ku kun so ku yi farin ciki na ɗan lokaci a cikin haskensa. Ni kuwa ina da shaida mafi girma fiye da ta Yahaya, domin ayyukan da Uba ya ba ni don in kammala su, waɗannan ayyukan da nake yi, suna ba da shaida game da ni cewa Uba ya aiko ni. Kuma Uban da ya aiko ni, shi kansa ya yi shaida game da ni. Ba ku taɓa jin muryarsa ba, kuma ba ku taɓa ganin siffarsa ba, Kuma kalmarsa ba ta zaune a

cikinku ba, domin wanda ya aiko shi, ba ku gaskata shi ba. Kuna binciken nassosin domin kuna tsammani za ku sami rai madawwami a cikinsu, kuma waɗannan nassosin sune ke ba da shaida game da ni, Amma ba kwa son zuwa wurina domin ku sami rai. Daukaka daga mutane ba na karɓa ba. Amma na san ku cewa ba ku da ƙaunar Allah a cikin kanku. Ni na zo da sunan Ubana, amma ba ku karɓe ni ba; idan wani ya zo da sunansa, za ku karɓi shi. Yaya za ku iya gaskata, alhali kuna karɓan ɗaukaka daga juna, amma ba kwa neman ɗaukakar da take daga Allah kaɗai? Kada ku yi tsammani cewa ni zan zarge ku a gaban Uban, akwai wanda yake zargin ku, Musa, wanda kuka dogara gare shi. Idan da kun gaskata Musa, da kun gaskata ni, domin game da ni ne ya rubuta. Amma idan ba ku yarda da rubuce-rubucensa ba, ta yaya za ku yarda da kalmomina?

6

Bayan waɗannan abubuwa, Yesu ya tafi ƙetare tekun Galili na Tibariya. Taron jamaa mai yawa sun bi shi, domin sun ga alamomin da yake yi a kan marasa lafiya. Yesu ya haura zuwa dutsen, kuma ya zauna a can tare da almajiransa. Ya kasance kusa da Idin Ketarewa, bikin Yahudawa. Saboda haka Yesu ya ɗaga idanunsa kuma ya ga cewa babban taron jamaa yana zuwa wurinsa, sai ya ce wa Filibus, Daga ina za mu sayi burodi domin waɗannan su ci? Wannan kuwa ya faɗa yana gwada shi, domin shi kansa ya san abin da zai yi. Filibus ya amsa masa, Burodi na dinari ɗari biyu ba zai ishe su ba, domin kowane ɗaya daga

cikinsu ya ɗauki kaɗan. Ya ce masa ɗaya daga cikin almajiransa, Andarawus ɗanuwan Saminu Bitrus, Akwai yaro ɗaya a nan, wanda yake da burodi biyar na shair da kifi biyu, amma waɗannan menene suke zuwa ga mutane masu yawa haka? Yesu ya ce, Ku sa mutane su zauna. Akwai ciyawa mai yawa a wurin. Sai mazan suka zauna, yawansu kusan dubu biyar. Yesu ya ɗauki gurasa, bayan ya yi godiya, sai ya rarraba wa almajiran, almajiran kuma suka rarraba wa waɗanda suke zaune. Haka ma suka yi da kifin, gwargwadon yadda suke so. Bayan sun ƙoshi, ya ce wa almajiransa, Ku tattara gutsuttsuran da suka rage, domin kada kome ya ɓace. Saboda haka suka tattara suka kuma cika kwanduna goma sha biyu da gutsattsurai daga burodin shair biyar waɗanda suka rage wa waɗanda suka ci. Saboda haka mutanen, bayan sun ga alamar da Yesu ya yi, suna cewa, Lalle wannan shi ne annabin da zai zo duniya. Yesu saboda haka da ya san cewa suna shirin zuwa su kama shi domin su naɗa shi sarki, sai ya janye ya koma dutsen shi kaɗai.

Kamar yadda yamma ta yi, almajiransa suka gangara zuwa teku, Suka shiga cikin jirgin ruwa suna kan hanyar ƙetare teku zuwa Kafarnahum. Duhu ya riga ya yi, amma Yesu bai zo wurinsu ba. Teku kuma iska mai ƙarfi yana hura yana motsa shi. Bayan sun yi tuƙi kamar mil ashirin da biyar ko talatin, sai suka ga Yesu yana tafiya a kan teku yana kusantar jirgin ruwa, sai suka ji tsoro. Amma ya ce musu, Ni ne, kada ku ji tsoro. Saboda haka suka so su ɗauke shi cikin jirgin ruwa, kuma nan take jirgin ruwan ya kai ƙasar da suke zuwa.

A ranar gaba taron da yake tsaye a hayin tekun ya ga cewa babu wani jirgin ruwa a can sai dai wancan daya da almajiransa suka shiga, kuma cewa Yesu bai shiga jirgin ruwan tare da almajiransa ba, amma almajiransa su kadai suka tafi, Amma sai jiragen ruwa suka zo daga Tiberias kusa da wurin inda suka ci gurasa bayan Ubangiji ya yi godiya, Saboda haka, lokacin da taron ya ga cewa Yesu ba ya can, haka ma almajiransa ba su nan, sai su kansu suka shiga jiragen ruwa suka zo Kafarnahum suna neman Yesu. Kuma bayan sun same shi a ƙetaren tekun, suka ce masa, Malam, yaushe ka zo nan? Yesu ya amsa musu ya ce, Lalle lalle ina gaya muku, kuna nemana, ba don kun ga alamu ba, amma don kun ci daga burodin kuma kun ƙoshi. Ku yi aiki ba don abincin da yake lalacewa ba, amma don abincin da yake dawwama zuwa rai madawwami, wanda Ɗan Mutum zai ba ku, domin wannan ne Uba ya hatimce, wato Allah. Sai suka ce masa, Me za mu yi don mu aikata ayyukan Allah? Yesu ya amsa ya ce musu, Wannan shi ne aikin Allah, domin ku gaskata a wanda Ya aiko.

Suka ce masa, Me kake yi kai na alama domin mu gani mu kuma gaskata maka? Wane aiki kake yi? Kakaninmu sun ci Manna a cikin jeji, kamar yadda aka rubuta, Ya ba su burodi daga sama su ci. Saboda haka Yesu ya ce musu, Lalle lalle ina gaya muku, ba Musa ne ya ba ku burodin da ya fito daga sama ba, amma Ubana yana ba ku burodin na gaskiya daga sama. Domin burodin Allah shi ne wanda yake saukowa daga sama kuma yana ba da rayuwa ga duniya. Sai suka ce masa, Ubangiji, ko da yaushe ka ba mu wannan gurasa. Yesu ya ce musu, Ni ne

burodin rai, wanda yake zuwa wurina ba zai taɓa jin yunwa ba, kuma wanda ya gaskata da ni ba zai taɓa jin ƙishirwa ba har abada.

Amma na ce muku cewa kun gan ni amma ba ku yarda ba. Duk abin da Uba ya ba ni zai zo wurina, kuma wanda yake zuwa wurina ba zan kore shi waje ba. Domin na sauko daga sama ba don in yi nufi na kaina ba, amma don in yi nufin wanda ya aiko ni. Wannan kuwa shi ne nufin Uban da ya aiko ni, domin duk abin da ya ba ni kada in ɓatar da kome daga gare shi, amma in tashe shi a ranar ƙarshe. Wannan kuwa shi ne nufin wanda ya aiko ni, domin duk wanda yake ganin Ɗan kuma yana ba da gaskiya gare shi ya sami rai madawwami, kuma zan tashe shi ni a ranar ƙarshe. Saboda haka Yahudawa suka yi gunaguni game da shi domin ya ce, Ni ne burodin da ya sauko daga sama, Kuma suka ce, Ashe, wannan ba Yesu ɗan Yusufu ba ne, wanda muka san mahaifinsa da mahaifiyarsa? Ta yaya yanzu yake cewa ya sauko daga sama? Saboda haka Yesu ya amsa ya ce musu, Kada ku yi gunaguni da juna. Babu wanda zai iya zuwa wurina, sai dai in Uban da ya aiko ni ya jawo shi, kuma ni zan tashe shi a ranar ƙarshe. An rubuta a cikin annabawa, kuma duk za su zama waɗanda aka koyar da su na Allah. Duk wanda ya ji daga Uba kuma ya koyi, yana zuwa wurina, Ba cewa wani ya ga Uban ba, sai dai wanda yake daga wurin Allah, wannan ya ga Uban. Lallai, lallai, ina gaya muku, wanda ya gaskata da ni yana da rai madawwami. Ni ne burodin rai. Kakanninku sun ci Manna a cikin jeji kuma suka mutu Wannan shi ne burodin da ke saukowa daga sama, domin duk wanda ya ci daga gare shi kada

ya mutu. Ni ne burodin mai rai wanda ya sauko daga sama, idan wani ya ci daga wannan burodin, zai rayu har abada. Kuma burodin da zan bayar, jikina ne, wanda zan bayar domin rayuwar duniya. Saboda haka Yahudawa suka yi gardama da juna suna cewa, Ta yaya wannan zai iya ba mu namansa mu ci? Saboda haka Yesu ya ce musu, Lalle lalle ina gaya muku, idan ba ku ci naman Ɗan Mutum ku kuma sha jininsa ba, ba ku da rai a cikin kanku. Wanda yake cin jikina da shan jinina yana da rai madawwami, kuma zan tashe shi a rana ta ƙarshe. Domin naman jikina da gaske abinci ne, kuma jinina da gaske abin sha ne. Wanda yake cin naman jikina kuma yana shan jinina, yana zaune a cikina, ni kuma ina zaune a cikinsa. Kamar yadda Uban mai rai ya aiko ni, kuma ina rayuwa saboda Uban, haka kuma wanda yake cin ni, shi ma zai rayu ta dalilin ni. Wannan shi ne burodin da ya sauko daga sama, ba kamar yadda uka-ukanku suka ci Manna suka mutu ba. Wanda yake cin wannan burodin zai rayu har abada. Waɗannan abubuwa ya faɗa a cikin taron jamaa yana koyarwa a Kafarnahum.

Da yawa daga cikin almajiransa bayan sun ji haka suka ce, Wannan magana tana da wuya sosai, wa zai iya jinta? Amma Yesu ya sani a cikin kansa cewa almajiransa suna gunaguni game da wannan, sai ya ce musu, Wannan yana sa ku tuntuɓe? Idan don haka kuka ga Ɗan Mutum yana hawa zuwa inda yake a dā fa? Ruhu ne mai ba da rai, nama ba ya amfanar da kome, kalmomin da nake faɗa muku, ruhu ne kuma rai ne. Amma akwai waɗansu daga cikinku waɗanda ba su gaskata ba. Domin Yesu ya sani tun daga farko su waɗanda ba su gaskata ba da

kuma wane ne zai bashe shi. Kuma ya ce, Saboda wannan na faɗa muku cewa babu wanda zai iya zuwa wurina, sai dai an ba shi daga wurin Ubana. Daga wannan, da yawa daga cikin almajiransa suka koma baya, kuma ba su ƙara tafiya tare da shi ba. Saboda haka Yesu ya ce wa sha biyun, Ashe, ku ma kuna son tafiya? Sai Saminu Bitrus ya amsa masa, Ubangiji, zuwa wa za mu je? Kana da kalmomin rai madawwami. Kuma mu mun yi imani, mun kuma san cewa kai ne Almasihu Ɗan Allah Mai Rai. Yesu ya amsa musu, Ashe, ba ni ne na zaɓe ku sha biyun ba? Duk da haka, ɗaya daga cikinku shaidan ne. Ya yi magana game da Yahuda ɗan Saminu Iskariyoti, domin wannan ya kasance yana shirin ba da shi, kasancewarsa ɗaya daga cikin sha biyun.

7

Bayan wannan, Yesu ya yi tafiya a Galili, domin ba ya so ya tafi Yahudiya, saboda Yahudawa suna neman su kashe shi. Ya kasance kusa da bikin Yahudawa na Tabernacles. Saboda haka yanuwansa suka ce masa, Tashi daga nan ka je Yahudiya, domin almajiranka su ga ayyukan da kake yi, Babu wanda yake yin wani abu a ɓoye yana kuma neman ya bayyana a fili. Idan kana yin waɗannan abubuwa, sai ka nuna kanka ga duniya. Domin ko yanuwansa ba su gaskata da shi ba. Yesu ya ce musu, Lokacina bai yi ba tukuna, amma lokacin ku koyaushe yana shirye. Duniya ba za ta iya ƙin ku ba, amma tana ƙina, domin ina shaida game da ita cewa ayyukanta mugaye ne. Ku haura zuwa wannan biki, ni dai ban haura zuwa wannan biki ba

tukuna, domin lokacina bai cika ba tukuna. Amma bayan ya faɗa musu waɗannan abubuwa, ya zauna a Galili. Kamar yadda yanuwansa suka haura, sai shi ma ya haura zuwa biki, ba a fili ba, amma a ɓoye. Saboda haka Yahudawa suna nemansa a wurin bikin, suna kuma cewa, Ina wannan yake? Kuma an yi ta gunaguni mai yawa game da shi a cikin taron jamaa. Wasu suna cewa shi mai kyau ne, wasu kuma suna cewa, aa, yana yaudarar taron jamaa ne. Babu wanda ya yi magana a fili game da shi saboda tsoron Yahudawa.

Tuni fa lokacin da bikin ya kai tsakiya, Yesu ya haura zuwa haikali kuma yana koyarwa. Yahudawa kuwa suka yi mamaki suna cewa, Ta yaya wannan mutum ya san karatu ba tare da ya koyi ba? Yesu ya amsa musu ya ce, Koyarwata ba tawa ba ce, amma ta Wanda ya aiko ni. Idan wani yana son yin nufinsa, zai san game da wannan koyarwa, ko daga Allah take ko kuwa ina magana daga kaina. Wanda yake magana daga kansa yana neman ɗaukakar kansa, amma wanda yake neman ɗaukakar wanda ya aiko shi, wannan mai gaskiya ne, kuma babu rashin adalci a cikinsa. Ashe Musa bai ba ku doka ba? Amma babu ɗaya daga cikinku da yake bin dokar. Me ya sa kuke neman kashe ni? Taron jamaa ya amsa ya ce, Kai da aljani, wane ne yake neman kashe ka? Yesu ya amsa ya ce musu, Aiki ɗaya na yi, kuma duka kuna mamakin wannan. Musa ya ba ku kaciya, ba don cewa daga Musa take ba, amma daga kakanni, kuma a ranar Asabar kuna yi wa mutum kaciya. Idan mutum yana karɓar kaciya a ranar Asabar domin kada a karya dokar Musa, don me kuke fushi da ni saboda na warkar da mutum gaba ɗaya a ranar

Asabar Kada ku yi hukunci bisa ga gani kawai, amma ku yi hukunci mai adalci. Saboda haka wasu daga cikin mutanen Urushalima suka ce, Ashe, wannan ba shi ne wanda suke neman su kashe ba? Kuma duba, yana magana a fili, amma ba su ce masa kome ba. Ashe, da gaske masu mulki sun san cewa wannan shi ne Almasihu da gaske? Amma wannan mun san inda yake, amma Almasihu, lokacin da ya zo, babu wanda zai san inda yake. Saboda haka Yesu ya yi kira a cikin haikalin yana koyarwa yana cewa, Kun san ni, kuma kun san inda na fito, kuma ban zo da kaina ba, amma mai gaskiya ne wanda ya aiko ni, wanda ku ba ku san shi ba. Na san shi, domin daga gare shi nake kuma shi ne ya aiko ni. Suna nemansa don su kama shi, amma babu wanda ya ɗora hannunsa a kansa, domin lokacinsa bai yi ba tukuna. Da yawa daga cikin taron jamaa sun gaskata cikinsa kuma suka ce, Lokacin da Almasihu ya zo, ba zai yi alamu fiye da waɗannan da wannan ya yi ba? Farisawa sun ji taron jamaa suna gunaguni game da shi waɗannan abubuwa, sai Farisawa da manyan firistoci suka aika masu hidima domin su kama shi. Sai Yesu ya ce, Har yanzu ɗan lokaci kaɗan zan kasance tare da ku, saan nan zan koma wurin wanda ya aiko ni. Za ku neme ni amma ba za ku same ni ba, kuma inda nake, ku ba za ku iya zuwa ba. Saboda haka Yahudawa suka ce wa kansu, Ina wannan mutum zai je, har ba za mu same shi ba? Ko kuwa zai je wurin Yahudawan da suke a warwatse a ƙasashen Helenawa ya koyar da Helenawa? Wane ne wannan maganar da ya faɗa, Za ku neme ni amma ba za ku same ni ba, kuma inda nake, ku ba za ku iya zuwa ba?

A cikin ranar ƙarshe mai girma ta bikin, Yesu ya tsaya ya yi kira yana cewa, Idan wani yana jin ƙishirwa, bari ya zo wurina ya sha. Mai gaskata da ni, kamar yadda Nassi ya faɗa, koguna na ruwa mai rai za su kwararo daga cikinsa. Amma wannan ya faɗa game da Ruhun da waɗanda suka gaskata da shi za su karɓa, domin Ruhu Mai Tsarki bai riga ya zo ba tukuna, saboda Yesu bai riga ya sami ɗaukaka ba tukuna. Saboda haka, da yawa daga cikin taron jamaa bayan sun ji maganar, suka ce, Lalle wannan shi ne annabin da gaske. Wasu suna cewa, Wannan shi ne Almasihu. Wasu kuma suna cewa, Ashe, Almasihu zai fito daga Jaliliya ne? Ashe, rubutun bai faɗa cewa daga zuriyar Dauda da kuma daga Baitalami ƙauyen da Dauda ya kasance a ciki, Almasihu zai fito ba? Saboda haka rabuwa ta faru a cikin taron saboda shi. Wasu daga cikinsu sun so su kama shi, amma babu wanda ya ɗora hannuwansa a kansa. Saboda haka mataimaka suka zo wurin manyan firistoci da Farisiyawa, kuma waɗannan suka ce musu, Me ya sa ba ku kawo shi ba? Mataimakan sun amsa, Ba a taɓa ganin yadda mutum ya yi magana haka ba, kamar yadda wannan mutum ya yi. Saboda haka Farisiyawa suka amsa musu, Shin, ku ma an ɓatar da ku? Shin wani daga cikin masu mulki ya gaskata da shi ko kuma daga cikin Farisawa? Amma wannan jamaar da ba ta sanin doka ba, laanannu ne. Nikodimus ya ce musu, wanda ya zo wurinsa da dare, yana daya daga cikinsu, Shin dokar mu tana hukunta mutum idan ba ta fara ji daga gare shi kuma ta san abin da yake yi ba? Suka amsa suka ce masa, Shin kai ma daga Galili ne? Ka bincika ka ga cewa babu wani annabi da ya taso daga Galili. Kuma kowannensu ya koma gidansa.

8

Yesu kuwa ya tafi zuwa Dutsen Zaitun. Da safe kuwa ya sāke zo zuwa haikali, kuma duk mutane suka fara zuwa wurinsa, ya kuwa zauna yana koyar da su. Amma marubuta da Farisiyawa suka kawo wata mace da aka kama tana zina, suka tsai da ita a tsakiya Suka ce masa, Malami, an kama wannan matar a lokacin da take aikata zina, Kuma a cikin dokar mu, Musa ya umarta a jefe irin waɗannan da duwatsu. Kai saboda haka me kake cewa? Wannan amma sun ce suna gwada shi, domin su sami zargi a kansa. Amma Yesu ya sunkuyar da kai ƙasa, da yatsarsa ya rubuta a ƙasa. Amma da suka dage suna tambayarsa, sai ya miƙe ya ce musu, Wanda ba shi da zunubi a cikinku, shi ya fara jefa dutse a kanta. Kuma ya sāke sunkuyar da kansa yana rubutu a ƙasa. Amma bayan sun ji, suka fita ɗaya bayan ɗaya, sun fara daga dattawa, aka bar Yesu da macen da take a tsakiya. Yesu ya ɗaga kai ya ce mata, Mace, ina suke? Babu wanda ya yanke miki hukunci? Ita kuwa ta ce, Babu kowa, Ubangiji. Yesu kuwa ya ce, Ni ma ba zan hukunta ki ba, tafi, kuma daga yanzu kada ki ƙara yin zunubi.

Sai kuma Yesu ya sāke yi musu magana yana cewa, Ni ne hasken duniya. Wanda yake bin ni ba zai taɓa tafiya cikin duhu ba, amma zai sami hasken rai. Saboda haka Farisawa suka ce masa, Kai kana ba da shaida game da kanka, shaidar ka ba gaskiya ba ce. Yesu ya amsa ya ce musu, Ko da ni na yi shaida game da kaina, shaidata gaskiya ce, domin na san inda na fito da kuma

inda zan je, amma ku ba ku san inda na fito ko inda zan je ba. Kuna yin hukunci bisa ga jiki, ni ba na hukunta kowa. Kuma idan na yi hukunci, hukuncinā na gaskiya ne, domin ba ni kaɗai nake ba, amma ni da Uban da ya aiko ni. Kuma a cikin dokar ku an rubuta cewa shaidar mutum biyu gaskiya ce. Ni ne mai ba da shaida game da kaina, kuma Uban da ya aiko ni yana ba da shaida game da ni. Suka ce masa saboda haka, Ina ubanka yake? Yesu ya amsa, Ba ku san ni ba, ko kuwa ubana. Da kun san ni, da kun san ubana ma. Waɗannan kalmomin Yesu ya faɗa a ɗakin ajiyar kuɗi, yana koyarwa a cikin haikalin, kuma babu wanda ya kama shi, domin lokacin sa bai yi tukuna ba.

Saboda haka Yesu ya sāke ce musu, Ni zanyi tafiya, za ku kuma neme ni, kuma za ku mutu a cikin zunubanku. Inda zan je, ba za ku iya zuwa ba. Saboda haka Yahudawa suka ce, Ashe, ba zai kashe kansa ba, don yana cewa, Inda zan tafi, ku ba za ku iya zuwa ba? Sai ya ce musu, Ku daga ƙasa kuke, ni kuwa daga sama nake, ku na wannan duniya ne, ni kuwa ba na wannan duniya ba ne. Na ce muku saboda haka cewa za ku mutu a cikin zunubanku, domin idan ba ku gaskata cewa ni ne ba, za ku mutu a cikin zunubanku. Saboda haka suka ce masa, Kai wane ne? Sai Yesu ya amsa musu, Farkon abin da nake faɗa muku. Ina da abubuwa da yawa game da ku da zan faɗa in kuma yi hukunci, amma wanda ya aiko ni mai gaskiya ne, kuma abin da na ji daga gare shi, wannan nake faɗa ga duniya. Ba su fahimci cewa yana magana musu game da Uban ba. Saboda haka Yesu ya ce musu, Lokacin da kuka ɗaga Ɗan Mutum, saan nan za ku san cewa Ni ne, kuma ba na yin kome da kaina ba, amma ina

magana waɗannan abubuwa kamar yadda Ubana ya koya mini. Kuma wanda ya aiko ni yana tare da ni, Uban bai bar ni ni kaɗai ba, domin ni kullum nake yin abubuwan da suke faranta masa rai. Saad da yake faɗin waɗannan abubuwa, mutane da yawa sun gaskata da shi.

Saboda haka Yesu yana faɗa wa Yahudawan da suka gaskata shi, Idan kun tsaya cikin maganata, da gaske almajirana ne. Kuma za ku san gaskiya, gaskiya kuma za ta yantar da ku. Suka amsa masa, Zuriyar Ibrahim muke, kuma ba wani mun taɓa zama bayi ba. Yaya kake cewa za mu zama yanci? Yesu ya amsa musu, Lalle lalle ina gaya muku cewa duk wanda yake aikata zunubi bawa ne na zunubi. Amma bawa ba ya kasance a gida har abada, ɗan kuwa yana kasance har abada. Saboda haka idan Ɗan ya yantar da ku, da gaske za ku zama yantattun mutane. Na sani cewa ku zuriyar Ibrahim ne, amma kuna neman kashe ni, domin maganata ba ta shiga cikinku. Ni ina faɗin abin da na gani a wurin Ubana, kuma ku ma kuna yin abin da kuka gani a wurin ubanku. Sun amsa suka ce masa, Ubanmu Ibrahim ne. Yesu ya ce musu, Da yayan Ibrahim ne kuke, da kun yi ayyukan Ibrahim. Amma yanzu kuna neman kashe ni, mutumin da ya faɗa muku gaskiya wadda na ji daga Allah; wannan Ibrahim bai yi ba. Ku kuna aikata ayyukan ubanku. Sai suka ce masa, Mu ba daga fasikanci aka haife mu ba; muna da uba ɗaya, wato Allah. Yesu ya ce musu, Idan Allah ne Ubanku, da kun ƙaunace ni, domin ni daga wurin Allah na fito kuma na zo, ba kuwa daga kaina na zo ba, amma Shi ne Ya aiko ni. Me ya sa ba ku fahimci maganata ba? Domin ba ku iya jin maganata. Ku yayan Iblis ne,

kuma kuna son ku cika shaawar ubanku. Ya kasance mai kisan kai tun farko, bai tsaya a cikin gaskiya ba, domin babu gaskiya a cikinsa. Lokacin da yake faɗin ƙarya, yana magana daga abin da yake nasa, gama shi maƙaryaci ne, kuma uban ƙarya. Amma ni, saboda ina faɗin gaskiya, ba ku yarda mini ba. Wane daga cikinku ya tabbatar da ni game da zunubi? Idan kuwa gaskiya nake faɗa, me ya sa ba ku gaskata ni ba? Wanda yake daga Allah yana jin kalmomin Allah, saboda haka ba ku ji ba, domin ba ku daga Allah ba ne. Yahudawa suka amsa suka ce masa, Ashe, ba daidai ba ne mu ce kai Ba-Samariya ne kuma kana da aljani? Yesu ya amsa, Ni ba ni da aljani, amma ina girmama Ubana, kuma ku kuna wulakanta ni. Ni amma ba na neman ɗaukakata, akwai wanda yake nema kuma yana hukunci. Lallai, lallai ina gaya muku, idan wani ya kiyaye maganata, ba zai ga mutuwa ba har abada. Saboda haka Yahudawa suka ce masa, Yanzu mun sani cewa kana da aljani. Ibrahim ya mutu da annabawa, amma kai kana cewa, Idan wani ya kiyaye maganata, ba zai ɗanɗana mutuwa har abada ba? Ba kai ne mafi girma da ubanmu Ibrahim, wanda ya mutu ba? Kuma annabawa sun mutu. Wane ne kake ɗaukar kanka? Ya amsa Yesu, Idan ni na ɗaukaka kaina, ɗaukakata ba kome ba ce. Ubana ne yake ɗaukaka ni, wanda kuke cewa Allahnku ne, Kuma ba ku san shi ba, amma ni na san shi. Kuma idan na ce ba na san shi ba, zan zama kamar ku maƙaryaci, amma na san shi kuma ina kiyaye maganarsa. Ibrahim ubanku ya yi farin ciki don ganin ranata, kuma ya gani ya kuma yi murna. Saboda haka Yahudawa suka ce masa, Ba ka kai shekara hamsin ba tukuna, amma ka ga Ibrahim? Yesu ya ce musu, Lalle lalle ina gaya muku, kafin an haifi Ibrahim, Ni ne.

Saboda haka suka ɗauki duwatsu domin su jefa masa. Amma Yesu ya ɓuya, ya fita daga haikalin ya bi ta tsakiyarsu, ya wuce haka.

9

Kuma yana wucewa, ya ga wani mutum makaho tun haihuwa. Sai almajiransa suka tambaye shi suna cewa, Rabi, wa ya yi zunubi, wannan mutum ko iyayensa, har aka haife shi makaho? Yesu ya amsa, Ba wannan ya yi zunubi ba, kuma ba iyayensa ba, amma domin a bayyana ayyukan Allah a cikinsa. Dole ne in yi ayyukan wanda ya aiko ni tun yini yana nan, gama dare yana zuwa lokacin da babu wanda zai iya yin aiki. Duk lokacin da nake a duniya, ni ne hasken duniya. Bayan ya faɗi waɗannan abubuwa, ya tofa ƙasa kuma ya yi yumɓu daga tofin, sannan ya shafa yumɓun a kan idanun makahon. Sai ya ce masa, Tafi ka wanke a cikin tafkin Siloam, wanda ake fassara da Aiko. Saboda haka ya tafi ya wanke, sai ya dawo yana gani.

Saboda haka maƙwabta da waɗanda suka ga shi a baya cewa makaho ne, suna cewa, Ashe, wannan ba shine wanda yake zaune yana roƙo ba? Wasu sun ce wannan shi ne, amma wasu sun ce yana kama da shi. Wancan kuwa ya ce, Ni ne ni. Saboda haka suka ce masa, Ta yaya aka buɗe idanunka? Ya amsa ya ce, mutumin da ake kira Yesu ya yi laka ya shafa mini idanuna, ya ce mini, Je zuwa tafkin Siluwam ka wanke, na tafi na wanke sai na sami gani. Sai suka ce masa, Ina wannan yake? Ya amsa, Ban

sani ba.

Suna kai shi wurin Farisawa, wanda dā makaho ne. Ya kasance ranar Asabar lokacin da Yesu ya yi laka kuma ya buɗe idanunsa. Saboda haka Farisawa suka sake tambayarsa yadda ya sami gani. Amma ya ce musu, Ya ɗora yumbu a kan idanuna, na kuwa wanke, yanzu kuma ina gani. Saboda haka waɗansu daga cikin Farisawa suka ce, Wannan mutumin ba daga Allah ba ne, domin ba ya kiyaye Asabar. Amma waɗansu suka ce, Ta yaya mai zunubi zai iya yin irin waɗannan alamu? Saboda haka akwai rarrabuwa a tsakaninsu. Suka ce wa makahon kuma, Kai, me kake cewa game da shi, da yake ya buɗe idanunka? Sai ya ce, Annabi ne. Don haka Yahudawa ba su gaskata game da shi ba cewa ya kasance makaho kuma ya sami gani, har sai da suka kira iyayensa na wanda ya sami gani. Suka tambaye su suna cewa, Wannan shi ne ɗanku wanda kuke cewa an haife shi makaho? To, ta yaya yanzu yake gani? Iyayensa suka amsa suka ce, Mun san cewa wannan ɗanmu ne kuma an haife shi makaho, Amma yadda yake gani yanzu ba mu sani ba, ko wane ne ya buɗe idanunsa ba mu sani ba, shi kansa ya isa shekaru, ku tambaye shi, shi kansa zai yi magana game da kansa. Iyayensa sun faɗi waɗannan abubuwa saboda suna tsoron Yahudawa, domin Yahudawa sun riga sun yarda cewa idan wani ya furta shi Almasihu ne, za a kore shi daga majamia. Saboda wannan iyayensa suka ce, Yana da shekaru, tambaye shi. Saboda haka suka sāke kiran mutumin da ya kasance makaho, suka ce masa, Ka ba Allah ɗaukaka; mu mun san cewa wannan mutum mai zunubi ne. Ya amsa saboda haka wannan kuma ya ce, Ko mai

zunubi ne ban sani ba; abu ɗaya na sani shi ne, da yake ni makaho ne, yanzu ina gani. Na ce masa kuma sau ɗaya, Me ya yi maka? Ta yaya ya buɗe idanunka? Ya amsa musu, Na riga na faɗa muku, amma ba ku saurara ba. Me ya sa kuke son ku sāke ji? Shin, ku ma kuna son ku zama almajiransa? Sun zage shi suka ce, Kai almajirin wancan ne, amma mu almajiran Musa ne. Mun san cewa Allah ya yi magana da Musa, amma wannan ba mu san inda ya fito ba. Mutumin ya amsa ya ce musu, Wannan abin alajabi ne, domin ba ku san inda yake daga ba, amma ya buɗe mini idanuna. Mun san cewa Allah ba ya jin masu zunubi, amma idan wani mai tsoron Allah ne kuma yana aikata nufinsa, wannan ne yake ji. Tun daga zamanin da, ba a taɓa jin cewa wani ya buɗe idanun makahon da aka haifa ba. Idan ba wannan daga Allah ba ne, da ba zai iya yin komai ba. Suka amsa suka ce masa, A cikin zunubai ne aka haife ka gaba ɗaya, kai kuma kana koyar da mu? Sai suka kore shi waje. Yesu ya ji cewa sun fitar da shi waje, kuma da ya same shi, sai ya ce masa, Kai kana gaskata da Ɗan Allah? Ya amsa ya ce, Wane ne, Ubangiji, domin in gaskata da shi? Yesu ya ce masa, Ka riga ka gan shi, kuma wanda yake magana da kai shi ne. Shi kuwa ya ce, Na gaskata, Ubangiji, kuma ya yi masa sujada. Sai Yesu ya ce, Na zo cikin wannan duniya don hukunci, domin waɗanda ba sa gani su gani, kuma waɗanda suke gani su zama makafi. Kuma waɗansu daga cikin Farisawa waɗanda suke tare da shi suka ji waɗannan abubuwa, suka ce masa, Shin mu ma makafi muke? Yesu ya ce musu, Idan makafi kuke, da ba ku da zunubi, amma yanzu kuna cewa muna gani, saboda haka zunubinku yana dawwama.

10

Lalle lalle ina gaya muku, wanda ba ya shiga ta ƙofar zuwa cikin harabar tumaki, amma yana hawa daga wani wuri, wannan ɓarawo ne da kuma fashi. Amma wanda yake shiga ta ƙofa shi ne makiyayin tumaki. Ga wannan, mai tsaron ƙofa yakan buɗe, tumaki kuma suna jin muryarsa, yakan kuma kira tumakansa na musamman da sunayensu sannan ya fitar da su. Kuma lokacin da ya fitar da tumakinsa, sai ya yi tafiya a gabansu, tumaki kuwa suna binsa domin sun san muryarsa, Amma ba za su bi baƙon ba, a maimakon haka za su gudu daga gare shi, domin ba su san muryar baƙi ba. Wannan karin magana Yesu ya faɗa musu, amma su ba su fahimci abin da yake faɗa musu ba. Saboda haka Yesu ya sāke ce musu, Lalle lalle ina gaya muku cewa ni ne ƙofar tumaki. Duk waɗanda suka zo kafin ni ɓarayi ne da yan fashi, amma tumaki ba su saurare su ba. Ni ne ƙofar, ta wurina idan wani ya shiga, zai sami ceto, zai shiga, zai kuma fita, zai kuma sami makiyaya. Barawo ba ya zuwa sai don ya sata, ya kashe, ya kuma hallaka; ni na zo domin su sami rai, su kuma same shi cikin yalwa. Ni ne makiyayi mai kyau. Makiyayi mai kyau yana ba da ransa domin tumaki. Maaikacin da aka yi hayarsa wanda ba makiyayi ba ne, wanda tumaki ba nasa ba ne, yana ganin kerkeci yana zuwa sai ya bar tumaki ya gudu, kerkeci kuwa ya kama su ya watsar da tumaki. Amma mai aiki yana gudu, domin mai aiki ne kuma ba ya damuwa da tumaki. Ni ne makiyayi mai kyau, kuma na san tumakina kuma tumakina sun san ni, Kamar yadda Uba yake sanina, haka nake

sanin Uba, kuma ina ba da raina saboda tumaki. Kuma ina da wasu tumaki waɗanda ba daga wannan farfajiya ba ne, waɗannan kuma dole ne in kawo su, za su ji muryata, kuma za su zama garke ɗaya, makiyayi ɗaya. Saboda wannan Uba yana ƙaunata ni, domin ina ajiye raina don in sake ɗauka ta. Babu wanda yake ɗauke ta daga gare ni, amma ni na ajiye ta da kaina. Ina da iko in ajiye ta, kuma ina da iko in sake ɗauke ta. Wannan umarni na karɓa daga wurin Ubana. Saboda haka, sai aka sāke samun rarrabuwa a tsakanin Yahudawa saboda waɗannan kalmomi. Amma da yawa daga cikinsu suna cewa, Yana da aljani kuma ya haukace, me ya sa kuke saurare shi? Wasu suna cewa, Waɗannan kalmomi ba na mutum mai aljani ba ne. Aljani ba zai iya buɗe idanun makafi ba?

Ya faru keɓewar a Urushalima, kuma lokacin sanyi ne, Yesu kuwa yana yawo a cikin haikalin, a baranda ta Solomon. Saboda haka Yahudawa suka kewaye shi suka ce masa, Har yaushe za ka riƙe ranmu? Idan kai ne Almasihu, ka faɗa mana a fili. Yesu ya amsa musu, Na faɗa muku, amma ba ku gaskata ba. Ayyukan da nake yi a cikin sunan Ubana, su ne ke ba da shaida game da ni, Amma ku ba ku yarda ba, domin ba ku daga cikin tumakai na ba, kamar yadda na faɗa muku. Tumakin nawa suna jin muryata, kuma na san su, kuma suna bin ni. Kuma ni ina ba su rai madawwami, ba za su taɓa halaka ba har abada, kuma babu wanda zai iya ƙwace su daga hannuna. Mahaifina wanda ya ba ni, ya fi kowa girma, kuma babu wanda zai iya ƙwace kome daga hannun mahaifina. Ni da Uba ɗaya ne. Saboda haka Yahudawa suka sāke ɗaukar duwatsu domin su jefe shi da su.

Yesu ya amsa musu, Na nuna muku ayyuka masu kyau da yawa daga wurin Ubana, saboda wane aikin daga cikinsu kuke jifan ni da duwatsu? Yahudawa suka amsa masa suna cewa, Ba saboda kyakkyawan aiki ba ne muke son jajjefe ka da duwatsu ba, amma saboda sabo, kuma saboda kai mutum ne amma kana mai da kanka Allah. Yesu ya amsa musu, Ashe, ba a rubuta a cikin dokar ku ba, Na ce, alloli ne ku? Idan ya ce waɗancan alloli ne, waɗanda maganar Allah ta zo musu, kuma ba za a iya warware nassi ba, Wanda Uba ya tsarkake kuma ya aiko zuwa duniya, ku kuna cewa kana sabo, domin na ce, Ɗan Allah ne ni? Idan ba na yin ayyukan Ubana ba, kada ku yarda da ni Amma idan na yi haka, ko da ba ku yarda da ni ba, ku yarda da ayyukan, domin ku sani kuma ku gaskata cewa Uban yana a cikina, ni kuma ina cikinsa. Saboda haka suka sāke neman su kama shi, amma ya kuɓuce daga hannunsu.

Kuma ya tafi sake hayin Kogin Urdun, zuwa wurin da Yahaya ya fara yin baftisma, kuma ya zauna a can. Da mutane da yawa suka zo wurinsa suna cewa, Lalle Yahaya bai yi wata alama ba, amma duk abin da Yahaya ya faɗa game da wannan, gaskiya ne. Kuma mutane da yawa a can sun gaskata gare shi.

11

Akwai wani mutum mai rashin lafiya mai suna Lazarus daga Bethany, ƙauyen Maryamu da Martha yaruwarta. Maryamu ce wadda ta shafa Ubangiji da turare kuma ta goge ƙafafunsa da

gashin kanta, wadda ɗanuwanta Lazarus yake ciwo. Saboda haka yanuwan matan suka aika zuwa gare shi suna cewa, Ubangiji, duba, wanda kake ƙauna yana ciwo. Da ya ji wannan, sai Yesu ya ce, Wannan rashin lafiya ba zai kai ga mutuwa ba, amma don ɗaukakar Allah, domin a ɗaukaka Ɗan Allah ta wurinta. Yesu kuwa yana ƙaunar Marta da yaruwarta da Lazarus. Saboda haka, da ya ji cewa yana da rashin lafiya, sai ya zauna a wurin da yake kwana biyu. Sai bayan wannan ya ce wa almajiransa, Bari mu koma Yahudiya. Almajiransa suka ce masa, Rabbi, yanzu Yahudawa suna neman su jefe ka da duwatsu, kuma kana sake komawa can? Yesu ya amsa, Ashe, sao'in yini ba goma sha biyu ba ne? Idan mutum yana tafiya da rana, ba zai yi tuntuɓe ba, domin yana ganin hasken wannan duniya. Amma idan wani yana tafiya da dare, zai yi tuntuɓe domin babu haske a cikinsa. Waɗannan abubuwa ya faɗa, kuma bayan wannan ya ce musu, Lazarus abokinmu ya yi barci, amma zan je in tashe shi. Saboda haka almajiransa suka ce, Ubangiji, idan ya yi barci, zai warke. Yesu ya faɗa game da mutuwarsa, amma waɗancan sun yi tsammani cewa yana magana game da barci. Saan nan sai Yesu ya ce musu a fili, Lazarus ya mutu. Kuma na yi farin ciki saboda ku, domin ku gaskata, saboda ban kasance a can ba, amma bari mu je wurinsa. Saboda haka Toma wanda ake kira Didymus ya ce wa abokan almajirai, Bari mu ma tafi domin mu mutu tare da shi.

Saboda haka da Yesu ya zo, ya tarar da shi ya riga ya kasance a kabari kwana huɗu. Betaniya ta kasance kusa da Urushalima, kamar nisan stades goma sha biyar. Kuma Yahudawa da yawa

sun zo wurin Marta da Maryamu domin su yi musu taaziyya game da ɗanuwansu. Saboda haka Marta, da ta ji cewa Yesu yana zuwa, sai ta fita ta tarye shi, amma Maryamu ta zauna a gida. Saboda haka Marta ta ce wa Yesu, Ubangiji, da ka kasance a nan, ɗanuwana ba zai mutu ba. Amma kuma yanzu na san cewa duk abin da ka roƙa Allah, Allah zai ba ka. Yesu ya ce mata, Ɗanuwanki zai tashi. Marta ta ce masa, Na san cewa zai tashi a ranar tashin matattu ta ƙarshe. Yesu ya ce mata, Ni ne tashin matattu da rai. Wanda yake gaskatawa da ni, ko da ya mutu, zai rayu, kuma duk wanda yake raye yana kuma gaskatawa da ni ba zai taɓa mutuwa ba har abada. Kana gaskata wannan? Ta ce masa, I, Ubangiji, na gaskata cewa kai ne Almasihu Ɗan Allah wanda yake zuwa cikin duniya. Kuma bayan ta faɗi waɗannan abubuwa, ta tafi ta kira Maryamu yaruwarta a ɓoye, ta ce, Malamin yana nan kuma yana kiranki. Wannan da ta ji, ta tashi da sauri kuma ta zo wurinsa. Yesu bai riga ya zo ƙauyen ba tukuna, amma yana a wurin da Marta ta sadu da shi. Saboda haka Yahudawan da suke tare da ita a gidan suna taaziyyarta, da suka ga Maryamu ta tashi da sauri ta fita, sai suka bi ta, suna cewa tana zuwa kabarin don ta yi kuka a can. Saboda haka Maryamu, da ta zo inda Yesu yake, da ta gan shi sai ta fāɗi a ƙafafunsa tana cewa masa, Ubangiji, da ka kasance a nan, da ɗanuwana bai mutu ba. Saboda haka, saad da Yesu ya gan ta tana kuka, da Yahudawan da suka zo tare da ita suna kuka, ya ji haushin ruhu kuma ya damu da kansa. Kuma ya ce, Ina kuka ajiye shi? Suka ce masa, Ubangiji, zo ka gani. Yesu ya yi kuka. Saboda haka Yahudawa suka ce, Duba yadda ya ƙaunace shi! Wasu daga cikinsu suka ce, Ashe wannan wanda ya buɗe

idanun makaho, ba zai iya hana wannan mutuwa ba? Yesu saboda haka, yana sake motsin rai a cikinsa, ya zo wurin kabarin. Kabarin kuwa kogon dutse ne, kuma akwai dutse da aka ɗora a bakinsa. Yesu ya ce, Ɗaga dutsen. Sai Marta, yaruwar wanda ya mutu, ta ce masa, Ubangiji, tuni yana wari, domin kwana huɗu ne. Yesu ya ce mata, Ashe ban faɗa miki ba cewa idan kin yi imani, za ki ga ɗaukakar Allah? Suka ɗauka dutsen inda mai mutuwa yake kwance. Amma Yesu ya ɗaga idanunsa sama ya ce, Uba, na gode maka domin ka ji ni. Ni kuwa na san cewa kullum kana jin ni, amma saboda taron da ke tsaye kewaye na faɗa, domin su gaskata cewa kai ka aiko ni. Bayan ya faɗi waɗannan abubuwa, sai ya yi kira da babbar murya, Lazarus, fito waje! Sai wanda ya mutu ya fito an daure ƙafafunsa da hannayensa da ƙyalle, kuma fuskarsa an nannaɗe da kyalle. Yesu ya ce musu, Ku kunce shi ku bar shi ya tafi.

Saboda haka Yahudawa da yawa waɗanda suka zo wurin Maryamu suka ga abin da Yesu ya yi, suka gaskata shi. Amma wasu daga cikinsu suka tafi wurin Farisawa suka faɗa musu abin da Yesu ya yi. Saboda haka manyan firistoci da Farisiyawa suka tara majalisar kuma suka ce, Me za mu yi, domin wannan mutumin yana yin alamu da yawa? Idan mu bar shi haka, duk mutane za su gaskata cikinsa, kuma Romawa za su zo su ƙwace ƙasarmu da alummarmu. Amma ɗaya daga cikinsu, Kayafa, wanda yake babban firist na wannan shekara, ya ce musu, Ku ba ku san kome ba, Ba kuma kuna tunanin cewa yana da amfani a gare mu mutum ɗaya ya mutu saboda mutane, don kada dukan alumma ta hallaka. Wannan amma ba daga kansa ya faɗa

ba, amma kasancewa babban firist na wannan shekara ya yi annabci cewa Yesu yana shirin mutuwa domin alumma, Kuma ba don alummar kawai ba, amma domin kuma ya tattara yayan Allah da suka watse su zama ɗaya. Saboda haka, tun daga wannan rana suka yi shawara domin su kashe shi. Saboda haka Yesu bai ƙara yawo a fili a tsakanin Yahudawa ba, amma ya tashi daga can ya tafi ƙasar da take kusa da hamada, zuwa wani gari da ake kira Efraim, ya zauna a can tare da almajiransa. Ya kasance kuma kusa da Idin Ketarewa na Yahudawa, kuma mutane da yawa sun haura zuwa Urushalima daga ƙasar kafin Idin Ketarewa domin su tsarkake kansu. Saboda haka suna neman Yesu kuma suna magana da juna a cikin haikalin suna tsaye, Me kuke tsammani, cewa ba zai zo bikin ba? Amma manyan firistoci da Farisiyawa sun ba da umarni cewa idan wani ya san inda yake, sai ya faɗa domin su kama shi.

12

Don haka Yesu, kwana shida kafin Ista, ya zo Betani, inda Lazarus wanda ya mutu yake, wanda ya tashe daga matattu. Saboda haka suka yi masa abincin dare a can, kuma Martha tana hidima, amma Lazarus yana ɗaya daga cikin waɗanda suke kwance tare da shi. Saboda haka Maryamu ta ɗauki lita ɗaya na turaren nardi tsarkakakke mai tsada, ta shafa ƙafafun Yesu kuma ta goge ƙafafunsa da gashinta, sai gidan ya cika da ƙanshin turaren. Saboda haka daya daga cikin almajiransa, Yahuda dan Saminu Iskariyot, wanda yake shirin ba da shi, ya

ce, Me ya sa ba a sayar da wannan turare ba da dinari ɗari uku a kuma ba wa talakawa? Ya faɗi wannan ba don ya damu da talakawa ba, amma saboda shi ɓarawo ne, kuma yana riƙe da akwatin kuɗi kuma yana ɗaukar abubuwan da ake sanya a ciki. Saboda haka Yesu ya ce, Ku bar ta, ta ajiye wannan don ranar binne ni. Domin talakawa kullum suna tare da ku, amma ni ba koyaushe nake tare da ku ba. Saboda haka taron Yahudawa mai yawa ya sani cewa yana can, suka kuma zo ba don Yesu kaɗai ba, amma don su ga Lazarus wanda ya tashe daga matattu. Manyan firistoci kuwa sun shirya domin su kashe Lazarus ma. domin da yawa daga cikin Yahudawa sun tafi saboda shi kuma suka gaskata cikin Yesu.

A gobe, taron jamaa mai yawa da suka zo biki, da suka ji cewa Yesu yana zuwa Urushalima, Sun ɗauki rassan itatuwan dabino kuma suka fita don su tarye shi, suka yi ihu suna cewa, Hosanna! Albarka ta tabbata ga wanda yake zuwa cikin sunan Ubangiji, Sarkin Israila. Bayan ya samu jaki ƙarami, Yesu ya zauna a kansa, kamar yadda aka rubuta, Kada ki ji tsoro, yar Sihiyona; duba, sarkinki yana zuwa yana zaune a kan damin jaki.

Waɗannan abubuwa amma almajiransa ba su fahimce su da farko ba, amma lokacin da aka ɗaukaka Yesu, saan nan suka tuna cewa an rubuta waɗannan abubuwa game da shi, kuma sun aikata masa waɗannan abubuwa. Taron jamaar da suke tare da shi sun yi shaida lokacin da ya kira Lazarus ya fito daga kabari kuma ya tashe shi daga matattu. Saboda wannan ne

taron jamaa suka fito su tarye shi, domin sun ji cewa ya yi wannan alama. Saboda haka Farisawa suka ce wa kansu, Kun ga cewa ba ku samun wata riba ba? Ga shi, duniya duka ta bi shi.

Akwai kuma wasu Helenawa daga cikin waɗanda suke hawa domin su yi sujada a lokacin biki. Saboda haka waɗannan suka zo wurin Filibus wanda yake daga Baitsaida ta Galili, suka tambaye shi suna cewa, Ubangiji, muna so mu ga Yesu. Filibus ya zo ya gaya wa Andarawus, sai Andarawus da Filibus suka gaya wa Yesu. Amma Yesu ya amsa musu yana cewa, Lokaci ya zo domin a ɗaukaka Ɗan Mutum. Gaskiya gaskiya ina gaya muku, idan ƙwayar alkama ba ta faɗi ƙasa ta mutu ba, za ta kasance ita kaɗai, amma idan ta mutu, za ta ba da amfani mai yawa. Wanda ya ƙaunaci ransa zai rasa ta, kuma wanda ya ƙi ransa a cikin wannan duniya, zai kiyaye ta zuwa rai madawwami. Idan wani yana yi mini hidima, bari ya bi ni, kuma inda nake, a can ma bawana zai kasance, kuma idan wani yana yi mini hidima, Uba zai girmama shi. Yanzu raina ya damu, kuma me zan ce? Uba, cece ni daga wannan lokaci. Amma saboda wannan na zo zuwa wannan lokaci. Uba, ɗaukaka sunanka. Sai aka ji murya daga sama tana cewa, Na riga na ɗaukaka shi, kuma zan sāke ɗaukaka shi. Don haka taron jamaar da suke tsaye kuma suka ji sun ce tsawa ce ta yi, amma wasu sun ce manzo ne ya yi magana da shi. Yesu ya amsa ya ce, Ba saboda ni wannan muryar ta zo ba, amma saboda ku. Yanzu lokacin hukunci ne na wannan duniya, yanzu za a jefar da mai mulkin wannan duniya waje, Kuma ni, idan an ɗaga ni daga ƙasa, zan ja dukan mutane zuwa gare ni. Wannan kuwa ya faɗa

yana nuna irin mutuwar da zai mutu. Taron jamaa ya amsa masa, Mu mun ji daga cikin doka cewa Almasihu zai kasance har abada, to yaya kake cewa dole ne a ɗaga Ɗan Mutum? Wane ne wannan Ɗan Mutum? Saboda haka Yesu ya ce musu, Har yanzu haske yana tare da ku na ɗan lokaci kaɗan, ku yi tafiya yayinda kuke da haske, domin duhu kada ya kama ku, kuma wanda yake tafiya cikin duhu bai san inda yake tafiya ba. Har yake kuna da haske, ku yi imani ga haske, domin ku zama yayan haske. Waɗannan abubuwa Yesu ya faɗa, kuma ya tafi ya ɓoye kansa daga gare su.

Duk da yawan alamu da ya yi a gabansu, ba su gaskata da shi ba domin a cika maganar Ishaya annabi wanda ya faɗa, Ya Ubangiji, wa ya gaskata saƙonmu? Kuma hannun Ubangiji, ga wa aka bayyana shi? Saboda wannan ba su iya yin imani ba, domin kuma Ishaya ya ce, Ya makanta idanunsu kuma ya taurara zukatansu, domin kada su gani da idanunsu su kuma fahimta da zukatansu su kuma juya, ni kuwa in warkar da su.

Ishaya ya faɗi waɗannan abubuwa lokacin da ya ga ɗaukakarsa kuma ya yi magana game da shi. Duk da haka, daga cikin masu mulki da yawa sun gaskata cikinsa, amma saboda Farisiyawa ba su furta ba, domin kada a fitar da su daga taron jamaa. Sun fi ƙaunatar darajar mutane fiye da darajar Allah.

Yesu kuwa ya yi ihu ya ce, Wanda ya gaskata da ni, ba da ni yake gaskatawa ba, sai dai da wanda ya aiko ni. Kuma wanda yake kallona yana ganin wanda ya aiko ni. Ni haske ne na zo cikin

duniya, domin duk wanda ya gaskata da ni kada ya zauna a cikin duhu. Kuma idan wani ya ji kalmomina amma bai gaskata ba, ba zan hukunta shi ba, domin ban zo don in hukunta duniya ba, sai dai don in ceci duniya. Wanda yake ƙin ni kuma bai karɓi maganata ba, yana da wanda zai yi masa hukunci, maganar da na yi, ita za ta yi masa hukunci a ranar ƙarshe. domin ni daga kaina ban yi magana ba, amma Uban da ya aiko ni shi kansa ya ba ni umarni abin da zan faɗa da abin da zan yi magana Kuma na san cewa umarninsa rai madawwami ne. Abin da nake faɗa kuwa, kamar yadda Uban ya faɗa mini, haka nake faɗa.

13

Kafin bikin Ista, Yesu ya san cewa lokacinsa ya zo don ya tashi daga wannan duniya zuwa ga Uba, ya riga ya ƙaunaci nasa mutanensa a cikin duniya, ya ƙaunace su har zuwa ƙarshe. Bayan an yi abincin dare, Iblis ya riga ya sanya a cikin zuciyar Yahuda ɗan Saminu Iskariyoti domin ya bashe shi, Da yake Yesu ya san cewa Uba ya ba shi dukan abubuwa a hannunsa, kuma cewa ya fito daga Allah kuma yana komawa wurin Allah, Ya tashi daga abincin dare, ya ajiye tufafinsa, ya ɗauki tawul ya ɗaura a jikinsa. Saan nan ya jefa ruwa a cikin kwanon wanka, ya fara wanke ƙafafun almajiransa kuma yana goge su da tawul ɗin da ya ɗaura. Ya zo don haka wurin Saminu Bitrus, sai wannan ya ce masa, Ubangiji, kai ne za ka wanke ƙafafuna? Yesu ya amsa ya ce masa, Abin da nake yi, kai ba ka sani a yanzu ba, amma za ka sani bayan wannan. Bitrus ya ce masa, Ba za ka

taɓa wanke ƙafafuna ba har abada. Yesu ya amsa masa, Idan ban wanke ka ba, ba ka da rabo tare da ni. Sai Saminu Bitrus ya ce masa, Ubangiji, ba ƙafafuna kaɗai ba, amma har da hannuwana da kaina. Yesu ya ce masa, Wanda aka yi masa wanka ba ya buƙatar wanke ƙafafunsa, amma yana da tsarki gaba ɗaya, kuma ku kuna da tsarki, amma ba duka ba. Ya san domin wanda yake ba da shi, saboda wannan ya ce, Ba duka tsarkaka ba ku ne.

Saboda haka lokacin da ya wanke ƙafafunsu ya ɗauki tufafinsa, ya sake kwanciya, sai ya ce musu, Kun san abin da na yi muku? Ku kuna kira ni Malami da Ubangiji, kuma da kyau kuke faɗa, domin ni ne. Idan saboda haka ni na wanke ƙafafunku, ni Ubangiji da kuma Malam, to ku ma ya kamata ku wanke wa juna ƙafafu. Misali ne na ba ku, domin kamar yadda na yi muku, haka ku ma ku yi. Lallai lallai ina gaya muku, babu bawa wanda ya fi ubangijinsa girma, kuma babu manzo wanda ya fi wanda ya aiko shi girma. Idan kun san waɗannan abubuwa, masu albarka ne ku idan kuka aikata su. Ba game da dukanku nake magana ba, ni na san waɗanda na zaɓa, amma domin a cika nassi, wanda yake ci abinci tare da ni ya ɗaga diddigen sa a kaina. Tun daga yanzu ina gaya muku kafin abin ya faru, domin lokacin da ya faru za ku gaskata cewa ni ne. Lallai lallai ina gaya muku, duk wanda ya karɓi wani da zan aika, ni ya karɓa, kuma duk wanda ya karɓe ni, ya karɓi wanda ya aiko ni.

Bayan ya faɗi waɗannan abubuwa, Yesu ya damu a ruhunsa, kuma ya yi shaida ya ce, Lalle lalle ina gaya muku cewa ɗaya

daga cikinku zai bashe ni. Saboda haka almajiran suna kallon juna, sun rikice game da wanda yake magana. Akwai daya daga cikin almajiransa yana jingine a ƙirjin Yesu, wanda Yesu ya ƙaunata. Saboda haka Simon Peter ya yi masa alama don ya tambaye shi wane ne wanda yake magana a kansa. Amma wannan ya fāɗi a kan ƙirjin Yesu ya ce masa, Ubangiji, wane ne? Yesu ya amsa, Shi ne wanda zan tsoma guntun abinci in ba shi. Sai ya tsoma guntun abincin ya ba Yahuda ɗan Saminu Iskariyoti. Kuma bayan gurasar abinci, sai Shaydan ya shiga cikinsa. Saboda haka Yesu ya ce masa, Abin da kake yi, yi shi da sauri. Amma babu ɗaya daga cikin waɗanda suke kwance ya san dalilin da ya sa ya faɗa masa haka. Wasu sun yi tunani, tun da Yahuda yana riƙe da akwatin kuɗi, cewa Yesu yana ce masa, Ka saya abubuwan da muke bukata don biki, ko kuma ka ba talakawa wani abu. Bayan ya karɓi guntun abincin, sai nan take ya fita; dare ne a lokacin.

Saboda haka lokacin da ya fita, Yesu ya ce, Yanzu an ɗaukaka Ɗan Mutum, kuma an ɗaukaka Allah a cikinsa. Idan an ɗaukaka Allah a cikinsa, to Allah ma zai ɗaukaka shi a cikin kansa, kuma nan take zai ɗaukaka shi. Yaya ƙanana, har yanzu ɗan lokaci kaɗan zan kasance tare da ku. Za ku neme ni, kuma kamar yadda na faɗa wa Yahudawa cewa inda zan tafi, ba za ku iya zuwa ba, haka ma yanzu ina faɗa muku. Ina ba ku umarni sabo domin ku ƙaunaci juna, kamar yadda na ƙaunace ku, domin ku ma ku ƙaunaci juna. A cikin wannan za su san duka cewa almajiranina ne kuke, idan kuna da ƙauna a tsakaninku. Sai Saminu Bitrus ya ce masa, Ubangiji, ina kake tafiya? Yesu ya

amsa masa, Inda ni zan tafi, ba za ka iya bin ni yanzu ba, amma daga baya za ka bi ni. Bitrus ya ce masa, Ubangiji, me ya sa ba zan iya bin ka yanzu ba? Zan ba da raina saboda kai. Yesu ya amsa masa, Ran ka don ni za ka ajiye? Lalle lalle na ce maka, zakara ba zai yi cara ba sai ka musanta ni sau uku.

14

Kada zuciyarku ta damu, kun gaskata ga Allah, kuma kun gaskata gare ni. A cikin gidan Ubana akwai ɗakuna da yawa, idan ba haka ba, da na faɗa muku. Ina tafiya don in shirya muku wuri. Kuma idan na tafi na shirya muku wuri, zan sāke zuwa in ɗauke ku wurina, domin inda nake ni, ku ma ku kasance. Kuma kun san inda zan tafi, kuma kun san hanyar. Toma ya ce masa, Ubangiji, ba mu san inda kake tafiya ba, yaya kuma za mu iya sanin hanyar? Yesu ya ce masa, Ni ne hanya da gaskiya da rai; babu wanda zai zo wurin Uba sai ta wurina. Idan kun san ni, da kun san Ubana ma. Kuma daga yanzu kun san shi kuma kun gan shi. Filibus ya ce masa, Ubangiji, nuna mana Uban, kuma ya ishe mu. Yesu ya ce masa, Duk wannan lokaci ina tare da ku, har yanzu ba ka san ni ba, Filibus? Duk wanda ya gan ni ya ga Uba, to yaya za ka ce, Nuna mana Uba? Ba ka yarda cewa ni a cikin Uba ne kuma Uba yana a cikina? Kalmomin da nake faɗa muku, ba daga kaina nake faɗa ba, amma Uban da yake zaune a cikina shi kansa yana aikata ayyukan. Ku yarda da ni cewa ina cikin Uba kuma Uba yana cikin ni; idan kuwa ba haka ba, saboda ayyukan nan kansu ku yarda da ni. Lalle lalle

ina gaya muku, wanda ya gaskata da ni, ayyukan da nake yi shi ma zai yi su, har ma zai yi waɗanda suka fi waɗannan girma, domin ina tafiya wurin Ubana. Kuma duk abin da kuka roƙa a cikin sunana, zan yi shi, domin a ɗaukaka Uba a cikin Ɗan. Idan kun tambaya wani abu a cikin sunana, zan yi shi.

Idan kuna ƙaunata ni, ku kiyaye umarnaina. Kuma ni zan tambayi Uban, zai kuwa ba ku wani Mai Taimako, domin yă kasance tare da ku har abada, Ruhu na gaskiya, wanda duniya ba za ta iya karɓa ba, domin ba ta ganin shi ba kuma ba ta san shi ba, amma ku kun san shi, domin yana zaune tare da ku kuma zai kasance a cikin ku. Ba zan bar ku marayu ba, ina zuwa wurinku. Har yanzu kaɗan, duniya ba za ta ƙara ganin ni ba, amma ku za ku gan ni, domin ina raye kuma ku ma za ku rayu. A wannan rana za ku san cewa ni ina cikin Ubana, ku kuma kuna cikin ni, ni kuma ina cikin ku. Wanda yake da umarnaina kuma yana kiyaye su, shi ne yake ƙaunata. Wanda kuma yake ƙaunata, Ubana zai ƙaunace shi, ni kuma zan ƙaunace shi kuma zan bayyana kaina gare shi. Yahuda, ba Iskariyot ba, ya ce masa, Ubangiji, me ya sa kake shirin bayyana kanka a gare mu amma ba ga duniya ba? Yesu ya amsa ya ce masa, Idan wani yana ƙaunata, zai kiyaye maganata, kuma Ubana zai ƙaunace shi, kuma za mu zo wurinsa mu zauna tare da shi. Wanda ba ya ƙaunata ba ya kiyaye kalmomina, kuma kalmar da kuke ji ba tawa ba ce, amma ta Uban da ya aiko ni.

Waɗannan abubuwa na faɗa muku yayin da nake tare da ku. Amma Mai Taimako, Ruhu Mai Tsarki wanda Uba zai aiko a

cikin sunana, shi zai koya muku duka kome kuma zai tunatar da ku dukan abin da na faɗa muku. Zaman lafiya ina barin muku, zaman lafiya nawa ina ba ku, ba kamar yadda duniya take bayarwa ba, ni ina ba ku. Kada zuciyarku ta damu, kada kuma ta ji tsoro. Kun ji cewa na faɗa muku, ina tafiya kuma zan dawo wurinku. Idan kun ƙaunace ni, da kun yi farin ciki saboda na faɗa, ina tafiya wurin Uban, domin Uban na ya fi ni girma. Yanzu kuwa na faɗa muku kafin abin ya faru, domin lokacin da ya faru, ku gaskata. Ba zan ƙara yin magana da yawa tare da ku ba, domin mai mulkin duniya yana zuwa, kuma a cikina ba shi da komai. Amma don duniya ta sani cewa ina ƙaunar Uban, kuma kamar yadda Uban ya umarce ni, haka nake yi. Ku tashi, bari mu tafi daga nan.

15

Ni ne inabi na gaskiya, kuma Ubana shi ne manomi. Duk reshen da yake a cikina wanda ba ya ba da yaya, yakan cire shi, kuma duk wanda yake ba da yaya, yakan tsarkake shi, domin ya ƙara ba da yaya. Kun riga kun zama masu tsarki saboda kalmar da na yi muku magana. Ku zauna a cikin ni, ni kuma a cikin ku. Kamar yadda reshe ba zai iya ɗaukar yaya ba daga kansa, idan bai zauna a cikin itacen inabi ba, haka ma ku, idan ba ku zauna a cikin ni ba. Ni ne itacen inabi, ku kuwa rassan. Wanda ya kasance a cikin ni kuma ni a cikin sa, wannan yana ba da yaya masu yawa, domin ba tare da ni ba ba za ku iya yin kome ba. Idan wani bai kasance a cikina ba, za a jefar da shi waje kamar

reshe ya bushe, sai a tattara su a jefa su cikin wuta, su ƙone. Idan kun kasance a cikina kuma kalmomina sun kasance a cikinku, duk abin da kuke so ku tambaya, zai kasance naku. A cikin wannan an ɗaukaka Ubana, domin ku ba da yaya masu yawa, kuma ku zama almajirana. Kamar yadda Uban ya ƙaunace ni, haka kuma na ƙaunace ku; ku tsaya cikin ƙaunata. Idan kun kiyaye umarnai na, za ku kasance a cikin ƙaunata, kamar yadda na kiyaye umarnin Ubana na kuma na kasance a cikin ƙaunarsa. Waɗannan abubuwa na faɗa muku domin farin cikina ya kasance a cikinku, kuma farin cikinku ya cika. Wannan ita ce umarnina, domin ku ƙaunaci juna kamar yadda na ƙaunace ku. Babu wanda yake da ƙauna mafi girma fiye da wannan, wato mutum ya ba da ransa saboda abokansa. Ku abokai na ne, idan kun yi duk abin da na umarce muku. Ba zan ƙara ce muku bayi ba, domin bawa bai san abin da ubangijinsa yake yi ba, amma ku na ce abokai, domin duk abin da na ji daga wurin Ubana na sanar da ku. Ba ku zaɓe ni ba, amma ni na zaɓe ku, kuma na sa ku domin ku je ku ba da yaya, kuma yayanku su dawwama, domin duk abin da kuka roƙi Uban a cikin sunana, yă ba ku. Ina umarce ku da waɗannan abubuwa domin ku ƙaunaci juna.

Idan duniya tana ƙinku, ku san cewa ta ƙi ni tun kafin ku. Idan kun kasance na duniya, da duniya ta ƙaunaci nata, amma saboda ba ku na duniya ba, sai dai ni na zaɓe ku daga duniya, saboda haka duniya tana ƙin ku. Ku tuna da kalmar da na faɗa muku, babu bawa wanda ya fi ubangijinsa girma. Idan sun tsananta ni, za su tsananta ku ma, idan sun kiyaye maganata, za

su kiyaye taku ma. Amma duk waɗannan abubuwa za su yi muku saboda sunana, domin ba su san wanda ya aiko ni ba. Idan ban zo ban kuma yi musu magana ba, da ba su da zunubi, amma yanzu ba su da wani uzuri game da zunubinsu. Wanda ya ƙi ni, ya ƙi Ubana ma. Idan ban yi ayyukan a cikinsu waɗanda babu wani dabam ya yi ba, da ba su da zunubi, amma yanzu sun gani kuma sun ƙi ni da Ubana. Amma wannan ya faru domin a cika maganar da aka rubuta a cikin dokarsu: Sun ƙi ni ba tare da dalili ba. Amma lokacin da Mai Taimako ya zo, wanda zan aiko muku daga wurin Uba, Ruhun gaskiya wanda yake fitowa daga wurin Uba, zai yi shaida game da ni. Kuma ku ma kuna ba da shaida, domin tun daga farko kuna tare da ni.

16

Waɗannan abubuwa na faɗa muku domin kada ku ji haushi. Za su mai da ku masu fitar daga majamiu, amma lokaci yana zuwa da duk wanda ya kashe ku zai yi tsammani yana miƙa hidima ga Allah. Kuma za su yi waɗannan abubuwa, domin ba su san Uban ba ko ni. Amma na faɗa muku waɗannan abubuwa domin lokacin da saar ta zo, ku tuna da su cewa ni na faɗa muku. Ban faɗa muku waɗannan abubuwa tun farko ba, domin ina tare da ku. Yanzu amma ina tafiya zuwa ga wanda ya aiko ni, kuma babu wani daga cikinku da yake tambayata, Ina kake tafiya? Amma saboda na faɗa muku waɗannan abubuwa, baƙin ciki ya cika zukaтanku. Amma ina gaya muku gaskiya, yana da amfani a gare ku in tafi. Domin idan ban tafi ba, Mai Taimako ba zai zo

wurinku ba, amma idan na tafi, zan aiko shi wurinku. Kuma saad da wancan ya zo, zai tsawatar da duniya game da zunubi, da game da adalci, da kuma game da hukunci. game da zunubi lalle, saboda ba su gaskata da ni ba Game da adalci kuwa, domin ina zuwa wurin Ubana kuma ba za ku ƙara ganina ba. Game da hukunci kuwa, domin an riga an yanke wa sarkin wannan duniya hukunci. Har yanzu ina da abubuwa da yawa da zan faɗa muku, amma ba za ku iya ɗaukarsu a yanzu ba. Amma lokacin da wancan Ruhun Gaskiya ya zo, zai jagorance ku zuwa cikin dukan gaskiya, domin ba zai yi magana daga kansa ba, amma duk abin da ya ji zai faɗa, kuma zai sanar muku da abubuwan da ke zuwa. Wancan zai ɗaukaka ni, domin zai ɗauka daga nawa kuma zai sanar da ku. Duk abin da Uba yake da shi nawa ne, saboda haka na ce cewa zai ɗauka daga gare ni ya kuma sanar muku. Kaɗan ba za ku gan ni ba, kuma kaɗan kuma za ku gan ni, domin ina tafiya zuwa ga Uba. Sai wasu daga cikin almajiransa suka ce wa juna, Mene ne wannan da yake faɗa mana, Ɗan lokaci kaɗan ba za ku gan ni ba, kuma sake ɗan lokaci kaɗan za ku gan ni, da kuma Domin ina tafiya wurin Uba? Saboda haka suka ce, Mene ne wannan da yake faɗa game da ɗan kadan? Ba mu fahimci abin da yake magana ba. Ya sani saboda haka Yesu cewa suna so su tambaye shi, sai ya ce musu, Game da wannan kuke ta nema tare da juna cewa na ce, Kaɗan ba za ku gan ni ba, kuma kaɗan za ku gan ni? Gaskiya gaskiya ina gaya muku cewa za ku yi kuka kuma za ku yi makoki, amma duniya za ta yi farin ciki, ku kuwa za ku yi baƙin ciki, amma baƙin cikin ku zai zama farin ciki. Mace a lokacin haifuwa, tana da zafi, domin lokacinta ya zo, amma lokacin da ta haifi yaron,

ba ta ƙara tunawa da wahalar ba saboda farin cikin da aka haifi mutum a duniya. Saboda haka ku ma yanzu kuna da baƙin ciki, amma zan sāke ganin ku, zuciyarku kuwa za ta yi murna, kuma babu wanda zai ɗauke muku farin cikinku. Kuma a wannan rana ba za ku tambaye ni kome ba, lalle lalle ina gaya muku cewa duk abin da kuka tambaya Uban a cikin sunana, zai ba ku. Har yanzu ba ku tambaya kome ba a cikin sunana, ku tambaya kuma za ku karɓa, domin farin cikinku ya cika. Waɗannan abubuwa na faɗa muku ta hanyar misalai, amma lokaci yana zuwa da ba zan ƙara magana da ku ta hanyar misalai ba, amma a fili zan sanar muku game da Uba. A wannan rana za ku roƙa da sunana, kuma ba zan faɗa muku cewa zan roƙi Uba a madadinku ba, Shi kansa gama Uban yana ƙaunatar da ku, domin kun ƙaunace ni, kuma kun gaskata cewa ni daga wurin Allah na fito. Na fita daga wurin Uban kuma na zo cikin duniya; kuma ina barin duniya kuma ina komawa wurin Uban. Almajiransa suka ce masa, Duba, yanzu kana magana a fili, ba ka faɗin wata misali ba. Yanzu mun sani cewa kana sanin komai, kuma ba ka buƙatar wani ya tambaye ka. Saboda wannan mun yi imani cewa daga Allah ka fito. Yesu ya amsa musu, Yanzu kuna gaskata? Duba, saa tana zuwa, kuma yanzu ta zo, domin a watsar da ku kowannenku zuwa gidajenku ku bar ni ni kaɗai, amma ba ni kaɗai ba ne, domin Uba yana tare da ni. Waɗannan abubuwa na faɗa muku domin ku sami zaman lafiya a cikin ni. A cikin duniya za ku sami wahala, amma ku ƙarfafa zukatanku, ni na ci nasara a kan duniya.

17

Waɗannan abubuwa Yesu ya faɗa, kuma ya ɗaga idanunsa zuwa sama ya ce, Uba, saa ta zo, ka ɗaukaka Ɗanka, domin Ɗanka ma ya ɗaukaka Ka. Kamar yadda ka ba shi iko a kan dukan nama, domin duk wanda ka ba shi, zai ba su rai madawwami. Wannan kuwa ita ce rai madawwami, domin su san kai, Allah guda ɗaya na gaskiya, da wanda ka aiko, Yesu Almasihu. Na ɗaukaka ka a kan ƙasa, na kammala aikin da ka ba ni domin in yi, Kuma yanzu ka ɗaukaka ni kai, Uba, a gare ka da ɗaukakar da nake da ita kafin duniya ta kasance tare da kai. Na bayyana sunanka ga mutanen da ka ba ni daga duniya. Suna naka ne, kuma ka ba ni su, kuma sun kiyaye maganarka. Yanzu sun san cewa duk abin da ka ba ni daga gare ka ne, Domin kalmomin da ka ba ni, na ba su, kuma su kansu sun karɓa, kuma sun sani da gaske cewa daga gare ka na fita, kuma sun gaskata cewa kai ka aiko ni. Ina roƙonka game da su, ba game da duniya ba, amma game da waɗanda ka ba ni, domin naka ne, Kuma duk nawa naka ne, kuma naka nawa ne, kuma an ɗaukaka ni a cikinsu. Kuma ba zan ƙara kasancewa a cikin duniya ba, amma waɗannan suna a cikin duniya, kuma ina zuwa wurinka. Ya Uba Mai Tsarki, ka kiyaye su a cikin sunanka wanda ka ba ni, domin su zama ɗaya kamar yadda muke. Lokacin da nake tare da su a duniya, na kiyaye su a cikin sunanka. Waɗanda ka ba ni na tsare su, kuma babu ɗaya daga cikinsu da ya hallaka sai ɗan hallaka, domin a cika nassi. Yanzu amma ina zuwa wurinka, kuma ina faɗin waɗannan abubuwa a

cikin duniya domin su sami farin cikina cikakke a cikinsu. Na ba su maganar Ka, kuma duniya ta ƙi su, domin ba su daga duniya ba, kamar yadda ni kuma ba ni daga duniya ba. Ba na roƙon ka ɗauke su daga duniya, amma na roƙon ka kiyaye su daga mugunta. Ba su daga duniya ba, kamar yadda ni ba na duniya ba. Tsarkake su a cikin gaskiyarka; kalmark gaskiya ce. Kamar yadda ka aiko ni zuwa duniya, haka kuma na aiko su zuwa duniya. Kuma saboda su, na tsarkake kaina, domin su ma su zama tsarkakakku a cikin gaskiya. Ba game da waɗannan kaɗai nake roƙo ba, amma kuma game da waɗanda suke gaskatawa a cikina ta wurin maganarsu. Domin duka su zama ɗaya, kamar yadda kai, Uba, kana a cikina kuma ni kuma ina a cikinka, domin su ma su kasance a cikinmu ɗaya, domin duniya ta gaskata cewa kai ka aiko ni. Kuma ni ɗaukakar da ka ba ni na ba su, domin su zama ɗaya kamar yadda mu ɗaya muke, Ni a cikinsu kuma kai a cikina, domin su zama cikakku a cikin ɗaya, kuma domin duniya ta san cewa kai ka aiko ni kuma ka ƙaunace su kamar yadda ka ƙaunace ni. Uba, waɗanda ka ba ni, ina so a inda nake, su ma su kasance tare da ni, domin su ga ɗaukakata da ka ba ni, saboda ka ƙaunace ni tun kafin kafa duniya. Uba mai adalci, duniya ba ta san ka ba, amma ni na san ka, kuma waɗannan sun san cewa kai ka aiko ni. Kuma na sanar da su sunanka, kuma zan ci gaba da sanar da su, domin ƙaunar da ka ƙaunace ni ta kasance a cikinsu, ni kuma in kasance a cikinsu.

18

Bayan ya faɗi waɗannan abubuwa, Yesu ya fita tare da almajiransa zuwa ƙetaren rafin Kidron, inda akwai lambu, wanda ya shiga shi da almajiransa. Ya sani kuma Yahuda wanda yake ba da shi wurin, domin sau da yawa Yesu ya taru a can tare da almajiransa. Saboda haka Yahuda ya ɗauki ƙungiyar sojoji da mataimaka daga wurin manyan firistoci da Farisiyawa, ya zo can da fitilu da kuma makamai. Yesu saboda haka, da yake sanin dukan abubuwan da suke zuwa a kansa, ya fita ya ce musu, Wane kuke nema? Suka amsa masa, Yesu Banazare. Yesu ya ce musu, Ni ne. Yahuda wanda yake ba da shi kuwa yana tsaye tare da su. Saboda haka, da ya ce musu Ni ne, sai suka ja da baya suka fāɗi ƙasa. Saboda haka ya sāke tambaye su, Wane kuke nema? Suka ce, Yesu Banazare. Yesu ya amsa, Na faɓa muku cewa Ni ne. Idan saboda haka kuna nemana, to ku bar waɓannan su tafi. Domin a cika maganar da ya faɗa, cewa waɗanda ka ba ni, ban rasa ko ɗaya daga cikinsu ba. Saboda haka Saminu Bitrus wanda yake da takobi ya zare shi, ya bugi bawan babban firist ya yanke kunnen damansa, sunan bawan kuwa Malkus ne. Saboda haka Yesu ya ce wa Bitrus, Saka takobin a cikin kube. Kofi wanda Uba ya ba ni, ba zan sha shi ba?

Saboda haka, rundunar sojoji da kwamanda da mataimakan Yahudawa suka kama Yesu suka daure shi. Suka kai shi wurin Annana da farko, domin shi ne surukin Kayafa, wanda yake babban firist a wannan shekarar. Ya kasance kuwa Kayafa shi ne wanda ya shawarci Yahudawa cewa yana da amfani mutum ɗaya ya hallaka saboda jamaa. Sai Saminu Bitrus da wani

almajiri suka bi Yesu. Wannan almajirin ya kasance sananne ga babban firist, sai ya shiga tare da Yesu zuwa harabar gidan babban firist, Amma Bitrus ya tsaya a wajen ƙofar a waje. Saboda haka sauran almajirin, wanda yake sananne ga babban firist, ya fita, ya yi magana da mai tsaron ƙofa, ya kuma shigar da Bitrus. Saboda haka yarinya mai tsaron ƙofa ta ce wa Bitrus, Shin kai ma ba daga cikin almajiran wannan mutum ba ne? Sai ya amsa ya ce, Aa, ba ni ba ne. Bayi da mataimaka sun tsaya a wurin, sun yi wutar garwashi, domin sanyi yake, suna kuma jin ɗumi. Bitrus ma yana tare da su, yana tsaye yana jin ɗumi. Don haka babban firist ya tambaye Yesu game da almajiransa da kuma game da koyarwarsa. Yesu ya amsa masa ya ce, Ni a fili na yi magana ga duniya, koyaushe nakan koyar a cikin taron jamaa da kuma a cikin haikalin, inda Yahudawa suke taruwa, kuma a asirce ban faɗi kome ba. Me ya sa kake tambayata? Ka tambaye waɗanda suka ji abin da na faɗa musu, duba waɗannan sun san abin da na faɗa. Amma bayan ya faɗi waɗannan abubuwa, ɗaya daga cikin mataimakan da ke tsaye a can ya ba Yesu mari yana cewa, Haka kake amsa wa babban firist? Yesu ya amsa masa, Idan na yi mugunyar magana, ka yi shaida game da muguntar, amma idan na yi kyakkyawar magana, me ya sa kake bugana? Anna ya aiko da shi a daure zuwa wurin Kayafa babban firist. Saminu Bitrus yana tsaye yana jin ɗumin jiki. Sai suka ce masa, Ashe, kai ma ɗaya ne daga cikin almajiransa? Saboda haka ya yi mùsun ya ce, Ba ni ba ne. Ɗaya daga cikin bayin babban firist, wanda yake dangin mutumin da Bitrus ya yanke kunensa, ya ce, Ashe ban gan ka a cikin lambun tare da shi ba? Saboda haka, Bitrus ya sāke ƙi, kuma nan take zakara ya yi cara.

Saboda haka suka kai Yesu daga wurin Kayafa zuwa fadar gwamna, lokacin kuwa safiya ne, amma su kansu ba su shiga fadar gwamna ba, domin kada su ƙazantu, amma don su ci Idi. Saboda haka Bilatus ya fita wurinsu ya ce, Wace zargi kuke kawo a kan wannan mutumin? Suka amsa suka ce masa, Idan ba mai aikata mugunta ba ne, da ba mu miƙa shi gare ka ba. Saboda haka Bilatus ya ce musu, Ku ɗauki shi ku kuma ku yi masa sharia bisa ga dokar ku. Sai Yahudawa suka ce masa, Ba a yarda mana mu kashe kowa ba. Domin a cika maganar Yesu da ya faɗa, yana nuna irin mutuwar da zai yi. Saboda haka Bilatus ya sake shiga fadar sharia, ya kira Yesu ya ce masa, Kai ne Sarkin Yahudawa? Yesu ya amsa masa, Kai da kanka kake faɗin wannan, ko wasu sun faɗa maka game da ni? Bilatus ya amsa, Shin ni Bayahude ne? Alummar ka da manyan firistoci sun mika ka gare ni. Me ka yi? Yesu ya amsa, Mulkina ba na duniyar nan ba ne. Da a ce na duniyar nan ne mulkina, da bayina sun yi yaƙi don kada a ba da ni ga Yahudawa. Amma yanzu mulkina ba na nan ba ne. Sai Bilatus ya ce masa, To, kai sarki ne? Yesu ya amsa, Kai ne ka faɗa cewa ni sarki ne. Ni an haife ni saboda wannan, kuma saboda wannan ne na zo duniya, domin in shaida gaskiya. Duk wanda yake na gaskiya yana jin muryata. Bilatus ya ce masa, Menene gaskiya? Bayan ya faɗi haka, sai ya sāke fita zuwa wurin Yahudawa ya ce musu, Ni ban sami wani laifi a gare shi ba. Akwai alada a gare ku cewa in saki ɗaya a gare ku a lokacin Bikin Ketarewa, don haka kuna so in saki muku Sarkin Yahudawa? Saboda haka suka sāke yin ihu duka suna cewa, Ba wannan ba, amma Barabbas. Barabbas kuwa ɗan fashi ne.

19

Saan nan don haka Bilatus ya ɗauki Yesu ya kuma yi masa bulala. Kuma sojojin suka saƙa rawani daga ƙaya suka sanya a kansa, kuma suka sa masa tufafin shunayya. Kuma suna cewa, Gaisuwa sarki na Yahudawa, kuma suna ba shi mari. Saboda haka Bilatus ya sāke fita waje ya ce musu, Duba, ina fitar da shi a gare ku waje, domin ku san cewa ban sami wani laifi a gare shi ba. Saboda haka Yesu ya fita waje sanye da rawanin ƙaya da rigar shunayya. Sai ya ce musu, Ga mutumin nan. Saad da manyan firistoci da maaikatan suka gan shi, sai suka yi ihu suna cewa, A gicciye shi! A gicciye shi! Bilatus ya ce musu, Ku ɗauki shi ku kanku ku gicciye shi, domin ni ban sami wani laifi a gare shi ba. Yahudawa suka amsa masa, Muna da dokarmu, kuma bisa ga dokarmu ya kamata ya mutu, domin ya mai da kansa Ɗan Allah. Saboda haka, lokacin da Bilatus ya ji wannan maganar, ya ƙara jin tsoro. Sai ya sāke shiga cikin fadar gwamnati, ya ce wa Yesu, Daga ina ka fito? Amma Yesu bai ba shi amsa ba. Saboda haka Bilatus ya ce masa, Ba za ka yi magana da ni ba? Ba ka san cewa ina da ikon gicciye ka, kuma ina da ikon saki ka ba? Yesu ya amsa, Ba ka da iko ko kaɗan a kaina, idan ba an ba ka shi daga sama ba. Saboda wannan, wanda yake ba da ni gare ka yana da babbar zunubi. Daga wannan sai Bilatus ya nemi ya saki shi, amma Yahudawa suka yi ihu suna cewa, Idan ka saki wannan mutum, ba kai aboki na Kaisar ba ne. Duk wanda ya mai da kansa sarki yana adawa da Kaisar. Saboda haka Bilatus, da ya ji wannan magana, sai ya fitar

da Yesu waje, ya kuma zauna a kan kujerar sharia a wurin da ake kira Lithostroton, a cikin Ibrananci kuwa Gabbatha. Ya kasance shirye-shiryen Ista, saa kuwa kamar ta shida, sai ya ce wa Yahudawa, Duba sarkin ku. Amma suka yi ihu cewa, Ɗauke shi! Ɗauke shi! Ka gicciye shi! Bilatus ya ce musu, Sarkinku zan gicciye? Manyan firistoci suka amsa, Ba mu da sarki sai Kaisar. Saboda haka a lokacin nan ya ba da shi gare su domin a gicciye shi.

Suka karɓi Yesu kuma suka kai shi, yana ɗauke da gicciyensa ya fita zuwa wurin da ake kira wurin ƙoƙon-kai, wanda ake kira da Ibrananci Golgota, Inda suka gicciye shi, tare da shi wasu biyu, ɗaya daga wannan gefe ɗaya kuma daga wancan gefe, amma Yesu a tsakiya. Bilatus ya rubuta taken kuma ya sanya shi a kan gicciye, an rubuta kuwa, Yesu Banazare, Sarkin Yahudawa. Saboda haka Yahudawa da yawa sun karanta wannan taken, domin wurin da aka gicciye Yesu yana kusa da birnin, kuma an rubuta shi da Ibrananci, da Helenanci, da Romananci. Manyan firistocin Yahudawa suna ce wa Bilatus, Kada ka rubuta, Sarkin Yahudawa, amma ka rubuta cewa wannan mutum ya ce, Ni ne Sarkin Yahudawa. Bilatus ya amsa, Abin da na rubuta, na rubuta.

Saboda haka sojoji, lokacin da suka gicciye Yesu, suka ɗauki tufafin sa kuma suka raba su kashi huɗu, kowane soja ya sami rabonsa, da kuma rigar ciki. Rigar ciki kuwa ba ta da dinki, an saƙa ta daga sama har ƙasa gaba ɗaya. Sai suka ce wa juna, Kada mu yage shi, amma mu jefa ƙuria a kansa don mu san wanda zai

samu, domin a cika nassin da ya ce, Sun raba tufafina a tsakaninsu, kuma suka jefa ƙuria a kan rigata.

Saboda haka sojojin sun yi waɗannan abubuwa. Suna tsaye kuwa kusa da gicciye na Yesu akwai mahaifiyarsa da yaruwar mahaifiyarsa, Maryamu ta Kilofas, da Maryamu Magdalin. Yesu saboda haka, da ya ga mahaifiyarsa da almajirin da yake tsaye wanda yake ƙauna, ya ce wa mahaifiyarsa, Mace, ga ɗanki. Saan nan ya ce wa almajirin, Duba mahaifiyarka. Kuma daga wannan lokacin, almajirin ya ɗauki ta zuwa gidansa. Bayan wannan, da Yesu ya san cewa duka sun riga sun cika, domin a cika nassin, sai ya ce, Ina jin ƙishirwa. Saboda haka, akwai kwano cike da ruwan tsami a wurin. Sai suka cika soso da ruwan tsami, suka ɗora shi a kan reshen hyssop, suka kai wa bakinsa. Saboda haka lokacin da Yesu ya sha ruwan tsamin, sai ya ce, An gama. Saan nan ya sunkuyar da kansa ya ba da ruhunsa.

Saboda haka Yahudawa, domin kada gawarwaki su kasance a kan gicciye a ranar Asabar, tun da yake ranar shiriya ce, kuma babbar rana ce ta wannan Asabar, suka roƙi Bilatus a karya ƙafafunsu, a kuma ɗauke su. Saboda haka sojojin suka zo, suka karya ƙafafun na farko da na ɗayan wanda aka gicciye tare da shi, Amma da suka zo wurin Yesu, da suka ga cewa ya riga ya mutu, ba su karya kafafunsa ba Amma ɗaya daga cikin sojojin ya soke gefensa da māshi, kuma nan take jini da ruwa suka fito. Kuma wanda ya gani ya ba da shaida, shaidarsa kuwa gaskiya ce, shi kuma ya san cewa yana faɗin gaskiya, domin ku ma ku gaskata. Waɗannan abubuwa sun faru domin a cika nassi cewa,

Ba za a karya kowace ƙashinsa ba. Kuma wani nassi yana cewa, Za su dubi wanda suka soka.

Bayan wannan, Yusufu wanda daga Arimateya, wanda yake almajiri na Yesu, amma an ɓoye saboda tsoron Yahudawa, ya tambaye Bilatus domin ya ɗauki jikin Yesu, kuma Bilatus ya yarda. Saboda haka ya zo ya ɗauki jikin Yesu. Ya zo kuma Nikodimus, wanda ya zo wurin Yesu da dare a farko, yana ɗauke da cakuda turare da aloyes kamar lita ɗari. Saboda haka suka ɗauki jikin Yesu suka naɗe shi da lilin tufafi tare da kayan yaji, kamar yadda aladar Yahudawa take a kan binne matattu. Akwai lambu a wurin da aka gicciye shi, kuma a cikin lambun akwai sabon kabari wanda har yanzu ba a taɓa sanya kowa a ciki ba. A can nan saboda shirye-shiryen Yahudawa, domin kabarin yana kusa, suka ajiye Yesu.

20

A ranar ɗaya ta Asabar, Maryamu Magdalin ta zo da safe yayinda duhu har yanzu yake, zuwa kabarin, kuma ta ga an ɗauke dutsen daga kabarin. Ta gudu saboda haka ta kuma zo wurin Saminu Bitrus da kuma wurin ɗayan almajirin da Yesu ya ƙauna, ta ce musu, Sun ɗauki Ubangiji daga kabarin, kuma ba mu san inda suka ajiye shi ba. Saboda haka Bitrus da ɗayan almajirin suka fita suna zuwa kabarin. Suna gudu amma su biyun tare, kuma wancan almajirin ya gudu da sauri fiye da Bitrus kuma ya zo na farko zuwa kabarin. Kuma ya sunkuyar ya

duba, ya ga zanen lilin suna kwance, amma bai shiga ba. Saboda haka Saminu Bitrus ya zo yana biye da shi, kuma ya shiga cikin kabarin ya ga zanen lilin suna kwance. Kuma kyallen fuskar da yake a kansa, ba ya kwance tare da kyallen lilin, sai dai an naɗe shi kaɗai a wuri ɗaya. Saan nan saboda haka sai wancan almajirin da ya zo na farko ya shiga cikin kabarin, ya gani kuma ya gaskata. Ba su riga sun fahimci nassin ba tukuna domin dole ne ya tashi daga matattu. Saboda haka almajiran suka koma gida. Maryamu kuwa ta tsaya a wajen kabari tana kuka a waje. Saboda haka yayinda take kuka, sai ta sunkuyar da kanta zuwa cikin kabarin kuma ta ga manzanni biyu sanye da farare suna zaune, ɗaya a gefen kai ɗaya kuma a gefen ƙafafu, inda jikin Yesu ya kwanta. Sai waɗannan suka ce mata, Ya mace, me yake sa kike kuka? Ta amsa musu ta ce, Sun ɗauki Ubangijina, kuma ban san inda suka ajiye shi ba. Bayan ta faɗi wannan, sai ta juya ta wajen baya, ta ga Yesu yana tsaye, amma ba ta san cewa Yesu ne ba. Yesu ya ce mata, Ya mace, me yake sa kike kuka? Wane kike nema? Tana tsammani cewa shi mai lambu ne, sai ta ce masa, Ubangiji, idan kai ka ɗauke shi, ka faɗa mini inda ka ajiye shi, ni kuwa zan ɗauke shi. Yesu ya ce mata, Maryamu. Ta juya ta ce masa, Rabboni, wanda ake nufi da shi, Malami. Yesu ya ce mata, Kada ki taɓa ni, domin ban tukuna hau zuwa ga Ubana ba. Amma ki je wurin yanuwana ki faɗa musu cewa, Ina hawa zuwa ga Ubana da Ubanku, da Allahna da Allahnku. Maryamu Magdalin ta zo tana ba da rahoto ga almajiran cewa ta ga Ubangiji, kuma ya faɗa mata waɗannan abubuwa.

Saboda yamma ta kasance a wannan rana ta farko ta Asabbaci,

kuma ƙofofi sun rufe inda almajiran suka taru saboda tsoron Yahudawa, sai Yesu ya zo ya tsaya a tsakiyarsu, ya ce musu, Salama a gare ku. Kuma bayan ya faɗi wannan, ya nuna musu hannayensa da gefensa. Saboda haka almajiran suka yi farin ciki bayan sun ga Ubangiji. Saboda haka Yesu ya sāke ce musu, Salama ta kasance tare da ku. Kamar yadda Uba ya aiko ni, haka ni ma ina aikon ku. Kuma bayan ya faɗi wannan, ya hura a kansu ya ce musu, Ku karɓi Ruhu Mai Tsarki, Idan kun gafarta wa wasu zunubansu, za a gafarta musu; idan kuka riƙe na wasu, an riƙe su.

Toma kuwa, ɗaya daga cikin sha biyun, wanda ake kira Didimus, ba ya tare da su lokacin da Yesu ya zo. Saboda haka sauran almajiran suka ce masa, Mun ga Ubangiji. Amma ya ce musu, Idan ban ga alamar ƙusoshi a hannuwansa ba, in kuma sa yatsana a cikin alamar ƙusoshi, in kuma sa hannuna a cikin gefensa, ba zan yarda ba. Kuma bayan kwanaki takwas, almajiransa suka sāke kasance a ciki, Toma kuwa yana tare da su. Yesu ya zo yayin da ƙofofi suke a rufe, ya tsaya a tsakiya ya ce, Salama a gare ku. Saan nan ya ce wa Toma, Kawo yatsanka nan ka ga hannuwana, kuma kawo hannunka ka sa a gefena, kada ka zama marar imani, amma ka zama mai imani. Sai Toma ya amsa ya ce masa, Ubangijina da Allahna. Yesu ya ce masa, Saboda ka gan ni, ka gaskata. Masu albarka ne waɗanda ba su gani ba amma suka gaskata.

Alamu da yawa hakika Yesu ya yi a gaban almajiransa, waɗanda ba a rubuta su a cikin wannan littafin ba, Amma an rubuta

waɗannan abubuwa domin ku gaskata cewa Yesu shi ne Almasihu, Ɗan Allah, kuma domin ta wurin gaskatawa ku sami rai a cikin sunansa.

21

Bayan waɗannan abubuwa, Yesu ya sāke bayyana kansa ga almajiransa a bakin tekun Tibariya, kuma haka ya bayyana. Suna tare Saminu Bitrus, da Toma wanda ake kira Didymus, da Natanael wanda daga Kana ta Galili, da yayan Zabadi, da wasu almajiransa biyu. Saminu Bitrus ya ce musu, Zan je in yi kamun kifi. Suka ce masa, Mu ma za mu tafi tare da kai. Suka fita suka shiga cikin jirgin ruwa nan take, amma a wannan dare ba su kama kome ba. Amma da safe ya riga ya waye, sai Yesu ya tsaya a bakin teku, amma duk da haka almajiran ba su san cewa Yesu ne ba. Yesu ya ce musu saboda haka, Yara, ba ku da kifi ko? Suka amsa masa, Aa. Shi amma ya ce musu, Jefa ragar a gefen dama na jirgin ruwa, za ku kuwa samu. Suka jefa saboda haka, amma ba su ƙara iya jan ta ba saboda yawan kifayen. Saboda haka almajirin nan wanda Yesu ya ƙaunata ya ce wa Bitrus, Ubangiji ne. Da Saminu Bitrus ya ji cewa Ubangiji ne, sai ya ɗaura rigar waje, domin ya kasance tsirara, sannan ya jefa kansa cikin teku. Amma sauran almajiran suka zo da jirgin ruwa, domin ba su da nisa da ƙasa ba, sai dai kamar kamu ɗari biyu, suna jan ragarmu mai kifaye. Saboda haka da suka sauka a ƙasa, sai suka ga wutar garwashi da take kwance da kifi a kanta da burodi. Yesu ya ce musu, Ku kawo daga cikin kifin da kuka kama yanzu.

Saminu Bitrus ya haura ya kuma ja ragar zuwa ƙasa, cike da manyan kifaye ɗari hamsin da uku, kuma duk da yawansu ragar ba ta yage ba. Yesu ya ce musu, Ku zo ku ci abincin safe. Amma babu wani daga cikin almajiran da ya kuskura ya tambaye shi, Kai wane ne? domin sun san cewa Ubangiji ne. Saboda haka Yesu ya zo ya ɗauki burodin ya ba su, haka kuma ya yi da kifin. Wannan ya riga ya zama sau na uku da Yesu ya bayyana ga almajiransa bayan ya tashi daga matattu.

Lokacin da suka gama cin abincin safe, Yesu ya ce wa Saminu Bitrus, Saminu ɗan Yunana, kana ƙaunata fiye da waɗannan? Ya ce masa, I, Ubangiji, ka san cewa ina ƙaunarka. Ya ce masa, Ka ciyar da tumakina. Ya sāke ce masa sau na biyu, Siman ɗan Yunana, kana ƙaunata ni? Ya ce masa, I, Ubangiji, kai ka san cewa ina ƙaunarka. Ya ce masa, Ka yi kiwon tumakina. Ya ce masa a karo na uku, Siman Yona, kana ƙaunata ni? Bitrus ya damu saboda ya tambaye shi a karo na uku, Kana ƙaunata ni? Sai ya ce masa, Ubangiji, kai ka san kome, kai ka san cewa ina ƙaunarka. Yesu ya ce masa, Kiwo tumaki na. Gaskiya gaskiya ina gaya maka, lokacin da kake ƙarami, kakan ɗaura kanka ka yi tafiya zuwa inda kake so, amma lokacin da ka tsufa, za ka miƙa hannuwanka, wani kuwa zai ɗaure ka, ya kai ka inda ba ka so ba. Wannan kuwa ya faɗa yana nuna wace irin mutuwa zai ɗaukaka Allah. Bayan ya faɗi wannan, sai ya ce masa, Bi ni. Bayan ya juya, Bitrus ya ga almajirin da Yesu ya ƙaunata yana bi, wanda kuma ya jingina a kan ƙirjin Yesu a lokacin abincin dare kuma ya ce, Ubangiji, wa zai bashe ka? Ganin wannan, Bitrus ya ce wa Yesu, Ubangiji, wannan fa me? Yesu ya ce masa,

Idan ina son ya kasance har sai na zo, me ya shafe ka? Kai ka bi ni. Saboda haka wannan magana ta fita zuwa ga yanuwa cewa wannan almajiri ba zai mutu ba, amma Yesu bai faɗa masa cewa ba zai mutu ba, sai dai Idan ina son ya zauna har in zo, me ya shafe ka?

Wannan shi ne almajirin da yake ba da shaida game da waɗannan abubuwa kuma ya rubuta su, kuma mun san cewa shaidarsa gaskiya ce. Akwai kuma waɗansu abubuwa da yawa da Yesu ya yi, waɗanda idan za a rubuta su ɗaya-ɗaya, ina tsammanin duniya ba za ta iya ɗaukar littattafan da za a rubuta ba. Lalle ne.

Kubawar Shari'a

1

Waɗannan su ne kalmomin da Musa ya faɗa wa dukan Israila a ƙetaren Urdun a cikin jeji, wajen yamma, kusa da Jan Teku, tsakanin Faran da Tofel, da Lobon, da Aulon, da kayan ado na zinariya. Tafiya ta kwana goma sha ɗaya ne daga Horeb ta hanyar dutsen Seyir zuwa Kadesh Barneya. Kuma ya faru a cikin shekara ta arbain, a cikin wata na goma sha ɗaya, a rana ta ɗaya ga watan, Musa ya yi magana da dukan yayan Israila, bisa ga dukan abin da Ubangiji ya umarce shi game da su, bayan ya buge Sihon sarkin Amoriyawa wanda ya zauna a Heshbon, da Og sarkin Bashan wanda ya zauna a Ashtarot da kuma a Ederei, A ƙasar Mowab, a hayin Kogin Urdun, Musa ya fara bayyana wannan doka, yana cewa, Ubangiji Allahnmu ya yi magana da mu a Horeb yana cewa, Ya isa ku zama a wannan dutsen. Ku juya ku koma ku tashi, ku shiga zuwa dutsen Amoriyawa, zuwa dukan maƙwabtan Araba, zuwa dutse da fili, zuwa Kudu, da bakin tekun ƙasar Kananiyawa, da Anti Lebanon har zuwa babban kogi, kogin Yufiretis. Duba, ya ba da ƙasar a gabanku; ku

shiga ku mallaki ƙasar da na rantse wa ubanninku Ibrahim, da Ishaku, da Yakubu, cewa zan ba su da zuriyarsu a bayansu.

Kuma na ce muku a lokacin nan, Ba zan iya ɗaukar ku ni kaɗai ba. Ubangiji Allahnku ya ƙara muku yawa, kuma ga shi, yau kuna kamar taurarin sama da yawa. Ubangiji Allah na kakanninku ya ƙara muku sau dubu kamar yadda kuke, kuma ya albarkace ku kamar yadda ya yi magana da ku. Yaya zan iya ni kaɗai ɗaukar wahalarku, da tushenku, da rigimarku? Ku ba kanku maza masu hikima da masu sani da masu fahimta daga cikin kabilun ku, zan kuwa naɗa su shugabanni a kanku. Kuka amsa mini kuka ce, Maganar da ka faɗa tana da kyau don a yi. Kuma na ɗauki daga cikinku maza masu hikima da masu sani da masu fahimta, na kuma naɗa su su yi shugabanci a kanku a matsayin shugabannin dubbai, da shugabannin ɗaruruwa, da shugabannin hamsin, da shugabannin goma, da maaikata ga alƙalanku. Kuma na umarci alkalan ku a lokacin nan, ina cewa, Ku saurara tsakanin yanuwanku, kuma ku yi hukunci da adalci tsakanin mutum da ɗanuwansa, da kuma baƙonsa. Ba za ka nuna bambanci a cikin sharia ba, za ka yi sharia ga ƙarami da babba daidai, kada ka nuna sonkai ga kowa, domin sharia ta Allah ce, kuma duk maganar da ta yi wuya a gare ku, ku kawo ta gare ni, zan kuwa ji ta. Kuma na umarce ku a lokacin can game da dukan abubuwan da za ku yi.

Kuma bayan tashi daga Horeb, muka bi dukan hamadar da take babba kuma mai ban tsoro waccan da kuka gani, hanyar dutsen Amoriyawa, kamar yadda Ubangiji Allahnmu ya umarce mu, sai

muka iso Kadesh Barneya. Kuma na ce muku, kun zo har zuwa dutsen Amoriyawa, wanda Ubangiji Allahnmu yake ba ku. Duba, Ubangiji Allahnku ya ba da ƙasar a gabanku, ku haura ku mallake ta kamar yadda Ubangiji Allah na kakanninku ya faɗa muku, kada ku ji tsoro, kada kuma ku razana. Kuma duk kun zo wurina, kuka ce, Bari mu aika mazanmu su je gaba, su leƙi mana ƙasar, su komo su faɗa mana irin hanyar da za mu bi, da kuma garuruwan da za mu shiga. Kuma maganar ta faranta mini rai, sai na ɗauki daga cikinku maza goma sha biyu, mutum ɗaya daga kowace kabila. Suka juya suka haura zuwa dutsen, suka zo har zuwa kwazazzabon tarin inabi, suka leƙi asiri ta. Suka ɗauki a hannuwansu daga yayan ƙasar, suka kawo muku, suna cewa, Kasa mai kyau ce wadda Ubangiji Allahnmu yake ba mu.

Kuma ba ku yarda ku haura ba, amma kuka ƙi biyayya ga maganar Ubangiji Allahnmu. Kuma kuka yi gunaguni a cikin tentununku, kuka kuma ce, Saboda Ubangiji yana ƙinmu, ya fitar da mu daga ƙasar Masar don yă ba da mu ga hannun Amoriyawa, don su hallaka mu. Ina za mu hau? Amma yanuwanku sun juya zuciyarku, suna cewa, alumma ce babba mai yawa kuma mafi ƙarfi da mu, da birane manya masu katanga har zuwa sama, har ma yayan manya mun gani a can. Kuma na ce muku, Kada ku firgita, kada kuma ku ji tsoronsu. Ubangiji Allahnku wanda yake tafiya a gabanku, shi da kansa zai yi yaƙi tare da su a tarayyanku bisa ga dukan abin da ya yi muku a ƙasar Masar, da kuma a cikin wannan jeji da kuka gani, a hanyar dutsen Amoriyawa, kamar yadda Ubangiji zai ɗauke

ku. Allahnka, kamar yadda mutum yake ɗaukar nauyin ɗansa, haka ya yi a dukan hanyar da kuka bi har kuka isa wannan wuri.

Kuma a cikin wannan kalma ba ku gaskata da Ubangiji Allahnmu ba, Wanda ya tafi a gabanku da farko a kan hanya don ya zaɓa muku wuri, yana jagorantar ku da wuta da dare, yana nuna muku hanyar da za ku bi, kuma da girgije da rana.

Ubangiji ya ji muryar maganganunku, ya fusata kuma ya yi rantsuwa yana cewa, Idan wani daga cikin waɗannan maza zai ga wannan ƙasa mai kyau wadda na rantse wa ubanninsu, sai dai Kaleb ɗan Yefunne, shi ne zai gan ta, kuma gare shi zan ba da ƙasar da ya taka, da kuma yayansa maza, saboda ya manne ga Ubangiji. Ubangiji kuma ya yi mini fushi saboda ku, yana cewa, Kai ma ba za ka shiga can ba. Yoshuwa ɗan Nun wanda yake tsaye a gabanka, shi ne zai shiga can, ƙarfafa shi, domin shi ne zai ba da ita ga Israila a matsayin gādo. Kuma duk yaro sabon wanda bai san mai kyau ko mugu a yau ba, waɗannan za su shiga can, kuma zan ba waɗannan ta, kuma su kansu za su gāji ta. Kuma ku bayan kun juya, sai kuka yi sansani a cikin jeji, ta hanyar da take kusa da Jan Teku.

Kuma kuka amsa, kuka ce, Mun yi zunubi a gaban Ubangiji Allahnmu, mu za mu haura mu yi yaƙi bisa ga dukan abin da Ubangiji Allahnmu ya umarce mu, kuma kowannenku ya ɗauki kayansa na yaƙi, kuma bayan kun taru, ku haura zuwa dutsen. Kuma Ubangiji ya ce mini, Ka ce musu, ba za ku haura ba kuma

ba za ku yi yaƙi ba, domin ba ni tare da ku, kuma ba za a murƙushe ku a gaban abokan gābanku ba. Kuma na yi muku magana, amma ba ku saurare ni ba, kuka keta maganar Ubangiji, kuka yi tawaye kuka haura zuwa dutsen. Sai Bamoriyawa wanda yake zaune a wannan dutsen ya fito ya tarye ku, ya bi ku kamar yadda kudan zuma suke yi, ya karkashe ku tun daga Seyir har zuwa Horma. Kuma kun zauna kuna kuka a gaban Ubangiji Allahnmu, amma Ubangiji bai ji muryarku ba, bai kuwa kula da ku ba.

Kuma kun zauna a Kadesh kwanaki da yawa, kamar yadda kuka taɓa zauna kwanaki.

2

Kuma bayan mun juya, muka tashi zuwa cikin jeji, ta hanyar Bahar Ja, kamar yadda Ubangiji ya yi magana da ni, kuma muka yi ta kewaya Dutsen Sehir kwanaki masu yawa. Kuma Ubangiji ya ce mini, Bari ya isa muku kewaya wannan dutse, saboda haka ku juya zuwa Arewa. Kuma ka umarci mutane cewa, Ku wuce ta iyakokin yanuwanku yayan Isuwa, waɗanda suke zaune a Sehir, za su kuwa ji tsoronku, kuma za su yi muku tsoro sosai. Kada ku shiga yaƙi da su, domin ba zan ba ku kome daga ƙasarsu ba, ko ma taki ƙafa, saboda ta wurin gādo na riga na ba wa yayan Isuwa dutsen Seyir. Da azurfa ku sayi abinci daga gare su ku ci, kuma ruwa da awo ku karɓa daga gare su da azurfa ku sha. Domin Ubangiji Allahnmu ya albarkace ka a cikin kowane

aikin hannuwanka, ka lura yadda ka bi ta cikin jeji mai girma da ban tsoro wancan, duba, shekaru arbain Ubangiji Allahka yana tare da kai, ba ka rasa kome.

Muka wuce yanuwanmu yayan Isuwa waɗanda suke zaune a Seyir, ta hanyar Araba daga Ailun da kuma daga Gesiyon Gaber, saan nan muka juya muka bi hanyar jeji ta Mowab. Kuma Ubangiji ya ce mini, Kada ku yi gāba da Mowabawa, kuma kada ku shiga yaƙi da su, domin ba zan ba ku wani yanki daga ƙasarsu a matsayin gādo ba, gama na riga na ba yayan Lutu Arower su gāda. Ommin na farko sun zauna a kanta, alumma mai girma da yawa kuma masu ƙarfi, kamar Anakim. Za a ɗauke su a matsayin Rephaim, waɗannan ma kamar yadda Anakim suke, amma Mowabawa suna kiran su Emim. Kuma a cikin Sehir ya zauna Ba-Hori a dā, kuma yayan Isuwa sun halaka su, kuma sun kore su daga gabansu. Suka zauna a maimakonsu, kamar yadda Israila ya yi da ƙasar gādonsa, wadda Ubangiji ya ba su. Yanzu saboda haka ku tashi ku tafi, ku kuma wuce kwarin Zaret.

Kuma kwanakin da muka yi tafiya daga Kadesh Barneya har sai muka wuce kwarin Zaret, shekara talatin da takwas ne, har sai dukan tsaran maza mayaƙa suka mutu daga sansani, kamar yadda Ubangiji ya rantse. Allah su. Kuma hannun Allah ya kasance a kansu don halaka su daga tsakiyar sansani har suka mutu.

Kuma ya faru lokacin da dukan mayaƙan suka mutu daga cikin

mutane, sai ya yi magana Ubangiji ya ce mini, Kai za ka ketare iyakokin yau. Moab da Aroer, Kuma za ku zo kusa da yayan Ammon, kada ku yi gāba da su, kuma kada ku shiga yaƙi da su, domin ba zan ba ku wani ƀangare na ƙasar yayan Ammon a matsayin gādo ba, saboda na riga na ba yayan Lot ta a matsayin gādo. Za a ɗauka Kasar Refaim, domin a dā Refaim sun zauna a kanta, amma Ammonawa suna kiran su Zamzummim. Alumma babba mai yawa kuma mafi ƙarfi fiye da ku, kamar yadda Enakeim suke, Ubangiji ya halaka su a gabansu, suka gāji ƙasarsu suka zauna a maimakonsu har zuwa yau. Kamar yadda suka yi wa yayan Isuwa waɗanda suke zaune a Seyir, yadda suka hallakar da Horawa daga gabansu, suka gāje su, suka kuma zauna a maimakonsu har zuwa yau. Kuma Euaioi waɗanda suke zaune a Asedoth har zuwa Gaza, Cappadocians waɗanda suka fito daga Cappadocia sun hallaka su, suka kuma zauna a maimakonsu.

Yanzu saboda haka ku tashi ku tafi, ku ƙetare kwarin Arnon. Duba, na ba da a hannunka Sihon sarkin Heshbon mutumin Amore da ƙasarsa. Fara cin gādo, ku haɗa yaƙi da shi a wannan rana. Fara ba da razanar jikinka da tsoroнka a kan dukan alummai waɗanda suke ƙarƙashin sama, waɗanda suka ji sunanka za su damu, kuma za su sha wahala daga gabanka.

Na aika jakadu daga hamadar Kedemot zuwa wurin Sihon sarkin Heshbon da kalmomin zaman lafiya, ina cewa, Zan wuce ta ƙasarka, zan bi hanya, ba zan karkata dama ko hagu ba. Abinci na azurfa za ka bayar mini, zan kuwa ci, ruwa kuma na

azurfa za ka bayar mini, zan kuwa sha, sai dai zan wuce da ƙafafu, Kamar yadda suka yi mini yayan maza Isuwa waɗanda suke zaune a Seyir, da kuma Mowabawa waɗanda suke zaune a Arower, har sai in wuce Urdun zuwa ƙasar wadda Ubangiji Allahnmu yake ba mu. Kuma Sihon sarkin Heshbon bai yarda ya bar mu mu wuce ta ƙasarsa ba, domin Ubangiji Allahnmu ya taurara ruhunsa, kuma ya ƙarfafa zuciyarsa, domin a ba da shi a hannunka kamar yadda yake a wannan rana.

Kuma Ubangiji ya ce mini, Duba, na fara ba da Sihon sarkin Heshbon, mutumin Amorite, da ƙasarsa a gabanka, ka fara cin ƙasarsa ta gādo. Kuma Sihon sarkin Heshbon ya fito don ya sadu da mu, shi da dukan mutanensa, don yaƙi a Jahaz. Kuma Ubangiji Allahnmu ya ba da shi a gabanmu, muka kuma buge shi da yayansa maza da dukan mutanensa. Kuma mun kama dukkan biranensa a lokacin nan, kuma mun hallaka kowane birni ɗaya bayan ɗaya, da matansu da yaransu, ba mu bar kowa da rai ba. Sai dai dabbobin muka washe su, kuma ganimar biranen muka ɗauka. Daga Aroer, wanda yake kusa da bakin kogin Arnon, da birnin da yake a cikin kwari, har zuwa dutsen Gileyad, babu wani birni da ya tsere mana. Ubangiji Allahnmu ya ba da su duka a hannunmu. Sai dai kusa da yayan Ammon ba mu kusanta ba, duk abin da ke haɗe da kogin Yabbok, da kuma biranen da ke cikin ƙasar tuddai, kamar yadda Ubangiji Allahnmu ya umarce mu.

3

Bayan da muka juya, sai muka haura hanyar da take zuwa Bashan, sai Og sarkin Bashan ya fito ya sadu da mu, shi da dukan mutanensa don yaƙi a Edraim. Ubangiji ya ce mini, Kada ka ji tsoronsa, domin na ba da shi a hannunka, da dukan mutanensa, da dukan ƙasarsa, za ka kuma yi masa kamar yadda ka yi wa Sihon sarkin Amoriyawa, wanda ya zauna a Heshbon. Ubangiji Allahnmu ya ba da shi a hannunmu, da Og sarkin Bashan, da dukan mutanensa, muka kuwa buge shi har ba mu bar wani zuriyarsa ba.

Kuma muka ci dukan garuruwansa a lokacin nan, babu wani birni da ba mu ɗauka daga gare su ba, garuruwa sittin, dukan yankunan kewaye na Argob na Sarki Og a Bashan. Duk birane masu katanga, da katanga masu tsayi, da ƙofofi da sanduna, sai dai biranen Ferezawa waɗanda suke da yawa sosai. Mun hallaka su, kamar yadda muka yi da Sihon sarkin Heshbon, kuma mun hallaka kowane gari daya bayan daya, tare da mata da yara. Kuma dukan dabbobi da ganimar biranen, mun washe su wa kanmu.

Kuma a lokacin nan muka ƙwace ƙasar daga hannun sarakuna biyu na Amoriyawa, waɗanda suke a hayin Urdun, tun daga kogin Arnon har zuwa Hermon. Mutanen itatuwan dabino suna kiran dutsen Hermon da Sanior, kuma mutumin Amorite ya kira shi Sanir. Dukan biranen Misor, da dukan Gileyad, da dukan Bashan har zuwa Elcha da Edraim, biranen mulkin Og a cikin Bashan, Domin sai dai Og sarkin Bashan ya rage daga mutanen Refaim, ga gadonsa na ƙarfe, ga shi a ƙasar yayan Ammon,

tsawonsa kamu tara, fādĩnsa kamu huɗu bisa ga maaunin kamu na mutum. Kuma muka gāji wannan ƙasa a lokacin, tun daga Arower wadda take a bakin kogin Arnon, da rabin Dutsen Gileyad tare da biranensa na ba wa Ruben da Gad. Kuma ragowar Gileyad, da dukan mulkin Bashan na Og, na ba wa rabin kabilar Manasse, da dukan yankin kewaye na Argob, dukan Bashan waccan, ƙasar Refayim za a ƙidaya. Kuma Jair ɗan Manasse ya ɗauki dukan yankin kewaye da Argob har zuwa iyakokin Gargasi da Makati, ya kira su da sunansa Bashan Thauoth Jaeir har yă zuwa yau. Kuma ga Machir na ba da Gileyad. Kuma ga Reuben da Gad na ba su daga Gileyad har zuwa kogin Arnon, tsakiyar kogin ya zama iyaka, har zuwa kogin Yabok wanda yake iyaka da yayan Ammon. Kuma Arabah da Urdun sune iyaka daga Mahanareth, har zuwa tekun Arabah, wato tekun gishiri a ƙarƙashin Asedoth na Phasga wajen gabas.

Kuma na umarce ku a lokacin nan, ina cewa, Ubangiji Allahnku ya ba ku wannan ƙasa a matsayin gādo, bayan kun yi makamai ku tafi gaba a gaban yanuwanku yayan Israila, kowane mai ƙarfi. Sai dai matanku da yaranku da dabbobinku, na san cewa dabbobi masu yawa suna gare ku, bari su zauna a cikin biranenku waɗanda na ba ku, har sai Ubangiji ya ba da hutu Allahnku yă hutad da yanuwanku, kamar yadda ya yi da ku, don su ma su gāji ƙasar da Ubangiji Allahnmu yake ba su a ƙetaren Urdun, saan nan kowannenku zai koma ga gādonsa wanda na ba ku.

Kuma na umarci Yoshuwa a lokacin nan, na ce, idanunku sun ga

dukan abin da Ubangiji Allahnmu ya yi wa waɗannan sarakuna biyu, haka Ubangiji Allahnmu zai yi wa dukan mulkokin da kake ketarewa zuwa wurin. Ba za ku ji tsoronsu ba, domin Ubangiji Allahnmu shi da kansa zai yi yaƙi a madadinku.

Kuma na roƙi Ubangiji a lokacin nan, ina cewa, Ubangiji Allah, kai ka fara nuna wa bawanka ƙarfinka, da ikonka, da hannunka mai ƙarfi, da hannunka mai ɗaukaka. Wane ne Allah a cikin sama ko a kan ƙasa wanda zai yi kamar yadda ka yi kai, bisa ga ƙarfinka? Bayan haye don haka, zan ga ƙasar mai kyau wannan da take bayan Urdun, dutsen nan mai kyau da Anti Lebanon.

Ubangiji kuwa ya ƙi ni saboda ku, bai kuwa saurare ni ba, sai Ubangiji ya ce mini, Ya ishe ka, kada ka ƙara yin wannan magana. Hayi sama zuwa kan kololuwar da aka sassaƙa, ka ɗaga idanunka zuwa yamma da arewa da kudu da gabas, ka gani da idanunka, domin ba za ka ƙetare wannan Kogin Urdun ba. Kuma ka umarci Yoshuwa ka ƙarfafa shi ka ƙarfafa zuciyarsa, domin shi ne zai ƙetare a gaban wannan jamaa, kuma shi ne zai ba su gādon dukan ƙasar da ka gani. Kuma mun zauna a kwari kusa da gidan Peor.

4

Kuma yanzu, ya Israila, ku saurari dokokin da hukunce-hukuncen da nake koya muku a yau don ku aikata, domin ku rayu, ku kuma ƙaru, ku shiga ku gāji ƙasar da Ubangiji Allah na

kakanninku yake ba ku. Ba za ku ƙara kome ga kalmar da nake umarce ku ba, kuma ba za ku cire kome daga gare ta ba, ku kiyaye umarnan Ubangiji Allahnmu, duk abin da nake umarce ku a yau. Idanunku sun ga dukan abin da Ubangiji Allahnmu ya yi wa Baal Fegor, domin duk mutumin da ya bi Baal Fegor, Ubangiji Allahnku ya hallakar da shi daga cikinku. Amma ku waɗanda kuka manne wa Ubangiji Allahnku, dukkanku kuna raye a yau.

Duba, na nuna muku ƙaidodi da hukunce-hukunce kamar yadda Ubangiji ya umarce ni, don yin haka a cikin ƙasar da kuke shiga don ku gāda ta. Kuma za ku kiyaye ku kuma za ku yi, domin wannan ita ce hikimar ku da fahimtar ku a gaban dukan alummai, waɗanda za su ji dukan waɗannan dokokin, kuma za su ce, Duba, mutane masu hikima da sani, babbar alumma wannan. Domin wace alumma ce mai girma, wadda take da Allah yana kusantar da su kamar yadda Ubangiji Allahnmu yake a cikin dukan abubuwan da za mu kira shi? Kuma wace irin alumma mai girma ce, wadda take da dokoki da hukuntai masu adalci bisa ga dukan wannan doka, wadda nake ba ku a yau?

Ka kula da kanka, kuma ka tsare ranka sosai, kada ka manta da dukan kalmomin da idanunka suka gani, kuma kada su tafi daga zuciyarka dukan kwanakin rayuwarka, kuma za ka koya wa yayanka maza da yayan yayanka maza, game da ranar da kuka tsaya a gaban Ubangiji Allahnmu a Horeb a ranar taron, lokacin da ya ce Ubangiji ya ce mini, Ka tara mini mutane, bari su ji kalmomina, domin su koyi tsorona a dukan kwanakin da suke

rayuwa a duniya, kuma za su koyar da yayansu. Kuma kuka kusanto kuka kuma tsaya kusa da dutsen, dutsen kuwa yana cin wuta har zuwa sama, duhu, baƙin duhu, da hadari. Kuma Ubangiji ya yi magana da ku daga tsakiyar wutar, muryar kalmomi wadda kuka ji, amma ba ku ga wani siffa ba, sai dai murya kawai. Kuma ya sanar da ku alkawarin sa wanda ya umarce ku ku yi, kalmomin goma, kuma ya rubuta su a kan alluna biyu na dutse.

Kuma Ubangiji ya umarce ni a lokacin nan, in koya muku ƙaidodi da hukunce-hukuncen, don ku aikata su a ƙasar da kuke shiga don ku gāda ta. Kuma za ku kiyaye rayukanku sosai, domin ba ku ga wani siffa a ranar da Ubangiji ya yi magana da ku a Horeb a dutsen daga tsakiyar wuta. Kada ku yi aiki ba bisa doka ba kuma ku yi wa kanku siffar sassaƙaƙƙe mai kamanceciya, duk wani hoton kamanceciya na namiji ko ta mace Kamannin duk dabbobi waɗanda suke a kan ƙasa, kamannin duk tsuntsayen masu fuka-fuki waɗanda suke tashi a ƙarƙashin sama, Kamannin duk halittar da take rarrafe a kan ƙasa, kamannin duk kifi, duk abin da yake a cikin ruwaye a ƙarƙashin ƙasa. Kuma kada ka ɗaga kai zuwa sama ka ga rana da wata da taurari, da dukan duniyar sama, ka ruɗe ka yi musu sujada, ka kuma bauta musu, waɗanda Ubangiji Allahnka ya raba wa dukan alummai da suke ƙarƙashin sama. Amma ku, Allah ya ɗauke ku, kuma ya fitar da ku daga ƙasar Masar, daga tanderun baƙin ƙarfe, daga Masar, don ku zama masa mutane na gādo, kamar yadda yake a yau.

Kuma Ubangiji Allah ya yi fushi da ni saboda abubuwan da aka faɗa ta wurinku, kuma ya rantse cewa ba zan ketare Urdun nan ba, kuma ba zan shiga ƙasar da Ubangiji Allahnka yake ba ka a matsayin gādo ba. Domin ina mutuwa a cikin wannan ƙasa, kuma ba zan ketare wannan Urdun ba, amma ku za ku ketare, kuma za ku gāji wannan ƙasa mai kyau. Ku lura da kanku, kada ku manta da alkawarin Ubangiji Allahnmu, wanda ya yi tare da ku, kuma ku yi rashin bin doka, ku kuma yi wa kanku siffa sassaƙaƙƙe kamannin dukan abubuwan da Ubangiji Allahnka ya umarce ku. Domin Ubangiji Allahnka wuta mai ci ne, Allah mai kishi.

Idan amma kun haifi yaya maza da jikokin yayanku maza, kuka kuma daɗe a ƙasar, kuka yi rashin bin doka, kuka yi siffar sassaƙa ta kowane abu, kuka aikata mugunta a gaban Ubangiji Allah nku don tsokane shi, ina shaida muku yau sama da ƙasa, cewa da halaka za ku halaka daga ƙasar da kuke haye Urdun zuwa gare ta don ku gāda. Ba za ku daɗe kwanaki a kanta ba, amma tabbatacce za a hallaka ku ƙaƙaf. Kuma Ubangiji zai watsar da ku a cikin dukan alummai, kuma za a bar ku kaɗan kawai a cikin dukan alummai, zuwa waɗanda Ubangiji zai kai ku a can. Kuma za ku bauta a can ga waɗansu alloli, aikin hannuwan mutane, itace da dutse, waɗanda ba sa gani, ba sa ji, ba sa ci, kuma ba sa shaƙa. Kuma za ku nemi Ubangiji Allahnku a can, kuma za ku same shi lokacin da kuka neme shi da dukan zuciyarku, da kuma dukan ranku a cikin wahalarku. Kuma dukan waɗannan kalmomi za su same ka a ƙarshen kwanaki, kuma za ka juya zuwa ga Ubangiji Allahnka, kuma za ka ji

muryarsa, Domin Allah mai tausayi ne Ubangiji Allahnka, ba zai yashe ka ba, kuma ba zai hallaka ka ba, ba zai manta da alkawarin kakanninki ba, wanda Ubangiji ya rantse musu.

Ku yi tambaya game da kwanakin da suka gabata waɗanda suka faru kafin lokacinku, tun daga ranar da Allah ya halicci mutum a duniya, kuma daga wannan iyakar sama zuwa wancan iyakar sama, ko wani abu mai girma kamar wannan ya taɓa faruwa, ko an taɓa jin irin wannan abu, ko wata alumma ta taɓa jin irin wannan murya Allah mai rai yana magana daga tsakiyar wuta, kamar yadda ka ji kai kuma ka rayu, Ko Allah ya gwada shiga ya ɗauki wa kansa alumma daga tsakiyar wata alumma a cikin gwaji, da alamu, da abubuwan alajabi, da yaƙi, da hannu mai ƙarfi, da hannu mai tsawo, da manyan wahayi, bisa ga dukan abin da Ubangiji Allahnmu ya yi a Masar a gabanka kana gani? don haka ka sani cewa Ubangiji Allahnka wannan Allah ne, kuma babu wani kuma sai shi. Daga sama an ji muryarsa don ya horar da kai, kuma a kan ƙasa ya nuna maka wutarsa mai girma, kuma ka ji kalmominsa daga tsakiyar wutar.

Saboda ƙaunar da ya yi wa kakanninku, ya zaɓi zuriyarsu bayanka, kuma shi da kansa ya fitar da kai da babban ikonsa daga Masar, Domin halaka alummai manya-manya da masu ƙarfi fiye da kai a gabanka, domin shigar da kai ya ba ka ƙasarsu ta gādo, kamar yadda kake da ita a yau.

Kuma za ka sani a yau, ka kuma juya da hankalinƙa, cewa Ubangiji Allahnka wannan shine Allah a cikin sama a sama da

kuma a kan ƙasa a ƙasa, kuma babu wani kuma sai shi kaɗai. Kuma ku kiyaye umarninsa da dokokinsa, duk abin da ni na umarce ka a yau, domin ya zama muku da kyau, da yaanka maza bayanka, domin ku yi tsawon rai a kan ƙasar da Ubangiji Allahnka yake ba ka har abada. A lokacin nan Musa ya keɓe birane uku a ƙetaren Urdun daga gabas rana. don gudu a can mai kisan kai wanda ya kashe maƙwabci ba tare da sani ba, kuma wannan ba ya ƙin shi kafin jiya da rana ta uku, kuma zai gudu zuwa ɗaya daga cikin waɗannan birane, kuma zai rayu Bosor a cikin jeji, a ƙasar da take a fili ta Reuben, da Ramoth a Gilead ta Gad, da Gaulon a Bashan ta Manasseh.

Wannan ita ce dokar da Musa ya gabatar a gaban yayan Israila. Waɗannan su ne shaidun, da dokokin, da hukunce-hukuncen da Musa ya yi wa yayan Israila magana, bayan sun fita daga ƙasar Masar. a cikin wancan hayin Urdun, a cikin kwari, kusa da gidan Fegor, a cikin ƙasar Sihon sarkin Amoriyawa, wanda ya zauna a Heshbon, wanda Musa da yayan Israila suka buge, bayan sun fita daga ƙasar Masar. Kuma suka gāji ƙasarsa, da ƙasar Og sarkin Bashan, sarakunan Amoriyawa biyu, waɗanda suke a hayin Urdun wajen fitowar rana. Daga Aroer, wanda yake a kan bakin kogin Arnon, da kuma a kan dutsen Sihon, wanda yake Hermon, dukan yankin Arabah wanda yake bayan kogin Urdun wajen fitowar rana a ƙarƙashin Asedoth mai sassaƙa

5

Sai Musa ya kira dukan Israila, ya ce musu, Ka saurara, ya Israila, ga dokokin da hukunce-hukuncen da nake faɗa a kunnuwanku a yau. Ku koyi su, ku kuma kiyaye su, ku aikata su. Ubangiji Allahnku ya yi alkawari da ku a Horeb. Ba tare da iyaye ku Ubangiji ya yi alkawarin nan ba, amma tare da ku, ku da kuke a nan duka masu rai a yau. Ubangiji ya yi magana da ku fuska da fuska a kan dutsen daga tsakiyar wuta. Kuma ni na tsaya tsakanin Ubangiji da ku a lokacin nan don in sanar muku da kalmomin Ubangiji, domin kun ji tsoron wutar, kuma ba ku haura zuwa dutsen ba, yana cewa Ni ne Ubangiji Allahnka wanda ya fitar da kai daga ƙasar Masar, daga gidan bauta.

Ba za a kasance maka wasu alloli a gabana ba.

Ba za ka yi wa kanka gunki ba, ko wani kamannin abin da yake a sama, ko a ƙasa, ko a cikin ruwayen da ke ƙarƙashin ƙasa. Ba za ka yi musu sujada ba, kuma ba za ka bauta musu ba, domin Ni ne Ubangiji Allahnka, Allah mai kishi, mai saka zunuban ubanni a kan yaya har zuwa ƙarni na uku da na huɗu na waɗanda suke ƙina Ni, kuma yin jinƙai zuwa dubbai ga waɗanda suke ƙaunata ni, da kuma ga waɗanda suke kiyaye umarnai na. Ba za ka ɗauki sunan Ubangiji Allahnka a banza ba, domin Ubangiji Allahnka ba zai bar wanda yake ɗaukar sunansa a banza ba hukunci.

Kiyaye ranar Asabbaci don ka tsarkake ta, kamar yadda Ubangiji Allahnka ya umarce ka. Kwana shida za ka yi aiki kuma ka kammala dukan ayyukanka, Amma a ranar ta bakwas

Asabbaci ga Ubangiji Allahnka, ba za ka yi a cikinta duk aiki ba, kai da ɗanka da yarka, bawanka da baranyarka, sananka da dabbar daukan kayanki, da duk dabbarka, da baƙo mai zama a gare ka, domin bawanka ya huta, da baranyarka, da dabbar daukan kayanki, kamar yadda kai ma. Kuma za ka tuna cewa bawa ka kasance a ƙasar Masar, kuma Ubangiji Allahnka ya fitar da kai daga can da hannu mai ƙarfi da kuma hannu mai ɗaukaka. Saboda wannan Ubangiji Allahnka ya umarce ka ka kiyaye ranar Asabbaci ka kuma tsarkake ta. Ka girmama mahaifinka da mahaifiyarka, kamar yadda Ubangiji Allahnka ya umarce ka, domin ka sami alheri, kuma domin ka daɗe a rayuwa a ƙasar da Ubangiji Allahnka yake ba ka. Kada ka yi kisan kai. Kada ka yi zina. Kada ka sata. Ba za ka yi shaidar ƙarya a kan maƙwabcinka ba. Ba za ka yi kwaɗayin matar maƙwabcinka ba, ba za ka yi kwaɗayin gidan maƙwabcinka ba, ko filinsa, ko bawansa, ko baiwarsa, ko saniyarsa, ko dabbar nauyinsa, ko kowace dabbarsa, ko duk abin da yake na maƙwabcinka.

Waɗannan kalmomin Ubangiji ya faɗa wa dukan taron ku a dutsen, daga tsakiyar wuta, duhu, duhu, hadari, da babbar murya, kuma bai ƙara kome ba, kuma ya rubuta su a kan alluna biyu na dutse, ya kuma ba ni su. Kuma ya faru saad da kuka ji muryar daga tsakiyar wutar, yayinda dutsen yana cin wuta, sai dukan shugabannin kabilanku da dattawanku suka zo wurina, Kuma kuka ce, duba, Ubangiji Allahnmu ya nuna mana ɗaukakarsa, kuma muka ji muryarsa daga tsakiyar wuta, a wannan rana muka ga cewa Allah zai yi magana da mutum,

kuma zai rayu. Kuma yanzu kada mu mutu, domin wannan babbar wuta za ta cinye mu, idan har mu ƙara jin muryar Ubangiji Allahnmu, za mu mutu. Wane ne jiki wanda ya ji muryar Allah mai rai yana magana daga tsakiyar wuta kamar mu, kuma ya rayu? Matso kai, ka ji dukan abin da Ubangiji Allahnmu zai faɗa, saan nan kai za ka faɗa mana dukan abin da Ubangiji Allahnmu zai faɗa maka, mu kuwa za mu ji, mu kuma yi.

Ubangiji kuwa ya ji muryar maganarku da kuke yi mini, sai Ubangiji ya ce mini, na ji muryar maganar wannan mutane duk abin da suka faɗa maka, daidai ne duk abin da suka faɗa. Wane zai sa zuciyarsu ta kasance haka a cikinsu, domin su ji tsorona su kuma kiyaye dukan umarnaina a dukan kwanaki, domin ya zama da kyau gare su da yayansu maza har abada? Tafi, na ce musu, ku juya ku koma gidajenku. Kai amma a nan tsaya tare da ni, kuma zan yi maka magana game da umarni da dokokin da hukunce-hukuncen duk waɗanda za ka koya musu, kuma bari su yi haka a cikin ƙasar da ni zan ba su ta gādo. Kuma za ku kiyaye yin yadda Ubangiji Allahnku ya umarce ku, ba za ku karkata zuwa dama ko zuwa hagu ba. Bisa ga dukan hanyar da Ubangiji Allahnka ya umarce ka don ka bi, domin yă sa ka huta, kuma yă zama maka da kyau, kuma ku yi tsawon rai a ƙasar da za ku gāda.

6

Kuma waɗannan su ne umarnai da ƙaidodi da hukunce-hukuncen da Ubangiji Allahnmu ya umarta a koya muku don ku yi haka a cikin ƙasar da kuke shiga don ku gāda ta. Domin ku ji tsoron Ubangiji Allahnku, ku kiyaye dukan dokokinsa da umarnansa waɗanda nake umarce ka a yau, kai da yayanka maza da jikokinka, dukan kwanakin rayuwarka, domin ku yi tsawon rai.

Kuma ka ji Israila, kuma ka kiyaye ka yi, domin ya zama da kyau a gare ka, kuma domin ku ƙaru sosai, kamar yadda Ubangiji Allahnka na kakanninku ya yi magana cewa zai ba ka ƙasa mai zub da madara da zuma. Kuma waɗannan su ne dokokin da hukuncin da Ubangiji ya umarci yayan Israila a cikin jeji, bayan sun fita daga ƙasar Masar. Ka ji Israila, Ubangiji Allahnmu, Ubangiji ɗaya ne. Kuma za ka ƙaunaci Ubangiji Allahnka da dukan tunaninka, da dukan ranka, da dukan ƙarfinka. Waɗannan kalmomi da nake umarce ka a yau za su kasance a cikin zuciyarka da kuma a cikin ranka. Kuma za ka koya wa yaanka maza, kuma za ka yi magana game da su lokacin da kake zaune a gida, da lokacin da kake tafiya a hanya, da lokacin da kake kwance, da lokacin da kake tashi. Kuma za ka daure su a matsayin alama a hannunka, kuma zai kasance maras motsi a gaban idanunka. Kuma za ku rubuta su a kan madogaran gidajenku da ƙofofin ku.

Kuma zai kasance a duk lokacin da Ubangiji Allahnka ya kawo ka zuwa cikin ƙasar da ya rantse wa ubanninka, Ibrahim, da Ishaku, da Yakubu, cewa zai ba ka manyan birane masu kyau

waɗanda ba ka gina ba, Gidaje cike da dukan abubuwa masu kyau waɗanda ba ka cika su ba, rijiyoyi da aka fafe waɗanda ba ka fafe su ba, gonakin inabi da gonakin zaitun waɗanda ba ka dasa su ba, saad da ka ci ka ƙoshi, ka yi hankali da kanka kada ka manta na Ubangiji Allahnka wanda ya fitar da kai daga ƙasar Masar, daga gidan bauta. Za ka ji tsoron Ubangiji Allahnka, kuma shi kaɗai za ka bauta, kuma gare shi za ka manne, kuma da sunansa za ka rantse.

Kada ku bi bayan waɗansu alloli daga cikin allolin alummai waɗanda suke kewaye da ku, Domin Allah mai kishi, Ubangiji Allahnka yana a cikinka, kada Ubangiji Allahnka ya fusata da fushi gare ka, ya hallaka ka daga fuskar ƙasa.

Ba za ka gwada Ubangiji Allahnka ba, kamar yadda kuka gwada shi a lokacin gwaji. Ka tsare umarnan Ubangiji Allahnka, shaidunsa, da dokokinsa, duk abin da ya umarce ka. Kuma za ka yi abin da yake mai daɗi da kuma abin da yake mai kyau a gaban Ubangiji Allahnka, domin ya zama maka da kyau, ka shiga ka kuma gāji ƙasar mai kyau wadda Ubangiji ya rantse wa kakanninku, ya zubar da dukan abokan gaban ka a gabanka, kamar yadda Ubangiji ya faɗa.

Kuma zai kasance lokacin da ɗanka ya tambaye ka gobe, yana cewa, Menene shaidun, da dokokin, da hukunce-hukuncen da Ubangiji Allahnmu ya umarce mu? Kuma za ka faɗa wa ɗanka, Bayi muka kasance ga Firauna a ƙasar Masar, kuma Ubangiji ya fitar da mu daga can da hannu mai ƙarfi, da kuma hannu mai

ɗaukaka. Kuma Ubangiji ya ba da alamomi da manyan abubuwan alajabi masu mugunta a Masar ga Firauna da gidansa a gabanmu. Kuma ya fitar da mu daga can don ya ba mu wannan ƙasa, wadda ya rantse zai ba wa kakanninmu. Ubangiji ya umarce mu mu bi dukan waɗannan dokokin, mu ji tsoronsa Ubangiji Allahnmu, domin mu sami alheri a dukan kwanakinmu, domin mu rayu kamar yadda muke a yau. Kuma jinƙai zai kasance a gare mu, idan muka kiyaye yin dukan waɗannan umarnan a gaban Ubangiji Allahnmu, kamar yadda ya umarce mu.

7

Idan kuwa Ubangiji Allahnka ya kawo ka zuwa ƙasar da za ka shiga don ka gāda ta, kuma ya kori alummai manya a gabanka, wato Hittiyawa, Girgashiyawa, Amoriyawa, Kananiyawa, Ferizziyawa, Hiwiyawa da Yebusiyawa, alummai bakwai masu yawa kuma masu ƙarfi fiye da ku, Kuma Ubangiji Allahnka zai ba da su a hannunka, za ka kuma buge su, za ka hallaka su gaba ɗaya, ba za ka yi alkawari da su ba, kuma ba za ku ji tausayinsu ba. Kuma kada ku yi aure da su, yar ku kada ku ba wa ɗan sa, kuma yar sa kada ku ɗauka wa ɗan ku. Domin zai juya ɗanka daga gare ni, kuma zai bauta wa waɗansu alloli, kuma Ubangiji zai yi fushi da ku cikin fushinsa, kuma zai hallaka ka da sauri. Amma haka za ku yi musu: bagadai nasu za ku rushe, ginshiƙai nasu za ku farfashe, itatuwan tsafi nasu za ku sare, siffofi sassaƙaƙƙu na allolin su za ku ƙone da wuta. Domin kai mutane

mai tsarki ne ga Ubangiji Allahnka, kuma Ubangiji Allahnka ya zaɓe ka don ka zama mutanensa na musamman daga cikin dukan alummai waɗanda suke a fuskar duniya.

Ba saboda kuna da yawa fiye da dukan alummai ba ne Ubangiji ya zaɓe ku, kuma Ubangiji ya zaɓe ku, gama ku kaɗan ne fiye da dukan alummai. Amma saboda ƙaunar Ubangiji gare ku, da kuma kiyaye rantsuwar da ya yi wa kakanninku, Ubangiji ya fitar da ku da hannu mai ƙarfi, kuma Ubangiji ya fanshi ku daga gidan bauta, daga hannun Firauna sarkin Masar. Kuma za ka sani cewa Ubangiji Allahnka, wannan Allah ne, Allah mai aminci, wanda yake kiyaye alkawari da jinƙai ga waɗanda suke ƙaunarsa da waɗanda suke kiyaye umarnansa har tsara dubu, Kuma yana rama wa masu ƙiyayyarsa a fili don yă hallaka su, kuma ba zai yi jinkiri ba ga masu ƙiyayyarsa, a fili zai rama musu.

Kuma za ka kiyaye umarnan, da ƙaidodin, da hukunce-hukunce waɗannan, duk abin da nake umarce ka a yau don ka yi. Kuma zai kasance, lokacin da kuka ji waɗannan dokokin, kuka kiyaye su, kuka kuma aikata su, to, Ubangiji Allahnku zai tsare muku alkawarin da jinƙansa, wanda ya rantse wa kakanninku. Kuma zai ƙaunace ka, zai kuma albarkace ka, zai kuma ƙara yawanka, zai kuma albarkaci yayan cikin ka, da amfanin ƙasarka, hatsin ka, da ruwan inabinka, da mainka, garkunan shanunka, da garkunan tumakinka a kan ƙasar da Ubangiji ya rantse wa kakanninku zai ba ka. Za a albarkace ka fiye da dukkan alummai, ba za a sami bakararren namiji ko bakararriyar mace

a cikinku ba, haka ma dabbobin ku. Kuma Ubangiji Allahnka zai cire daga gare ka dukan cuta, da dukan mugayen cututtukan Masar waɗanda ka gani, da duk abin da ka sani, ba zai sa su a kanka ba, amma zai sa su a kan dukan waɗanda suke ƙinka.

Kuma za ka ci dukan ganimar alummai wadda Ubangiji Allahnka yake ba ka, ba za ka ji tausayinsu ba, kuma kada ka bauta wa allolinsu, domin wannan tarko ne a gare ka.

Idan kuma ka ce a cikin zuciyarka, Alumma wannan ta fi ni yawa, ta yaya zan iya hallakar da su? Ba za ka ji tsoronsu ba, da tunawa za ka tuna duk abin da Ubangiji Allahnka ya yi wa Firauna da dukan Masarawa, Gwaje-gwajen manya waɗanda idanunka suka gani, alamun da abubuwan alajabi manya waɗancan, hannun mai ƙarfi da kuma hannun da aka ɗaga sama, kamar yadda Ubangiji Allahnka ya fitar da kai, haka Ubangiji Allahnku zai yi ga dukan alumman da kake jin tsoronsu. Kuma Ubangiji Allahnka zai aika da rina zuwa gare su, har sai an hallaka waɗanda suka ragu da waɗanda suka ɓuya daga gare ka. Ba za ka ji rauni daga gaban su ba, domin Ubangiji Allahnka yana tare da kai, Allah mai girma kuma mai ƙarfi. Kuma Ubangiji Allahnka zai cinye waɗannan alummai a gabanka kaɗan-kaɗan, ba za ka iya hallakar da su da sauri ba, domin ƙasar kada ta zama kango, kuma namun jeji su ƙaru a kanka. Kuma Ubangiji Allahnka zai ba da su a hannunka, kuma za ka hallaka su da babbar hallaka, har sai ka kawar da su gaba ɗaya. Kuma zai ba da sarakunansu a hannuwanku, za ku kuma shafe sunayensu daga wannan wuri. Ba wanda zai iya tsaya a

gabanku har sai kun halaka su gaba ɗaya.

Hotunan sassaƙaƙkun allolinsu za ku ƙone da wuta, ba za ku yi shaawar azurfa ba, ko kuwa zinariya daga gare su ba za ku ɗauka wa kanku ba, don kada ku yi tuntuɓe ta dalilinsa, domin abin ƙyama ne ga Ubangiji Allahnku. Kuma kada ka shigar da abin ƙyama a cikin gidanka, don kada ka zama abin laana kamar shi. Dole ka ƙi shi sosai, ka kuma ƙyamace shi gaba ɗaya, domin abin laana ne.

8

Duk umarnan da nake ba ku yau, za ku kiyaye su don ku aikata, domin ku rayu ku kuma ƙaru da yawa, ku shiga ku kuma gāji ƙasar da Ubangiji Allahnku ya rantse wa kakanninku. Kuma za ka tuna da dukan hanyar da Ubangiji Allahnka ya jagoranci ka a cikin jeji, domin yă ƙasƙantar da kai yă kuma gwada kai, don a san abin da yake a cikin zuciyarka, ko za ka kiyaye umarnansa ko aa. Kuma ya azabtar da kai, ya sa ka ji yunwa, ya kuma ciyar da kai da Manna wanda kakanninki ba su taɓa sani ba, domin ya sanar da kai cewa, ba da burodi kaɗai mutum zai rayu ba, amma da kowace kalmar da take fitowa daga bakin Allah mutum zai rayu. Tufafinka ba su tsufa ba a gare ka, takalmanka ba su lalace ba a gare ka, ƙafafunka ba su yi tauri ba, ga shekaru arbain.

Kuma za ka sani a cikin zuciyarka, cewa kamar yadda mutum

yake horar da ɗansa, haka Ubangiji Allahnka zai horar da kai. Kuma ka kiyaye umarnan Ubangiji Allahnka, ka yi tafiya a hanyoyinsa, ka kuma ji tsoronsa.

Domin Ubangiji Allahnka zai kawo ka cikin ƙasa mai kyau da mai yawa, inda akwai rafuffukan ruwa, da maɓuɓɓugan zurfafa masu fitowa ta cikin filayen da ta cikin duwatsu, Kasa ce ta alkama da shair, itatuwan inabi, itatuwan ɓaure, rumman, ƙasa ce ta zaitun, mai da zuma, Kasa wadda a kanta ba tare da talauci za ka ci abincinka ba, kuma ba za ka rasa kome a kanta ba, ƙasa wadda duwatsunta ƙarfe ne, kuma daga duwatsunta za ka haƙo tagulla.

Kuma za ka ci, ka ƙoshi, saan nan ka albarkaci Ubangiji Allahnka saboda ƙasar mai kyau da ya ba ka. Ka yi hankali da kanka kada ka manta da Ubangiji Allahnka, har ka kāsa kiyaye umarnansa, da hukunce-hukuncensa, da kuma dokokinsa, waɗanda nake umarce ka a yau, Kada ka ci ka ƙoshi, ka gina gidaje masu kyau, ka kuma zauna a cikinsu, da shanunka da tumakinka sun ƙaru maka, azurfa da zinariya sun ƙaru maka, da duk abin da zai zama naka sun ƙaru maka ka yi girman kai a zuciyarka, ka kuma manta da Ubangiji Allahnka, wanda ya fitar da kai daga ƙasar Masar, daga gidan bauta, na kai ka ta hanyar jeji babba da mai ban tsoro waccan, inda akwai maciji mai cizo, da kunama, da ƙishirwa, inda babu ruwa, wanda ya fitar maka maɓulɓular ruwa daga dutse mai kaifi, na wanda ya ciyar da kai da Manna a cikin jeji wanda ba ka sani ba kai, kuma ba su sani ba uban nka, domin yă ƙasƙantar da kai, yă gwada kai, kuma yă

yi maka alheri a ƙarshen kwanakinka. Kada ka ce a cikin zuciyarka, Karfina da ikon hannuna ne ya samo mini wannan babban ƙarfi. Kuma za ka tuna da Ubangiji Allahnka, domin shi da kansa yake ba ka ƙarfin samun arziki, kuma domin ya kafa alkawarinsa wanda Ubangiji ya rantse wa ubanninka, kamar a yau.

Kuma zai kasance idan ka manta da Ubangiji Allahnka, ka bi waɗansu alloli, ka bauta musu, ka kuma yi musu sujada, ina shaida muku a yau da sama da ƙasa, cewa lalle za ku hallaka. Kamar yadda kuma sauran alummai waɗanda Ubangiji Allah yake hallakarwa a gabanku, haka za ku hallaka, domin ba ku saurari muryar Ubangiji Allahnku ba.

9

Ka ji Israila, kai kana ketare Urdun a yau don ka shiga ka gāji alummai manya da mafi ƙarfi fiye da ku, birane manya masu katanga har zuwa sama. Mutane masu girma da yawa kuma dogaye, yayan Anak, waɗanda kai ka sani, kuma kai ka ji, wane ne zai iya tsayawa a gaban yayan Anak? Kuma ka sani a yau, cewa Ubangiji Allahnka wannan zai tafi a gabanka, wuta mai ci ne, shi zai hallaka su, kuma shi zai kore su daga gabanka, kuma zai hallaka su da sauri, kamar yadda Ubangiji ya faɗa maka. Kada ka ce a cikin zuciyarka lokacin da Ubangiji Allahnka ya hallaka alummai waɗannan a gabanka, kana cewa, Saboda adalcina Ubangiji ya shigar da ni don in gāji ƙasar mai kyau

wannan. Ba saboda adalcinka ba, kuma ba saboda tsarkin zuciyarka ba kake shiga don ka gāji ƙasarsu, amma saboda rashin tsoron Allah na waɗannan alummai Ubangiji zai hallaka su daga gabanka, kuma domin ya kafa alkawarin da Ubangiji ya rantse ga ubanninmu Ibrahim da Ishaku da Yakubu.

Kuma za ka sani a yau, cewa ba saboda adalcinka ba ne Ubangiji Allahnka yake ba ka wannan ƙasa mai kyau don ka gāda, saboda kai mutum ne mai taurin kai. Ka tuna, kada ka manta da yawan abin da ka tsokane Ubangiji Allahnka a cikin jeji, tun daga ranar da kuka fita daga Masar har zuwa lokacin da kuka iso wannan wuri, kun ci gaba da rashin biyayya ga Ubangiji.

Kuma a Horeb kun tsokani Ubangiji, sai Ubangiji ya yi fushi a kanku har yă hallaka ku. A lokacin da nake hawan dutse don ɗaukar allunan dutse, allunan alkawarin da Ubangiji ya yi da ku, na kasance a kan dutsen har kwana arbain da dare arbain, ban ci abinci ba kuma ban sha ruwa ba. Kuma Ubangiji ya ba ni alluna biyu na dutse waɗanda aka rubuta da yatsan Allah, kuma a kansu an rubuta dukan kalmomin da Ubangiji ya faɗa muku a dutsen a ranar taron. Kuma ya faru bayan kwana arbain da dare arbain, Ubangiji ya ba ni alluna biyu na dutse, alluna na alkawari. Sai Ubangiji ya ce mini, Tashi, ka sauka da sauri daga nan, domin mutanenka waɗanda ka fitar daga ƙasar Masar sun yi zunubi. Sun kauce da sauri daga hanyar da na umarce su, kuma sun yi wa kansu gumaka na narke.

Kuma Ubangiji ya ce mini, yana cewa, Na yi maka magana sau

ɗaya da sau biyu, ina cewa, na ga waɗannan mutane, kuma duba, mutane masu taurin kai ne. Kuma yanzu ka bar ni in hallaka su, zan kuma shafe sunansu daga ƙarƙashin sama, zan kuma mai da kai alumma mai girma da ƙarfi, fiye da wannan sosai. Kuma bayan na juya, na sauko daga dutsen, dutsen kuwa yana cin wuta har zuwa sama, alluna biyu na shaida kuwa suna a hannuwana biyu. Kuma da ganin cewa kun yi zunubi a gaban Ubangiji Allahnku, kuma kun yi wa kanku gumaka narkakke, kuma kun karya daga hanyar da Ubangiji ya umarce ku ku bi, Kuma na ɗauki allunan biyu, na jefa su daga hannayena biyu, kuma na farfasa su a gabanku. Kuma na roƙa a gaban Ubangiji sau na biyu kamar yadda na yi a farko, arbain kwana da arbain dare, ban ci burodi ba kuma ban sha ruwa ba, saboda dukan zunubanku waɗanda kuka aikata ta yin mugunta a gaban Ubangiji Allah don ku tsokane shi. Kuma na ji tsoro saboda fushi da hasala, domin Ubangiji ya yi fushi a kanku don yă hallaka ku, amma Ubangiji ya saurare ni a wannan lokacin. Kuma an yi fushi da Haruna don a hallaka shi, amma na yi addua saboda Haruna a lokacin nan. Kuma zunubin ku wanda kuka yi, marafkin, na ɗauka shi na ƙone shi a cikin wuta, na niƙa shi yana murƙushewa sosai har ya zama siriri, ya zama kamar ƙura, sai na jefa ƙurar zuwa cikin kogin da ke saukowa daga dutsen.

Kuma a cikin ƙonewa, kuma a cikin gwaji, kuma a cikin kaburbura na shaawa, kun tsokani Ubangiji. Kuma lokacin da Ubangiji ya aiko da ku daga Kadesh Barneya, yana cewa, Ku haura ku mallaki ƙasar da nake ba ku, sai kuka yi rashin

biyayya ga maganar Ubangiji Allahnku, kuma ba ku gaskata shi ba, kuma ba ku saurari muryarsa ba. Kun kasance kuna ƙin biyayya ga Ubangiji tun daga ranar da aka sanar da ku. Kuma na yi roƙo a gaban Ubangiji har kwana arbain da dare arbain, kamar yadda na yi roƙo, domin Ubangiji ya ce zai hallaka ku. Kuma na yi addua zuwa ga Allah, na ce, Ya Ubangiji, Sarkin alloli, kada ka hallaka mutanenka da rabonka gaba ɗaya, waɗanda ka fansa, waɗanda ka fitar daga ƙasar Masar da babban ƙarfinka, da hannunka mai ƙarfi, da kuma hannunka mai ɗaukaka. Ka tuna da Ibrahim da Ishaku da Yakubu bayin ka, waɗanda ka rantse musu da kanka, kada ka duba taurin wannan mutane, da ayyukan rashin bin Allah, da zunubansu. Kada masu zama a ƙasar da ka fitar da mu daga gare ta su ce, Saboda Ubangiji bai iya shigar da su cikin ƙasar da ya yi musu alkawari ba, kuma saboda ya ƙi su, ya fitar da su zuwa jeji don ya kashe su. Kuma waɗannan mutanenka ne da rabonka, waɗanda ka fitar daga ƙasar Masar da babban ƙarfinka, da hannunka mai ƙarfi, da kuma hannunka mai ɗaukaka.

10

A wancan lokaci Ubangiji ya ce mini, Ka sassaƙa wa kanka alluna biyu na dutse kamar na farko, ka haura zuwa gare ni a dutsen, kuma ka yi wa kanka akwatin katako. Kuma za ka rubuta a kan allunan kalmomin da suke a cikin allunan na farko waɗanda ka farfasa, kuma za ka sa su a cikin akwatin. Kuma na yi akwatin alkawari daga itace marar ruɓewa, na kuma sassaƙa

allunan dutse kamar na farko, na haura zuwa dutsen tare da allunan biyu a hannuwana. Kuma ya rubuta a kan allunan bisa ga rubutun na farko, kalmomin goma waɗanda Ubangiji ya yi magana da ku a kan dutsen daga tsakiyar wutar, kuma Ubangiji ya ba ni su. Kuma na juya na sauka daga dutsen, na sa allunan a cikin akwatin da na yi, suka kasance a can, kamar yadda Ubangiji ya umarce ni. Kuma yayan Israila sun tashi daga Beerot na yayan Jakan zuwa Moserah. A can Haruna ya mutu, aka kuma binne shi a wurin, Eleyazar ɗansa ya yi hidimar firist a maimakansa. Daga can suka tashi zuwa Gadgad, kuma daga Gadgad zuwa Etebatha, ƙasar da take da kwararowar ruwaye.

A wancan lokaci Ubangiji ya keɓe kabilar Lawi don ɗaukar akwatin alkawarin Ubangiji, don tsayawa a gaban Ubangiji, don yin hidima da kuma yin addua a kan sunansa har zuwa yau. Saboda wannan ba shi da yake ga Lawiyawa rabo da kuria a cikin yanuwansu, Ubangiji shi da kansa ne kuriarsa, kamar yadda ya faɗa masa. Kuma ni na tsaya a kan dutsen kwana arbain da dare arbain. Ubangiji kuwa ya ji ni a wannan lokacin, kuma Ubangiji bai so ya hallaka ku ba. Sai Ubangiji ya ce mini, Tafi, ka tashi a gaban wannan jamaa, su shiga su mallaki ƙasar da na rantse wa kakanninsu zan ba su.

Kuma yanzu, ya Israila, me ne Ubangiji Allahnka yake bukata daga gare ka, sai dai ka ji tsoron Ubangiji Allahnka, ka yi tafiya a dukan hanyoyinsa, ka ƙaunace shi, ka kuma bauta wa Ubangiji Allahnka da dukan zuciyarka, da dukan ranka, Ka kiyaye umarnan Ubangiji Allahnka, da kuma dokokinsa, duk abin da

nake umarce ka a yau, domin ya zama maka da kyau, Duba, na Ubangiji Allahnka ne sama da sama ta sama, ƙasa da duk abin da yake a cikinta. Sai dai Ubangiji ya zaɓa iyayenku don yă ƙaunace su, kuma ya zaɓa zuriyarsu bayansa, wato ku, daga cikin dukan alummai, kamar yadda yake a yau. Kuma za ku yi kaciya taurin zuciyarku, kuma ba za ku taurara wuyanku ba. Da domin Ubangiji Allahnku, shi ne Allah na alloli, kuma Ubangijin ubangijannin, Allah mai girma, mai ƙarfi, kuma mai bantsoro, wanda ba ya nuna bambanci ga kowa, kuma ba ya karɓan cin hanci. Yana yin adalci ga baƙo da maraya da gwauruwa, kuma yana ƙaunar baƙo don ya ba shi abinci da tufafi. Kuma za ku ƙaunaci baƙo, domin kun kasance baƙi a ƙasar Masar.

Za ka ji tsoron Ubangiji Allahnka, kuma gare shi za ka yi bauta, kuma gare shi za ka manne, kuma da sunansa za ka rantse. Wannan ne alfaharinka, kuma wannan ne Allahnka, wanda ya yi maka manyan abubuwa da abubuwan ɗaukaka waɗannan, waɗanda idanunka suka gani. A cikin mutane sabain suka gangara kakanninku zuwa Masar, amma yanzu Ubangiji Allahnka ya mai da kai kamar taurarin sama a yawa.

11

Kuma za ka ƙaunaci Ubangiji Allahnka, ka kuma kiyaye tsare-tsarensa, dokokinsa, umarnansa, da hukunce-hukuncensa dukan kwanaki. Kuma za ku sani a yau, cewa ba yaran ku ba, waɗanda ba su sani ba kuma ba su ga horon Ubangiji Allahnka

ba, da manyan ayyukansa, da hannunsa mai ƙarfi, da kuma hannunsa da aka ɗaga sama, da alamominsa da alajabunsa, duk abin da ya yi a tsakiyar Masar ga Firauna sarkin Masar, da dukan ƙasarsa da duk abin da ya yi ga ƙarfin Masarawa, da keken yaƙinsu, da dokinsu, da ƙarfinsu, yadda ya mamaye ruwan Tekun Ja a kansu saad da suke bin ku daga baya, kuma Ubangiji ya hallaka su har yă zuwa yau da duk abin da ya yi mana a cikin jeji har sai da kuka zo wannan wuri kuma duk abin da ya yi ga Dathan da Abiram yayan Eliab ɗan Reuben, waɗanda ƙasa ta buɗe bakinta ta haɗiye su, da gidajensu, da tentunansu, da dukan dukiyarsu tare da su a tsakiyar dukan Israila, Domin idanunku sun ga dukan manyan ayyukan Ubangiji waɗanda ya yi a cikinku a yau.

Kuma ku kiyaye duka umarnan sa duk yadda na umarce ku a yau, domin ku rayu, ku ƙaru, kuma bayan kun shiga ku gāji ƙasar da kuke ƙetare Urdun zuwa gare ta don ku gāji ta. Domin ku yi tsawon rai a kan ƙasar da Ubangiji ya rantse wa kakanninku zai ba su da zuriyarsu a bayansu, ƙasa mai zub da madara da zuma. Domin ƙasar da kake shiga don ka gāda ta a can, ba kamar ƙasar Masar ba ce, wadda kuka fita daga gare ta, inda idan suka shuka iri, sai su yi ban ruwa da ƙafafunsu, kamar lambu na kayan marmari. Amma ƙasar da kake shiga don ka gāda ta, ƙasa ce mai tuddai da filaye, tana shan ruwa daga ruwan sama. Kasar da Ubangiji Allahnka yake lura da ita kullum, idanun Ubangiji Allahnka suna a kanta daga farkon shekara har zuwa ƙarshen shekara.

Idan kuma da gaske kuka ji dukan umarnan da nake ba ku yau, don ƙaunar Ubangiji Allahnku, da kuma bauta masa da dukan zuciyarku, da kuma dukan ranku kuma zai ba da ruwan sama ga ƙasarka bisa ga lokaci na farko da na ƙarshe, kuma za ka shigo da hatsinka, da ruwan inabinka, da mainka, Kuma zai ba da abincin dabbobi a gonakin ka don dabbobin ka, kuma ka ci, ka ƙoshi. Yi hankali da kanku kada zuciyarku ta yi ƙiba, ku kauce, ku bauta wa waɗansu alloli, ku kuma yi musu sujada, Kuma idan Ubangiji ya yi fushi a kanku, zai rufe sama, ba za a sami ruwan sama ba, ƙasa kuma ba za ta ba da amfaninta ba, za ku kuwa hallaka da sauri daga ƙasar mai kyau wadda Ubangiji ya ba ku.

Kuma za ku sa waɗannan kalmomi a cikin zuciyarku da kuma a cikin ranku, kuma za ku ɗaura su a matsayin alama a hannunku, kuma za su kasance marasa girgiza a gaban idanunku. Kuma za ku koyar da su ga yayanku su yi magana a kansu lokacin da kuke zaune a gida, da lokacin da kuke tafiya a hanya, da lokacin da kuke kwance, da lokacin da kuke tashi. Kuma za ku rubuta su a kan madogarar ƙofofin gidajenku da ƙofofin shiga naku. Domin ku yi tsawon rai, da ranakun yayanku maza a kan ƙasar da Ubangiji ya rantse wa ubanninku zai ba su, kamar yadda ranakun sama suke a kan ƙasa. Kuma zai kasance idan da gaske kuka ji dukan waɗannan umarnan da nake ba ku a yau don ku bi, kuna ƙaunar Ubangiji Allahnmu, kuna tafiya a dukan hanyoyinsa, kuma kuna manne da shi, Kuma Ubangiji zai korar da dukan waɗannan alummai daga gabanku, kuma za ku gāji alummai masu girma da ƙarfi fiye da

ku. Duk wurin da ƙafar ku ta taka, zai zama naku, daga hamada da Antilibanus, kuma daga kogin Yufiretis, har zuwa tekun yamma zai zama iyakokin ku. Ba wanda zai tsaya gaban ku, kuma Ubangiji Allahnku zai sa tsoron ku da razanar ku a kan dukan ƙasar da za ku taka, kamar yadda ya yi magana da ku.

Duba, ina ba ku a gaban ku yau albarka da laana, Albarka, idan kun ji umarnan Ubangiji Allahnku, duk waɗanda nake umarce ku a yau. da laanar, idan ba ku ji umarnan Ubangiji Allahnku, duk abin da na umarce ku a yau, kuma ku karkata daga hanyar da na umarce ku, kun tafi don bauta wa waɗansu alloli, waɗanda ba ku sani ba. Kuma zai kasance a duk lokacin da Ubangiji Allahnka ya shigar da kai cikin ƙasar da kake ƙetarewa zuwa can don ka gāje ta, sai ka ba da albarka a kan Dutsen Garizin, kuma laana a kan Dutsen Ebal. Ashe, waɗannan ba su wuce Kogin Urdun ba, bayan hanyar yammancin rana a ƙasar Kanana, inda ake zaune a yammanci kusa da Golgol, kusa da babban itacen oak? Ku domin kuna ketare Urdun, shiga don ku gāji ƙasar da Ubangiji Allahnmu yake ba ku a matsayin gādo dukan kwanakinku, kuma za ku zauna a cikinta.

Kuma za ku kiyaye yin dukan umarnansa, da waɗannan hukuncin, duk kamar yadda nake ba ku a gabanku yau.

12

Kuma waɗannan su ne umarnan da hukuncin da za ku kiyaye

don ku aikata a cikin ƙasar da Ubangiji Allahnku na kakanninku yake ba ku a matsayin gādo, dukan kwanakin da kuke rayuwa a kan ƙasa. Da hallaka za ku hallaka dukan wuraren da a cikinsu suka bauta a can ga allolinsu, waɗanda za ku gāje su, a kan duwatsu masu tsawo, da a kan tuddai, da a ƙarƙashin bishiya mai yawan ganye, Kuma za ku rushe bagadansu, za ku farfasa ginshiƙansu, za ku sare itatuwan tsarkinsu, za ku ƙone siffofi sassaƙaƙƙun allolinsu da wuta, kuma za ku kawar da sunansu daga wannan wuri. Ba za ku yi haka ga Ubangiji Allahnku ba. Amma ku je wurin da Ubangiji Allahnku zai zaɓa a ɗaya daga cikin biranenku don sanya sunansa a can da kuma a kira, kuma za ku neme shi kuma za ku zo a can. Kuma za ku kawo a can hadayun ƙonawa naku, da hadayun naku, da yayan fari naku, da adduo'inku, da na son rai naku, da yarjejeniyoyinku, yayan fari na shanunku, da na tumakinku. Kuma za ku ci a can a gaban Ubangiji Allahnku, kuma za ku yi farin ciki a kan dukan abin da kuka sa hannunku a kai, ku da iyalanku, kamar yadda Ubangiji Allahnku ya albarkace ku.

Ba za ku yi duk abin da muke yi a nan yau ba, kowane mutum abin da yake jin daɗi a gabansa, Ba ku zo ba har yanzu zuwa hutu da gādon da Ubangiji Allahnmu yake bayar muku. Kuma za ku ƙetare Urdun, za ku zauna a ƙasar da Ubangiji Allahnmu yake ba ku gādo, zai kuma sa ku huta daga dukan abokan gābanku waɗanda suke kewaye da ku, za ku kuwa zauna lafiya. Kuma zai zama wurin da Ubangiji Allahnku zai zaɓa don a kira sunansa a can, a can za ku kawo duk abin da nake umarce ku a yau, hadayun ƙonawanku, da hadayunku, da zakkarku, da

yayan farin hannuwanku, da duk zaɓaɓɓun kyautarku, duk abin da za ku yi alkawari ga Ubangiji Allahnku. Kuma za ku yi farin ciki a gaban Ubangiji Allahnku, ku da yayanku maza, da yayanku mata, da bayinku, da kuyanganku, da Balawe wanda yake a ƙofofinku, domin ba shi da rabo ko kuria tare da ku. Ka lura da kanka, kada ka miƙa hadayun ƙonawarka a kowane wuri da ka gani. Amma a wurin da Ubangiji Allahnka zai zaɓa a ɗaya daga cikin kabilunka, a can za ku miƙa hadayun ƙonawarku, kuma a can za ka aikata dukan abin da na umarce ka a yau. Amma a cikin dukan shaawarka za ka yi hadaya, kuma za ka ci nama bisa ga albarkar Ubangiji Allahnka, wadda ya ba ka a cikin kowane birni, marar tsarki a cikinku da mai tsarki za su ci shi tare, kamar yadda ake cin barewa ko barusa. Sai dai jinin ba za ku ci ba, a kan ƙasa za ku zuba shi kamar ruwa.

Ba za ka iya cin kashi goma na hatsi ka, da na ruwan inabi ka, da na mai ka a cikin biranen ka ba, ko ɗan farin shanu ka da na tumaki ka, ko duk adduo'in da kuka yi alkawari, ko yarjejeniyoyin ku, ko nunan farin hannaye ka. Amma a gaban Ubangiji Allahnka za ka ci shi a wurin da Ubangiji Allahnka zai zaɓa, kai da ɗanka, da yarka, da bawanka, da baranyarka, da baƙon da yake a cikin biranenku, kuma za ka yi farin ciki a gaban Ubangiji Allahnka a kan dukan abin da ka sa hannunka.

Ka lura da kanka kada ka yashe Balawe dukan lokacin da kake rayuwa a kan ƙasa.

Idan kuma Ubangiji Allahnka ya faɗaɗa iyakokin ƙasarka,

kamar yadda ya yi maka alkawari, kuma ka ce, Zan ci nama, idan ranka ya yi marmarin cin nama, to, ka ci nama gwargwadon dukan marmarin ranka. Idan amma wurin ya yi nisa da kai, wanda Ubangiji Allahnka zai zaɓa a can don a kira sunansa a can, to sai ka yanka daga shanunka da tumakinka waɗanda Allah ya ba ka, kamar yadda na umarce ka, kuma ka ci a cikin biranenka bisa ga shaawar ranka. Kamar yadda ake cin barewa da barewa mai ƙaho, haka za ka ci shi, mai ƙazanta a cikinki da mai tsarki duka za su ci. Yi hankali sosai kada ka ci jini, domin jininsa shine ransa, kada a ci ran tare da naman. Ba za ku ci ba, a kan ƙasa za ku zuba shi kamar ruwa. Ba za ka ci shi ba, domin ya zama da kyau a gare ka da yaanka maza bayanka, idan ka yi abin da yake nagari da abin da yake mai daɗi a gaban Ubangiji Allahnka. Sai dai abubuwa masu tsarki naka idan sun kasance naka, da kuma adduo'inka ka ɗauka, za ka zo zuwa wurin da Ubangiji Allahnka zai zaɓa don a kira sunansa a can. Kuma za ka yi hadayun ƙonawa naka, za ka miƙa naman a kan bagaden Ubangiji Allahnka, amma jinin hadayunka za ka zubar a tushen bagaden Ubangiji Allahnka, amma naman za ka ci. Ka tsare ka kuma saurara ka kuma yi dukan kalmomin da na umarce ka, domin ya zama maka da kyau da kuma ga yayanka maza har abada, idan ka yi abin da ya gamshi da kuma abin da yake mai kyau a gaban Ubangiji Allahnka.

Idan kuma Ubangiji Allahnka ya hallaka alumman da za ka shiga wurinsu don ka gāji ƙasarsu daga gabanka, kuma ka mallake ta, ka kuma zauna a ƙasarsu, Ka yi hankali ga kanka

kada ka bincika ka bi su bayan an hallaka su daga gabanka, kana cewa, Yaya waδannan alummai suke yi wa allolinsu? Zan yi ni ma. Ba za ka yi haka ga Allahnka ba, domin abubuwan ƙyamar Ubangiji waɗanda ya ƙi, sun yi wa allolinsu, saboda suna ƙone yayansu maza da yayansu mata a wuta ga allolinsu.

13

Duk kalmar da na umarce ku a yau, za ku kiyaye ku aikata, ba za ku ƙara kome a kanta ba, kuma ba za ku cire kome daga gare ta ba.

Idan amma annabi ko mai mafarki ya tashi a cikinku, ya kuma ba ku alama ko abubin alajabi, kuma idan alama ko abin alajabi da ya faɗa maka ya zo, yana cewa, bari mu tafi mu bauta wa waɗansu alloli waɗanda ba ku sani ba, Ba za ku ji kalmomin annabin nan ko mai mafarkin mafarkin nan ba, domin Ubangiji Allahnku yana gwada ku, don ya sani ko kuna ƙaunar Allahnku da dukan zuciyarku, da dukan ranku. Ku bi Ubangiji Allahnku, ku ji tsoronsa, ku saurari muryarsa, kuma ku manne da shi. Kuma wannan annabi ko mai mafarkin da yake mafarki, zai mutu, gama ya yi magana don ya ruɗe ka daga Ubangiji Allahnka wanda ya fitar da kai daga ƙasar Masar, wanda ya fanshi ka daga bauta, don ya kore ka daga hanyar da Ubangiji Allahnka ya umarce ka ka yi tafiya a cikinta, kuma za ka kawar da mugu daga cikinku.

Idan amma ɗanuwan ka daga mahaifin ka ko daga mahaifiyar ka, ko ɗan ka, ko yar ka, ko matar ka wadda take a ƙirjin ka, ko aboki mai kama da ran ka ya roƙe ka a ɓoye yana cewa, Bari mu tafi mu bauta wa waɗansu alloli waɗanda ba ka sani ba kai da ubanninku. Daga gumakan alummai da ke kewaye da ku, waɗanda suke kusa da kai ko waɗanda suke nesa da kai, daga iyakar ƙasa zuwa iyakar ƙasa, Ba za ka yarda da shi ba, kuma ba za ka saurare shi ba, kuma idanka ba zai yi tausayi a kansa ba, ba za ka ji tausayinsa ba, kuma ba za ka ɓoye shi ba Lalle ne za ka sanar da labarin game da shi, hannayenka za su kasance a kansa da farko don kashe shi, saan nan hannuwan dukan mutane a ƙarshe. Kuma za su jefe shi da duwatsu, zai kuwa mutu, domin ya nemi ya juya ka daga Ubangiji Allahnka wanda ya fitar da kai daga ƙasar Masar, daga gidan bauta. Kuma dukan Israila da suka ji za su ji tsoro, kuma ba za su ƙara yin irin wannan mugun abu a cikinku ba.

Idan amma ka ji a cikin ɗaya daga cikin biranenka, wanda Ubangiji Allahnka yake ba ka don ka zauna a can, suna cewa, Maza marasa bin doka sun fita daga cikinku, kuma sun juya dukan mazaunan ƙasarsu, suna cewa, Bari mu tafi mu bauta wa waɗansu alloli waɗanda ba ku sani ba. Kuma tashe-tashe da tambayoyi, kuma za ku bincika sosai, kuma ga gaskiya a fili kalmar, ya zama wannan abin ƙyama a cikinku. Cire za ka hallaka duk mazaunan a cikin wannan ƙasa da takobi, za ku keɓe ta ga hallaka, da duk abin da yake a cikinta. Kuma duka ganimar ta za ka tattara zuwa cikin titunanta, ka ƙone birnin da wuta, da dukan ganimar ta tare da dukan mutane a gaban

Ubangiji Allahnka, za ta kuwa zama babu mazauna har abada, ba za a ƙara gina ta ba. Kuma ba za a haɗa komai daga abin da aka keɓe a hannunka ba, domin Ubangiji ya juya daga fushin hasalarsa, kuma ya ba ka jinƙai, ya yi maka jinƙai, ya ƙara yawanka, kamar yadda ya rantse wa kakanninku, idan ka ji muryar Ubangiji Allahnka, ka kiyaye umarnansa, duk abin da na umarce ka a yau, ka yi abin da yake mai kyau da abin da yake mai gamshi a gaban Ubangiji Allahnka.

14

Yaya maza ne kuke na Ubangiji Allahnku, ba za ku yi sanƙo a tsakanin idanunku saboda matattu ba. Domin kai mutane masu tsarki ne ga Ubangiji Allahnka, kuma Ubangiji Allahnka ya zaɓe ka don ka zama mutanensa na musamman daga cikin dukan alummai da suke a fuskar ƙasa. Ba za ku ci kowane abin ƙyama ba. Waɗannan dabbobin da za ku ci: ɗan maraƙi daga shanu, da ɗan rago daga tumaki, da ɗan akuya daga awaki, Barewa, da barewa mai tsalle, da pygarg, oryx, da raƙumi-damisa. Kowace dabba mai raba kofato, mai farce masu raba kofato biyu, kuma tana hawo tuwo a cikin dabbobi, waɗannan za ku ci. Kuma waɗannan ba za ku ci ba daga cikin dabbobin da suke tuƙa taushi, da waɗanda suke raba kofato, da waɗanda suke da farce: raƙumi, da rema, da rema dutse, domin suna tuƙa taushi amma ba sa raba kofato, waɗannan ƙazanta ne a gare ku. Kuma alade, domin yana da rababben kofato, kuma yana da tsage-tsagen kofato, amma wannan ba ya tuƙa haƙarƙari, marar tsabta ne a

gare ku. Ba za ku ci namansu ba, kuma ba za ku taɓa gawawwakinsu ba.

Kuma waɗannan za ku ci daga dukan abubuwan da ke cikin ruwa: duk abin da yake da fikafikai da kamɓori, za ku ci. Kuma duk abin da ba shi da ƙeƙuna da ɓamɓaroki, kada ku ci, maras tsarki ne a gare ku. Kowane tsuntsu mai tsabta za ku ci. Kuma waɗannan ba za ku ci ba daga cikinsu: mikiya, da griffin, da shaho mai kamun kifi. da ungulu, da shirwa, da abubuwan da suke kama da shi, da tsuntsu, da mujiya, da shaho, da jinkiri, da swan, da ibis, da shaho, da shaho, da abubuwan da suke kama da shi, da katutuwa, da mujiya ta dare, Da pelican, da plover, da abubuwan da suke kama da shi, da purple water hen, da jemage. Dukkan abubuwan da suke rarrafe na tsuntsaye marasa tsarki ne a gare ku, ba za ku ci daga gare su ba. Kowane tsuntsu mai tsabta za ku ci. Duk wani gawa ba za ku ci ba, amma za a ba wa baƙon da yake zaune a cikin biranen ku kuma zai ci, ko kuma ku sayar da shi ga baƙo, domin ku mutane masu tsarki ne ga Ubangiji Allahnku. Kada ku dafa ɗan rago a cikin madarar mahaifiyarsa.

Kashi goma za ka yi zakka na duk amfanin iri naka, amfanin gonar ka shekara bayan shekara. Kuma za ka ci shi a wurin da Ubangiji Allahnka zai zaɓa don a kira sunansa a can, za ku kawo zakkar hatsinku, da ruwan inabinku, da man zaitunka, da ɗan farin shanunku, da tumakinku, domin ku koyi tsoron Ubangiji Allahnka dukan kwanakinku. Idan amma hanya ta yi nisa daga gare ka, kuma ba ka iya miƙa su ba, saboda wurin da Ubangiji

Allahnka zai zaɓa don a kira sunansa a can yana da nisa daga gare ka, saboda Ubangiji Allahnka zai albarkace ka, Kuma za ka sayar da su da azurfa, ka ɗauki azurfan a hannunka, ka tafi zuwa wurin da Ubangiji Allahnka zai zaɓa. Kuma za ka ba da azurfa a kan duk abin da ranka ya so, a kan shanu ko a kan tumaki, ko a kan giya ko a kan barasa mai ƙarfi, ko a kan barasa mai ƙarfi, ko a kan duk abin da ranka ya so, kuma za ka ci a can a gaban Ubangiji Allahnka, kuma za ka yi farin ciki kai da gidanka. kuma Balawe wanda yake a cikin biraneka, domin ba shi da rabo ko kuria tare da kai.

Bayan shekara uku za ka fitar da dukan zakkar amfanin gona naka, a cikin wannan shekarar za ka ajiye shi a cikin garuruwanka. Kuma Balawe zai zo, domin ba shi da rabo ko gādo tare da kai, da baƙo da maraya da gwauruwa wadda take a cikin garuruwanka, za su kuwa ci su ƙoshi, domin Ubangiji Allahnka ya albarkace ka a cikin dukan ayyukan da kake yi.

15

A kowane shekara bakwai za ka yi saki. Kuma haka umarni na saki: za ka yafe kowane bashin da maƙwabcinka yake bin ka, kuma ba za ka nemi shi daga ɗanuwanka ba, domin an yi shelar saki ga Ubangiji Allahnka. Baƙon za ka nema duk abin da yake a gare ka daga gare shi, amma ga ɗanuwanka za ka yafe bashin da yake a kanka. Domin ba za a sami mai bukata a cikinku ba, gama tabbatacce Ubangiji Allahnku zai albarkace ku a ƙasar da

Ubangiji Allahnku yake ba ku a matsayin gādo don ku mallake ta.

Idan kuma da gaske kuka saurari muryar Ubangiji Allahnku don kiyaye da kuma aikata dukan waɗannan umarnai da nake ba ka umarni a yau, domin Ubangiji Allahnka ya albarkace ka kamar yadda ya yi maka alkawari, za ka ba wa alummai da yawa bashi, amma kai ba za ka karɓi bashi ba, kuma za ka yi mulki a kan alummai da yawa, amma su ba za su yi mulki a kanka ba.

Idan kuma akwai matalauci a cikinku daga cikin yanuwanku a ɗaya daga cikin biranen da Ubangiji Allahnku yake ba ku a ƙasar, kada ku taurare zukatanku, kuma kada ku rufe hannayenku daga ɗanuwanku mai bukata. Za ka buɗe hannuwanka gare shi sosai, kuma za ka ba shi rance gwargwadon abin da yake bukata, bisa ga bukatarsa. Ka yi hankali da kanka kada wata magana ta ɓoye ta zama laifi a cikin zuciyarka, tana cewa, Shekara ta bakwai, shekarar saki tana gabatowa, sai ka zama mugu a idanka ga ɗanuwanka mai bukata, ka ƙi ba shi, sai ya yi kuka game da kai ga Ubangiji, wannan kuwa zai zama babban zunubi a gare ka. Ka ba shi, kuma ka ba shi rance gwargwadon bukatarsa, kamar yadda yake bukata, kada kuma ka yi bakin ciki a zuciyarka saad da kake ba shi, domin saboda wannan magana Ubangiji Allahnka zai albarkace ka a cikin dukan ayyukanka da kuma a cikin duk abin da ka sa hannunka. Ba don ba zai kāsa rasa mai bukata daga ƙasarka ba, saboda wannan ina umarce ka ka yi wannan kalma, ina cewa: buɗewa za ka buɗe hannuwanka ga

ɗanuwanka mai talauci da kuma ga mai bukata a kan ƙasarka.

Idan aka sayar maka ɗanuwanka Baibraniyawa ko Baibraniyuwa mace, zai yi maka hidima shekara shida, kuma a shekara ta bakwai za ka sake shi yantacce. Amma lokacin da ka yantar da shi daga gare ka, kada ka sallame shi hannu wofi. Za ku tanada masa daga tumakinku, da kuma daga hatsinku, da kuma daga ruwan inabinku, kamar yadda Ubangiji Allahnku ya albarkace ku, za ku ba shi.

Kuma za ka tuna cewa kai bawa ne a ƙasar Masar, kuma Ubangiji Allahnka ya fanshi ka daga can, saboda haka ina umarce ka ka yi wannan abu. Idan amma ya ce maka, Ba zan bar ka ba, saboda ya ƙaunace ka da gidanka, domin yana jin daɗi a wurinka. Kuma za ka ɗauki awl, ka huda kunnensa a ƙofa, zai kuwa zama maka bawa har abada, haka kuma za ka yi da baiwar mace taka. Ba zai zama da wuya a gaban ka lokacin da ake aika su yantacce daga gare ka, domin ya yi maka hidima shekara shida da ladan maaikaci na shekara-shekara, kuma Ubangiji Allahnka zai albarkace ka a cikin duk abin da ka yi.

Duk ɗan farin da aka haifa a cikin shanunka da tumakinka, maza za ka keɓe ga Ubangiji Allahnka. Ba za ka yi aiki da ɗan farin maraƙinka ba, kuma ba za ka aske ɗan farin tumakinka ba. A gaban Ubangiji za ka ci shi shekara bayan shekara a wurin da Ubangiji Allahnka ya zaɓa, kai da iyalinka. Amma idan akwai aibi a cikinsa, gurgu ko makaho, wani mugun aibi, ba za ka miƙa shi hadaya ga Ubangiji Allahnka ba.

A cikin garuruwan ka za ka ci shi, mai ƙazanta a cikinka da mai tsarki daidai haka za su ci kamar barewa ko barago. Sai dai jini ba za ku ci ba, a kan ƙasa za ku zuba shi kamar ruwa.

16

Ka tsare watan sabon hatsi, ka kuma yi Bikin Ketarewa ga Ubangiji Allahnka, domin a cikin watan sabon hatsi ka fita daga Masar da dare. Kuma za ka yi hadayar Idin Wuce ga Ubangiji Allahnka, tumaki da shanu, a wurin da Ubangiji Allahnka zai zaɓa don a kira sunansa a can. Ba za ku ci yisti a kansa ba, kwana bakwai za ku ci burodi marar yisti a kansa, burodi na wahala, domin cikin gaggawa kuka fita daga Masar, don ku tuna ranar fitowar ku daga ƙasar Masar dukan kwanakin rayuwar ku. Ba za a ga yisti a gare ka a cikin dukkan iyakokin ka har kwana bakwai, kuma kada naman da ka yanka da yamma a ranar farko ya kwana har zuwa safe. Ba za ka iya yin hadayar Bikin Ketarewa a cikin kowane ɗayan biranen da Ubangiji Allahnka yake ba ka ba. Amma a wurin da Ubangiji Allahnka zai zaɓa don a kira sunansa a can, za ka yanka Bikin Ketarewa da yamma a lokacin faɗuwar rana, a lokacin da ka fita daga Masar. Kuma za ka dafa ka kuma gasa ka ci a wurin da Ubangiji Allahnka ya zaɓa, saan nan da safe za ka juya ka koma gidajenka. Kwana shida za ka ci burodi marar yisti, kuma a rana ta bakwashi za a yi taron rufewa, biki ga Ubangiji Allahnka. Ba za ka yi kowane iri aiki a wannan rana ba, sai dai abin da za a yi domin rai.

Bakwai makonni za ka ƙirga wa kanka, daga lokacin da ka fara sa lauje a kan girbi, za ka fara ƙirga makonni bakwai. Kuma za ka yi bikin makonni ga Ubangiji Allahnka, gwargwadon ƙarfin hannunka, bisa ga duk abin da Ubangiji Allahnka ya ba ka.

Kuma za ka yi farin ciki a gaban Ubangiji Allahnka, kai da ɗanka, da yarka, da bawanka, da baranyarka, da Balawe, da baƙo, da maraya, da gwauruwar da take a cikinku, a wurin da Ubangiji Allahnka zai zaɓa don a kira sunansa a can.

Kuma za ka tuna cewa ka kasance bawa a ƙasar Masar, kuma za ka kiyaye ka kuma bi waɗannan umarnai. Za ka yi Bikin Tantuna wa kanka kwana bakwai a lokacin da ka tattara daga masussuka naka da kuma daga wurin matsin ruwan inabi naka. Kuma za ka yi farin ciki a cikin bikin ka, kai da ɗanka, da yarka, bawanka, da baiwarka, da Balawe, da baƙo, da maraya, da gwauruwar da take a cikin biraninka. Kwana bakwai za ka yi biki ga Ubangiji Allahnka a wurin da Ubangiji Allahnka zai zaɓa. Idan kuwa Ubangiji Allahnka ya albarkace ka a dukan amfanin gonarinka da kuma a dukan aikin hannuwanka, za ka kasance mai farin ciki.

Sau uku a cikin shekara za a ga dukan mazajenka a gaban Ubangiji Allahnka a wurin da Ubangiji zai zaɓa, a lokacin Bikin Burodi Marar Yisti, da Bikin Makonni, da Bikin Tabanakul. Ba za ka bayyana a gaban Ubangiji Allahnka hannu wofi ba. Kowane mutum bisa ga ƙarfin hannayensa, bisa ga albarkar Ubangiji Allahnka wadda ya ba ka.

Alkalai da maaikatan rubutu za ka naɗa wa kanka a cikin biranen ka, waɗanda Ubangiji Allahnka yake ba ka bisa ga kabilu, kuma za su yi wa mutane sharia mai adalci. Ba su karkata hukunci, kuma ba za su karɓi kyauta ba, domin kyautai suna makanta idanuwan masu hikima, kuma suna cire kalmomin masu adalci. Da adalci ka bi abin da yake daidai, domin ku rayu, kuma ku shiga ku gāji ƙasar da Ubangiji Allahnka yake bayar maka.

Ba za ka dasa wa kanka kurmi, wani itace kusa da bagaden Allahnka ba; ba za ka yi wa kanka ba. Ba za ka kafa wa kanka ginshiƙi ba, wanda Ubangiji Allahnka ya ƙi.

17

Kada ka miƙa hadaya ga Ubangiji Allahnka ɗan maraƙi ko tumaki wanda yake da aibi, wani abu mugu, domin abin ƙyama ne ga Ubangiji Allahnka.

Idan amma aka sami a cikin ɗaya daga cikin biranenka, waɗanda Ubangiji Allahnka yake ba ka, namiji ko mace wanda zai aikata mugunta a gaban Ubangiji Allahnka, ta wurin keta alkawarinsa, Kuma sun zo su yi bauta ga waɗansu alloli, su kuma yi musu sujada, ga rana, ko ga wata, ko ga dukan abubuwan da ke cikin sararin sama, waɗanda ban umurce ka ba, kuma aka sanar maka kuma ka yi bincike sosai, kuma ga gaskiya maganar ta faru, wannan abin ƙyama ya faru a cikin

Israila, Kuma za ka fitar da wannan mutum, ko wannan mace, za ku kuma jajjefe su da duwatsu, su mutu. A kan shaidu biyu ko a kan shaidu uku zai mutu, wanda yake mutuwa ba zai mutu a kan shaida ɗaya ba. Kuma hannun shaidu zai kasance a kansa da farko don kashe shi, kuma hannun mutane a ƙarshe, kuma za ku cire mugun daga cikinku.

Idan amma ya zama ba zai yiwu ba a gare ka kalma a cikin hukunci tsakanin jini da jini, da tsakanin hukunci da hukunci, da tsakanin taɓawa da taɓawa, da tsakanin gardama da gardama, kalmomi na hukunci a cikin biranenku, sai ka tashi ka haura zuwa wurin da Ubangiji Allahnka zai zaɓa a can, Kuma za ka je wurin firistoci Lawiyawa, da kuma wurin alƙalin da zai kasance a lokacin, za su yi bincike su kuma sanar maka da hukunci. Kuma za ka yi bisa ga alamarin da za su sanar maka daga wurin da Ubangiji Allahnka ya zaɓa, kuma za ka lura ka yi duk abin da aka umarta maka. Bisa ga doka da bisa ga hukuncin da za su faɗa maka, za ka yi haka, ba za ka karkata daga maganar da suka sanar maka ba, ko dama ko hagu.

Kuma duk mutumin da ya yi aiki cikin girman kai, har ya ƙi biyayya ga firist wanda yake tsaye yana yin hidima a kan sunan Ubangiji Allahnka, ko kuma ga alkali wanda yake aiki a waɗannan kwanaki, to, dole ne wannan mutum ya mutu, kuma za ka kawar da mugunta daga Israila. Kuma dukan mutane bayan sun ji za su ji tsoro, kuma ba za su ƙara yin rashin tsoron Allah ba.

Idan amma ka shiga cikin ƙasar da Ubangiji Allahnka yake ba ka, kuma ka gāje ta, kuma ka zauna a kanta, kuma ka ce, Zan naɗa wa kaina mai mulki, kamar yadda sauran alummai da suke kewaye da ni suke yi, Tabbatacce za ka naɗa a kanka mai mulki wanda Ubangiji Allahnka ya zaɓa; daga cikin yanuwanka za ka naɗa a kanka mai mulki. Ba za ka iya naɗa baƙon mutum a kanka ba, domin ba ɗanuwanka ba ne. Saboda ba zai ƙara wa kansa dawakai ba, kuma ba zai mayar da mutane zuwa Masar ba, domin kada ya ƙara wa kansa dawakai, amma Ubangiji ya ce, Ba za ku ƙara komawa ta wannan hanya kuma ba. Kuma ba zai ƙara wa kansa mata ba, domin kada a kawar da zuciyarsa, kuma azurfa da zinariya ba zai ƙara wa kansa sosai ba.

Kuma lokacin da ya zauna a kan mulkinsa, sai ya rubuta wa kansa wannan Maimaitawar Doka a cikin littafi daga firistocin Lawiyawa. Kuma zai kasance tare da shi, zai kuma karanta a cikinsa dukan kwanakin rayuwarsa, domin ya koyi tsoron Ubangiji Allahnka, ya kuma kiyaye dukan waɗannan umarnai, ya kuma aikata waɗannan dokokin. domin kada zuciyarsa ta ɗaga kanta daga yanuwansa, domin kada ya kauce daga umarnan zuwa dama ko hagu, domin shi da yayansa maza su daɗe a mulkinsa a cikin Israilawa.

18

Ba za a kasance ga firistoci Lawiyawa, dukan kabilar Lawi, rabo ko kuma kuria tare da Israila; hadayun Ubangiji su ne rabonsu,

za su ci su. Rabo ba zai zama nasu a tsakanin yanuwansu ba, Ubangiji shi ne rabonsu, kamar yadda ya faɗa musu. Kuma wannan shine hukuncin firistoci daga cikin mutane, daga waɗanda suke miƙa hadayu, ko maraƙi ne, ko tunkiya ce, za ka ba wa firist kafaɗa, da kunci, da ciki. Kuma za ka ba shi farkon hatsi naka, da ruwan inabi naka, da mai naka, da kuma farkon askin tumaki naka. Domin Ubangiji ya zaɓe shi daga dukan kabilunka, don yă tsaya a gaban Ubangiji Allah, yă yi hidima kuma yă albarkaci a bisa sunansa, shi da yayansa maza a cikin yayan Israila.

Idan amma Balawen ya zo daga ɗaya daga cikin biranen dukan yayan Israila, inda yake zaune a baƙo, bisa ga shaawar ransa, zuwa wurin da zai zaɓa, Zai yi hidima ga sunan Ubangiji Allahnsa, kamar yadda dukan yanuwansa Lawiyawa masu tsayawa a can a gaban Ubangiji Allahnka suke yi. Zai ci rabonsa da aka raba masa, ban da abin da ya samu daga sayar da mallakar iyalinsa. Idan kuma ka shiga ƙasar da Ubangiji Allahnka yake ba ka, kada ka koyi yin ayyukan banƙyamar waɗannan alummai.

Ba za a same ka a cikinki wanda yake tsarkake ɗansa da yarsa da wuta, mai duba, mai fassara alamu, da mai yin tsafi, da mayen sihiri. yana rera waƙa a kan sihiri, mai duba, da mai fassara alamomi, yana tuntuɓar matattu. Abin ƙyama ne ga Ubangiji Allahnka duk wanda yake yin waɗannan abubuwa, domin saboda waɗannan abubuwan ƙyama ne Ubangiji zai hallaka su a gabanka. Cikakke za ka kasance a gaban Ubangiji

Allahnka. Domin alummai waɗannan da kake korar su suna sauraron alamomi da duba, amma gare ka ba haka Ubangiji Allahnka ya yi ba.

Ubangiji Allahnka zai tayar maka da Annabi daga cikin yanuwanka kamar ni; za ku saurare shi. Bisa ga duka abin da ka roƙa daga Ubangiji Allahnka a Horeb a ranar taron, kuna cewa, Ba za mu ƙara jin muryar Ubangiji Allahnka ba, kuma wannan babbar wuta ba za mu sake gani ba, don kada mu mutu. Ubangiji ya ce mini, Daidai ne duk abin da suka faɗa maka. Zan tā da musu Annabi daga cikin yanuwansu, kamar kai, kuma zan sa kalmomina a bakinsa, zai kuwa yi musu magana da duk abin da zan umarce shi. Kuma duk mutumin da bai ji duk abin da wannan annabi zai faɗa a cikin sunana ba, ni da kaina zan yi masa hukunci. Sai dai annabi wanda zai yi rashin tsoron Allah ya yi magana da sunan na kalmar da ban umarta ya yi magana da ita ba, da wanda zai yi magana da sunan waɗansu alloli, wannan annabi zai mutu. Idan kuma ka ce a cikin zuciyarka, Ta yaya za mu san maganar da Ubangiji bai faɗa ba? Duk abin da wannan annabi ya faɗa da sunan Ubangiji, idan bai zama ba, kuma bai faru ba, wannan kalmar da Ubangiji bai faɗa ba ce, cikin rashin tsoron Allah wannan annabi ya yi magana, kada ku ji tsoronsa.

19

Idan amma Ubangiji Allahnka ya hallaka alumman da Allah

yake ba ka ƙasarsu, kuma ka gāje su, ka zauna a cikin biranensu da kuma a cikin gidajensu, Za ka raba birane uku wa kanka a tsakiyar ƙasar da Ubangiji Allahnka yake ba ka. Ka yi laakari da hanyar gare ka, kuma za ka raba iyakokin ƙasarka zuwa sassa uku, wadda Ubangiji Allahnka yake rarraba maka, kuma za ta zama mafaka ga kowane mai kisan kai. Wannan kuwa shine dokar da ta shafi mai kisan kai wanda zai gudu zuwa can, kuma zai rayu: wanda ya kashe maƙwabcinsa ba da gangan ba, kuma shi ba ya ƙinsa tun shekarun da suka wuce. Kuma duk wanda ya shiga tare da maƙwabcinsa zuwa cikin daji don tara itace, sai hannunsa ya zamzama da gatari yana saran itacen, kuma ƙarfen ya fāɗi daga itacen ya sami maƙwabcinsa, ya mutu, wannan zai gudu zuwa ɗaya daga cikin waɗannan birane, zai kuma rayu. Domin kada mai ɗaukar fansar jini ya bi bayan mai kisan kai, saboda sun yi zafi a zuciya, kuma ya kama shi, idan hanya ta yi nisa, kuma ya buge ransa, kuma wannan ba shi da hukuncin mutuwa, saboda ba ya ƙinsa kafin jiya, ko kafin rana ta uku ba. Saboda wannan ina umarce ka da wannan magana, ina cewa, za ka keɓe birane uku wa kanka.

Idan kuma Ubangiji Allahnka ya faɗaɗa iyakokin ka, kamar yadda ya rantse wa kakanninku, kuma Ubangiji ya ba ka dukan ƙasar da ya ce zai ba wa kakanninku, Idan ka ji yin duka waɗannan umarnai, waɗanda ni na umarce ka a yau, ƙaunar Ubangiji Allahn ka, tafiya a cikin duka hanyoyinsa duka ranakun, za ka ƙara wa kanka birane uku zuwa waɗannan uku. Kuma ba za a zubar da jinin marar laifi a cikin ƙasar da Ubangiji Allahnka yake ba ka a matsayin gādo ba, don kada ka zama mai

alhakin jini.

Idan amma akwai a cikinku wani mutum mai ƙin maƙwabcinsa, ya yi masa kwanto, ya tashi masa, ya buge ransa, ya mutu, saan nan ya gudu zuwa ɗaya daga cikin waɗannan birane, Kuma majalisar dattawan birnin nasa za su aika, su ɗauke shi daga can, su mika shi ga hannun masu bin hakkin jini, zai kuwa mutu. Ba idanka zai yi jinƙai a kansa ba, kuma za ka tsarkake jinin marar laifi daga Israila, kuma zai zama maka da kyau.

Ba za ka motsa iyakokin maƙwabcinka ba, waɗanda ubannininka suka kafa a cikin gādon da ka gāda a cikin ƙasar da Ubangiji Allahnka yake ba ka ta wurin rabo. Ba za a karɓi shaida ɗaya don yin shaida a kan mutum game da duk rashin adalci, da game da kowace laifi, da game da duk zunubi, wanda idan ya yi zunubi. A kan shaida na shaidu biyu, da a kan shaida na shaidu uku, za a tabbatar da kowace magana. Idan amma shaida marar adalci ya tsaya a kan wani mutum, yana lissafta rashin tsoron Allah nasa Kuma mutane biyu waɗanda suke da rigima za su tsaya a gaban Ubangiji, kuma a gaban firistoci, kuma a gaban alƙalan da za su kasance a waɗancan kwanakin. Kuma bari alkalan su bincika sosai, kuma ga shaida marar adalci ya ba da shaidar ƙarya, ya tsaya gaba da ɗanuwansa. Kuma za ku yi masa kamar yadda ya yi nufin aikata mugunta ga ɗanuwansa, kuma za ku kawar da mugunta daga cikinku. Kuma sauran da suka ji za su ji tsoro, kuma ba za su ƙara yin irin wannan mugun abu a cikinku ba. Ba idanka zai yi jinƙai a kansa ba, rai a maimakon rai, ido a maimakon ido, haƙori a maimakon haƙori, hannu a

maimakon hannu, ƙafa a maimakon ƙafa.

20

Idan kuma ka fita zuwa yaƙi a kan abokan gābanka, ka ga doki da mahaya da mutane fiye da naka, kada ka ji tsoronsu, domin Ubangiji Allahnnka yana tare da kai, wanda ya fitar da kai daga ƙasar Masar. Kuma zai kasance a duk lokacin da kuka kusanci yaƙi, firist zai matso ya yi magana ga mutane. Kuma zai ce musu, Ku ji, ya Israila, ku kuna tafiya yau zuwa yaƙi a kan abokan gābanku. Kada zuciyarku ta raunana, kada ku ji tsoro, kada ku farfashe, kuma kada ku juya daga fuskarsu. Domin Ubangiji Allahnku wanda yake tafiya a gabanku tare da ku, zai yi yaƙi tare da ku a kan abokan gaban ku don ya cece ku.

Kuma marubuta za su yi magana ga mutane, suna cewa, Wane ne mutumin da ya gina sabon gida, amma bai keɓe shi ba? Bari ya tafi ya koma gidansa, don kada ya mutu a yaƙi, sai wani mutum ya keɓe shi. Kuma wane ne mutumin da ya shuka gonar inabi, amma bai yi farin ciki da ita ba? Bari ya tafi ya koma gidansa, don kada ya mutu a yaƙi, sai wani mutum ya yi farin ciki da ita. Kuma wane ne mutumin da ya yi alkawarin auren mace, amma bai ɗauke ta ba? Bari ya tafi ya koma gidansa, don kada ya mutu a yaƙi, sai wani mutum ya ɗauke ta. Kuma marubuta za su ƙara yin magana ga mutane, za su ce, Wane ne mutumin da yake jin tsoro kuma mai raunin zuciya? Bari ya tafi ya koma gidansa, don kada ya sa ɗanuwansa ya ji tsoro a

zuciyarsa kamar yadda yake. Kuma zai kasance a duk lokacin da marubutan suka daina magana ga mutane, za su naɗa shugabannin sojoji masu jagorantar mutane.

Idan kuma ka kusanci wani birni don ka yi musu yaƙi, to sai ka fara kiran su da salama. Idan sun amsa maka da zaman lafiya kuma suka buɗe maka ƙofofi, to, dukan mutanen da aka samu a cikin birnin za su zama masu biyan haraji kuma bayi naka. Idan amma ba su yi maka biyayya ba, kuma suka yi maka yaƙi, sai ka kewaye ta, Har sai Ubangiji Allahnka ya ba da ita a hannunka, sai ka kashe dukan mazan ta da takobi. Sai dai matan da kayan, da dukan dabbobi, da dukan abin da yake a cikin birnin, da dukan ganimar za ka kwashe wa kanka, kuma ka ci dukan ganimar abokan gābanka, wadda Ubangiji Allahnka yake ba ka. Haka za ka yi wa dukan garuruwan da suke nesa da kai sosai, ba garuruwan alummai waɗannan ba, waɗanda Ubangiji Allahnka yake ba ka don ka gāji ƙasarsu. Ba za ku bar da rai kowane abu mai numfashi ba, Amma ko da laana za ku keɓe su, dan Hitti, da Amoriyawa, da Kananiyawa, da Ferizziyawa, da Hiwiyawa, da Yebusiyawa, da Girgashiyawa, kamar yadda ya umarce ka Ubangiji Allahnka. domin kada su koya muku yin dukan abubuwan banƙyamar da suka yi ga allolinsu, har ku yi zunubi a gaban Ubangiji Allahnku.

Idan kuma ka kewaye wata birni kwanaki masu yawa don ka yi yaƙi da ita har ka ci ta, kada ka hallaka itatuwanta ta hanyar ɗora ƙarfe a kansu, amma ka ci daga gare shi, amma kada ka yanke shi. Shin itacen da yake a gona mutum ne, har ya shiga

daga gabanka zuwa cikin katanga? Amma itacen da ka san cewa ba mai ba da yayan itace ba ne, wannan za ka hallaka ka kuma sare shi, ka kuma gina katangar yaƙi a kan birnin da yake yi maka yaƙi, har sai an mika shi.

21

Idan kuma aka sami wanda aka ji masa rauni a cikin ƙasar da Ubangiji Allahnka yake ba ka don ka gāda, ya fādi a fili, kuma ba su san wanda ya buge shi ba, Majalisar dattawanka da mahukuntanka za su fita, kuma za su auna zuwa ga garuruwan da suke kewaye da wanda aka kashe. Kuma garin da yake kusa da wanda aka ji masa rauni, majalisar dattawan wannan gari za su ɗauki karsana daga cikin shanu, wadda ba a taɓa yi aiki da ita ba, kuma wadda ba ta taɓa ja karkiya ba, Kuma majalisar dattawan wannan birni za su sauko da karsana zuwa kwazazzabo mai tsauki, wanda ba a yi aiki a ciki ba kuma ba a shuka ba, kuma za su karya wuyan karsanar a cikin kwazazzabon. Kuma firistoci Lawiyawa za su zo, domin Ubangiji Allah ya zaɓe su don su tsaya a gabansa, su kuma yi albarka a kan sunansa, kuma bisa ga maganarsu za a yanke duk gardama, da kuma duk cutar fata. Kuma dukan majalisar dattawan birnin nan waɗanda suka kusanci mutumin da aka ji masa rauni za su wanke hannuwansu a kan kan karsanar da aka karye wuyanta a cikin kwari. Kuma suna amsawa, za su ce, Hannuwanmu ba su zuba wannan jinin ba, kuma idanunmu ba su gani ba. Ka yi alheri ga mutanenka Israila, waɗanda ka fanshe, ya Ubangiji,

domin kada jinin marar laifi ya kasance a cikin mutanenka Israila, kuma za a yi kafarar jinin a gare su. Amma kai za ka cire jinin marar laifi daga cikinku, idan ka yi abin da yake nagari da abin da yake da daɗi a gaban Ubangiji Allahnka.

Idan kuma ka fita zuwa yaƙi a kan abokan gābanka, kuma Ubangiji Allahnka ya ba da su a hannunka, kuma ka kwashe ganimar su, Kuma idan ka ga a cikin ganima wata mace mai kyau ta siffa, ka yi shaawarta, ka ɗauke ta ka mai da ita matarka, kuma ka kawo ta ciki zuwa gidanka, ka aske kanta, ka kuma yanke farcenta, Kuma za ka cire tufafin bauta daga gare ta, za ta zauna a gidanka, za ta yi kukan mahaifinta da mahaifiyarta tsawon wata guda, bayan haka za ka shiga wurinta ka zauna tare da ita, za ta zama matarka.

Kuma zai zama idan ba ka so ta ba, sai ka sallame ta yanci, kuma ba za a sayar da ita don azurfa ba, ba za ka ɗauki ta a matsayin maras daraja ba, domin ka ƙasƙantar da ita.

Idan mutum ya kasance yana da mata biyu, ɗaya daga cikinsu ƙaunatacciya, ɗaya kuma daga cikinsu abar ƙiyayya, su kuma haifa masa yaya, ƙaunatacciya da mai ƙiyayya, ɗan fari kuwa ya zama na mai ƙiyayya, Kuma zai kasance a ranar da zai raba dukiyarsa ga yaansa maza a matsayin gādo, ba zai iya ba da haƙƙin ɗan fari ga ɗan matar da yake ƙauna, yana ƙin kula da ɗan matar da yake ƙi wacce ita ce ta fari ba. Amma dole ne ya amince da ɗan fari na matar da aka ƙi, ya ba shi rabo sau biyu na dukan abin da yake da shi, domin shi ne farkon ƙarfinsa,

kuma haƙƙin ɗan fari nasa ne. Idan amma wani yana da ɗa marar biyayya kuma mai taurin kai wanda ba ya biyayya ga muryar ubansa da muryar uwarsa, kuma sun hore shi, amma bai saurare su ba, Kuma uban sa da uwar sa za su kama shi, su fitar da shi zuwa majalisar dattawan birninsa, da kuma zuwa ƙofar wurin. Kuma za su ce wa mazan garinsu, Wannan ɗanmu baya biyayya kuma yana tā da hankali, ba ya sauraron muryarmu, mai zamba ne kuma mashayin giya. Kuma maza na garinsa za su jefe shi da duwatsu, zai kuwa mutu, za ku kuma kawar da mugunta daga cikinku, sauran kuma da suka ji wannan za su ji tsoro.

Idan amma akwai zunubi a cikin wani mutum, hukuncin mutuwa, kuma ya mutu, sai ku rataye shi a kan itace, Ba zai kwana jikinsa a kan itacen ba, amma za ku binne shi a ranar nan, domin laanannen da Allah ne kowane mai rataye a kan itace, kuma kada ku ƙazantar da ƙasar da Ubangiji Allahnku yake ba ku a matsayin gādo.

22

Kada ka ga maraƙin ɗanuwanka ko tumkinsa yana yawo a hanya ka yi watsi da su, dole ka mayar da su ga ɗanuwanka, ka kuma mayar masa da su. Idan amma ɗanuwanka bai zo kusa da kai ba, kuma ba ka san shi ba, sai ka tattara shi ka shigar da shi cikin gidanka, kuma zai kasance tare da kai har sai ɗanuwanka ya neme su, saan nan ka mayar masa. Haka za ka yi da jakinsa,

haka kuma za ka yi da tufafinsa, haka kuma za ka yi da duk abin da ɗanuwanka ya ɓace, wanda ya ɓace daga gare shi kuma ka same shi, ba za ka iya yin watsi da shi ba. Ba za ka ga jakin ɗanuwanka ko ɗan maraƙinsa ya fāɗi a kan hanya, kada ka ƙyale su, lallai za ka tā da shi tare da shi.

Ba za a kasance kayan namiji a kan mace ba, kuma kada namiji ya sa rigar mace, domin abin ƙyama ne ga Ubangiji Allahnka duk wanda yake yin waɗannan abubuwa. Idan kuma ka haɗu da sheƙar tsuntsaye a gabanka a hanya, ko a kan kowane itace, ko a ƙasa, da ƙanana ko ƙwai, kuma uwar tana ɗumamar ƙananan ko ƙwan, ba za ka ɗauki uwar tare da yayan ba. Za ka tabbatar da aikawa uwa, amma yara za ka ɗauka wa kanka, domin ya zama maka da kyau kuma ka yi tsawon rai.

Idan ka gina sabuwar gida, sai ka yi iyaka a kan rufin gidanka, don kada ka jawo alhakin kisa a gidanka idan wani ya fadi daga kansa. Ba za ka shuka iri daban-daban a cikin gonar inabinka ba, domin kada amfanin gona da irin da ka shuka tare da amfanin gonar inabinka su zama tsarkaka. Ba za ka yi noma da ɗan maraƙi da jaki tare ba. Ba za ka sa tufafin gauraye ba, ulu da auduga a cikin ɗaya. Murɗaɗɗu za ka yi wa kanka a kan huɗu gefunan tufafinka, waɗanda idan ka rufa kanka da su.

Idan wani mutum ya auri mace ya zauna tare da ita, saan nan ya ƙi ta, kuma ya ɗora mata ƙarya, ya lalatar da sunanta, ya ce, wannan matar na aura, amma da na kusace ta ban tarar da ita budurwa ba, Kuma uban yarinyar da mahaifiyarta za su fitar da

shaidar budurwarta zuwa ga majalisar dattawa a ƙofar. Kuma uban yarinyar zai ce wa majalisar dattawa, Na ba wannan mutum yata ta zama mata, kuma ya ƙi ta. Yanzu wannan mutum yana ɗora mata ƙarya, yana cewa, Ban tarar da yarka budurwa ba, amma ga shaidar budurcin yata. Za su shimfiɗa rigar a gaban majalisar dattawan birni. Kuma majalisar dattawan birnin nan za ta ɗauki mutumin nan, kuma za su hore shi. Kuma za su tara masa diya shekel ɗari, kuma za su ba wa mahaifin budurwar, domin ya fitar da mugun suna a kan budurwar Baisrailiya, kuma za ta zama matarsa, ba zai iya korar ta har abada.

Idan amma wannan magana ta zama gaskiya, kuma ba a sami budurcin yarinyar ba, Kuma za su fitar da budurwar a ƙofar gidan mahaifinta, za su jajjefe ta da duwatsu, ta mutu, domin ta yi wauta a cikin Israila ta ƙazantar da gidan mahaifinta, kuma za ka kawar da mugunta daga cikinku.

Idan amma aka same wani mutum yana kwance tare da mace wadda take aure da wani mutum, sai ku kashe su biyu, mutumin da yake kwance tare da macen da kuma macen, kuma za ku kawar da mugunta daga Israila. Idan amma budurwa da aka yi alkawarin aure ga namiji, kuma wani mutum ya same ta a cikin birni ya kwana da ita. Za ku fitar da su biyu a ƙofar birninsu, kuma za a jajjefe su da duwatsu, za su kuwa mutu, budurwar, domin ba ta yi kuka ba a cikin birnin, da mutumin kuma, domin ya ƙasƙanta matar maƙwabcinsa, za ku kuwa kawar da mugunta daga cikinku. Idan amma a cikin fili mutum

ya sami yarinyar da aka yi alkawarin aure, kuma ya tilasta mata ya kwana da ita, za ku kashe wanda ya kwana da ita kawai. Kuma ga budurwar ba laifi ne na mutuwa ba, kamar idan wani mutum ya tashi a kan maƙwabcinsa ya kashe ransa, haka wannan alamari. domin a cikin filin ya same ta, budurwar da aka yi wa alkawari ta yi kuka, amma babu wanda zai taimake ta.

Idan amma wani ya sami budurwa wadda ba a yi mata alkawarin aure ba, kuma ya tilasta mata ya kwana da ita, kuma aka same shi, Mutumin da ya kwana da ita zai biya mahaifin budurwar didrachma hamsin na azurfa, kuma za ta zama matarsa. Domin ya ƙasƙantar da ita, ba zai iya korar ta har abada.

23

Mutum ba zai auri matar mahaifinsa ba, kuma ba zai tone abin da ya shafi mahaifinsa ba.

Ba wanda aka murƙushe zai shiga taron Ubangiji, haka kuma wanda aka yanke. Ba zai shiga taron Ubangiji ba, wanda ya fito daga karuwa.

Ba Ammonawa ko Moabawa zai shiga taron Ubangiji ba, har zuwa tsara na goma ba zai shiga taron Ubangiji ba, kuma har abada. saboda ba su tarye ku da burodi da ruwa a hanya,

lokacin da kuke fitowa daga Masar ba, kuma saboda sun ɗauki hayar Balaam ɗan Beyor daga Mesopotamiya don yă laance ku. Kuma Ubangiji Allahnka bai yarda ya saurari Balaam ba, kuma Ubangiji Allahnka ya mayar da laanoni zuwa albarka, domin Ubangiji Allahnka ya ƙaunace ka. Ba za ka yi magana da su game da abubuwan salama da abubuwan da suka amfana gare su a dukan kwanakin ranka har abada ba. Kada ka ƙi Bamutumin Edom, domin ɗanuwanka ne. Kada ka ƙi Bamutumin Masar, domin ka zama baƙo a ƙasarsa. Yaya idan aka haife su gare su, a tsara na uku za su shiga cikin taron Ubangiji.

Idan kuma ka fita don yin sansani a kan abokan gābanka, sai ka kiyaye kanka daga kowace muguwar magana. Idan akwai a cikinku mutum wanda ba zai zama mai tsabta ba saboda fitarwa nasa na dare, sai ya fita waje da sansani, kuma ba zai shiga cikin sansani ba. Kuma da yamma zai wanke jikinsa da ruwa, kuma bayan fāɗuwar rana, zai shiga sansani. Kuma za a kasance maka wuri a wajen sansani, kuma za ka fita zuwa can waje. Kuma za ka kasance da turke a kan bel ɗinka, kuma lokacin da ka zauna a waje, za ka tona rami da shi, saan nan ka rufe abin da ka yi. Domin Ubangiji Allahn ka yana yawo a cikin sansanin ka don yă cece ka da kuma yă ba da abokin gāban ka a gabanka, sansanin ka zai zama mai tsarki, kuma ba za a ga wani abin kunya a cikinka ba, don kada yă juya daga gare ka.

Ba za ka mika bawa ga ubangijinsa, wanda aka haɗa gare ka daga ubangijinsa. Zai zauna tare da ku, zai zauna a cikin ku a

duk inda ya ji daɗi, kada ku dami shi. Ba za a sami karuwa daga yan matan Israila, kuma ba za a sami wanda yake yin karuwanci daga yayan maza Israila, ba za a sami mai ƙaddamarwa daga yan matan Israila, kuma ba za a sami wanda ake ƙaddamarwa daga yayan maza Israila. Ba za ka kawo kuɗin hayan karuwa, ko kuɗin musayar kare zuwa gidan Ubangiji Allahnka don cika kowace alkawari ba, domin abin ƙyama ne ga Ubangiji Allahnka, dukansu biyu.

Ba za ka karɓi riba daga ɗanuwanka, riban azurfa, da riban abinci, da riban kowane abu da ka ba shi bashi. Ga baƙo za ka yi ba da riba, amma ga ɗanuwanka ba za ka yi ba da riba ba, domin Ubangiji Allahnka ya albarkace ka a cikin dukan ayyukanka a kan ƙasar da kake shiga don ka gāda ta.

Idan amma ka yi alkawari ga Ubangiji Allahnka, kada ka jinkirta biyan shi, domin Ubangiji Allahnka zai neme shi daga gare ka, kuma zai zama maka zunubi. Idan ba ka so yin addua ba, babu zunubi a gare ka. Abin da ke fitowa daga leɓunanka ka kiyaye, kuma ka yi yadda ka yi alkawari ga Ubangiji Allah kyauta, wanda ka faɗa da bakinka.

Idan ka shiga cikin gonar girbin maƙwabcinka, kuma ka tattara kawunan hatsi da hannuwanka, amma kada ka sa lauje a kan gonar girbin maƙwabcinka. Idan ka shiga gonar inabi ta maƙwabcinka, za ka iya cin inabi gwargwadon ranka ya ƙoshi, amma kada ka sa kome a cikin tulu.

24

Idan wani mutum ya auri mace, ya zauna tare da ita, amma bai ji daɗinta ba saboda ya tarar da wani abin kunya a cikinta, sai ya rubuta mata takardar saki, ya ba ta a hannunta, ya kore ta daga gidansa. kuma ta tafi ta zama matar wani mutum, Kuma in mutumin na ƙarshe ya ƙi ta, ya rubuta mata takardar saki, ya ba ta a hannunta, ya kore ta daga gidansa, kuma mutumin na ƙarshe wanda ya ɗauke ta ya zama matarsa ya mutu, Ba zai yiwu ba namijin farko wanda ya sallame ta, ya dawo ya ɗauke ta wa kansa mata, bayan an ƙazantar da ita, domin abin ƙyama ne a gaban Ubangiji Allahnka, kuma kada ku ƙazantar da ƙasar da Ubangiji Allahnka yake ba ku a matsayin gādo.

Idan wani mutum ya auri mata kwanan nan, ba zai je yaƙi ba, kuma ba za a ɗora masa wani aiki ba. Zai kasance marar laifi a gidansa shekara guda don yă faranta wa matarsa da ya aura.

Ba za ka ɗauki dutsen niƙa a matsayin jingina ba, kuma ba za ka ɗauki dutsen niƙa na sama ba, domin wannan yana ɗaukar rai a matsayin jingina. Idan amma aka kama mutum yana satar rai daga cikin yanuwansa yayan Israila, kuma ya zalunce shi ya sayar da shi, sai ɓarawon nan ya mutu, kuma za ku kawar da mugunta daga cikinku. Ka kula da kanka game da cutar kuturta, ka lura sosai ka bi dukan dokokin da firistocin Lawiyawa za su sanar muku, kamar yadda na umarce ku, ku kiyaye ku bi su. Ka tuna da dukan abin da Ubangiji Allahnka ya yi wa Maryamu a

hanya, saad da kuke fitowa daga Masar.

Idan akwai bashi a wurin maƙwabcinka, bashi na kowane iri, ba za ka shiga gidansa don ɗaukar jinginarsa ba. Waje za ka tsaya, kuma mutumin da bashin ka yake a gare shi, zai fitar maka da jinginar zuwa waje. Idan amma mutumin ya zama matalauci, ba za ka kwanta a cikin jinginarsa ba. Za ka mayar da jinginar sa kafin faɗuwar rana, don ya kwana a cikin rigar sa, kuma zai albarkace ka, wannan kuwa zai zama maka aikin jinƙai a gaban Ubangiji Allahnka. Ba za ka yi zalunci ga albashin matalauci da mai bukata daga cikin yanuwanka, ko daga cikin baƙi waɗanda suke cikin garuruwanka ba. A rana guda za ka biya albashi nasa, kada rana ta fāɗi a kansa, domin talaka ne, kuma a cikinsa yake da begensa, don kada ya yi kuka game da kai zuwa ga Ubangiji, ya zama maka zunubi. Ba za iyaye su mutu saboda yayansu ba, kuma yaya maza ba za su mutu saboda iyayensu ba, kowane mutum zai mutu saboda zunubinsa na kansa. Ba za ka karkatar da hukuncin baƙo da marayu da gwauruwa ba. Ba za ka ɗauki rigar gwauruwa a matsayin jingina ba, kuma za ka tuna cewa bawa ka kasance a ƙasar Masar, kuma Ubangiji Allahnka ya fanshi ka daga can, saboda wannan ni ina umarce ka ka yi wannan magana.

Idan kuma ka girbe girbi a gonaranka, ka manta da dami a gonaranka, kada ka koma ka ɗauke shi, zai zama na baƙo da maraya da gwauruwa, domin Ubangiji Allahnka ya albarkace ka a dukan ayyukan hannuwanka. Idan amma ka girbe zaitun, kada ka koma don ka tattara abin da ya rage a bayanka, zai

zama na baƙo da na maraya da na gwauruwa, kuma za ka tuna cewa kai bawa ne a ƙasar Masar, saboda wannan ina umarce ka ka yi wannan abu. Idan ka girbe gonar inabinka, ba za ka sake girbe shi ba, abubuwan da suka rage a bayanka za su kasance ga baƙo da ga maraya da ga gwauruwa. Kuma za ka tuna cewa bawa ka kasance a cikin ƙasar Masar, saboda wannan ina umarce ka ka yi wannan abu.

25

Idan amma aka sami rigima tsakanin mutane, sai suka zo gaban sharia, aka yi musu sharia, aka ba mai gaskiya hakkinsa, aka kuma yanke wa marar tsoron Allah hukunci, Kuma zai kasance, idan ya cancanci bulala, mutumin da ba shi da tsoron Allah, za ka saukar da shi a gaban alkalan, kuma za su yi masa bulala a gabansu bisa ga rashin tsoron Allah nasa. Kuma a lamba arbain za su bulale shi, ba za su ƙara ba. Idan amma ka ƙara ka bulale shi fiye da waɗannan bugu, za a wulaƙanta ɗanuwanka a gabanka. Kada ka daure bakin saniya mai sussuka.

Idan yanuwa suna zaune tare, kuma ɗayansu ya mutu ba tare da ya bar ɗa ba, kada matar mamacin ta yi aure da wani baƙon mutum. Ɗanuwan mijinta zai aure ta, ya ɗauke ta a matsayin matarsa, ya zauna tare da ita. Kuma yaron da za ta haifa, za a kafa shi da sunan marigayi, don kada a shafe sunansa daga Israila.

Idan mutumin bai yarda ya auri matar ɗanuwansa ba, sai matar za ta haura zuwa ƙofar gari wurin majalisar dattawa, ta ce, Ɗanuwan mijina ya ƙi tayar da sunan ɗanuwansa a Israila, ɗanuwan mijina ya ƙi. Kuma majalisar dattawan birninsa za su kira shi, za su yi masa magana, idan ya tsaya ya ce, Ba na son in aure ta. Kuma matar ɗanuwansa ta zo a gaban majalisar dattawa, sai ta cire takalminsa ɗaya daga ƙafarsa, ta tofa masa miyau a fuska, ta amsa ta ce, Haka za a yi wa mutumin da ba zai gina gidan ɗanuwansa a Israila ba. Kuma za a kira sunansa a cikin Israila, Gidan Wanda Ya Kunce Takalmi.

Idan amma mutane suna faɗa da juna, mutum tare da ɗanuwansa, sai matar ɗayansu ta zo don ta ceci mijinta daga hannun wanda yake dūkansa, ta kuma miƙa hannunta ta kama alaurarsa, Za ka yanke hannun, idanka ba zai yi jinƙai a kanta ba.

Ba za a kasance maka a cikin jakar ka nauyi da nauyi, babba ko ƙarami. Ba za a kasance da auna da auna a gidanka ba, babba ko ƙarami. Nauyi na gaskiya da na adalci zai kasance naka, kuma awo na gaskiya da na adalci zai kasance naka, domin ka daɗe da rai a kan ƙasar da Ubangiji Allahnka yake ba ka ta gādo. Domin abin ƙyama ne ga Ubangiji Allahnka duk wanda yake yin waɗannan abubuwa, duk wanda yake aikata rashin adalci.

Ka tuna da dukan abin da Amalek ya yi maka a hanya, saad da kake fitowa daga ƙasar Masar, Yaya ya tsaya maka a hanya, ya fāɗa maka daga baya, ya kashe waɗanda suke gajiya a bayanka,

alhalin kai kana fama da yunwa da gajiya, amma shi bai ji tsoron Allah ba. Kuma zai zama cewa lokacin da Ubangiji Allahnka ya sa ka huta daga dukan abokan gaban da suke kewaye da kai a cikin ƙasar da Ubangiji Allahnka yake ba ka don ka gāda, za ka shafe sunan Amaleka daga ƙarƙashin sama, kuma kada ka manta.

26

Kuma zai kasance idan ka shiga ƙasar da Ubangiji Allahnka yake ba ka don ka gāda, ka mallake ta, ka kuma zauna a cikinta, Kuma za ka ɗauki daga nunan fari na yayan itatuwan ƙasarka wadda Ubangiji Allahnka yake ba ka, kuma za ka sa a cikin kwando, kuma za ka tafi zuwa wurin da Ubangiji Allahnka zai zaɓa don a kira sunansa a can. Kuma za ka zo wurin firist wanda zai kasance a cikin kwanakin nan, ka ce masa, ina sanar yau ga Ubangiji Allahna, cewa na shiga ƙasar da Ubangiji ya rantse wa kakanninmu zai ba mu. Kuma firist zai karɓi kwandon daga hannayenka, zai kuma ajiye shi a gaban bagaden Ubangiji Allahnka. Yana amsawa zai ce a gaban Ubangiji Allahnka, Mahaifina ya bar Siriya, ya gangara zuwa Masar, ya zauna a can da ƙarancin yawa, ya zama alumma mai girma da jamaa masu yawa a can. Masarawa sun zalunta mu, suka ƙasƙantar da mu, suka kuma ɗora mana ayyuka masu wuya. Kuma muka yi kuka ga Ubangiji Allahnmu, Ubangiji kuwa ya ji muryarmu, ya kuma ga wulakancinmu, da wahalarmu, da danniyarmu. Kuma Ubangiji ya fitar da mu daga Masar da kansa

ta wurin ƙarfinsa mai girma, da hannu mai ƙarfi, da hannu mai tsayi, da hange-hange masu girma, da alamu, da abubuwan alajabi. Kuma ya kawo mu zuwa wannan wuri, ya kuma ba mu wannan ƙasa, ƙasar da take zub da madara da zuma. Kuma yanzu duba, na kawo farkon yayan amfanin ƙasar da ka ba ni, ya Ubangiji, ƙasa mai zub da madara da zuma, kuma za ka ajiye shi a gaban Ubangiji Allahnka, ka kuma yi sujada a gaban Ubangiji Allahnka, Kuma za ka yi farin ciki a cikin dukan abubuwa masu kyau waɗanda Ubangiji Allahnka ya ba ka, kai da gidanka, da Balawe, da baƙon da yake a cikinku.

Idan kuma ka gama ba da zakkar dukan amfanin gonar ka a shekara ta uku, za ka ba wa Balawe da baƙo da maraya da gwauruwa zakka ta biyu, su kuwa za su ci a cikin garuruwanka, su kuma yi farin ciki.

Kuma za ka ce a gaban Ubangiji Allahnka, na cire abubuwa masu tsarki daga gidana, kuma na ba su ga Balawe da baƙo da maraya da gwauruwa, bisa ga dukan umarnai waɗanda ka umarce ni. Ban ketare umarninka ba, kuma ban manta ba. Kuma ban ci a cikin zafin jikina daga gare su ba, ban ɗauki yaya daga gare su zuwa ga marar tsarki ba, ban bayar daga gare su ga matacce ba, na yi biyayya ga muryar Ubangiji Allahnmu, na yi kamar yadda ka umarce ni. Ka duba ƙasa daga gidanka mai tsarki daga sama, ka kuma albarkaci mutanenka Israila, da ƙasar da ka ba su, kamar yadda ka rantse wa kakanninmu, cewa za ka ba mu ƙasa mai zub da madara da zuma.

A wannan rana Ubangiji Allahnka ya umarce ka ka aikata dukan waɗannan ƙaidodi da hukunci, kuma za ku kiyaye ku kuma aikata su da dukan zuciyarku, da kuma dukan ranku. Ka zaɓi Allah a yau ya zama Allahnka, kuma ka yi tafiya a cikin dukkan hanyoyinsa, kuma ka kiyaye dokokinsa da hukunce-hukuncensa, kuma ka yi biyayya da muryarsa. Kuma Ubangiji ya zaɓe ka a yau don ka zama masa alumma ta musamman, kamar yadda ya faɗa, don ka kiyaye umarnansa. Kuma ka zama sama da dukan alummai, kamar yadda ya sanya ka sananne da abin alfahari da abin ɗaukaka, ka zama alumma mai tsarki ga Ubangiji Allahnka, kamar yadda ya faɗa.

27

Kuma Musa da majalisar dattawan Israila suka umarta, suna cewa, Ku kiyaye duk waɗannan umarnai da nake ba ku yau. Kuma zai kasance a ranar da za ku ketare Urdun zuwa ƙasar da Ubangiji Allahnka yake ba ka, za ka kafa wa kanka duwatsu manya, kuma za ka shafe su da yumbu. Kuma za ka rubuta a kan waɗannan duwatsu dukan kalmomin wannan doka, saad da kuka haye Urdun, lokacin da kuka shiga ƙasar da Ubangiji Allah na kakanninku yake ba ka, ƙasa mai zub da madara da zuma, kamar yadda Ubangiji Allah na kakanninku ya faɗa maka. Kuma zai zama cewa idan kun ketare Urdun, za ku kafa waɗannan duwatsun da na umarce ka a yau a Dutsen Ebal, kuma za ka shafe su da yumɓu. Kuma za ka gina bagade a can ga Ubangiji Allahnka, bagade na duwatsu, ba za ka ɗora ƙarfe a

kansa ba. Za ka gina bagade ga Ubangiji Allahnka da duwatsu masu cikakku, kuma za ka miƙa hadayun ƙonawa a kansa ga Ubangiji Allahnka. Kuma za ka yi hadaya a can, hadayar ceto, ka ci, ka ƙoshi, ka kuma yi farin ciki a gaban Ubangiji Allahnka. Kuma za ka rubuta a kan duwatsun dukan wannan doka a bayyane sosai.

Kuma Musa da firistoci Lawiyawa suka yi magana ga dukan Israila, suna cewa, Ku yi shiru ku kuma saurara, ya Israila, a wannan yini ka zama mutanen Ubangiji Allahnka. Kuma ka ji muryar Ubangiji Allahnka, ka kuma yi dukan umarnansa da dokokinsa, duk abin da na umarce ka a yau.

Kuma Musa ya umarci mutane a wannan rana, yana cewa, Waɗannan za su tsaya don su albarkaci mutane a kan Dutsen Garizim bayan sun ƙetare Kogin Urdun: Simeon, Lawi, Yahuda, Issakar, Yusufu, da Benyamin. Kuma waɗannan za su tsaya a kan laana a Dutsen Ebal: Ruben, Gad, da Asher, Zebulun, Dan, da Naftali.

Kuma Lawiyawa za su amsa su ce wa dukan Israila da babbar murya, Laananne ne mutumin da zai yi siffa sassaƙaƙke da narkakke, abin ƙyama ga Ubangiji, aikin hannuwan masu sanaa, kuma ya sanya ta a ɓoye, kuma dukan mutane za su amsa su ce, haka ya zama. Laananne ne wanda yake wulaƙanta ubansa ko uwarsa, kuma dukan mutanen za su ce, haka ya zama. Laananne ne wanda yake canza iyakokin maƙwabcinsa, kuma dukan jamaa za su ce, Haka ya zama. Laananne ne wanda yake

ɓatar da makaho a hanya, kuma dukan jamaa za su ce, Haka ya zama. Laananne ne wanda ya karkata hukuncin baƙo da maraya da gwauruwa, kuma dukan jamaa za su ce, Haka ya zama. Laananne ne wanda ya kwanta da matar mahaifinsa, domin ya tone abin kunya na mahaifinsa, kuma dukan jamaa za su ce, Amin. Laananne ne wanda yake kwana da kowace dabba, kuma dukan jamaa za su ce, Haka ya zama. Laananne ne wanda ya kwanta da yaruwarsa daga mahaifinsa ko mahaifiyarsa. Kuma dukan jamaa za su ce, haka ya zama. Laananne ne wanda ya kwana da amarya nasa, kuma dukan jamaa za su ce, haka ya zama. Laananne ne wanda ya kwana da yaruwar matarsa, kuma dukan jamaa za su ce, haka ya zama. Laananne ne wanda yake bugun maƙwabcinsa da yaudara, kuma dukan jamaa za su ce, Haka ya zama. Laananne ne wanda zai karɓi kyautai don ya buge rai mai jini marar laifi, kuma dukan mutanen za su ce, haka ya zama. Laananne ne duk mutumin da bai tsaya tsayin daka ga dukan kalmomin wannan doka don aikata su ba, kuma dukan jamaa za su ce, Haka ya zama.

28

Kuma zai kasance idan da gaske ka ji muryar Ubangiji Allahnka, ka kiyaye ka kuma aikata dukan waɗannan umarnai da nake ba ka yau, to, Ubangiji Allahnka zai ɗaukaka ka bisa dukan alumman duniya, Kuma dukan albarkun nan za su zo a kanka, za su kuma same ka, in ka ji muryar Ubangiji Allahnka, Albarka a gare ka a cikin birni, kuma albarka a gare ka a cikin gona.

Albarkacce ne yayan cikinki, da amfanin ƙasarki, da garkunan shanunki, da garkunan tumakinki. Albarkacce ne rumbunan ajiya naka, da kuma ragowar naka. Albarka a gare ka a lokacin shigowarka, kuma albarka a gare ka a lokacin fitarka.

Ubangiji Allahnka zai ba da abokan gabanka waɗanda suka tsaya gaba da kai a karye a gabanka, za su fito maka ta hanya ɗaya, amma za su gudu daga gabanka ta hanyoyi bakwai. Ubangiji zai aika maka da albarka a cikin ɗakunan ajiya naka, da kuma a kan duk abin da ka sa hannunka a kai, a ƙasar da Ubangiji Allahnka yake ba ka. Ubangiji zai tayar da kai a gare shi kansa a matsayin mutane masu tsarki, kamar yadda ya rantse wa iyayenka, idan ka ji muryar Ubangiji Allahnka, kuma ka bi dukan hanyoyinsa Kuma dukan alummai na duniya za su gan ka, domin an kira sunan Ubangiji a kanka, kuma za su ji tsoronka. Kuma Ubangiji Allahnka zai ƙara maka albarka a cikin yayan cikinka, da yayan dabbobinka, da amfanin ƙasarka, a ƙasar da Ubangiji ya rantse wa kakanninku zai ba ka.

Ubangiji zai buɗe maka taskarsa mai kyau, wato sama, don ya ba da ruwan sama a ƙasarka a daidai lokacinta, ya kuma albarkaci dukan ayyukan hannuwanka, za ka ba alummai masu yawa bashi, amma kai ba za ka karɓi bashi ba. Za ka yi mulki a kan alummai masu yawa, amma su ba za su yi mulki a kanka ba. Ubangiji Allahnka zai kafa ka a matsayin kai ba wutsiya ba, kuma za ka kasance a sama ba a ƙasa ba, idan ka yi biyayya da muryar Ubangiji Allahnka, ka kiyaye dukan abin da nake umarce ka a yau. Ba za ka ketare daga dukan umarnan da nake

ba ka yau, dama ko hagu, don ka bi bayan waɗansu alloli ka yi musu sujada.

Kuma zai zama idan ba ka saurari muryar Ubangiji Allahnka ba, don kiyaye dukan umarnansa waɗanda nake umarce ka a yau, sai dukan laanonan nan za su zo maka, kuma za su kama ka. Laananne ne kai a cikin birni, kuma laananne ne kai a cikin gona. Laanannu ne rumbunan ajiyar ku, da ragowar ku. Laanannu ne yayan cikin ka, da amfanin ƙasar ka, garkunan shanun ka, da garkunan tumakin ka. Laananne ne kai a lokacin shigowarka, kuma laananne ne kai a lokacin fitarka.

Ubangiji zai aika a kanka rashin kome da lalacewa da cinye a kan duk abin da ka sa hannunka, har sai ya halaka ka, kuma har sai ya batar da ka da sauri saboda mugayen ayyukanka, domin ka yashe ni. Ubangiji zai sa mutuwa ta manne da kai, har sai ya cinye ka gaba ɗaya daga ƙasar da kake shiga a can don ka gāji ta. Ubangiji zai buge ka da rudani, da zazzaɓi, da sanyi mai rawar jiki, da kumburi, da bushewar iska, da rawaya, kuma za su bi ka har sai sun halaka ka. Kuma sammai da ke bisa kanka za su zama tagulla a gare ka, ƙasa kuma da ke ƙarƙashinka za ta zama ƙarfe. Ubangiji Allahnka zai mayar da ruwan sama na ƙasarka ƙura, kuma ƙura daga sararin sama zai sauko, har sai ya hallaka ka, kuma har sai ya rushe ka da sauri. Bari Ubangiji ya ba ka ga kashi a gaban abokan gaban ka, a hanya guda za ka fita zuwa gare su, amma a hanyoyi bakwai za ka gudu daga gabansu, kuma za ka zama a warwatse a cikin dukan mulkokin duniya. Kuma gawawwakin ku za su zama abinci ga tsuntsayen

sama da namun jeji na ƙasa, kuma ba wanda zai kore su. Ubangiji zai buge ka da gyambon Masarawa a wurin zama, da ƙaiƙayi na daji, da ƙaiƙayi, har ba za ka iya samun warkarwa ba. Ubangiji zai buge ka da hauka, da makanta, da ruɗewar hankali. Kuma za ka kasance kana lallasawa da tsakar rana, kamar makaho yake lallasawa a cikin duhu, kuma ba za ka yi nasara a hanyoyinka ba, kuma za ka kasance ana zaluntarka, kuma ana washe ka kullum, kuma ba za a sami mai taimako ba.

Za ka ɗauki mata, amma wani namiji zai kasance da ita. Za ka gina gida, amma ba za ka zauna a cikinta ba. Za ka shuka gonar inabi, amma ba za ka girbe shi ba. Maraƙinka za a yanka a gabanka, amma ba za ka ci daga gare shi ba, jakinka za a ƙwace daga gare ka, amma ba za a mayar maka da shi ba, tumakinki za a ba wa abokan gabanka. Kuma ba za a kasance maka mai taimako ba. Za a ba da yayanka maza da yayanka mata ga wata alumma, idanunka kuwa za su duba suna gajiyewa a kansu, amma hannunka ba zai iya kome ba. Amfanin ƙasarka da dukan ayyukanka, alumma wadda ba ka sani ba za ta ci su, kuma za ka kasance ana zaluntarka ana kuma murkushe ka dukan kwanaki. Kuma za ka zama mahaukaci saboda abubuwan da idanunka suka gani, waɗanda za ka gani.

Ubangiji zai buge ka da muguwar gyambo a gwiwoyinka da ƙafafunka, har ba za ka iya samun warkarwa ba, tun daga tafin ƙafarka har zuwa kan kanka.

Ubangiji zai iya kai kai da shugabanninka waɗanda ka naɗa a

kanka zuwa alummar da kai da kakanninka ba ku sani ba, kuma a can za ka bauta wa waɗansu alloli na itace da dutse. Za ka kasance a can cikin kacici-kacici, da misali, da labari a tsakanin dukan alummai waɗanda Ubangiji zai kai ka zuwa wurin.

Za ka fitar da iri mai yawa zuwa gona, amma kaɗan za ka girbe, domin fara za ta cinye su. Gonar inabi za ka shuka kuma ka yi aiki, amma ruwan inabi ba za ka sha ba, ba za ka kuma yi farin ciki da shi ba, domin tsutsotsi za su cinye su. Itatuwan zaitun za su kasance maka a cikin dukkan iyakokin ka, amma ba za ka shafa mai ba, domin itatuwan zaitun naka za su zubar da yayansu. Za ka haifi yaya maza da yaya mata amma ba za su kasance tare da kai ba, domin za su tafi bautar talala. Duk itatuwanka na katako, da kuma amfanin ƙasar ka, cuta za ta cinye su. Baƙon da yake a cikin ka zai haura sama sama, amma kai za ka sauka ƙasa ƙasa. Wannan zai ba ka bashi, amma kai ba za ka ba shi bashi ba, wannan zai zama kai, amma kai za ka zama wutsiya.

Kuma dukan laanonan nan za su zo a kanka, za su bi ka, za su kama ka, har sai an hallaka ka, har sai an batar da kai, domin ba ka saurari muryar Ubangiji Allahnka ba, don ka kiyaye umarnansa da dokokinsa waɗanda ya umarce ka. Kuma za a kasance a gare ka alamomi, da abubuwan alajabi a cikin zuriyarka har abada. Saboda ba ka bauta wa Ubangiji Allahnka cikin farin ciki da kyakkyawan zuciya saboda yalwar kowane abu ba.

Kuma za ka yi hidima ga abokan gābanka waɗanda Ubangiji zai aiko a kanka, a cikin yunwa, da ƙishirwa, da tsiraici, da gazawar kome, kuma za ka sa karkiya na ƙarfe a wuyan ka, har sai ya hallaka ka. Ubangiji zai kawo maka alumma daga nesa, daga ƙarshen duniya, kamar harin mikiya—alumma wadda ba za ka fahimci yarenta ba. Alumma marar kunya a fuska, wadda ba za ta girmama fuskar dattijo ba, kuma ba za ta ji tausayin matashi ba. Kuma zai cinye yayan dabbobinka, da yayan ƙasarka, har ba zai bar maka hatsi, ruwan inabi, mai, garkunan shanunka, da garkunan tumakinka ba, har sai ya hallaka ka. Kuma zai hallaka ka a cikin biranenka har sai an rushe katangar manya da masu ƙarfi waɗanda ka dogara a kansu a cikin dukan ƙasarka, kuma zai dame ka a cikin biranenka waɗanda ya ba ka. Kuma za ka ci yayan ciki naka, naman yayanka maza da yayanka mata, waɗanda ya ba ka, a cikin matsananciyar wahala naka da a cikin damuwar da abokin gaba naka zai yi maka.

Mai taushi wanda yake a cikinku da mai jin daɗi sosai, zai yi kishin da idonsa ga ɗanuwansa, da matar da take a ƙirjinsa, da sauran yayan da aka bari. ga shi, har ya ba da ɗaya daga cikinsu daga naman yayansa waɗanda zai ci saboda ba a bar masa kome ba a cikin matsananciyar wahalar ka, da kuma a cikin wahalar ka, wanda abokan gaba naka za su wahalar da kai a cikin dukan biranen ka.

Kuma mai taushi a cikinku da mai jin daɗi, wadda ƙafarta ba ta taɓa gwada tafiya a ƙasa saboda jin daɗinta da taushinta, za ta yi kishin mijinta wanda yake a ƙirjinta da idonta, da ɗanta da

yarta, Da marayu ta wanda ya fita ta cikin cinyoyinta, da yaron ta wanda idan ta haifa, za ta cinye su domin rashin kome a ɓoye a cikin matsananciyar wahalar ka, da a cikin wahalar ka, wadda abokin gaban ka zai wahalar da kai a cikin biraninka. Idan ba ka saurara don yin dukan kalmomin wannan doka, waɗanda aka rubuta a cikin wannan littafi, don ka ji tsoron wannan suna mai daraja mai ban mamaki, UBANGIJI ALLAHNKA. Kuma Ubangiji zai yi bambanci a kan buginka, da bugun zuriyarka, buguna manya da masu banmamaki, da cututtuka mugaye da masu dawwama. Kuma zai mayar da dukan azabar Masar ta mugunta wadda ka guje wa daga fuskarsu, kuma za su manne maka. Kuma duk cuta, da duk bugu wanda ba a rubuta ba, da duk wanda aka rubuta a cikin littafin wannan doka, Ubangiji zai kawo a kanka, har sai ya halaka ka. Kuma za a bar ku kaɗan a yawan jamaa, maimakon yadda kuke kamar taurarin sama da yawa, domin ba ku saurari muryar Ubangiji Allahnku ba.

Kuma zai kasance kamar yadda Ubangiji ya yi farin ciki a kanku don ya yi muku alheri, ya kuma ƙara yawan ku, haka Ubangiji zai yi farin ciki a kanku don ya hallaka ku, kuma za a ɗauke ku da sauri daga ƙasar da kuke shiga a can don ku gāda ta. Ubangiji Allahnka zai watsar da kai zuwa dukan alummai, daga iyakar ƙasa zuwa iyakar ƙasa, kuma za ka bauta a can ga waɗansu alloli na itace da dutse, waɗanda kai da kakanninku ba ku taɓa gaskata ba. Amma kuma a cikin waɗannan alummai ba za ka sami hutu ba, kuma ba za a sami hutawa ga tafin ƙafarka ba, kuma Ubangiji zai ba ka a can zuciya mai ƙin biyayya, da idanuwa masu gajiyewa, da rai mai shanye. Kuma rayuwarka za

ta kasance a rataye a gabanka, kuma za ka ji tsoro dare da rana, kuma ba za ka amince da rayuwarka ba. Da safe za ka ce, Yaya za a yi yamma? Kuma da yamma za ka ce, Yaya za a yi safe? Saboda tsoron zuciyarka wanda za ka ji tsoro, da kuma abubuwan da idanunka za su gani. Kuma Ubangiji zai mayar da kai zuwa Masar a cikin jiragen ruwa, a hanyar da na ce, Ba za ka ƙara ganin ta ba, kuma za a sayar da ku a can ga abokan gāban ku a matsayin bayi maza da mata, amma ba wanda zai saya ku.

Waɗannan su ne kalmomin alkawarin da Ubangiji ya umarci Musa ya kafa tare da yayan Israila a ƙasar Mowab, ban da alkawarin da ya yi da su a Horeb.

29

Sai Musa ya kira dukan yayan Israila, ya ce musu, Kun ga dukan abin da Ubangiji ya yi a ƙasar Masar a gabanku ga Firauna da bayinsa, da kuma dukan ƙasarsa, Manyan gwaje-gwajen da idanunka suka gani, da alamun da manyan abubuwan alajabin nan. Kuma Ubangiji Allah bai ba ku zuciya don fahimta ba, da idanu don gani, da kunnuwa don ji har zuwa yau. Kuma ya jagorance ku shekaru arbain a cikin jeji, tufafinku ba su tsufa ba, kuma takalmanku ba su lalace daga ƙafafunku ba. Burodi ba ku ci ba, ruwan inabi da barasa mai ƙarfi ba ku sha ba, domin ku sani cewa Ni ne Ubangiji Allahnku. Kuma kun zo har zuwa wannan wuri, sai Sihon sarkin Heshbon da Og sarkin Bashan suka fito don su haɗu da mu a yaƙi. Mun buga su, muka ɗauki

ƙasarsu, na kuma ba da ita a matsayin gādo ga Ruben, da Gad, da rabin kabilar Manasse. Kuma za ku kiyaye yin dukan kalmomin wannan alkawari, domin ku fahimci dukan abin da za ku yi.

Ku duka tsaya a yau a gaban Ubangiji Allahnku, shugabannin kabilunku, da majalisar dattawanku, da alkalanku, da jamianku, kowane mutum na Israila, Matan ku, da yayanku, da baƙon da yake a tsakiyar sansaninku, tun daga mai yankan itacenku har zuwa mai ɗaukar ruwanku, wucewa a cikin alkawarin Ubangiji Allahnku, da kuma a cikin laanonin sa, duk abin da Ubangiji Allahnka yake ƙulla zuwa gare ka a yau, domin yă kafa ka a gare shi a matsayin mutane, kuma shi kansa zai zama Allahnka, kamar yadda ya faɗa maka, kuma kamar yadda ya rantse wa ubanninka Ibrahim da Ishaku da Yakubu. Kuma ba gare ku kaɗai ba nake kafa wannan alkawari da wannan laana. Amma kuma ga waɗanda suke a nan tare da ku yau a gaban Ubangiji Allahn ku, da kuma ga waɗanda ba su kasance tare da ku a nan yau.

Domin kun san yadda muka zauna a ƙasar Masar, da kuma yadda muka bi ta tsakiyar alummai waɗanda kuka wuce. Kuma ku ga abokan ƙyamarsu, da gumakansu na itace da dutse, azurfa da zinariya, waɗanda suke a wurinsu. Kada wani namiji, ko mace, ko iyali, ko kabila a cikinku ya karkata hankalinsa daga Ubangiji Allahnku, ya tafi ya bauta wa gumakan waɗannan alummai. Kada kuma a sami saiwa a cikinku da take girma sama da ke haifar da dafi da ɗaci. Kuma zai kasance idan ka ji

kalmomin wannan laana, sai ya ce a cikin zuciyarsa, yana cewa, Tsarkaka ne a gare ni, domin a cikin ɓataccen hanyar zuciyata zan yi tafiya, don kada mai zunubi ya hallaka marar laifi. Ba zai yi nufin Allah ya yi jinƙai gare shi ba, amma a lokacin nan za a ƙuna fushin Ubangiji da kishinsa a kan mutumin nan, kuma dukan laanoni na alkawarin nan da aka rubuta a cikin littafin nan za su manne masa, kuma Ubangiji zai shafe sunansa daga ƙarƙashin sama. Kuma Ubangiji zai ware shi don azaba daga cikin dukan yayan Israila, bisa ga dukan laanoni na alkawarin da aka rubuta a cikin littafin wannan doka.

Kuma tsara ta gaba, yayanku maza waɗanda za su tashi bayanka, da baƙon da zai zo daga ƙasa mai nisa, za su ce, saan nan za su ga annoban ƙasar nan da cututtukanta, waɗanda Ubangiji ya aika a kanta. Allahne da gishiri sun ƙone, duk ƙasar ta ba za a shuka ba, kuma ba zai tsiro ba, kuma kada wani abu mai kore ya tsiro a kanta. Kamar yadda aka rushe Sodom da Gomorra, Adama da Zeboyim, waɗanda Ubangiji ya rushe cikin fushi da hasala, Kuma dukan alummai za su ce, Me ya sa Ubangiji ya yi haka ga wannan ƙasa? Wane ne wannan babban fushin hasala? Kuma za su ce cewa, sun bar alkawarin Ubangiji Allah na kakanninsu, wanda ya yi da kakanninsu a lokacin da ya fitar da su daga ƙasar Masar, Kuma sun tafi suka bauta wa waɗansu alloli, waɗanda ba su san su ba, kuma ba ya rarraba musu ba. Kuma Ubangiji ya yi fushi da fushin zafin rai a kan wannan ƙasa don ya kawo mata dukan laanonin da aka rubuta a cikin littafin wannan doka. Kuma Ubangiji ya cire su daga ƙasarsu cikin fushi da hasala da tsananin bacin rai, ya kuma

kore su zuwa wata ƙasa kamar yadda yake a yanzu.

Abubuwan da aka ɓoye na Ubangiji Allahnmu ne, amma abubuwan da suka bayyana sun tabbata a gare mu da yayanmu har abada, don mu aikata dukan kalmomin wannan doka. Abubuwan da aka ɓoye sun tabbata ga Ubangiji Allahnmu, amma abubuwan da suka bayyana sun tabbata a gare mu da yayanmu har abada, don mu aikata dukan kalmomin wannan doka.

30

Kuma zai kasance kamar yadda za su zo a kanka dukan waɗannan kalmomi, albarka da laana, waɗanda na ba a gabanka; kuma za ka karɓa a cikin zuciyarka a cikin dukan alummai, inda Ubangiji ya watsar da kai a can, Kuma za ka juya zuwa ga Ubangiji Allahnka, ka kuma ji muryarsa bisa ga dukan abin da na umarce ka a yau, da dukan zuciyarka, da kuma dukan ranka. Kuma Ubangiji zai warkar da zunubanka, zai kuma yi maka jinƙai, zai sāke tattara ka daga dukan alumman da Ubangiji ya watsar da kai a wurin. Idan watarwar ka ta kasance daga ƙarshen sama zuwa ƙarshen sama, daga can Ubangiji Allahnka zai tattara ka, kuma daga can Ubangiji Allahnka zai ɗauke ka. Kuma Allahnka zai kawo ka daga can zuwa ƙasar da ubanninka suka gāda, kuma za ka gāda ta, kuma zai yi maka alheri, kuma zai sa ka ƙaru fiye da ubanninka. Kuma Ubangiji zai tsarkake zuciyarka sosai, da zuciyar

zuriyarka, don ka ƙaunaci Ubangiji Allahnka da dukan zuciyarka, da dukan ranka, domin ka rayu.

Kuma Ubangiji Allahnka zai sa waɗannan laanoni a kan abokan gābanka, da kuma a kan waɗanda suke ƙinka, waɗanda suka tsananta ka. Kuma kai za ka juya ka kuma ji muryar Ubangiji Allahnka, ka kuma yi umarnansa, duk abin da na umarce ka a yau. Kuma Ubangiji Allahnka zai albarkace ka a cikin kowane aikin hannuwanka, a cikin yayan mahaifarka, kuma a cikin yayan dabbobinka, kuma a cikin amfanin ƙasarka, domin Ubangiji Allahnka zai komo ya yi murna a kanka don alheri, kamar yadda ya yi murna a kan kakanninku. Idan ka saurari muryar Ubangiji Allahnka, don ka kiyaye umarnansa, da dokokinsa, da hukunce-hukuncensa waɗanda aka rubuta a cikin littafin wannan doka, idan ka juyo zuwa ga Ubangiji Allahnka da dukan zuciyarka, da kuma dukan ranka. Domin wannan umarni da nake ba ka yau, ba shi da wuya sosai ba, kuma ba shi da nisa daga gare ka ba. Ba a cikin sama sama yake ba, yana cewa, Wa zai hau mana zuwa sama, ya ɗauka mana ita, don mun ji ta mu aikata? Ba kuma bayan teku ba ne, yana cewa, Wa zai ketare mana zuwa bayan teku, ya ɗauke mana ta, ya sa mu ji ta, don mu aikata? Kalmar tana kusa da kai sosai a cikin bakinka, da a cikin zuciyarka, da a cikin hannuwanka don ka aikata ta.

Duba, na ba ka a gabanka yau rai da mutuwa, alheri da mugunta. Idan ka saurari umarnan Ubangiji Allahnka, waɗanda nake ba ka umarni a yau, ka ƙaunaci Ubangiji Allahnka, ka yi tafiya a cikin dukan hanyoyinsa, ka kiyaye dokokinsa da

hukunce-hukuncensa, za ku rayu, za ku ƙaru, kuma Ubangiji Allahnka zai albarkace ka a cikin dukan ƙasar da kake shiga don ka gāje ta. Kuma idan zuciyarka ta karkata, kuma ba ka saurara ba, kuma ka ɓace ka yi wa waɗansu alloli sujada kuma ka bauta musu, Ina sanar maka a yau cewa, tabbatacce za ku hallaka, kuma ba za ku daɗe da rai ba a kan ƙasar da kuke ƙetarewa Kogin Urdun don ku gāje ta.

Ina shaida muku a yau sama da ƙasa, na ba da rayuwa da mutuwa a gabanku, albarka da laana, ka zaɓi rayuwa, domin ka rayu kai da zuriyarka. Ka ƙaunaci Ubangiji Allahnka, ka saurari muryarsa, ka riƙe shi, domin wannan shi ne rayuwarka da tsawon kwanakinka, don ka zauna a ƙasar da Ubangiji ya rantse wa kakanninki Ibrahim da Ishaku da Yakubu cewa zai ba su.

31

Kuma Musa ya gama faɗar dukan waɗannan kalmomi ga dukan yayan Israila, Kuma ya ce musu, Ina da shekara ɗari da ashirin a yau, ba zan ƙara iya shiga da fita ba, amma Ubangiji ya ce mini, Ba za ka ƙetare Urdun nan ba. Ubangiji Allahnka wanda yake tafiya a gabanka, shi ne zai hallaka waɗannan alummai a gabanka, kuma za ka gāje su, kuma Yoshuwa wanda yake tafiya a gabanka, kamar yadda Ubangiji ya faɗa. Kuma Ubangiji Allahnka zai yi musu kamar yadda ya yi wa Sihon da Og, sarakunan Amoriyawa biyu, waɗanda suke ƙetaren Urdun, da ƙasarsu, kamar yadda ya hallaka su. Kuma Ubangiji ya ba da su

gare ku, kuma za ku yi musu kamar yadda na umarce ku. Ka yi ƙarfin hali kuma ka yi ƙarfi, kada ka ji tsoro, kada ka firgita, kada kuma ka razana daga fuskarsu, domin Ubangiji Allahnka wanda yake tafiya a gabanka tare da ku a cikinku, ba zai bar ka ba, ba kuma zai yashe ka ba. Sai Musa ya kira Yoshuwa, ya ce masa a gaban dukan Israila, Ka yi ƙarfin hali ka kuma yi ƙarfi, domin kai ne za ka shiga a gaban wannan jamaa zuwa ƙasar da Ubangiji ya rantse wa kakanninku zai ba su, kuma kai ne za ka raba musu ta a matsayin gādo. Kuma Ubangiji wanda yake tafiya tare da kai ba zai bar ka ba, kuma ba zai yashe ka ba, kada ka ji tsoro, kada kuma ka razana.

Sai Musa ya rubuta kalmomin wannan doka a cikin littafi, ya ba wa firistocin da suke yayan Lawi waɗanda suke ɗaukar akwatin alkawarin Ubangiji, da kuma dattawan Israila.

Kuma Musa ya umarce su a wannan rana, yana cewa, bayan shekaru bakwai a lokacin shekarar sakewa a cikin bikin alfarwa. A lokacin da dukan Israila suka taru don a gan su a gaban Ubangiji Allahnku, a wurin da Ubangiji zai zaɓa, za ku karanta wannan doka a gaban dukan Israila a cikin kunnuwansu. Ya tara jamaa, maza da mata da yaya da baƙo wanda yake a cikin biranenku, domin su ji, kuma domin su koyi tsoron Ubangiji Allahnku, kuma za su ji su yi dukan kalmomin wannan doka. Kuma yayansu waɗanda ba su sani ba, za su ji, kuma za su koyi tsoron Ubangiji Allahnka dukan kwanakin da suke rayuwa a kan ƙasar da kuke ƙetare Urdun zuwa gare ta don ku gāje ta.

Sai Ubangiji ya ce wa Musa, Duba, kwanakin mutuwar ka sun kusato, ka kira Yoshuwa, ku tsaya a ƙofofin tentin shaida, zan ba shi umarnai. Sai Musa da Yoshuwa suka tafi cikin tentin shaida, suka tsaya a ƙofofin tentin shaida. Ubangiji kuwa ya sauko cikin girgije, ya tsaya kusa da ƙofar Tentin Shaida, ginshiƙin girgijen kuma ya tsaya kusa da ƙofar Tentin Shaida. Kuma Ubangiji ya ce wa Musa, Duba, za ka huta tare da kakanninku, kuma wannan jamaa za su tashi su yi fasikanci suna bin baƙin allolin ƙasar da suke shiga cikinta, za su yashe ni, su kuma karya alkawarina da na yi da su. Kuma zan yi fushi da ƙuna zuwa gare su a ranar nan, zan yashe su, zan juya fuskata daga gare su, za su zama abinci, mugayen abubuwa da wahalhalu masu yawa za su same su, a ranar nan kuwa za su ce, Saboda Ubangiji Allahna ba ya tare da ni, waɗannan mugayen abubuwa sun same ni. Amma ni zan juya fuskata daga gare su a wannan rana, saboda dukan mugunta da suka aikata, domin sun juya ga baƙin alloli.

Kuma yanzu ku rubuta kalmomin wannan waƙa, ku kuma koya wa yayan Israila, ku sa ta a bakunansu, domin wannan waƙa ta zama mini shaida a gaban yayan Israila. Domin zan kawo su cikin ƙasar mai kyau wadda na rantse wa ubanninsu in ba su, ƙasar da take gudana da madara da zuma. Za su ci, kuma bayan sun ƙoshi, za su juya ga baƙin alloli, su bauta musu, su tsokane ni, su kuma karya alkawarina. Kuma za a maye wannan waƙa a gaban su tana ba da shaida, domin ba za a manta da ita daga bakinsu ba, kuma ba daga bakin zuriyarsu ba, gama na san muguntar su, duk abin da suke yi a nan yau, kafin in shigar da su zuwa cikin ƙasar mai kyau wadda na rantse wa kakanninsu.

Kuma Musa ya rubuta wannan waƙa a wannan rana, kuma ya koyar da ita ga yayan Israila. Kuma ya umarci Yoshuwa, ya ce, Ka yi ƙarfin hali kuma ka yi ƙarfi, domin kai ne za ka shigar da yayan Israila zuwa ƙasar da Ubangiji ya rantse musu, kuma shi kansa zai kasance tare da kai.

Lokacin da Musa ya gama rubuta dukan kalmomin wannan doka a cikin littafi har zuwa ƙarshe, Kuma ya umarci Lawiyawa waɗanda suke ɗaukar akwatin alkawarin Ubangiji, yana cewa, Bayan kun ɗauki littafin wannan doka, za ku ajiye shi a gefen akwatin alkawarin Ubangiji Allahnku, kuma zai kasance a can a gare ku don shaida. Domin na san tsokanarka, da taurin kanka, har yanzu ina raye tare da ku a yau, kuna tayarwa ga Allah, to yaya ba za ku yi ba bayan mutuwata? Ku tara mini shugabannin kabilarku, da dattawanku, da alƙalanku, da marubutan ku, domin in yi magana a kunnuwansu dukan waɗannan kalmomi, kuma in kira sama da ƙasa su zama shaida a kansu. Na sani domin cewa bayan mutuwar ta, za ku yi zunubi da rashin bin doka, kuma za ku karkata daga hanyar da na umarce ku, kuma mugunta za ta same ku a ƙarshen kwanaki, domin za ku yi mugunta a gaban Ubangiji, ku tsokane shi zuwa fushi ta wurin ayyukan hannuwanku.

Kuma Musa ya yi magana a kunnuwan dukan taron da kalmomin wannan waƙa har zuwa ƙarshe.

32

Ku lura sama, zan kuwa yi magana, bari kuma ƙasa ta ji kalmomin bakina. A jira kamar ruwan sama maganata, kuma ya sauko kamar raɓa kalmomina, kamar ruwan sama a kan ciyawa, kuma kamar dusar ƙanƙara a kan ciyawa. Domin na kira sunan Ubangiji, ku ba Allah namu girma. Allah, gaskiya ne ayyukansa, kuma dukan hanyoyinsa hukunce-hukunce ne, Allah mai aminci ne, kuma babu rashin adalci, mai adalci ne kuma mai tsarki ne Ubangiji. Sun yi zunubi, ba yayansa ba, yaya masu abin zargi, tsara mai karkace da karkace. Waɗannan abubuwa kuke rama wa Ubangiji? Haka mutane wawa kuma marasa hikima? Ashe, ba shi kansa wannan ubanku ya samu ku, ya yi ku, ya kuma halitta ku ba? Ku tuna da kwanakin zamani, ku fahimci shekarun tsararraki. Ka tambayi mahaifinka, zai kuwa sanar maka; ku tambayi dattawanku, za su kuwa faɗa muku.

Lokacin da Mafi Ɗaukaka ya raba alummai, kamar yadda ya watsar da yayan Adamu, ya kafa iyakokin alummai bisa ga adadin manzannin Allah. Kuma mutanensa Yakubu sun zama rabon Ubangiji, Israila shine rabon gādonsa da aka auna. Ya riƙe shi a cikin jeji, a cikin ƙishirwar zafi a ƙasa marar ruwa, ya kewaye shi ya kuma horar da shi, ya kuma tsare shi kamar ɗan ido. Kamar yadda mikiya yake rufe sheƙarsa, kuma yana marmarin yayansa, ya shimfiɗa fikafukansa ya karɓe su, ya kuma ɗauke su a bayansa. Ubangiji kaɗai ne ya jagorance su, babu wani baƙon allah tare da su. Ya kawo su sama kan ƙarfin ƙasa, ya ciyar da su amfanin gonaki, suka tsotsa zuma daga dutse, da mai daga ƙaƙƙarfan dutse. Manshanu na shanu, da madaran tumaki, tare da kitsen raguna da na raguna, yayan

bijimai da na awaki, tare da kitsen ƙoda na alkama, kuma jinin inabi ya sha ruwan inabi. Kuma Yakubu ya ci ya ƙoshi, sai wanda aka ƙauna ya yi buga da ƙafa, ya yi kitse, ya yi kauri, ya faɗaɗa, sai ya yashe Allah wanda ya halitta shi, ya kuma rabu da Allah Mai Cetonsa.

Sun tsokane ni da baƙin alloli, suka ɓata mini rai da abubuwan ƙyamarsu. Sun yi hadaya ga aljanu, ba ga Allah ba, gumaka waɗanda ba su san su ba, sababbi na kwanan nan sun zo, waɗanda ubanninsu ba su san su ba. Allah wanda ya haife ka ka yashe shi, kuma ka manta da Allah wanda yake ciyar da kai.

Kuma Ubangiji ya gani, ya yi kishi, kuma ya fusata saboda yayansa maza da yayansa mata. Kuma ya ce, Zan juya fuskata daga gare su, kuma zan nuna abin da zai same su a ƙarshen kwanaki, domin su tsara karkatacciya ce, yaya waɗanda ba su da bangaskiya a cikinsu.

Su kansu sun tsananta ni da kishi a kan wanda ba Allah ba ne, sun tsananta ni a cikin gumakan su, kuma ni zan tsananta su da kishi a kan wanda ba alumma ba ce, a kan alumma marar hankali zan tsananta su da fushi. Domin wuta ta kunnuka daga fushina, za ta yi ƙuna har zuwa Hades a ƙasa, za ta cinye ƙasa da amfanin gonarta, za ta ƙone tussan duwatsu. Zan tara musu masifa, kibiyoyina kuma zan ƙare su a kansu. Suna lalacewa saboda yunwa da cin tsuntsaye, da kuma mikewa na baya wanda ba shi da magani, zan aika musu haƙoran namun jeji, tare da fushin waɗanda suke jan a kan ƙasa. Daga waje takobi

zai sa su zama marasa yaya, kuma daga cikin ɗakunan ajiya, tsoro, saurayi tare da budurwa, jariri mai shayarwa tare da tsoho. Na ce, zan watsar da su, zan kuma kawar da tunawarsu daga cikin mutane. Idan ba saboda fushin abokan gaba ba, domin kada su daɗe, domin kada waɗanda suke gāba su haɗa kai su kai hari, kada su ce, Hannunmu mai ɗaukaka ne, ba Ubangiji ba, ya yi dukan waɗannan abubuwa.

Alumma da ta rasa shawara ce, kuma babu ilimi a cikinsu. Ba su yi tunani don su fahimta ba, bari su karɓi waɗannan abubuwa a cikin lokacin da ke zuwa. Yaya mutum ɗaya zai kori dubu ɗaya, kuma biyu su kori dubun dubu, sai dai Allah ya sayar da su, kuma Ubangiji ya ba da su? Domin ba su zama kamar Allahnmu ba gumakan su, amma abokan gabanmu wawaye ne. Domin daga inabin Sodom ne inabin nasu, kuma reshen nasu daga Gomorrah, inabin nasu inabi ne na bile, tsirar ɗanɗano mai ɗaci ne a gare su. Fushin macijai ruwan inabinsu ne, kuma fushin gamshekai maras magani. Ashe, ba waɗannan an tattara a wurina, kuma an hatimce su a cikin maajina ba? A ranar ɗaukar fansa zan sāka, lokacin da ƙafarsu ta yi santsi, domin ranar hallakarsu ta kusa, kuma abubuwan da suka shirya suna a shirye a gare ku. Domin Ubangiji zai yi hukunci a kan mutanensa, kuma zai ji tausayi a kan bayinsa, gama ya ga sun raunana, kuma sun gaji a cikin wahala, kuma sun kasala. Kuma Ubangiji ya ce, ina suke allolinsu waɗanda suka dogara a kansu? Waɗanda kuke cin kitsen hadayunsu, kuma kuke shan ruwan inabin hadayun shansu; bari su tashi su taimake ku, su kuma zama muku masu kariya. Duba, duba cewa Ni ne, kuma babu

Allah sai dai Ni. Ni nakan kashe, kuma Ni nakan rayar da, Ni nakan buga, kuma Ni nakan warkar da, kuma babu wanda zai ceto daga hannuwana. Domin zan ɗaga hannuna zuwa sama, zan rantse da hannun dama na, zan kuma ce, ina raye har abada. Domin zan kaifafa takobina kamar walƙiya, kuma hannuna zai riƙe hukunci, zan sāka wa abokan gaba, kuma ga waɗanda suke ƙina zan sāka musu. Zan sa kibiyoyin na su bugu da jini, kuma takobina zai ci nama daga jinin raunana da kamammu, daga kan shugabannin abokan gaba.

Ku yi farin ciki sammai tare da shi, bari dukan manzannin Allah su yi masa sujada, ku yi farin ciki alummai tare da mutanensa, bari dukan yayan Allah su ƙarfafa shi, domin ana ramuwar jinin yayansa, zai yi ramuko kuma zai saka wa abokan gaba hukunci, zai saka wa masu ƙiyayyarsa, Ubangiji kuwa zai tsarkake ƙasar mutanensa.

Sai Musa ya rubuta wannan waƙa a wannan rana, ya kuma koya wa yayan Israila, Musa ya shiga, ya kuma faɗi dukan kalmomin wannan doka a kunnuwan mutane, shi da Yoshuwa ɗan Nun. Kuma Musa ya kammala magana da dukan Israila. Kuma ya ce musu, Ku mai da hankali da zuciyarku a kan dukan waɗannan kalmomi, waɗanda nake yi muku shaida a yau, waɗanda za ku umarci yayanku maza su kiyaye su kuma su aikata dukan kalmomin wannan doka. Domin ba magana banza ba ce wannan a gare ku, domin wannan ita ce rayuwar ku, kuma saboda wannan magana za ku yi tsawon rai a kan ƙasar da kuke ƙetare Kogin Urdun zuwa gare ta don ku gāda. Kuma Ubangiji

ya yi magana da Musa a wannan rana, yana cewa, Ka haura zuwa dutsen Abarim, wannan dutsen Nabau wanda yake a ƙasar Mowab ɗaura da Yeriko, ka kuma ga ƙasar Kanana wadda nake ba wa yayan Israila, Kuma ka mutu a kan dutsen da kake hawa zuwa gare shi a can, kuma ka haɗu da mutanenka, kamar yadda Haruna ɗanuwanka ya mutu a Dutsen Hor, kuma aka haɗa shi da mutanensa. Domin kun yi rashin biyayya ga maganata a tsakanin yayan Israila a ruwan rigima na Kadesh a cikin hamadar Sin, saboda ba ku tsarkake ni a tsakanin yayan Israila ba. A gabanka za ka ga ƙasar, amma ba za ka shiga can ba.

33

Kuma wannan ita ce albarkar da Musa, mutumin Allah, ya yi wa yayan Israila kafin mutuwarsa. Kuma ya ce, Ubangiji ya zo daga Sinai, kuma ya bayyana mana daga Sehir, kuma ya yi gaggawa daga Dutsen Faran, tare da dubban-dubban Kadesh, a hannun damansa manzanninsa suna tare da shi. Kuma ya kiyaye mutanensa, kuma duk waɗanda aka tsarkake ta hannuwanka suna ƙarƙashinka, kuma ya karɓi maganarsa Dokar da Musa ya umarce mu, gādo ne ga majamiun Yakubu. Kuma zai kasance a cikin wanda aka ƙauna mai mulki, lokacin da aka tattara masu mulkin mutane tare da kabilan Israila. Bari Reuben ya rayu, kada ya mutu, kuma bari ya zama mai yawa cikin adadi.

Kuma wannan na Yahuda, ka ji Ubangiji muryar Yahuda, kuma

ka zo wurin jamaarsa, hannayensa za su bambanta masa, kuma za ka zama mai taimako daga abokan gaba.

Kuma ga Lawi ya ce, ku ba Lawi bayyanannun alamominsa, da gaskiyarsa ga mutumin mai tsarki, wanda suka gwada shi a cikin gwaji, suka zagi shi a kan ruwan rigima. Wanda ya ce wa uba da uwa, Ban gan ka ba, bai kuma san yanuwansa ba, ya yi watsi da yayansa, ya kiyaye maganarka, ya kuma kiyaye alkawarka. Za su bayyana dokokinka ga Yakubu, da kuma dokarka ga Israila, za su ɗora turare a cikin fushinka kullum a kan bagadinka. Ka albarkaci, ya Ubangiji, ƙarfinsa, kuma ka karɓi ayyukan hannuwansa, ka farfasa kwankwason abokan gaban da suka tashi masa, kuma kada masu ƙinsa su tashi. Kuma ga Benyamin ya ce, ƙaunatacce ta wurin Ubangiji zai zauna cikin aminci, kuma Allah yana inuwar sa a kansa dukan kwanaki, kuma a tsakanin kafaɗunsa ya huta.

Kuma ga Yusufu ya ce, daga albarkar Ubangiji ƙasarsa ta kasance, daga lokutan sama, da raɓa, da daga zurfafan maɓuɓɓugan da ke ƙarƙashin ƙasa. Kuma bisa ga lokacin amfanin gona na jujjuyawar rana, kuma daga haɗuwar watanni. daga ƙololuwar duwatsu farko, da kuma daga ƙololuwar tuddai madawwama, Kuma bisa ga lokacin cikawa na ƙasa, abubuwan da suka cancanta ga wanda aka gani a cikin itacen ƙaya su zo a kan Yusuf, kuma a kan saman wanda aka ɗaukaka fiye da yanuwansa. Ɗan fari na bijimi kyawunsa ne, ƙahonin dabbar ƙaho ɗaya ne ƙahonin sa, da su zai soke alummai tare, har zuwa ƙarshen ƙasa, waɗannan su ne dubban

goma na Efraim, kuma waɗannan su ne dubunnan Manasse. Kuma ga Zebulun ya ce, Ka yi farin ciki Zebulun a cikin tafiyarka, kuma Issachar a cikin tentunan sa. Alummai za su hallaka, kuma za ku yi kira a can, kuma za ku miƙa hadaya a can, hadayar adalci, domin dukiyar teku za ta ciyar da ku, kuma kasuwancin mazaunan bakin teku.

Kuma ga Gad ya ce, albarka ta tabbata ga wanda yake fadada Gad, kamar zaki ya huta, bayan ya farfashe hannu da mai mulki. Kuma ya ga yayan fari nasa, domin a can an raba ƙasar masu mulki waɗanda aka tattara tare da shugabannin mutane, Ubangiji ya yi adalci, da hukuncin sa tare da Israila.

Kuma ga Dan ya ce, Dan ɗan zaki ne, kuma zai yi tsalle daga Bashan. Kuma ga Naftali ya ce, Naftali cike da abubuwa masu karɓuwa, kuma bari a cika shi da albarka daga Ubangiji, zai gāji teku da Kudu. Kuma ga Asher ya ce, mai albarka ne daga yara Asher, kuma zai zama mai karɓuwa ga yanuwansa, zai tsoma ƙafarsa a cikin mai. Karfe da tagulla ne takalminsa, kamar yadda kwanakinka suke, haka ƙarfinka zai kasance.

Babu wanda yake kamar Allah na ƙaunatacce, wanda yake taka a kan sama, mai taimakawa ka, da mai girma na sararin sama. Kuma Allah zai rufe ka daga farko, kuma a ƙarƙashin ƙarfin hannaye madawwama, kuma zai kori abokin gaba daga gabanka, yana cewa, ka halaka. Kuma Israila zai zauna cikin dogara shi kaɗai, a kan ƙasar Yakubu, a kan hatsi da ruwan inabi, kuma sammai za su yi gizagizai da raɓa a gare ka. Albarka

a gare ka Israila, wane ne kamar ka, mutane da ake ceto ta wurin Ubangiji? Mai taimako naka zai kare ka, kuma takobi alfahari naka ne, kuma abokan gaban ka za su yi maka ƙarya, kuma kai za ka taka wuyansu.

34

Sai Musa ya haura daga Araboth na Moab zuwa dutsen Nabau, zuwa ƙololuwar Phasga, wadda take fuskantar Jericho, sai Ubangiji ya nuna masa dukan ƙasar Gilead har zuwa Dan, da dukan ƙasar Naftali, da dukan ƙasar Efraim, da Manasse, da dukan ƙasar Yahuda har zuwa teku na ƙarshe, da kuma hamada, da yankunan da ke kewaye Yeriko, birnin itatuwan dabino har zuwa Zoar. Ubangiji ya ce wa Musa, Wannan ita ce ƙasar da na yi rantsuwa ga Ibrahim da Ishaku da Yakubu, ina cewa, Zan ba da ita ga zuriyarku, kuma na nuna ta a idanunka, amma ba za ka shiga can ba.

Kuma Musa bawan Ubangiji ya mutu a ƙasar Mowab bisa ga maganar Ubangiji. Kuma suka binne shi a Ai kusa da gidan Peor, kuma babu wanda ya ga wurin binnewarsa har zuwa yau. Musa kuwa yana da shekara ɗari da ashirin lokacin da ya mutu, idanunsa ba su duhunta ba, kuma ƙarfinsa bai ragu ba.

Kuma yayan Israila sun yi kuka don Musa a Arabot na Mowab a kan Urdun kusa da Yeriko har kwana talatin, sai kwanakin makoki da kuka don Musa suka cika. Kuma Yoshuwa ɗan Nun

ya cika da ruhun fahimta, domin Musa ya ɗora hannuwansa a kansa, kuma yayan Israila suka saurare shi, suka kuma yi kamar yadda Ubangiji ya umarci Musa.

Kuma ba wani annabi ya ƙara tashi a Israila kamar Musa, wanda Ubangiji ya san shi fuska da fuska. A cikin dukan alamu da alajabai waɗanda Ubangiji ya aiko shi ya yi su a ƙasar Masar ga Firauna, da bayinsa, da kuma dukan ƙasarsa. Abubuwan alajabi masu girma, da hannun mai ƙarfi, wanda Musa ya yi a gaban dukan Israila.

Wasiƙar Yahaya

1

Abin da ya kasance tun daga farko, wanda muka ji, wanda muka gani da idanunmu, wanda muka duba kuma hannayenmu suka taɓa, game da Maganar rai, Kuma rayuwar ta bayyana, kuma mun gani kuma muna shaida kuma muna sanar muku da rayuwar madawwamiya, wadda ta kasance tare da Uban kuma ta bayyana a gare mu, Abin da muka gani da muka ji, muna sanar da ku, domin ku ma ku sami dangantaka tare da mu, kuma dangantakar mu tana tare da Uba da kuma tare da Ɗansa Yesu Almasihu. Kuma muna rubuta muku waɗannan abubuwa domin farin cikinmu yă cika.

Kuma wannan ita ce saƙon da muka ji daga gare shi kuma muke sanar da ku, cewa Allah haske ne, kuma duhu a cikinsa babu ko kaɗan. Idan muka ce muna da dangantaka tare da shi amma muna tafiya cikin duhu, muna ƙarya kuma ba ma aikata gaskiya. Amma idan muna tafiya a cikin haske kamar yadda shi kansa yake a cikin haske, muna da dangantaka tare da juna,

kuma jinin Yesu Almasihu ɗansa yana tsarkake mu daga dukan zunubi. Idan muka ce ba mu da zunubi, muna yaudarar kanmu kuma gaskiya ba ta cikin mu. Idan muka furta zunubanmu, shi amintacce ne kuma mai adalci, domin ya gafarta mana zunuban kuma ya tsarkake mu daga dukan rashin adalci. Idan muka ce cewa ba mu yi zunubi ba, muna mai da shi maƙaryaci, kuma maganar sa ba ta kasance a cikinmu ba.

2

Yayana, ina rubuta muku waɗannan abubuwa domin kada ku yi zunubi. Idan kuwa wani ya yi zunubi, muna da Mai Roƙo a wurin Uban, wato Yesu Almasihu mai adalci, Kuma shi ne kafara game da zunubanmu, ba game da namu kaɗai ba, amma kuma game da na dukan duniya. Kuma ta wannan mukan san cewa mun san shi, idan muna kiyaye umarninsa. Wanda yake cewa ya san shi amma bai kiyaye umarnansa ba, maƙaryaci ne, kuma gaskiya ba ta cikinsa. Amma duk wanda ya kiyaye maganarsa, da gaske a cikin wannan ƙaunar Allah ta cika. Ta haka muka san cewa muna cikinsa. Wanda yake cewa yana zaune a cikinsa ya kamata shi ma ya yi tafiya kamar yadda wancan ya yi tafiya.

Yanuwa, ba umarni sabo nake rubuta muku ba, amma umarni na dā, wanda kuka kasance da shi tun daga farko. Umarni na dā shi ne maganar da kuka ji tun daga farko. Sake ina rubuta muku umarni sabon, wanda yake gaskiya a cikinsa da kuma a cikinku, domin duhu yana wucewa kuma hasken gaskiya ya riga yana

haskakawa. Wanda yake cewa yana cikin haske, amma yana ƙin ɗanuwansa, yana cikin duhu har yanzu. Wanda yake ƙaunar ɗanuwansa yana zaune a cikin haske, kuma babu abin tuntuɓe a cikinsa. Amma wanda yake ƙin ɗanuwansa yana cikin duhu, kuma yana tafiya cikin duhu, ba ya kuma sanin inda zai je, domin duhu ya makanta idanunsa.

Ina rubuta muku, yaya ƙanana, domin an gafarta muku zunubanku saboda sunansa. Ina rubuta muku, ubanni, domin kun san wanda yake tun daga farko. Ina rubuta muku, samari, domin kun ci nasara a kan mugun nan. Na rubuta muku, yara, domin kun san Uban. Na rubuta muku, ubanni, domin kun san wanda yake tun daga farko. Na rubuta muku, samari, domin kuna da ƙarfi, kuma maganar Allah tana zaune a cikinku, kuma kun ci nasara a kan Mugun.

Kada ku ƙaunaci duniya ko abubuwan da suke cikin duniya. Idan wani yana ƙaunar duniya, ba ƙaunar Uba a cikinsa. domin duk abin da yake a cikin duniya, shaaawan jiki da shaawan idanu da taƙamar rayuwa, ba daga Uba suke ba, amma daga duniya suke. Duniya da shaawarta suna wucewa, amma duk wanda yake bin nufin Allah zai kasance har abada.

Yara, wannan saa ce ta ƙarshe, kuma kamar yadda kuka ji cewa abokin gāban Almasihu yana zuwa, yanzu kuma abokin gāban Almasihu da yawa sun bayyana, daga nan muka san cewa wannan saa ce ta ƙarshe. Daga gare mu sun fita, amma ba su kasance daga gare mu ba, domin da sun kasance daga gare mu,

da sun kasance tare da mu, amma wannan ya faru domin a bayyana cewa ba dukkansu daga gare mu suke ba. Kuma ku kuna da shafawa daga Mai Tsarki, kuma kuna san komai. Ba na rubuta muku saboda ba ku san gaskiya ba, amma saboda kun san ta, kuma saboda duk ƙarya ba ta fito daga gaskiya ba. Wane ne maƙaryaci idan ba wanda yake musun cewa Yesu ba shi ne Almasihu ba? Wannan shi ne abokin gāban Almasihu, wanda yake musun Uba da Ɗa. Duk wanda ya musanta Ɗan, ba shi da Uban ma. Saboda haka, abin da kuka ji tun daga farko, bari ya kasance a cikinku. Idan abin da kuka ji tun daga farko ya kasance a cikinku, to, ku ma za ku kasance a cikin Ɗan kuma a cikin Uban. Kuma wannan shi ne alƙawarin da ya yi mana da kansa, wato rai madawwami. Waɗannan abubuwa na rubuta muku game da waɗanda suke ruɗe ku. Kuma ku, shafuwar da kuka karɓa daga gare shi tana zaune a cikinku, kuma ba kwa buƙatar wani ya koyar da ku, amma kamar yadda wannan shafuwar take koyar da ku game da kome, kuma gaskiya ce ba ƙarya ba, kuma kamar yadda ta koyar da ku, za ku zauna a cikinsa. Kuma yanzu, yaya ƙanana, ku zauna a cikinsa, domin lokacin da aka bayyana shi mu sami ƙarfin hali kuma kada mu ji kunya daga gare shi a lokacin bayyanarsa. Idan kun san cewa mai adalci ne, to kun san cewa duk wanda yake aikata adalci an haife shi daga gare shi.

3

Duba wane irin ƙaunar da Uban ya ba mu, domin a kira mu

yayan Allah. Saboda wannan duniya ba ta san ku ba, domin ba ta san shi ba. Kaunatattuna, yanzu yayan Allah muke, kuma har yanzu ba a bayyana ba abin da za mu zama. Mun san cewa idan ya bayyana, za mu zama kamar shi, domin za mu gan shi kamar yadda yake. Kuma duk wanda yake da wannan bege a gare shi yana tsarkake kansa, kamar yadda shi tsarkakakke yake.

Duk wanda yake aikata zunubi yana aikata rashin biyayya ga doka, kuma zunubi shi ne rashin biyayya ga doka. Kuma kun san cewa ya bayyana domin yă ɗauke zunubanmu, kuma babu zunubi a cikinsa. Duk wanda yake zaune a cikinsa ba ya yin zunubi, duk wanda yake yin zunubi bai taɓa ganinsa ba kuma bai taɓa sanninsa ba. Yara kanana, kada wani yaudare ku, wanda yake aikata adalci mai adalci ne, kamar yadda wannan mai adalci yake. Wanda yake aikata zunubi daga Iblis ne, domin tun daga farko Iblis yana yin zunubi. Saboda wannan ne Ɗan Allah ya bayyana, domin yă rushe ayyukan Iblis. Duk wanda aka haifa daga Allah ba ya yin zunubi, domin irinsa yana zaune a cikinsa, kuma ba zai iya yin zunubi ba, domin an haife shi daga Allah. A cikin wannan ya bayyana yayan Allah da yayan Iblis. Duk wanda ba ya aikata adalci ba ya daga Allah, haka kuma wanda ba ya ƙaunar ɗanuwansa. Domin wannan ita ce saƙon da kuka ji tun daga farko, cewa mu ƙaunaci juna. Ba kamar Kain wanda ya kasance daga mugu kuma ya kashe ɗanuwansa ba, kuma saboda me ya kashe shi? Domin ayyukansa sun kasance mugaye, amma na ɗanuwansa sun kasance na adalci. Kada ku yi mamaki, yanuwana, idan duniya tana ƙin ku. Mun san cewa mun wuce daga mutuwa zuwa rai, domin muna ƙaunar

yanuwa. Wanda ba ya ƙaunar ɗanuwansa yana nan a cikin mutuwa. Duk wanda yake ƙin ɗanuwansa mai kisan kai ne, kuma kun san cewa duk mai kisan kai ba shi da rai madawwami mai dawwama a cikinsa. A cikin wannan mun san ƙaunar, domin wancan ya ba da ransa dominmu, kuma mu ma ya kamata mu ba da rankunanmu domin yanuwa. Amma wanda yake da dukiyar duniya kuma ya ga ɗanuwansa yana cikin bukata, sai ya rufe zuciyarsa daga gare shi, ta yaya ƙaunar Allah za ta kasance a cikinsa? Yayana, kada mu yi ƙauna da magana ko da harshe kawai, sai dai a cikin aiki da gaskiya. Kuma ta wannan mukan san cewa mun fito ne daga gaskiya, kuma a gabansa za mu kwantar da zukatanmu, Domin idan zuciyarmu ta hukunta mu, Allah ya fi zuciyarmu girma kuma yana san komai. Kaunatattuna, idan zuciyarmu ba ta hukunta mu ba, muna da ƙarfin gwiwa a gaban Allah. Kuma duk abin da muka tambaya, muna karɓa daga gare shi, saboda muna kiyaye umarnansa kuma muna aikata abubuwan da suke faranta masa rai a gabansa. Kuma wannan ita ce umarninsa, cewa mu gaskata da sunan Ɗansa Yesu Almasihu, kuma mu ƙaunaci juna kamar yadda ya ba mu umarni. Kuma wanda yake kiyaye umarnansa yana zaune a cikinsa, shi kuma yana zaune a cikinsa. Ta haka muka san cewa yana zaune a cikinmu, ta wurin Ruhun da ya ba mu.

4

Kaunatattuna, kada ku gaskata kowane ruhu, amma ku gwada

ruhohin ko daga Allah suke, domin annabawan ƙarya da yawa sun fita zuwa duniya. A cikin wannan kuna sanin Ruhun Allah, duk ruhun da ya yarda cewa Yesu Almasihu ya zo cikin jiki, daga Allah ne. Kuma duk ruhun da ba ya yarda da Yesu Almasihu ya zo cikin jiki, ba daga Allah ba ne, kuma wannan shi ne na Antikrist wanda kuka ji cewa yana zuwa, kuma yanzu yana cikin duniya tuni. Ku daga wurin Allah ne, yaya ƙanana, kuma kun ci nasara a kansu, domin wanda yake a cikinku ya fi girma fiye da wanda yake a cikin duniya. Su daga duniya suke, saboda haka suna magana daga duniya kuma duniya yana jin su. Mu daga wurin Allah ne. Wanda yake sanin Allah yana jin mu. Wanda ba ya daga wurin Allah ba, ba ya jin mu. Daga wannan muke sanin ruhun gaskiya da ruhun ɓatarwa.

Kaunatattun, bari mu ƙaunaci juna, domin ƙauna daga Allah take, kuma duk wanda yake ƙauna an haife shi daga Allah kuma yana sanin Allah. Wanda ba ya ƙauna bai san Allah ba, domin Allah ƙauna ne. A cikin wannan aka bayyana ƙaunar Allah a gare mu, domin Allah ya aiko da Ɗansa wanda yake shi kaɗai zuwa duniya domin mu sami rai ta wurinsa. A cikin wannan yake ƙauna, ba don mu muka ƙaunaci Allah ba, amma don shi da kansa ya ƙaunace mu kuma ya aika ɗansa kafara game da zunubanmu. Kaunatattuna, idan haka Allah ya ƙaunace mu, to mu ma ya kamata mu ƙaunaci juna. Babu wanda ya taɓa ganin Allàh, idan muna ƙaunar juna, Allàh yana zaune a cikinmu kuma ƙaunarsa ta cika cikakke a cikinmu. A wannan muka san cewa muna zaune a cikinsa, shi kuma yana zaune a cikinmu, domin ya ba mu daga Ruhunsa. Kuma mu mun gani kuma muna

shaida cewa Uban ya aiko da Ɗan a matsayin Mai Ceton duniya. Duk wanda ya yarda cewa Yesu Ɗan Allah ne, Allah yana zaune a cikinsa, shi kuma yana zaune a cikin Allah. Kuma mu mun san kuma mun gaskata ƙaunar da Allah yake da ita a cikinmu. Allah ƙauna ne, kuma duk wanda yake zaune cikin ƙauna yana zaune cikin Allah, Allah kuma yana zaune a cikinsa. A cikin wannan an kammala ƙauna tare da mu, domin mu sami ƙarfin hali a ranar sharia, saboda kamar yadda yake, haka kuma muke a cikin wannan duniya. Tsoro ba ya kasancewa a cikin ƙauna, amma cikakkiyar ƙauna tana jefar da tsoro waje, domin tsoro yana da hukunci a ciki, amma wanda yake jin tsoro ba a kammala shi a cikin ƙauna ba. Muna ƙaunarsa domin shi da kansa ya fara ƙaunarmu. Idan wani ya ce cewa ina ƙaunar Allah, amma yana ƙin ɗanuwansa, maƙaryaci ne, domin wanda ba ya ƙaunar ɗanuwansa wanda ya gani, ta yaya zai iya ƙaunar Allah wanda bai taɓa gani ba? Kuma muna da wannan umarni daga gare shi, domin duk wanda yake ƙaunar Allah ya ƙaunaci ɗanuwansa kuma.

5

Duk wanda ya gaskata cewa Yesu shi ne Almasihu, an haife shi daga Allah, kuma duk wanda yake ƙaunar wanda ya haifa yana ƙaunar wanda aka haifa daga gare shi. A cikin wannan mun san cewa muna ƙaunar yayan Allah, saad da muke ƙaunar Allah kuma muke kiyaye umarnansa. Wannan ce ƙaunar Allah, cewa mu kiyaye umarnansa, kuma umarnansa ba masu nauyi ba ne.

Domin duk wanda aka haifa daga Allah yana cin nasara a kan duniya, kuma wannan ita ce nasarar da ta ci nasara a kan duniya, bangaskiyarmu. Wane ne mai cin nasara a kan duniya idan ba wanda ya gaskata cewa Yesu shi ne Ɗan Allah ba? Wannan shi ne wanda ya zo ta hanyar ruwa da jini, Yesu Almasihu, ba ta hanyar ruwa kaɗai ba, amma ta hanyar ruwa da jini, kuma Ruhu ne yake ba da shaida, domin Ruhu shi ne gaskiya. Domin uku ne suke shaida a cikin sama, Uba, Kalma da Ruhu Mai Tsarki, kuma waɗannan ukun ɗaya ne, kuma uku ne suke shaida a cikin ƙasa. Ruhu da ruwa da jini, kuma su ukun nan daya ne. Idan muna karɓar shaidar mutane, to shaidar Allah ta fi girma, domin wannan ita ce shaidar Allah da ya yi game da Ɗansa. Wanda ya gaskata ga Ɗan Allah yana da shaidar a cikinsa, amma wanda bai gaskata ga Allah ba, ya mai da shi maƙaryaci, domin bai gaskata shaidar da Allah ya yi game da Ɗansa ba. Kuma wannan ita ce shaidar, cewa Allah ya ba mu rai madawwami, kuma wannan rai yana cikin Ɗansa. Wanda yake da Ɗan yana da rai, wanda ba shi da Ɗan Allah ba shi da rai.

Waɗannan abubuwa na rubuta muku ku waɗanda kuka gaskata cikin sunan Ɗan Allah, domin ku san cewa kuna da rai madawwami, kuma domin ku gaskata cikin sunan Ɗan Allah. Wannan ita ce ƙarfin halin da muke da shi a gare shi: idan mun roƙi wani abu bisa ga nufinsa, yana jin mu. Kuma idan mun san cewa yana jin roƙonmu duk abin da muka roƙa, to mun san cewa muna da roƙon da muka roƙa daga gare shi. Idan wani ya ga ɗanuwansa yana yin zunubi wanda ba ya kai ga mutuwa, zai yi roƙo, kuma za a ba shi rai, ga waɗanda suke yin zunubi

wanda ba ya kai ga mutuwa. Akwai zunubi da yake kai ga mutuwa, ba game da wannan nake faɗa ya yi roƙo ba. Duk rashin adalci zunubi ne, kuma akwai zunubi wanda ba ya kai ga mutuwa. Mun san cewa duk wanda aka haifa daga Allah ba ya yin zunubi, amma wanda aka haifa daga Allah yana kiyaye kansa, kuma mugun ba ya taɓa shi. Mun san cewa mun fito daga Allah ne, kuma dukan duniya tana kwance cikin mugunta. Mun sani amma cewa Ɗan Allah ya zo kuma ya ba mu hankali domin mu san Mai Gaskiya, kuma muna cikin Mai Gaskiya, cikin Ɗansa Yesu Almasihu. Wannan shi ne Allah na gaskiya kuma rai madawwami.

Yaya ƙanana, ku tsare kanku daga gumaka, lalle ne.

Joshua

1

Kuma ya faru bayan mutuwar Musa, sai Ubangiji ya ce wa Yoshuwa ɗan Nun, mataimakin Musa, yana cewa, Musa mataimakina ya mutu. Yanzu saboda haka ka tashi, ka ƙetare Kogin Urdun kai da dukan mutanen nan zuwa ƙasar da nake ba su. Duk wurin da za ku taka da tafin ƙafafunku, zan ba ku shi, kamar yadda na faɗa wa Musa, Hamadan da Dutsen Anti Lebanon, har zuwa babban kogi, Kogin Yufiretis, da kuma har zuwa tekun da yake can nesa, daga yammancin rana za su zama iyakokinku. Ba wani mutum da zai iya tsaya gaba da ku dukan kwanakin rayuwarka, kuma kamar yadda na kasance tare da Musa, haka zan kasance tare da kai, kuma ba zan yashe ka ba ko in yi watsi da kai. Ka yi ƙarfi kuma ka yi jaruntaka, gama kai ne za ka raba wa mutanen nan ƙasar da na rantse wa kakanninku zan ba su. Ka yi ƙarfi saboda haka kuma ka yi ƙarfin hali, don ka kiyaye ka kuma yi kamar yadda Musa bawana ya umarce ka, kuma kada ka karkata daga su zuwa dama ko zuwa hagu, domin ka sami nasara a cikin duk abin da ka yi. Kuma littafin wannan

doka ba zai rabu da bakinka ba, kuma za ka yi tunani a cikinta dare da rana, domin ka san yin dukan abubuwan da aka rubuta, saan nan za ka yi nasara, kuma za ka sa hanyoyinka su yi nasara, kuma saan nan za ka fahimta. Duba, na umarce ka, ka yi ƙarfi kuma ka yi jaruntaka, kada ka ji tsoro, kada kuma ka firgita, domin Ubangiji Allahnka yana tare da kai a duk inda ka je. Kuma Yoshuwa ya umarci marubutan mutane, yana cewa, Ku shiga tsakiyar sansanin mutane, ku umarci mutanen, kuna cewa, Ku shirya tanadi, domin akwai sauran kwanaki uku, saan nan za ku haye wannan Kogin Urdun, ku shiga ku mallaki ƙasar wadda Ubangiji Allahnku na kakanninku yake ba ku.

Kuma Joshua ya ce wa Reuben, da Gad, da rabin kabilar Manasseh, Ku tuna da kalmar da Musa bawan Ubangiji ya umarce ku, yana cewa, Ubangiji Allahnku ya hutatar da ku, kuma ya ba ku wannan ƙasa. Matanku da yaranku da dabbobinku bari su zauna a ƙasar da aka ba ku, amma ku za ku haye da makamai a gaban yanuwanku, duk mai ƙarfi, kuma za ku taimake su. Har sai Ubangiji Allahnmu ya ba yanuwanku hutu, kamar yadda ya yi muku, kuma su ma su gāji ƙasar da Ubangiji Allahnmu yake ba su, saan nan kowane ɗayanku zai koma gādonsa, wanda Musa ya ba ku a hayin Urdun wajen fitowar rana. Suka amsa wa Yoshuwa suka ce, duk abin da ka umarce mu, za mu yi, kuma duk inda ka aike mu, za mu tafi. Bisa ga duka abin da muka ji daga Musa, za mu ji ka, sai dai bari Ubangiji Allahnmu ya kasance tare da kai, kamar yadda ya kasance tare da Musa. Mutumin da zai yi rashin biyayya gare ka, da duk wanda ba zai ji maganarka ba kamar yadda ka umarce

shi, bari ya mutu, amma ka yi ƙarfi ka kuma yi jaruntaka.

2

Sai Yoshuwa ɗan Nun ya aiko da samari biyu daga Shittim don su yi leƙen asiri, yana cewa, Ku haura ku ga ƙasar da Yeriko. Sai samarin biyu suka tafi suka shiga Yeriko, suka shiga gidan wata karuwa mai suna Rahab, suka sauka a can.

Kuma aka ba da rahoto ga sarkin Jericho cewa, Wasu maza daga yayan Israila sun shigo nan don su leƙi asirin ƙasar. Sai sarkin Jericho ya aiko, ya ce wa Rahab, Fitar da mazan da suka shiga gidanki da daddare, gama sun zo don su leƙi asirin ƙasar. Sai matar ta ɗauki mazan biyu, ta ɓoye su, kuma ta ce musu, Mazan sun shigo wurina. Kamar yadda ake rufe ƙofar a cikin duhu, mutanen sun fita, ban san inda suka tafi ba, ku bi su, ko za ku iya kama su. Amma ita ta haura da su zuwa kan rufin, kuma ta ɓoye su a cikin bambaron lilin da aka jibge a kan rufin. Kuma mazan suka bi su hanya ta kan Urdun zuwa mashigai, kuma aka rufe ƙofar.

Kuma ya faru da zarar masu binsu suka fita suka bi su, amma kafin su kwanta, sai ita ta haura zuwa wurinsu a kan rufin. Kuma ta ce musu, Na sani cewa Ubangiji ya ba ku ƙasar, gama tsoronku ya fāɗo a kanmu. Mun ji cewa Ubangiji Allah ya bushe Jan Teku a gabanku lokacin da kuka fita daga ƙasar Masar, da kuma duk abin da ya yi wa sarakunan Amoriyawa biyu

waɗanda suke ƙetare Urdun, wato Sihon da Og, waɗanda kuka hallaka. Kuma da jin mu, muka yi mamaki a cikin zukatanmu, kuma ruhu bai ƙara tsayawa a cikin kowannenmu ba saboda fuskarku, domin Ubangiji Allahnku, shi ne Allah a sama da kuma a ƙasa. Kuma yanzu ku rantse mini da Ubangiji Allah, domin na yi muku jinƙai, ku ma ku yi jinƙai ga gidan mahaifina, Kuma ku bar da rai gidan mahaifina, mahaifiyata, da yanuwana, da dukan gidana, da dukan abin da suke da shi, kuma ku ceci raina daga mutuwa.

Sai mazan suka ce mata, Rayuwarmu maimakon rayuwarku har mutuwa, kuma ita ta ce, Lokacin da Ubangiji ya ba ku birnin, sai ku nuna mini jinƙai da gaskiya. Kuma ta saukar da su ta taga. Sai ya ce musu, Ku tafi zuwa ƙasar tsaunuka, don kada masu bin ku su same ku. Ku ɓuya a can har kwana uku, sai masu bin ku sun koma daga bin ku, saan nan bayan haka za ku ci gaba da tafiyar ku.

Sai mazan suka ce mata, Ba mu da laifi game da wannan rantsuwar da kika yi mana. Duba, muna shiga wani yanki na birnin, kuma za ki sanya alama, za ki saukar da wannan igiyar ja a tagar da kika saukar da mu ta cikinta, amma mahaifinka, da mahaifiyarka, da yanuwanka maza, da dukan gidan mahaifinka za ki tattara su wurinka a cikin gidanki. Kuma zai zama duk wanda ya fita daga ƙofar gidanka zuwa waje, zai zama mai laifi ga kansa, amma mu za mu kasance marasa laifi game da wannan rantsuwar ka. Amma duk waɗanda suke tare da ke a cikin gidanki, mu za mu zama masu laifi. Idan amma wani ya

cutar da mu ko kuma ya bayyana waɗannan kalmomin namu, za mu kasance marasa laifi daga wannan rantsuwar da ka yi. Sai ya ce musu, Bari ya kasance bisa ga maganarku, ya sallame su, suka kuwa tafi. Suka zo ƙasar tuddai, suka zauna a can har kwana uku. Masu bin su suka bincika dukan hanyoyi, amma ba su same su ba.

Sai samarin biyu suka dawo, suka sauka daga dutsen, suka haye zuwa wurin Yoshuwa ɗan Nun, suka ba shi labarin dukan abubuwan da suka faru da su. Suka ce wa Yoshuwa cewa, Ubangiji ya ba da dukan ƙasar a hannunmu, kuma dukan mazaunan wannan ƙasa sun narke a gabanmu.

3

Kuma Yoshuwa ya tashi da sassafe, ya tashi daga Shittim, suka zo har zuwa Urdun, suka sauka a can kafin su ketare. Kuma ya faru bayan kwana uku, marubutan suka wuce ta cikin sansani. Suka umarci mutane suna cewa, Lokacin da kuka ga akwatin alkawarin Ubangiji Allahnmu, da firistocin mu da Lawiyawa suna ɗauka ta, sai ku tashi daga wuraren ku, ku bi ta. Amma bari nesa ya kasance a tsakaninku da ita, kamar kamu dubu biyu za ku tsaya, kada ku kusanta ta, domin ku san hanyar da za ku bi, gama ba ku taɓa bin wannan hanya tun jiya ko jibi ba.

Sai Yoshuwa ya ce wa mutane, Ku tsarkake kanku don gobe, domin gobe Ubangiji zai yi abubuwan alajabi a cikinku. Sai

Yoshuwa ya ce wa firistoci, Ɗauki akwatin alkawarin Ubangiji, ku yi gaba da mutane. Firistoci kuwa suka ɗauki akwatin alkawarin Ubangiji, suka tafi a gaban mutane. Ubangiji ya ce wa Yoshuwa, A wannan rana zan fara ɗaukaka ka a gaban dukan yayan Israila, domin su san cewa kamar yadda na kasance tare da Musa, haka zan kasance tare da kai. Kuma yanzu ka umarci firistocin da suke ɗaukan akwatin alkawari, ka ce, Saad da kuka shiga gefen ruwan Urdun, sai ku tsaya a cikin Urdun.

Sai Yoshuwa ya ce wa yayan Israila, Ku zo nan ku kusa, ku ji maganar Ubangiji Allahnmu. A cikin wannan za ku sani cewa Allah mai rai yana tare da ku, kuma zai hallaka a gabanmu Kananiyawa, da Hittiyawa, da Ferizziyawa, da Hiwiyawa, da Amoriyawa, da Girgashiyawa, da Yebusiyawa. Duba, akwatin alkawarin Ubangiji na dukan duniya yana ketare kogin Urdun. Ku zaɓi maza goma sha biyu daga yayan Israila, ɗaya daga kowace kabila. Kuma zai kasance, kamar yadda ƙafafun firistocin da suke ɗauke da akwatin alkawarin Ubangijin dukan duniya za su huta a cikin ruwan Urdun, ruwan Urdun zai ƙare, amma ruwan da yake saukowa zai tsaya.

Sai mutane suka tashi daga tentunansu don su ketare Urdun, amma firistoci suka ɗauki akwatin alkawarin Ubangiji a gabansu. Kamar yadda firistocin da suke ɗaukan akwatin alkawari suke shiga zuwa Urdun, kuma ƙafafun firistocin da suke ɗaukan akwatin alkawarin Ubangiji sun tsoma cikin wani ɓangare na ruwan Urdun, amma Urdun yana cike har zuwa dukan gaɓar koginsa, kamar a lokacin girbin alkama, Kuma

ruwan da yake saukowa daga sama ya tsaya, ya tsaya a matsayin daskararren taro guda ɗaya a nesa sosai har zuwa yankin Kiriyat Yeyarim, amma wanda yake saukowa ya sauka zuwa cikin Tekun Araba, Tekun Gishiri, har ya daina gaba ɗaya, kuma mutanen sun tsaya a gaban Yeriko. Kuma firistocin da suke ɗaukan akwatin alkawarin Ubangiji suka tsaya a kan busasshiyar ƙasa a tsakiyar Urdun, kuma dukan yayan Israila suka haye ta busasshiyar ƙasa, har sai dukan mutane suka gama hayar Urdun.

4

Kuma da yake dukan mutane sun gama ketare Jordan, sai Ubangiji ya ce wa Yoshuwa cewa, Da ya ɗauki maza daga cikin mutane, ɗaya daga kowace kabila, Ka ba su umarni, kuma ku ɗauki duwatsu goma sha biyu da suka shirya daga tsakiyar Urdun, ku ɗauki waɗannan tare da ku, ku ajiye su a sansanin ku, a inda za ku yi sansani a wannan dare.

Kuma Yoshuwa ya kira mutane goma sha biyu masu daraja daga yayan Israila, ɗaya daga kowace kabila, Ya ce musu, Ku kawo a gabana, a gaban fuskar Ubangiji, zuwa tsakiyar Urdun, kuma kowane mutum ya ɗauki dutse daga can, ya ɗaga shi a kan kafadarsa bisa ga adadin kabilu goma sha biyun Israila. domin waɗannan su kasance muku alama da take kwance kullum, domin lokacin da ɗanka ya tambaye ka gobe yana cewa, mene ne waɗannan duwatsu a gare mu? Kuma kai za ka sanar wa

ɗanka, kana cewa, cewa Kogin Urdun ya tsaya daga gaban Akwatin Alkawarin Ubangiji na dukan duniya, lokacin da ya haye shi, kuma waɗannan duwatsun za su zama muku abin tunawa ga yayan Israila har abada.

Kuma yayan Israila suka yi haka, kamar yadda Ubangiji ya umarci Yoshuwa, suka ɗauki duwatsu goma sha biyu daga tsakiyar Urdun, kamar yadda Ubangiji ya umarci Yoshuwa a lokacin da yayan Israila suka gama ketarewa, suka ɗauke su tare da kansu zuwa sansani, suka ajiye su a can. Yoshuwa kuma ya kafa wasu duwatsu goma sha biyu a cikin Urdun, a wurin da ƙafafun firistocin da suka ɗauki akwatin alkawarin Ubangiji suka tsaya, kuma suna a can har wa yau.

Firistoci masu ɗaukan akwatin alkawari sun tsaya a cikin Urdun, har sai Yoshuwa ya kammala dukan abin da Ubangiji ya umarta ya sanar wa mutane, sai mutane suka yi sauri suka haye. Kuma ya faru saad da dukan mutane suka gama ketarewa, sai akwatin alkawarin Ubangiji ya ketare, da duwatsun a gabansu. Kuma yayan Reuben maza, da yayan Gad maza, da rabin kabilar Manasseh sun haye a shirye a gaban yayan Israila, kamar yadda Musa ya umarce su. Mutane dubu arbain da suka shirya don yaƙi suka ƙetare a gaban Ubangiji don yaƙi zuwa birnin Yeriko. A wannan rana Ubangiji ya ɗaukaka Yoshuwa a gaban dukan kabilar Israila, kuma suka ji tsoronsa kamar yadda suka ji tsoron Musa, a duk lokacin da ya rayu.

Ubangiji ya ce wa Yoshuwa, yana cewa, Ka umurci firistocin da

suke ɗaukar akwatin alkawarin shaidar Ubangiji, su fita daga Urdun. Kuma Yoshuwa ya umarci firistoci, yana cewa, Ku fito daga Urdun. Kuma ya faru kamar yadda firistocin da suke ɗaukan akwatin alkawarin Ubangiji suka fito daga Urdun, suka taka da ƙafafunsu a kan busasshiyar ƙasa, sai ruwan Urdun ya ruga ya koma wurinsa, ya ci gaba da gudana kamar dā ta dukan bakin kogin.

Kuma mutanen sun haura daga Urdun a rana ta goma ga wata na farko, sai yayan Israila suka kafa sansani a Gilgal a gefen gabas na Yeriko. Kuma waɗannan duwatsu goma sha biyu waɗanda ya ɗauka daga Urdun, Yoshuwa ya kafa su a Gilgal. yana cewa, Lokacin da yayanku maza suka tambaye ku suna cewa, Me ne duwatsun nan? Sanar wa yayanku maza, cewa Israila ta haye wannan Kogin Urdun a kan busasshiyar ƙasa. Bayan Ubangiji Allahnmu ya bushe ruwan Urdun a gabansu, har sai suka haye, kamar yadda Ubangiji Allahnmu ya yi da Jan Teku, wanda Ubangiji Allahnmu ya bushe a gabanmu, har muka wuce, Domin dukan alummai na duniya su sani cewa ikon Ubangiji yana da ƙarfi, kuma domin ku bauta wa Ubangiji Allahnmu a cikin kowane aiki.

5

Kuma ya faru saad da sarakunan Amoriyawa waɗanda suke bayan Kogin Urdun, da sarakunan Funisiya waɗanda suke kusa da teku, suka ji cewa Ubangiji Allah ya bushe Kogin Urdun a

gaban yayan Israila lokacin da suke haye shi, sai zukatansu suka narke, kuma suka firgita, kuma babu wata hikima a cikinsu saboda yayan Israila.

A wannan lokaci kuma, Ubangiji ya ce wa Yoshuwa, Yi wa kanka takuba na dutse daga dutse mai kaifi, saan nan ka zauna ka yi wa yayan Israila kaciya sau na biyu. Sai Yoshuwa ya yi takuban dutse masu kaifi, ya kuma yi wa yayan Israila kaciya a wurin da ake kira Tudu na Kacen Gindi. Irin hanyar da Yoshuwa ya tsarkake yayan Israila, duk waɗanda suka taɓa kasancewa a kan hanya, da duk waɗanda suka taɓa kasance marasa kaciya daga cikin waɗanda suka fita daga Masar, Yoshuwa ya yi wa dukan waɗannan kaciya, domin shekara arbain da biyu Israila ta yi ta yawo a cikin jeji ta Mabaritidt. Saboda haka mafi yawan mayaƙansu waɗanda suka fita daga ƙasar Masar ba su yi kaciya ba, waɗanda suka yi rashin biyayya ga umarnin Allah, waɗanda kuma ya yanke hukunci cewa ba za su ga ƙasar da Ubangiji ya rantse wa ubanninsu zai ba su ba, ƙasar da take gudana da madara da zuma. A maimakon waɗannan kuwa, ya musanya su da yayansu maza, waɗanda Yoshuwa ya yi musu kaciya, domin an haife su a kan hanya ba tare da an yi musu kaciya ba. Bayan an yi musu kaciya, suka zauna shiru a can cikin sansani har suka warke. Kuma Ubangiji ya ce wa Yoshuwa ɗan Nun, A yau na cire kunyar Masar daga gare ku, kuma ya kira sunan wannan wuri Gilgal.

Kuma yayan Israila sun yi Bikin Ketarewa a rana ta goma sha huɗu na watan, da yamma, a yammacin Yeriko, a ƙetaren

Urdun, a fili. Suka kuma ci daga hatsin ƙasar, burodi marar yisti da sabo. A wannan rana Manna ya ƙare bayan sun ci daga hatsin ƙasar, kuma ba a ƙara samun Manna ga yayan Israila, amma suka girbe amfanin ƙasar Dabino a shekarar.

Kuma ya faru saad da Yoshuwa yake a Yeriko, ya ɗaga idanunsa ya ga wani mutum yana tsaye a gabansa, takobi kuwa an zare a hannunsa. Sai Yoshuwa ya matso kusa ya ce masa, Kai namu ne, ko na maƙiya? Amma ya ce masa, Ni ne babban jagorar rundunar Ubangiji, yanzu na iso. Sai Yoshuwa ya fāɗi rubda ciki har ƙasa, ya ce masa, Ya Ubangiji, me kake umarta wa bawanka? Sai babban kwamandan Ubangiji ya ce wa Yoshuwa, Ka cire takalmanka daga ƙafafunka, domin wurin da kake tsaye a kai, mai tsarki ne.

6

Kuma an rufe Jericho aka kuma ƙarfafa ta, babu wanda ya fita daga cikinta, ko kuma ya shiga. Ubangiji ya ce wa Yoshuwa, Duba, na ba da Yeriko a ƙarƙashin ikonka, da sarkinta wanda yake a cikinta, da jarumawa masu ƙarfi. Kai kuwa ka tsayar da masu yaƙi kewaye da wannan. Kuma zai kasance cewa lokacin da kuka busa ƙaho, sai dukan mutane su yi ihu tare, kuma lokacin da suka yi ihu, katangar birni za su fāɗi da kansu, saan nan dukan mutane za su shiga, kowane mutum kai tsaye zuwa cikin birni.

Kuma Yoshuwa ɗan Nun ya shiga wurin firistoci. Kuma ya ce musu, yana cewa, Ku umarci mutanen su zagaya su kewaye birnin, kuma bari mayaƙa su wuce dauke da makamai a gaban Ubangiji. Kuma firistoci bakwai masu riƙe da ƙahoni tsarkaka bakwai bari su wuce haka nan a gaban Ubangiji, kuma bari su busa da ƙarfi, kuma akwatin alkawarin Ubangiji bari ya bi. Amma masu yaƙi su yi tafiya a gaba, kuma firistocin da suke bin baya a bayan akwatin alkawarin Ubangiji suna busa ƙaho. Amma Yoshuwa ya umarci mutanen, yana cewa, Kada ku yi ihu, kuma kada kowa ya ji muryarku, har sai ranar da shi kansa ya sanar da yin ihu, saan nan za ku yi ihu. Kuma bayan ya zagaya, akwatin alkawarin Allah nan da nan ya tafi zuwa sansani, kuma ya kwana a can.

Kuma a rana ta biyu Yoshuwa ya tashi da safe, firistoci kuwa suka ɗauki akwatin alkawarin Ubangiji. Kuma firistoci bakwai waɗanda suke ɗauke da ƙahoni bakwai sun yi tafiya a gaba a gaban Ubangiji, kuma bayan wannan mayaƙa suka shiga, kuma sauran taron sun bi a bayan akwatin alkawarin Ubangiji. Firistoci suka busa ƙahoni, sauran taron duka suka kewaye birnin sau shida daga kusa, saan nan suka koma sansani, haka suka yi har kwana shida.

Kuma a rana ta bakwai suka tashi da asuba, suka kewaye birnin a wannan rana sau bakwai. Kuma ya faru a zagaye na bakwashi firistoci suka busa ƙaho, sai Yoshuwa ya ce wa yayan Israila, Ku yi ihu, gama Ubangiji ya ba da birnin a gare ku. Kuma wannan birni zai zama laananne, ita da duk abin da yake a cikinta, ga

Ubangiji Maɗaukaki, sai dai Rahab karuwa, ku bar ta da rai, ita da duk abin da yake a gidanta. Amma ku za ku kiyaye sosai daga abin da aka keɓe, don kada ku yi tunani ku kanku ku ɗauki daga abin da aka keɓe, ku mai da sansanin yayan Israila abin laana, ku kuma hallaka mu. Kuma duk azurfa ko zinariya, ko tagulla ko ƙarfe, tsarkakakke ne ga Ubangiji, za a kawo su cikin taskar Ubangiji.

Sai firistoci suka busa ƙahoni, da mutane suka ji ƙarar ƙahonin, sai dukan mutane suka yi ihu tare da babbar kukan yaƙi mai ƙarfi, sai dukan katangar suka rushe kewaye, sai dukan mutane suka haura zuwa cikin birni. Yoshuwa ya keɓe ta, da duk abin da yake a cikin birnin, tun daga namiji har zuwa mace, daga saurayi har zuwa dattijo, har zuwa maraƙi da dabbar ɗaukar kaya, da bakin takobi.

Kuma Yoshuwa ya ce wa samarin biyu waɗanda suka leƙi asirin, Ku shiga gidan matar, ku fitar da ita daga can, tare da duk abin da take da shi. Sai samarin biyu waɗanda suka leƙi asirin birnin suka shiga gidan matar, suka fitar da Rahab karuwar, da mahaifinta, da mahaifiyarta, da yanuwanta maza, da danginta, da duk abin da take da shi, suka sa ta a wajen sansanin Israila. Kuma an ƙone birnin da wuta tare da dukan abubuwan da ke cikinta, sai dai azurfa da zinariya da tagulla da ƙarfe an ba da su don a shigar da su cikin taskar Ubangiji.

Kuma Rahab karuwa, da dukan gidan mahaifinta, Yoshuwa ya cece su da rai, kuma ta zauna a cikin Israila har zuwa yau,

domin ta ɓoye yan leɓen asirin da Yoshuwa ya aika su leɓi asirin Yeriko. Kuma Yoshuwa ya sa rantsuwa a wannan rana a gaban Ubangiji, yana cewa, Laananne ne mutumin da zai gina wannan birni, zai kafa tushenta da ɗan farinsa, kuma zai kafa ƙofofinta da ƙaramarsa. Haka kuma Uzzen daga Betel ya yi, ya kafa tushenta da Abiron ɗan farinsa, kuma ya kafa ƙofofinta da ƙaramarsa wanda aka tsira.

Kuma Ubangiji yana tare da Yoshuwa, kuma sunansa ya yadu a dukan ƙasar.

7

Kuma yayan Israila sun yi babban laifi, kuma sun ɗauki wa kansu daga abin da aka keɓe, kuma Achar ɗan Charmi ɗan Zambri ɗan Zara daga kabilar Yahuda ya ɗauki daga abin da aka keɓe, kuma Ubangiji ya yi fushi da hasala ga yayan Israila.

Sai Yoshuwa ya aiki maza zuwa Ai, wanda yake kusa da Betel, yana cewa, Ku je ku leƙi asirin Ai. Sai mazan suka haura suka leƙi asirin Ai. Suka koma wurin Yoshuwa suka ce masa, Kada dukan jamaa su haura, sai dai kamar mutum dubu biyu ko dubu uku su haura su yi wa birnin kawanya. Kada ka kai dukan jamaa a can, domin kaɗan ne. Sai suka haura kamar mutane dubu uku, amma suka gudu daga gaban mutanen Ai. Kuma mutanen Ai sun kashe daga gare su mutum talatin da shida, suka bi su tun daga ƙofar, suka farfashe su a gangara, sai zuciyar

mutane ta firgita, ta zama kamar ruwa.

Kuma Yoshuwa ya yage tufafunsa, ya fāɗi rubda ciki a ƙasa a gaban Ubangiji har zuwa yamma, shi da dattawan Israila, suka kuma sa ƙura a kawunansu. Kuma Yoshuwa ya ce, ina roƙonka Ubangiji, me ya sa bawan ka ya kawo mutanen nan ƙetare Urdun don ya mika su ga Baamoriyawa, ya hallaka mu? Kuma da ma mun zauna mun kuma zauna a gefen Urdun. Kuma me zan ce da yake Israila ya juya wuya a gaban abokin gabansa? Kuma ya ji Bakanana da dukan mazaunan ƙasar, za su kewaye mu, za su hallaka mu daga ƙasar, kuma me za ka yi da babban sunanka?

Sai Ubangiji ya ce wa Yoshuwa, Tashi, me yasa ka fāɗi rubda ciki? Mutanen sun yi zunubi kuma sun keta alkawarin da na yi da su, sun sata daga abubuwan da aka keɓe suka sa su cikin tasoshinsu. Kuma yaan Israila ba za su iya jure a gaban abokan gābansu ba, za su juya baya a gaban abokan gābansu, domin sun zama abin laana. Ba zan ƙara kasancewa tare da ku ba, sai dai in kun cire abin laanar daga cikinku. Tashi tsarkanta mutane, kuma na ce a tsarkanta gobe, waɗannan abubuwa yana cewa Ubangiji Allah na Isra Kuma za a tattara ku duka da safe bisa ga kabilanci, kuma kabilan da Ubangiji ya nuna, za ku kawo bisa ga dangi, kuma dangin da Ubangiji ya nuna, za ku kawo bisa ga gida, kuma gidan da Ubangiji ya nuna, za ku kawo bisa ga mutum. Kuma duk wanda aka nuna shi, za a ƙone shi da wuta, tare da dukan abin da yake da shi, domin ya karya alkawarin Ubangiji, kuma ya aikata laifi a Israila.

Kuma Yoshuwa ya tashi da sassafe, ya kawo mutanen bisa ga kabilunsu, aka kuma nuna kabilar Yahuda. Kuma aka kawo su gaba bisa ga ƙabilanci, kuma aka nuna ƙabilar Zarai. Kuma aka kawo su gaba bisa ga mutum ɗaya-ɗaya, Kuma an nuna Achar ɗan Zambri ɗan Zara.

Sai Yoshuwa ya ce wa Achar, Ka ba da ɗaukaka a yau ga Ubangiji Allah na Israila, kuma ka yi ikirari, ka kuma faɗa mini abin da ka yi, kada ka ɓoye mini. Kuma Achar ya amsa wa Yoshuwa, ya ce, Da gaske na yi zunubi a gaban Ubangiji Allah na Israila, haka da haka na yi. Na ga a cikin ganima riga mai kyau mai ado, da azurfa didrachma ɗari biyu, da harshen zinariya ɗaya na didrachma hamsin, kuma bayan na yi laakari da su na ɗauka, ga shi kuwa suna ɓoye a cikin tentina, kuma azurfar tana ɓoye a ƙarƙashinsu. Sai Yoshuwa ya aiki manzanni, suka ruga da gudu zuwa tentin da ke cikin sansanin, sai ga kayan sun kasance a ɓoye a cikin tentinsa, azurfar kuwa tana a ƙarƙashinsu. Suka fitar da su daga cikin tanti, suka kawo su wurin Yoshuwa da dattawan Israila, suka kuma ajiye su a gaban Ubangiji.

Yoshuwa ya ɗauki Achar ɗan Zara, ya kai shi zuwa kwazazzabon Achor tare da yayansa maza, yayansa mata, maruƙansa, dabbobin ɗaukar kayansa, dukan tumakinsa, tentinsa, da dukan dukiyarsa. Dukan mutane kuwa suka tafi tare da shi, ya kai su zuwa Emekachor. Sai Yoshuwa ya ce wa Akar, Me ya sa ka halaka mu? Ubangiji zai halaka ka kamar yadda yake a yau. Kuma dukan Israila suka jajjefe shi da duwatsu, suka tara masa babban tarin duwatsu, sai Ubangiji ya

daina fushinsa da hasalarsa. Saboda wannan aka kira wurin Emek achor har ya zuwa yau.

8

Ubangiji ya ce wa Yoshuwa, Kada ka ji tsoro, kada kuma ka razana, ka ɗauki dukan mayaƙanka tare da kai, ka tashi ka haura zuwa Ai. Duba, na ba ka sarkin Ai da ƙasarsa a hannunka. Kuma za ka yi wa Ai yadda ka yi wa Jericho, da sarkinta, amma ganimar dabbobinta za ka kwashe wa kanka, ka kafa wa kanka kwanto a bayan birnin.

Sai Yoshuwa ya tashi tare da dukan mayaƙan yaƙi don su haura zuwa Ai. Yoshuwa ya zaɓi mutum dubu talatin masu ƙarfi da ƙarfin hali, ya aike su da dare. Kuma ya umarce su, yana cewa, Ku yi kwanto a bayan birnin, kada ku yi nisa da birnin, kuma duk za ku kasance a shirye. Kuma ni da dukan waɗanda suke tare da ni za mu matso kusa da birnin, kuma zai zama cewa idan mazaunan Ai suka fito don su tarye mu, kamar yadda suka yi a baya, za mu gudu daga gabansu. Kuma kamar yadda za su fito su bi mu, za mu janye su daga birnin, kuma za su ce, Waɗannan suna gudu daga gabanmu kamar yadda suka yi a dā. Amma ku za ku tashi daga kwanton bauna, kuma za ku shiga cikin birni. Bisa ga wannan kalma za ku yi, duba na umarce muku. Sai Yoshuwa ya aiko da su, suka kuwa tafi wurin kwanton, suka zauna tsakanin Betel da Ai, a yammacin Ai.

Yoshuwa ya tashi da sassafe, ya duba jamaa, sai shi da dattawan suka haura a gaban jamaa zuwa Ai. Dukan mayaƙan da suke tare da shi suka haura, suka yi tafiya suka zo gaban birnin daga gabas. Kuma kwanton bauna na birni daga teku, Kuma ya faru da sarkin Ai ya gani, sai ya yi sauri ya fita don ya sadu da su kai tsaye zuwa yaƙi, shi da dukan mutanensa da suke tare da shi, amma bai san cewa akwai kwanto a bayansa a bayan birnin ba. Kuma ya gani, sai Yoshuwa da Israila suka ja da baya daga gabansu. Kuma suka bi bayan yayan Israila, kuma su kansu suka tashi daga birni. Ba a bar kowa a cikin Ai wanda bai bi Israila ba, suka bar birnin a buɗe, suka kuma bi Israila.

Ubangiji ya ce wa Yoshuwa, Miƙa hannunka da māshin da yake a hannunka wajen birnin, domin na riga na ba da ita a hannunka, kuma kwanton ɓauna za su tashi da sauri daga wurinsu. Sai Yoshuwa ya miƙa hannunsa da māshin wajen birnin, Kwanton suna kuwa suka tashi da sauri daga wurinsu, suka fita lokacin da ya miƙa hannunsa, suka shiga birnin, suka kame ta, suka yi sauri suka ƙone birnin da wuta. Kuma da mazaunan Ai suka waiwaya suka duba bayansa, sai suka ga hayaƙi yana tashi daga birnin zuwa sama, kuma ba su ƙara samun inda za su gudu ba, ko nan ko can. Yoshuwa da dukan Israila suka ga cewa kwanton bauna sun ɗauki birnin, kuma hayaƙin birnin ya tashi zuwa sama, sai suka juya suka buge mutanen Ai. Kuma waɗannan sun fita daga cikin birnin don haduwa, suka zama babu kowa a tsakanin sansanin, waɗannan daga wannan gefe kuma waɗannan daga wancan gefe, suka kuma buge su har ba a bar wani daga cikinsu da ya tsira ko ya

kuɓuta. Kuma suka kama sarkin Ai da rai, suka kawo shi wurin Yoshuwa.

Kuma saad da yayan Israila suka daina kashe dukan waɗanda suke a Ai, da waɗanda suke a filayen, da waɗanda suke a dutsen a kan gangara, inda suka bi su daga gare ta har ƙarshe, sai Yoshuwa ya koma zuwa Ai, ya kuma buge ta da bakin takobi. Kuma waɗanda suka fāɗi a wannan rana, daga namiji har zuwa mace, sun kai dubu goma sha biyu, dukan mazaunan Ai. Sai dai ganimar da take cikin birni duka, waɗanda yayan Israila suka washe wa kansu bisa ga umarnin Ubangiji, kamar yadda Ubangiji ya umarci Yoshuwa.

Kuma Yoshuwa ya ƙone birnin da wuta, ya mai da ita tudu marar mazauna har abada har zuwa yau. Kuma ya rataye sarkin Ai a kan itace mai rassa biyu, ya kuwa kasance a kan itacen har zuwa maraice. Da rana take fāɗuwa, Yoshuwa ya ba da umarni, sai suka saukar da gawarsa daga itacen, suka jefa ta cikin rami, suka kuma tara masa tsibin duwatsu har yă zuwa yau.

9

Kamar yadda sarakunan Amoriyawa suka ji, waɗanda suke a hayin Urdun, waɗanda suke a ƙasar tuddai, da waɗanda suke a filin, da waɗanda suke a dukan yankin bakin babban teku, da waɗanda suke kusa da Antilibanon, da Hittiyawa, da Kananiyawa, da Ferizziyawa, da Hiwiyawa, da Amoriyawa, da

Girgashiyawa, da Yebusiyawa,

Sun haɗu gaba ɗaya don su yi yaƙi da Yoshuwa da Israila tare.

Kuma mazaunan Gibeyon sun ji dukan abin da Ubangiji ya yi wa Yeriko da Ai. Suka yi haka da wayo, suka zo suka tanadi kansu abinci suka kuma shirya, suka ɗauki tsofaffin buhuna a kan kafaɗunsu, da tsofaffin salkulan ruwan inabi waɗanda suka yage aka ɗaura. Da ramummukan takalmansu, da takalmansu tsofaffi da an facewa a ƙafafunsu, da tufafinsu sun tsufa a kansu, da gurasar abincinsu bushe da fumfuna da ta ruguje.

Suka zo wurin Yoshuwa a sansanin Israila a Gilgal, suka ce wa Yoshuwa da Israila, Mun zo ne daga ƙasa mai nisa, yanzu ku yi mana alkawari. Sai yayan Israila suka ce wa Horite, Duba, kada ka zauna a cikinmu, to yaya za mu yi alkawari da kai? Suka ce wa Yoshuwa, Bayinka ne mu, sai Yoshuwa ya ce musu, Daga ina kuke, kuma daga ina kuka zo? Suka ce, Bayinka sun zo ne daga ƙasa mai nisa sosai a cikin sunan Ubangiji Allahnka, gama mun ji labarin sunansa da dukan abin da ya yi a Masar. da duk abin da ya yi wa sarakunan Amoriyawa waɗanda suke ƙetaren Urdun, wa Sihon sarkin Amoriyawa, da wa Og sarkin Bashan, wanda ya zauna a Ashtarot da kuma a Edrei. Kuma bayan sun ji, dattawan mu da dukan mazaunan ƙasarmu suka ce mana, suna cewa, ku ɗauki tanadi don tafiyar ku, ku je ku sadu da su, ku ce musu, bayinku ne mu, yanzu sai ku yi mana yarjejeniya. Waɗannan burodin, mun tanada su masu zafi a ranar da muka fita don mu zo wurinku, amma yanzu sun bushe kuma sun

lalace. Kuma waɗannan salkun ruwan inabi da muka cika sababbi sun fashe, kuma tufafinmu da takalmanmu sun tsufa sosai saboda tsawon tafiya.

Kuma shugabannin suka ɗauki tanadinsu, amma ba su tambayi Ubangiji ba. Yoshuwa ya yi sulhu da su, kuma suka yi alkawari da su don su cece su, kuma shugabannin taron sun rantse musu.

Kuma ya faru bayan kwana uku da yin alkawari da su, sai suka ji cewa suna kusa da su, kuma cewa suna zaune a cikinsu. Sai yayan Israila suka tashi, suka zo garuruwan su, garuruwan su kuwa su ne Gibeyon da Kefira da Beerot, da garuruwan Iyarin. Kuma yayan Israila ba su yi yaƙi da su ba, domin dukan shugabanni sun rantse musu da Ubangiji Allah na Israila, kuma dukan taron jamaa sun yi gunaguni a kan shugabannin.

Kuma shugabannin suka ce wa dukan taron jamaa, Mu mun rantse musu da Ubangiji Allah na Israila, kuma yanzu ba za mu iya taɓa su ba. Wannan za mu yi, za mu kama su da rai, kuma za mu kiyaye su, kuma ba za a yi fushi a kanmu ba saboda rantsuwar da muka yi musu. Za su rayu, kuma za su zama masu yankan itace da masu ɗaukar ruwa ga dukan jamaar, kamar yadda shugabannin suka faɗa musu.

Sai Yoshuwa ya kira su wuri ɗaya, ya ce musu, Me ya sa kuka yaudare ni, kuna cewa, Muna nesa da ku sosai, alhali kuwa maƙwabta ne na waɗanda suke zaune a cikinmu? Kuma yanzu laanannu kuke, ba zai ƙare ba daga cikinku bawa, ko mai

yankan itace, ko mai ɗaukar ruwa a gare ni da kuma ga Allahn na. Kuma suka amsa wa Yoshuwa, suna cewa, an faɗa mana duk abin da Ubangiji Allahnka ya umarci Musa bawansa, ya ba ku ƙasar nan, kuma ya hallaka mu da dukan mazaunan a kanta daga fuskarku, kuma mun ji tsoro sosai game da rayukanmu daga fuskarku, kuma mun yi alamarin nan. Kuma yanzu duba, mu masu biyayya ne gare ku, kamar yadda yake faranta muku rai kuma kamar yadda yake gani a gare ku, sai ku yi mana.

Suka yi musu haka, Yoshuwa kuwa ya cece su a ranar nan daga hannun Israilawa, ba su kuwa kashe su ba. Kuma Yoshuwa ya naɗa su a wannan rana su zama masu yankan itace da masu ɗaukar ruwa ga dukan jamaa, da kuma ga bagaden Allah. Saboda wannan, mazaunan Gibeyon suka zama masu yankan itace da masu ɗaukar ruwa na bagaden Allah har zuwa yau, da kuma zuwa wurin da Ubangiji zai zaɓa.

10

Kamar yadda Adonibezek sarkin Urushalima ya ji cewa Yoshuwa ya ɗauki Ai, kuma ya hallaka ta, kamar yadda suka yi wa Yariko da sarkinta, haka suka yi wa Ai da sarkinta, kuma cewa mazaunan Gibeyon sun gudu zuwa wurin Yoshuwa da Israila. Suka ji tsoro sosai daga gare su, domin ya san cewa Gibeon birni ne mai girma, kamar ɗaya daga cikin biranen sarauta, kuma dukan mazajenta ƙarfafa ne. Sai Adonibezek sarkin Urushalima ya aika zuwa ga Elam sarkin Hebron, da

zuwa ga Fidon sarkin Jarmuth, da zuwa ga Jephtha sarkin Lachish, da zuwa ga Dabir sarkin Odollam, yana cewa, Ku zo, ku haura zuwa gare ni, ku taimake ni, mu yaƙi Gibeyon, domin sun gudu zuwa ga Yoshuwa da kuma zuwa ga yayan Israila. Sai sarakuna biyar na Yebusawa suka haura, sarkin Urushalima, da sarkin Hebron, da sarkin Yerimut, da sarkin Lakish, da sarkin Odollam, su da dukan sojojinsu. Suka kewaye Gibeyon, suka yi mata kawanya.

Kuma waɗanda suke zaune a Gibeyon suka aika zuwa ga Yoshuwa a sansanin Israila a Gilgal, suna cewa, Kada ka janye hannuwanka daga bayinka, ka haura zuwa gare mu da sauri, ka taimake mu, ka kuma cece mu, domin dukan sarakunan Amoriyawa waɗanda suke zaune a ƙasar tuddai sun taru a kanmu. Sai Yoshuwa ya haura daga Gilgal, shi da dukan sojojin yaƙi tare da shi, dukan masu ƙarfi masu iko.

Ubangiji ya ce wa Yoshuwa, Kada ka ji tsoron su, domin na ba da su a hannunka, babu ɗaya daga cikinsu da zai tsaya a gabanku.

Kuma da yake Yoshuwa ya zo musu ba zato ba tsammani, ya yi tafiya dukan dare daga Gilgal. Kuma Ubangiji ya rikitar da su a gaban yayan Israila, kuma Ubangiji ya murkushe su da babbar murkushewa a Gibeyon, kuma suka bi su ta hanyar hawan Bet-horon, kuma suka yanke su har zuwa Azeka da har zuwa Makkeda. A lokacin da suke gudu daga gaban yayan Israila a kan gangaren Bet Horon, sai Ubangiji ya jefa musu duwatsun ƙanƙara daga sama har zuwa Azeka, kuma waɗanda suka mutu

saboda duwatsun ƙanƙara sun fi yawa fiye da waɗanda yayan Israila suka kashe da takobi a yaƙin.

Saan nan Yoshuwa ya yi magana da Ubangiji, a ranar da Allah ya ba da Amoriyawa a ƙarƙashin hannun Israila, lokacin da ya murƙushe su a Gibeyon, kuma aka murƙushe su a gaban yayan Israila, sai Yoshuwa ya ce, Bari rana ta tsaya a bisa Gibeyon, wata kuma a bisa kwazazzabo Aiyalon. Kuma rana ta tsaya, wata kuma ya tsaya, har sai Allah ya kare abokan gabansu, rana kuwa ta tsaya a tsakiyar sama, ba ta fita zuwa yamma har ƙarshen yini guda. Kuma ba a taɓa samun irin wannan rana ba, ko a dā ko a ƙarshe, har Allah ya ji roƙon mutum, domin Ubangiji ya yi yaƙi tare da Israila.

Kuma waɗannan sarakuna biyar sun gudu, suka ɓuya a cikin kogon da yake a Makeda. Aka kuma ba da rahoto ga Yoshuwa cewa, An sami sarakunan biyar sun ɓuya a cikin kogon da yake a Makeda. Sai Yoshuwa ya ce, Ku yi birgima da duwatsu a bakin kogon, ku kuma naɗa maza su yi tsaron su. Amma ku, kada ku tsaya, ku bi abokan gāban ku, ku kama bayansu, kuma kada ku bar su su shiga cikin biranensu, domin Ubangiji Allahnmu ya ba da su a hannunmu. Kuma ya faru saad da Yoshuwa da dukan yayan Israila suka daina karkashe su da kisa mai girma ƙwarai har zuwa ƙarshe, waɗanda suka tsira suka gudu zuwa cikin biranen masu katanga.

Kuma dukan mutane suka koma wurin Yoshuwa a Makkedah lafiya, kuma babu wani daga cikin yayan Israila da ya motsa

harshensa.

Sai Yoshuwa ya ce, Buɗe kogon, ku fitar da waɗannan sarakuna biyar daga cikin kogon. Suka fitar da sarakuna biyar daga kogon: sarkin Urushalima, sarkin Hebron, sarkin Yerimut, sarkin Lakish, da sarkin Odollam. Kuma da yake sun fitar da su zuwa ga Yoshuwa, sai Yoshuwa ya kira dukan Israila da shugabannin yaƙin da suka tafi tare da shi, yana ce musu, Ku zo gaba ku danna ƙafafunku a kan wuyansu. Sai suka matso suka danna ƙafafunsu a kan wuyansu. Sai Yoshuwa ya ce musu, Kada ku ji tsoronsu, kada kuma ku razana, ku yi ƙarfin hali ku kuma yi ƙarfi, domin haka Ubangiji zai yi wa dukan abokan gaban ku waɗanda kuke yaƙi da su. Kuma Yoshuwa ya kashe su, ya kuma rataye su a kan itatuwa biyar, suka kuwa kasance a rataye a kan itatuwan har zuwa yamma. Kuma ya faru da yammacin rana, Yoshuwa ya ba da umarni, suka saukar da su daga itatuwan, suka jefa su cikin kogon da suka fake zuwa a ciki, suka gungura duwatsu a bakin kogon har ya zuwa yau.

Suka ci Makkedah a wannan rana, suka karkashe ta da takobi, suka hallakar da dukan mai rai a cikinta, ba su bar kowa da rai ko wanda ya tsira ba, suka yi wa sarkin Makkedah kamar yadda suka yi wa sarkin Jericho.

Kuma Yoshuwa ya tafi tare da dukan Israila daga Makkedah zuwa Libna, sai ya yi wa Libna kawanya. Ubangiji kuwa ya ba da ita ga hannun Israila, suka kama ta da sarkinta, suka kashe ta da bakin takobi tare da duk mai rai a cikinta, ba a bar wani da

ya tsira ko ya kuɓuta ba, suka yi wa sarkinta kamar yadda suka yi wa sarkin Yeriko.

Sai Yoshuwa da dukan Israila tare da shi suka tashi daga Lebna zuwa Lakish, suka kewaye ta, suka yi mata kawanya. Kuma Ubangiji ya ba da Lakish a hannun Israila. Suka kama ta a rana ta biyu, suka kashe ta da takobi, suka hallaka ta gaba ɗaya, kamar yadda suka yi da Lebna. Sai Elam sarkin Gazer ya haura don ya taimaki Lachish, kuma Yoshuwa ya buge shi da bakin takobi, da mutanensa, har ba a bar wani daga gare su da ya tsira ko ya tsere.

Sai Yoshuwa da dukan Israila tare da shi suka tashi daga Lakish zuwa Odollam, suka kewaye ta suka yi mata kawanya. Ubangiji kuwa ya ba da ita a hannun Israila, suka kama ta a wannan rana, suka kashe ta da takobi, suka kuma kashe duk mai rai a cikinta da hallaka, kamar yadda suka yi wa Lakish.

Kuma Yoshuwa ya tafi tare da dukan Israila zuwa Hebron, suka kewaye ta. Kuma suka buge ta da takobi, kuma duk mai numfashi da yake a cikinta, babu wanda aka bari da rai, kamar yadda suka yi wa Odollam, suka hallaka ta gaba ɗaya, da duk abin da yake a cikinta.

Kuma Yoshuwa da dukan Israila suka koma zuwa Dabir, suka kewaye ta, Sun ɗauke ta, da sarkinta, da ƙauyukanta, suka kuma buge ta da bakin takobi, suka hallake ta gaba ɗaya, da duk mai numfashi a cikinta, ba su bar kowa da rai ba, kamar yadda suka

yi wa Hebron da sarkinta, haka suka yi wa Debir da sarkinta.

Kuma Yoshuwa ya ci dukan ƙasar tuddai da Negeb da kwari da Asedot da sarakunanta, bai bar wani da ya tsira ba, kuma ya hallaka duk mai numfashi na rai, kamar yadda Ubangiji Allah na Israila ya umarta. Daga Kadesh Barnea har zuwa Gaza, dukan Goshen har zuwa Gibeon. Kuma duka sarakunansu, da ƙasarsu, Yoshuwa ya ci su da yaƙi lokaci ɗaya, domin Ubangiji Allah na Israila ya yi yaƙi tare da Israila.

11

Kamar yadda Jabesh sarkin Hazor ya ji, sai ya aika zuwa ga Jobab sarkin Maron, da zuwa ga sarkin Symoon, da zuwa ga sarkin Aziph, Kuma zuwa ga sarakunan da suke a Sidon Babba, zuwa ƙasar tuddai da kuma zuwa Araba a gaban Keneroth, da kuma zuwa filin, da kuma zuwa Phenaeddor, Kuma zuwa ga Kananawan bakin teku daga gabas, da zuwa ga Amoriyawan bakin teku, da Hittiyawa, da Ferizziyawa, da Yebusiyawan da suke a dutsen, da Hiwiyawa, da waɗanda suke ƙarƙashin Hermon zuwa ƙasar Massyma. Suka fita su da sarakunansu tare da su, kamar yashin teku da yawansu, da dawakai da kekunan yaƙi masu yawa ƙwarai. Kuma dukan sarakunan nan da kansu suka taru suka iso wuri ɗaya, suka kafa sansani a bakin ruwan Maron don su yi yaƙi da Israila.

Ubangiji ya ce wa Yoshuwa, Kada ka ji tsoro daga gare su, domin

gobe a wannan lokaci zan ba da su a rinjaye a gaban Israila, za ka yanke jijiyoyin dawakansu, kuma za ka ƙone keken yaƙinsu da wuta. Kuma Yoshuwa ya zo tare da dukan mutanen mayaƙa a kansu a bakin ruwan Maron ba zato ba tsammani, kuma suka fāɗa a kansu a ƙasar tuddai. Ubangiji kuwa ya ba da su a ƙarƙashin ikon Israila, suna karkashe su suka bi su har zuwa Sidon Babba, har zuwa Maseron, har zuwa filayen Massoch wajen gabas, suka karkashe su har ba a bar wani da ya tsira daga gare su ba. Kuma Yoshuwa ya yi musu yadda Ubangiji ya umarce shi, ya yanke jijiyoyin dawakannsu, kuma ya ƙone kekunan yaƙinsu da wuta.

Kuma Yoshuwa ya koma a lokacin nan, ya kama Hazor da sarkinta, Hazor kuwa a dā tana mulkin dukan waɗannan mulkoki. Kuma suka kashe duk mai numfashi a cikinta da takobi, suka kuma hallaka su duka, ba a bar wani mai numfashi a cikinta ba, suka kuma ƙone Hazor da wuta. Kuma dukan biranen mulkoki, da sarakunansu, Yoshuwa ya ɗauke su, ya kuma kashe su da takobi, ya kuma hallaka su ƙaƙaf, kamar yadda Musa bawan Ubangiji ya umarta. Amma duk biranen da aka gina katanga, Israila ba ta kone su ba, sai dai Hazor kaɗai Israila ta kone ta. Kuma duka ganimar ta, yayan Israila sun kwashe wa kansu, amma su duka sun hallaka su da bakin takobi, har suka hallaka su, ba su bar kome mai numfashi a cikinsu ba. Kamar yadda Ubangiji ya umarci Musa bawansa, haka kuma Musa ya umarci Yoshuwa, haka kuma Yoshuwa ya yi, bai karya kome ba daga dukan abin da Musa ya umarce shi.

Yoshuwa kuwa ya ƙwace dukan ƙasar tuddai, da dukan ƙasar Negeb, da dukan ƙasar Goshen, da filin ƙasa, da yankin yamma, da dutsen Israila, da ƙwarin. Waɗanda suke kusa da dutsen daga Dutsen Chelcha, da wanda yake hawa zuwa Seir, har zuwa Balagad, da filayen Lebanon a ƙarƙashin Dutsen Hermon, ya ɗauki dukan sarakunansu, ya hallaka su, ya kuma kashe su. Kuma Yoshuwa ya yi yaƙi da waɗannan sarakuna na kwanaki masu yawa.

Kuma babu wani birni da Israila bai ci ba, sun ci su duka ta hanyar yaƙi. Domin ta wurin Ubangiji ne ya faru da aka ƙarfafa zukatansu su yi yaƙi da Israila, domin a halaka su, domin kada a yi musu jinƙai, amma domin a halaka su, kamar yadda Ubangiji ya faɗa wa Musa.

Kuma a lokacin nan Yoshuwa ya zo, ya hallaka Anakawa daga ƙasar tuddai, daga Hebron, daga Dabir, daga Anabot, da kuma daga dukan ƙasar Yahuda tare da biranensu, Yoshuwa ya hallaka su gaba ɗaya. Ba a bar kowa daga Anakim a cikin ƙasar yayan Israila ba, sai dai a Gaza, da Gat, da Ashdod aka bar su.

Kuma Yoshuwa ya ɗauki dukan ƙasar, kamar yadda Ubangiji ya umarci Musa, kuma Yoshuwa ya ba su gādo ga Israila bisa ga rabon kabilansu, sai ƙasar ta huta daga yaƙi.

12

Waɗannan su ne sarakunan ƙasar da yayan Israila suka kashe, suka kuma gāji ƙasarsu a hayin Urdun, daga fitowar rana, tun daga kwarin Arnon har zuwa dutsen Hermon, da dukan ƙasar Araba ta gabas. Sihon sarkin Amorawa, wanda ya zauna a Heshbon, yana mulki daga Arnon, wanda yake a cikin kwari bisa ga wani yanki na kwarin, da rabin Gileyad har zuwa Jabbok, iyakokin yayan Ammon. Kuma Arabah har zuwa tekun Chinnereth a gabas, kuma har zuwa tekun Arabah, wato Tekun Gishiri daga gabas ta hanyar Beth-jeshimoth, daga Teman wadda take karkashin Asedoth Phasga. Kuma Og sarkin Bashan ya rage daga kawaye, wanda yake zaune a Ashtaroth da a Edrei. Mai mulki daga dutsen Hermon da kuma daga Secchai, da dukan Bashan har zuwa iyakokin Gergesi, da Machi, da rabin Gilead na iyakokin Sihon sarkin Heshbon. Musa bawan Ubangiji da yayan Israila maza sun buge su, kuma Musa ya ba da ita a matsayin gādo ga Ruben, da Gad, da rabin kabilar Manasse.

Waɗannan su ne sarakunan Amoriyawa waɗanda Yoshuwa da yayan Israila suka kashe a ƙetaren Urdun, daga tekun Balagad a filin Lebanon, har zuwa dutsen Chelcha wajen hawan zuwa Seyir. Yoshuwa kuwa ya ba da ƙasar ga kabilan Israila su gāda bisa ga rabonsu. A cikin dutse, da a cikin fili, da a cikin Araba, da a cikin Asedot, da a cikin jeji, da Negeb, Bahittawa, da Baamoriyawa, da Bakananawa, da Baferizziyawa, da Bahiwiyawa, da Bayebusiyawa.

Sarkin Yeriko, da sarkin Ai, wanda yake kusa da Betel Sarkin Urushalima, Sarkin Hebron, Sarkin Hierimouth, sarkin Lachish,

Sarkin Ailäm, sarkin Gazer, Sarkin Dabir, sarkin Gader, Sarki Hermath, sarki Ader, Sarkin Lebna, Sarkin Odollam, Sarki ya tafi, Sarki Taphout, sarki Opher, Sarkin Ophek na Arok, Sarki Asom, Sarki Symoon, Sarki Mambroth, Sarki Aziph, Sarki Kadesh, sarki Zahhak, Sarki Maredoth, sarki Iekom na Carmel, Sarkin Odollam na Pheneador, Sarkin Gei na Galilee, Sarkin Tirzah, dukan waɗannan sarakuna ashirin da tara.

13

Yoshuwa kuwa ya tsufa ya kuma ci gaba cikin shekaru, sai Ubangiji ya ce masa, Kai ka tsufa sosai, amma akwai ƙasa mai yawa da ta rage don a gāda. Kuma wannan ita ce ƙasar da aka bari, iyakokin Filistiyawa, Geshuri, da BaKanana. Daga yankin da ba kowa a ciki wanda yake fuskantar Masar har zuwa iyakokin Ekron daga gefen hagu na Kananawa, ana ƙidaya shi ga sarakunan Filistiyawa biyar, wato na Gaza, da na Ashdod, da na Ashkelon, da na Gat, da na Ekron, da na Euaion Daga Teman da dukan ƙasar Kanana a gaban Gaza, da Sidoniyawa har zuwa Afek, har zuwa iyakokin Amoriyawa, da dukan ƙasar Galiath ta Filistiyawa, da dukan Lubnan daga fitowar rana daga Gilgal a ƙarƙashin dutsen Hermon har zuwa ƙofar shiga Hamath, Duk wanda yake zaune a ƙasar tuddai daga Lebanon har zuwa Masereth Memphomaim. Duk Sidoniyawa, ni zan halaka su daga gaban Israila, amma ka raba ta ta hanyar kuria ga Israila, kamar yadda na umarce ka.

Kuma yanzu ka raba wannan ƙasa a matsayin gādo ga kabilun tara, da kuma rabin kabilar Manasse. Daga Urdun har zuwa Bahar Rum ta yamma za ka ba da ita, Bahar Rum za ta zama iyaka. Ga kabilun biyu, da rabin kabilar Manasse, ga Ruben, da ga Gad, Musa ya ba su a hayin Urdun, gabas da fitowar rana. Musa bawan Ubangiji ya ba su. daga Aroer, wanda yake a kan bakin kogin Arnon, da birni wanda yake a tsakiyar kwari, da dukan Misor daga Medeba Dukan garuruwan Sihon sarkin Amoriyawa, wanda ya yi mulki a Heshbon har zuwa iyakokin yayan Ammon, Kuma Galaaditis, da iyakokin Gesiri, da Machati, dukan dutsen Hermon, da dukan Basanitis har zuwa Acha, Dukan mulkin Og a Bashan, wanda ya yi mulki a Ashtarot da Edrei, wannan an bar shi daga cikin giants, kuma Musa ya buge shi, ya kuma hallaka shi. Kuma yaan Israila ba su hallaka mutanen Geshur, da mutanen Maka, da mutanen Kanana ba, kuma sarkin Geshur da mutanen Maka sun zauna a tsakanin yaan Israila har ya zuwa yau.

Sai dai ga kabilar Lawi ba a ba su gādo ba, Ubangiji Allah na Israila shi ne gādonsu, kamar yadda Ubangiji ya faɗa musu, kuma wannan shi ne rabon da Musa ya raba wa yayan Israila a Araboth na Mowab a hayin Urdun kusa da Yeriko.

Kuma Musa ya ba wa kabilar Ruben bisa ga iyalansu. Kuma iyakokinsu sun zama daga Aroer, wanda yake a gaban kwarin Arnon, da birnin da yake a cikin kwarin Arnon, da dukan Misor, har zuwa Heshbon, da duka biranen da suke a cikin Mishor, da Daibon, da Bamoth Baal, da gidan Meelboth, da Bashan, da

Bamoth, da Mephaath, da Kiriathaim, da Sebama, da Serada, da Siyona a cikin dutsen Enab, da Beth Peor, da Asedoth Phasga, da Baiththaseinoth, da dukan biranen Misor, da dukan mulkin Sihon sarkin Amoriyawa, wanda Musa ya buge shi da shugabannin Midiyan, da Ebi, da Rekem, da Zur, da Hur, da Reba mai mulki wanda aka kashe na Sihon, da mazaunan Sihon.

Kuma sun kashe Balaam ɗan Beyor, mai duba, a lokacin yaƙi.

Ya zama kuwa iyakokin Reuben, Urdun iyaka, wannan ne gādon yayan Reuben bisa ga iyalansu, biranen su da gonakin su.

Ya bayar kuma Musa ga yayan Gad bisa ga iyalansu. Kuma iyakokinsu sun zama Yazer, dukan biranen Gileyad, da rabin ƙasar yayan Ammon har zuwa Araba, wanda yake a gaban Arad. Kuma daga Heshbon har zuwa Araboth bisa ga Mizpah, da Botanim, da Maan har zuwa iyakokin Daibon. Kuma Enadom, da Othargai, da Bainthanabra, da Sokchotha, da Saphan, da sauran mulkin Sihon sarkin Heshbon, kuma Kogin Urdun ya zama iyaka har zuwa sashin Tekun Chinnereth a hayin Kogin Urdun daga gabas. Wannan ne gādon yayan maza Gad bisa ga iyalansu da kuma bisa ga biranen su, bisa ga iyalansu za su juya wuya a gaban abokan gābansu, domin ya faru bisa ga iyalansu biranen su, da kuma gonakin su.

Kuma Musa ya ba rabin kabilar Manasse bisa ga iyalansu. Kuma iyakokinsu sun zama daga Maan, da dukan mulkin Bashan, da dukan mulkin Og sarkin Bashan, da dukan ƙauyukan Yayir

waɗanda suke a cikin Bashan, garuruwa sittin. Kuma rabin Gileyad, da Ashtarot, da Edireyi, biranen mulkin Og a Bashan, ga yaan Makir yaan Manasse, da rabin yaan Makir yaan Manasse, bisa ga iyalansu. Waɗannan su ne waɗanda Musa ya ba su gādo a ƙetaren Urdun a Araboth na Mowab, a ƙetaren Urdun kusa da Yeriko wajen gabas.

14

Kuma waɗannan su ne masu rarraba gādo na yayan Israila a cikin ƙasar Kanana, waɗanda Eleyazar firist, da Yoshuwa ɗan Nun, da shugabannin iyalan kabilu na yayan Israila suka raba musu gādo. Bisa ga ƙuria suka gāda, kamar yadda Ubangiji ya umarta ta hannun Yoshuwa ga kabilu tara da rabin kabila daga bayan Urdun. Kuma ga Lawiyawa bai ba su gado a cikinsu ba, Domin yayan Yusuf sun kasance kabilai biyu, Manasse da Efraim, ba a ba wa Lawiyawa rabo a cikin ƙasar ba, sai dai garuruwa don zama, da wuraren da aka keɓe don dabbobinsu. Kamar yadda Ubangiji ya umarci Musa, haka yayan Israila suka yi, kuma suka raba ƙasar.

Kuma yayan Yahuda suka zo wurin Yoshuwa a Gilgal, sai Kaleb ɗan Yefunne mutumin Kenizzi ya ce masa, Kai ka san maganar da Ubangiji ya yi wa Musa bawan Allah game da ni da kai a Kadesh Barnea. Arbain shekaru ne na kasance lokacin da Musa bawan Allah ya aiko ni daga Kadesh Barnea don in leƙi asirin ƙasar, kuma na amsa masa magana bisa ga hankalinsa.

Yanuwana maza waɗanda suka haura tare da ni sun canza zuciyar mutane, amma ni na kasance mai ƙuduri cikakke in bi Ubangiji Allahn na. Sai Musa ya yi rantsuwa a wannan rana, yana cewa, Kasar da ka taka za ta zama gādonka da na yayanka har abada, domin ka yi biyayya ga Ubangiji Allahnmu. Kuma yanzu Ubangiji ya rene ni kamar yadda ya faɗa, wannan shekara ta arbain da biyar, tun lokacin da Ubangiji ya yi wannan magana ga Musa, kuma Israila ta yi tafiya a cikin jeji, kuma yanzu ga ni a yau ina da shekara tamanin da biyar, Har yanzu ina da ƙarfi a yau, kamar lokacin da Musa ya aiko ni. Haka nan ina da ƙarfi yanzu in fita da kuma in shiga yaƙi. Kuma yanzu ina roƙonka wannan dutse, kamar yadda Ubangiji ya faɗa a ranar nan, domin ka ji wannan magana a ranar nan, yanzu amma Anakawa suna can, birane masu katanga da manya-manya, idan don haka Ubangiji yana tare da ni, zan hallaka su, kamar yadda Ubangiji ya faɗa mini.

Yoshuwa kuwa ya albarkace shi, ya kuma ba Kaleb ɗan Yefunne ɗan Kenaz, Hebron a matsayin gādo. Saboda wannan ne Hebron ta zama ta Kaleb ɗan Yefunne, mutumin Kenizzi, a matsayin gādo har yă zuwa yau, domin ya bi umarni na Ubangiji Allah na Israila. Sunan Hebron a baya birni ne Argob, babban birni na mutanen Anakim, kuma ƙasar ta huta daga yaƙi.

15

Kuma ya zama iyakokin kabilar Yahuda bisa ga iyalan su daga

iyakokin Idumiya, daga jeji Sin har zuwa Kadesh wajen Kudu.

Kuma iyakokinsu sun kasance daga Kudu har zuwa sashin tekun gishiri, daga tudun da yake nufi wajen Kudu. Kuma yana wucewa a gaban hawan Akrabin, yana kewayawa Zina, yana hawa daga Kudu zuwa Kadesh Barneya, yana fita Hezron, yana hawa zuwa Addar, yana kuma fita ta wajen yammacin Kadesh, Kuma yana fita zuwa Salmona, kuma yana wucewa har zuwa kwazazzabon Masar, kuma fitowar iyakokin zai kasance a bakin teku, wannan shi ne iyakokinsu daga Kudu.

Kuma iyakokin daga gabas sun haɗa da dukan Tekun Gishiri har zuwa Kogin Urdun. Iyakokin arewa kuwa sun fara daga ƙwarin tekun, daga sashen Kogin Urdun. Ya haura zuwa iyakokin a kan Betaglam, kuma ya wuce daga Arewa zuwa Betarabah, kuma ya haura zuwa iyakokin a kan dutsen Baiyon ɗan Ruben. Kuma iyakokin suna hawa zuwa kashi na huɗu na kwarin Achor, saan nan suna saukowa zuwa Gilgal, wanda yake gaban hawan Adummim, wanda yake a kudu da kwarin, kuma suna wucewa zuwa ruwan maɓulɓular rana, kuma fitowarsa za ta kasance maɓulɓular Rogel. Kuma iyakokin suna hawa zuwa kwazazzabon Ennom, a bayan Yebusi daga Kudu, wato Urushalima, kuma iyakokin suna wucewa zuwa kololuwar dutsen da yake fuskantar kwazazzabon Ennom wajen yamma, wanda yake a yankin ƙasar Rafain a arewa. Kuma iyakar tana wucewa daga ƙwanƙolin dutsen zuwa maɓuɓɓugar ruwan Naftowa, kuma tana wucewa zuwa dutsen Efron, saan nan kuma tana kai iyakar zuwa Baala, wadda ita ce birnin Yarim.

Kuma iyakar za ta zagaya daga Baal zuwa teku, kuma za ta wuce zuwa dutsen Assar a bayan garin Yarin daga arewa, wannan shi ne Chaslon, kuma za ta sauko zuwa garin rana, kuma za ta wuce zuwa kudu. Kuma iyakar ta wuce ta bayan Ekron zuwa arewa, saan nan iyakokin suka nufi Sukkot, suka wuce zuwa Kudu, suka fita zuwa Libna, kuma ƙarshen iyakokin ya kasance a teku. Kuma iyakokinsu daga teku, babban teku zai tsara iyaka. Waɗannan su ne iyakokin yayan Yahuda kewaye bisa ga iyalansu.

Kuma ga Kaleb ɗan Yefunne, ya ba shi rabo a cikin yayan Yahuda saboda umarnin Allah, kuma Yoshuwa ya ba shi birnin Arbok babban birnin Anak; wannan shi ne Hebron. Kuma Kaleb ɗan Yefunne ya hallaka daga can yaya maza uku na Anak, wato Sheshai da Talmai da Ahiman. Kuma Kaleb ya haura daga can zuwa wurin mazaunan Dabir, amma sunan Dabir a dā shi ne Birni na Rubutattun Littattafai.

Kuma Kaleb ya ce, Duk wanda zai ɗauki ya kuma ci birnin Rubuce-rubuce ya kuma mallake ta, zan ba shi Aksa yata ta zama matarsa. Sai Othniel ɗan Kenaz, ɗanuwan Caleb, ya ɗauke ta, kuma ya ba shi Achsah yarsa ta zama matarsa. Kuma ya faru a lokacin da take fita, sai ta yi masa shawara tana cewa, Zan tambayi mahaifina fili. Sai ta yi kuka daga kan jaki, sai Kaleb ya ce mata, Me yake damunki? Kuma ta ce masa, Ba ni albarka, domin ka ba ni ƙasar Negeb, ka ba ni Bothanis. Sai ya ba ta Gonathlah ta sama da Gonathlah ta ƙasa.

Wannan shi ne gādon kabilar yayan Yahuda. Sun zama biranen su birane zuwa ga kabilar yayan Yahuda a kan iyakokin Edom a kan jeji, da Baseeleel, da Ara, da Asor. da Ikam, da Regma, da Arouel, da Kadesh, da Asorionain, da Mainam, da Balmaana, da ƙauyukansu, da garuruwan Asheron, wannan ita ce Hazor, da Shin, da Salma, da Moladah, da Seri, da Baalat, da Cholasheola, da Beersheba, da ƙauyukansu, da gonakinssu, Bala, da Bakok, da Asom, da Elboudad, da Bethel, da Hormah. da Ziklag, da Macharim, da Sethennak, da Labos, da Sale, da Eromoth, birane ashirin da tara, da ƙauyukansu.

A cikin filin Ashtaol, da Zorah, da Eshtaol. Kuma An Dinke, kuma An Miƙe, kuma Iluthoth, kuma Ungozoma. da Jermouth, da Odollam, da Membra, da Saocho, da Iazeka, da Sakarim, da Gadera, da gonakin ta, garuruwa goma sha huɗu, da ƙauyukansu. Seneh, da Adasan, da Magadalgad, da Dalad, da Mizpah, da Iachareel, kuma Basedoth, kuma Ideadalea, kuma Chabra, da Maches, da Maachos, da Gedor, da Bagadiel, da Noman, da Machedan, birane goma sha shida, da ƙauyukansu, Lebna, da Ithak, da Enoch, Da Iana, da Nasib, da Keilam, da Akiezi, da Kezib, da Bathesar, da Ailom, birane goma, da ƙauyukansu. Ekron, da ƙauyukanta, da gonakinsu, Daga Ekron zuwa Gemna, da duka waɗanda suke kusa da Asedoth, da ƙauyukansu, Asiedoth, da ƙauyukanta, da gonakinta, Gaza, da ƙauyukanta, da gonakinta har zuwa kogin Masar, kuma babban teku yana raba.

Kuma a cikin ƙasar tsaunuka akwai Shamir, da Jether, da Socoh,

kuma Gudana, kuma birnin Rubuce-rubuce, wannan shine Dabir da Anon, da Into, da Manna, da Aisam, da Goshen, da Halu, da Hanna, da Gilom, birane goma sha ɗaya, da ƙauyukansu. Airem, da Remna, da Soma, da Jemain, da Baethachu, da Phakoua, da Euma, da birnin Arbok, wannan shi ne Hebron, da Sorath, birane tara, da ƙauyukansu, Maon, da Carmel, da Ziph, da Juttah, da Jariel, da Arikam, da Zakanaim, da Gibeah, da Timnah, birane tara, da ƙauyukansu, Ailoua, da Beth zur, da Geddon, da Magaroth, da Bethanam, da Thekoum, birane shida, da ƙauyukansu. Kiriath baal, wannan birni Jarim, da Sotheba, birane biyu, da ƙauyukansu. da Baddargeis, da Tharabaam, da Yabo / Aenon / Ainon. Da Aiochioza, da Naflazon, da garuruwan Sadon, da Arcades, garuruwa bakwai, da ƙauyukansu.

Kuma Bayabusawa sun zauna a Urushalima, kuma yayan Yahuda ba su iya halaka su ba, kuma Bayabusawa suka zauna a Urushalima har zuwa yau.

16

Kuma iyakokin yayan Yusufu sun kasance daga Urdun na kusa da Yeriko daga gabas, kuma za su haura daga Yeriko zuwa ƙasar tuddai, jeji, zuwa Betel Luz. Kuma zai fita zuwa Betel, kuma zai wuce a kan iyakokin Ahatarthi. Kuma zai wuce zuwa teku a kan iyakokin Attalim har zuwa iyakokin Bet Horon ta ƙasa, kuma fitowar su za ta kasance a teku. Kuma yayan Yusuf maza, Efraim

da Manasse, sun gāji.

Kuma iyakokin yayan Efraim bisa ga danginsu sun kasance, iyakokin gādonsu daga gabas sun haɗa da Atarot da Erok har zuwa Bet-horon ta sama da Gazara. Kuma iyakokin za su zo a kan teku zuwa Icasmon daga Arewa Mai Zafi, za su kewaya zuwa gabas zuwa Thenasa, da Selles, kuma za su wuce daga gabas zuwa Ianoka. Kuma zuwa Macho, da Ataroth, da ƙauyukansu, zai zo a kan Jericho, saan nan zai fita zuwa Jordan. Kuma daga Kabari iyakokin za su tafi zuwa teku zuwa Chelkana, kuma fitowar su za ta kasance a teku. Wannan shi ne gādon kabilar Efraim bisa ga iyalansu.

Kuma garuruwan da aka keɓe wa yayan Efraim a tsakanin gādon yayan Manasse, dukan garuruwa da ƙauyukansu. Kuma Efraim bai halaka BaKanana wanda yake zaune a Gazer ba, kuma BaKanana ya zauna a cikin Efraim har zuwa wannan rana, har sai da Firauna sarkin Masar ya haura, ya ɗauke ta, ya ƙone ta da wuta, kuma suka kashe Kananawa da Ferizziyawa da mazaunan Gazer, saan nan Firauna ya ba da ita a matsayin sadaki ga yarsa.

17

Kuma ya faru iyakokin kabilar yayan Manasse, domin wannan ne ɗan fari ga Yusufu, ga Makir ɗan farin Manasse mahaifin Gileyad, gama mutum mayaƙi ne ya kasance, a cikin Gileyad

kuma a cikin Bashan. Kuma ya faru ga sauran yayan Manasseh bisa ga iyalansu, ga yayan Iezi, da yayan Kelez, da yayan Ieziel, da yayan Sukhem, da yayan Sumarim, da yayan Ofer, waɗannan maza ne bisa ga iyalansu.

Kuma Salpaad ɗan Opher ba shi da yaya maza, sai dai yaya mata, kuma waɗannan su ne sunayen yayan Salpaad mata: Maala, da Noua, da Egla, da Melcha, da Thersa. Kuma suka tsaya a gaban Eliazar firist, da a gaban Yoshuwa, da a gaban masu mulki, suna cewa, Allah ya umarci ta hannun Musa ya ba mu gādo a tsakanin yanuwanmu, kuma aka ba su bisa ga umarnin Ubangiji kuria a cikin yanuwan ubansu. Kuma igiyarsu ta fāɗi daga Anassa, da filin Labek daga ƙasar Gileyad, wadda take bayan Urdun, Domin yan mata na yayan maza na Manasse sun gāji gādo a tsakanin yanuwansu, amma ƙasar Gileyad ta zama ta yayan maza na Manasse waɗanda suka rage.

Iyakokin yayan Manasse maza sun zama Delehanath, wanda yake a gaban yayan Anath maza, kuma ya tafi zuwa iyakoki zuwa Jamin da Jassib zuwa maƀuƀƀugar Taphthoth. Ga Manasseh zai kasance, kuma Taphath a kan iyakokin Manasseh, ga yayan maza Efraim. Kuma iyakokin za su sauko zuwa kwazazzabon Charan a kudu bisa ga kwazazzabon Yariyel, itacen terebinth na Efraim a tsakanin birnin Manasse, kuma iyakokin Manasse a arewa zuwa rafi, kuma fitarsa za ta kasance teku. Daga kudu zuwa ga Efraim, da kuma a arewa Manasse, kuma teku zai zama iyakokinsu, kuma za su haɗu da Asher a arewa, da kuma da Issakar daga gabas. Kuma zai kasance

Manasse a cikin Issakar da kuma a cikin Asher, Baitan da ƙauyukanta, da mazaunan Dor da ƙauyukanta, da mazaunan Megiddo da ƙauyukanta, da kashi uku na Mapheta da ƙauyukanta.

Kuma yayan Manasse ba su iya hallakar da waɗannan garuruwa ba, sai Ba-Kanana ya fara zama a cikin wannan ƙasa. Kuma ya faru cewa da yayan Israila suka yi ƙarfi, sai suka mai da Kananawa bayi, amma ba su hallaka su gaba ɗaya ba.

Yayan Yusuf suka amsa wa Yoshuwa suna cewa, Me ya sa ka ba mu gādo ɗaya kawai, da kaso mai awo ɗaya? Mu mutane masu yawa ne, kuma Allah ya albarkace mu. Sai Yoshuwa ya ce musu, Idan mutane masu yawa kuke, ku haura zuwa cikin daji, ku share wa kanku idan dutsen Efraim yana takura muku. Suka ce, Dutsen Efraim bai ishe mu ba, kuma Ba-Kanaanawa da suke zaune a Bet-Sheyan da ƙauyukanta, da kuma waɗanda suke kwarin Yezireyel, suna da kekunan yaƙi na ƙarfe da zaɓaɓɓun dawakai. Sai Yoshuwa ya ce wa yayan Yusuf, Idan mutane masu yawa ne kuma kuna da ƙarfi mai girma, ba za a ba ku rabo ɗaya ba, Domin kurmin zai zama naka, saboda kurmi ne kuma za ka share shi, kuma zai zama naka, kuma lokacin da ka hallaka Bakanane gaba ɗaya, saboda doki zaɓaɓɓe yana da shi, kai kuwa ka fi shi ƙarfi.

18

Sai aka tara dukan jamaar yayan Israila a Shilo, suka kafa Tentin Shaida a can, ƙasar kuwa ta kasance a ƙarƙashinsu.

Kuma an bar yayan Israila waɗanda ba su karɓi gādonsu ba, kabilu bakwai. Sai Yoshuwa ya ce wa yayan Israila, Har yaushe za ku yi jinkiri ku gāji ƙasar da Ubangiji Allahnmu ya ba ku? Ku ba da maza uku daga cikin ku daga kowace kabila, su tashi su ratsa ƙasar, su rubuta bayani game da ita a gabana, kamar yadda zai zama dole a raba ta. Suka kuwa tafi wurinsa, Kuma ya raba musu kashi bakwai, Yahuda zai tsaya musu iyaka daga Kudu, kuma yayan Yusuf za su tsaya musu daga Arewa. Ku amma ku raba ƙasar kashi bakwai, ku kawo su nan gare ni, zan kuma fitar muku da kuria a gaban Ubangiji Allahnmu. Ba rabo ga yaan maza Levi a cikinku, domin firistancin Ubangiji shine rabonsa, kuma Gad da Reuben da rabin kabilar Manasseh sun karɓi gādonsu bayan Jordan a gabas, wanda Musa bawan Ubangiji ya ba su.

Sai maza suka tashi suka tafi, Yoshuwa kuwa ya umarci mazan da suke tafiya su bincika ƙasar, yana cewa, Ku tafi ku bincika ƙasar, saan nan ku dawo wurina, a nan zan raba muku gādo a gaban Ubangiji a Shilo. Suka tafi suka ratsa ƙasar, suka gan ta, suka rubuta ta bisa ga birane, kashi bakwai a cikin littafi, suka kawo zuwa ga Yoshuwa. Kuma Yoshuwa ya jefa musu kuria a Shilo a gaban Ubangiji.

Kuma ƙuriar kabilar Benyamin ta fita ta farko bisa ga iyalansu, kuma iyakokin ƙuriarsu sun fita a tsakanin yayan Yahuda da

yayan Yusuf.

Kuma iyakokinsu sun kasance daga Arewa, daga Urdun iyakokin za su haura a bayan Yeriko daga Arewa, kuma za su haura zuwa dutse zuwa teku, kuma fitarsa za ta zama Mabdaritis Bethon. Kuma iyakokin za su wuce daga can zuwa Luz a bayan Luz daga Kudu ta ita, wato Betel, saan nan iyakokin za su sauko zuwa Matarot Orech a kan ƙasar tuddai, wadda take wajen Kudancin Bet-horon ta ƙasa.

Kuma zai wuce iyakokin kuma zai wuce a kan sashin da yake kallon teku daga Kudu, daga dutsen da yake fuskantar Baithoron ta Kudu, kuma fitarsa za ta kasance zuwa Kiriyat Baal, wanda shi ne Kiriyatiyarin, birnin yayan Yahuda. Wannan shi ne sashin da yake wajen teku.

Kuma sashin da yake zuwa Kudu daga sashin Kariath Baal, zai wuce iyakoki zuwa Gasin, a kan maɓuɓɓugar ruwan Naphto. Kuma iyakokin za su sauko a kan wani sashi, wannan shi ne a gaban kwarin Sonnam, wanda yake daga yankin Emek Rephaim daga Arewa, kuma za su sauko zuwa Gaienna a bayan Jebousai daga Kudu, za su sauko zuwa maɓulɓular Rogel. Kuma zai wuce a kan maɓuɓɓugar Baitsamis, kuma zai wuce a kan Galilot, wanda yake a gaban hawan Aitamin, kuma zai sauko a kan dutsen Baiyon na yayan Ruben. Kuma zai wuce ta bayan Betarabah daga Arewa, saan nan zai gangara zuwa iyakokin da ke a bayan tekun Arewa. Kuma fitar da iyakokin za ta kasance a kan tudu na Tekun Gishiri a arewa zuwa yankin Kogin Urdun

daga kudu, waɗannan su ne iyakokin daga kudu.

Kuma Kogin Urdun zai zama iyaka daga bangaren gabas, wannan shi ne gādon yayan Benyamin, tare da iyakokin ta kewaye bisa ga iyalansu.

Kuma biranen yayan Benyamin bisa ga danginsu sun zama Yeriko, da Betegai, da Amekasis, da Baithabara, da Sarai, da Besana, da Aien, da Phara, da Ephrathah, da Caraphah, da Chephirah, da Moni, da Gibeah, birane goma sha biyu, da ƙauyukansu. Gibeon, da Ramah, da Beeroth, da Mass, da Miron, da Amok, kuma Phira, kuma Kaphan, kuma Nakan, kuma Zelekan, kuma Thareela. da Yebus, wannan ita ce Urushalima, da Gabaot, Yarim, birane goma sha uku, da ƙauyukansu. Wannan shi ne gādon yayan Benyamin bisa ga iyalansu.

19

Kuma kuriar ta biyu ta yayan Shamuna ta fita, kuma gādonsu ya kasance a tsakanin rabon yayan Yahuda. Kuma ya faru kuriarsu ya haɗa da Beersheba, da Samaa, da Moladah. kuma Arsola, da Bola, da Jason, da Erthoula, da Shirye-shirye, da Hormah, da Sicelac, da Baithmachereb, da Sarsusin, da Batharoth, da filayen su, birane goma sha uku, da ƙauyukan su. Shiru, da Dumi, da Jether, da Busasshiya, birane huɗu da ƙauyukansu. Kewaye da biranen su har zuwa Balek masu tafiya zuwa Bameth bisa ga Kudu, wannan ne gādon kabilar yayan Simeon bisa ga iyalansu.

Daga kuriar Yahuda aka ba da gādon kabilar yayan Shamuna, domin rabon yayan Yahuda ya fi nasu girma, saboda haka yayan Shamuna suka sami gādonsu a tsakiyar rabon Yahuda.

Kuma kuria ta uku ta fita zuwa ga Zebulun bisa ga iyalansu, iyakokin gādonsu zai zama Eshedekgola iyakokinsu. Teku da Magelda, kuma zai haɗu a kan Betharabah zuwa kwazazzabon da yake a gaban Jeknam. Kuma ya komo daga Seddouk daga gaban gabas na Bait shemesh zuwa iyakokin Chaseloth aith, kuma zai wuce zuwa Dabiroth, kuma zai haura zuwa Phanggai. Kuma daga can zai kewaya daga gaban gabas zuwa Gebere zuwa birnin Katasem, kuma zai wuce zuwa Remmonaa Matharaoza. Kuma iyakokin za su kewaya zuwa arewa zuwa Hamath, kuma fitar su za ta kasance a Ziphron. da Katanath, da Nabaal, da Symoon, da Jericho, da Baithman. Wannan ne gādon kabilar yayan Zabulun bisa ga iyalansu, birane da ƙauyukansu.

Kuma ga Issachar ya fita kuria ta huɗu. Kuma iyakokinsu sun zama Iaziel, da Chasaloth, da Sunam. kuma Agis, da Siona, da Reeroth, da Anachereth, da Dabiron, da Kishon, da Rebes, da Remmas, da Ieon, da Tomman, da Aimarek, da Bersaphes. Kuma iyakokin za su haɗu a kan Gathbor, da kuma a kan Salim wajen teku, da Beth-shemesh, kuma fitowar iyakokinsa zai zama Urdun. Wannan shi ne gādon kabilar yayan Issachar bisa ga iyalansu, garuruwa da ƙauyukansu.

Kuma kuria ta biyar ta fita wa Asher bisa ga iyalansu. Kuma iyakokinsu sun zama Exeleketh, da Aleph, da Baithok, da Keaph.

da Elimelech, da Ammiel, da Maaseiah, kuma zai haɗu da Karmel bisa ga teku, da Sihiyona, da Labanath. Kuma zai komo daga gabas rana da Baitegenet, zai haɗu da Zabulum da Ekgai, da Fitahel wajen Arewa, zai shiga iyakokin Safataibaitme da Inael, zai wuce zuwa Chobamasomel. Da sun zo, da Rahab, da na kasance mai ɗokin rai, da Kanthan har zuwa Sidon mai girma. Kuma iyakokin za su koma zuwa Rama, har zuwa maɓuɓɓugar Masphassat da na Tiriyanawa, saan nan iyakokin za su koma zuwa Jasiph, kuma fitar sa za ta kasance teku, da Apoleb, da Echozob. da Archob, da Aphek, da Rhaau. Wannan ne gādon kabilar yayan Asher bisa ga iyalansu, birane da ƙauyukansu.

Kuma ga Naftali ya fita kuria na shida. Kuma iyakokinsu sun zama Moolam, da Mola, da Besemiin, da Arme, da Nabok, da Iephthamai, har zuwa Dodam, kuma hanyoyin wucewarsa sun zama Urdun. Kuma iyakokin za su koma zuwa teku a Aththabor, saan nan za su wuce daga can zuwa Iakana, kuma za su haɗu da Zebulun daga Kudu, kuma Asher zai haɗu da su ta wajen teku, kuma Urdun daga gabas inda rana take fitowa.

Kuma biranen da suke da katanga na mutanen Taya, Taya, da Omathadaket, da Keneret, da Armath, da Arael, da Hazor, da Jars, da Assarion, da maɓuɓɓugar Asor, da Keroe, da Megalaarim, da Baiththame, da Thessamys. Wannan shi ne gādon kabilar yayan Naftali.

Kuma ga Dan ya fita kuria na bakwai. Kuma iyakokinsu sun zama Sarath, da Asa, da garuruwan Sammaus. da na Salamis, da

Yashi, da Silatha, kuma ya ɗauka Timna da Ekron, da Alcatha, da Begeton, da Gebeelan, kuma Azor, kuma Banaibakat, kuma Gethremmon, Kuma daga tekun Hawks, iyakar da take kusa da Joppa. Wannan ne gādon kabilar yayan Dan bisa ga iyalansu, biranen su da ƙauyukan su.

Kuma yayan Dan suka tafi suka yi yaƙi da Lakish, suka kame ta, suka buge ta da takobi, suka zauna a cikinta, suka kuma kira sunanta Leshem Dan.

Suka tafi su mallaki ƙasar bisa ga iyakokinsu, kuma yayan Israila suka ba Yoshuwa ɗan Nun rabo a cikinsu. Ta hanyar umarnin Allah, suka ba shi birnin da ya nema, Thamnasaarch, wanda yake a dutsen Efraim, ya kuma gina birnin, ya zauna a ciki.

Waɗannan su ne rabe-raben da Eleyazar firist, da Yoshuwa ɗan Nun, da shugabannin iyalan kabilan Israila suka raba ta wurin ƙuria a Shilo a gaban Ubangiji, a bakin ƙofar Tentin Shaida, saan nan suka tafi su mallaki ƙasar.

20

Kuma Ubangiji ya yi magana da Yoshuwa, yana cewa, Yi magana da yayan Israila, kana cewa: Ku ba da biranen mafaka waɗanda na faɗa muku ta wurin Musa. Mafaka ga mai kisan kai wanda ya buge rai ba da gangan ba, kuma za su zama muku biranen

mafaka, kuma ba zai mutu ba mai kisan kai ta hannun mai ɗaukar fansar jini, har sai ya tsaya a gaban taron don sharia.

Kuma ya keɓe Kadesh a Galili a cikin ƙasar tudun Naftali, da Shekem a cikin ƙasar tudun Efraim, da birnin Arbok wanda shi ne Hebron, a cikin ƙasar tudun Yahuda.

Kuma a hayin Urdun ya ba da Bosor a cikin jeji a fili daga kabilar Ruben, da Aremot a Gileyad daga kabilar Gad, da Gaulon a Bashan daga kabilar Manasse.

Waɗannan su ne garuruwan da aka keɓe ga yayan Israila da kuma baƙon da yake zaune a cikinsu, domin gudu zuwa can duk wanda ya buge rai ba da gangan ba, domin kada ya mutu a hannun mai ɗaukar fansar jini, har sai ya tsaya a gaban taron don sharia.

21

Kuma manyan ubannan yayan Lawi suka zo wurin Eleyazar firist, da Yoshuwa ɗan Nun, da kuma wurin manyan shugabannin iyalan kabilan Israila, Kuma na ce musu a Shiloh a ƙasar Kanana cewa, Ubangiji ya ba da umarni ta hannun Musa ya ba mu birane don mu zauna, da wuraren kiwo don dabbobinmu. Kuma yayan Israila suka ba wa Lawiyawa garuruwa da wuraren kiwonsu a lokacin rabon gādo bisa ga umarnin Ubangiji.

Kuma kuria ta fita zuwa ga mutanen Kohat, kuma ya zama cewa yayan Haruna masu firist, Lawiyawa, daga kabilar Yahuda da kabilar Shamuna da kabilar Benyaminu ta hanyar kuria, sun sami birane goma sha uku.

Kuma ga yaan Kahat waɗanda suka rage daga kabilar Efraim, daga kabilar Dan, da kuma daga rabin kabilar Manasse, an ba su birane goma ta wurin ƙuria.

Kuma ga yayan maza Gershon daga kabilar Issachar, daga kabilar Asher, daga kabilar Naphtali, da kuma daga rabin kabilar Manasseh a Bashan, an ba su birane goma sha uku.

Kuma ga yaan maza Merari bisa ga iyalansu, daga kabilar Reuben, daga kabilar Gad, da kabilar Zebulun, ta hanyar ƙuria, an ba su birane goma sha biyu.

Kuma yayan Israila suka ba Lawiyawa garuruwa da wuraren kiwonsu, kamar yadda Ubangiji ya umurci Musa, ta hanyar ƙuria.

Kuma kabilar yayan Yahuda da kabilar yayan Shamuna da kabilar yayan Benyamina suka ba da waɗannan garuruwa, aka kuma kira su Zuwa yayan Aaron daga mutanen Kahat na yayan Lawi, domin waɗannan ne kuriar ta fāɗa. Kuma ya ba su Kiriyat Arba, babban birni na Anak, wannan shi ne Hebron a cikin dutsen Yahuda, amma filayen kiwo da ke kewaye da ita, Kuma gonaki na birnin, da ƙauyukanta, Yoshuwa ya ba wa yayan

Kaleb ɗan Yefunne a matsayin mallaka.

Kuma ga yayan Haruna maza, ya ba da birnin mafaka ga mai kisan kai, wato Hebron, tare da filayen da aka keɓe da ke tare da ita, da kuma Lemna, tare da filayen da aka keɓe da ke kusa da ita, Kuma Ailom, da abubuwan da aka keɓe mata, da Tema, da abubuwan da aka keɓe mata, Kuma da Dariya tare da keɓantattun wuraren da suke nata, da Dabir tare da keɓantattun wuraren da suke nata, Kuma Asa, da abubuwan da aka keɓe mata, da Tanu, da abubuwan da aka keɓe mata, da Baitshemesh, da abubuwan da aka keɓe mata, birane tara daga cikin waɗannan kabilai biyu. Kuma daga kabilar Benyamin, an ba su Gibeyon tare da wuraren kiwon ta, da Gatet tare da wuraren kiwon ta, Kuma Anatot da abubuwan da aka keɓe mata, da Gamala da abubuwan da aka keɓe mata, birane huɗu. Dukkan garuruwan yayan Haruna firistoci, goma sha uku ne.

Kuma ga mutanen yayan Kahat, Lawiyawan da suka rage daga yayan Kahat, birnin firistocinsu ya fito daga kabilar Efraim, Suka ba su birnin mafaka na mai kisan kai, wato Shekem, tare da keɓaɓɓun wurarenta, da Gazara tare da keɓaɓɓun wurarenta, Kuma Beit Horon, da keɓantattun garuruwan da suke nata, garuruwa huɗu. Kuma daga kabilar Dan, Elkothaim tare da yankuna da aka keɓe mata, da Gethedan tare da yankuna da aka keɓe mata, Kuma Aijalon, da abubuwan da aka keɓe mata, da Getheremmon, da abubuwan da aka keɓe mata, garuruwa huɗu. Kuma daga rabin kabilar Manasse, an ba su Taanak tare da wuraren kiwonta, da Iebata tare da wuraren

kiwonta, birane biyu. Dukkan birane goma, da keɓaɓɓun da suke tare da su, ga iyalan yayan Kahat waɗanda suka rage.

Kuma ga yayan maza Gedson Lawiyawa daga rabin kabilar Manasse, garuruwan da aka keɓe wa waɗanda suka kashe mutum, Gaulon a cikin Basanitidi, da keɓaɓɓun wuraren ta, da Bosoran, da keɓaɓɓun wuraren ta, garuruwa biyu. Kuma daga kabilar Issachar, Kishon tare da wuraren da aka keɓe mata, da Debba tare da wuraren da aka keɓe mata, Kuma Ramoth, da abubuwan da aka keɓe mata, da Maɓulɓular Rubututtuka, da abubuwan da aka keɓe mata, birane huɗu. Kuma daga kabilar Asher, Basellath da yankunanta da aka keɓe, da Dabbon da yankunanta da aka keɓe, Kuma Chelkat, da abin da aka keɓe mata, da Rahab, da abin da aka keɓe mata, garuruwa huɗu. Kuma daga kabilar Naftali, birni da aka keɓe don mai kisan kai, wato Kadesh a Galili, tare da wuraren kiwon da suke kewaye da ita, da Nemmoth tare da wuraren kiwon da suke kewaye da ita, da Themmon tare da wuraren kiwon da suke kewaye da ita, birane uku. Dukkan garuruwan Gedson bisa ga danginsu, garuruwa goma sha uku.

Kuma ga mutanen yayan Merari, Lawiyawan da suka rage, daga kabilar Zebulun, an ba su Maan da wuraren kiwonta, da Kadesh da wuraren kiwonta, Kuma Zillah, da ƙasashen kiwo na ta, garuruwa uku. Kuma bayan Kogin Urdun wanda yake kusa da Yeriko, daga kabilar Ruben, birnin mafaka na mai kisan kai, Bosor a cikin jeji, Miso, da wuraren kiwonta, da Yazer, da wuraren kiwonta, da Dekmon, da filayen kiwonta, da Mapha, da

filayen kiwonta, birane huɗu. Kuma daga kabilar Gad, birnin mafaka na mai kisan kai, da Ramot a Gileyad, da wuraren kiwonta, da Mahanaim, da wuraren kiwonta, da Heshbon, da filayen kiwonta, da Jazer, da filayen kiwonta, dukkan garuruwan nan huɗu. Dukan birane ga yayan Merari bisa ga danginsu waɗanda suka rage daga kabilar Lawi, kuma iyakokin sun zama birane goma sha biyu.

Dukkan biranen Lawiyawa a tsakiyar mallakar yayan Israila, arbain da takwas birane, da wuraren kiwonsu. Kewaye da waɗannan birane, birni da ƙasashen kiwon da ke kewaye da birni ga dukan waɗannan birane,

Kuma Ubangiji ya ba Israila dukan ƙasar da ya rantse zai ba wa ubanninsu, suka kuma gāda ta, suka kuma zauna a cikinta. Kuma Ubangiji ya ba su hutu a kowane gefe, kamar yadda ya rantse wa kakanninsu. Ba wanda ya tsaya a gabansu daga cikin dukan abokan gabansu, dukan abokan gabansu Ubangiji ya ba da su a hannunsu. Ba kowa ya kasa daga dukan kalmomin alheri da Ubangiji ya yi wa yayan Israila, duka sun cika.

22

Saan nan Yoshuwa ya kira yayan Ruben, da yayan Gad, da rabin kabilar Manasse, Kuma ya ce musu, Ku kun ji duka abin da Musa bawan Ubangiji ya umarce ku, kuma kuka yi biyayya da muryata bisa ga duka abin da ya umarce ku. Ba ku yashe

yanuwanku a waɗannan kwanaki masu yawa, har zuwa yau kun kiyaye umarni na Ubangiji Allahnku. Yanzu fa Ubangiji Allahnmu ya ba yanuwanmu hutawa, kamar yadda ya faɗa musu. Saboda haka yanzu, bayan kun juya, ku koma gidajenku da ƙasar mallakarku, wadda Musa ya ba ku a hayin Urdun. Amma ku tsare sosai yin umarni da doka, wanda Musa bawan Ubangiji ya umarce mu mu yi, ku ƙaunaci Ubangiji Allahnmu, ku bi dukan hanyoyinsa, ku kiyaye umarnansa, ku manne da shi, ku kuma bauta masa da dukan tunaninku da dukan ranku. Yoshuwa ya albarkace su, ya aiko da su, suka kuwa koma gidajensu.

Kuma ga rabin kabilar Manasse, Musa ya ba su a Bashan, kuma ga ɗayan rabin, Yoshuwa ya ba su tare da yanuwansu a hayin Urdun kusa da teku. Lokacin da Yoshuwa ya sallame su zuwa gidajensu, ya albarkace su. Kuma da dukiya mai yawa suka koma gidajensu, tare da dabbobi masu yawa ƙwarai, da azurfa, da zinariya, da ƙarfe, da tufafi masu yawa, sun raba ganimar abokan gaba tare da yanuwansu.

Sai yayan Ruben maza, da yayan Gad maza, da rabin kabilar Manasse suka tashi daga Shiloh a ƙasar Kanana, suka bar sauran Israilawa, suka tafi zuwa Gileyad, ƙasar da suka gāda bisa ga umarnin Ubangiji ta wurin Musa.

Suka zo Gileyad na Urdun, wadda take a ƙasar Kanana, yayan Ruben, da yayan Gad, da rabin kabilar Manasse suka gina bagade a can a bakin Urdun, babban bagade mai girma da ake

gani.

Kuma yayan Israila sun ji ana cewa, Duba, yayan Ruben, da yayan Gad, da rabin kabilar Manasse sun gina bagade a kan iyakokin ƙasar Kanana a Gileyad na Urdun, a hayin yayan Israila. Kuma dukan yayan Israila sun taru a Shilo, domin su haura su yi musu yaƙi.

Kuma yayan Israila suka aika zuwa ga yayan Ruben da zuwa ga yayan Gad da zuwa ga yayan rabin kabilar Manasse a ƙasar Gileyad, Finehas ɗan Eleyazar ɗan Haruna babban firist. Kuma shugabanni goma tare da shi, shugaba ɗaya daga kowane iyali daga dukan kabilun Israila, shugabannin iyalan gidaje su ne kwamandojin dubbai na Israila. Suka iso wurin yaan Ruben, da yaan Gad, da rabin kabilar Manasse a ƙasar Gileyad, suka yi musu magana, suna cewa, Ga abin da dukan taron Ubangiji yake cewa, wane irin laifi ne wannan da kuka aikata a gaban Allah na Israila, har kuka juya yau daga Ubangiji, kuna gina wa kanku bagade, don ku zama masu tawaye ga Ubangiji? Shin ba ƙarami ba ne a gare mu zunubin Feyor, domin ba mu tsarkake daga gare shi har zuwa yau ba? Kuma ya faru annoba a cikin taron Ubangiji. Kuma ku kun juya baya yau daga Ubangiji, kuma zai zama idan kun rabu yau daga Ubangiji, gobe fushinsa zai sauko a kan dukan Israila. Kuma yanzu idan ƙasar mallakarku ta yi ƙanƙanta, ku ƙetare zuwa ƙasar mallakar Ubangiji, inda Tabanakul na Ubangiji yake zaune a can, kuma za ku sami gādo a tsakaninmu, amma kada ku zama yan tawaye ga Allah, kuma kada ku rabu da Ubangiji, ta wurin ginin bagade a waje da

bagaden Ubangiji Allahnmu. Ashe, Achar ɗan Zara bai yi laifi game da abubuwan da aka keɓe ba, sai fushi ya sauko a kan dukan jamaar Israila? Kuma wannan mutum ɗaya ba shi kaɗai ya mutu saboda zunubinsa ba.

Sai yayan Reuben, da yayan Gad, da rabin kabilar Manasseh suka amsa, suka yi magana da shugabannin dubbai na Israila, suna cewa, Allah Allah Ubangiji ne, kuma Allah Allah shi kansa ya sani, kuma Israila shi kansa zai sani, idan a cikin tawaye mun yi laifi a gaban Ubangiji, kada ya cece mu a wannan rana. Kuma idan mun gina wa kanmu bagade, domin mu rabu daga Ubangiji Allahnmu, domin mu miƙa a kansa hadayar ƙonawa, domin mu yi a kansa hadayar ceto, Ubangiji zai nemi.

Amma saboda tsoron magana muka yi wannan, muna cewa, domin kada yayanku su ce wa yayanmu gobe, Me kuke da shi ga Ubangiji Allah na Israila? Kuma Ubangiji ya sanya iyakoki tsakaninmu da ku, wato Kogin Urdun, kuma ba ku da rabo a cikin Ubangiji, kuma yayanku maza za su ware yayanmu maza, domin kada su bauta wa Ubangiji. Kuma mun ce za mu yi haka, don ginin wannan bagade ba saboda hadayun hatsi ba kuma ba saboda hadayun sadaukarwa ba, Amma domin wannan ya zama shaida a tsakaninmu da ku, da kuma a tsakanin tsararrakinmu bayammu, don mu yi wa Ubangiji hidima a gabansa, da hadayunmu da sadaukokinmu da hadayun cetonmu, kuma don kada yayanku su ce wa yayanmu gobe, Ba ku da rabo a wurin Ubangiji. Kuma muka ce, Idan ya taɓa faruwa a wani lokaci su yi magana da mu, ko da tsararrakinmu a gobe, su ce, Ku duba

kamannin bagaden Ubangiji wanda ubanninmu suka gina, ba don hadayu ba, ba kuwa don sadakoki ba, amma shaida ce tsakaninku da mu, da kuma tsakanin yayanmu. Kada yă zama don haka mu juya daga Ubangiji a yau, mu rabu da Ubangiji, har mu gina bagade don hadayun yayan itace, da hadayu na Salamis, da hadayar ceto, ban da bagaden Ubangiji wanda yake gaban tentinsa.

Kuma Finihas firist da dukan shugabannin taron Israila waɗanda suke tare da shi sun ji kalmomin da yayan Ruben maza da yayan Gad maza da rabin kabilar Manasse suka faɗa, wannan kuwa ya faranta musu rai. Sai Finehas firist ya ce wa yayan Ruben da yayan Gad da rabin kabilar Manasse, Yau mun san cewa Ubangiji yana tare da mu, domin ba ku yi laifi a gaban Ubangiji ba, kuma kun ceci yayan Israila daga hannun Ubangiji. Sai Finehas firist da shugabanni suka koma daga wurin yayan Ruben da yayan Gad da rabin kabilar Manasse daga Gileyad zuwa ƙasar Kanana wurin yayan Israila, suka kuma ba su amsa. Kuma ya gamshi yayan Israila, suka yi magana da yayan Israila, suka kuma albarkaci Allah na yayan Israila, suka ce ba za su ƙara hawa zuwa gare su cikin yaƙi don su hallaka ƙasar yayan Ruben da yayan Gad da rabin kabilar Manasse ba, suka kuwa zauna a kanta.

Kuma Yoshuwa ya ba wa bagaden Ruben da na Gad da na rabin kabilar Manasse suna, ya kuma ce, cewa shaida ce tsakaninsu, cewa Ubangiji Allahnsu ne.

23

Kuma ya faru bayan kwanaki masu yawa, bayan da Ubangiji ya ba wa Israila hutu daga dukan abokan gaban su kewaye da su, Yoshuwa kuwa ya tsufa, ya ci gaba da shekaru. Sai Yoshuwa ya kira dukan yayan Israila tare da dattawansu, da shugabanninsu, da alƙalansu, da marubuta nasu, ya ce musu, Ni na tsufa, na kuma ci gaba da kwanaki, Amma ku kun ga dukan abin da Ubangiji Allahnmu ya yi wa waɗannan alummai a gabanmu, domin Ubangiji Allahnku ne ya yi yaƙi dominku. Duba cewa na raba muku alummai waɗanda suka rage a gare ku waɗannan a matsayin gādo ga kabilanku, daga Urdun tare da dukan alummai da na hallaka, kuma daga Bahar Rum Mai Girma zai iyakance zuwa yammacin rana.

Ubangiji Allah namu wannan zai hallaka su daga gabanmu, har sai sun halaka, kuma zai aika musu da namomin daji, har sai ya hallaka su da sarakunansu daga gabanku, kuma za ku gāji ƙasarsu, kamar yadda Ubangiji Allah namu ya faɗa muku. Ku kasance masu ƙarfi sosai don ku kiyaye ku kuma aikata dukan abubuwan da aka rubuta a cikin littafin dokar Musa, domin kada ku karkata zuwa dama ko hagu, domin kada ku shiga cikin alummai waɗanda aka bari sauran waɗannan, kuma ba za a ambaci sunayen allolinsu a cikinku ba, ko kuma kada ku bauta musu, ko kuma kada ku yi musu sujada, Amma za ku manne kanku ga Ubangiji Allahnmu, kamar yadda kuka yi har zuwa yau. Kuma Ubangiji zai hallaka su daga gaban ku, alummai

manya masu ƙarfi, kuma babu wanda ya tsaya gaba da mu har zuwa yau. Mutum ɗaya daga cikinku ya kori dubu ɗaya, domin Ubangiji Allahnmu ya yi yaƙi a madadinku, kamar yadda ya faɗa mana.

Kuma ku tsare sosai don ƙaunar Ubangiji Allahnmu. Idan kun juya baya kuma kuka haɗu da sauran alumman nan da suke tare da ku, kuka yi aure da su, kuka haɗu da su, su ma su haɗu da ku, Ku sani cewa Ubangiji ba zai ƙara halaka waɗannan alummai daga gabanku ba, kuma za su zama muku tarko, da abin tuntuɓe, da ƙusoshi a diddigenku, da kibiyoyi a idanunku, har sai kun hallaka daga wannan ƙasa mai kyau wadda Ubangiji Allahnku ya ba ku.

Ni kuwa zan tafi hanyar da dukan mutanen duniya suke bi, kuma za ku sani da zuciyarku da ranku, cewa ba ko kalma ɗaya da ta kasa cika daga cikin dukan maganganun da Ubangiji Allahnmu ya yi game da dukan abubuwan da suka shafe mu ba, ba wata da ta gaza cikin su ba. Kuma zai kasance kamar yadda dukan kyawawan kalmomi da Ubangiji ya yi muku suka cika, haka ma Ubangiji Allah zai kawo muku dukan mugayen kalmomi har sai ya hallaka ku daga wannan ƙasa mai kyau wadda Ubangiji ya ba ku. A cikin ku keta alkawarin Ubangiji Allahnmu wanda ya umarce mu, kuma kun tafi kun bauta wa waɗansu alloli kuma kun yi musu sujada.

24

Sai Yoshuwa ya tattara dukan kabilan Israila zuwa Shilo, ya kuma kira dattawansu da marubutan su da alƙalansu, ya kuma kafa su a gaban Allah.

Sai Yoshuwa ya ce wa dukan mutane, Ga abin da Ubangiji Allah na Israila ya ce, A bayan kogin ne kakanninku suka zauna tun farko, Tera mahaifin Ibrahim da mahaifin Nahor, kuma sun bauta wa waɗansu alloli. Kuma na ɗauki ubanku Ibrahima daga hayin kogin, na jagoranci shi a dukan ƙasar, na ƙara zuriyarsa, kuma na ba shi Ishaku. Kuma ga Ishaku na ba da Yakubu da Isuwa, kuma na ba Isuwa dutsen Sehir ya gāda shi, amma Yakubu da yayansa maza suka gangara zuwa Masar, suka zama a can alumma mai girma da yawa mai ƙarfi, amma Masarawa suka wulaƙanta su. Kuma na bugi Masar da alamomin da na yi a cikinsu. Kuma bayan wannan, ya fitar da iyaye namu daga Masar, kuma kuka shiga cikin Tekun Ja, sai Masarawa suka bi iyaye namu da karusai da dawakai zuwa cikin Tekun Ja. Kuma muka yi kuka zuwa ga Ubangiji, sai ya ba da girgije da duhu a tsakaninmu da Masarawa, ya kuma kawo teku a kansu ya rufe su. Idanunku sun ga dukan abin da Ubangiji ya yi a ƙasar Masar, kuma kun kasance a cikin jeji kwanaki masu yawa.

Kuma ya jagorance mu zuwa ƙasar Amoriyawa waɗanda suke zaune a ƙetaren Urdun, kuma Ubangiji ya ba da su a hannunmu, kuma kun gāji ƙasarsu, kuma kun hallaka su daga gabanku.

Kuma Balak ɗan Zippor, sarkin Moab, ya tashi ya shirya yaƙi da Israila, ya aika ya kira Balaam don yă laanta mu. Kuma Ubangiji

Allahnka bai so ya hallaka ka ba, kuma ya albarkace mu da albarkoki, kuma ya cece mu daga hannuwansu, kuma ya ba da su. Kuma kun haye Urdun, kuma kun zo cikin Yeriko, kuma sun yi yaƙi da mu waɗanda suke zaune a Yeriko, Amoriyawa, da Kananiyawa, da Ferizziyawa, da Hiwiyawa, da Yebusiyawa, da Hittiyawa, da Girgashiyawa, kuma Ubangiji ya ba da su a hannunmu. Kuma ya aiko da rina a gabanku, kuma ya kori sarakuna goma sha biyu na Amoriyawa daga gabanmu, ba da takobinku ba kuma ba da bakanku ba.

Kuma ya ba ku ƙasa wadda ba ku yi aiki a kanta ba, da birane waɗanda ba ku gina ba, kuma kuka zauna a cikinsu, da gonakin inabi da gonakin zaitun waɗanda ba ku shuka ba, kuna kuma ci.

Kuma yanzu ku ji tsoron Ubangiji, ku bauta masa cikin gaskiya da adalci, ku kawar da allolin baƙi waɗanda ubanninmu suka bauta musu a ƙetaren kogi da a Masar, ku kuma bauta wa Ubangiji. Idan ba ya faranta muku rai ku bauta wa Ubangiji, to sai ku zaɓi wa kanku a yau wanda za ku bauta, ko allolin kakanninku waɗanda suke a ƙetaren kogin, ko kuma allolin Amoriyawa waɗanda kuke zaune a ƙasarsu, amma ni da gidana za mu bauta wa Ubangiji, domin mai tsarki ne.

Kuma mutanen suka amsa suka ce, Kada Allah ya sa mu bar Ubangiji don mu bauta wa waɗansu alloli. Ubangiji Allahnmu, shi kansa Allah ne, shi ne ya fito da mu da kakanninmu daga Masar, kuma ya tsare mu a dukan hanyar da muka bi, da kuma a cikin dukan alummai da muka ratsa. Ubangiji kuwa ya korar

da mutanen Amoriyawa da dukan alummai da suke zaune a ƙasar daga gabanmu, amma mu ma za mu bauta wa Ubangiji, gama shi ne Allahnmu.

Yoshuwa ya ce wa mutane, Ba za ku iya bauta wa Ubangiji ba, domin Allah mai tsarki ne, kuma mai kishi ne, wannan ba zai gafarta muku zunubai da laifukanku ba. Lokacin da za ku yashe Ubangiji ku kuma bauta wa waɗansu alloli, zai zo ya cutar da ku ya kuma hallaka ku maimakon alherin da ya yi muku. Sai mutane suka ce wa Yoshuwa, Aa, amma Ubangiji ne za mu bauta.

Kuma ya ce Yoshuwa zuwa ga mutane, shaidu ku bisa ga Kuma yanzu ku cire allolin baƙi waɗanda suke a cikinku, ku kuma miƙa zukatanku ga Ubangiji Allah na Israila. Sai mutanen suka ce wa Yoshuwa, Za mu bauta wa Ubangiji, kuma za mu ji muryarsa.

Kuma Yoshuwa ya yi alkawari da mutane a wannan rana, ya kuma ba su doka da hukunci a Shilo a gaban Alfarwar Allah na Israila. Kuma ya rubuta waɗannan kalmomi a cikin littafin dokokin Allah, ya ɗauki babban dutse, Yoshuwa kuwa ya kafa shi a ƙarƙashin itacen terebinth a gaban Ubangiji. Kuma Yoshuwa ya ce wa mutane, Duba, wannan dutse zai zama shaida a tsakaninku, domin shi da kansa ya ji dukan abin da Ubangiji ya faɗa masa, wanda ya yi magana da ku a yau. Wannan zai zama shaida a tsakaninku a ƙarshen kwanaki, lokacin da kuka yi ƙarya ga Ubangiji Allahna. Kuma Yoshuwa ya sallami mutane,

suka kuwa tafi kowannensu zuwa wurinsa. Kuma Israila ya yi wa Ubangiji hidima dukan kwanakin Yoshuwa, da dukan kwanakin dattawan waɗanda suka daɗe da rai bayan Yoshuwa, waɗanda suka ga dukan ayyukan Ubangiji da ya yi wa Israila.

Kuma ya faru bayan waɗannan abubuwa, sai Yoshuwa ɗan Nun, bawan Ubangiji ya mutu, yana da shekara ɗari da goma. Suka binne shi a iyakokin gadonsa a Tamnasara, a ƙasar tuddan Efraim, arewacin Dutsen Gileyad.

Kuma yayan Israila maza sun ɗauko ƙasusuwan Yusuf daga Masar, suka binne su a Shekem, a cikin rabon filin da Yakubu ya saya daga Amoriyawa waɗanda suke zaune a Shekem da tumaki ɗari, ya kuma ba wa Yusuf a matsayin rabo.

Kuma ya faru bayan waɗannan abubuwa, Eleyazar ɗan Haruna babban firist ya mutu, aka kuma binne shi a Gibeya ta Finehas ɗansa, wadda aka ba shi a tudun Efraim.